

ଭାରତର
ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ
ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ର
ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 6 ବର୍ଷ 2014

ଭାରତର
ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ

ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ର

ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 6 ବର୍ଷ 2014

ବିଷୟ ସାରଣୀ

ବିଷୟବସ୍ତୁ	ପୃଷ୍ଠା ସୂଚନା	
	ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ପୃଷ୍ଠା
ମୁଖବନ୍ଧ		(v)
ଅଧ୍ୟାୟ 1 : ଉପକ୍ରମ		
ଉପକ୍ରମ		1-8
ଅଧ୍ୟାୟ 2 : କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା		
ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗ		
ଦୂରାନ୍ତର ଜଳସେଚନ ଉପକାର ଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	2.1	9-38
ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗ		
ଓଡ଼ିଶାରେ ବାୟୁ ଓ ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣର ପରିବେଶ ସମୀକ୍ଷା	2.2	39-68
ଅଧ୍ୟାୟ 3 : ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା		
କୃଷି ବିଭାଗ		
ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା	3.1	69-80
ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗ		
ନିରର୍ଥକ ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣା	3.2	80-81
ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅନୁଚିତ୍ ଫାଇଦା	3.3	81-82
ନିୟୋଜନ ଏବଂ ବୈଷୟିକ ଶିକ୍ଷା ଓ ତାଲିମ ବିଭାଗ		
ସରକାରୀ ଘରୋଇ ସହଭାଗିତା(ପିପିପି)ରେ ଶିକ୍ଷା ତାଲିମ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ନୂତନ ପଲିଟେକନିକ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିଷ୍ଠା	3.4	82-94
ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗ		
ବୃକ୍ଷରୋପଣର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଓ ପ୍ରଭାବ	3.5	94-102
ବାସ୍ତବିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟର ଅଣ ଆଦାୟ	3.6	102-103
କାଠ ଖଣ୍ଡର ଅଣାନିକାସ	3.7	103-104

ବିଷୟବସ୍ତୁ	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
	ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ପୃଷ୍ଠା
ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ		
ଶିକ୍ଷା ନୀତି ସଂକଳ୍ପ 2007 ଅଧୀନରେ ଏକକ ଝରକା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରୋତ୍ସାହନର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ	3.8	104-118
ପୂର୍ବ ବିଭାଗ		
ଅଟକଳରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ମୂଲ୍ୟ ଯୋଗୁଁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ	3.9	118-119
ଶିଳ୍ପାପି ଠିକାଦାରଙ୍କ ଠାରୁ ସରକାରୀ ପାଉଣୀର ଅଣ ଅସୁଲି	3.10	119-120
ବୈଧତା ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ନିଲାମ ବୁଡ଼ାନ୍ତ କରଣ ନ ହେବାରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ	3.11	120-121
ବୈଧତା ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଚୁକ୍ତି ସାକ୍ଷର ନ ହେବାରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ	3.12	121
ପରିହାସ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ	3.13	122-123
ଅର୍ଥ ବିଭାଗ		
ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରତିଜବାବ	3.14	123-125

ପରିଶିଷ୍ଟ

ପରିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା	ବିଷୟ ବସ୍ତୁ	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
		ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ପୃଷ୍ଠା
2.1.1	ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ବିଳମ୍ବ କାରଣରୁ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚର ପ୍ରଦାନ	2.1.7.9	126-127
2.1.2	ଏସଓଆରର ଆନୁଗତ୍ୟ ନ ଦେଖାଇବା କାରଣରୁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ / ପୂଜ୍ଞାନୁପୂଜ୍ଞ ଏହି ବିବୃତିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି	2.1.8.1	128-130
2.2.1	ବ୍ୟବହାର ଭିତ୍ତିକ ଶ୍ରେଣୀ କରଣ ପଦ୍ଧତିର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ସାର	2.2.7	131
2.2.2	ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ବୋର୍ଡ, ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନରେ ଉପରିଭାଗ ଜଳର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କେନ୍ଦ୍ର	2.2.7.1	132-134
2.2.3	ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡର ପ୍ରୟୋଗଶାଳାରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ ବିଓଡି, ଡିଓ ଓ ଟିସି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଦ୍‌ବେଗଜନକ ସ୍ଥିତି ଦେଖାଉଥିବା ଜଳ ନମୁନାର ବିବରଣୀ	2.2.7.9	135
3.1.1	ଶିକ୍ଷାଦାନ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ପଦବୀରେ ଉପସ୍ଥିତ ସଂଖ୍ୟାର ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ବିବରଣୀ	3.1.2.1	136
3.1.2	ବିଭିନ୍ନ ଛାତ୍ରାବାସଗୁଡ଼ିକର ଅନ୍ତଃଗ୍ରହଣ କ୍ଷମତା ଓ ବାସ୍ତବରେ ରହୁଥିବା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ବିବରଣୀ	3.1.2.3	137
3.1.3	ବିହନ ମଞ୍ଜିକୁ ଅଣ ବିହନ ମଞ୍ଜିରେ ବିକ୍ରି ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା 0.35 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତିର ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ବିବରଣୀ	3.1.4.2	138-139
3.2.1	ଆରଆଇଡିଏଫ-XIII & XIV ଅଧିନସ୍ଥ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ଯୋଜନାର ସ୍ଥିତି	3.2	140
3.3.1	ଅଟକଳରେ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଖନନ ବଦଳରେ ମାନ୍ୟତା ଖନନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ଜଡ଼ିତ/ ଅତିରିକ୍ତ ମୂଲ୍ୟର ବିସ୍ତୃତ ବନ୍ଧବ୍ୟ	3.3	141
3.4.1	ଚୂଡ଼ର ପାହ୍ୟାବୃଦ୍ଧି ଓ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନରେ ନିଅଣ୍ଟର ବିବରଣୀ	3.4.2.1	142
3.4.2	ସିଓଇ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ବର୍ଷନ ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ବିନିଯୋଗ ବିବରଣୀ	3.4.2.2	143-144
3.4.3	ଚୂଡ଼ର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଓ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନର ନିଅଣ୍ଟର ବିବରଣୀ	3.4.3.1	145
3.4.4	ବିନା ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାଙ୍କ ସହାୟତାରେ ହେଉଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ ଓ ବିନିଯୋଗର ବିବରଣୀ	3.4.3.2	146
3.4.5	ଆଇଟିଆଇ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏଫଡିରେ ପାଣ୍ଠି ବିନିଯୋଗ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ କରିବାରୁ ସୁଧର କ୍ଷତି	3.4.3.2	147
3.4.6	ଉଚ୍ଛେଦ ହୋଇ ନଥିବା ଚୂଡ଼ର ଯୁନିଟ୍ ସଂଖ୍ୟା	3.4.5	148

ପରିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା	ବିଷୟ ବସ୍ତୁ	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
		ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ପୃଷ୍ଠା
3.4.7	ଆଇଟିଆଇ ଗୁଡ଼ିକରେ ଖାଲି ସ୍ଥାନର ବିବରଣୀ	3.4.7	149-150
3.4.8	22 ଟି ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକର ପ୍ରଦତ୍ତ ପାଣ୍ଟି ବିନିଯୋଗ ହାରର ବିବରଣୀ	3.4.11.1	151-157
3.4.9	ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର ପୂର୍ବରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥାକୁ ପାଣ୍ଟି ପ୍ରଦାନର ବିବରଣୀ	3.4.11.1	158
3.5.1	ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣର ବିବରଣୀ	3.5.3.3	159-160
3.5.2	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଣ୍ଟି ଅନ୍ୟତ୍ର ବିନିଯୋଗର ବିବରଣୀ	3.5.4.1	161
3.5.3	2012-14 ରେ ମଜୁରୀ ବାଦରେ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ	3.5.4.2	162
3.6.1	ଜଙ୍ଗଲ ଜମିର ଅନ୍ୟତ୍ର ଉପଯୋଗ ପାଇଁ 1.22 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବାସ୍ତବିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟର ସ୍ଵଳ୍ପ ଆଦାୟ	3.6	163
3.7.1	ବିଭାଜନ ଭୂମିକ ଅନୁସନ୍ଧାନହୀନ ବନ ଅପରାଧ ମାମଲାରେ ଜବତ ଗତି କାଠ ଗୁଡ଼ିକର ଅଣ ନିକାସର ବିବରଣୀ	3.7	164-165
3.8.1	ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏସଏଲଏନଏ ଠାରେ ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ପ୍ରସ୍ତାବର ଗ୍ରହଣ	3.8.2.2	166
3.8.2	2007-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ଆଠଟି ମନୋନୀତ ଜିଲ୍ଲାକୁ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଡିଏଲଏନଏ ସ୍ତରରେ ସିଏଏଫ୍ ଗ୍ରହଣର ବିବରଣୀ	3.8.2.4	167
3.13.1	ରାସ୍ତାଝାରୀ ସି ବି ଆର ମୂଲ୍ୟ, ଯାନବାହନ ସାହୁତା ଓ ମଞ୍ଜୁର ବ୍ୟୟ ଅଟକଳର ବକ୍ତବ୍ୟ	3.13	168-169
3.13.2	ପରିହାର ଯୋଗ୍ୟ ବିସ୍ତୃତ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ବିବରଣୀ	3.13	170-172
3.14.1	ମାର୍ଚ୍ଚ 31 ତାରିଖ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ମାତ୍ର 30 ଜୁନ 2014 ସୁଦ୍ଧା ମିମାଂସା ହୋଇ ନ ଥିବା ନିରିକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ/ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣୀ	3.14	173
3.14.2	31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ ଜୁନ୍ 2014 ସୁଦ୍ଧା ମାମାଂସା ହୋଇନଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନର ବର୍ଷାଝରୀ ବିବରଣୀ	3.14	174
3.14.3	ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଗୁରୁତର ଅନିୟମିତତାର ବିବରଣୀ	3.14	175
ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଶବ୍ଦ କୋଷ			176-182

ମୁଖବନ୍ଧ

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ହୋଇଥିବା ବର୍ଷ ପାଇଁ ଭାରତ ସମିଧାନର ଅନୁକ୍ଷେପ 151 ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଅଛି ।

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କୃଷି, ସମନ୍ୱୟ, ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ପରିବହନ, ଶକ୍ତି, ରୋଜଗାର ଏବଂ ବୈଷୟିକ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ତାଲିମ, ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ପରିବେଶ, ଅର୍ଥ, ମହ୍ୟ ଏବଂ ପଶୁସମ୍ପଦ ବିକାଶ, ଶିଳ୍ପ, ଅଗ୍ନି, କ୍ଷୁଦ୍ର ଓ ମଧ୍ୟମ ଶିଳ୍ପ, ଇସ୍ପାତ୍ ଏବଂ ଖଣି, ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ, ବ୍ୟୟନ ହସ୍ତତନ୍ତ୍ର ଏବଂ ହସ୍ତଶିଳ୍ପ, ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଏବଂ ନିର୍ମାଣ ଓ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ଏବଂ ଅନୁପାଳନ ସମାକ୍ଷାର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଫଳାଫଳ ଧାରଣ କରେ । ଯାହାହେଉ, ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଖାଉଟି କଲ୍ୟାଣ, ଅର୍ଥ, ସାଧାରଣ ପ୍ରଶାସନ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ, ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା, ଗୃହ, ଗୃହ ଓ ନଗର ଉନ୍ନୟନ, ସୂଚନା ଏବଂ ଲୋକ ସଂପର୍କ, ସୂଚନା ଏବଂ ପ୍ରଯୁକ୍ତି, ଶ୍ରମ ଏବଂ ନିୟୋଜନ, ନିୟମ, ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ, ସଂସଦୀୟ ବ୍ୟାପା, ଯୋଜନା ଓ ସମନ୍ୱୟ, ପବ୍ଲିକ୍ ଏଣ୍ଡରପ୍ରାଇଜର୍ସ, ପବ୍ଲିକ୍ ଗ୍ରିଏଭାନ୍ସ ଏବଂ ପେନସନ ଆଡମିନିଷ୍ଟ୍ରେସନ, ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା, ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ, ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଗଣ ଶିକ୍ଷା, ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ପ୍ରଯୁକ୍ତି, ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଏବଂ ସଂଖ୍ୟା ଲଘୁ ଏବଂ ପଛୁଆ ବର୍ଗ କଲ୍ୟାଣକାରୀ, କ୍ରୀଡ଼ା ଏବଂ ଯୁବ ସେବା ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣ ଓ ସାମାଜିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି, ଯଦିଓ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ କରାଯାଇଥିବା ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ 2013-14 ବର୍ଷରେ ହିସାବ ତନଖିର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ବେଳେ ନଜରକୁ ଆସିଲା ଏବଂ ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ପୂର୍ବ ବର୍ଷମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆସିଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସେହି ବର୍ଷର ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ପାରି ନଥିଲା । ଯେଉଁଠାରେ ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା, ସେଠାରେ 2013-14 ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବିଷୟ ବସ୍ତୁକୁ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଅଛି ।

ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସମାକ୍ଷିତ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସମାକ୍ଷା ପରିଚାଳନା କରାଯାଇଅଛି ।

ଅନୁଦିତ ପାଠାନ୍ତରରେ ଯଦି କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ଉପୁଜେ, ତେବେ ଇଂରାଜୀ ପାଠାନ୍ତରକୁ ପ୍ରମାଣିକ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ବିଧେୟ ।

ଅଧ୍ୟାୟ 1

ଉପକ୍ରମ

ଅଧ୍ୟାୟ - 1

ଉପକ୍ରମ

1.1 ଏହି ପ୍ରତିବେଦନ ସନ୍ଦର୍ଭରେ

ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଓ ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ (ସିଏଜି) ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ଏହି ପ୍ରତିବେଦନ ଦ୍ୱରାନ୍ୱିତ ଜଳସେଚନ ଉପକାର ଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମାପ୍ତ, ଓଡ଼ିଶାରେ ବାୟୁ ଓ ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣର ପରିବେଶ ସମାକ୍ଷ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକ / ସାଧ୍ୟ ଶାସିତ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ ସମାପ୍ତ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରେ ।

ସମାକ୍ଷାର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିଣାମ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନ ସଭାରେ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆଣିବା ହେଉଛି ଏହି ପ୍ରତିବେଦନର ପ୍ରାଥମିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ସମାକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁସାରେ ନେଣଦେଣର ପ୍ରକାର ପରିମାଣ ଏବଂ ବିଶାଳତା ଅନୁପାତରେ ପ୍ରତିବେଦନ ପାଇଁ ବସ୍ତୁଗତ ସ୍ତର ହେବା ଉଚିତ୍ । ଅତିବ୍ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ କରେ ଯେ, କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧକମାନେ ସଂଶୋଧନାତ୍ମକ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ସହିତ ନୀତି ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ପ୍ରଣୟନ କରିବେ ଯାହା ସଙ୍ଗଠନର ଉନ୍ନତି, ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା ଓ ଶାସନ ପଦ୍ଧତିରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ଅନୁପାଳନ ସମାକ୍ଷା ହୋଇଥିବା ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟୟ, ପ୍ରାପ୍ତି, ପରିସମ୍ପଦ ଓ ଦେୟତା ସଂପର୍କିତ ନେଣଦେଣର ପରୀକ୍ଷଣ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥାଏ ଯାହାଦ୍ୱାରା ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା, ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନିୟମ କାନୁନ, ବିନିୟମ ଏବଂ କ୍ଷମତାପନ୍ନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଆଦେଶ ଓ ଅନୁଦେଶ ଅନୁପାଳନ କରାଯାଇଛି କି ନାହିଁ, ତାହା ନିରୂପିତ ହୋଇଥାଏ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷାରେ ଗୋଟିଏ ସଙ୍ଗଠନ, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କିମ୍ବା ପରିକଳ୍ପନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କେତେ ମାତ୍ରାରେ ମିତବ୍ୟୟୀ, ଦକ୍ଷତାର ଏବଂ ଫଳ ପ୍ରଦାନ ସହିତ ସାପିତ ହୋଇଛି, ସେ ବିଷୟରେ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥାଏ ।

ପରିବେଶ ସମାକ୍ଷା ପରିବେଶ ନିୟମ ଅନୁପାଳନରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବା, ଭିତ୍ତିଭୂମି ଏବଂ ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା, ପ୍ରଦୂଷଣ ଉତ୍ସର ସମୟୋଚିତ ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ପ୍ରତିକାର ନିମନ୍ତେ ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପ୍ରଣାଳୀ ଗଠନ କରିବା, ପରିବେଶ ଉପରେ ପ୍ରଦୂଷଣର ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଉଚିତ୍ ସୂଚନା ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତୀର ବିକାଶ କରିବା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାରେ ଜଳ ଓ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କେତେ ମାତ୍ରାରେ ହାସଲ କରାଗଲା ତାହା ପରୀକ୍ଷା କରେ ।

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ସମାକ୍ଷା ହୋଇଥିବା ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କର ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ର, ସମାକ୍ଷାର ଯୋଜନା ଓ ମାତ୍ରା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହେବା ସହିତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାକ୍ଷା ମତବ୍ୟର ସାର ସଂକ୍ଷେପ ଉଲ୍ଲେଖିତ । ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସମାକ୍ଷାର ଉପଲବ୍ଧଗୁଡ଼ିକୁସୂଚୀତ କରୁଅଛି ଏବଂ ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଅନୁପାଳନ ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇଛି ।

ପ୍ରତିବେଦନରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ କରାଯାଇଥିବା ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ 2013-14 ବର୍ଷରେ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ ତତ୍ ପୂର୍ବବର୍ଷମାନଙ୍କର ନଜରକୁ ଆସିଥିବା କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିବେଦନରେ ସ୍ଥାନିତ ହୋଇ ନଥିବା ବିଷୟରୁ ଉଦ୍ଧୃତ, ମାତ୍ର ସେହି ବର୍ଷ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା । 2013-14 ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟର ବିଷୟ ବସ୍ତୁକୁ ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତା ସ୍ଥଳେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଅଛି ।

1.2 ସମୀକ୍ଷା ହୋଇଥିବା ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କର ପାର୍ଶ୍ୱଚିତ୍ର

ରାଜ୍ୟରେ ସଚିବାଳୟ ସ୍ତରରେ 38 ଟି ବିଭାଗ ରହିଛି ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଅତିରିକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସଚିବ/ ପ୍ରଧାନ ଶାସନ ସଚିବ / ଆୟୋଗୀ ତଥା ସଚିବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଓ ଅଧିକାରୀମାନେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ଏଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ 17 ଟି ବିଭାଗ ଅଧିନରେ ଥିବା ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ/ସ୍ୱୟଂ ଶାସିତ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର (ଅର୍ଥନୈତିକ ଓ ରାଜସ୍ୱ ସମୀକ୍ଷା) କ୍ଷେତ୍ର ସମୀକ୍ଷା ପରିସର ଭିତ୍ତି ଅଟେ ।

1.3 ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରାପ୍ତିକାର

ଭାରତୀୟ ସମିଧାନର ଧାରା 149 ଏବଂ 151 ଦ୍ୱାରା ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହା ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ (ସିଏଜି) କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କ୍ଷମତା ଏବଂ ସେବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ (ଡିପିସି) ଅଧିନିୟମ, 1971 ରେ ସିଏଜିଙ୍କୁ ସମୀକ୍ଷା କରିବା ପ୍ରାପ୍ତିକାର ଦିଆଯାଇଅଛି । ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମ 1971 ର ପରିଚ୍ଛେଦ 13¹ ଅନୁଯାୟୀ ସିଏଜି, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟୟର ସମୀକ୍ଷା କରନ୍ତି । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯଥେଷ୍ଟ ପାଣ୍ଠି ଦିଆଯାଇଥିବା ସ୍ୱୟଂ ଶାସିତ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା ସିଏଜି କରିଥାଆନ୍ତି । ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ସମୀକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ ଏବଂ ଲେଖା ଓ ଲେଖା ପରୀକ୍ଷା ଉପରେ ଅଧିନିୟମ, 2007 ରେ ବିଭିନ୍ନ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ନୀତି ଓ ପଦ୍ଧତି ବିବୃତ୍ତ କରାଯାଇଅଛି ।

1.4 ଯୋଜନା ଓ ସମୀକ୍ଷା ସଞ୍ଚାଳନ

ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିବା ଅର୍ଥ, କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଆବଶ୍ୟକତା / ଜଟିଳତା, ଅର୍ପିତ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷମତାର ସ୍ତର ଓ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ବ୍ୟୟ ବିଶେଷଙ୍କ ସାଥୀ ଏବଂ ସେହିସବୁ ଶଙ୍କ୍ଷାଭୟର ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ପ୍ରଭାବକୁ ଆଧାର କରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶାଖା ଏବଂ ବିଭାଗ / ସଙ୍ଗଠନର ମୋଟାମୋଟି ଭାବରେ ଶଙ୍କ୍ଷାଭୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରୁ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପୂର୍ବ ସମୀକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ବିଚାର କରାଯାଏ । ଏହି ଶଙ୍କ୍ଷାଭୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉପରେ ଆଧାର କରି ସମୀକ୍ଷାର ପୌନଃପୁନଃକରଣ ଏବଂ ମାତ୍ରା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥାଏ । ସେହିପରି ଶଙ୍କ୍ଷାଭୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଧାରରେ ସମୀକ୍ଷା ସଞ୍ଚାଳନ କରିବା ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ସମୀକ୍ଷା ଯୋଜନା ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରାଯାଏ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୁନିଟର ସମୀକ୍ଷା ଶେଷ ହେବା ପରେ ସେହି ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କର ମୁଖ୍ୟଙ୍କୁ ସମୀକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ନେଇ ହୋଇଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଜାରି କରାଯାଇଥାଏ । ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ପାଇବାର ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ସମୀକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ଉତ୍ତର ଦେବା ପାଇଁ ଯୁନିଟ୍ ମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥାଏ, ଯେବେ ଉତ୍ତର ମିଳେ ସମୀକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ମାମୁଁସା ହୋଇଥାଏ ଅଥବା ଅନୁପାଳନ ନିମିତ୍ତ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନେବା ପାଇଁ ଉପଦେଶ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଏହି ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ ଯାହାକୁ ଭାରତୀୟ ସମିଧାନର ଧାରା 151 ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଏ ।

1.5 କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମୀକ୍ଷାର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମନ୍ତବ୍ୟ

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମୀକ୍ଷା ରହିଛି । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ / ପରିକଳ୍ପନା ସମୀକ୍ଷା କରିବା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀମାନଙ୍କୁ ସଂଗୋଧନାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟପନ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ

¹ (i) ରାଜ୍ୟ ଏକତ୍ରୀକୃତ ପାଣ୍ଠିରୁ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟର ସମୀକ୍ଷା (ii) ରାଜ୍ୟ ଆକସ୍ମିକ ପାଣ୍ଠି ଓ ସରକାରୀ ହିସାବରୁ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟର ସମୀକ୍ଷା ଏବଂ (iii) ସମସ୍ତ ନେଶଦେଶ, ଆୟ ଓ ବ୍ୟୟ ହିସାବ, ବାଲାନ୍ସ ସାର୍ବ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସହକାରୀ ସମୀକ୍ଷା ।

ତଥା ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଉଥିବା ସେବାର ଉନ୍ନତି କରିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ସୁପାରିଶ ଦେବା ଉପରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରିତ ଥିଲା । ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚନା କରାଗଲା ।

1.5.1 ଭୂରାଜ୍ଞିତ ଜଳସେଚନ ଉପକାର ଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମୀକ୍ଷା

କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମୀକ୍ଷାରେ 2009-14 କାଳାବଧି ପାଇଁ ସଂଚାଳିତ ହୋଇ ପ୍ରକଟିତ ହେଲା ଯେ ରାଜ୍ୟ ଜଳସମ୍ପଦର ଯୋଜନା, ଉନ୍ନତି, ବିନିଯୋଗ ଓ ପରିଚାଳନାର କ୍ଷମତା ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗ(ଡିଓଡବ୍ଲ୍ୟୁଆର)କୁ ଦିଆଯାଇଅଛି । ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଇଦିଆଯାଇଥିବା ପାଣ୍ଠି ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ନିଜସ୍ୱ ସମ୍ବଳ ମାଧ୍ୟମରେ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇଥାଏ ।

ଭାରତ ସରକାର ଦେଶରେ ଜଳସେଚନର ଉନ୍ନତି କଲେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ରଣ ସହାୟତା ମାଧ୍ୟମରେ ବୃହତ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ସ୍ତରରେ ଅଛି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନଙ୍କ ସମ୍ବଳ ବିନିଯୋଗ କ୍ଷମତାର ବାହାରେ, ସେହି ପ୍ରକଳ୍ପର ଗତିକୁ ଭୂରାଜ୍ଞିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ 1996-97 ବର୍ଷରେ ଭୂରାଜ୍ଞିତ ଜଳସେଚନ ଉପକାର ଭିତ୍ତିକ(ଏ.ଆଇ.ବି.ପି) କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ, ଏ.ଆଇ.ବି.ପି ବିନିଯୋଗରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ହେଉଥିବା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ସମୀକ୍ଷା ଏବଂ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ମାର୍ଗ 2003 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2009 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହା ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ପୂର୍ବ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଚୂଚିଗୁଡ଼ିକ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଲାଗି ରହିବା କାରଣରୁ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଆଠଗୋଟି ବୃହତ୍ / ମଧ୍ୟମ ଏବଂ 13 ଗୋଟି କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ନେଇ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସମୀକ୍ଷା (ମେ ରୁ ଜୁଲାଇ 2014) କରିବାକୁ ପ୍ରେରିତ କଲା । ଯୋଜନାର ଫଳପ୍ରସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟଧାରା, ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ପ୍ରକରଣ ପୁଞ୍ଜିକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଅନୁମୋଦିତ ଦର ଅନୁସୂଚୀ(ଏସଓଆର)ର ପୁନଃ ଆକଳନ କରିବା ଏହି ସମୀକ୍ଷାର ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମୀକ୍ଷାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ, ପୂର୍ବରୁ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ବିଳମ୍ବ, ରୂଡ଼ାନ୍ତ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ଓ ନକ୍ସା ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଶୂନ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପସ୍ଥାନ ନ ଦେବା ଆଦି କାରଣରୁ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଏବେ ମଧ୍ୟ ସମୟ ଓ ବ୍ୟୟ ବୃଦ୍ଧି ଜନିତ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହେଉଅଛି । ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟୟଭାର ବୃଦ୍ଧି, ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବାକୁ ଥିବା ଫାଇଦାର ଅନୁପାତ ଅବିଚଳିତ ଭାବେ କମିବା ଏବଂ କେତେକ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମୟ ଅନୁସାରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ପାରି ନଥିଲା । କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅନୁସାରେ ଫାଇଦାର ଅନୁପାତ(ବି.ସି.ଆର) ର ଭୁଲ୍ ଗଣନା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ।

ପ୍ରାକ୍‌କଳନରେ ଦର ଅନୁସୂଚୀରୁ ବ୍ୟତିକ୍ରମ, ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଚୂଚି ବିଚ୍ୟୁତି ଆଦି କାରଣରୁ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା, ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଅଭିବୃଦ୍ଧିର ପ୍ରୟୋଜନ, ଦର ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚୂଚିଗୁଡ଼ିକୁ ହିସାବକୁ ନେଇ 3157.97 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆର୍ଥିକ ସଂପୃକ୍ତିକରଣ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷାରେ ବିଳମ୍ବର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ ରାଜ୍ୟର ଜନସାଧାରଣ ସେହି ମାତ୍ରାରେ ନିଷ୍ଠିତ ଜଳସେଚନ ସୁବିଧାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେଲେ ।

(ଅନୁକ୍ରମ 2.1)

1.5.2 ଓଡ଼ିଶାରେ ବାୟୁ ଓ ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣର ପରିବେଶ ସମୀକ୍ଷା

2009-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପରିବେଶ ଉପରେ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷାରୁ ପ୍ରକଟିତ ହେଲା ଯେ ପରିବେଶ ଅଧିପତନରେ ବାୟୁ ଓ ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣର ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ରହିଛି । ଜନ ଜୀବନ, ଉଦ୍ଭିଦ ଜଗତ, ପ୍ରାଣୀ ଜଗତ ଓ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଉପରେ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ଅନେକାଂଶରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ ।

ଶିକ୍ଷାୟନ ଓ ନଗରୀକରଣ ଯୋଗୁଁ ପରିବେଶ ସଂଦୃଷ୍ଟିତ ଓ ଧୂସ୍ର ହେବା ସହିତ ଅନେକ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇଥାଏ, ଯାହାକି ସମସ୍ତ ଜୀବମାନଙ୍କର ଜୀବନ ଧାରଣର ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଭାବ ପକାଏ ।

ଅନୁଗୁଳ-ତାଳଚେର, ଇବ୍ ଉପତ୍ୟକା ଏବଂ ଝାରସୁଗୁଡ଼ାଠାରେ ବ୍ୟାପକ ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣ ସୂଚକଙ୍କ ସଙ୍କଟମୟ ସ୍ତରରେ ରହୁଥିବା ଅବଲୋକନ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରସର ପେଷଣ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ସମ୍ପତ୍ତି/ ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ପତ୍ତି ବିନା ଚାଳନା କରିବା ଏବଂ ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ଗୁଡ଼ିକ ଷ୍ଟକ ଏମିସନର ବାସ୍ତିତ୍ୱ ରାତି ହାସଲ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଗୁଡ଼ିକର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ରେ ବିଳମ୍ବ କରିବା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ମଧ୍ୟ ଯାନବାହନ ଯୋଗୁଁ ହେଉଥିବା ପ୍ରଦୂଷଣ ରୋକିବାରେ ଅସଫଳ ହେବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଜଳର ଗୁଣବତ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବାରେ ଅଭାବ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା । ମଲ ବିଶୋଧନାଗାରର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଅଣବିଶୋଧିତ ମଲ ଏବଂ ତତ୍ ସହିତ ରାଜ୍ୟ ପୌର ପାଳିକା ଗୁଡ଼ିକର ଅଣ ବିଶୋଧିତ ମଲକା ପାଣି ନିକଟସ୍ଥ ଜଳ ନିକାୟଗୁଡ଼ିକୁ ଖଲାସ କରାଯାଇଛି । କଟକ ନିକଟସ୍ଥ ମହାନଦୀର ତିନୋଟି ଉପନଦୀ ଏବଂ ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିବା ଜଳ ନମୁନା, ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡର ପ୍ରୟୋଗଶାଳାରେ ପରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ବାୟୋ-କେମିକାଲ ଅକ୍ସିଜେନ୍ ଡିମାଣ୍ଡ(ବିଓଡି) ଦ୍ରବୀଭୂତ ଅମ୍ଳଜାନ(ଡିଓ) ଏବଂ ଟୋଟାଲ କଲିଫର୍ମ(ଟିସି) କ୍ଷେତ୍ରରେ ମାନାଦର୍ଶର ଅନୁପାଳନ ନ କରିବା ଦର୍ଶାଇଥିଲା । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ, ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଶାସନର ମାନାଦର୍ଶନରେ କୋହଳତା, କଣ୍ଟିନୁୟସ ଆସିଏଣ୍ଟ ଏୟାର କ୍ୱାଲିଟି ମନିଟରିଙ୍ଗ୍ ସ୍ପେସନ୍ସ(ସିଏଏକ୍ୟୁଏମଏସ) ଏବଂ ଅନଲାଇନ ଏମିସନ ମନିଟରିଂ ସିଷ୍ଟମ(ଓଇଏମଏସ) କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନ କରିବା କ୍ଷେତ୍ର ଗୁଡ଼ିକରେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ବୋର୍ଡ ଆହୁରି ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ଦରକାର । ପରିବେଶର ଗୁଣବତ୍ତା ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ / ପ୍ରକଳ୍ପ ବାବଦରେ କୌଣସି ପରିମାଣ ବ୍ୟୟ କରାଯାଇନଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ପ୍ରଦୂଷଣର ଉଚ୍ଚ ସମ୍ଭାବନାରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟାବଳୀର ଅଭାବ, ତାହାର ସମୟୋଚିତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ସମ୍ପତ୍ତି ଜାରି କରିବା ଫଳରେ ଏବାବଦରେ ଅଧିକ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାର ଆବଶ୍ୟକୀୟତା ପଡୁଅଛି ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.2)

1.6 ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷାର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୀକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ

1.6.1 ଓଡିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା

ଶିକ୍ଷକ ଓ ମୌଳିକ ଉପକରଣର ସୁନିଷ୍ଠିତ କରା ନଯାଇ 10ଟି କୃଷି ବହୁବୃତ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର ଖୋଲିଥିଲା । ଯାହାଫଳରେ ଆଇ.ସି.ଏ.ଆର ନିୟମାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ଭିଡିଭୁମି କୃଷି ବହୁବୃତ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିଲା । କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ଅବଶେଷ ଜମି ପ୍ରଦାନ ନ ହେବା ଫଳରେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର ଲକ୍ଷ୍ୟସାଧନ ହୋଇପାରୁ ନଥିଲା । ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ ଶିକ୍ଷକ ପଦବୀ ପୂରଣ ନ ହେବା ଫଳରେ କେନ୍ଦ୍ରିୟ ସହାୟତା ବିନିଯୋଗ ହୋଇ ନଥିଲା । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ଶିକ୍ଷକ ଅଭାବରୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଗୁଣବତ୍ତା ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ ହୋଇପାରୁ ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.1)

1.6.2 ନିରର୍ଥକ ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣ

କେନାଲ ବନ୍ଧନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ବିନା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳ ସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଶୀର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହନ ଯୋଗୁଁ 5.50 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିରର୍ଥକ ପୁଞ୍ଜିଲଗାଣ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.2)

1.6.3 ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅନୁଚିତ୍ ଫାଇଦା

ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରା ହସ୍ତ ଖନନର ମୂଲ୍ୟ 33.48 ରୁ 43.77 ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ଘ.ମି ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ବେଳେ ଦର ଖସଡା ଅନୁସାରେ ଯାନ୍ତ୍ରୀକ ଖନନର ମୂଲ୍ୟ 15.33 ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ଘ.ମି । ଅଯୌକ୍ତିକ ହସ୍ତ ଖନନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ସମୁଦାୟ 5.76 ଘ.ମି ପରିମାଣ ମାଟି ପାଇଁ ତିନି ଗୋଟି ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଟିକ ଦର ପ୍ରତି ଘନ ମିଟରକୁ 18.10 ରୁ 28.39 ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଟିକ ଦରରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଦର ପାଇଁ ସମୁଦାୟ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ 1.79 କୋଟି ଟଙ୍କା ଯାହା ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅନୁଚିତ୍ ଫାଇଦା ହେଲା ।

(ଅନୁକ୍ରମ 3.3)

1.6.4 ସରକାରୀ ଘରୋଇ ସହଭାଗିତା(ପିପିପି)ରେ ଶିଳ୍ପ ତାଲିମ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ନୂତନ ପଲିଟେକ୍ନିକ୍ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିଷ୍ଠା

ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରୟୋଜନରେ 2004-05 ରେ ଏକ ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଥିଲା ଡାହା ହେଲା ସରକାରୀ ଘରୋଇ ସହଭାଗିତାରେ ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ସହାୟତାରେ ଓ ଚିନା ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ସହାୟତାରେ ବିଶ୍ୱସ୍ତରାୟ ମାନବ ବହୁ କୁଶଳୀ ମାନବ ସମ୍ବଳ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚାଲୁ ରହିଥିବା ଶିଳ୍ପ ତାଲିମ କେନ୍ଦ୍ର(ଆଇଟିଆଇ)ଗୁଡ଼ିକୁ ଉତ୍କର୍ଷର କେନ୍ଦ୍ର ଭାବେ ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରିବା । ଯୋଜନା ଗୁଡ଼ିକ ରାଜ୍ୟର 11ଟି ଆଇଟିଆଇରେ 2004-05 ରୁ 2013-14 ଏବଂ 14ଟି ଆଇଟିଆଇରେ 2007-08 ରୁ 2013-14 ମଧ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା (ଆଇଡିପି) ଅନୁଯାୟୀ ନିୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଉତ୍କର୍ଷର କେନ୍ଦ୍ର ଭାବେ ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି /ଆରମ୍ଭରେ ଅଭାବ ପରିଲିଖିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ଅର୍ଥ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିଲା । ପ୍ରଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଅଭାବ, ଅପ୍ରଚୁର ସରଞ୍ଜାମର ଏବଂ ଏନସିଭିଟି ଟ୍ରେଡର ଆର୍ମିଲିଏସନ୍ରେ ବିଳମ୍ବ କାରଣରୁ ।

ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରୟୋଜନରେ ନୂତନ ପଲିଟେକ୍ନିକ୍ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସର୍ବମୁଖ୍ୟତା ଗୋଟିଏ ଉପାଦାନ ଭାବରେ ଦେଶର ପଛୁଆବର୍ଗ ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଏକାଦଶ ଯୋଜନାରେ ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଥିଲା । ତଦନୁଯାୟୀ, 22ଟି ପଲିଟେକ୍ନିକ୍ ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ନିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ନ ହେବା, ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର ରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ଯୋଜନା ନିୟୋଜନରେ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନାର ଅଭାବ କାରଣରୁ 14ଟି ପଲିଟେକ୍ନିକ୍ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇନଥିଲା । ଉପକରଣ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ପଞ୍ଜୀକରଣରେ ଅଭାବ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଉନ୍ନତ ନିୟୁତ୍ତୀ ପାଇଁ ଗୁଣବତ୍ତା ଶିକ୍ଷାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ରମ 3.4)

1.6.5 ବୃକ୍ଷରୋପଣର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଓ ପ୍ରଭାବ

ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅନୁସାରେ ବିନା ଯାଞ୍ଚରେ ବନ ଖଣ୍ଡ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିଲା । କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆବଶ୍ୟକ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ନ ହୋଇ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିଲା । ଯଥା ସମୟରେ ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ହେବାରୁ କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିକାରୀମାନେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବ କରିଥିଲେ । ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ଅନୁସୂଚି ହୋଇ ନଥିଲା । ମୂଳଗଣ୍ଡି ଓ ଚାରା ଗଛ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ସିଲଭିକଲଚରିଷ୍ଟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହୀତ ନହୋଇ ଘରୋଇ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ବନାଞ୍ଚଳ ଅଧିକାରୀ, ବନଖଣ୍ଡ

ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ସାମୟିକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ହୋଇ ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.5)

1.6.6 ବାସ୍ତବିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟର ଅଣ ଆଦାୟ

ଦୁଇଗୋଟି ବ୍ୟବହାରକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଠାରୁ ଅଣ ବନ ବିନିଯୋଗ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବାସ୍ତବିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ (ଏନପିଭି) 6 କୋଟି ପରିବର୍ତ୍ତେ 4.78 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରାଯାଇଛି ଯାହା 1.22 କୋଟି ଟଙ୍କା କମ୍ । ଉକ୍ତ ଅନାଦେୟ ରାଶିକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂସ୍ଥା ଜମା କରିନାହାଁନ୍ତି ବା ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ ଅନାଦେୟ ରାଶି ପାଇଁ ତଲବ ନୋଟିସ ଜାରି କରିନାହାଁନ୍ତି ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.6)

1.6.7 ଗତି କାଠ ଗୁଡ଼ିକର ଅଣ ନିକାଶ

2011-12 ଏବଂ 2012-13 ରେ 9,857 ସଂଖ୍ୟକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ହୀନ ବନ ଅପରାଧ ମାମଲାରେ 39.25 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଗତିକାଠ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଜବତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାସବୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଅନିକାଶିତ । ଯାହାଦ୍ୱାରା 39.25 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ଅବରୋଧ ହେଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.7)

1.6.8 ଶିଳ୍ପ ନୀତି ସଂକଳ୍ପ 2007 ଅଧିନରେ ଏକକ ଝରକା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରୋତ୍ସାହନର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

ଶିଳ୍ପ ସଂକ୍ରାନ୍ତ ନୀତି ସଂକଳ୍ପ (ଆଇପିଆର), ରାଜ୍ୟରେ ଶିଳ୍ପ ସଂକ୍ରାନ୍ତ ଅଭ୍ୟୁଦୟ ଏବଂ ବିନିଯୋଗ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇଁ ସିଙ୍ଗଲ ଉଇଣ୍ଡୋ ବ୍ୟବସ୍ଥା କୌଶଳ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏକ ନୀତି ଆଧାର ଅଟେ । 2 ମାର୍ଚ୍ଚ 2007 ଠାରୁ ଉପସ୍ଥାପନ ହେଲା ଯାହା ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାର ସ୍ଥାପନ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରୋତ୍ସାହନର ସଂପ୍ରସାରନରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ସ୍ଥିମର ସଂପାଦନ ଅତିବ୍ରତ୍ତ ଏହା ପ୍ରକଟ ହେଲା ଯେ ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ସିଏସଫର ସଂଖ୍ୟା କମ୍ ହେଉଛି । ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ ଏସଏଲଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁସିଏ / ଏଟଏଲସିଏ/ ଡିଏଲଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁସିଏର ସଭାଗୁଡ଼ିକ ହେଉ ନଥିବାରୁ 2007-14 ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ସିଏସଫଗୁଡ଼ିକର ଫାଇନାଲ ଏବଂ ଇପିକଲ ଦ୍ୱାରା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନାରେ ବିଳମ୍ବ ହେଉ ବିଳମ୍ବ ହେଲା । ଅତିବ୍ରତ୍ତ ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ ଆଇପିଆର ରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଭାବ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର କଲା, ଯେପରିକି ସରକାରୀ ଷ୍ଟମ୍ପ ସୁଲକରେ ରିହାତି, ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କରର ଫେରସ୍ତ, ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଶୁଳକରେ ରିହାତି ଇତ୍ୟାଦି ଅଯୋଗ୍ୟ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଦିଆଯାଇଛି । ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଅଭ୍ୟୁତ୍ତରାଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଉନ୍ନତି ଦରକାର ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.8)

1.6.9 ଅଟକଳରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ମୂଲ୍ୟ ଯୋଗୁଁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ

ଅଟକଳରେ ଯାହାକରୁ ହସ୍ତଚାଳିତ ଉପାୟରେ ଖନନ କାର୍ଯ୍ୟର ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଯୋଗୁଁ ଆଇଟମ (ଟିଜ) ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ 1.48 କୋଟି ଟଙ୍କା ର ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.9)

1.6.10 ଶିଳାପି ଠିକାଦାରଙ୍କ ଠାରୁ ସରକାରୀ ପାଉଣାର ଅଣ ଅସୁଲି

ଠିକାଦାର 5.26 କୋଟି ମୂଲ୍ୟର ବଳକା କାର୍ଯ୍ୟ ପରିତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ । ତୁଚ୍ଛି ସର୍ଭ୍ ଅନୁସାରେ ,ସେତିପାଇଁ 0.67 କୋଟି ସମାପିତ କ୍ଷତି (ଏଲଡି) ଆକଳନ ମୂଲ୍ୟର 10 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ 1.05 କୋଟି ଟଙ୍କା ଛାଡି ଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର 20 ପ୍ରତିଶତ (ମୋଟ 1.72 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଠିକାଦାରଙ୍କ ଠାରୁ ଅସୁଲ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ମାତ୍ର 19.80 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଠିକାଦାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଠାରୁ ଅଧିକାର ରହିତ କରାଗଲା ଏବଂ ବଳକା 1.52 କୋଟି ସମାପିତ କ୍ଷତି ଏବଂ ଶାସ୍ତି ଅଣ ଅସୁଲ ରହିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.10)

1.6.11 ବୈଧତା ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ନିଲାମ ତୁଡାନ୍ତ କରଣ ନ ହେବାରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ

ସଂପ୍ରସାରିତ ବୈଧ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ନିଲାମ ତୁଡାନ୍ତ ନ କରିବାରୁ କେବଳ 1.11 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନି, ରାସ୍ତା ଗୁଡିକର ଉନ୍ନତିକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.11)

1.6.12 ବୈଧତା ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ତୁଚ୍ଛି ସ୍ଵାକ୍ଷର ନ ହେବାରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ

ନିଲାମ ତୁଡାନ୍ତ କରଣରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ ସଂପ୍ରସାରିତ ବୈଧତା ଅବଧି ରେ ତୁଚ୍ଛି ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । କାମଟି ପୁନଃନିଲାମର 23.96 କୋଟିରେ ଟଙ୍କା ଫେବୃୟାରୀ 2016 ରେ ସମାପ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ (ଫେବୃୟାରୀ 2014) କରାଗଲା । ଯାହାଦ୍ଵାରା 4.73 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ହେଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.12)

1.6.13 ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ

ନଥିପଡ଼ୁ ଯାସ୍ତିରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଯଦିଓ ସର୍ବଗ୍ରେଟ୍ ସ୍ଵରାୟ ମାଟିର କାଲିଫର୍ଣ୍ଣିଆ ବହନ ଅନୁପାତ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ, ବିଭାଜନ 150 ମିମି ରୁ 500 ମିମି ବାଲିର କାପିଙ୍ଗ୍ ସ୍ତର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା । ଗ୍ରାନୁଲାର ସବବେସ (ଜିଏସବି) ମୋଟା କମାଇ ଅଦରକାରୀ ବାଲି ସ୍ତର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ 7.54 କୋଟି ଟଙ୍କା କରାଗଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.13)

1.6.14 ଅତିକ୍ଷେପ ପ୍ରତିଜବାବ

ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା 17ଟି ବିଭାଗକୁ ଜାରି ହୋଇଥିବା ଆଇଆରଗୁଡିକର ସମୀକ୍ଷାରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ 2014 ମସିହା ଜୁନ୍ ମାସ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା 5,471 ଆଇଆରର 18,940 ଟି ଅନୁକ୍ଷେପ ବାକିଆ ରହିଛି । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ 1,848 ଆଇଆରର 5,222 ଟି ଅନୁକ୍ଷେପ 10 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କାଳ ଧରି ମାମାଂସା ନ ହୋଇ ରହିଛି । ଏପରିକି ଆଇଆର ପଠାଯିବାର ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଉତ୍ତର ପାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିବାବେଳେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଜାରି ହୋଇଥିବା 1,115 ଟି ଆଇଆର କ୍ଷେତ୍ରରେ ମିଳିନଥିଲା ।

ଲେଖା ପରୀକ୍ଷାବେଳେ ନଜରକୁ ଆସିଥିବା ଗୁରୁତର ଅନିୟମିତତାମାନ ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକ (ସିଏଜି) କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରତିବେଦନରେ ସନିଟିଷ୍ଟ କରାଯାଇ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପନ

କରାଯାଏ । ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ (ଡିସେମ୍ବର 1993), ଅଡିଟ୍ ରିପୋର୍ଟ ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପନ ହେବାର ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ରିପୋର୍ଟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଅନୁକ୍ଷେପ/ସମୀକ୍ଷା/କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ସମୀକ୍ଷା ଉପରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିପ୍ପଣୀ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଦାନ କରିବା କଥା । 1997-98 ଠାରୁ 2011-12 ମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନରେ (ସାରଣୀ) ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ରିପୋର୍ଟଗୁଡ଼ିକ ଦିଆଯାଇଥିବା 17ଟି ବିଭାଗ ମଧ୍ୟରୁ 7 ଟି² ବିଭାଗ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ସଂପୃକ୍ତ ଅନୁକ୍ଷେପ ଓ ସଂପାଦନ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିପ୍ପଣୀ ଦେଇ ନଥିବା ଦେଖାଯାଇଥିଲା ।

ପିଏସି ଦ୍ଵାରା ଦଶମ ବିଧାନ ସଭାର (1990-95) ପ୍ରଥମ ରିପୋର୍ଟ ଠାରୁ ତ୍ରୟୋଦଶ ବିଧାନ ସଭାର (2004-09) ଚାଲିଶ ଡମ ରିପୋର୍ଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଦତ୍ତ 573ଟି ଅଡିଟ୍ ରିପୋର୍ଟ ସମକ୍ଷୀୟ ସୁପାରିଶ ମଧ୍ୟରୁ 89ଟି ସୁପାରିଶ ଉପରେ ବୃତ୍ତାନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.14)

² ନିର୍ମାଣ, ଜଳସଂପଦ, କୃଷି, ଶକ୍ତି, ମହାସାଗର ଓ ପଶୁ ସଂପଦ, ଶିଳ୍ପ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ ।

ଅଧ୍ୟାୟ 2

କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା

ପରିଚ୍ଛେଦ ସଂଖ୍ୟା	ବିବରଣୀ	ପୃଷ୍ଠା
2.1	ଦ୍ଵିତୀୟ ଜଳସେଚନ ଉପକାର ଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମୀକ୍ଷା	9-38
2.2	ଓଡ଼ିଶାରେ ବାୟୁ ଓ ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣର ପରିବେଶ ସମୀକ୍ଷା	39-68

ଅଧ୍ୟାୟ 2

କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସମୀକ୍ଷା

ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗ

ଦ୍ୱିତୀୟ ଜଳସେଚନ ଉପକାର ଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମୀକ୍ଷା

କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସାରାଂଶ

ରାଜ୍ୟ ଜଳସମ୍ପଦର ଯୋଜନା, ଉନ୍ନତି, ବିନିଯୋଗ ଓ ପରିଚାଳନାର କ୍ଷମତା ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗ(ଡିଓଡବ୍ଲୁଆର)କୁ ଦିଆଯାଇଅଛି । ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଇଦିଆଯାଇଥିବା ପାଣ୍ଠି ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ନିଜସ୍ୱ ସମ୍ବଳ ମାଧ୍ୟମରେ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇଥାଏ ।

ଭାରତ ସରକାର ଦେଶରେ ଜଳସେଚନର ଉନ୍ନତି କଲେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ଚଣ ସହାୟତା ମାଧ୍ୟମରେ ବୃହତ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଯେଉଁଗୁଡିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ସ୍ତରରେ ଅଛି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନଙ୍କ ସମ୍ବଳ ବିନିଯୋଗ କ୍ଷମତାର ବାହାରେ, ସେହି ପ୍ରକଳ୍ପର ଗତିକୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଜଳସେଚନ ନିମନ୍ତେ 1996-97 ବର୍ଷରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଜଳସେଚନ ଉପକାର ଭିତ୍ତିକ(ଏ.ଆଇ.ବି.ପି) କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ, ଏ.ଆଇ.ବି.ପି ବିନିଯୋଗରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ହେଉଥିବା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ ସମୀକ୍ଷା ଏବଂ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ମାର୍ଚ୍ଚ 2003 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2009 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହା ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ପୂର୍ବ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଚୂଚିଗୁଡିକ ପୂର୍ବରୁ ଲାଗି ରହିବା କାରଣରୁ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଆଠଗୋଟି ବୃହତ୍ / ମଧ୍ୟ ଏବଂ 13 ଗୋଟି କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ନେଇ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସମୀକ୍ଷା(ମେ ରୁ ଜୁଲାଇ 2014) କରିବାକୁ ପ୍ରେରିତ କଲା । ଯୋଜନାର ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ କାର୍ଯ୍ୟଧାରା, ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାର୍ଗଦର୍ଶକା ଅନୁସାରେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ପ୍ରକରଣ ପୁଞ୍ଜିକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଅନୁମୋଦିତ ଦର ଅନୁସୂଚୀ (ଏସଡିଆର)ର ପୁନଃ ଆକଳନ କରିବା ଏହି ସମୀକ୍ଷାର ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମୀକ୍ଷାରୁ ଜଣାପଡିଲା ଯେ, ପୂର୍ବରୁ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ବିଳମ୍ବ, ଦୁର୍ଗତ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ଓ ନକ୍ସା ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଶୂନ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପସ୍ଥାନ ନ ଦେବା ଆଦି କାରଣରୁ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ ଏବେ ମଧ୍ୟ ସମୟ ଓ ବ୍ୟୟ ବୃଦ୍ଧି ଜନିତ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହେଉଅଛି । ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ବ୍ୟୟଭାର ବୃଦ୍ଧି, ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବାକୁ ଥିବା ଫାଇଦାର ଅନୁପାତ ଅବିଚଳିତ ଭାବେ କମିବା ଏବଂ କେତେକ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମୟ ଅନୁସାରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ପାରି ନଥିଲା । କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅନୁସାରେ ଫାଇଦାର ଅନୁପାତ (ବି.ସି.ଆର) ର ଭୁଲ୍ ଗଣନା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ।

ପ୍ରାକ୍ତନକଳରେ ଦର ଅନୁସୂଚୀରୁ ବ୍ୟତିକ୍ରମ, ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ତ୍ରୁଟି ବିଚ୍ୟୁତି ଆଦି କାରଣରୁ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା, ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଅଭିବୃଦ୍ଧିର ପ୍ରୟୋଜନ, ଦର ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ତ୍ରୁଟିଗୁଡିକୁ ହିସାବକୁ ନେଇ 3157.97 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆର୍ଥିକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣକରଣ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ସମୀକ୍ଷାରେ ବିଳମ୍ବର ପରିଣାମ ସବୁପ ରାଜ୍ୟର ଜନସାଧାରଣ ସେହି ମାତ୍ରାରେ ନିଶ୍ଚିତ ଜଳସେଚନ ସୁବିଧାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେଲେ ।

2.1 ଉପକ୍ରମ

ବୃହତ୍ ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଗାଢ଼ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ସ୍ୱଭାବର ଅଟେ । ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସାମିତ ସମ୍ବଳ ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପାଣ୍ଠି ବହନ କରିବା ପାଇଁ ଅସମର୍ଥ ହେବା କାରଣରୁ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ଦେଶର ବହୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏକ ଯୋଜନାରୁ ଅନ୍ୟ ଯୋଜନାକୁ ଗତିଚାଲିଛି । ଫଳତଃ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ର ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ରାଶି ଅଟକଳ ରହିବା ଏବଂ ଇପସିତ ଫାଇଦା ବାହାର କରିବାରେ ଦେଶ ଅସଫଳ ହେଲା । କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଉଦ୍‌ବେଗର ବିଷୟ ଥିଲା । ଏହି ସବୁ ଅବସ୍ଥାକୁ ଭିତ୍ତିକରି ଭାରତ ସରକାର (ଜିଓଆଇ) ଦେଶରେ ଜଳସେଚନର ଉନ୍ନତି କଷ୍ଟ ଯେଉଁ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ସମାପ୍ତିର ନିକଟତର ଅଛି, ସେଗୁଡ଼ିକର ତୁରନ୍ତ ସମାପ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ମାନଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ମାଧ୍ୟମରେ ଜଳସେଚନର ଗତିକୁ ଦ୍ୱିଗୁଣିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ, ଯାହା ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନଙ୍କ ସମ୍ବଳ ସାଧନ ବାହାରେ, 1996-97 ବର୍ଷରେ ଦ୍ୱିଗୁଣିତ ଜଳସେଚନ ଉପକାର ଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଏଆଇଡିପି) ଆରମ୍ଭ କଲେ ।

2.1.1 ସାଙ୍ଗଠନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରମୁଖ ଶାସନ ସଚିବଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ (ଡିଓଡବ୍ଲ୍ୟୁଆର) ରାଜ୍ୟରେ ଏଆଇଡିପି ପାଣ୍ଠି ବିନିଯୋଗର ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିଥାଏ । ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଯନ୍ତ୍ରୀ, 5 ଜଣ³ ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅବବାହିକା ପରଚାଳନା (ସି.ଇ.ବି.ଏମ୍), 9⁴ ଜଣ ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ମାଣ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଅଧିକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ରୀ (ସିସିଇ/ଏସଇ) ଏବଂ 32⁵ ଜଣ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ତଦାରଖ କରିଥାନ୍ତି ।

2.1.1.1 ସମୀକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଏ.ଆଇ ବିପି ପାଣ୍ଠି ବିନିଯୋଗରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର 1998-99 ରୁ 2004-05 ଏବଂ ଆଉଥରେ 2008-09 ଅବଧି ପାଇଁ ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସମୀକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ମାର୍ଚ୍ଚ 2003 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2009 ରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ବର୍ଷରେ ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହା ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ପୁଣି ଥରେ ସମୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର ହେଲା ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃ ଆକଳନ ପାଇଁ ଅଭିପ୍ରେତ ଯେପରିକି;

³ ସି.ଇ.ବି.ଏମ୍ ବୈତରଣୀ ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ବୁଦ୍ଧାବଳଙ୍କ ବେସିନ୍, ସିଇ, କାନୁପୁର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ, ସି.ଇ ନିମ୍ନ ଇନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ନିମ୍ନ ସୁକତେଲ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ, ସି.ଇ, କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ଏବଂ ସି.ଇ.ବି.ଏମ୍ ଆର.ଭି.ଏନ୍ ବେସିନ୍ ।

⁴ ସିସିଇ, ଆନନ୍ଦପୁର ବ୍ୟାରେଜ ପ୍ରକଳ୍ପ, ସିସିଇ ଅପର କୋଲାବ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ, ସିସିଇ ନିମ୍ନ ସୁକତେଲ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ, ଏସଇ, ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ । ଏସ.ଇ, କାନୁପୁର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ, ଏସ.ଇ ସମ୍ବଲପୁର ଜଳସେଚନ ସର୍ଜିଲ, ଏସଇ କେବିକେ ସର୍ଜିଲ, ଏସଇ, ସଦର୍ଷ ସର୍ଜିଲ ଏବଂ ଏସଇ କେବିକେ(ଏମଆଇ) ସର୍ଜିଲ ।

⁵ ଇ.ଇଜ, ଜମିରା ଡିଭିଜନ ନଂ 1, ଜମିରା ଡିଭିଜନ ନଂ-II, ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ଜଳସେଚନ ବିଭାଜନ ନଂ-I, ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ଜଳସେଚନ ବିଭାଜନ ନଂ-II, ବେତନଗୀ କେନାଲ ବିଭାଜନ, ସାଲନ୍ଦା କେନାଲ ବିଭାଜନ, ଆନନ୍ଦପୁର ବ୍ୟାରେଜ ବିଭାଜନ, ବିଦ୍ୟାଧରପୁର ବ୍ୟାରେଜ ବିଭାଜନ, କାନୁପୁର ହେଡ୍ ଓ୍ୱାର୍କ ବିଭାଜନ, ଥଇଆନ ଶିବିର ଏବଂ ଗୃହ ବିଭାଜନ, କାନୁପୁର କେନାଲ ବିଭାଜନ, ତେଲେଙ୍ଗିରି ହେଡ୍‌ଓ୍ୱାର୍କସ ବିଭାଜନ, ତେଲେଙ୍ଗିରି କେନାଲ ବିଭାଜନ ରେଜ୍ ଜଳସେଚନ ବିଭାଜନ, ଗୁଜୁରା ଜଳସେଚନ ବିଭାଜନ, ନିମ୍ନ ଇନ୍ଦ୍ର କେନାଲ ବିଭାଜନ ନଂ-I, ନିମ୍ନ ଇନ୍ଦ୍ର କେନାଲ ବିଭାଜନ ନଂ-II, ନିମ୍ନ ଇନ୍ଦ୍ର ତ୍ୟାମ୍ ବିଭାଜନ ଆର୍ଥ ତ୍ୟାମ୍ ବିଭାଜନ, ଏଲଏସଆଇପି, ଛେଳିଗଡ଼ ହେଡ୍ ଓ୍ୱାର୍କସ ବିଭାଜନ, ଛେଳିଗଡ଼ କେନାଲ ବିଭାଜନ, ଆର.ଆର.ସି ବିଭାଜନ ନଂ-I, II, III, IV, V ଏବଂ VI, ଏମଆଇ, ବଲାଙ୍ଗିର, ଏମଆଇ ବିଭାଜନ, ରାୟଗଡ଼ା, ଏମ.ଆଇ ବିଭାଜନ, ଖରିଆର, ଏମଆଇ ବିଭାଜନ, ଭବାନୀପାଟଣା ଏମଆଇ ବିଭାଜନ, ଜୟପୁର ।

- ଚିହ୍ନିତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଉପଯୁକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଓ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଉପରେ ଆଧାରିତ, କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବଂ ତଦନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଅଗ୍ରାଧିକାରତା ଆଧାରରେ ବିସ୍ତୃତ ଯୋଜନା ପ୍ରଣାଳୀ ।
- ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା ଅବଲମ୍ବନରେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସଫଳତା ।
- ପରିଯୋଜନା ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା / ପ୍ରକରଣ ପୁସ୍ତକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା / ଏସ.ଓ.ଆର ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ଅଭିଲମ୍ବିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସାଧନ ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ।
- କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ।

2.1.1.2 ସମାକ୍ଷାର ମାନଦଣ୍ଡ

ସମାକ୍ଷାର ମାନଦଣ୍ଡ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉକ୍ତ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷିତ:

- କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା, ଭାରତ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା, ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା, ନିୟମାବଳୀ, ଆଦେଶ/ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ।
- ଖର୍ଚ୍ଚ ଅନୁସାରେ ଫାଇଦାର ଅନୁପାତକୁ (ବିସିଆର) ସୂଚିତ କରି ଅର୍ଥ ବିନିଯୋଗର ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପଣ ।
- ସବିସ୍ତାର ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତିବେଦନ, ମାନକ ବିନିର୍ଦ୍ଦେଶ, ଦର ଅନୁସୂଚୀ ଏବଂ ରୁଚ୍ଛି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ।
- ନୀତି ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା, ମୁଖ୍ୟ ଯୋଜନା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ମାନଦଣ୍ଡ ।
- ଓଡ଼ିଶା ପୂର୍ବ ବିଭାଗ ସଂହିତା (ଓପିଡବଲ୍ୟୁଡି) ଏବଂ ପ୍ରକରଣ ପୁସ୍ତିକା ।

2.1.1.3 ପରିସର ଓ ପକ୍ଷ

ମେ ରୁ ଜୁଲାଇ 2014 ମଧ୍ୟରେ 2009-14 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସମାକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବଜେଟ୍ରେ ପାଣ୍ଠି ଆବେଦନ/ପ୍ରକୃତ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଭୌଗୋଳିକ କ୍ଷେତ୍ରର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଷ୍ଟାଟିଫାଏଡ ର୍ୟାଣ୍ଟ୍ ସାମ୍ପଲିଂ ପ୍ରଣାଳୀରେ 12 ଗୋଟି ବୃହତ୍ /ମଧ୍ୟମ ଏବଂ 60 ଗୋଟି କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ ଆଠଟି⁶ ବୃହତ୍/ମଧ୍ୟମ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ 13ଟି⁷ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ବଛାଯାଇଥିଲା । ସମାକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ମାନଦଣ୍ଡ, କାର୍ଯ୍ୟ ପରିସର ଏବଂ ପ୍ରଣାଳୀ ବିଷୟରେ 25 ଅପ୍ରେଲ 2014 ରେ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗର ପ୍ରମୁଖ ଶାସନ ସଚିବଙ୍କ ସହିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରବେଶ ସମ୍ମିଳନୀର ଆଲୋଚିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଚିଠା କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସମାକ୍ଷା ସରକାରଙ୍କ ପାଖକୁ ଅଗଷ୍ଟ 2014 ରେ ପଠାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 2014 ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ୍ମିଳନୀରେ ମଧ୍ୟ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଥିଲା । ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ମତ ବିଚାରକୁ ନେଇ ରୂପାନ୍ତ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରାଯାଇଥିଲା ।

⁶ ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ଜଳସେଚନ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ, କାନୁପୁର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ, କ୍ଷୁଦ୍ର ଇନ୍ଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ, ଆନନ୍ଦପୁର ବ୍ୟାରେଜ ପ୍ରକଳ୍ପ, କ୍ଷୁଦ୍ର ସୁଜତେଲ ପ୍ରକଳ୍ପ, ରେଭ୍ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ, ରୁକୁରା ଜଳସେଚନା ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ତେଲେଙ୍ଗିରି ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ।

⁷ କଙ୍ଗୁରାଡି, ଆଙ୍କମରା, ମଙ୍ଗଳାଜୋର, ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା, ଜରହିଆଗୁଡା, ବୁଦ୍ରାପରା, ସୁଲିଆପାହାଲ, ବାଥଲୀ, ଦୈତାରିମୁଣ୍ଡା, ଆନ୍ଧିରାଇଜୋର, ବୁକୁଗୁଡା, ଲାକିଟିଗୁରା ଓ ଆସଙ୍ଗ ।

ସମୀକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

2.1.2 ପ୍ରକୃତ ଗୁଡିକର ଯୋଜନା ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ

2.1.2.1 ଜଳସେଚନ ଲକ୍ଷ୍ୟ

ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ 1.65 ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ଚାଷ ଜମିକୁ ଜଳସେଚନ ସୁବିଧା ଲକ୍ଷ୍ୟରୁ 2009-14 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଗ କେବଳ 0.66 ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର (ହାରାହାରି 40 ପ୍ରତିଶତ) ଜଳସେଚନ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିଥିଲା ଏବଂ ଏହା 11 ରୁ 68 ପ୍ରତିଶତ ବର୍ଗର ଥିଲା ଯାହା ପୁଞ୍ଜୀନୁପୁଞ୍ଜ ଭାବରେ ନିମ୍ନରେ ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା : 2.1 ଜଳସେଚନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲର ପ୍ରତିଶତ

(ହେକ୍ଟରରେ)

ବର୍ଷ	ସମ୍ପାଦ୍ୟ ସେଚନ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ	ସମ୍ପାଦ୍ୟ ସେଚନ ସୃଷ୍ଟିରେ ସଫଳତା	ସଫଳତାରେ ହ୍ରାସ	ସଫଳତାରେ ପ୍ରତିଶତ
2009-10	29,500	18,766	10,734	64
2010-11	38,550	26,100	12,450	68
2011-12	41,046	10,080	30,966	25
2012-13	37,030	4,179	32,851	11
2013-14	19,000	7,035	11,965	63
ମୋଟ	1,65,126	66,160	98,966	40

ଉତ୍ସ: ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଯତ୍ନ (ଜଳ ସମ୍ପଦ)କୁ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା

ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲରେ ହ୍ରାସ ମୁଖ୍ୟତଃ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ବିନା କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା, ଅଭିଯାନ ଏବଂ ପୁନର୍ବିସ୍ତୃତି ସହାୟତା ରାଶି ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବ, ଅନୁପଯୁକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଓ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ସମକାଳୀନ ନ ହେବା ଇତ୍ୟାଦି ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପମାନଙ୍କରେ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଅଛି । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନ ହେବା ଦ୍ୱାରା କେବଳ ସମୟ ଓ ବ୍ୟୟ ବୃଦ୍ଧି ନୁହେଁ, ଲୋକମାନେ ନିଶ୍ଚିତ ଜଳସେଚନ ବଞ୍ଚିତ ହେଲେ ।

2.1.2.2 ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଯୋଜନା ସହିତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ

ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଠିକ୍ ସମୟରେ ସାରିବାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାର ଅନୁଦାନ ହିସାବରେ ସହାୟତା ଏଆଇବିପି ମାଧ୍ୟମରେ ଯୋଗାଇ ଦେଇଥାନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶା ପୂର୍ବ ବିଭାଗ ସଂହିତା (ଓପିଡିରୁପ୍ଟି) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ନିର୍ମାଣ ପୂର୍ବ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଓ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଯୋଜନାବଦ୍ଧ ଭାବରେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିବ ଯେମିତିକି ମୂଳ ଆବଶ୍ୟକତା ଯଥା –ଜମି, ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ମଞ୍ଜୁରୀ, ଆୟାକଟ୍ଟି ଯୋଜନା, ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦାନର ନକ୍ସା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କର ଅଭିଯାନ ଏବଂ ପୁନର୍ବିସ୍ତୃତି କାର୍ଯ୍ୟ ଆଦି ଅନ୍ୟ ବିଭାଗମାନଙ୍କର ସହଯୋଗ ନେଇ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ଠିକ୍ ସମୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ବିଭାଗର ଦାୟିତ୍ୱ ।

ସମୀକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଯୋଜନା କାରଣରୁ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରଭାବିତ ହେଲା । ଯେଉଁଥିପାଇଁ ସମୟ ଓ ବ୍ୟୟ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଲା । ଯାହାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ କରାଗଲା ।

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 2.2 ସଂଶୋଧିତ ମୂଲ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲିଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ବିଶଦ ବିବରଣୀ

କ୍ର.ସଂ.	ପ୍ରକଳ୍ପର ନାମ	ମୂଳ ପ୍ରସାର			ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିତି	ବିଳମ୍ବର ପ୍ରଭାବ	ଉତ୍ତର/ ମନ୍ତବ୍ୟ
		ବର୍ଷ	ମୂଲ୍ୟ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	ଶେଷ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଷ			
1.	ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ (ଏସଆଇପି)	1996-97	1013.68	2001-02	ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ସମସ୍ୟା, ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କର ଅଭିଯାନ ଓ ପୁନର୍ବସତି, ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦାନର ନକ୍ସା ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ କେନାଲର ଗତିପଥ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ବଡ଼ଧରଣର ବ୍ୟତିକ୍ରମ କାରଣରୁ ପ୍ରକଳ୍ପଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିନାହିଁ	ପ୍ରକଳ୍ପର ମୂଲ୍ୟ 2012- 13 ରେ 5629.64 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଥିଲା (555 ପ୍ରତିଶତ) । 2431.15 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିସାରିଲା ପରେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) 109627 ହେକ୍ଟର ଜଳସେଚନ ଲକ୍ଷ୍ୟରୁ ମାତ୍ର 18381 ହେକ୍ଟର(17 ପ୍ରତିଶତ) ସେଚନ ହାସଲ ହୋଇପାରିଛି	ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ସିଡିସି ସଂଶୋଧିତ ମୂଲ୍ୟକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଛି ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଚାରିଖ ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ପର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି କରିଛନ୍ତି ।
2.	ନିମ୍ନ ଇନ୍ଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ (ଏଲଆଇଆଇପି)	1999-00	211.70	2003-04	ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ବିଳମ୍ବ ଚାପୁଟି ନକ୍ସା ପ୍ରସ୍ତୁତି, ସିଲ୍‌ଓ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ନଦୀ ଫାଙ୍କ ବନ୍ଦ କରିବା ହେତୁ ବନ୍ୟାଜଳ ପ୍ରବାହିତ ହେବା କାରଣରୁ ବନ୍ଧର ମୂଳ ଖାଇଯିବା ଏବଂ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚାପୁଟି କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ହେତୁ ପ୍ରକଳ୍ପଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ।	ପ୍ରକଳ୍ପର ମୂଲ୍ୟ 2012-13 ରେ 1624.49 କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଥିଲା । (767 ପ୍ରତିଶତ), ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟର ୧୦ ବର୍ଷ ପରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା 1218.69 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ ସାରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇନ ଥିଲା ଏବଂ ସେଚନ ସୁବିଧା ମଧ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ।	ସରକାର (ଅକ୍ଟୋବର 2014) କହିଲେ ଯେ ଖାଇଯାଇଥିବା ବନ୍ଧର ମୂଳ ତିଆରି କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ଉପରେ ।
3.	ନିମ୍ନ ସୁକତେଲ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ(ଏଲଏସ ଆଇପି)	1999-00	217.13	2003-04	ଜଳମଗ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରର ବାସସ୍ଥଳୀ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ ନ ହେବାରୁ ସେମାନେ ଆନ୍ଦୋଳନ କଲେ ଏବଂ ଠିକାଦାର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିପାରିଲା ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ଚୁକ୍ତି ସମାପ୍ତି ଘଟିଲା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ (ଓ.ସି.ସି) କୁ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ	ପ୍ରକଳ୍ପର ସଂଶୋଧିତ ମୂଲ୍ୟ 2008-09 ରେ 1041.81 (480 ପ୍ରତିଶତ) କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଥିଲା, ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ 428.36 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ପରେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟଟି ଅଟଳ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିଥିଲା ॥	ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ଅପ୍ରେଲ 2013ରୁ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଛି ।

ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ସମସ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ (ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ର)

କ୍ର.ସଂ.	ପ୍ରକଳ୍ପର ନାମ	ମୂଳ ପ୍ରସାର			ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିତି	ବିଳମ୍ବର ପ୍ରଭାବ	ଉତ୍ତର/ ମନ୍ତବ୍ୟ
		ବର୍ଷ	ମୂଲ୍ୟ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	ଶେଷ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଷ			
					କରାଗଲା, ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ କେନାଲ ଆଲାଉନ୍ମେଣ୍ଟ ରୂପାନ୍ତରେ ବିଲମ୍ବ ହେତୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ।		
4.	ରେଡ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ	2003-04	86.14	2007-09	ନକ୍ସା ରୂପାନ୍ତ କରଣରେ ବିଲମ୍ବ ହେତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରି ନ ଥିଲା ।	ପ୍ରକଳ୍ପର ସଂଶୋଧିତ 2012-13 ରେ 433.39 କୋଟି ଟଙ୍କା (503 ପ୍ରତିଶତ) ହୋଇଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା 182.30 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ ପ୍ରକଳ୍ପ ଟି ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା ।	ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ସିଲଡେ ଜି.ଏ.ଡି ର ମୁଖ୍ୟ ଅଂଶର ନକ୍ସା ହସ୍ତଗତ ହୋଇସାରିଛି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାତ୍ରାରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଛି ।
5.	ଡେଲେଙ୍ଗିରି ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ	2003-04	106.18	2007-08	ସିଲଡେ ନକ୍ସାର ରୂପାନ୍ତ କରା ନ ହେବାରୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଟି ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ନ ହେବା କାରଣରୁ ମୁଖ୍ୟ କେନାଲର ପ୍ରମୁଖ ଭାଗ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିନ ଥିଲା ।	ପ୍ରକଳ୍ପର ସଂଶୋଧିତ ମୂଲ୍ୟ 2009-10ରେ 474.04 କୋଟି ଟଙ୍କା (446 ପ୍ରତିଶତ) କୁ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଥିଲା । 325.72 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିସାରିଲା ପରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପଟି ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା ।	ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2004) ଯେ ସିଲଡେ ନକ୍ସାର ରୂପାନ୍ତ କରଣ ପରେ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନିଆଯିବ ।
6.	ଗୁଜୁରା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ	2009-10	155.48	2013-14	ସିଲଡେ ନକ୍ସାର ରୂପାନ୍ତକରଣରେ ବିଲମ୍ବ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କର ଥଇଥାନ ସମସ୍ୟା କାରଣରୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରି ନ ଥିଲା ।	ପ୍ରକଳ୍ପର ସଂଶୋଧିତ ମୂଲ୍ୟ 2012-13 ରେ 256.09 କୋଟି ଟଙ୍କା (165 ପ୍ରତିଶତ) ହୋଇଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା 119.77 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ ପ୍ରକଳ୍ପଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରି ନ ଥିଲା ।	ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପର ଜି.ଏ.ଡି ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ରେ ହସ୍ତଗତ ହେଲା । ପ୍ରକଳ୍ପ ଅବଧି ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂପ୍ରସାରିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯିବ ।
7.	କାନୁପୁର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ (କେଆଇପି)	2003-04	428.32	2007-08	ନକ୍ସା ରୂପାନ୍ତ କରଣରେ ବିଲମ୍ବ ଏବଂ ବ୍ୟାପକ ବ୍ୟତିକ୍ରମ କାରଣରୁ ପ୍ରକଳ୍ପର ସିଲଡେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରି ନ ଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ ବନ୍ଦ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିପତ୍ତିରୁଆ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲା ।	ପ୍ରକଳ୍ପର ମୂଲ୍ୟ 2013-14 ରେ 1801-25 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଥିଲା (421 ପ୍ରତିଶତ) ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 1018.28 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।।	ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ସି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ସି ସଂଶୋଧିତ ମୂଲ୍ୟକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଛି ଏବଂ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟକୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ପର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂପ୍ରସାରଣ କରିଛନ୍ତି ।
8.	ଆନନ୍ଦପୁର ବ୍ୟାରେଜ ପ୍ରକଳ୍ପ (ଏବିପି)	2005-06	482.26	2009-10	ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ଓ ନକ୍ସା ରୂପାନ୍ତକରଣ ନହେବାରୁ	ପ୍ରକଳ୍ପର ମୂଲ୍ୟ 2010- 11 ରେ 1603.40 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ (33	ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ରୂପାନ୍ତକରଣ

କ୍ର.ସଂ.	ପ୍ରକଳ୍ପର ନାମ	ମୂଳ ପ୍ରସାର			ବୈତନିକ ସ୍ଥିତି	ବିଳମ୍ବର ପ୍ରଭାବ	ଉତ୍ତର/ ମନ୍ତବ୍ୟ
		ବର୍ଷ	ମୂଲ୍ୟ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	ଶେଷ ପାଇଁ ଆର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଷ			
					ବୈତନିକ ନଦୀ ଉପରେ ନିର୍ମାଣାଧୁନ ବ୍ୟାପକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହୋଇ ପାରି ନଥିଲା । 73 କିମି ମୁଖ୍ୟ କେନାଲ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ମାତ୍ର 9 କିମି ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।	ପ୍ରତିଶତ) ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 525.73 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।	ନହେବା କାରଣରୁ ବ୍ୟାପକ ନିର୍ମାଣରେ ବିଳମ୍ବ ଘଟିଲା ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । କାରଣ ଏଥିପାଇଁ ସିଡ଼ିସିକୁ ବହୁତ ଚ୍ୟୁତି ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ସିଡ଼ିସିକୁ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ଓ ନଦୀ ରୂପାନ୍ତରଣ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଚ୍ୟୁତି ଦେବାରେ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ବିଭାଗ ଦାୟୀ ଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଅନୁପ୍ରେୟାଗା ଯୋଜନା ହେତୁ 2,700.89 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 12,864.11 କୋଟିକୁ ହାରାହାରି ବୃଦ୍ଧି 476 ପ୍ରତିଶତ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ସମୟର ଅପଚୟ ହେଲା, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ପ୍ରଚୁର ଅର୍ଥ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିସାରିଲା ପରେ ମଧ୍ୟ ଜନସାଧାରଣ ଜଳସେଚନ ସୁବିଧାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେଲେ ।

2.1.2.3 ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ବିନା କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା

ଓଡ଼ିଶା ପୂର୍ବ ବିଭାଗ ସଂହିତାର ଅନୁକ୍ଷେପ 3.7.4 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଆବଶ୍ୟକ ଜମି ଉପଲବ୍ଧ ନ ଥିଲେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହେବା କଥା ନୁହେଁ । ବିଭାଗ ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗର ସହଯୋଗରୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଭିତ୍ତିରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବା କଥା । ଆଠଟି ବୃହତ୍ /ମଧ୍ୟମ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ ନିରୀକ୍ଷଣ ହୋଇଥିବା ଦୁଇଟି⁹ ପ୍ରକଳ୍ପ ରେ ନିମ୍ନ ମତେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଲା ଯେ -

- ଜଳସଂପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଇଚ୍ଛା ଜଳଭଣ୍ଡାରର ଜଳମଗ୍ନ କ୍ଷେତ୍ର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ 33 ଗୋଟି ଗ୍ରାମର ଜଳ ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା 1987-88 ମସିହାରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । 33 ଗୋଟି ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରୁ 10 ଟିରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଷଡ଼ି ପୁରଣ 1987-88 ମସିହାରେ ଅନୁମୋଦିତ ଦର ଅନୁସାରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ବୈତନିକ, ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ଏବଂ ବୁଢ଼ାବଳଙ୍ଗ ଅବବାହିକାର ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ର ଏବଂ ଅବବାହିକା ପରିଚାଳନା ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁସାରେ ଜମିର ଆବଶ୍ୟକତା ନ ଥିବା ହେତୁ ସତରଂ ଏଲ.ଏ.ଓ ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରସାରକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିଦେଲେ । ଯାହାହେଉ ନଥିବାରୁ ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଇ. ଇ. ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତ୍ୟାହତ ହୋଇଥିବା ଗ୍ରାମ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଆଠ ଗୋଟି ଗ୍ରାମର ପୁନଶ୍ଚ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2012 ଓ ମେ 2013) । ଡିସେମ୍ବର 2012-13 ରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେଲା ଏବଂ ଏଲ.ଏ ଷଡ଼ିପୁରଣ ବାବଦକୁ ମୂଳ ଆବଶ୍ୟକତା ରାଶି 1.81 କୋଟି ଟୁଳନାର 8.24 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ତେଣୁ ସଠିକ ଭାବେ ଜମିର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାରେ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବିଫଳତା କାରଣରୁ 6.43 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର (ନଭେମ୍ବର 2014) ରେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇ କହିଲେ ଯେ ବିଳମ୍ବର କାରଣ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବେ ।

⁹ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରେଖା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର ସୁକଳେଇ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ।

- ନିମ୍ନ ସ୍ତର ତେଲ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଗ୍ରାମର 727.10 ଏକର ଜମି ନିମ୍ନ ସ୍ତରତେଲ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲା । ଜମିର ମୂଲ୍ୟ 2.88 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଅଟକଳ ହୋଇଥିଲା, ନଭେମ୍ବର 2006 ରେ ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପ୍ରଶାସନ ବିଭାଗ (ଆର.ଡିଏମ୍) ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଅଧିସୂଚନା ଜାରି କଲେ ।

ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜାଣିବାକୁ ମିଳିଲା ଯେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ (ମେ 2010)କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିସୂଚନା ପ୍ରତ୍ୟାହାର ଏବଂ 331 ଏକର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ସାନି ଅଧିସୂଚନା ଜାରି କରିବାକୁ (ଜାନୁଆରୀ 2011)ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । ଆର ଆଣ୍ଡ ଡିଏମ୍ ବିଭାଗ ଡିସେମ୍ବର 2010 ସଂଶୋଧିତ ଅଧିସୂଚନା ଜାରି କରିଥିଲେ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଏଲଏଓ କେତେକ ଅତିରିକ୍ତ ରକମ ଯଥା ଗୃହ ଓ କୃଷି ଆଦିକୁ ମିଶାଇ 11.37 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜମା କରିବାକୁ ଜଳସେଚନ ବିଭାଗକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । ଏହା ଡିଓଡବ୍ଲ୍ୟୁଆର ଦ୍ୱାରା ଡିସେମ୍ବର 2011 ରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଯେଉଁଥିରେ 12 ପ୍ରତିଶତ ସୁଧ, 30 ପ୍ରତିଶତ ସୋଲାଟିଅମ୍ ରାଜସ୍ୱ ଜମା ଏବଂ ବିବିଧ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ 10 ପ୍ରତିଶତ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବଧି ସମୟରେ (ନଭେମ୍ବର 2006) ଏହି 331 ଏକର ଜମିର ଅଟକଳ ମୂଲ୍ୟ ଗୃହ ଓ କୃଷିର ମୂଲ୍ୟ ମିଶାଇ 8.88 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ।

ତେଣୁ ଆବଶ୍ୟକ ଜମିର ଭ୍ରମପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଜମି ଗ୍ରହଣ କ୍ଷତିପୂରଣ ବାବଦକୁ 2.49 କୋଟି ଟଙ୍କାର¹⁰ ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡିଲା ।

2.1.2.4 କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନ ହେବା

ସାଲନ୍ଦି ସଂସ୍କାର ପ୍ରକଳ୍ପ ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଆଠଗୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ । ଏହା ସାଲନ୍ଦି ନଦୀରେ ବନ୍ୟା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପରିଯୋଜନା ଯାହା ସମନ୍ୱିତ ଆନନ୍ଦ ପୁର ବ୍ୟାପକ ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଯୋଜନା ଆୟୋଗ ଅକ୍ଟୋବର 2003 ରେ 99.14 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଟକଳ ମୂଲ୍ୟକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ

ଏହାକୁ 2007-08 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିନରେ 67.4 କି.ମି ଦୈର୍ଘ୍ୟର ନଦୀବନ୍ଧକୁ ଅଧିକତମ ଜଳସ୍ତରର 1.22 ମିଟର ଉପରକୁ ଉଚ୍ଚ ଏବଂ ଦୃଢ଼ୀକରଣ, ଆରଡି 52.80 କି.ମି ରୁ ଆର.ଡି 61.10 କି.ମି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନଦୀ ଶଯ୍ୟାକୁ 98 ମିଟର ଚଉଡ଼ା କରିବା ,

ସାଲନ୍ଦି ନଦୀରେ ଜବର ଦଖଲ

ଆର.ଡି 61.10 କି.ମିରୁ ଶେଷ ଭାଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 52 ମିଟର ଚଉଡ଼ା କରିବା ଏବଂ 7,111ହେକ୍ଟର ସିସିଏ କୁ ଦୃଢ଼ୀକରଣ କରିବା ପାଇଁ ସାଲନ୍ଦି ନଦୀର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଲା ଯେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ବନ୍ୟାଜଳ ନିଷ୍କାସନ ପାଇଁ ପରିକଳ୍ପିତ ନଦୀ ଶଯ୍ୟା ଓସାର 98/52 ମିଟର ସ୍ଥାନରେ ଜମି ନ ମିଳିବା କାରଣରୁ ମଧ୍ୟମ ଧରଣର ବନ୍ୟା ଜଳ ନିଷ୍କାସନ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ 70/30 ମିଟର ଓସାରର ନଦୀ ଶଯ୍ୟା ଖନନକୁ ସାମିତ କରି କାର୍ଯ୍ୟ କରାଗଲା । ଜବର ଦଖଲ ଏବଂ ନଦୀ ଶଯ୍ୟାରେ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କାରଣରୁ ନଦୀ ଶଯ୍ୟାରେ ଓସାରକୁ ସାମିତ କରି ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନ ହୋଇ ପାରିନଥିଲା । ସେହିପରି ଜମି ଅଭାବ କାରଣରୁ ଶାଖାନଦୀ ଗୁଡିକର ପୁନରୁଦ୍ଧାର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

¹⁰ 11.37 କୋଟି ଟଙ୍କା - 8.88 ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ।

ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଆୟାଜକ ଦୃଢ଼ୀକରଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସାଧନ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ । ଯାହାହେଉ ସମସ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକ ଲାଗିରହିବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତି ପାଇଁ 2014-15 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ବଜେଟର କୌଣସି ଅର୍ଥ ବରାଦ ହୋଇ ନଥିଲା ।

ତେଣୁ ଦୁର୍ବଳ ଯୋଜନା କାରଣରୁ 73.11 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ ସାରିଲା ପରେ ମଧ୍ୟ ସାଲନ୍ଦି ସଂସ୍କାର ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣର ଇଞ୍ଚିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇ ପାରିନ ଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ପର୍ଯ୍ୟାୟ -1 ରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ମିଆଦି ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ମଧ୍ୟମ ଧରଣର ବନ୍ୟାଜଳ ଖଲାସ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ସରକାରୀ ଜମିରେ ନଦୀ ଶଯ୍ୟା ଖନନ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଗଲା ଏବଂ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା ପରେ ଖନନ କାର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡିଜାଇନ ସେକସନ ଅନୁସାରେ ହେବ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ରହିଲା ଏବଂ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡିଜାଇନ ସେକ୍ସନ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ପାଣ୍ଠିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ଥିଲା ।

2.1.2.5 ବିତରଣ ପ୍ରଣାଳୀ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ନ କରି ହେତୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ନିର୍ମାଣ

ଏ.ଆଇବିପି ଅଧିନରେ 2007-09 ମଧ୍ୟରେ 60 ଗୋଟି କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ (ଏମଆଇପି) 2009-11 ମଧ୍ୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁରା

ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ସେହି 60 ଗୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ 3.02 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ କେବଳ ତିନିଗୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ 57ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ 53.93 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ମଞ୍ଜୁରା ପ୍ରାପ୍ତ 27 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପର ହେତୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ 48.48 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇ ନିର୍ମିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ନ ହେବା କାରଣରୁ ଜଳସେଚନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ବିତରଣ ପ୍ରଣାଳୀ ନିର୍ମାଣ

ସେମେଲମୁଣ୍ଡା ବିତରଣ ପ୍ରଣାଳୀ

କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରି ନାହିଁ । ପରିଶାମ ସରୁପ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା 48.48 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏକରୁ ତିନି ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବରୋଧ ହୋଇ ରହିଲା ଓ ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଲୋକମାନେ ସେଚନ ସୁରୁଧାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେଲେ । ପୁନଶ୍ଚ 5,715 ହେକ୍ଟର ଜମିକୁ ସେଚନ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇଦେବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ 44.43 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟରେ ଅନୁମୋଦିତ 22 ଗୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପରେ ହେତୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ 46.40 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରି ନାହିଁ ।

ସେହିପରି, କେବିକେ ଜିଲ୍ଲାର ତିନିଗୋଟି ଏମଆଇପି ପାଇଁ 12.26 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଟକଳ ମୂଲ୍ୟ ରେ ମଞ୍ଜୁରି ପାଇଥିଲା ଯାହା 1121 ହେକ୍ଟର ସିସିଏ କୁ ସେଚନ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇଥାନ୍ତା ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ବିରୋଧ କାରଣରୁ 44 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ସଠିକ ଯୋଜନା ବିନା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ହେତୁ 44 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ଫଳ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ବଳକା ପାଞ୍ଚ ଗୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପରେ 2.94 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇସାରିଲା ପରେ ମଧ୍ୟ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କାର୍ଯ୍ୟ ନ ହୋଇପାରିବାରୁ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ପାରୁ ନାହିଁ ।

ବାସ୍ତବ ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ ବହୁତ ଗୁଡ଼ିଏ ଘଟଣାରେ ହେତୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ନିର୍ମାଣ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ନ ହୋଇ ଥିବାରୁ ବିତରଣ ପ୍ରଣାଳୀ ନିର୍ମାଣ ହୋଇପାରୁ ନାହିଁ ।

2.1.2.6 ପ୍ରକୃତ ସ୍ଥାନରୁ ସ୍ଥାନଚ୍ୟୁତ ହେବାକୁ ଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥାନଚ୍ୟୁତ କରିବାର ଜିଲାପଣ ହେତୁ ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ନ ହେବା ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ପୁନଃବାସ ଓ ଅଭିଧାନ ସହାୟତା ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବା

ଓ.ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଡି ସଂହିତା ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଜମି ନ ମିଳିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ପୁନଶ୍ଚ ଯଦି ପ୍ରକୃତ ନିର୍ମାଣ ସମୟରେ ପ୍ରକୃତ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକୁ ବିସ୍ଥାପନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡେ, ତେବେ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଭିଧାନ ନୀତି 1994 ଅନୁସାରେ ପ୍ରତି ପରିବାରକୁ 1.08 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ଦେବା ପାଇଁ ହେବ ଯାହାକି ସଂଶୋଧିତ ପୁନର୍ବାସ ଓ ଅଭିଧାନ ନୀତି 2006 ଅନୁସାରେ ଏହି ସହାୟତା ରାଶି ବର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇ ପ୍ରତିପରିବାରକୁ 1.08 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବଦଳରେ 4.86 ଲକ୍ଷ ଦେବାକୁ ହେବ ଏବଂ ପ୍ରତି ଦୁଇ ବର୍ଷରେ ଏହି ସହାୟତା ରାଶି 20 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବ । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ପ୍ରକୃତ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ଗଣତି କରି ସେମାନଙ୍କୁ ପୁନଃବସତି ଓ ଅଭିଧାନ ସହାୟତା ରାଶି ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବ ହେଲା ଏବଂ ବିଭାଗ ଜଳମଗ୍ନ ହେବାକୁ ଥିବା ସ୍ଥାନରୁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବାରୁ ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେଲା ନାହିଁ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ପୁନଃବାସ ଓ ଅଭିଧାନ ସହାୟତା ଦେବା ପାଇଁ ପଡିଲା । ଏହାର ଆଲୋଚନା ଅନୁକ୍ଷେପ ସଖ୍ୟା 2.1.2.7 ରେ ହୋଇଅଛି ।

2.1.2.7 ପୁନଃବାସ ଓ ଅଭିଧାନ ସହାୟତା ରାଶିର ବିଳମ୍ବିତ/ ପରିହାୟା ଦେୟ ପ୍ରଦାନ

- ଚାରୋଟି¹¹ ମୁଖ୍ୟ/ମଧ୍ୟମ ପ୍ରକୃତର ବିସ୍ଥାପିତ ପ୍ରକୃତ ବିବରଣୀରେ 1994 ମସିହା ପୁନଃବାସ ଓ ଅଭିଧାନ ନୀତି ଅନୁସାରେ ପ୍ରକୃତରୁ ବିସ୍ଥାପିତ ହେବାକୁ ଥିବା 3868 ଟି ପରିବାର ପାଇଁ 41.77 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସହାୟତା ରାଶି ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା । ଯଦିଓ ପ୍ରକୃତ ଗୁଡ଼ିକ 2002 ରୁ 2004 ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ଅନୁମୋଦନ ଲାଭ କରିଥିଲା, ସହାୟତା ରାଶି ମେ 2006 ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ ବିସ୍ଥାପିତ ହେବାକୁ ଥିବା ପରିବାରରେ ଥିବା ନାବାଳକ ମାନେ 18 ବର୍ଷ ବୟସରେ ଉପନୀତ ହେବା କାରଣରୁ ସେମାନେ ପୁନଃବାସ ଓ ଅଭିଧାନ ନୀତି ଅନୁସାରେ ସହାୟତା ପାଇବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ ଏବଂ ବିସ୍ଥାପିତ ହେବାକୁ ଥିବା ପରିବାର ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଘଟି 6476 ହେଲା । ତଦନୁଯାୟୀ ଅଗଷ୍ଟ 2008 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗ 6476 ଟି ବିସ୍ଥାପିତ ହେବାକୁ ଥିବା ପରିବାର ପାଇଁ 299.17 କୋଟି ଟଙ୍କା ସହାୟତା ରାଶି ଅନୁମୋଦନ କଲେ । ପ୍ରକୃତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ସହାୟତା ରାଶିକୁ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କଲେ ନାହିଁ । ସରକାର ନଭେମ୍ବର 2012 ମସିହା ଠାରୁ ମେ 2013 ମଧ୍ୟରେ 20 ପ୍ରତିଶତ ବର୍ଦ୍ଧିତ ପୁନଃବସତି ସହାୟତା ରାଶି ଯାହା 27.78 କୋଟି ଟଙ୍କା 2787 ଟି ବିସ୍ଥାପିତ ପରିବାରମାନଙ୍କୁ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ କଲେ । ଫଳସ୍ଵରୂପ ପରିହାୟା ଦେୟ 285.18 କୋଟି ଟଙ୍କା ହେଲା ।
- 1996-97 ମସିହାରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରେଖା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଏ.ଆଇ.ବି.ପି ଅଧିନକୁ ନିଆଗଲା । ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ବିସ୍ଥାପିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇ ନଥିଲା । 2008-09 ମସିହାରେ ଏହି ପରିବାରକୁ ଗୁଡ଼ିକୁ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇ 2388 ଟି ବିସ୍ଥାପିତ ପରିବାରକୁ ଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଗଲା ଏବଂ ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା 2008 ମସିହାଠାରୁ 2014 ମସିହା ମଧ୍ୟରେ 155.90 କୋଟି ପୁନଃବାସ ଓ ଅଭିଧାନ ସହାୟତା ଆକାରରେ ଅନୁମୋଦନ କରାଗଲା । ନଥିପତ୍ର

¹¹ କେଆଇପି, ଗୁଜୁରା, ରେଡ ଓ ଡେଲେଞ୍ଜିରି ।

ତର୍ଜମାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ପୁନଃବାସ ଓ ଅଇଥାନ ସହାୟତା ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରାଥମିକ ସମୟରେ (1996-97) 25.79 କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇ ପାରିଥାନ୍ତା ।

ତେଣୁ, ପୁନଃବାସ ଓ ଅଇଥାନ ସହାୟତା ରାଶିର ଦେୟ ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ପରିହାସ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ଦେୟ 130.11 କୋଟି¹² ଟଙ୍କା ଦ୍ୱାରା ହେଲା ଯେଉଁଥିରେ କି ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ 20 ପ୍ରତିଶତ ସହାୟତା ରାଶି 6.44 କୋଟି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟେ ।

ସରକାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି (ନଭେମ୍ବର 2014) ଦେଇ କହିଲେ ଯେ ବିଳମ୍ବ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଅନୁସାରେ ଦସ୍ତାବିଜର କାରଣ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯିବ ।

2.1.3 ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ତ୍ରୁଟି

ଓ.ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଡି ସଂହିତା ଅନୁକ୍ଷେପ 3.2.3 ଅନୁସାରେ କୌଣସି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଦକ୍ଷ, ମିତବ୍ୟୟୀ ଏବଂ ସଫଳତାର ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସମୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ଦରକାର । ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ବିବରଣୀ ନଥିବାରୁ ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅନୁସନ୍ଧାନର ତ୍ରୁଟି ଫଳରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଶେଷ ହେବାର ଅବଧି ଏବଂ ଏଥିଜନିତ ବ୍ୟୟ ବୃଦ୍ଧି ହେଲା । ତତ୍ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଜନିତ ବ୍ୟୟ ଅକାମି ହୋଇ ପଡିରହିଲା । ଏହାର ସର୍ବିଶେଷ ଆଲୋଚନା ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ।

2.1.3.1 ଅଣନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ କରିବା

ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ମୁଖ୍ୟ କେନାଲ ଯାହାର ଲମ୍ବ 46.50 କିମି ତାହାକୁ ପ୍ରକଳ୍ପର ଜଳଯୋଗାଣର ପ୍ରଣାଳୀ (ଫିଡର ଟ୍ୟାମେଲ) କୁହାଯାଏ । କେନାଲରେ କଠିନ ଆସ୍ରର ଏବଂ ସେବା ପ୍ରଦାନ କାରଣ ରାସ୍ତାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁମତି ଛଅ ଜଣ ଠିକାଦାରକୁ ଡିସେମ୍ବର 2006 ମସିହା ଠାରୁ ଏପ୍ରିଲ 2011 ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ଦିଆଗଲା ଯାହାର କାର୍ଯ୍ୟବିଶେଷ କରିବାର ଅବଧି ଥିଲା ଜୁନ୍ 2008 ମସିହା ଠାରୁ ଡିସେମ୍ବର 2013 ମସିହା ମଧ୍ୟରେ । ଯଦିଓ ଚାରୋଟି ଠିକାଦାର ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ

ଆରଡି 7950 ରୁ 8720 ମି ଯାଏ ଏସଏମସିର ଭୂସ୍ଥଳପତ୍ତିଥିବା ଅଂଶ

ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ (ଡିସେମ୍ବର 2013) ସମାପନ କଲେ, ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ଠିକାଦାର ଡିସେମ୍ବର 2006 ମସିହା ଠାରୁ କେନାଲ ବାରମ୍ବାର ଭୂସ୍ଥଳ ପଡିବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟ (68 ପ୍ରତିଶତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନ କରିସାରିବା ପରେ) ବନ୍ଦ କରିଦେଲେ । କେନାଲ ଭୂସ୍ଥଳିବାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ହେଉଛି କେନାଲରେ ଥିବା କାଓଲାଲନ୍ ସଏଲ ଯାହା ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ତ୍ରୁଟି ହେତୁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଚିହ୍ନଟ ହୋଇ ପାରି ନଥିଲା । ଏପରିକି ଆଠ ବର୍ଷ ଅତିବାହିତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) କେନାଲର ଅବଶିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଏବଂ କଠିନ ଆସ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଗଲା ନାହିଁ ।

¹² 155.90 କୋଟି ଟଙ୍କା - 25.79 କୋଟି ଟଙ୍କା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ କେନାଲର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବା ସମୟରେ କେନାଲରେ କାଓଲାଲନ୍ ସଂଲ ଥିବାର ଜଣାପଡିଲା ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରିୟ ଜଳ ଆୟୋଗଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କେନାଲର ନକସା ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇସାରିଲା ପରେ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନିଆଯିବ । କିନ୍ତୁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଫର୍ଦ୍ଦ ଆଠ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଅତିବାହିତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କେନାଲ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ସେହିପରି ଜମିରା ବାମ ପାର୍ଶ୍ଵ ମୁଖ୍ୟ କେନାଲ, ଏହାର ସଂରଚନା, ସିମେଣ୍ଟର କଠିନ ଅସ୍ତର ଏବଂ ସେବା ପ୍ରଦାନ ରାସ୍ତା କାର୍ଯ୍ୟକୁ 87.14 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ସମ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଠିକାଦାରକୁ ଜାନୁୟାରୀ 2009 ମସିହାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁମତି ଦିଆଗଲା ଯାହାର କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେବାର ଅବଧି ଜାନୁୟାରୀ 2011 ମସିହା ଥିଲା । ଅନୁମୋଦିତ ଜଙ୍ଗଲ ଜମିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିନିଯୋଗ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ କେନାଲର ଗତି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଗଲା ଫଳସ୍ଵରୂପ ଏହାର ଲମ୍ବ 555 ମିଟର ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଲା । ଯଦ୍ଵାରା ଠିକାଦାର 480 ମିଟର ଲମ୍ବର କେନାଲ ଖୋଦନ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ନାହିଁ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନର ସମୟକୁ ଜୁନ୍ 2013 ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି କରାଗଲା । ବିଭାଗ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମସିହାରେ ଚୁକ୍ତି ସମାପ୍ତ କଲେ ଏବଂ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ 108 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କଲେ ।

ନଥିପତ୍ର ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଜଣାଯାଏ (ମେ 2014) ଯେ ଚୁକ୍ତି ପରିସମାପ୍ତ ସମୟରେ ଠିକାଦାର 1065 ମିଟର କେନାଲ ତଟବନ୍ଧ, 2554 ମିଟର ସିମେଣ୍ଟର କଠିନ ଅସ୍ତର, 20 କିମି ସେବା ପ୍ରଦାନ ରାସ୍ତା ଏବଂ 22 ଟି ସଂରଚନାର କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଅସମାପ୍ତ ରଖିଥିଲେ । ଯେହେତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନରେ ବିଳମ୍ବ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହୋଇନଥିଲା ଠିକାଦାରଙ୍କ ସହିତ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ଜନିତ ବକ୍ଷ ବିନା ଚୁକ୍ତି ସମାପ୍ତ କରାଗଲା । ଏପରିକି ଏକ ବର୍ଷ ଅତିବାହିତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅବଶିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟର ସମାପନ ପାଇଁ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଗଲା ନାହିଁ । ଯେହେତୁ ଅବଶିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ଅଧିକ ଲମ୍ବର କାର୍ଯ୍ୟମାନ ପ୍ରଚଳିତ ଅନୁସୂଚିତ ଦର ଅନୁଯାୟୀ ସଂପାଦନ କରାଯିବ, ଏହାର ବ୍ୟୟ ବୃଦ୍ଧିକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କଲାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

2.1.3.2 ପ୍ରତିକାରାତ୍ମକ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ ନକରି କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ କରିବା

ବିଭାଗ ଯେତେବେଳେ କାନୁପୁର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅନୁସନ୍ଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂଚାଳନ(1991-94) କରୁଥିଲେ ସେତେବେଳେ ଭୂତତ୍ଵବିତ୍ ବନ୍ଧ ଅକ୍ଷରେ ଧାରାବାହିକ ଭାବରେ ଦୁଇଟି ସ୍ତର ବିଶିଷ୍ଟ ବାଲିଗରଡ଼ା ଥିବାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଇତ୍ୟାଦି କରୁଥିଲେ, ଯେହେତୁ ଏହି ସ୍ତରଗୁଡ଼ିକ ଅତ୍ୟଧିକ ଶ୍ରାବଯୁକ୍ତ ଏବଂ ଜଳଝରି ବରିତ୍ ତ୍ୟାନେଲ ମାଧ୍ୟମରେ ବହିଯିବ, ଯାହା ଜଳଭଣ୍ଡାରରେ ପାଣି ଭର୍ତ୍ତି କଲା ପରେ ବହୁତ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟିକରିବ । ବନ୍ଧ ନିର୍ମାଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହି ଅସୁବିଧାକୁ ଦୂର କରିବା କଥା । ପ୍ରକଳ୍ପଟି 29,578 ହେକ୍ଟର ଜମିକୁ ସେଚନ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇଦେବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ 2003-04 ରେ 428.32 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇ 2007-08 ରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।

ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ ବନ୍ଧର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2007 ରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ମାର୍ଚ୍ଚ 2010 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ସ୍ଥିରାକୃତ ହୋଇଥିଲା । ଭୂତତ୍ଵବିତ୍ ଉପରୋକ୍ତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ବିଚାରକୁ ନ ନେଇ କାର୍ଯ୍ୟଟି ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟଟି ଚାଲୁ ରହିଥିଲା(ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) । ପ୍ରକଳ୍ପଟିର ସ୍ଵିଲଡ୍଱େ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ମାର୍ଚ୍ଚ 2007 ରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ମଇ 2010 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ସ୍ଵିଲଡ୍଱େ ମୂଳଭିତ୍ତି ଖନନ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରା ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇଟି ବାଲିଗରଡ଼ା ସ୍ତରର ଅବସ୍ଥିତି ଦେଖିବାକୁ ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହାର ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ପ୍ରତିକାରାତ୍ମକ ପଦକ୍ଷେପ ବିଷୟରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବା ପାଇଁ ଭୂତତ୍ଵବିତ୍‌ଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ(ଜାନୁୟାରୀ 2012) । ଭୂତତ୍ଵବିତ୍ କାର୍ଯ୍ୟସ୍ଥଳ ପରିଦର୍ଶନ କରି ନାନାବିଧ ପ୍ରତିକାରାତ୍ମକ ଉପାୟର ପ୍ରସ୍ତାବ(ମଇ 2013) ଦେଇଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ଜଳଭଣ୍ଡାରର ମାପିଙ୍ଗ୍ କରି

ବାଲିଗରତା ସ୍ତରକୁ ନିରୂପଣ କରିବା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ତା ସତ୍ତ୍ୱେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରା ତୁଟି ଗୁଡିକର ସଂଶୋଧନ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରତିକାରାତ୍ମକ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) ।

ବାସ୍ତବିକ ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ ଭୂତତ୍ୱବିତଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗର ବରିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରା ଏବଂ ଭାରତର ଭୂତାତ୍ମିକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସଂସ୍ଥାର ଅଧିକାରୀମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଥଳକୁ ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ (ଏପ୍ରିଲ 2014) ଏବଂ ବାଲିଗରତା ସ୍ତରର ଉପଚାର ପାଇଁ ପ୍ରତିକାରାତ୍ମକ ଉପାୟର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ଉପଚାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରସ୍ତୁତ ପଥରେ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ବିଭାଗ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଉପଚାର ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରତିକାର ପଦ୍ଧତି ଗ୍ରହଣ ନକରି ବିଭାଗ ବନ୍ଦର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା, ଯଦିଓ ବାଲି ଗରତା ସ୍ତର 199-94 ରେ ଚିହ୍ନିତ ହୋଇଥିଲା ।

2.1.4 ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟର ଚିତ୍ରିତ ସ୍ତରରେ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ

ନଭେମ୍ବର 2007 ରେ କାନୁପୁର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ମାଟିବନ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନଆଯାଇଥିଲା ଯାହା ନଭେମ୍ବର 2010 ସୁଧା କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେବାର ଥିଲା । ଯଦିଓ ଏହାର ସର୍ବଶେଷ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିବରଣୀରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପର ରୂପାଙ୍କନ ଏବଂ ଚିତ୍ରଣର ଶେଷ ନ ହେବା କାରଣରୁ ମୁଖ୍ୟ ଶୃଙ୍ଖଳାଟି ଦ୍ୱାରା ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ସହିତ 120 ମିଟର ମାଟି ବନ୍ଧର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ମରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇନ ଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡିକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଯାହା ଦୀର୍ଘ 6 ବର୍ଷ ପରେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଦିଆଗଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡିକୁ 6 ବର୍ଷର ବ୍ୟବଧାନ ପରେ ପୃଥକ ଭାବେ ଚୁକ୍ତି କରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରୁ ପୂର୍ବ ମାଟି ବନ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଚୁକ୍ତି ତୁଲନାରେ 4.22 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ଦେବା ପାଇଁ ପଡିଲା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଳମ୍ବ ହେଲା ।

2.1.5 ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ଏକ ସମୟରେ ସମ୍ପାଦନ ନ ହେବା

କାନୁପୁର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଜଳନିର୍ଗମ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଖନନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ 12.23 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ରେ ଦିଆଗଲା ଯାହା ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ଭିତରେ ଶେଷ ହେବାର ଥିଲା । ଠିକାଦାରଙ୍କ ସହିତ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିରେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ 8.56 ଲକ୍ଷ ଘନମିଟର ମାଟି ପ୍ରକଳ୍ପରୁ ଖନନ ହୋଇ ତାହାର ଦୁଇ କିମି ଦୂରରେ ନିଷ୍କାସିତ ହେବ । ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଚୁକ୍ତି ନାମା ଯାହା ମାଟି ବନ୍ଧ ଆରତି ୦୦ ମି ରୁ ଆରତି 1100 ମି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଏକ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2007) କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ 14.86 ଲକ୍ଷ ଘନମିଟର ମାଟି ବାହାରୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ଘନମିଟରକୁ 100 ଟଙ୍କା ଦରରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା । ମାଟି ବନ୍ଧର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଠିକାଦାର ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ 11.50 ଲକ୍ଷ ଘନ ମିଟର ଖୋଳାମାଟି ଆଣି ଏହିବାବଦକୁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା 11.50 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଇଲେ । ପ୍ରଥମ ଠିକାଦାର ଯିଏ 6.35 ଲକ୍ଷ ଘନମିଟର ମାଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ବାହାରେ ଫୋପାଡି ଦେଲେ ତାହାକୁ ମାଟି ବନ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା । ଏହି 6.35 ଲକ୍ଷ ଘନମିଟର ମାଟି ଯାହା ମାଟି ବନ୍ଧର ଜଳ ନିର୍ଗମ ପ୍ରଣାଳୀରୁ ମିଳିଥିଲା ତାହାର ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାର ନ ହେବାରୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ମାଟି ଖୋଳା ଜାଗାରୁ ସମ ପରିମାଣର ମାଟି ବୋହି ଆଣିବା ପାଇଁ 6.35 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦିଆଗଲା ।

ତେଣୁ ଏକ ସମୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ନ ହେବାରୁ ବ୍ୟବହାର ଯୋଗ୍ୟ ଖୋଳା ମାଟି ଯାହା ଜଳ ନିର୍ଗମ ପ୍ରଣାଳୀରୁ ମାଟି ବନ୍ଧ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଖୋଳାଯାଇଥିଲା ସେଗୁଡିକ ବ୍ୟବହାର ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ 6.35 କୋଟି ଟଙ୍କା ହେଲା । ଯେହେତୁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଅଦ୍ୟାବଧି ଶେଷ ହୋଇନାହିଁ ଏହି ବ୍ୟୟର ବୃଦ୍ଧି ଆହୁରି ଅଧିକ ହୋଇପାରେ ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ ଜଳ ନିର୍ଗମ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଖନନ ମାଟି ନଦୀ ଫାଙ୍କ ପୂରଣ ବେଳେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ ଏବଂ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଲେ ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ସମକାଳିନ କରାଯିବ ।

2.1.6 ପ୍ରତିକୂଳ ଉପକାର ଏବଂ ଏହି ବାବଦକୁ ହୋଇଥିବା ମୂଲ୍ୟର ଅନୁପାତ

ହିତସାଧନ ବ୍ୟୟର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଅଟକଳ ଏବଂ ପାଉଥିବା ଉପକାରର ସମତୁଲ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ପରିମାଣ ତଥା ପ୍ରକୃତ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଆଦି ସାଧାରଣ ହେବା କଥା । ଏଆଇବିପି ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଜଳସେଚନ ସୁବିଧା ପ୍ରକଳ୍ପର ନିୟମ ସମୂହ ଅନୁସାରେ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ସାଧନ ଯୋଗ୍ୟ ହେବାକୁ ହେଲେ ପ୍ରକଳ୍ପର ବ୍ୟୟର ମୂଲ୍ୟ ତୁଳନାରେ ସେଥିରୁ ମିଳୁଥିବା ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଅଧିକ ହେବା ଉଚିତ୍ । ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ସେଥିରୁ ମିଳୁଥିବା ସୁବିଧାକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କଲେ ଜଣାଯାଏ ଯେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକଳ୍ପରୁ ଆଶାକରା ଯାଉଥିବା ଉପକାର ବା ସୁବିଧା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପରିମାଣରେ ମିଳୁନାହିଁ ଏବଂ ତଦନୁଯାୟୀ କେତେକ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ନଥିପଡ଼ୁର ଯାଞ୍ଚରୁ ପ୍ରକଟିତ ହେଲା ଯେ ବିସିଆରର ଗଣନା ପାଇଁ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ହିସାବରେ ଏକ ରୂପ ମାନ ଦଣ୍ଡ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ । ସାତଟି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଜଣାଗଲା ଯେ ବିସିଆରର ଗଣନା ପାଇଁ ଭୂମି ଉନ୍ନୟନର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ପୃଷ୍ଠି ମୂଲ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ହ୍ରାସ ବାବଦରେ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ବିଭାଗ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଭୂମି ଉନ୍ନୟନର ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ନଥିଲେ ଏବଂ ପୃଷ୍ଠି ମୂଲ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ହ୍ରାସ ବାବଦରେ ଏକ ପ୍ରତିଶତ ନିଆଯାଇଥିଲା । ପୁନର୍ବାର କୃଷି ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଡିଡିଏ) କ୍ ଦ୍ଵାରା ବିସିଆର ଗଣନା ପାଇଁ ବାରମାସା ଶସ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଫାଇଦା ପରିଯୋଜନା କରି ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନେଇଥିଲେ ।

ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତି ଗୁଡ଼ିକ ଯଥାକ୍ରମେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ବିଳମ୍ବତା କାରଣରୁ ମୂଲ୍ୟର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ଏବଂ ନକ୍ସାର ରୂପାନ୍ତର ମଧ୍ୟ ସହ କ୍ଷେତ୍ରରେ ହିସାବକୁ ନେଇ ନଥିଲେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଏମଆଇପି (ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଏମଆଇପି) ଖରିଦରେ 2000 ହେକ୍ଟର ଏବଂ ରବିରେ 428 ହେକ୍ଟର ଜଳସେଚନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ମନନ କରିଥିଲେ । ଏହି ପରିଯୋଜନା ହିସାବରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ରୂପାନ୍ତ ଅନୁମୋଦନ ହିସାବରେ ବିସିଆର 2.13 ହୋଇଥିଲା । ତଦନ୍ତରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ 2012-13 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖରିଦରେ ମାତ୍ର 780 ହେକ୍ଟରକୁ ବାର୍ଷିକ ଜଳସେଚନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ବାସ୍ତବିକ ସଫଳତାକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ବିସିଆର 0.68 ହିସାବ କରାଯାଇଥିଲା ।

ତଥ୍ୟମୂଳକ ସ୍ଥିତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ ସମସ୍ତେ ଏମଆଇ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ବିସିଆରକୁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ମୂଳକ ତର୍କମା କରାଯିବ ଏବଂ ବୈପ୍ଳବିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ଜଳର ଲାଭଜନକ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ଵାରା ହିତବୃଦ୍ଧିର ଅନୁଷ୍ଠାନର ପଥ ପ୍ରୟତ୍ନକୁ ନିଆଯିବ ।

2.1.7 ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା

2.1.7.1 ଆୟ ଏବଂ ବ୍ୟୟର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ଭାରତ ସରକାରଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ଅନୁଦାନ ସହାୟତାରେ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଜଳସେଚନ ସୁବିଧା ପ୍ରକଳ୍ପ(ଏଆଇବିପି) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପାଇଁ ପ୍ରଥମତଃ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି । ଏହି ଅର୍ଥର ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କଠାରେ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତି । ବର୍ଷ 2009-10 ଠାରୁ 2013-14 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଖ୍ୟ/ ମଧ୍ୟ ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଅର୍ଥ ପୁନଃ ବିନିଯୋଗ, ସଂଗୋଷ୍ଟ ଆୟ ଓ ବ୍ୟୟର କଳନା, ଅର୍ଥର ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ସଂଚୟ/ ସମର୍ପଣ ଆଦିର ତଥ୍ୟ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା ।

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 2.3 ବିଭାଗ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ବର୍ଷ	ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା	ବିନିଯୋଗ/ ପୁନଃ ବିନିଯୋଗ	ସଂଶୋଧିତ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥା	ଖର୍ଚ୍ଚ	ବଳକା ଅର୍ଥ	ବଳକା ଅର୍ଥର ପ୍ରତିଶତ
2009-10	1130	-51.03	1078.97	943.24	135.73	12.58
2010-11	1155	-8.61	1146.39	990.04	156.35	13.64
2011-12	1236	-81.46	1154.54	867.75	286.79	24.84
2012-13	1059	-55.40	1003.6	861.05	142.55	14.20
2013-14	1215.99	-41.43	1174.56	860.58	313.98	26.73
ମୋଟ	5795.99	-237.93	5558.06	4522.66	1035.4	

ଉତ୍ସ: ମୁଖ୍ୟଯନ୍ତ୍ରୀ ଜଳସଂପଦ ବିଭାଗ ଏବଂ ଷ୍ଟାଫ୍ ଜଳସେଚନ ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟ

ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟମାନ ଅନୁଭବ କରାଗଲା :

- ଯଦିଓ ଜଳସଂପଦ ବିଭାଗ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷକୁ ପୁନଃ ବିନିଯୋଗ ଦ୍ଵାରା ହ୍ରାସ କରିଥିଲେ ତଥାପି ବଳକା ଅର୍ଥର ହାର 13 ରୁ 27 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି ।
- ଯଦିଓ ସଂଶୋଧିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ 5586.06 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ସେଥିରୁ ପ୍ରକୃତ ଖର୍ଚ୍ଚ 4522.66 କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବଳକା ଅର୍ଥ ରାଶି 1035.40 କୋଟି ଟଙ୍କା ରହିଲା । ଏହି ଅର୍ଥ ରାଶିର ସଂଚୟାସମର୍ପଣର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ମୁଖ୍ୟତଃ ପ୍ରକଳ୍ପର ସ୍ଵା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାର ଅଭାବ ଯାହାକି ଆବଶ୍ୟକ ଭୂ-ଅର୍ଜନରେ ବିଳମ୍ବ, ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥାନଚ୍ୟୁତ କରିବା, ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ରେଖାଚିତ୍ର ଏବଂ ଅଙ୍କନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନ କରିବା ଏବଂ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କର ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନରେ ଖୁଲାସା ଇତ୍ୟାଦି । ଏଗୁଡ଼ିକ ପୂର୍ବ/ ପର ଅନୁକ୍ଷେପମାନଙ୍କରେ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଛି ।
- 2009-14 ବର୍ଷରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ଖର୍ଚ୍ଚ ରାଶି ମଧ୍ୟରୁ 578.2 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଥିବା ସଂଚୟ/ଚଳନ୍ତି ଖାତା ଏବଂ ସିଭିଲ୍ ଡିପୋଜିଟ୍ ଭାବରେ ରହିଛି ।

ରାଜ୍ୟ ସରକାର (ଅକ୍ଟୋବର 2014) କହିଲେ ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାରମ୍ବାର ବାଧା ଉପସ୍ଥିତରୁ ପ୍ରକଳ୍ପର ଧାରାବାହିକ ଅଗ୍ରଗତି ହେଲା ନାହିଁ ଫଳରେ ବିନିଯୋଗ ହେବାକୁ ଥିବା ଅର୍ଥ ରାଶି ବଳକା ରହିଲା ।

2.1.7.2 କେନ୍ଦ୍ରିୟ ଅନୁଦାନ ପ୍ରାପ୍ତି ନ ହେବା

ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ବ୍ୟୟ ଓ ଆୟର କଳନା ଅନୁସାରେ ଦ୍ଵିବାର୍ଷିକ ଜଳସେଚନ ସୁବିଧା ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ । ରାଜ୍ୟ ସରକାର 2009 ଠାରୁ 2014 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ବାବଦକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା 3,364.77 କୋଟି ଟଙ୍କା ବଦଳରେ 3,161.07 କୋଟି ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ ପାଇବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଠାରେ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟରୁ 1,822.87 କୋଟି ଟଙ୍କା ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟ ସରକାର କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ପାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 1,541.90 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଇବା ପାଇଁ ଅଛି । ଦାବି ମୁତାବକ ଅର୍ଥ ନ ପାଇବାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ହେଉଛି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ଅର୍ଥ ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ଦାବିରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କର ଅର୍ଥ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ କରିଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣର ସଠିକ୍ ଅଙ୍ଗୀକାର ନ କରିବା ।

ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ଯେ ବର୍ଷ 2013-14 ରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର 5 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ 193.81 କୋଟି ଟଙ୍କା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ପାଇଁ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକଳ୍ପର ଅବଧି ବୃଦ୍ଧି କାରଣରୁ ସହାୟତା ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ନାହିଁ । ଏବଂ ରାଜ କୋଷାୟ ବ୍ୟୟର ଦାୟିତ୍ଵ ଭାର ଏବଂ ଆୟ ଓ ବ୍ୟୟର ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ମାନ ହେତୁ ଅନ୍ୟ ଚାରିଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ଯଥା -ଆନନ୍ଦପୁର ବ୍ୟାରେଜ ପ୍ରକଳ୍ପ, ଅପର ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀ ପ୍ରକଳ୍ପ, ଲୋୟର ଇନ୍ଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ରେଡ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ରାଶି

ମିଳିଲା ନାହିଁ । ଅଧିକତଃ ପୂର୍ବ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ବକେୟା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର କରିଥିବା ଦାବି ଦ୍ଵାରା ନିତ ଜଳସେଚନ ସବିଧା ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ପ୍ରୟତ୍ନ ନିୟମ ସମୂହ ଦ୍ଵାରା ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଉପରୋକ୍ତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ରାଶି ପାଇ ପରିଲେ ନାହିଁ ।

ରାଜ୍ୟ ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ, ରାଜକୋଷୀୟ ବ୍ୟୟର ଦାୟିତ୍ଵ ଭାର ଏବଂ ଆୟ ଓ ବ୍ୟୟର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ମାପକାଠି ହେତୁ ଜଳସଂପଦ ମଙ୍ଗଳୟ ଦ୍ଵାରା ଓଡ଼ିଶା ପାଇଁ 2013-14 ରେ ଦାବି ହୋଇଥିବା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅନୁଦାନ ସହାୟତା ଅର୍ଥମଙ୍ଗଳୟ ଦ୍ଵାରା ମିଳିପାରିଲା ନାହିଁ । ସରକାର ଆହୁରି କହିଲେ ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ କୌଣସି ତ୍ରୁଟି ରହିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ବିଳମ୍ବ ହେବ ନାହିଁ ।

2.1.7.3 କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ଉପଲବ୍ଧ ନ ହେବା

ଏ.ଆଇ.ବି.ପି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁସାରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ଦୁଇବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସମାପ୍ତି ହେବା କଥା । ଯଦି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ନ ହୁଏ ତେବେ ଅବଶିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ମିଳିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । ଅନୁକ୍ଷେପ 2.1.2.5 ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଥିବା 57 ଟି କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ 2 ବର୍ଷ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଶେଷ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ । ଏହି 57 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ 18 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟ 2010 ମସିହା ଭିତରେ ଶେଷ ହେବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 39 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ 2011 ମସିହାରେ ଶେଷ ହେବାର ଥିଲା । ଯାହାହେଉ ଅତିବ୍ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇନାହିଁ । ଯେହେତୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଶେଷ ହାବାର ଅବଧି ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ବିଳମ୍ବ ହେଲା । ଜଳ ସଂପଦ ବିବାଗ ମୋଟ 68.16 କୋଟି ଟଙ୍କା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ପାଇବାକୁ ବଞ୍ଚିତ ହେଲେ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ବଳକା କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରିବା ପାଇଁ ବିଭାଗକୁ ନିଜ ସମ୍ବଳ ବିନିଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ପଡ଼ିବ ।

2.1.7.4 ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବାବଦ ବ୍ୟୟ

ଏ.ଆଇ.ବି.ପି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁସାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବାବଦକୁ ବ୍ୟୟ ପ୍ରକଳ୍ପର ମୁଖ୍ୟ ଅଂଶ ପାଇଁ ହେଉଥିବା ବ୍ୟୟର (ଜମି କିଣା ବାବଦ ବ୍ୟୟକୁ ଛାଡ଼ି) ଆଠ ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଜଳ ଯୋଗାଣ ବାବଦ ବ୍ୟୟର ଦଶ ପ୍ରତିଶତ ରେ ସୀମିତ ରହିବ । ସାତ ଟି ମୁଖ୍ୟ/ମଧ୍ୟମ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ନଥି ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ମୋଟ 1,394.16 କୋଟି ଟଙ୍କା (ଜମି ବାବଦ ଖର୍ଚ୍ଚ କୁ ଛାଡ଼ି) 2009 ମସିହା ଠାରୁ 2014 ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଛି । ପ୍ରକଳ୍ପର ନିୟମ ସମୂହ ଅନୁସାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବାବଦକୁ ଦେୟ 125.47 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ସୀମିତ ହେବା କଥା କିନ୍ତୁ ବିଭାଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପନ ବାବଦକୁ 289.69 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲେ, ଫଳରେ ମୋଟ 164.22 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବାବଦକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଗଲା । ଯାହା ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଣ୍ଟୁ ବହନ କରିବା ପାଇଁ ପଡ଼ିବ ।

2.1.7.5 ଦ୍ଵିମାନ୍ବିତ ଜଳସେଚନ ସୁବିଧାର ଅର୍ଥ ଅନ୍ୟତ୍ର ଉପଯୋଗ

ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରା ଏବଂ ଅବବାହିକା ପରିଚାଳକ(ବୈତରଣୀ, ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ଏବଂ ବୁଢ଼ାବଲଙ୍ଗ ଅବବାହିକା 2009 ମସିହା ଠାରୁ 2014 ମସିହା ମଧ୍ୟରେ 20.65 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏ.ଆଇ.ବି.ପି ଅର୍ଥ ଯାହା ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ବାବଦକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ସେହି ଅର୍ଥକୁ ତିନୋଟି ତ୍ରେନେଜ ଡିଭିଜନ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ତ୍ରେନେଜ ସର୍କିଲର ବେତନ ବାବଦକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ କଲେ । ଯେହେତୁ ତ୍ରେନେଜ ଡିଭିଜନ ଗୁଡ଼ିକ ଏ.ଆଇ.ବି.ପି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟମାନ କରୁନାହାନ୍ତି । ଏ.ଆଇ.ବି.ପି ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ଅର୍ଥ ତ୍ରେନେଜ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇବା ଅନିୟମିତ ଅଟେ ।

ଏହି ତଥ୍ୟ ଉପରେ ସରକାର କହିଛି ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ଅର୍ଥ ରାଶି ଏ.ଆଇ.ବି.ପି ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅର୍ଥରୁ ବ୍ୟୟ କରାଯାଇ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତ ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପର୍କିତାତ୍ମକରେ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଥିଲା ।

2.1.7.6 ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ଠାରୁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା

ଓପିଡ଼କୁଟି କୋଡର ଅନୁକ୍ଷେପ 3.2.4 ର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ ସଂଖ୍ୟା-(i) ଅନୁସାରେ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ବ୍ୟୟ ଠାରୁ 15 ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ କିମ୍ବା ଦେୟ ସୃଷ୍ଟି କରାଯିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ ନାହିଁ । ଏହା ପରିଦୃଷ୍ଟ ହେଲା ଯେ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ 13 ଟି ନିମ୍ନ ଜଳ ସେବନ ପ୍ରକଳ୍ପ¹³ରେ 50.02 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଛନ୍ତି ଯାହାର ଗ୍ରହଣୀୟ ରାଶି ହେଉଛି 36.87 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଅନୁମୋଦିତ ରାଶି ହେଉଛି 32.07 କୋଟି ଟଙ୍କା । ଫଳସ୍ୱରୂପ 13.15 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଲା । ଯଦିଓ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ 22 ରୁ 144 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ହେଲା ସେଥିପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର(ନିମ୍ନ ଜଳସେବନ) ସଂଶୋଧିତ ଅନୁମୋଦି ନିଆଗଲା ନାହିଁ ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ସଂଶୋଧିତ ଅଟକଳ ଫିଲ୍ଡ ଅଫିସ ଗୁଡ଼ିକ ତିଆରି କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ମଜୁରୀ ଦିଆଯିବ । କିନ୍ତୁ ବିଭାଗ ପ୍ରଶାସନ ଅନୁମୋଦନ ଠାରୁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିପାରିଛନ୍ତି ।

2.1.7.7 ସରକାରୀ ଜମାଖାତାରେ ରାଜସ୍ୱ ଜମା ଦିଆ ନହେବା

ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ଅବକାରୀ ବିଭାଗର ପ୍ରଶାସନିକ ଆଦେଶ(ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1998) ଅନୁସାରେ ଅଗ୍ରୀମ ସହାୟତା ରାଶି ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରୀ ବିଭାଗରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ରାଶି ସରକାରୀ ଜମାଖାତାରେ “ମେଜର ହେଡ-8443-ସିଭିଲ୍ ଡିପୋଜିଟ-III-ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗୀୟ ଜମା” ଜମା ହେବ । ଯେତେବେଳେ ସହାୟତା ରାଶିର ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ଏହି ରାଶିକୁ ଉପରୋକ୍ତ ସରକାରୀ ଜମାଖାତାରୁ ଉଠାଣ କରି ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯିବ । ପୁନଶ୍ଚ ସାଧାରଣ ବିଭାଗ ନିୟମ ଅନୁକ୍ଷେପ 3 ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ନିୟମ 25 ଅନୁସାରେ ଯେକୌଣସି ରାଜସ୍ୱ ଆୟକୁ ସରକାରୀ ଜମାଖାତାରେ ଜମା ଦେବା ଉଚିତ୍ ।

ନଥି ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ପ୍ରଶାସନିକ ଆଦେଶକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଏ.ଆଇ.ବି.ପି ଅଧିନରେ ଥିବା ଅର୍ଥ 357.20 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଆରମ୍ଭ ଏବଂ ପୁନଃ ବସତି ସଂଚୟ ଜମାଖାତାରେ ରଖିଲେ । ଏହାଛଡା ଯଦିଓ ବିଭାଗ ସୁଧ ଆକାରରେ ପାଇଥିବା ଅର୍ଥ 40.22 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ନିଜ କ୍ୟାସ୍ ବହିରେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ, ସେହି ଅର୍ଥକୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ସରକାରୀ ଖାତାରେ ଜମା ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ, ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ସୁଧ ନିୟମିତ ଭାବରେ ସରକାରୀ ଖାତାରେ ଜମା ହେଉଛି । ଯାହାହେଉ, 40.22 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରକାରୀ ଖାତାରେ ଜମା ହୋଇନାହିଁ ।

2.1.7.8 ବିନିଯୋଗ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନ ନ ହେବା

ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା 45.64 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏ.ଆଇ.ବି.ପି ପାଣ୍ଟିରୁ 2009 ମସିହା ଠାରୁ 2014 ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚମାନର ସେତୁ, ରାସ୍ତା, ରେଲୱେ କୁସିଂ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ 132 କେଭି ଲାଇନର ଉଚ୍ଚତା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଅର୍ଥ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ (ଗୃହ ଏବଂ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ), ଦକ୍ଷିଣ-ପୂର୍ବ ରେଲପଥ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ପାଣ୍ଡ୍ରା ଟ୍ରାନସମିଶନ କର୍ପୋରେସନଙ୍କ ପାଖରେ ଜମା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ(ଗୃହ ଏବଂ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ) କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟି ଡିଭିଜନ ମାତ୍ର 10.48 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବିନିଯୋଗ ପତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ।

¹³ ନଗପଡା, ଆକମରା, ବ୍ରାହ୍ମଣିଯୋର, ଦବଲାଯୋର, କରଞ୍ଜିଆନଳା, କଙ୍କୁରାଡି, ଜାଗମଗୁଡା, ବଡ଼ଚେମା, ତୁନପାର, ବାଘରି, ଜଟାଖଲିଆ, ଦୋବେଞ୍ଚେରାନଳା ଏବଂ ଡାଲିଜୋର

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ, ଉପରୋକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ କରିବା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଇଁ ଏବଂ ଅର୍ଥ ବିନିଯୋଗ ପତ୍ର ଦେବା ପାଇଁ ଅନୁସରଣ କରୁଛନ୍ତି ।

2.1.7.9 ଅତିରିକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ

ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିୟମ 1984 ଏବଂ ସମୟ ସମୟକୁ ସଂଶୋଧିତ ହେଉଥିବା ନିୟମ ଅନୁସାରେ ଯଦି ଜମି ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଜାରି ହୋଇଥିବା ପ୍ରାଥମିକ ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ପରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ବାବଦକୁ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଜମିର ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ବାର୍ଷିକ 12 ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ ଅର୍ଥ ସହାୟତା ରାଶି ରୂପେ ଜମି ମାଲିକଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

ଜାନୁୟାରୀ 2007 ମସିହା ଠାରୁ ଜୁଲାଇ 2013 ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ଜଳସଂପଦ ବିଭାଗ ଦୁଇଟି ପ୍ରକଳ୍ପ¹⁴ ପାଇଁ 68 ଟି ଗ୍ରାମର ଏ 6464.805 ଏକର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ 292.52 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ଯାହାର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ 2.1.1 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଅଧିନସ୍ଥ ପ୍ରକଳ୍ପ ମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ଜମି ଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ ମାନେ ସହାୟତା ରାଶିକୁ ଜମି ମାଲିକମାନଙ୍କୁ ଏକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରି ନପାରିବାରୁ ସଂଶୋଧିତ ଅଟକଳ ଯାହାକି ବାର୍ଷିକ 12 ପ୍ରତିଶତ ଅତିରିକ୍ତ ସୁଧ ଆକାରରେ ମଞ୍ଜୁରୀ କରିବା ପାଇଁ ପଡ଼ିଛି ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ ହେଉଛି 389.88 କୋଟି ।

ତେଣୁ ବିଶେଷ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସହାୟତା ରାଶିର ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ବାବଦକୁ 27.36 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଗଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଅଟକଳଗୁଡ଼ିକ ସଂଶୋଧିତ ହୋଇ ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଛି ।

2.1.7.10 ଅନାଦେୟ ସରକାରୀ ପ୍ରାପ୍ୟ

ସରକାରୀ ନଥି ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ସରକାରଙ୍କୁ ମିଳୁଥିବା ରାଜସ୍ଵ ଯଥା ରୟାଲ୍ଟି ଏବଂ ସେସ ଆଦିର ପ୍ରାପ୍ୟକୁ ଆଦାୟ ନ କରି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା କରୁନାହାନ୍ତି । ଯାହାର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ।

- ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ରାଜସ୍ଵ ବିଭାଗ ସର୍ବୁଲାର (2104) ଅନୁସାରେ, ମାଟି କାମ ପାଇଁ ଖୋଳାଯାଇଥିବା ମାଟି ବାବଦକୁ ପ୍ରତି ଘନମିଟରକୁ 10 ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ରୟାଲ୍ଟି ଆଦାୟ ହେବ ଏବଂ ତିନି ବର୍ଷ ଅବଧି ପରେ ଏହି ରୟାଲ୍ଟି 40 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବ ।

ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ଲୋୟର ଇନ୍ଦ୍ର ଜଳ ସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର କେନାଲ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ବିଭାଗ 2007-08 ମସିହା ଠାରୁ 2010-11 ମଧ୍ୟରେ 19 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ମଞ୍ଜୁରୀ କରିଥିଲେ । କେନାଲ ବନ୍ଦ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଠିକାଦାର 81.29 ଲକ୍ଷ ଘନମିଟର ମାଟି ଖୋଳାଯାଇଥିବା ସ୍ଥାନରୁ ଆଣିଥିଲେ । ଏହି 81.29 ଲକ୍ଷ ଘନମିଟର ମାଟିକୁ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ରୟାଲ୍ଟି ବାବଦକୁ ଦେୟ 15.93 କୋଟି ଟଙ୍କା ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଅନାଦେୟ ରହିଲା । ଫଳରେ ସରକାରଙ୍କୁ ମିଳିବାକୁ ଥିବା ରାଜସ୍ଵ ହାନି ହେଲା ଏବଂ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ଦିଆଗଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ମାଟିର ଆନୁପାତିକତାକୁ ଅଟକଳ ସମୟରେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନ ଥିବାରୁ ରୟାଲ୍ଟି ଆଦାୟ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଠିକାଦାର ଦର ସ୍ଥିର ସମୟରେ ସମସ୍ତ ଟିକସ ଏବଂ ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଅଙ୍ଗୀକୃତ ହୋଇଥିଲା ।

¹⁴ କାନୁପୁର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର ସୁକତେଲ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ।

- ସବିଶେଷ ଠିକା ପ୍ରସାର ଡାକିବା ବିଜ୍ଞାପନର ସର୍ତ୍ତ 9 (ସି) ଅନୁସାରେ ସରକାରୀ ଭାବେ ସମୟ ଅନୁସାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ରୟାଲ୍‌ଟିକୁ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ବିଲରୁ କଟାଯିବ । ଠିକାଦାରମାନେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିଥିବା ଦର ଗୁଡ଼ିକୁ ଧରାଯିବ ଯେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦର ମାନଙ୍କରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଟିକସ ଏବଂ ଶୁଳ୍କ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଛି । ପ୍ରକଳର ଡିନୋଟି ପ୍ୟାକେଜକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ଜଣାଗଲା ଯେ ଠିକାଦାରଙ୍କ ସହିତ ହୋଇଥିବା ରୁକ୍ତରୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମାନ ହୁଏ ଯେ ରୟାଲ୍‌ଟି ପ୍ରଚଳିତ ଦରରେ ଆଦାୟ ହେବ ଏବଂ ଯଦି ରୟାଲ୍‌ଟିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୁଏ, ତେବେ ପୃଥକ ଭାବେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ରୟାଲ୍‌ଟିର ଦେୟ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଫେରସ୍ତ କରାଯିବ । ତେଣୁ ଏହି ଅନୁସାରେ 3.01 କୋଟି ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଫେରସ୍ତ ଦିଆଗଲା । ରୁକ୍ତରେ ଚୂଡ଼ିପୂର୍ଣ୍ଣ ସର୍ତ୍ତ ଥିବାରୁ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଉପରୋକ୍ତ ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ହେଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ରୁକ୍ତରେ ଥିବା ବିଶେଷ ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ କରାଗଲା । କିନ୍ତୁ ଏହି ସର୍ତ୍ତ ସବିଶେଷ ଠିକା ପ୍ରସାର ଡାକିବା ବିଜ୍ଞାପନର ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣ କରୁଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସରକାରୀ ଇସ୍ତାହାର ପତ୍ରିକା ଅନୁସାରେ (ଡିସେମ୍ବର 2008), କାର୍ଯ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ଏକ ପ୍ରତିଶତ ଯାହା ମୂଲିଆମାନଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ସେସ ଭାବରେ ଠିକାଦାରଙ୍କ ବିଲରୁ କଟାଯିବାର ଥିଲା । ଯାହାହେଉ ଛଅଟି¹⁵ କେସରେ ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଜଣାଯାଏ 1.34 କୋଟି ସେସ ବାଦକୁ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଠାରେ ଅନାଦେୟ ରହିଲା । ଠିକାଦାରଙ୍କ ବିଲରୁ ଆଦାୟ ହୋଇଥିବା 2.78 କୋଟିଟଙ୍କା କୋଣସି ସଠିକ କାରଣ ନ ଥାଇ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଫେରସ୍ତ ଦିଆଗଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ, ଯେହେତୁ ଅନୁମୋଦିତ ଅଟକଳରେ ସେସ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇ ନଥିଲା । ତେଣୁ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସେସ ଆଦାୟ ହେଲା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଅଣଦେୟ ସେସ ସରକାରଙ୍କ 2008 ଆଦେଶନାମାଗକୁ ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣ କରୁଛି ।

2.1.7. 11 କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ କ୍ଷତିପୂରଣର ଅନାଦେୟ

ରୁକ୍ତର ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ ଯଦି ଠିକାଦାର ମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନରେ ବିଳମ୍ବ କରନ୍ତି ତେବେ କାର୍ଯ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର 0.05 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରତିଦିନ ହିସାବରେ ବା ରୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟର ସର୍ବାଧିକ 10 ପ୍ରତିଶତ ହିସାବରେ ଠିକାଦାରମାନେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବେ ଜୁଲାଇ 2003 ମସିହା ଠାରୁ ଅକ୍ଟୋବର 2011 ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଗ ଡିନୋଟି¹⁶ ମୁଖ୍ୟ/ମଧ୍ୟମ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳର କେନାଲ ଖୋଳା କାମର 15 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା 152.44 କୋଟି ବ୍ୟୟରେ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ କରୁଥିଲେ ଯାହାର କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେବାର ଅବଧି ଥିଲା ଅକ୍ଟୋବର 2004 ମସିହା ଠାରୁ ଅପ୍ରେଲ 2013 ମଧ୍ୟରେ । ଯଦିଓ ଠିକାଦାରମାନେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ/ପରିବର୍ତ୍ତିତ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ, ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ ନିୟମ ଭଙ୍ଗ ବାବଦକୁ ଦଣ୍ଡ ଯାହା ରୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟର 10 ପ୍ରତିଶତ ଯାହା 15.24 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଟେ ତାହାକୁ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଉପରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଗଲା ନାହିଁ । ଫଳରେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ ଆର୍ଥିକ ଅନୁକମ୍ପା ଦିଆଗଲା । ସେହିପରି ଅନୁକ୍ଷେପ 2.1.9.3 (ଭି) ରେ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଥିବ । କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଏପରିକି ପରିବର୍ତ୍ତିତ ସମୟରେ ପରିସମାପ୍ତି ହୋଇ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇ ନାହିଁ ଯାହା 24 ମାସରୁ 112 ମାସ ମଧ୍ୟରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଛି । କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନର ଚୂର୍ଣ୍ଣ ସ ଡ୍ଵେ ରୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ 443.37 କୋଟି ଟଙ୍କାର 10 ପ୍ରତିଶତ ଯାହା 44.34 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିୟମ ଭଙ୍ଗ ଜନିତ ଦଣ୍ଡ ଆଦାୟ କରିବା କିମ୍ବା ତାହା ଆଦାୟ ହେଲା ନାହିଁ ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ, କହିନ୍ତି ଯେ ନିୟମ ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ନ କରିଥିବା ପାଇଁ ନିୟମ ଭଙ୍ଗ ଜନିତ ଦଣ୍ଡର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଉଛି ।

15 ଏସଆଇପି ମୁଖ୍ୟ କେନାଲ ଏବଂ ଜମିରା ବାମ ମୁଖ୍ୟ କେନାଲ(ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟ), ରେଡ ଜଳସେଚନ ବନ୍ଧ ପ୍ରକଳ ଏବଂ କାନପୁର ବନ୍ଧ (ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟ) ।

16 ଏସଆଇପି, ଏଲଆଇଆଇପି ଏବଂ ଆନନ୍ଦପୁର ବ୍ୟାରେଜ ପ୍ରକଳ ।

2.1.7.12 ଅନ୍ତରୀଣ ବିବରଣୀ ଦେଖି ନ କରା ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା

ଆନନ୍ଦପୁର ବ୍ୟାରେଜ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧୀନସ୍ଥ ସାଲନ୍ଦି ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱ ମୁଖ୍ୟ କେନାଲ ଦ୍ୱାରା ମୁଖ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳର ବିସ୍ତୃତ ଜଳସେଚନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାର ପରୀକ୍ଷା, ଯୋଜନା ରୂପାନ୍ତର ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟଧାରା ଆଦିର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ପାଇଁ ଡିନିଜଣ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ 2.48 କୋଟି ବ୍ୟୟର କାର୍ଯ୍ୟାନୁମତି (ମେ 2007) ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଯାହା ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଶେଷ ହେବାର ଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କର କୌଣସି ଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ଏବଂ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ କାଳୀନ ବିବରଣୀ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଗଲା ।

ନଥି ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଅନ୍ତରୀଣ ବିବରଣୀକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ ନ କରି ନିର୍ବାହି ଯନ୍ତ୍ରୀ, ସାଲନ୍ଦି କେନାଲ ଡିଭିଜନ 1.90 କୋଟି ଟଙ୍କା ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ମାଣ ଯନ୍ତ୍ରୀ, ଆନନ୍ଦପୁର ବ୍ୟାରେଜ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏହି ବିବରଣୀକୁ ପରୀକ୍ଷା କରି ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ଯେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବରୁ କନିଷ୍ଠ/ସହାୟକ ଯନ୍ତ୍ରୀ ମାନେ କେନାଲର ସ୍ତର ଏବଂ ଧାତିର ସଠିକତାକୁ ଡର୍ଜମା କରିନାହାଁନ୍ତି । ଠିକାଦାର ମଧ୍ୟ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟର ଅନ୍ତିମ ବିବରଣୀ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଦାନ କରିନ ଥିଲେ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଠିକାଦାରଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିଆଯାଇ ନାହିଁ । ପୁନଶ୍ଚ ପରୀକ୍ଷାର ବିବରଣୀ ଉପସ୍ଥାପନ ନ କରିବାରୁ ପ୍ରକଳ୍ପର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଳମ୍ବିତ ହେଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ 64.08 ଏକର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଅତ୍ୟଧିକ 2.53 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଠିକାଦାର ଠାରୁ ପରୀକ୍ଷା ବିବରଣୀ ଠିକ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥାପନ ନ କରିବା ଦଣ୍ଡ ସ୍ୱରୂପ 0.25 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନାଦେୟ ହେଲା ।

ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଠିକାଦାରଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ନିଆଯିବ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଦଣ୍ଡ ସହିତ ହୋଇଥିବା ଟୁକ୍ତି କୁ ପରିସମାପ୍ତି କରାଯିବ ।

2.1.7.13 ଅର୍ଥ ଜମା କରି ହେବାକୁ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ନ ହେବା

2006 ମସିହାରେ ଲୋକ୍ଷର ଇନ୍ଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧୀନସ୍ଥ ଜଳଗ୍ରାହୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜଳ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ପୂର୍ବରୁ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପରିଷ୍କାର କରିବା ଏବଂ ପତୁ ହେବାରୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବା ପାଇଁ ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ, ଖରିଆଙ୍କ ପାଖରେ 13.70 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜମା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଯାହାର କାର୍ଯ୍ୟ ସରକାର ଅବଦି 2008-09 ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ଶେଷ ହେବାର ଥିଲା । ମେ 2014 ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ କରାଗଲା ନାହିଁ ଏବଂ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ ଖରୀଆରଙ୍କ ସହ ଯୋଗାଯୋଗ କରାଗଲା ନାହିଁ ।

ସେହିପରି 5.28 କୋଟି ଟଙ୍କା କେନାଲ କୁଲର ବନିକରଣ, ହିଂସ୍ରଜନ୍ତୁ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ କ୍ଷତି ପ୍ରତିପୂରକ ବନିକରଣ ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ଜମା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଯଦିଓ ଏହି ଅର୍ଥ ଦୀର୍ଘ ଆଠ ବର୍ଷହେବ ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ଜମା ଦିଆଯାଇଛି । ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ ଆବ୍ୟାବଧି (ଜୁଲାଇ 2014) କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ, ଉପରୋକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ , ଖରିଆରଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରାଯାଇଛି ।

2.1.7.14 ଗଛ ଜମା କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ନ ହେବା

ଜଳାଶୟ ସ୍ଥାନରୁ 28025ଟି ଗଛ କାଟି ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପରିବହନ କରି ଅନ୍ୟତ୍ର ନେବା ପାଇଁ ଅଗଷ୍ଟ ୨୦୦୬ ମସିହା ଠାରୁ ଅଗଷ୍ଟ 2010 ମସିହା ମଧ୍ୟରେ 2.45 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓଡିଶା ବନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମଙ୍କୁ ଜମା ଦିଆଯାଇ ଥିଲା । ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ବନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ମାତ୍ର 11,681 ଟି ଗଛ କୁ ଜଳାଶୟ ସ୍ଥାନରୁ

କାଟିଥିଲା । ବଳକା ଗତ କଟା ନ ହେବା ବାବଦକୁ ବନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମଙ୍କ ପାଖରେ 1.43 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜମା ଅଛି ଯାହା ନିଗମ ଅଧ୍ୟାବସି ଫେରସ୍ତ ଦେଇ ନାହାଁନ୍ତି । ଏହି ବଳକା ଅର୍ଥ ଫେରି ପାଇବା ପାଇଁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନାହିଁ ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ, କହନ୍ତି ଯେ ଅବଶିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରିବା ପାଇଁ ବନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ ଚାଲିଛି ।

2.1.7.15

ଅନାବଶ୍ୟକ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ

ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପ୍ରଶମନ ବିଭାଗଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲୋୟର ସୁଜ ତେଲ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ବୁଡାପାଲି ଗ୍ରାମର ବିଭିନ୍ନ କିସମର ଏ 476.90 ଡି ଜମି¹⁷ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଜାନୁୟାରୀ 2004 ମସିହାରେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥିଲା । ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2006 ମସିହାରେ ଏହାର ଅଟକଳ ମୂଲ୍ୟ 12.88 କୋଟି ଟଙ୍କା କୁ ଅନୁମୋଦିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ଠିକ ସମୟରେ ବିଶେଷ ଜମିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଫଳ ସ୍ୱରୂପ 15.41 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସଂଶୋଧିତ ଅଟକଳ ବିଶେଷ ଜମି ଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା (ଜାନୁୟାରୀ 2010) ଅନୁମୋଦିତ ହେଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଏହି ସଂଶୋଧିତ ଅଟକଳ ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଅଟକଳ ଡିଆରି ସମୟରେ ବିଶେଷ ଜମି ଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ ଏ 9.56 ଡି ଜମି ଯାହାର କିସମ ହେଉଛି ବରନ ମାମୁଲି ତାହା ଘରବାରି କିସମ ରୂପେ ଅଟକଳରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ କରିଛନ୍ତି । ଫଳରେ ଏହି ଜମିର ମୂଲ୍ୟ 2.53 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିତ ତାହା ଜଲ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଯାଇନାହିଁ ।

ସରକାର ନଭେମ୍ବର 2014 ରେ କହିଲେ ଯେ ସାଧାରଣତଃ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଅନୁମତି ବିନା 4(i) ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପରେ ଜମିର କିସମ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅନୁମୋଦିତ ନୁହେଁ । ଉପରୋକ୍ତ ଘଟଣାରେ ବରନ ମାମୁଲିରୁ ଘରବାରି ପରିବର୍ତ୍ତନ ମଧ୍ୟ ନିୟମ ଭିତରେ ନାହିଁ । ଘଟଣାଟିକୁ ତଦନ୍ତ କରାଯାଉଅଛି ।

2.1.7.16

ପୁନଃ ବସତି ଏବଂ ଅଇଥାନ ପ୍ରାପ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ସତ୍ତ୍ୱେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ସ୍ଥାନଚ୍ୟୁତ ନ କରିବା ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେଲା ନାହିଁ

ସରକାରଙ୍କ ପୁନଃ ବସତି ଏବଂ ଅଇଥାନ ନୀତି 1994 ଅନୁସାରେ ଲୋୟର ଇନ୍ଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ 2,937 ପରିବାରଙ୍କୁ 2006 ମସିହା ପୂର୍ବରୁ ପୁନଃବସତି ଓ ଅଇଥାନ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ଏହି ପରିବାରଗୁଡ଼ିକୁ ସହାୟତା ଦିଆଯିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ । ଜଲ ସଂପଦ ବିଭାଗ ପ୍ରତି ପରିବାରକୁ 2 ଲକ୍ଷ ହିସାବରେ 58.74 କୋଟି ଟଙ୍କା ସାନ୍ତୁଗ୍ରହ ଭାବରେ ଅନୁମୋଦନ କଲେ । ସେହିପରି ଚିଟିଲାଗଡ଼ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପରେ 250ଟି ପରିବାରକୁ 5 କୋଟି ଟଙ୍କା ସାନ୍ତୁଗ୍ରହ ଦିଆଗଲା । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ଉପରୋକ୍ତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ଜଲାଶୟ ସ୍ଥାନରୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବସ୍ଥାତନ କରୁଛନ୍ତି ।

ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମସିହା ସୁଦ୍ଧା ସ୍ଥାନାନ୍ତର ହେବା ପାଇଁ ଥିବା ପରିବାର ସଂଖ୍ୟା 9,412 କୁ ବର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇଛି । ବିଭାଗ 2008 ଠାରୁ 2014 ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ଏହି ବାବଦକୁ 297.10 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନୁମୋଦନ କରିଛନ୍ତି । ଅନୁଧ୍ୟାନ ସମୟରେ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆସିଥିବା ପୁନଃ ଅଇଥାନ ରାଶିର ହୋଇଥିବା ଅନିୟମିତତା ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

- ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ,ଲୋୟରଇନ୍ଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିନସ୍ଥ 207 ଟି ପରିବାର ପାଇଁ ଥିବା ପୁନଃବସତି ଏବଂ ଅଇଥାନ ସହାୟତା ରାଶିର ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ (ଜାନୁୟାରୀ 2012)

17 କିସମ କହିଲେ ଜମିର ପ୍ରକାରକୁ ବୁଝାଯାଏ ।

ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ପାଖରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖିଲେ । ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ (ଫେବୃୟାରୀ 2012) 145 ଟି ପରିବାର ପାଇଁ 10.76 କୋଟି ଟଙ୍କା ସହାୟତା ରାଶି ନିୟୋଜିତ କଲେ ।

ଉପରୋକ୍ତ ସହାୟତା ରାଶିରେ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ନଥିବାରୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ଜଣାଗଲା (ଜୁଲାଇ 2014) ଯେ ବିଭାଗ ଦୁଇଟି ଅନୁପଯୁକ୍ତ ପରିବାର ଦାବି କରିଥିବା ସହାୟତା ରାଶିକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ପ୍ରକୃତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କୁ ପୁନଃ ଥର ଥର ରାଶି 10.94 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମେ ଏବଂ ଅଗଷ୍ଟ 2012 ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ, ଏହି ଅର୍ଥର ପୁନଃ ଫେରସ୍ତ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଛି ।

- ବିଭାଗ ଦୁଇଟି ଗ୍ରାମର 33ଟି ପରିବାରଙ୍କର ଥର ଥର ଏବଂ ପୁନଃ ବସ୍ତିର ସହାୟତା ରାଶି ପାଇଁ 1.31 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନୁମୋଦନ କଲେ । ଏହି ସହାୟତା ରାଶିର ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରକୃତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ (ଜୁଲାଇ 2014) ଜାଣିଲେ ସମସ୍ତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକ ସହାୟତା ରାଶି ପାଇବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହଁନ୍ତି । ଏହି ତଥ୍ୟ ଜାଣିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଅନୁମୋଦନ ହୋଇଥିବା ରାଶି ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଫେରସ୍ତ ହୋଇନାହିଁ ଏବଂ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିବା ରାଶିର ଅନୁମୋଦନକୁ ବାତିଲ କରାଯାଇନାହିଁ ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଅନୁମୋଦନ ଆଦେଶର ବାତିଲ ପାଇଁ ବିହିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିଆଯାଉଛି ।

- ଦୁଇଟି ଗ୍ରାମର 11 ଟି ପରିବାରଙ୍କୁ ସହାୟତା ରାଶି 23.50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମେ 2011 ମସିହା ଠାରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2011 ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ପ୍ରକୃତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ସହାୟତା ରାଶି ଦିଆଯାଇଥିବା ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକ ସହାୟତା ପାଇବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହଁନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଏହି ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଯଦିଓ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ଜୁଲାଇ 2014) ସେମାନଙ୍କଠାରୁ 7.00 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସହାୟତା ରାଶି ଫେରସ୍ତ ଅଣାଯାଇଅଛି ଅବଶିଷ୍ଟ 16.50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସହାୟତା ରାଶି ଫେରସ୍ତ ପାଇବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନାହିଁ ।
- ଥର ଥର ଏବଂ ପୁନଃବସ୍ତି ସହାୟତା ପାଇ ସାରିଲା ପରେ ବାସବ୍ୟୁତ ପରିବାର ଜଳମଗ୍ନ ଇଲାକାକୁ ଛାଡ଼ିବା ଉଚିତ୍ । ଠିକ୍ ସମୟରେ ବାସବ୍ୟୁତ ହୋଇ ନଥିବାରୁ ପରିବାରର ଚାରୋଟି ନାତୁଣୀ ଯାହାଙ୍କର ବୟସ 30 ବର୍ଷ ହେବା ପରେ ସହାୟତା ରାଶି ପାଇବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ 24.40 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସହାୟତା ରାଶି 2012 ମସିହାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ଯଦିଓ ସେମାନଙ୍କର ପରିବିର ଲୋକେ ସହାୟତା ରାଶି ଅଗଷ୍ଟ 2009 ମସିହାରେ ପାଇ ସାରିଥିଲେ ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଏହି ବିଷୟରେ ତଦନ୍ତ ଚାଲିଛି ।

2.1.8 ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନଥିବାରୁ ସର୍ବେକ୍ଷଣରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଅଟକଳ ନମୁନା ଗୁଡ଼ିକ ଯାହା ଉଚ୍ଚାଦରରେ ଉଦ୍ଧୃତ କରିବା, ଠିକା ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ତ୍ରୁଟି କରିବା ଏବଂ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ବାଟ ଦେଖାଯାଉଛି । ସେଗୁଡ଼ିକର ବିଶେଷ ଆଲୋଚନା ନିମ୍ନ ଅନୁକ୍ଷେପରେ କରାଗଲା ।

2.1.8.1 ଚୂର୍ଣ୍ଣିତ ଅଟକଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ହେବାକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ହେବା

ଓଡ଼ିଶା ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ସଂହିତାର ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.10 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସବୁବେଳେ ଖୁବ୍ ମିତବ୍ୟୟୀ ହେବା ଉଚିତ୍ । ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦର ତାଲିକା ସମସ୍ତ ବିଭାଗ ସହିତ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ସହିତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ବିଭାଗ ଦର ତାଲିକା ଅନୁସାରେ ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଦରକାର । ଆଠଟି ପ୍ରକଳ୍ପର ଅଟକଳରେ ସୂଚିତ ହୋଇଥିବା ଦର ସୂଚୀରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦରକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରା ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା । ଦ୍ରବ୍ୟର ପରିବହନ ପାଇଁ ଅତ୍ୟଧିକ ଦୂରତ୍ୱର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଦ୍ୱାରା ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚର 148.70 କୋଟି ଟଙ୍କା ହେଲା ଯାହା ପରିଶିଷ୍ଟ 2.1.2 ରେ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଛି ।

ବାସ୍ତବିକ ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏସଓଆର/ଏଓଆର ରୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିତ୍ତୁତି ପାଇଁ କାରଣ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଅନୁମୋଦନ ନିଆଯିବ ।

2.1.9 ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଭିନ୍ନତା

ନଥିପଡ଼ୁର ଯାଞ୍ଚରୁ ପ୍ରକଟିତ ହେଲା ଯେ ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଭିନ୍ନତା ହେତୁରୁ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ତାହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁକ୍ଷେପରେ ଆଲୋଚନା କରାଗଲା ।

2.1.9.1 ପୁନଃ ଟେଣ୍ଡରରେ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ

- ଉପର କୋଲାବ ପ୍ରକଳ୍ପ(ୟୁକେପି) ରେ ସିସିଇ ଡେଲେଞ୍ଜିରି ମୁଖ୍ୟ କେନାଲର ତିନୋଟି ରିବର୍ ଖୋଳାପାଇଁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ରେ ଯୋଡ଼ା ଲମ୍ବାପା ପକ୍ଷରେ ଇ-ସଂଗ୍ରହଣ ଦ୍ୱାରା ଚିଜ ଦର ନିଲାମ ଗୁଡ଼ିକର ଅନଲାଇନରେ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟର ତିନୋଟି ରିବର୍ଗୁଡ଼ିକର ଆକଳିତ ମୂଲ୍ୟ 23.51 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ନିଲାମ ଯୋଗ୍ୟତା ପୂର୍ବର ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ ମିଳିତ ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପଣ ମାନଦଣ୍ଡ ନିଲାମ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇ ନଥିଲା । ତେଣୁ ନିଲାମଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରେ ଟେଣ୍ଡର କମିଟି ଯାନ୍ତ୍ରିକ ନିଲାମଗୁଡ଼ିକୁ ରଦ୍ଦ କରିଥିଲେ(ଜୁନ୍ 2012) । ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ମିଳିତ ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପଣ ମାନଦଣ୍ଡକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଆକଳିତ 26.34 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ସିସିଇ ଆଉଥରେ ଅକ୍ଟୋବର 2012 ରେ ନିଲାମ ଗୁଡ଼ିକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲେ । ଏସଓଆରର ପରିବର୍ତ୍ତନ କାରଣରୁ ମୂଲ୍ୟରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ, ପ୍ରାଥମିକ ଟେଣ୍ଡରରେ ମିଳିତ ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପଣ ମାନଦଣ୍ଡ ନିଲାମ ଦସ୍ତାବିଜରେ ଯୁକ୍ତେପିର ସିସିଇ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ନଥିବା କାରଣରୁ ଟେଣ୍ଡର ସମୟରେ 2.83 କୋଟି ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଟେଣ୍ଡର କମିଟି ଦ୍ୱାରା ଟେଣ୍ଡରଗୁଡ଼ିକ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଶେଷତମ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ମୂଲ୍ୟ ଅନୁସାରେ ଆକଳନ ଗୁଡ଼ିକର ପରିବର୍ତ୍ତନ କାରଣରୁ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

- ଏଲଆଇପିର ବାମ ମୁଖ୍ୟ କେନାଲର ତିନୋଟି ଶାଖା ପ୍ରବାହର କେନାଲ ଖୋଳା ପାଇଁ 15.23 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆକଳିତ ମୂଲ୍ୟରେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2010 ରେ ଏଲଆଇ ଆଣ୍ଡ ଏଲଏସ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ସିଇ ଅନଲାଇନ୍ ଟେଣ୍ଡର ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲେ । ଦୁଇଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକକ ନିଲାମ ଡାକ ଏବଂ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦୁଇଟି ନିଲାମ ଡାକ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା କାରଣରୁ ଟେଣ୍ଡର କମିଟିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଟେଣ୍ଡରଗୁଡ଼ିକ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା(ମାର୍ଚ୍ଚ 2011) । ଏହାର 19 ରୁ 31 ମାସ ଅତିକ୍ରମ ପରେ ଯାହାକି ନଭେମ୍ବର 2012 ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 2013 ମଧ୍ୟରେ 19.83 କୋଟି ଟଙ୍କା ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଆକଳିତ ମୂଲ୍ୟରେ ପୁନଃ ଟେଣ୍ଡର ଗୁଡ଼ିକ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ

18.94 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ନିର୍ମାଣ ଗୁଡିକ ବୃତ୍ତାନ୍ତରେ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ଏସଓଆର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଫଳରେ 3.71 କୋଟି¹⁸ ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇ ନପାରିବା ଏବଂ ମୂଳ ଦସ୍ତାବିଜ ନ ଦେଇ ପାରିବା କାରଣରୁ ଟେଣ୍ଡର କମିଟିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଟେଣ୍ଡରଗୁଡିକ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଟେଣ୍ଡରଗୁଡିକ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଟେଣ୍ଡର କମିଟିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକକ/ଦୁଇ ଜବାବ କାରଣରୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା ।

2.1.9.2 ଚଳକା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହରେ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ

ଏଲଆଇଆଇପିର ଦାମ ମୁଖ୍ୟ କେନାଲରେ ଆରତି 29.01 କିମିରୁ ଆରତି 36 କିମି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖୋଳିବା ପାଇଁ 15.83 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଫେବୃଆରୀ 2009 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାକି ଅଗଷ୍ଟ 2011 ରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତା । କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ସମୟରେ, ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍, ମାଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଅନିୟତ ଖଣ୍ଡ ପଥର ପରିମାଣରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ଅପ୍ରଚୁର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଥିଲା ଏହାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ । ଏହି କାରଣରୁ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡିକର 18.48 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ନିର୍ବାହ କରିସାରିବା ପରେ ଠିକାଦାର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନ କରିପାରିବା ହେତୁ ତାଙ୍କର ରୁକ୍ଷିକୁ ଜାନୁୟାରୀ 2012 ରେ ବନ୍ଦ କରି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡିକ ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ବିଳମ୍ବରେ 27.16 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆକଳିତ ମୂଲ୍ୟରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ରେ 23.34 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ପୁଞ୍ଜୀନୁପୁଞ୍ଜ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଓ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପରେ 18.29 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଳ ରୁକ୍ଷିର ରାଜିନାମାର ଦର ହିସାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ଥିବା ଫଳରେ 5.05 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା (23.34 କୋଟି - 18.29 କୋଟି ଟଙ୍କା) ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଉକ୍ତ ପଦସ୍ଥ ଅଧିକାରୀମାନେ ନୀରିକ୍ଷଣ ସମୟରେ ଅତିରିକ୍ତ ଗଡ଼ଣଗୁଡିକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ତଦନୁଯାୟୀ ଅବଶିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

2.1.9.3 ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ (ଓସିସି) କୁ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡିକର ପ୍ରଦାନରେ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ

- ଏଲଏସଆଇପି ପ୍ରକଳ୍ପର ମାଟି ବନ୍ଦ ଏବଂ ଜଳ ନିର୍ଗମ ପଥ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଓସିସି ଦେଇଥିବା ଦର ହିସାବରେ ଯଥାକ୍ରମେ 140.73 କୋଟି ଏବଂ 5.90 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଡିସେମ୍ବର 2011 ଏବଂ ଏପ୍ରିଲ 2013 ରେ ଓସିସିକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ମୂଲିଆ ଓ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡିକର ବର୍ଦ୍ଧିତ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ପ୍ରଚଳିତ ଏସଓଆର ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡିକ ପାଇଁ ଆକଳନଗୁଡିକର ପ୍ରସ୍ତୁତି ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡିକର ଦର ଯାହାକି ପଥର, ଗୋଡ଼ି ଏବଂ ବାଲି ଏସଓଆର ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ଭିନ୍ନ ହେଉଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଓସିସିର ଅର୍ପଣ କରିଥିବା ଦରକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ପ୍ରକଟିତ ହେଲା ଯେ ପଥର, ଗୋଡ଼ି ଏବଂ ବାଲିର ଦର ବିଭାଗୀୟ ଦରଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା । ସାମଗ୍ରୀଗୁଡିକର ମୂଲ୍ୟ ବିଭାଗୀୟ ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଅଧିକ ଦରରେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଏବଂ ଏହା ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରିବା ଫଳରେ 12.76 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଓସିସିକୁ ଅନୁଚିତ୍ ଫାଇଦା ହୋଇଥିଲା ।

¹⁸ 18.94 କୋଟି ଟଙ୍କା - 15.23 କୋଟି ଟଙ୍କା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ବଜାର ଦର ହିସାବରେ ଟେଣ୍ଡର କମିଟିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମଞ୍ଜୁରୀ ହୋଇଥିଲା । ଦର ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦର ଠାରୁ ଅଧିକ ଦରରେ ଗ୍ରହଣ କରିବାର କୌଣସି ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରତିପାଦନ ନଥିଲା ।

- ଜଳ ନିର୍ଗମ ପଥର ଗେଟର ଫାବ୍ରିକେସନ, ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ପରିବହନ ପାଇଁ ଯୁକ୍ତିଯୋଗ୍ୟ ସିସ୍ଟମ୍ ଅନୁରୋଧ(ଫେବୃଆରୀ 2010) ଦ୍ୱାରା ଓସିସି 20.38 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅର୍ପଣ ଦର ଦେଇଥିଲେ(ମେ 2010) । ନକସା ଏବଂ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ଦେୟ ଏହି ଅର୍ପଣ ଦରରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ଏହାକୁ ସିସ୍ଟମ୍ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ନକସା ଏବଂ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ଦେୟକୁ ବାଦ୍ ଦେବାରୁ ଫେବୃଆରୀ 2012 ରେ 22.88 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓସିସି ଅର୍ପଣ କରିଥିଲା ଯାହାକି ଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିଲା । ଅର୍ପଣ ଦୁଇଟି ଆଗାମୀ ଦିନରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବାରୁ 2.50 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ନକ୍ସା ଏବଂ ଚିତ୍ରାଙ୍କନକୁ ବିଲୋପ କରାଯିବା କାରଣରୁ ସରକାରଙ୍କୁ ସଞ୍ଚୟ ହୋଇଥିଲା । ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥାଇ ମୂଳ ଅର୍ପଣର ରଦ୍ଦକରଣ ପାଇଁ ଯଥାର୍ଥତା ତେବେ ବି ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇ ନଥିଲା ।

- କେଆଇପି ଏବଂ ଆନ୍ଧ୍ରପୁର ଆନିକଟ ପ୍ରକଳ୍ପର ରେଡିଆଲ ଗେଟର ଫାବ୍ରିକେସନ, ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଓସିସିକୁ ତାର ଅର୍ପଣ ଦରରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2010 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ 8,524 ମେଟ୍ରିକଟନ ଓଜନର ଜଳ ନିର୍ଗମ ଗେଟର ପରିବହନ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । କ୍ଲେନ୍ ପାଇଁ ଭଡା ବାବଦରେ ଏସଓଆରରେ ଘଣ୍ଟାପ୍ରତି 825 ଟଙ୍କା ବଦଳରେ ଓସିସି ଘଣ୍ଟାପ୍ରତି 3200 ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ଅର୍ପଣ ଦରକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଏହାକୁ ବିନା କଥାବାତା ସହିତ ବିଭାଗ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ଏସଓଆର ଠାରୁ ଅଧିକ ଭଡା ବାବଦରେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଫଳରେ 2.40 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଏସଓଆର ଅନୁସାରେ ପରିବହନ ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ ଘଣ୍ଟାପ୍ରତି 825 ଟଙ୍କା ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଘଣ୍ଟାପ୍ରତି 3,200 ଟଙ୍କା ବାସ୍ତବରେ ଅନୁମାନ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ରେଟ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ଭଡା ଠାରୁ ଅଧିକ ଭଡା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଯଥାର୍ଥତା ନଥିଲା ।

- କେ.ଆଇ.ପି ଏବଂ ଏ.ବି ପ୍ରକଳ୍ପର ଜଳ ନିର୍ଗମ ପାଇଁ ରାତି-ଦିନ ଗେଟର ଫେବ୍ରିକେସନ, ନିର୍ମାଣ, ନକ୍ସା, ଯୋଗାଣ ଏବଂ ପରିବହନ ପାଇଁ ବିଭାଗ ଓସିସିର 149.72 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅର୍ପଣ ଦରକୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2010 ରେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଯାହାକି ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ରେ ସମାପ୍ତ ହେବାର ଥିଲା । ନକ୍ସା ଏବଂ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ଦେୟ ବାବଦରେ ଏକ ପ୍ରତିଶତ ଓସିସିର ଅର୍ପଣ ଦରରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ନକ୍ସା ଏବଂ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ଦେୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କାରଣରୁ ତେଲେଙ୍ଗିର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଓସିସି ଦେଇଥିବା ଅର୍ପଣ ଦରକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ନଥିଲେ । ଓସିସିର ଏହି ଅର୍ପଣ ଦରରେ ନକ୍ସା ଓ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ଦେୟ ବାଦ୍ ନକରିବା ଫଳରେ, ଓସିସିର 15 ପ୍ରତିଶତ ଉପରିଦେୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ସହିତ 1.72 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଦେୟ କରାଗଲା ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ ଯେ ନକ୍ସା ଏବଂ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ଦେୟ ଅରପଣ ଦରରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ଯାହାକି ଟେଣ୍ଡର କମିଟି ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁରୀ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ନକ୍ସା ଓ ଚିତ୍ରାଙ୍କନର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତର ଯଥାର୍ଥତା ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା ।

- ଡିଓଡବ୍ଲ୍ୟୁଆର, ଓସିସିକୁ ନଭେମ୍ବର 2001 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ମଧ୍ୟରେ 443.37 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ 10 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2005 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ ସୁଧ ବିହନ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଗ୍ରାମ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଓସିସି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିପାରି ନଥିଲେ ଏବଂ 56

କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ କରି ସମୟୋଚ୍ଚିତ ପାଇଁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ଅବଶିଷ୍ଟ 124.76 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିମାଣ ସମୟୋଚ୍ଚିତ ନ ହୋଇ ଓସିସି ଠାରେ ବାକି ରହିଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଓସିସିକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅଗ୍ରୀମକୁ ଡିଓଡ଼କୁଆରର ମାର୍ଗଦର୍ଶୀ ନୀତି ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହେଉଛି । କିନ୍ତୁ ସମୟ ଅନୁସୂଚିତ ଅନୁସାରେ ଓସିସିକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅଗ୍ରୀମ ପରିମାଣକୁ ବ୍ୟବହାର ହୋଇପାରିନାହିଁ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

2.1.10 ବର୍ଦ୍ଧିତ ରାଶି ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଚାହୁଁଥିବା ଅନୁମୋଦିତ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ

ବର୍ଦ୍ଧିତ ରାଶି ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ନିବେଶିତ ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶର ହାର ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଅଂଶ ମିଶି ଶତ ପ୍ରତିଶତ ହେବା ଉଚିତ୍ । ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ଆନନ୍ଦପୁର ବ୍ୟାରେଜ୍ ଡିଭିଜନ ବର୍ଦ୍ଧିତ ରାଶି ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଯଥା ସିମେଣ୍ଟ ଓ ଷ୍ଟିଲ୍ 57 ପ୍ରତିଶତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜିନିଷ 23 ପ୍ରତିଶତ, ଶ୍ରମିକ 12 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ପିଓଏଲ୍ ଆଠ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ।

ନଥିପଡ଼ୁ ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ସିମେଣ୍ଟ ଏବଂ ଷ୍ଟିଲ୍ 57 ପ୍ରତିଶତ ବଦଳରେ 68 ପ୍ରତିଶତ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରାଦେଇଛନ୍ତି । ଯଦ୍ୱାରାକି ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରାଦେଇ ଭୁଲବଶତଃ ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶର ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ, ପ୍ରତିଶତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ଯୋଗୁଁ ସିମେଣ୍ଟ ଏବଂ ଷ୍ଟିଲ୍ 57 ପ୍ରତିଶତ ବଦଳରେ 68 ପ୍ରତିଶତ ହୋଇ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ 3.59 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନୁକମ୍ପା ରାଶି ମିଳିଛି ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ, ବାସ୍ତବ ପ୍ରତିଶତ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁମୋଦନ ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏହା ଷ୍ଟିଲ୍ ଏବଂ ସିମେଣ୍ଟ ପାଇଁ ଠିକ୍ ହୋଇନଥିଲା ।

2.1.11 ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅଧିକ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ

(i) ଚୁକ୍ତିନାମାର ବୈଷୟିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକରଣ ଅନୁସାରେ ଲକ୍ଷକୃତ ଚିମନୀ ଖୋଳା ପାଇଁ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଚାରୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ¹⁹ର ମାଟି ବନ୍ଦ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଲକ୍ଷକୃତ ଚିମନୀ ଲୋକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖୋଳିବା ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ ଦର ବିଶ୍ଳେଷଣ ହୋଇଅଛି ।

ନଥିପଡ଼ୁ ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଖୋଳା ହୋଇଥିବା କାମର ମୂଲ୍ୟ ଲୋକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହେଉଥିବା କାମର ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଅଧିକ ଅଟେ । ଠିକାଦାରମାନେ ଲକ୍ଷକୃତ ଚିମିନି ଖୋଳିବା ପାଇଁ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରିଥିଲେ । ଅଟକଳ, ଯାନ୍ତ୍ରିକ ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ଦିଆଯାଇଛି । ଯଦିଓ ଚୁକ୍ତିନାମାର ଯାନ୍ତ୍ରିକ ପଦ୍ଧତିରେ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି, ଅଟକଳ ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରିବା ଦ୍ୱାରା 5.36 ଲକ୍ଷ ଘ.ମି ମାଟି ଖନନ ବାବଦରେ 1.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ହୋଇଛି ଏବଂ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ଦିଆହୋଇଛି ।

ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଦ୍ୱାରା ଲକ୍ଷକୃତ ଚିମନୀ ଖନନ

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ, ବିଓରେ ମାନ୍ୟତା କିମ୍ବା ଯାନ୍ତ୍ରିକ ପଦ୍ଧତିରେ ଲକ୍ଷକୃତ ଚିମିନି ମାଟି ଖୋଳିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ।

¹⁹ ଏସଆଇପି, କେଆଇପି, ଗୁକୁରା ଏବଂ ରେଟ୍ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ।

(ii) ଚାରୋଟି ଗଠନ ମୂଳକ କାମ²⁰ କରିବାକୁ ଫେବୃୟାରୀ 2009 ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 2010 ମଧ୍ୟରେ 102.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଚୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମୂଳ ମୂଲ୍ୟର 4.59 ଏବଂ 22.22 ପ୍ରତିଶତ କମ୍ ବିମା କିଣିରେ ଥିଲା ।

ନଥିପଡ଼ୁ ଅନୁସନ୍ଧାନରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଚାଲୁଥିବା ସମୟରେ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ପରିପୂରକ ଚୁକ୍ତି କରି ଅତିରିକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପୁଷ୍ଟିକା ଅନୁସାରେ କରାଇଥିଲେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଯଦି ମୂଳ ଚୁକ୍ତିର ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ରଖାଯାଇଥାନ୍ତା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା କରି ପ୍ରଦତ୍ତ କରାଯାଇଥାନ୍ତା । ଅତିରିକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ 12.65 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଳ ଚୁକ୍ତିରେ ମିଶାଯାଇଥାନ୍ତା ଏବଂ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କମ୍ ଦରରେ ଚୁକ୍ତି ଅନୁସାରେ 10.92 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ହୋଇପାରିଥାନ୍ତା । ତେଣୁ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପରିପୂରକ ଚୁକ୍ତିରେ କରିବାରୁ 1.73 କୋଟି ଟଙ୍କା (12.65 କୋଟି ଟଙ୍କା – 10.92 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଲା ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଅଟକଳ ଗୁଡ଼ିକ ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ ଗର୍ଭ ପରିସଂଖ୍ୟାନ ଅନୁସାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ସମୟରେ ଶ୍ରେଣୀବିଭାଗର ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଗଲା ।

2.1.12 ଅତ୍ୟଧିକ ଦୂରତା ଏବଂ ପରିବହନ ଖର୍ଚ୍ଚର ବ୍ୟବସ୍ଥା

ଓପିଡ଼ରୁଟି ସଂହିତା ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନରେ ମିତବ୍ୟୟିତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯେଉଁଥିରେ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ବସ୍ତୁର ସଂଗ୍ରହ କମ୍ ଓ ସିଧା ରାସ୍ତାରେ ଆଣିବା ଏବଂ ଅଦରକାରୀ ଉତ୍ତେଜନିତ ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକୁ ନିକଟରେ ଉପଲବ୍ଧ ଅଦରକାରୀ ଯାଗାରେ ପକାଇବା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ ନହେବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ଯେଉଁଥି ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପରେ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

(i) ତିନିଗୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ²¹ର ବନ୍ଧ/ କେନାଲଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଟକଳରେ 34.84 ଲକ୍ଷ ଘନମିଟର ମାଟି ନିକଟସ୍ଥ ବରୋ ଏରିଆ 5 ଏବଂ 10 କିଲୋମିଟର ଦୂରତାରୁ ଆଣିବାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ଅନ୍ୟ ଭାଗ ଗୁଡ଼ିକର ଅଟକଳରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଲା ଯେ ଏକରୁ ପାଞ୍ଚ କିମି ଦୂରତା ମଧ୍ୟରେ ବରୋ ଏରିଆ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା । ବରୋ ଏରିଆ ଏକରୁ ପାଞ୍ଚ କିମି ମଧ୍ୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ବିଭାଗ ଚାରିରୁ ପାଞ୍ଚ କିମି ଅଧିକ ଦୂରତାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲା । ତେଣୁ ଅଧିକ ଦୂରତାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କାରଣରୁ 34.84 ଲକ୍ଷ ଘନମିଟର ମାଟିର ପରିବହନ ବାବଦକୁ 1.37 କୋଟି ଟଙ୍କାର କେବଳ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଟକଳରେ ବୃଦ୍ଧି ଘଟି ନଥିଲା, ଆହୁରି ମଧ୍ୟ 31.09 ଲକ୍ଷ ଘନମିଟର ବରୋ ଆର୍ଥି ପରିବହନ ବାବଦକୁ 13.09 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ରାଶି ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇସାରିଲାଣି ।

(ii) ତିନିଗୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ²² ର ତ୍ୟାମ୍ /ସ୍ୱିଲଡ୍ରେ ନିର୍ମାଣ ଅଟକଳର ଅନୁଯାୟୀ ମାଟିବନ୍ଧର କଟ୍ ଅଫ୍ ଟେଷ୍ଟ ଓ ସ୍ୱିଲଡ୍ରେ ଖନନରୁ ମିଳିଥିବା 11.46 ଲକ୍ଷ ଘନ ମିଟର ମାଟି ଏକରୁ ତିନି କିମି ଦୂରତା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସ୍ୱଏଲ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ / ଡମ୍ପିଂ ଯାଗାରେ ନିକାସର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା । ବିଭାଜନର ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ଅଟକଳରୁ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଲା ଯେ ସ୍ୱଏଲ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଏକରୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେବା ଦ୍ୱାରା ପରିବହନରେ ଘନମିଟର ପ୍ରତି 13.49 ଟଙ୍କାରୁ 22.97 ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦିଆଗଲା । ତେଣୁ ସ୍ୱିଲଡ୍ରେ ଓ ମାଟି ବନ୍ଧର କଟ୍ ଅଫ୍ ଟେଷ୍ଟରେ ଖନନରୁ ମିଳିଥିବା 11.46 ଘନ ମିଟର ମାଟିର ନିକାସ ପାଇଁ ଅଟକଳରେ ଅଧିକ ଦୂରତାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେବା ଦ୍ୱାରା ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ 1.84 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହେଲା ।

²⁰ କାନୁପୁର କେନାଲ ଆରଡି 39450 ରୁ 50790, ବଙ୍ଗୋମୁଣ୍ଡା ଶାଖା କେନାଲ, ଲୋୟର ଇନ୍ଦ୍ର ବାମ କେନାଲ ଆରଡି.29 କିମିରୁ ଆରଡି.36 କିମି ଏବଂ ଗୁକୁରା ମାଟି ବନ୍ଧ ।

²¹ ଏସଆଇପି, ଗୁକୁରା ଏବଂ ଏଲଆଇଆଇପି ।

²² କେଆଇପି, ରେଡ ଏବଂ ଗୁକୁରା ।

(iii) ନିର୍ମାଣର ଅଟକଳ ଅନୁଯାୟୀ, ଡିନିଗୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ²³ର ସ୍ୱିଲଡ୍ରେ/ କେନାଲ ଲାଇନିଂ/ ସର୍ଭିସ୍ ରାସ୍ତା ଡିଆଁରି ପାଇଁ 8.50 ଲକ୍ଷ ଘନ ମିଟର ପଥର/ ଚିପସ୍/ ବାଲି 29 ରୁ 105 କିଲୋମିଟର ଦୂରତାରୁ ପରିବହନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ନିକଟସ୍ଥ ଭାଗ ଗୁଡିକରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ଲଘୁ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଞ୍ଚ ରୁ 42 କିଲୋମିଟର ଦୂରତା ମଧ୍ୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ।

ତେଣୁ, 8.50 ଲକ୍ଷ ଘନ ମିଟର ବସ୍ତୁର ପରିବହନ ପାଇଁ ଅଧିକ ଦୂରତା ଅବଲମ୍ବନ କାରଣରୁ ଅଟକଳ ମୂଲ୍ୟରେ 11.15 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବୃଦ୍ଧ ଘଟିଲା ଏବଂ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରମିୟମ ସହିତ 11.60 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ରାଶି ଦିଆଗଲା, ଯେଉଁଥିରୁ 4.07 ଲକ୍ଷ ଘନ ମିଟର ପଥର/ ଚିପସ୍/ ବାଲିର ପରିବହନ ବାବଦକୁ 6.40 କୋଟି ଟଙ୍କା ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇ ସାରିଲାଣି ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ ପରିବହନ ଦୂରତାର ଚିହ୍ନିତ କରିବା ଏବଂ ସତ୍ୟାପନକୁ ପୁନଃ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯିବ ।

2.1.13 ପରିହାୟି ଖର୍ଚ୍ଚ

ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟଧାରାରୁ ସମୀକ୍ଷା କରିବା ସମୟରେ ପରିହାୟି ଖର୍ଚ୍ଚର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା । ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ ଏଗୁଡିକ ନିମ୍ନ ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡିକରେ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

(i) ଚୁକ୍ତି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁସାରେ କେନାଲ ଖୋଳାରୁ ସଂଗୃହୀତ ମାଟି ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦାର୍ଥଗୁଡିକ କେନାଲ ବନ୍ଦ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେବା କଥା, କାର୍ଯ୍ୟସ୍ଥଳରୁ ଉପଲବ୍ଧ ପଦାର୍ଥର ବ୍ୟବହାର କରିସାରିଲା ପରେ ଅବଶିଷ୍ଟ କାମ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ମାଟି ବରୋ ଏରିଆରୁ ଆଣିବା କଥା । ଡିନିଗୋଟି²⁴ ପ୍ରକଳ୍ପର କେନାଲ ଖୋଳା ପାଇଁ 15 ଗୋଟି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଆଠ ଜଣ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଲା ଯେ 53.27 ଲକ୍ଷ ଘନମିଟର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିବା ସ୍ଥାନରେ ବିଭାଗ 49.53 ଲକ୍ଷ ଘନମିଟର ମାଟି ବରୋ ଏରିଆରୁ ଆଣିଥିଲା ଏବଂ କେନାଲ ଖୋଳାରୁ ସଂଗୃହୀତ 19.30 ଲକ୍ଷ ଘନମିଟର ମାଟିରୁ ମାତ୍ର 3.74 ଲକ୍ଷ ଘନ ମିଟର ମାଟି ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲା । ବଳକା 15.56 ଲକ୍ଷ ଘନମିଟର ମାଟି ଅବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ପଡିରହିଲା । ତେଣୁ, କେନାଲ ଖୋଳାରୁ ଉପଲବ୍ଧ 15.56 ଘନମିଟର ମାଟିକୁ ବ୍ୟବହାର ନ କରିବା ହେତୁ 12.76 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାୟି ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ତୁଳନାରେ ଠିକାଦାରମାନେ 18.41 ଲକ୍ଷ ଘନମିଟର ମାଟି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରି 3.74 ଲକ୍ଷ ଘନମିଟର ବ୍ୟବହାର କଲେ ଏବଂ 14.67 ଲକ୍ଷ ଘନମିଟର ମାଟି ଅବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ରହିଲା । ପରିମାଣ ସ୍ୱରୂପ 11.80 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ସାଧାରଣ ବଳକା ଉପଯୋଗୀ ମାଟି ବନ୍ଦ ନିର୍ମାଣରେ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥାଏ । ଗୁଣବତ୍ତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁସାରେ ଅନୁପଯୋଗୀ ବଳକା ମାଟିକୁ ସ୍ୱଏଲ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ରେ କୁଡେଇ ଦିଆଗଲା । କିନ୍ତୁ ବନ୍ଦ ନିର୍ମାଣରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଅନୁପଯୋଗୀ ଥିବାର କୌଣସି ଗୁଣବତ୍ତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ରିପୋର୍ଟ ଅତିରକ୍ତ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା ।

(ii) ଆନନ୍ଦପୁର ବ୍ୟାରେଜ୍ ପ୍ରକଳ୍ପର ଅଟକଳରେ ଏକ ଘନମିଟର (ସିସିଏମ₂₀)²⁵ ପାଇଁ 80 କିଗ୍ରା ଇସ୍ପାତ୍ ଏବଂ ଏକ ଘନମିଟର ସିସିଏମ₂₅)²⁶ ପାଇଁ 110 କିଗ୍ରା ଇସ୍ପାତ୍ ଆବଶ୍ୟକତା ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲା । ଠିକାଦାର 1.61 ଲକ୍ଷ ଘନମିଟର ସିସିଏମ ଏବଂ 0.01 ଘନମିଟର ସିସିଏମ₂₅ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲା ।

²³ କେଆଇପି, ଏସଆଇପି ଏବଂ ରେଡ ।

²⁴ ଏଲଆଇଆଇପି, କେଆଇପି ଏବଂ ଆନନ୍ଦପୁର ବ୍ୟାରେଜ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ।

²⁵ ଶକ୍ତିର ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ ଏମ₂₀ ।

²⁶ ଶକ୍ତିର ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ ଏମ₂₅ ।

ଅଟକଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଇସ୍ତଫା ମୋଟ ଆବଶ୍ୟକତା 1.30 ଲକ୍ଷ କ୍ରିକେଟ୍ ଥିଲା । ଏହି ତୁଳନାରେ ବିଭାଗ 1.47 ଲକ୍ଷ କ୍ରିକେଟ୍ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ 9.55 କୋଟି²⁷ ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଅଟକଳରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିବା ପରିମାଣ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ନୁହେଁ । ଯାହାହେଉ, ଅଧିକ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କ୍ଷମତାପନ୍ନ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇ ନଥିଲା ।

2.1.14 ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ଏ.ଆଇ.ବି.ପି ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଚାଲୁ ରହିଥିବା ବୃହତ୍ ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଦୃଢ଼ ସମ୍ପାଦନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ମଜବୁତ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗର ସଚିବଙ୍କ ଅଧିକ୍ଷତାରେ ଜୁନ୍ 2005 ରେ ଏକ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କମିଟି ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା ।

କମିଟି ପାଇଁ ବିଚାର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟ ନିମ୍ନମତେ ଥିଲା ।

(i) କମିଟି ସମାକ୍ଷା କରିବ

- କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସହିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଗତି ଯଥା-ବସ୍ତୁତ, ଆର୍ଥିକ ଇତ୍ୟାଦି ।
- ସଂପୃକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ନେଇ ବୈଷୟିକ ଏବଂ ସହାୟକ ପଦବୀ ସୃଷ୍ଟି ଏବଂ ମୁତୟନ ।

(ii) କମିଟି ସରକାରକୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରତିବନ୍ଧ ଦୂର କରିବା କ୍ଷେତ୍ରର ତୁରନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ/ ସୁପାରିଶ କରିବ । ଆନ୍ତ ବିଭାଗୀୟ ବାଦ୍ ବିଷୟ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ କମିଟିର ସୁପାରିଶ ସଂପୃକ୍ତ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଆନ୍ତ ବିଭାଗୀୟ ସମସ୍ୟା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ କମିଟି ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବ । କମିଟି ତ୍ରୈମାସିକ ବୈଠକରେ ମିଳିତ ହେବ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ତରୀୟ କମିଟି(ପି.ଏଲ.ସି)କୁ ଉପଯୋଗୀ ପରାମର୍ଶ ପ୍ରତ୍ୟର୍ପଣ କରିବ ଏବଂ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ଥିବା ବୈଷୟିକ କମିଟିକୁ ଏହାର ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରେରଣ କରିବ;

(iii) କମିଟି କିମ୍ବା କମିଟି ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାଧିକୃତ ଏକ ଉପ-କମିଟି ବର୍ଷକୁ ଅନୁମ୍ବନ ଦୁଇଥର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ପରିଦର୍ଶନରେ ଯିବ;

(iv) କମିଟି ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ଯାହାକୁ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁଭବ କରିବ ତାହାର ସମାକ୍ଷା କରିବ ।

ନଥିପଡ଼ୁ ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଏସଏଲସି କୌଣସି ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାନକୁ ପରିଦର୍ଶନରେ ଯାଇ ନଥିଲା । ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ କମିଟି ଚବିଶ ଥର ବସି ପି.ଏଲ.ସି କୁ ପରାମର୍ଶ ପ୍ରତ୍ୟର୍ପଣ ଏବଂ ଜାତୀୟ ସ୍ତରର ବୈଷୟିକ କମିଟିକୁ ରିପୋର୍ଟ ପଠାଇବା କଥା । କିନ୍ତୁ ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଲା ଯେ କମିଟି ଦ୍ଵାରା ଥରେ ମାତ୍ର ସଭା ହୋଇଥିଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2011) । ଯାହାହେଉ, କମିଟି ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରି ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କମିଟି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ପରିଦର୍ଶନ କରି ନଥିଲେ ଏବଂ ତ୍ରୈମାସିକ ସଭା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇ ନଥିଲା ।

²⁷ {147112.148 - (161077.774 x 0.80+1379.462 x 1.10)} x (₹ 5708.40 କୁଇଣ୍ଟାଲ ପ୍ରତି) ।

2.1.14.1 ତୁଟିଯୁକ୍ତ ରିପୋର୍ଟ

ମୁଖ୍ୟଯନ୍ତ୍ରୀ(ଏମ୍.ଆଇ)ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନାରେ 25 ଗୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ବିଭାଗର 2012-13 ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟରେ 23 ଗୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ବିଭାଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକର ନଥିପତ୍ର ଅନୁସାରେ କେବଳ ତିନିଗୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବାର ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା । ଏହା ସୂଚାଉଅଛି ଯେ ପ୍ରକୃତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଏବଂ ରିପୋର୍ଟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରେ ତାଳମେଳ ନଥିଲା ।

ବାସ୍ତବିକ ସ୍ଥିତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ସରକାର କହିଲେ(ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ ତୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ 25 ଗୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ।

2.1.15 ଉପସଂହାର

କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସମୀକ୍ଷାରୁ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଲା ଯେ ପରିଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଥିବା ତୁଟି ବିଚ୍ୟୁତିକୁ ପୂର୍ବରୁ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ପଦକ୍ଷେପ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପ୍ରତିକାରାତ୍ମକ ଉପାୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଫଳସ୍ଵରୂପ, ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ବିଳମ୍ବ, ଥଇଥାନ ଓ ପୁନର୍ବିସ୍ତୃତି ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ ପରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଦଖଲ ଚ୍ୟୁତି କରିବାରେ ଶିଥିଳତା କାରଣରୁ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହକୁ ଦ୍ଵରାନ୍ୱିତ ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବହୁପରିମାଣରେ ଅପୂରଣୀୟ ହୋଇରହିଲା । ବିଭାଗର ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା ଦକ୍ଷତାର ଉନ୍ନତି ପ୍ରୟୋଜନ, ଯେହେତୁ ଅବ୍ୟବହୃତ ପାଣ୍ଟିର ପ୍ରତିଶତ 13 ରୁ 27 ଶ୍ରେଣୀର ଥିଲା ।

ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶର ନକ୍ସାରେ ତୁଟି ଓ ବୃତ୍ତାନ୍ତରେ ବିଳମ୍ବ, ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦରରୁ ବିଚ୍ୟୁତି ଏବଂ ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ତୁଟିଗୁଡ଼ିକ ଏଥି ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟକୁ ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ କରିସାରିଥିଲା । ତୁଟି ପରିଚାଳନା ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲା ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅଧିକ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ ପରିକଳ୍ପିତ ଫାଇଦା ପାଇବାକୁ କୃଷକମାନେ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ବିସିଆର ଗଣନା ବଳବତ୍ତର ନରହିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ଜୀବନ କ୍ଷମତା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା । ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିଲା କାରଣ ଏସ.ଏଲ.ସି କିମ୍ବା ଏସ.ଏଲ.ସି ଦ୍ଵାରା ନିୟୁତ୍ତ ସବ କମିଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାନକୁ ପରିଦର୍ଶନ କରି ନଥିଲେ । ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକରେ ଅଧିକ ସମୟ ଓ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନାର ଅଭାବକୁ ଦର୍ଶାଉଅଛି ।

2.1.16 ସୁପାରିଶ ଗୁଡ଼ିକ

- ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବି.ସି.ଆର ହିସାବରେ ପ୍ରତୀକ ମାପଦଣ୍ଡ ହୁଏତ ବିଚାର କରିବେ ।
- ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାୟନ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ଠିକ୍ ସମୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଏସ.ଏଲ.ସି ଇତ୍ୟାଦିର ସଭାଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାନ ପରିଦର୍ଶନ ନିୟମିତ ଭାବେ ହୁଏତ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବ ।

ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗ

ଓଡ଼ିଶାରେ ବାୟୁ ଓ ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣର ପରିବେଶ ସମୀକ୍ଷା

କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସାରାଂଶ

ପରିବେଶ ଅଧ୍ୟୟନରେ ବାୟୁ ଓ ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣର ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ଚାପୁର୍ଯ୍ୟ ରହିଛି । ଜନ ଜୀବନ, ଉଦ୍ଭିଦ ଜଗତ, ପ୍ରାଣୀ ଜଗତ ଓ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଉପରେ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ଅନେକାଂଶରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ । ଶିଳ୍ପାୟନ ଓ ନଗରୀକରଣ ଯୋଗୁଁ ପରିବେଶ ସଂଦୂଷିତ ଓ ଧୂସ୍ର ହେବା ସହିତ ଅନେକ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇଥାଏ, ଯାହାକି ସମସ୍ତ ଜୀବମାନଙ୍କର ଜୀବନ ଧାରଣାର ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଭାବ ପକାଏ ।

ଅନୁଗୁଳ-ତାଳଚେର, ଇର୍ ଉପତ୍ୟକା ଏବଂ ଝାଉଁସୁଗୁଡ଼ାଠାରେ ବ୍ୟାପକ ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣ ସୂଚକାଙ୍କ ସଙ୍କଟମୟ ସ୍ତରରେ ରହୁଥିବା ଅବଲୋକନ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରସ୍ତର ପେଷଣ ଯୁକ୍ତି ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ସମ୍ପତ୍ତି/ ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ପତ୍ତି ବିନା ଚାଳନା କରିବା ଏବଂ ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ଗୁଡ଼ିକ ଷ୍ଟକ ଏମିସନର ବାଞ୍ଛିତ ରାତି ହାସଲ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଗୁଡ଼ିକର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିରେ ବିଳମ୍ବ କରିବା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ମଧ୍ୟ ଯାନବାହନ ଯୋଗୁଁ ହେଉଥିବା ପ୍ରଦୂଷଣ ରୋକିବାରେ ଅସଫଳ ହେବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଜଳର ଗୁଣବତ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବାରେ ଅଭାବ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା । ମଲ ବିଶୋଧନାଗାରର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଅଣବିଶୋଧିତ ମଲ ଏବଂ ତତ୍ ସହିତ ରାଜ୍ୟ ପୌର ପାଳିକା ଗୁଡ଼ିକର ଅଣ ବିଶୋଧିତ ମଇଳା ପାଣି ନିକଟସ୍ଥ ଜଳ ନିକାୟଗୁଡ଼ିକୁ ଖଲାସ କରାଯାଇଛି । କଟକ ନିକଟସ୍ଥ ମହାନଦୀର ତିନୋଟି ଉପନଦୀ ଏବଂ ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିବା ଜଳ ନମୁନା, ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡର ପ୍ରୟୋଗଶାଳାରେ ପରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ବାୟୋ-କେମିକାଲ ଅକ୍ସିଜେନ୍ ଡିମାଣ୍ଡ (ବିଓଡି) ଦ୍ରବୀଭୂତ ଅମ୍ଳଜାନ (ଡିଓ) ଏବଂ ଟୋଟାଲ କଲିଫର୍ମ (ଟିସି) କ୍ଷେତ୍ରରେ ମାନାଦର୍ଶର ଅନୁପାଳନ ନ କରିବା ଦର୍ଶାଇଥିଲା । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ, ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଶାସନର ମାନାଦର୍ଶରେ କୋହଳତା, କଣ୍ଟିନୟୁୟସ ଆସିଏକ୍ସ ଏୟାର କ୍ଲାଲିଟି ମନିଟରିଙ୍ଗ୍ କ୍ଷେତ୍ର (ସିଏଏକ୍ୟୁଏମଏସ) ଏବଂ ଅନଲାଇନ ଏମିସନ ମନିଟରିଂ ସିଷ୍ଟମ (ଓଇଏମଏସ) କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ ନ କରିବା କ୍ଷେତ୍ର ଗୁଡ଼ିକରେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ବୋର୍ଡ ଆହୁରି ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ଦରକାର । ପରିବେଶର ଗୁଣବତ୍ତା ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ / ପ୍ରକଳ୍ପ ବାବଦରେ କୌଣସି ପରିମାଣ ବ୍ୟୟ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ପ୍ରଦୂଷଣର ଉଚ୍ଚ ସମ୍ଭାବନାରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟାବଳୀର ଅଭାବ, ତାହାର ସମୟୋଚିତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ସମ୍ପତ୍ତି ଜାରି କରିବା ଫଳରେ ଏବାବଦରେ ଅଧିକ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡୁଅଛି ।

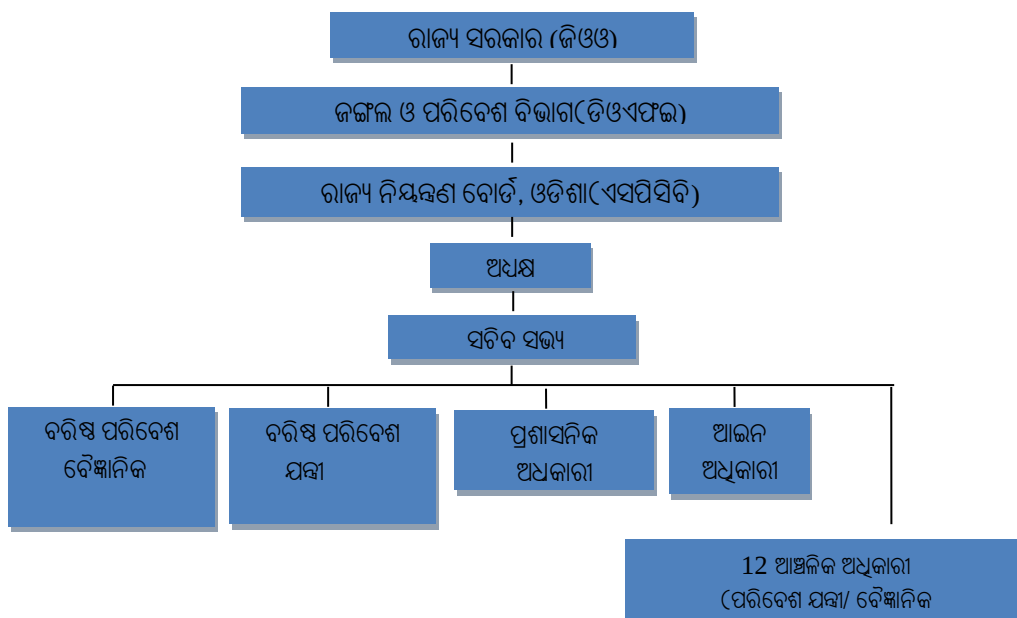
2.2 ଉପକ୍ରମ

ଜାତୀୟ ପରିବେଶ ନୀତି (ଏନଇପି) 2006 ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ପରିବେଶର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ବ୍ୟକ୍ତ କରେ । ଜାତୀୟ ପରିବେଶ ନୀତିର ପ୍ରମୁଖ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସଂକଟମୟ ପରିବେଶ ସମ୍ବଳର ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଓ ସାମାଜିକ ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ପରିବେଶ ବ୍ୟାପାର, ନୀତି ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପର ଏକୀକରଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ପୁନଶ୍ଚ, ଏହି ନୀତିର ଏକ ମୂଳତତ୍ତ୍ୱ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବ୍ୟକ୍ତ କରେ ଯେ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନ ବିକାଶ ହାସଲ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବିକାଶ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଏକ ଅଭିନ୍ନ ଅଂଗ ଏବଂ ଏହାକୁ ଅଲଗା ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଭାରତ ସରକାରଙ୍କର ପ୍ରଶାସନିକ ସଂରଚନାରେ, ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଯୋଜନା, ପ୍ରୋତ୍ସାହନ, ସମନ୍ୱୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନର ଉପଦର୍ଶନ ନିମନ୍ତେ ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ନୋଡାଲ ଏଜେନ୍ସି

ଅଟେ । ଓଡ଼ିଶାର ପରିବେଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ, ଜଳ (ନିବାରଣ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଅଧିନିୟମ, 1974 ର ଧାରା (4) ର ଉପଧାରା (1) ଅନୁସାରେ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗର ପ୍ରଶାସନିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ (ଏସପିସିବି) ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା (15 ଜୁଲାଇ 1983) ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ପରିବେଶ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନିମନ୍ତେ ସାଂଗଠନିକ ଗଢ଼ଣର ରୂପରେଖ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

2.2.1 ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡର ଭୂମିକା

ପରିବେଶ ନିୟମର କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ ସମେତ ପରିବେଶ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ମହଣାଳୟ (ଏମଓଇଏଫ) ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ (ସିପିସିବି) ଦ୍ଵାରା ସମୟ ସମୟରେ ଜାରି କରାଯାଉଥିବା ନୀତି ଓ ଅନୁଦେଶ ପାଳନ କରିବା ଦାୟିତ୍ଵ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ (ଏସପିସିବି) ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଏସପିସିବି ଏହାର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ 12 ଟି ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ²⁸ ଜରିଆରେ ନାନାବିଧ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା/ ସଂଗଠନ/ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ମତି ପ୍ରଶାସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମ୍ମତି (ସିଟିଇ) ଏବଂ ଚାଲୁକରିବା ପାଇଁ ସମ୍ମତି (ସିଟିଓ) ଦ୍ଵାରା ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଥାଏ । ଯେଉଁ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା / ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ମତି ପ୍ରଶାସନ ଦ୍ଵାରା ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଯାଇଛି, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସେମାନଙ୍କର ନିଃସରଣ ସ୍ତର ଅନୁସାରେ ତିନୋଟି ବର୍ଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଯଥା ଲାଲ, କମଳା ଓ ସବୁଜ, ଲାଲ ବର୍ଗ ଯାହା ମଧ୍ୟରେ 17 ବର୍ଗର ଶିଳ୍ପସଂସ୍ଥା²⁹ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅତ୍ୟଧିକ କରୁଥିବା ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା ଅଟେ, କମଳା ବର୍ଗ ଅପେକ୍ଷାକୃତ କମ୍ କରୁଥିବା ସଂସ୍ଥା ଏବଂ ସବୁଜ ବର୍ଗ ନିମ୍ନ ସ୍ତରରେ କରୁଥିବା ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା ଅଟନ୍ତି । ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ 17 ଟି ବର୍ଗରେ ଥିବା ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା, ସ୍ଵଚ୍ଛ ଆଇରନ୍ ପ୍ଲାଟ୍, ଖଣି ଏବଂ 50 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ପୁଞ୍ଜିଲଗାଣ କରାଯାଇଥିବା ଶିଳ୍ପସଂସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକୁ

²⁸ ଅନୁଗୁଳ, ବାଲେଶ୍ଵର, ଭୁବନେଶ୍ଵର, ବ୍ରହ୍ମପୁର, କଟକ, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, କଳିଙ୍ଗନଗର, କେନ୍ଦୁଝର, ପାରାଦୀପ, ରାଉରକେଲା, ରାୟଗଡ଼ା ଏବଂ ସମଲପୁର ।

²⁹ 1. ଆଲିମିନିୟମ ସ୍କେଲ୍‌ଭର, 2. ସିମେଣ୍ଟ 3. କ୍ଲୋର ଆଲକଲି, 4. କପର ସ୍କେଲ୍‌ଭର, 5. ଡିଷ୍ଟିଲେରୀ ଫର୍ମେକ୍ସେସନ ଶିଳ୍ପ ସହିତ, 6. ତାଏଜ ଏବଂ ତାଏଜ ଇଣ୍ଡରମିଡିଏଟସ 7. ସାର, 8. ଲୁହା ଏବଂ ଷ୍ଟାଲ, 9. ଅସଲ ରିଫାଇନାରୀ, 10. କାଟନାଶନ, 11. ପେଟ୍ରୋକେମିକାଲ୍, 12. ଫାର୍ମାସୁଟିକାଲ, 13. ପଲ୍ପ ଏବଂ ପେପର, 14. ଚିନି, 15. ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍, 16. ଥର୍ମାଲ ପାୱାର ପ୍ଲାଣ୍ଟ ଏବଂ 17. ଜିଙ୍କ ସ୍କେଲ୍‌ଭର ।

ଅନୁଧ୍ୟାନ କରୁଥିବା ବେଳେ, ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ 50 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ କମ୍ ପୁଞ୍ଜିଲଗାଣ କରାଯାଇଥିବା ଶିକ୍ଷ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରନ୍ତି ।

2.2.2 କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ବଛାଯିବାର ଯଥାର୍ଥତା

ବାୟୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ହେଉଥିବା ପାର୍ଟିକୁଲେଟ୍ ମ୍ୟାଟର (ପିଏମ୍) ର ହାରାହାରି ଉଭୟ ବିଶ୍ୱ ସାମ୍ମୁଖ୍ୟ ସଂଗଠନ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ମାନକ ତୁଳନାରେ ଅତ୍ୟଧିକ ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ, ଆମ ଦେଶରେ 24 ଟି ମୁଖ୍ୟ ଶିକ୍ଷଜାତ ଜାଗା ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଚିହ୍ନଟ³⁰ କରାଯାଇଛି । ସେହିପରି ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ³¹ କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ, ଶିକ୍ଷାସଂସ୍ଥା, କୃଷିକ୍ଷେତ୍ର ସମେତ ପୌର ପାଳିକା ଗୁଡ଼ିକରୁ ନିର୍ଗତ କରାଯାଉଥିବା ମଳ ରାଜ୍ୟର ନଦୀ ଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଦୂଷିତ କରିବା ସହ ଉଭୟ ମାବନ ଏବଂ ଜଳଜୀବ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶୋଚନୀୟ ସାମ୍ମୁଖ୍ୟ ସଂକଟ ସୃଷ୍ଟି କରୁଅଛି ।

ତେଣୁ, ପରିବେଶ ନିୟମର ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ସହ ଓଡ଼ିଶାରେ ବାୟୁ ଏବଂ ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣର ନିବାରଣ, ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଓ କମାଇବା ଦିଗରେ ରାଜ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡର ଭୂମିକା ବିଷୟରେ ସମାକ୍ଷା କରିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ମନେ କରାଗଲା ।

2.2.3 ସମାକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା ।

- ଜଳ ଏବଂ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ପରିବେଶ ନିୟମର ଅନୁପାଳନ ନିମନ୍ତେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବା;
- ପରିବେଶ ଉପରେ ପ୍ରଦୂଷଣର ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଉଚିତ୍ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ଇନଫରମେସନ ସିଷ୍ଟମ (ଏମ.ଆଇ.ଏସ୍) ବିକାଶ କରିବା;
- ପ୍ରଦୂଷଣ ଉତ୍ସର ସମୟୋଚିତ ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ପ୍ରତିକାର ନିମନ୍ତେ ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପ୍ରଣାଳୀ ଗଠନ କରିବା;
- ଭିତ୍ତିଭୂମି ଏବଂ ପାଣ୍ଡି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତତା ।

2.2.4 ସମାକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ

ସମାକ୍ଷାର ସଫଳତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମାକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡର ଉତ୍ତ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଥିଲା ।

- ବାୟୁ ଓ ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣର ନିବାରଣ, ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ କମାଇବା ସମ୍ପର୍କିତ ଅଧିନିୟମ ଓ ନିୟମ³²;
- ଭାରତ ସରକାର/ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଥିବା ଜାତୀୟ/ ରାଜ୍ୟ ଜଳ ନୀତି;

30 ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ପରିବେଶ ସମାକ୍ଷା ଓ ପୋଷଣୀୟ ଧାରଣାର କେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ଖବର ପତ୍ର (ଆଇସିଇଡି) ଡିସେମ୍ବର 2013 ଟ୍ରେମାସିକ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ।

31 ଅନ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷକ ଯଥା- ସଲଫର ଡାଇଅକ୍ସାଇଡ୍ (ଏସ୍‌ଏସ୍‌2), ନାଇଟ୍ରୋଜେନ ଡାଇଅକ୍ସାଇଡ୍ (ଏନ୍‌ଏସ୍‌2), ଓଜୋନ (ଓ3), ଲିଡ୍ (ପିବି), କାର୍ବନ୍ ମନୋକ୍ସାଇଡ୍ (ସିଓ), ଆମୋନିଆ (ଏନ୍‌ଏସ୍‌3), ବେଞ୍ଜିନ (ସି6 ଏଚ6), ବେଞ୍ଜୋ (ଏ) ପାଇରିନ୍ (ବିଏ ପି), ଆର୍ସେନିକ୍ (ଏଏସ୍) ଏବଂ ନିକେଲ (ଏନ‌ଆଇ) ଭଳି ପାର୍ଟିକୁଲେଟ୍ ମ୍ୟାଟର ଏକ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷକ ଯାହାପାଇଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମାନକ ସ୍ଥିରୀକୃତ କରାଯାଇଛି ।

32 ଜଳ (ନିବାରଣ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଅଧିନିୟମ 1974, ବାୟୁ (ପ୍ରଦୂଷଣ ନିବାରଣ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଅଧିନିୟମ 1981, ଜଳ (ନିବାରଣ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଉପକର ଅଧିନିୟମ 1981, ପରିବେଶ (ସୁରକ୍ଷା) ଅଧିନିୟମ, 1986 ।

- ଜାତୀୟ ପରିବେଶ ନୀତି, 2006;
- ଜାତୀୟ ସବୁଜ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ 2010;
- ବାୟୁ ଓ ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣ ଉପରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଦ୍ଵାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ;
- ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ର ବୈଠକରେ କାର୍ଯ୍ୟ ବିବରଣୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସୂଚୀର ସଂବୀକ୍ଷା;
- ରାଜ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଯଥା ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗ (ଡିଓଏଫଇ), ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ (ଡିଓଡବ୍ଲ୍ୟୁଆର) ପରିବହନ ବିଭାଗ (ଟିଡି), କୃଷି ବିଭାଗ (ଏଡି) ଏବଂ ଗୃହ ଓ ନଗର ବିକାଶ ବିଭାଗ (ଏଚ ଆଣ୍ଡ ଯୁଡିଡି) ର ନଥିପତ୍ରର ପରୀକ୍ଷା;
- ବାୟୁ ଓ ଜଳ ସମନ୍ଧୀୟ ସଂବାଦପତ୍ର ବିବୃତି;
- କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼/ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବୈଷୟିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଯଥା ଭାରତୀୟ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ଅନୁଷ୍ଠାନ(ଆଇଆଇଟି), ଜାତୀୟ ପରିବେଶ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଗବେଷଣା ଅନୁଷ୍ଠାନ (ଏନଇଇଆରଆଇ) ଇତ୍ୟାଦି ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଧ୍ୟୟନ ବିବୃତି ।

2.2.5 ସମୀକ୍ଷାର ପରିସର ଓ ପଦ୍ଧତି

ରାଜ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ସମେତ ଏହା ଅଧୀନରେ ଥିବା 12 ଟି ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ ଚାରୋଟି³³ ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଥିବା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ(2009-14) ନଥିପତ୍ରର ପରିବେଶ ସମୀକ୍ଷା ମେ ରୁ ଅଗଷ୍ଟ 2014 ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ସମୀକ୍ଷା ପରିସରକୁ ନିଆଯାଇଥିବା ଚାରୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଅଧିନରେ ଥିବା ଲାଲ ଓ କମଳା ବର୍ଗର ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବିକ୍ଷିପ୍ତ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ଵାରା ବଛାଯାଇଥିବା ଶିଳ୍ପସଂସ୍ଥା ସମେତ 17ଟି ବର୍ଗରେ ଥିବା ଏବଂ 50 କୋଟିରୁ ଅଧିକ ପୁଞ୍ଜିଲଗାଣ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ଶିଳ୍ପସଂସ୍ଥାର ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ତଦନୁସାରେ, ରାଜ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ର ଚାରୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଅଧିନରେ ଥିବା 36ଟି ଶିଳ୍ପସଂସ୍ଥା ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଅଧିନରେ ଥିବା 74 ଟି ଶିଳ୍ପସଂସ୍ଥାକୁ ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ବଛାଯାଇଥିଲା । ସମୀକ୍ଷା ପଦ୍ଧତି ମଧ୍ୟରେ ଦସ୍ତାବିଜ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଦ୍ଵାରା ତଥ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀର ଜବାବ, ମିଳିତ ବସ୍ତୁଗତ ସତ୍ୟାପନ, ଜଳ ନମୁନା ସଂଗ୍ରହ ସମେତ ଫଟୋଗ୍ରାଫିକ୍ ପ୍ରମାଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ସରକାରଙ୍କର ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗର ପ୍ରମୁଖ ସଚିବ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗ ଯଥା ବନ୍ୟଜୀବ, ଶିଳ୍ପ, ଶକ୍ତି, ଜଳ ସଂପଦ, ପରିବହନ ଏବଂ ଲୌହ ଓ ଖଣିର ପ୍ରତିନିଧି ମାନଙ୍କ ସହ ଏକ ପ୍ରବେଶ ସମ୍ମିଳନୀ ଅପ୍ରେଲ 2014 ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ସମୀକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ମାନଦଣ୍ଡ ସହ ପରିସର ଓ ପଦ୍ଧତି ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼କୁ ସମୀକ୍ଷାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗୁଡିକ ଉପରେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ରେ ଏକ ବିବୃତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 2014 ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମାନନୀୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗୁଡିକ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରତିବେଦନ ରୂପାନ୍ତ କରିବା ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବ୍ୟକ୍ତ ମତାମତକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା ।

33 ଅନୁଗୁଳ, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ପାରାଦୀପ ।

ସମୀକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

ଚାୟା ପ୍ରଦୂଷଣ

2.2.6 ଚାୟା ପ୍ରଦୂଷଣର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ

2.2.6.1 କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଦ୍ୱାରା ସଂକଟମୟ/ ଅତ୍ୟଧିକ ପ୍ରଦୂଷିତ ଶିଳ୍ପ ପୁଞ୍ଜି ଗୁଡ଼ିକର ଚିହ୍ନଟ

ଭାରତୀୟ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ଅନୁଷ୍ଠାନ (ଆଇ.ଆଇ.ଟି), ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀ, ସହଯୋଗରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼, ବ୍ୟାପକ ପରିବେଶ ସମନ୍ଧୀୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ସୂଚକ (ସିଇପିଆଇ) କୁ ଆଧାର କରି ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ଶିଳ୍ପପୁଞ୍ଜି ମାନଙ୍କର ଏକ ପରିବେଶ ସମନ୍ଧୀୟ ଆକଳନ କରିଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2009) । ସିଇପିଆଇ ଅନୁସାରେ 70 ରୁ ଅଧିକ ପ୍ରାପ୍ତାଙ୍କ ଥିବା ଶିଳ୍ପ ପୁଞ୍ଜି ଗୁଡ଼ିକୁ ସଂକଟପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଦୂଷିତ ଏବଂ 60 ରୁ 70 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତାଙ୍କ ଥିବା ଶିଳ୍ପ ପୁଞ୍ଜିଗୁଡ଼ିକୁ ଅତ୍ୟଧିକ ପ୍ରଦୂଷିତ ଭାବରେ ଚିହ୍ନଟ କରାଗଲା । ସମଗ୍ର ଭାରତ ବର୍ଷରେ ମୋଟ 88 ଟି ଶିଳ୍ପ ପୁଞ୍ଜିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଗଲା, ଯାହା ମଧ୍ୟରେ କି 43 ଟି ସଂକଟପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଦୂଷିତ ଅଂଚଳ ଏବଂ 32 ଟି ଅତ୍ୟଧିକ ପ୍ରଦୂଷିତ ଅଂଚଳ ଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାରେ ଦୁଇଟି ଶିଳ୍ପପୁଞ୍ଜି ଯଥା - ଅନୁଗୁଳ-ତାଳଚେର ଏବଂ ଇବ୍ ଉପତ୍ୟକା ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, ୪୩ଟି ସଂକଟପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଦୂଷିତ ଅଂଚଳ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଥିଲା । ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିବା ଏହି 43 ଟି ଶିଳ୍ପ ପୁଞ୍ଜି/ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ ଗୁଡ଼ିକରେ ପରିବେଶ ସମନ୍ଧୀୟ ଗୁଣବତ୍ତାର ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ସମୟାବଧି କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା(ଏ.ପି) ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ପରିବେଶ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଉଭୟ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଓ ରାଜ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଗୁଡ଼ିକୁ ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲା (ଜାନୁୟାରୀ 2010) ଏବଂ ଏହି ସମୟରେ ପରିବେଶ ମଞ୍ଜୁରୀ (ଇସି) ଦରକାର କରୁଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ କଟକଣା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ।

ତଦନୁସାରେ ଏହି ଦୁଇଟି ସଂକଟପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଦୂଷିତ ଅଞ୍ଚଳରେ କମାଇବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ(ଡିସେମ୍ବର 2010) ଏବଂ ଏହା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ବୋର୍ଡ଼ର ଅନୁମୋଦନ ପାଇବା ପରେ ଏହି ଦୁଇ ଅଞ୍ଚଳକୁ ସୁଗିତାବସ୍ଥା ଉଠାଯାଇଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ-ଜୁଲାଇ 2011) । ତେବେ ବି, ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଏହି ଦୁଇଟି ସଂକଟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଦୂଷିତ ଅଂଚଳରେ, ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ସାମାଜିକ କଡ଼ାକଡ଼ି ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ଯାହାକି ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପାରା 2.2.6.2, 2.2.7.6, 2.2.7.8, ଏବଂ 2.2.7.12 ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ଏହି 43 ଟି ସଂକଟମୟ ପ୍ରଦୂଷିତ ଅଂଚଳର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁଧ୍ୟାନ ସମୟରେ (ଫେବୃଆରୀ-ଅପ୍ରେଲ 2013) କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ସୂଚନା ଦେଲେ ଯେ ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ସମେତ ଆଠଟି ଅଞ୍ଚଳରେ ସିଇପିଆଇ ପ୍ରାପ୍ତାଙ୍କୁ ବୃଦ୍ଧି ଧାରା ପରିଲକ୍ଷିତ କରାଗଲା ଏବଂ ତଦନୁସାରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆଦେଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଗିତାବେଶ ଜାରି କରାଗଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013) । ସୁଗିତାବେଶ ପୁନଃଜାରି ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ଏହି ସବୁ 43 ଟି ସଂକଟମୟ ପ୍ରଦୂଷିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ସିଇପିଆଇ ପ୍ରାପ୍ତାଙ୍କୁ ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ପରିବେଶ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ (ଜୁନ୍ 2014) ।

2.2.6.2 ପାର୍ଟିକୁଲେଟ ମ୍ୟାଟର ନିଷ୍କାରଣ ଚାବଦରେ ଚିହ୍ନିତ ମାନାବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତି ଆନୁଗତ୍ୟକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ ନକରି ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଦ୍ୱାରା ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ପର୍କିତ ଜାରି କରିବା

ପରିବେଶ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷାରେ ନିଗମ ଦାୟିତ୍ୱ (ସିଆରଇପି) ନାମରେ ଏକ ସାନନ୍ଦ ଜାରି କରିଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2003), ଯେଉଁଥିରେ କି ତାପକ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ଲାଣ୍ଟ (ଟିପିପି) ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ବାବଦରେ ନେବାକୁ ଥିବା କେତେକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ସଂସ୍ଥାପନ କରି ସମସ୍ତ ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ଗୁଡ଼ିକ ପାର୍ଟିକୁଲେଟ ମ୍ୟାଟର (ପିଏମ)ର ନିୟନ୍ତ୍ରଣକୁ 31 ଡିସେମ୍ବର 2005 ସୁଦ୍ଧା 100 ମିଗ୍ରା/ଏନଏମ³ କୁ କମାଇବା ପାଇଁ ଏହି ସିଆରଇପି ରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଅନୁଗୁଳ-ଚାଳଚେର ଏବଂ ଇବ ଉପତ୍ୟକା-ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ଅଂଚଳ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ବୋର୍ଡ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା (ଡିସେମ୍ବର 2010) ଅନୁସାରେ ଅଛି ଅଂଚଳରେ ଅବସ୍ଥିତ ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ପାର୍ଟିକୁଲେଟ ମ୍ୟାଟର ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ମାନକ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା 50 ମି.ଗ୍ରା./ ଏନଏମ³ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ପୁନରାକ୍ଷଣ କରାଗଲା । କିନ୍ତୁ ବିହିତ ମାନାଦର୍ଶ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ସମନ୍ବେଷିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଜାରି କରିବାରେ ରାଜ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡର ବିଫଳତା ଯୋଗୁଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉପରାନ୍ତ ମାନକ ହାସଲ କରାଯାଇ ପାରିନାହିଁ ।

- ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ, ନାସନାଲ୍ ଆଲୁମିନିୟମ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ (ନାଲକୋ)³⁴କୁ ମଞ୍ଜୁରୀ କରିଥିବା (ଅପ୍ରେଲ 2007) ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ପର୍କରେ 150 ମିଗ୍ରା/ ଏନଏମ³ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ମାନାଦର୍ଶ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସର୍ତ୍ତ ଥିଲା, ଯଦିଓ ସିଆରଇପିରେ ବିହିତ ମାନାଦର୍ଶ ଅନୁସାରେ ଏହା 100 ମିଗ୍ରା/ ଏନଏମ³ ହାସଲ କରିବା କଥା । ଏହି ସମ୍ପର୍କ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୈଧ ଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ 2013-14 ପାଇଁ ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ପର୍କରେ³⁵ ମଞ୍ଜୁରୀ କରିବା ସମୟରେ ରାଜ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ମାନାଦର୍ଶକୁ 80 ରୁ 100 ମିଗ୍ରା/ ଏନଏମ³ ମଧ୍ୟରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା । ଯଦିଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ମାନକ 50 ମିଗ୍ରା/ଏନଏମ³ ଥିଲା । ତେବେ, ବିହିତ ମାନକ ସିଆରଇପି ଅନୁସାରେ 80 ରୁ 100 ମିଗ୍ରା/ ଏନଏମ³ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା (ଏପି) ଅନୁସାରେ 50 ମିଗ୍ରା/ଏନଏମ³ ଥିବା ବେଳେ, ସମୀକ୍ଷାରେ ଅବଲୋକନ କରାଗଲା ଯେ ବାସ୍ତବ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ 2009-12 ରେ ଯୁନିଟ୍ 1 ରୁ 8 ରେ 114 ରୁ 576 ମି.ଗ୍ରା./ ଏନଏମ³ ଏବଂ 2012-14 ରେ 54 ରୁ 274 ମି.ଗ୍ରା./ ଏନଏମ³ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଅବଲୋକନ କରାଗଲା ଯେ ଚାଲୁକରିବା ସମ୍ପର୍କ ନିଆଇ ମଧ୍ୟ ନାଲକୋ ଦୁଇବର୍ଷ (ଅପ୍ରେଲ 2011 ରୁ ଅପ୍ରେଲ 2013) ସମସ୍ତ ଯୁନିଟ୍‌କୁ ଚାଲୁ ରଖୁଥିଲା ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ସିଆରଇପି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଗୁଡ଼ିକ ନାଗମ ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସଂଜ୍ଞାକୃତ ଭାବରେ ଅନୁପାଳନ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଲଭ୍ୟ ସମୟକୁ ବିଚାରକୁ ନେଲେ ଏହିଭଳି ରିଟ୍ରେଫିଟିଙ୍ଗ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଚାରିଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚାଭିଳାଷୀ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ମାନାଦର୍ଶ ଅନୁପାଳନରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵରେ ଯାଇ ଏକ ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ପର୍କ କ୍ରମେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁସରଣ କରି ଶୁଦ୍ଧ ଏବଂ ନିରାପଦ ପରିବେଶ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ପରିବେଶ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ମନତ୍ରରଣାଳୟ ଅତ୍ୟଧିକ ପ୍ରଦୂଷଣ କରୁଥିବା ଶିଳ୍ପସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସିଆରଇପି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ସଂପୃକ୍ତ ସର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦକ୍ଷେପ ହାସଲ ଦିଗରେ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରି ପରିବେଶ ଗୁଣବତ୍ତାରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ନିମନ୍ତେ ପରିବେଶ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ମନ୍ତ୍ରାଳୟର ଅନୁଦେଶରେ (ଜାନୁୟାରୀ 2010) ରେ ରାଜ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲା ।

34 ନାଲକୋ ହେଉଛି ଓଡ଼ିଶାର ଅନୁଗୁଳ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏକ ସରକାରୀ ଆଲୁମିନିୟମ ଉତ୍ପାଦନ କମ୍ପାନୀ ଯାହାକି 120 ଏମଡବୁ ବିଶିଷ୍ଟ 10 ଟି ନିଜସ୍ବ ଶକ୍ତି ପ୍ଲାଣ୍ଟ ଅଛି ।

35 11.04.2013 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମ୍ପର୍କ ଯାହାକି 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୈଧ ଥିଲା, 28 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମ୍ପର୍କ ଯାହାକି 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୈଧ ଥିଲା ଏବଂ 04 ଅପ୍ରେଲ 2014 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମ୍ପର୍କ ଯାହାକି 30 ଜୁନ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୈଧ ଥିଲା ।

- 150 ମିଗ୍ରା/ଏମଏମ³ ନିଃସରଣ ମାନାଦର୍ଶ ହାସଲ କରିବା ସର୍ତ୍ତରେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୈଧ ଥିବା ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ମତି³⁶ ତାଳଚେର ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ର(ଟିଟିପିଏସ)³⁷ ସପକ୍ଷରେ ମଞ୍ଜୁରୀ କରିଥିଲା ଯଦିଓ ସିଆରଇପିରେ ବିହିତ ମାନାଦର୍ଶ ଅନୁସାରେ ଏହା 100 ମିଗ୍ରା/ ଏମଏମ³ ହାସଲ କରିବା କଥା । ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ 2012-14 ପାଇଁ ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ମତି³⁸ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସମୟରେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ନିଃସରଣ ମାନାଦର୍ଶକୁ 100 ମିଗ୍ରା / ଏମଏମ³ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା ଯଦିଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ମାନକ 50 ମିଗ୍ରା / ଏମଏମ³ ଥିଲା । ତେବେ ସିଆରଇପିରେ ବିହିତ ମାନ (100 ମିଗ୍ରା/ ଏମଏମ³) ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନାରେ (50 ମିଗ୍ରା/ଏମଏମ³) ଥିବାବେଳେ, ସମାକ୍ଷରେ ଅବଲୋକନ କରାଗଲା ଯେ ବାସ୍ତବ ନିଃସରଣ 2009-12 ରେ 108 ରୁ 291 ମିଗ୍ରା/ଏମଏମ³) ଏବଂ (2012-14 ରେ 64 ରୁ 291 ମିଗ୍ରା / ଏମଏମ³ ଏବଂ) 2012-14 ରେ 64 ରୁ 291 ମିଗ୍ରା / ଏମଏମ³ ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡରୁ ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ମତି ହାସଲ ନ କରି ମଧ୍ୟ ଟିଟିପିଏସ୍ ଯୁନିଟ୍ 5 ରୁ 6 କୁ 01 ଅପ୍ରେଲ 2009 ରୁ 09 ଫେବୃଆରୀ 2010 ଏବଂ ଯୁନିଟ୍ 1 ଓ 6 କୁ 01 ଅପ୍ରେଲ 2011 ରୁ 29 ମେ 2012 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲୁ କରିଥିଲା ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ନିମ୍ନ ପାର୍ଶ୍ୱ ପରିମାଣ ଥିବା ଉଚ୍ଚ ଗୁଣବତ୍ତା ସମ୍ପନ୍ନ କୋଇଲା ନ ମିଳିବା, ମୂଲ୍ୟାୟନ କରାଯାଇଥିବା ଦକ୍ଷତାରେ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବରେ ଚାଲୁ ରହିବା ଏବଂ ପୁରାତନ ହୋଇଥିବା ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡିକ ଧୂଳି ଦ୍ୱାରା ଅତି ବୋଝେଇ ହୋଇ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ଦକ୍ଷତା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବା ଯୋଗୁଁ ଯୁନିଟ୍ 1 ରୁ 4 ରେ ଅତ୍ୟଧିକ ନିଃସରଣ ଘଟିଲା । ସରକାର ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଜଣାଇଲେ ଯେ ନିଃସରଣର ମାନାଦର୍ଶ 50 ମିଗ୍ରା/ଏମଏମ³ ହାସଲ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଯୁନିଟ୍ 5 ଓ 6 ର ରିଟ୍ରୋଫିଟିଙ୍ଗ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ଡିସେମ୍ବର 2015 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ହୋଇଯିବ । କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚତର ନିଃସରଣର ଉପରୋକ୍ତ କାରଣଗୁଡିକୁ ବିଚାର କରି ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଯୁନିଟ୍ 1 ଓ 4 ରେ ସଂଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ସମୟୋଚିତ ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାର ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଯୁନିଟ୍ 5 ଓ 6 ର ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ରିଟ୍ରୋଫିଟିଙ୍ଗ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ତାରିଖ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ମଧ୍ୟରେ ସମାପ୍ତ କରାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

- ଇବ ଉପତ୍ୟକା - ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ଅଂଚଳ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା (ଡିସେମ୍ବର 2010) କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ଝାରସୁଗୁଡ଼ାଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଓଡିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ (ଓପିଜିସି)³⁹ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା 50 ମିଗ୍ରା / ଏମଏମ³ ନିଃସରଣ ମାନାଦର୍ଶ ହାସଲ କରିବାର ଥିଲା । ତେବେବି ନିଃସରଣ ମାନକ 100 ମିଗ୍ରା/ ଏମଏମ³ ହାସଲ କରିବା ସର୍ତ୍ତରେ ରାଜ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡକୁ ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ମତି

³⁶ ଯୁନିଟ୍ 1 ରୁ 4 – 12 ଜାନୁଆରୀ 2007 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମ୍ମତି ଯାହାକି 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୈଧ ଥିଲା । ଯୁନିଟ୍ 5 ରୁ 6- 07 ଜୁଲାଇ 2008 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମ୍ମତି ଯାହାକି 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2009 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୈଧ ଥିଲା ଏବଂ 10 ଫେବୃଆରୀ 2010 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମ୍ମତି ଯାହାକି 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୈଧ ଥିଲା ।

³⁷ ଓଡିଶାର ଅନୁଗୁଳ ଜିଲ୍ଲାରେ ଥିବା ଟିଟିପିଏସ୍ ହେଉଛି ଏନଟିପିସି (ଏକ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ) ଦ୍ୱାରା ମାଲିକାନା ଥିବା ଏକ କମ୍ପାନୀ ଯାହାର କି ସର୍ବମୋଟ 460 ଏମଡବୁଲ୍ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ 6 ଯୁନିଟ୍ ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ରହିଛି ।

³⁸ ଯୁନିଟ୍ 1 ରୁ 6 30 ମେ 2012 ଦିଆଯାଇଥିବା ସମ୍ମତି ଯାହାକି 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୈଧ ଥିଲା, 25 ଅପ୍ରେଲ 2013 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମ୍ମତି ଯାହାକି 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୈଧ ଥିଲା, 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ରେ ଦିଆଯାଇବା ସମ୍ମତି ଯାହାକି 30 ଜୁନ୍ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୈଧ ଥିଲା ।

³⁹ ଓଡିଶାର ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଓପିଜିସି ଏକ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଯାହାର କି ପ୍ରତିଟି 210 ଏମଡବୁ ହିସାବରେ ଦୁଇଟି ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ଅଛି ।

ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲା । ସମୀକ୍ଷା ଅବଲୋକନ କରିଥିଲା ଯେ 2012-14 ମଧ୍ୟରେ ଓପିଜିସିର ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ଲ୍ଲୁଷ୍ଟି ବାସ୍ତବ ନିଃସରଣ 92 ରୁ 140 ମିଗ୍ରା/ ଏନଏମ³ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ବିଦ୍ୟମାନ ପ୍ଲ୍ଲୁଷ୍ଟି ଗୁଡିକରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିକରଣ/ ରିଟ୍ରୋଫିଟିଙ୍ଗ ଏକ କଠିନ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହାକୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ସମାପ୍ତ କରାଯାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ଏହି ଜବାବ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଜାରି କରିଥିବା(ଫେବୃଆରୀ 2011) ଠାରୁ ଯଥାକ୍ରମେ ଦୁଇ ବର୍ଷ ଓ ତିନି ବର୍ଷ ବିଳମ୍ବରେ ଯୁନିଟ୍ 1(ଅଗଷ୍ଟ 2013) ଏବଂ ଯୁନିଟ୍ 2(ଜୁଲାଇ 2014) ର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରାଗଲା ଏବଂ 50 ମିଗ୍ରା /ଏନଏମ³ ନିଃସରଣ ମାନାଦର୍ଶ ହାସଲ କରିବା ଦିଗରେ ଓ.ପି.ଜି.ସି ଦ୍ୱାରା ସମୟୋଚିତ ଅନୁପାଳନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାରେ ରାଜ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

2.2.6.3 ନିଃସରଣ ମାନକର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥିରୀକରଣରେ ଏକରୂପତାରେ ଅଭାବ

ଭୂଷଣ ଶକ୍ତି ଏବଂ ଇସ୍ତାତ ଲିମିଟେଡ (ବିପିଏସଏଲ), ସମ୍ବଲପୁର ଏବଂ ଭୂଷଣ ଇସ୍ତାତ ଲିମିଟେଡ (ବିଏସଏଲ), ଡେଙ୍କାନାଲ ହେଉଛନ୍ତି ଦୁଇଟି ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଇସ୍ତାତ କାରଖାନା ଯାହାକି 30 ଜୁନ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ପତ୍ତି ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡଠାରୁ ହାସଲ କରିଥିଲା । ଉଭୟ ଇସ୍ତାତ କାରଖାନା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ 500 ଟନ ସ୍ୱଞ୍ଜ ଲୁହା ଉତ୍ପାଦନ କରିବାରେ କ୍ଷମତା ଥିଲା । ତେବେ ବି, ଶକ୍ତି କାରଖାନାରେ ସଂଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିପିଏସଏଲ (50 ମିଗ୍ରା/ଏନଏମ³) ବିଏସଏଲ (100 ମିଗ୍ରା/ଏନଏମ³) କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଭିନ୍ନ ନିଃସରଣ ମାନକ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ବିଏସଏଲ କୁ ଜାରି କରିଥିବା (ଜୁନ 2014) ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ପତ୍ତିରେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ 100 ଏମଜି/ଏନଏମ³ ନିଃସରଣ ମାନକ ଜାରି କରିଥିଲା ଯାହାକି 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୈଧ ଅଟେ ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଅନବଧାନତା ଯୋଗୁଁ ବିଏସଏଲର ସମ୍ପତ୍ତି ଆଦେଶରେ ତିଆରିଆଇ ଭାଗିଗୁଡିକର ଚିମିନିରୁ ନିଃସରଣ ମାନକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ ପାରି ନାହିଁ ।

2.2.6.4 ଚିମିନି ଉଚ୍ଚତା ବୃଦ୍ଧି ନ କରାଯିବା ହେତୁ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡର ସୁପାରିଶ (ଜୁଲାଇ 2007) ଅନୁସାରେ, କାଜୁ ବିହନ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରଣ ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଦୂଷକ ଗୁଡିକର ଜଳ ବାୟୁ ମଧ୍ୟକୁ ଉନ୍ନତ ବିକ୍ଷେପଣ ଫଳତଃ ଭୂପୃଷ୍ଠ ସ୍ତରରେ ନ୍ୟୁନତମ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଗାଢତା ନିମନ୍ତେ ନ୍ୟୁନତମ ଚିମିନି ଉଚ୍ଚତା 20 ମିଟର ହେବା କଥା । ତେବେବି କେଉଁଝର ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଅଧିନରେ ଥିବା ଏକ କାଜୁ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରଣ ଶିଳ୍ପର ନଥି ପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଏହି ଯୁନିଟର ଚିମିନି ଉଚ୍ଚତା ଭୂପୃଷ୍ଠ ସ୍ତରରୁ 11 ମିଟର ଥିଲା ।

ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ 15 ଡିସେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା ଚିମିନି ଉଚ୍ଚତାକୁ 20 ମିଟରକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ଯୁନିଟକୁ ଜାରି କରାଯାଇଛି ।

2.2.6.5 ଯାନବାହନ ପ୍ରଦୂଷଣର ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ (ଏସଟିଏ) କ ଦ୍ୱାରା ଅପ୍ରଭାବୀ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା

ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିବାରଣ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ (ପିସିପି) ଅଧିନିୟମ 1981 ର ଧାରା 20, ସନ୍ଧ୍ୟାଚଳ ଯାନର ନିଃସରଣ ମାନକ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବିହିତ କରେ । ରାସ୍ତାରେ ଯାନବାହନ ଚଳାଚଳ ନିମନ୍ତେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମୋଟର ଯାନନିୟମାବଳୀ 1989 ର ଧାରା 115 (7) ଏବଂ 116 ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏହି

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତିକୃତ କରିଥିବା ଏଜେନ୍ସି ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତି 6 ମାସରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଏକ ବୈଧ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣାଧୀନ (ପିୟୁସି) ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହାର ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଦାୟିତ୍ୱ ପୋଲିସ୍/ପରିବହନ ବିଭାଗ ହାତରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଥିଲା ।

ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ସୁଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟରେ 42.23 ଲକ୍ଷ ପରିବହନ ଏବଂ ଅଣପରିବହନ ଯାନ ଚଳାଚଳ କରୁଥିଲା । 15 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ଚଳାଚଳ କରୁଥିବା ଯାନଗୁଡ଼ିକୁ ଭିଷ୍ଟେଜ ତଥା ଅଧିକ ପ୍ରଦୂଷଣକାରୀ ବୋଲି ବିଚାର କରାଗଲା । 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ସୁଦ୍ଧା ଏହିଭଳି ଯାନଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା ସମଗ୍ର ଯାନ ସଂଖ୍ୟାର 20 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା 73 ସେକ୍ଟର ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଯନ୍ତ୍ରପାତି (ପିଟିଇ) ମୁଦ୍ରେକ୍ତ କରି 49ଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ (ଆରଟିଓ)/ଟେକ୍ନୋଗ୍ ଏବଂ ତତ୍ ସହିତ 24 ଟି ଫାର୍ମ/ବ୍ୟକ୍ତି ସମୁହଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯାନର ପ୍ରଦୂଷଣ ମାନକ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଏବଂ ପିୟୁସି ଜାରି କରିବାରେ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥିଲେ । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ 87 ଟି ବେସରକାରି ଯାଞ୍ଚ କେନ୍ଦ୍ର (ପିଟିସି) ମଧ୍ୟ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତିକୃତ ହୋଇଥିଲା । ସମୀକ୍ଷା ସମୟରେ ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ, 31 ଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ ଆଠଟି⁴⁰ରେ ପିଟିସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ଥିଲା ଏବଂ 16 ଟି⁴¹ ଟେକ୍ନୋଗ୍ ପିଟିଇ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ବାକି ଥିଲା । ପରିବହନ ବିଭାଗ ଯାନମାନଙ୍କର ପ୍ରଦୂଷଣ ମାନକ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥର କରି ନଥିଲା କିମ୍ବା 49 ଟି ଆରଟିଓ/ଟେକ୍ନୋଗ୍ ଏବଂ 24 ଟି ଫାର୍ମ/ବ୍ୟକ୍ତି ସମୁହରେ ପିୟୁସି ଜାରି କରିବା ବାବଦରେ କୌଣସି ନତିପତ୍ର ରଖି ନଥିଲେ । ବେସରକାରି ପ୍ରାପ୍ତିକୃତ ଏଜେନ୍ସି ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ପିୟୁସି ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରାଯାଇ ନ ଥିଲା ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଏସପିସିବି ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ପୋଲିସ୍ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଯାନବାହନ ଜନିତ ନିଃସରଣ ଏବଂ କୋଲାହଳ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦିତ କରେ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଯନ୍ତ୍ରପାତି ସଂଗ୍ରହଣ ଧାରାରେ ବୈଷୟିକ ପ୍ରବୀଣ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରେ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଚତ୍ ଅଭାବକୁ କାରଣ ଭାବରେ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣ

2.2.7. ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ

ପ୍ରଦୂଷଣର ନିବାରଣ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଦ୍ୱାରା ଜାତୀୟ ଜଳଚର ସଂପଦମାନଙ୍କର ପୌଷ୍ଟିକତା ବଜାୟ ରଖିବା ଏବଂ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବା ଜଳ (ପିସିପି) ଅଧିନିୟମ 1974 ର ମୌଳିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟେ । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ୍ ଦ୍ୱାରା ବିକାଶ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟବହାର ଭିତ୍ତିକ ଶ୍ରେଣୀକରଣ ପଦ୍ଧତିର ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତସାର **ପରିଶିଷ୍ଟ 2.2.1** ରେ ଦିଆଯାଇଛି । ସମୀକ୍ଷାର ଅବଲୋକନ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା ।

2.2.7.1 ଜାତୀୟ ଜଳ ଶୁଣବତା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଏନ୍‌ଡିଓଏମ୍‌ଏସ୍‌ସି)

ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ପରିବେଶ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପଦ୍ଧତି (ଜିଇଏମଏସ୍‌ସି) ଅଧିନରେ ଜଳଚର ସଂପଦ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କେନ୍ଦ୍ର ର ନେଟ୍‌ୱାର୍କ 1977-78 ରୁ ସମଗ୍ର ଦେଶରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ୍

⁴⁰ ବୌଦ୍ଧ, ଦେଓଗଡ଼, ମାଲକାନଗିରି, ରାଇରଙ୍ଗପୁର, ଯାଜପୁର, ତାଳଚେର, ଭୁବନେଶ୍ୱର-II ଏବଂ ଭଞ୍ଜନାଗର ।

⁴¹ ଟିକିଟିବଳରାମପୁର, ସୁରୁଳା, ଉପରଜୋଙ୍କ, ବିଲେଇପଡା, ନାଲଦା, ଚମ୍ପୁଆ, ବୋରିଗୁମ୍ମା, ଚଟଝା, ରାଇଘର, ବହଲଦା, ଚକାଶୁଳିପଦା, ସମର୍ବରା, ଚପରିଆ, ଚପରିଆ (କ), ଡେଲିଝର ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁରୁଷି ।

ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାର ନଅଟି⁴² ମୁଖ୍ୟ ନଦୀ ଅବବାହିକାରେ ଜଳ ଗୁଣବତ୍ତା ର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ 92 ଟି⁴³ ଜଳ ଗୁଣବତ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କେନ୍ଦ୍ର ଜରିଆରେ କରିଥାଏ ଯାହାକି **ପରିଶିଷ୍ଟ 2.2.2** ରେ ବିଶଦ ଭାବରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଉପରୋକ୍ତ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଜଳ ଗୁଣବତ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସମୟରେ ସମୀକ୍ଷାରେ ଅବଲୋକନ କରାଯାଇଥିବା ଅଭାବ ଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପାରାଗୁଡ଼ିକରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

2.2.7.2 ଅପ୍ରମାଣ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କେନ୍ଦ୍ର

ଏଗାରଟି ନଦୀ ଅବବାହିକା ମଧ୍ୟରୁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ନଅ ଟି ନଦୀ ଅବବାହିକାରେ ଜଳ ଗୁଣବତ୍ତାର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିଥିଲା । ଉପ ନଦି ଏବଂ ଧାରାଗୁଡ଼ିକର ଜଳ ଗୁଣବତ୍ତାର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ କରି ନଥିଲା । ଯଦିଓ ଏକ ବହିଃସ୍ରୋତର ପ୍ରଭାବର ବ୍ୟାପ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଏବଂ ପଡ଼ିତ ସ୍ଥାନ ଠାବ କରିବା ନିମନ୍ତେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ଜଳ ଗୁଣବତ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅତିରିକ୍ତ ଅନୁକୂଳ ସ୍ରୋତ କେନ୍ଦ୍ର ବିଷୟରେ ମନନ କରିଥିଲା, ସମୀକ୍ଷାରେ ଅବଲୋକନ କରାଗଲା ଯେ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଦୂରତା 144 କି.ମି (ବୈତରଣୀ ନଦୀରେ ଯୋଡ଼ା ଠାରୁ ଆନନ୍ଦପୁର) ଏବଂ 80 କି.ମି (ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନଦୀରେ ବଣାଇଗଡ଼ ଠାରୁ ରେଙ୍ଗାଲା) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା । ଯେହେତୁ ଯୋଡ଼ାଠାରୁ ଆନନ୍ଦପୁର ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟର ମୁଖ୍ୟ ଲୌହ ଓ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ଗଛିତ ଅଛି ଏବଂ ବଣାଇଗଡ଼ ଠାରୁ ରେଙ୍ଗାଲା ମଧ୍ୟରେ ରାଉରକେଲା ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାର ଶିଳ୍ପଜାତ କାର୍ଯ୍ୟ କଳାପର ପ୍ରବାହ ଓ ନଦୀ ମଧ୍ୟକୁ ରାଉରକେଲାର ଘରୋଇ ମଇଲା ପାଣି ଖଲାସ କରିବା ଫଳରେ ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁସାରେ ଏଠାରେ ଅତିରିକ୍ତ କେନ୍ଦ୍ର ଦରକାର ଥିଲା । ବିଦ୍ୟମାନ କେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ଅଯଥେଷ୍ଟତାକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଅତିରିକ୍ତ 50 ଟି ଜଳ ଗୁଣବତ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କେନ୍ଦ୍ର (ଡବ୍ଲୁକ୍ୟୁଏମଏସ) ସମୟରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼କୁ କହିଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2011) । ତେବେ ବି ଏଭଳି କୌଣସି ପ୍ରସ୍ତାବ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଦ୍ଵାରା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯାହାର କି କାରଣ ନଥିପତ୍ରରେ ଲଭ୍ୟ ନଥିଲା ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପସ୍ଥାପନ ହୋଇଥିବା (ଡିସେମ୍ବର 2007) 42 ଟି କେନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟରୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ 25 ଟି କେନ୍ଦ୍ରକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା (ଜାନୁୟାରୀ 2009) । ଯେହେତୁ 17 ଟି କେନ୍ଦ୍ରର ପ୍ରସ୍ତାବ ବିଚାର କରାଯାଇନଥିଲା, 2011 ରେ ଅତିରିକ୍ତ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପସ୍ଥାପନ ହୋଇନଥିଲା ।

2.2.7.3 ଶତଚାଳିସଟି ମୁଖ୍ୟ ଗାଡ଼ିଆର ଜଳ ଗୁଣବତ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରା ନଯିବା

ଜଳ ଅଧିନିୟମ 1974 ଅଧିନରେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଜଳ ଗୁଣବତ୍ତା ଅବନତିର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସହ ପ୍ରଧାନତଃ ସଂପୃକ୍ତ ଏବଂ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିବାରଣ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଦାୟୀ ଅଟେ । ଏହା ଅବଲୋକନ କରାଗଲା ଯେ ଯଦିଓ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ଵକୁ ଭିତ୍ତି କରି ରାଜ୍ୟର 50 ଟି ମୁଖ୍ୟ ଗାଡ଼ିଆକୁ ଜଳର ଗୁଣବତ୍ତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଚିହ୍ନଟ କରିଥିଲା (1993), କେବଳ ତିନିଟି (ଦୁଇଟି ପୁରୀରେ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଭୁବନେଶ୍ଵରରେ) ଗାଡ଼ିଆର ଜଳ ଗୁଣବତ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଏଣୁ ଜୁଲାଇ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିବା ବଳକା 47ଟି ଗାଡ଼ିଆର ଜଳ ଗୁଣବତ୍ତାର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ । ଏହିପରି ସେହି ଗାଡ଼ିଆଗୁଡ଼ିକର ଜଳର ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ନିରୂପଣ କରାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

42 ମହାନଦୀ, ବ୍ରାହ୍ମଣୀ, ବୈତରଣୀ, ରଷିକୁଲ୍ୟା, ନାରାବଳୀ, ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା, ବୁଢ଼ାବଲଙ୍ଗ, କୋଲାପ ଏବଂ ବଂଶଧରା ।

43 75 ଟି କେନ୍ଦ୍ର ଜାତୀୟ ଜଳ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଏନଡବ୍ଲୁଏମପି) ଅଧିନରେ ଏବଂ 4 ଟି ରାଜ୍ୟ ଜଳ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଏସଡବ୍ଲୁଏମପି) ଅଧିନରେ ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ ଯେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟତା ଏବଂ ଆକାରକୁ ବିଚାର କରି ଉପରୋକ୍ତ ତିନୋଟି ଗାଡ଼ିଆର ଜଳ ଗୁଣବତ୍ତାର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଦାୟିତ୍ୱ ନିଆଯାଇଥିଲା ।

2.2.7.4 ରାଜ୍ୟ ଆର୍ଡ୍ରଭୁମି ଉନ୍ନୟନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପ୍ରଣାଳୀ

ସଂପୃକ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସହଯୋଗରେ, ଭାରତ ସରକାର ଜାତୀୟ ଆର୍ଡ୍ରଭୁମି ସଂରକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଏନ୍‌ଡ୍ରବ୍ଲୁସିପି) ଚାଲୁ କରିଥିଲେ (1985-86) । ଏନ୍‌ଡ୍ରବ୍ଲୁସିପି ଅଧୀନରେ ଆର୍ଡ୍ରଭୁମିର ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ପରିଚାଳନାର ମୌଳିକ ଦାୟିତ୍ୱ ରାଜ୍ୟ / କେନ୍ଦ୍ର ଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଯିଏକି ଉକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳର ଅଭିରକ୍ଷକ ଅଟନ୍ତି । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧୀନରେ ଆର୍ଡ୍ରଭୁମି ଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବା ପରେ ରାଜ୍ୟ/ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଂଚଳଗୁଡ଼ିକ 3 ରୁ 5 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଭିତ୍ତିରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା କାଳକୁ ମେଳ ଖୁଆଇ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏକ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦ ବ୍ୟାପକ ପରିଚାଳନା କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା (ଏମଏପି) ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ଦରକାର ଥିଲା ।

ରାଜ୍ୟରେ ଆର୍ଡ୍ରଭୁମି ଗୁଡ଼ିକର ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ପରିଚାଳନାକୁ ସହଜ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମିତି ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀକରଣ ଅଧିନିୟମ 1980 ଅଧୀନରେ ଓଡ଼ିଶା ଆର୍ଡ୍ରଭୁମି ଉନ୍ନୟନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ (ଓଡ୍ରବ୍ଲୁସିପି) ସଂସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2010) । ଜଳଗୃହ କ୍ଷେତ୍ରର ଉପଚାର, ସୁରକ୍ଷା ପଦକ୍ଷେପ, ଅନାବନା ତୃଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ପ୍ରଦୂଷଣ କମାଇବା ଓଡ୍ରବ୍ଲୁସିପିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପଦ୍ଧତି (ଅଗଷ୍ଟ 2014) ସୁଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଯଦିଓ ଚିହ୍ନଟ⁴⁴ କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ଆର୍ଡ୍ରଭୁମି ସମୟରେ ଓଡ୍ରବ୍ଲୁସିପି ଦ୍ୱାରା ଏମଏପି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା, କୌଣସି ପୂର୍ଣ୍ଣାବଳୀ ଅଧ୍ୟୟନ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରାଯାଇନାହିଁ ।

2.2.7.5 ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନଦୀରେ ପ୍ରଦୂଷଣ

ଓଡ଼ିଶାର ଦ୍ୱିତୀୟ ବୃହତ ନଦୀ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ରାଉରକେଲା ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ବେଦବ୍ୟାସ ଠାରେ ଦକ୍ଷିଣ କୋଣ ଏବଂ ଶଙ୍ଖ ନଦୀରେ ମିଳିତ ଜଳରେ ଗଠିତ । 22,516 ବର୍ଗ କି.ମି ଅବବାହିକା କ୍ଷେତ୍ର ବିଶିଷ୍ଟ ଏହି ନଦି ରାଜ୍ୟର ନଅଟି ଜିଲ୍ଲା⁴⁵ର 461 କି.ମି ପରିଧି ମଧ୍ୟରେ 51.11 ଲକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଜୀବନ ରେଖା ସାଦୃଶ ହୋଇଛି । ଏହାର 14 ଟି ଉପନଦୀ⁴⁶ ଏବଂ 14,011 ମିଲିୟନ ଘନତା ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ନିର୍ଭର ଯୋଗ୍ୟ ଜଳ ସଂପଦ ରହିଛି । ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନଦୀ କୂଳରେ ଅବସ୍ଥିତ ମୁଖ୍ୟ ସହର ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ରାଉରକେଲା, ଅନଗୁଲ ଏବଂ ତାଳଚେର ।

କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ତାଳଚେର ସହର ପ୍ରତିଦିନ ପ୍ରାୟତଃ 10 ମିଲିୟନ ଲିଟର ମଳ ସୃଷ୍ଟି କରେ । ପୁନଶ୍ଚ ତାଳଚେର ସହରର ମଳ ବିଶୋଧନାଗାର (ଏସଟିପି) ସମାପ୍ତି ପାଇଁ 31 ଡିସେମ୍ବର 2012 କୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ତାରିଖ ବୋଲି କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା (ଏ.ପି)ସ୍ଥିର କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତାହା ଏହି ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମାପ୍ତ ହୋଇନାହିଁ । ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନଦୀକୁ ଖଲାସ କରାଯାଉଥିବା ଅଣ ବିଶୋଧିତ ମଳ ମଧ୍ୟରେ ଅତ୍ୟଧିକ ପରିମାଣର ସସ୍ପେଣ୍ଡେଡ ସଲିଡ 160 ମିଗ୍ରା/ଲି (ମାନକ 100 ମିଗ୍ରା/ଲି) ଏବଂ ବିଓଡି 52 ମିଗ୍ରା/ଲି (ମାନକ 30 ମିଗ୍ରା/ଲି) ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ତାଳଚେର ପୌର ପରିଷଦର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ମେ 2011 ରେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଏକ କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ (ଏସ୍‌ସିଏନ) ଜାରି କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଜୁଲାଇ 2014 ସୁଦ୍ଧା କୌଣସି ଅଧିକତର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

⁴⁴ ଚିଲିକା, କର୍ପୁରୀଆ, କାଞ୍ଜିଆ, ଦହା ଏବଂ ଅଂଗୁପା ।

⁴⁵ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼, ଦେବଗଡ଼, ସମ୍ବଲପୁର, ଅନୁଗୁଳ, କେନ୍ଦୁଝର, କେଙ୍କାନାଳ, ଯାଜପୁର, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଏବଂ କଟକ ।

⁴⁶ କୋଏଲ, କୁରାଡ଼ି, ମନକରା, ସମାକୋଲ, ରାମଲାଲା, କାରୋ, ଶଙ୍ଖ, ଗୁଜୁରା, ଗୋହିରା, ଟିକିରା, ଶଙ୍ଖଡାଜୋର, ନିଗ୍ରା, ବଡ଼ଜୋର ଏବଂ ନନ୍ଦିରା ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନଦୀର ପ୍ରଦୂଷଣ ସ୍ତର କମାଇବା ପାଇଁ ସମୁଚିତ ପ୍ରତିକାର ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ପାଇଁ ତାଳଚେର ପୌର ପରିଷଦକୁ ପତ୍ର ଜାରି କରାଯାଇଛି (ମେ 2012/ଜୁନ୍ 2013) । କିନ୍ତୁ ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ନଭେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା ଏଭଳି କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ତାଳଚେର ପୌର ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

2.2.7.6 କ୍ରୋମାଇଟ୍ ଖଣି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଇଟିପିର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିକରଣରେ ବିଳମ୍ବ

ସୂକ୍ଷ୍ମ ଉପତ୍ୟକା ଅଞ୍ଚଳରେ କ୍ରୋମାଇଟ୍ ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ହେଉଥିବା ପ୍ରଦୂଷଣ ଉପରେ ମତ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡକୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଅନୁଦେଶ ଦେଇଥିଲା । ତଦନୁସାରେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଏକ ଅଧ୍ୟୟନ କରିଥିଲା (ଜାନୁୟାରୀ 2008) ଏବଂ ହେକ୍ଟାଭାଲେଣ୍ଟ କ୍ରୋମିୟମ (ସିଆର⁺) ଧାରଣ କରିଥିବା ଭାରାକ୍ରାନ୍ତ ଅଂଚଳ ଓ ଖଣିର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଂଚଳରେ ଅନୁଚିତ ପୃଷ୍ଠ ପ୍ରବାହ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ଅଂଚଳ ଗୁଡିକରେ ଇଟିପି ଗୁଡିକର ଅନୁଚିତ ଚାଳନାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିଥିଲା । ସୂକ୍ଷ୍ମ ଉପତ୍ୟକାରେ ଏକ ଇଟିପି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ନିମନ୍ତେ ସାଧ୍ୟତା ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆଇଆଇଟି, ଖଡଗପୁରକୁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗଇଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2010) । ଆଇଆଇଟିର ସୁପାରିଶ (ଜାନୁୟାରୀ 2012) କୁ ଭିତ୍ତିକରି ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ସମସ୍ତ କ୍ରୋମାଇଟ୍ ଖଣି ମାଲିକମାନଙ୍କୁ ନିଜ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଇଟିପିର ପାହ୍ୟାବୃଦ୍ଧି କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ସମୟାବଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2012) । ତଦନୁସାରେ 11ଟି କାର୍ଯ୍ୟଗତ କ୍ରୋମାଇଟ୍ ଖଣି ମଧ୍ୟରୁ 9ଟି ଖଣିର ମାଲିକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଇଟିପିର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013 ରୁ ଜୁନ୍ 2014 ମଧ୍ୟରେ କରିବା ପାଇଁ ରାଜି ହେଲେ (ମେ 2013) । ତେବେ ବି ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା ନଅ ଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଚାରିଜଣ ସେମାନଙ୍କର ଇଟିପିରେ ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ ।

ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡର ବିଶ୍ଳେଷଣ ବିବୃତି ଦର୍ଶାଇଲା (ଅପ୍ରେଲ 2014) ଯେ, ନଅଟି କାର୍ଯ୍ୟଗତ ଖଣିର ଇଟିପିର ନିର୍ଗମ ପଥରେ, ତମଶାଳା ନଳାର ଉପରିଭାଗ ଜଳରେ ଏବଂ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଉପତ୍ୟକାର ଭୂତଳ ଜଳରେ ସିଆର⁺ ର ଉପସ୍ଥିତି ବିହୀନ ମାନକ 0.001 ମିଗ୍ରା/ଲି ଡୁଲନାରେ ଯଥାକ୍ରମେ 0.002 ରୁ 0.01 ମିଗ୍ରା/ଲି 0.05 ମିଗ୍ରା/ଲି ଏବଂ 0.01 ରୁ 0.304 ମିଗ୍ରା/ଲି ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ, ବଳକା ପାଞ୍ଚୋଟି ଖଣି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଇଟିପିର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରଣ ଡିସେମ୍ବର 2014 ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015 ମଧ୍ୟରେ ଆଶା କରାଯାଉଛି ।

2.2.7.7 ଇଟ୍ ନଦୀର ପ୍ରଦୂଷଣ

ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ଏବଂ ବ୍ରଜରାଜନଗର ସହର ଇଟ୍ ନଦୀ କୂଳରେ ଅବସ୍ଥିତ ଯାହାକି ମହାନଦୀର ଏକ ଉପନଦୀ । ଓଡିଶାରେ ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରଦୂଷିତ ଶିଳ୍ପପୁଞ୍ଜ (ସିପିଆଇସି) ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଅଂଚଳ ଅନ୍ୟତମ । ଏହି ଦୁଇ ପୌରାଞ୍ଚଳରୁ ଯଥାକ୍ରମେ 10 ଏମଏଲଡି ଏବଂ ଆଠ ଏମଏଲଡି ମଲ ସୃଷ୍ଟି ହେବା ଏବଂ ଏହି ଅଣବିଶୋଧିତ ମଲ ନଦୀ ମଧ୍ୟକୁ ନିର୍ଗତ ହେବା, ଇଟ୍ ନଦୀ ପ୍ରଦୂଷଣର ଏକ କାରଣ ବୋଲି ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନାରେ ଜଳନା କରିଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ ଆବର୍ଜନା ନଦୀ ଏବଂ ଏସଟିପି ନିର୍ମାଣ କରିବା ପାଇଁ 31 ଡିସେମ୍ବର 2012 କୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ତାରିଖ ଭାବରେ ସ୍ଥିର କରାଗଲା । ତେବେ ସମୀକ୍ଷାରେ ଅବଲୋକନ କରାଗଲା ଯେ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିବା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହାତକୁ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା । ଏକ ମଲ ପ୍ରଣାଳୀର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଏବଂ ଏସଟିପି ବସାଇବାରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ ଅଣ ବିଶୋଧିତ ମଲ ଇଟ୍ ନଦୀ ମଧ୍ୟକୁ ନିର୍ଗତ କରାଯାଉଛି ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣ ଘଟୁଅଛି ।

ତଥ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଆଞ୍ଚଳିକ ଅଧିକାରୀ, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ଜଣାଇଲେ ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ପରିମଳ ବୋର୍ଡ (ଓଡ଼ିଶା ସରକାର) ବିକେନ୍ଦ୍ରୀତ ମଳ ପ୍ରଣାଳୀ ଏବଂ ବ୍ୟାପକ ବର୍ଷା ପାଣି ଜଳ ନିକାସ ପ୍ରଣାଳୀ ନିମନ୍ତେ ଏକ ପୁଞ୍ଜୀନୁପୁଞ୍ଜ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିବୃତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛି ।

2.2.7.8 ନାଗାବଳୀ ନଦୀର ପ୍ରଦୂଷଣ

ଏନଡିବୁପି 2007 ଅନୁସାରେ ମଳ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାକୃତିକ ପ୍ରବାହ ମଧ୍ୟକୁ ନିର୍ଗତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଗ୍ରହଣୀୟ ସ୍ତର ଏବଂ ମାନକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଶୋଧିତ ହେବା ଦରକାର । ପରିବେଶର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ସାମାଜିକ ବିଚାର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବାରମାସୀ ଧାରାଗୁଡ଼ିକରେ ନ୍ୟୁନତମ ପ୍ରବାହ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯିବା କଥା । ପ୍ରଦୂଷିତ ଜଳ ପରିଚାଳନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଦୂଷକ ପରିଶୋଧ କରିବା ନୀତି ଅନୁସରଣ କରାଯିବା କଥା ।

ସମାକ୍ଷରେ ଅବଲୋକନ କରାଗଲା ଯେ, 2007 ରେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଦ୍ଵାରା ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିବା ପତଳା ପ୍ରବାହ ସତ୍ତ୍ୱେ ଗୋଟିଏ କାଗଜ ଶିଟ୍ଟ ସଂସ୍ଥାକୁ ନାଗାବଳୀ ନଦୀରୁ 31,960 ଘନ ମିଟର ଜଳ ପ୍ରତିଦିନ ଟାଣିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ବିରୋଧରେ ଏହି ସଂସ୍ଥା ପ୍ରାୟତଃ 37,000 ଘନ ମିଟର ଜଳ ପ୍ରତିଦିନ ବ୍ୟୟ କରୁଥିଲା ଯାହାକି ସମ୍ପତ୍ତି ସୀମାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିଯାଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ପ୍ରତିଦିନ 23,800 ଘନ ମିଟର ଅପଚୟ ଜଳ ନଦୀକୁ ନିର୍ଗତ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିବା ବେଳେ, ସେହି ଶିଟ୍ଟ ସଂସ୍ଥା ସମ୍ପତ୍ତି ସର୍ତ୍ତର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ପ୍ରତିଦିନ 36,000 ଘନ ମିଟର ଅପଚୟ ଜଳ ନିର୍ଗତ କରୁଥିଲା । ଏହିପରି ପତଳା ପ୍ରବାହ ଯୋଗୁଁ କାଗଜ କଳରୁ ନିର୍ଗତ କରାଯାଉଥିବା ମଳର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣରେ ଲଘୁକ୍ରିୟା ହୋଇପାରୁ ନଥିଲା ।

ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ, ଏସପିପିର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଏବଂ ଧାରଣା ପୋଖରୀ ମଧ୍ୟରେ ମଳକୁ ରଖି ବିହିତ ମାନକ ହାସଲ କରିବା ପରେ ବିଶୋଧିତ ମଳକୁ ଜଳସେଚନ ଏବଂ ନିଜ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଗତ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଦ୍ଵାରା ଉଚ୍ଚ କାରଖାନାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଅନୁଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା (2007-10) ଯେ ମଳକୁ କେବଳ ରାତି ସମୟରେ ନିର୍ଗତ କରାଯିବ ଯାହା ଫଳରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଧିବାସୀମାନେ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ନଦୀ ଜଳକୁ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ । ତେବେ ସେହି ଶିଟ୍ଟ ସଂସ୍ଥା ପାଣ୍ଟି ସଂକଟର ବାହାନା ଦେଖାଇ ଏସପିପି ସଂସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ମନା କଲା ଏବଂ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକ ଜଳ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଯାହା ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ଆୟତନର ମଳ ନିର୍ଗମନ ଜଡ଼ିତ ଅଛି ଏବଂ ଏସପିପି ସଂସ୍ଥାପନ ଛାଡ଼ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଲୋଡ଼ିଲା । ଏସପିସିବିର ସଦସ୍ୟ ସଚିବ ତାଙ୍କର ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶରେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ସମାପନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ପାଇବା ପରେ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ସମ୍ପତ୍ତି ଜାରି କରିଥିଲେ ।

ଏହିପରି ଏନଡିବୁପିର ଜନାଦେଶ ବିରୋଧରେ ଏହି କାରଖାନା ଜଳର ସଭାବିକ ପ୍ରବାହରେ ବିଘ୍ନ ଘଟାଇଲା ଏବଂ ନଦୀ ଜଳକୁ ପ୍ରଦୂଷିତ କରି ଅନୁକୂଳ ସ୍ରୋତରେ ଥିବା ନିବାସୀ ମାନଙ୍କର ନିରାଶ୍ରୟତା ଅଧିକାର ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଉଛି ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ନାଗାବଳୀ ନଦୀର ଜଳ ଗୁଣବତ୍ତାରେ ଅଧିକତମକୁ ନିବାରଣ କରିବା ପାଇଁ ସେହି ଶିଟ୍ଟ ସଂସ୍ଥା ବିଶୋଧିତ ମଳକୁ ଜଳସେଚନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗତି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିପାରିଥାନ୍ତା କିନ୍ତୁ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଏବଂ ସେହି ଶିଟ୍ଟ ସଂସ୍ଥାର ପ୍ରଚେଷ୍ଟାର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ତାହା ସଫଳତାର ସହ କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ କରାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

2.2.7.9 କୂଆଖାଇ କାଠଯୋଡ଼ି ଏବଂ ଦୟାନଦୀର ପ୍ରଦୂଷଣ

ସମୀକ୍ଷା ଦଳ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସହ କୂଆଖାଇ, କାଠଯୋଡ଼ି ଏବଂ ଦୟାନଦୀର ଦୈନିକ ବସ୍ତୁଗତ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ (ଜୁଲାଇ 2014) । ସହର ପୂର୍ବରୁ ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ ସହରର ନର୍ଦ୍ଦମା ଜଳ ନିଷ୍କାସନ ହୋଇ ନଦୀର ନିମ୍ନ ଶଯ୍ୟାରେ ମିଶିଥାଏ ସେଠାରୁ ବିଓଡି ବିହିତ ମାନ ମୁତାବକ ଦଳର ନମୁନା ସଂଗ୍ରହ କରି ସେଥିରେ ଦ୍ରବୀଭୂତ ଅମ୍ଳଜାନ, ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କୋଲିଫର୍ମ ଯାହାକି ନଦୀର ଦୈନିକ ପ୍ରଦୂଷଣର ମାତ୍ରାକୁ ସୂଚିତ କରିଥାଏ ଏବଂ ସେହି ଜଳ ଦଳାୟ ଜୀବନଧାରଣ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ କି ନୁହଁ ଏବଂ କ୍ଷତିକାରକ ଫେକାଲ ଜୀବାଣୁ, ଭୂତାଣୁ ଏବଂ ଏକକୋଷୀ ଜୀବର ଉପସ୍ଥିତି ଯାହା ଅସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟକର ହୋଇଥାଏ ତାହାର ପରୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ ।

କଟକ ସହରର ନର୍ଦ୍ଦମାଜଳ ନିଷ୍କାସନ ହୋଇ କାଠଯୋଡ଼ି, ଖାନନଗରଠାରେ ମିଶୁଛି

ସମୀକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଦୁଇଟି ପ୍ରାକୃତିକ ନାଳ ଯଥା ମଞ୍ଜେଶ୍ୱର ବତୁନାଳ ଏବଂ ସାମନ୍ତରାପୁରରେ ଥିବା ଗଂଗୁଆ ନାଳ ନର୍ଦ୍ଦମାରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହରର ଅଶୋଧିତ ନର୍ଦ୍ଦମା ଜଳ ଯଥାକ୍ରମେ କୂଆଖାଇ ଏବଂ ଦୟା ନଦୀରେ ନିଷ୍କାସିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ କଟକ ସହରର ନର୍ଦ୍ଦମା ଜଳ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଭାବେ କାଠଯୋଡ଼ି ନଦୀରେ ବିଶୋଧିତ ନ ହୋଇ ନିଷ୍କାସିତ ହେଉଥିଲା । ଏହି ନଦୀରେ ଜଳର ଗୁଣାତ୍ମକମାନ ସହରରୁ ନିଷ୍କାସିତ ହେବା ପରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ମାନକ ହିସାବରେ ‘ଖ’ ଶ୍ରେଣୀ ବିଭାଗ (ଶ୍ରେଣୀ ମାନକ) ହେବା ଉଚିତ୍ । ପରୀକ୍ଷାଗାରରେ ଜଳର ନମୁନା ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ପରୀକ୍ଷାଗାରରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଏହା ବିଓଡି, ଦ୍ରବୀଭୂତ ଅମ୍ଳଜାନ ଏବଂ ଟିସି ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଥିଲା ଯାହା **ପରିଶିଷ୍ଟ 2.2.3** ରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରାଗଲା ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହରର ନର୍ଦ୍ଦମା ଜଳ ଗଙ୍ଗୁଆ ନାଳରେ ଆସି ଦୟାନଦୀରେ ମିଶୁଛି

ସରକାର କହିଲେ ଯେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ନର୍ଦ୍ଦମାଜଳ ନିଷ୍କାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏବଂ ପ୍ରଦୂଷିତ ଜଳ ବିଶୋଧନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କଟକ ଏବଂ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହରରେ ଚାଲୁରହିଛି ଯେଉଁଠିରେ ପ୍ରଦୂଷିତ ଜଳ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ବିଶୋଧନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ।

2.2.7.10 ନାଲକୋ ପ୍ରଗଳନରୁ ମାତ୍ରାଧିକ ଫ୍ଲୋରାଇଡ୍ ନିର୍ଗମନ ହେତୁ ଜିସିଡା ଝୋରାର ପ୍ରଦୂଷଣ ଏବଂ ପାର୍ଶ୍ୱବର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରାମରେ ଶସ୍ୟ ହାନୀ

ନାଲକୋର ଆଲିମିନିୟମ ପ୍ରଗଳନ ଫ୍ଲୋରାଇଡ୍ ନିର୍ଗମନର ପ୍ରମୁଖ କାରଣ ଯାହା ବିଶେଷ କରି ବିଶୋଧନ ଏବଂ ପୃଷ୍ଠ ରନଅଫ୍ ଏବଂ ଫ୍ଲୋର ଡ୍ରାସିଙ୍ଗ୍ ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥାଏ । ସିଆରଇପି (ମାର୍ଚ୍ଚ 2003) ମୁତାବକ ଫ୍ଲୋରାଇଡ୍‌ର ବ୍ୟବହାର ତିସେମ୍ବର 2005 ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରତି ଟନ୍ ଆଲିମିନିୟମ ଉତ୍ପାଦନ ପିଛା 10 କିଗ୍ରା କରିବା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା । ଏପି ମଧ୍ୟ ଆଲିମିନିୟମ ଶିଳ୍ପକୁ ପ୍ରତିଶେଧକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଠିରେ ଫ୍ଲୋରାଇଡ୍ ବିଶୋଧନ କାରଖାନାର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଏବଂ ସୁରକ୍ଷିତ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଲ୍ୟାଣ୍ଡଫିଲ୍ ଯାହା 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ସଂପାଦନ କରିବାର ଥିଲା ।

ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ କ୍ରମାଗତ ଭାବେ ନାଲକୋ ପ୍ରଗଳ୍ଭନ ଦ୍ଵାରା ପାର୍ଶ୍ଵବର୍ତ୍ତୀ ଶସ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶସ୍ୟହାନି ହେତୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅନୁଧ୍ୟାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (ଇପିଟିଆରଆଇ) ହାଇଦ୍ରାବାଦକୁ (ଜୁଲାଇ 2006) ରେ ଶସ୍ୟ ହାନିର କାରଣ ଅନୁଧ୍ୟାନ ପାଇଁ ନ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ । ଏହି ଅନୁଧ୍ୟାନ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ଅଧିକ ମାତ୍ରାର ବାୟୁ, ଜଳ ଏବଂ ଉଦ୍ଭିଦରେ ଫ୍ଲୋରାଇଡର ପରିମାଣ ହେତୁ ଶସ୍ୟ ହାନୀ ଘଟୁଥିଲା ଏବଂ ବାୟୁ ଭୂପୃଷ୍ଠ ଏବଂ ଭୂତଳ ଜଳରେ ଫ୍ଲୋରାଇଡ ସଂକ୍ରମଣକୁ କମ୍ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଗମନ ସ୍ଥାନରେ ନିଷ୍କାସନ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ସଠିକ୍ କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏପି ଦ୍ଵାରା ଫ୍ଲୋରାଇଡ ନିର୍ଗମନ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ସମୟ ସାମାରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ତୁଟି ବିତ୍ୟୁତି ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲା ।

- ଯଦିଓ ସିଆରଇପିର ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ସାମା (ଡିସେମ୍ବର 2005) ଠାରୁ ଆଠ ବର୍ଷ ବିତିଯାଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ନାଲକୋ ଫ୍ଲୋରାଇଡ ବ୍ୟବହାରର ମାନ 10 କିଗ୍ରା/ 1 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଆଲିମିନିୟମ ଉତ୍ପାଦନ କରି ପାରିନାହିଁ । 2012-13 ରେ ପ୍ରତି ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଆଲିମିନିୟମ ଉତ୍ପାଦନ ହିସାବରେ ଫ୍ଲୋରାଇଡର ବ୍ୟବହାର 12.90 କିଗ୍ରା ଥିଲା ।
- ବେକ୍ ଓଭର୍ ଏବଂ ପର୍ ରୁମ୍‌ରୁ ଫ୍ଲୋରାଇଡ ନିର୍ଗମନର ମାନ ଯଥାକ୍ରମେ ପ୍ରତି ଟନ୍ ଆଲିମିନିୟମ ଉତ୍ପାଦନ ପିଛା 0.10 କିଗ୍ରା ଏବଂ 0.30 କିଗ୍ରା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଦ୍ଵାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ବହୁଳ ନିର୍ଗମନରେ ମାତ୍ରା ପ୍ରତି ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଆଲୁମିନିୟମ ଉତ୍ପାଦନ ପିଛା ଯଥାକ୍ରମେ 0.11 ରୁ 0.16 କିଗ୍ରା ରୁ ଏବଂ 0.36 ରୁ 0.49 କିଗ୍ରା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା (2009-14) ।
- ଯଦିଓ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ (ଏପ୍ରିଲ 2009) ନାଲକୋକୁ ବେକ୍ ଓଭର 1 ରେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2010 ସୁଦ୍ଧା ବାସ୍ତବିକ ଶେଡୁ ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ, ତାହା ଚାରି ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାପନା ହୋଇ ନଥିଲା ।
- ନାଲକୋ 40,000 ଟନ୍‌ର ବ୍ୟବହାର ପର୍ ଲାଇନ୍‌କୁ (ଏସପିଏଲ⁴⁷) ନିଷ୍କାସନ କରିବା ପାଇଁ ନିଅଣ୍ଟିଆ କ୍ଷମତାର ଲ୍ୟାଣ୍ଡ ଫିଲ୍ ଏବଂ 50,000 ଟନ୍‌ର ବ୍ୟବହୃତ ପଟ୍‌ଲାଇନ୍ ନିର୍ମାଣଧୀନ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି ଯଦିଓ ଏପି 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ସୁଦ୍ଧା ସୁରକ୍ଷିତ ବୈଷୟିକ ଲ୍ୟାଣ୍ଡ ଫିଲ୍‌ଡ ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ସମୟ ସାମା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଅଦ୍ୟାବଧି (ଅଗଷ୍ଟ 2014) ସୁଦ୍ଧା ଆବଶ୍ୟକ ମୁତାବକ ବ୍ୟବହୃତ ପଟ୍‌ଲାଇନ୍ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ କ୍ଷମତାର ଆକଳନ କରିପାରି ନଥିଲା ।

ଯଦିଓ ନାଲକୋ ଶୂନ୍ୟ ନିଷ୍କାସନ ଭିତ୍ତିରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା, ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଏପ୍ରିଲ 2009 ପରଠାରୁ କିସିନ୍ଦା ଝୋରାରେ ବର୍ଷା ଋତୁରେ 2640 କେଏଲିଟି ଆବର୍ଜନା ନିଷ୍କାସନ ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ତା ସତ୍ତ୍ୱେ ପରିମାଣ ମାପକ ଯନ୍ତ୍ର ଅଭାବରୁ ପ୍ରକୃତ ପରିମାଣର ନିଷ୍କାସନ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ପାଖରେ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା । ନାଲକୋ ବହୁଳ ପୃଷ୍ଠ ପ୍ରବାହ ରୋକିବା ପାଇଁ ସଠିକ୍ ପୃଷ୍ଠ ପ୍ରବାହ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଫ୍ଲୋରାଇଡ୍ ବିଶୋଧନ କାରଖାନାର କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି କରି ନଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଅନୁସାରେ ଆବର୍ଜନାରେ ଫ୍ଲୋରାଇଡର ମାତ୍ରା 4.20 ରୁ 8.00 ମିଗ୍ରା/ଲି(ମାନ -2 ମିଗ୍ରା/ଲି) ଥିଲା । ସେହିପରି ଫ୍ଲୋରାଇଡ୍ ବିଶୋଧନ କାରଖାନାର ପ୍ରବେଶ ସ୍ଥାନରେ ଏହା 6.3 ରୁ 22 ମିଗ୍ରା/ଲି ଥିଲା । ତାବାଦ୍ ପିଏମର ବେକ୍ ଓଭର ରୁ ନିର୍ଗମନ 50.55 -146 ମିଗ୍ରା/ଏନଏମ³ ଥିଲା ଯାହାକି ଡିସେମ୍ବର 2005 ସୁଦ୍ଧା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସାମା 50 ମିଗ୍ରା/ଏନଏମ³ ଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା ।

⁴⁷ ଏସପିଏଲ ଏକ ଗ୍ରାଫାଇଟ୍ ସେରାମିକ୍ ମିଶ୍ରିତ ଆବର୍ଜନା ଯାହା ଆଲୁମିନିୟମ ଉତ୍ପାଦନ ସମୟରେ ନିର୍ଗତ ହୁଏ । ଏହି ଆବର୍ଜନା ବହୁଳ କ୍ଷତିକାରକ ରୂପେ ପରିଗଣିତ କାରଣ ଏଥିରେ ସିଆନାଇଡ୍ ଏବଂ ଫ୍ଲୋରାଇଡ ରହିଥାଏ । ଏହା ବାୟୁର ଆଦ୍ରତା ଉପସ୍ଥିତିରେ ବିଶାଳ ଏବଂ ଦହନଶୀଳ ବାଷ୍ପ ନିର୍ଗତ କରେ । ଏହା ସ୍ୱଚ୍ଛ କାଳୀନ ଏବଂ ଦୀର୍ଘ କାଳୀନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମୟରେ ମାଟି ଏବଂ ଭୂତଳ ଜଳରେ ମିଶିଯାଏ ଏବଂ ପିଇବା ପାଣିର ଉତ୍ସକୁ ପ୍ରଦୂଷିତ କରିଥାଏ ।

ଯେହେତୁ ନାଲକୋ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ପ୍ରତିକାରଗୁଡ଼ିକ ସଂପାଦିତ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା, ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ (ଅଗଷ୍ଟ 2011/ ଏପ୍ରିଲ 2014) ରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରସାବିତ ପ୍ରତିକାରର ଅବସ୍ଥା ପାଇଁ ଏସସିଏନ ଜାରି କରିଥିଲେ । ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବିଫଳତାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ବନ୍ଦ କରିବାର ସର୍ତ୍ତ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ନାଲକୋ କାରଖାନାକୁ ଚାଲୁରଖି ଫ୍ଲୋରାଇଡ୍ ବିଶୋଧନ କାରଖାନା ସ୍ଥାପନା ନ କରି ଅବିଶୋଧିତ ଆବର୍ଜନାକୁ କିସିନ୍ଦା ନାଲରେ ନିଷ୍କାସନ କରୁଥିଲା ଯଦ୍ୱାରା ଶସ୍ୟ ହାନୀ ଘଟୁଥିଲା ଯାହାକି ଇପିଟିଆରଆଇ ହାଇଦ୍ରାବାଦ୍ ଦ୍ୱାରା ପୃଷ୍ଠ ହୋଇଥିଲା ।

ନାଲକୋର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ସବୁଷ୍ଟ ନ ହୋଇ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଉତ୍ତରରେ କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଫ୍ଲୋରାଇଡ୍ ବିଶୋଧନ କାରଖାନା ସ୍ଥାପନାକୁ ଦୃଢ଼ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଯଥାକ୍ରମେ ଡିସେମ୍ବର 2014 ଏବଂ ମେ 2017 ରେ ଏସଆରଏମଏସକୁ ସଂପାଦିତ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ରଖା ଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ବିଳମ୍ବରେ 2014-15 ରେ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲା ଯାହାକି ସଠିକ୍ ସମୟରେ ବିଧାନ କରିବା ପାଇଁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନରେ ତ୍ରୁଟି କରିଥିବା କାରଖାନା ଠାରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2003 ରେ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାର ଥିଲା ।

2.2.7.11 ଚିଟିପିଏସର ଆବର୍ଜନା ନିହିରା ନାଲରେ ନିଷ୍କାସନ

ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଚିଟିପିଏସକୁ (ଜୁନ୍ 2005) ରେ ଏବଂ ସଂଶୋଧିତ ଭାବେ(ଫେବୃଆରୀ 2009) ରେ ସର୍ତ୍ତ ସହିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଇଁ ପାଣିକୁ ଏମସିଏଲର ମେସର୍ସ ବଳଦା କୋଇଲା ଖଣିର ଅବ୍ୟବହୃତ ଗର୍ଭର ନିଷ୍କାସନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲା ଏବଂ କାରଖାନାକୁ ପାଇଁ ପାଣି ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ପୁନଃ ସଂଚାଳନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଖଣି ଗର୍ଭର ଶେଷ ଭାଗରେ ଆବର୍ଜନାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପାଇପ ଲାଇନ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ ନିଗାଡି ଆବର୍ଜନାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପୁନଃସଂଚାଳନ କରିବ ।

ଏପି ମୁତାବକ ସମସ୍ତ ତାପଜ ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ଶୂନ୍ୟ ନିଷ୍କାସନ ଅନୁସରଣ କରିବାର ଥିଲା । ତାସତ୍ତ୍ୱେ ତାଳଚେର ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ନିଷ୍କାସିତ ଆବର୍ଜନା ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଅବମାନନା କରି ବାହାରେ ନିଷ୍କାସନ କରୁଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ କରାଗଲା ।

• ପାଇଁ ପୋଖରୀର ଅତ୍ୟଧିକ ପ୍ରାବନ୍ଧ

ତାଳଚେର ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ର ଖଣି ଗର୍ଭ ଶେଷ ଭାଗରେ ଏଡବ୍ୟୁଆରଏସ ସ୍ଥାପନ କରି ନଥିଲା ଯଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଦିନ 1200 ଘନ ମିଟରର ପ୍ରଦୁଷିତ ଜଳ ନଳା ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍କାସିତ ହେଉଥିଲା ।

• ଶିଳ୍ପ ଆବର୍ଜନା

ଜଗନ୍ନାଥ ଗ୍ରାମ ପାର୍ଶ୍ୱରୁ ଏକ ନାଲ ଏବଂ କୋଇଲା ପରିବହନକାରୀ ଫିଟା ତଳୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ନାଲ କାରଖାନା ମଧ୍ୟରେ ଶିଳ୍ପ ଆବର୍ଜନା ନାଲକୁ ସଂଯୋଗ କରୁଥିଲା । ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଦୁଇ ନାଲ ବ୍ୟତୀତ ଇ ଏବଂ ଏଫ୍ ବିଭାଗ ଘର ଠାରୁ ନିଷ୍କାସିତ ଅନ୍ୟ ଏକ ନର୍ଦମା ଥିଲା । ଏହି ନିଷ୍କାସିତ ଜଳ ଏବଂ ଏସଟିପି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ହୋଇଥିବା ଜଳ ନିହିରା ନାଲରେ ନିଷ୍କାସିତ ହେଉଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ବର୍ଷା ଋତୁରେ ଏସଟିପି ପାର୍ଶ୍ୱବର୍ତ୍ତୀ ତାଳଚେର ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ରର ପାଖାପାଖି 2,000 କେଏଲଟି ଆବର୍ଜନା ଏହି ନାଲରେ ନିଷ୍କାସିତ ହେଉଥିଲା । ଯଦିଓ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଜଗନ୍ନାଥପୁର ଗ୍ରାମର ନାଲକୁ କାରଖାନା ପରିସୀମା ବାହାରେ ପୃଥକ କରିବାକୁ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲା (ମେ 2012) ତାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ସଂପାଦିତ ହୋଇ ପାରି ନଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଏହି ବିଷୟରେ ପୁନଶ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରି ନଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ସେଠାରେ କାରଖାନା ପରିସୀମା ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଚାରୋଟି ଅନନୁମୋଦିତ ନାଲ ଥିଲା ଯାହା କାରଖାନାର ଆବର୍ଜନା ନିହିରା ନାଲରେ ନିଷ୍କାସିତ କରୁଥିଲା ।

ଏସଏସ, ବିଓଡି ଏବଂ ଅଏଲ ଓ ଗ୍ରୀନ୍ (ଓ ଆଣ୍ଡ ଜି) କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିହିତ ମାନକ ଯଥାକ୍ରମେ 100 ମିଗ୍ରା /ଲି, 30 ମିଗ୍ରା /ଲି ଏବଂ 10 ମିଗ୍ରା /ଲି ଥିଲାବେଳେ ଏହି ଆବର୍ଜନାରେ ମାନକ 128-532 ମିଗ୍ରା/ଲି 31-44 ମିଗ୍ରା/ଲି ଏବଂ 12.40-18 ମିଗ୍ରା/ଲି ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଓଡିଶା ସରକାର ଉତ୍ତରରେ କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଏଡବୁଆରଏସ ସ୍ଥାପନା ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତା ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ କ୍ଷମତା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରାଯାଇ ପାରି ନଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍ତରରେ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଥିଲା ଯେ ଅନନୁମୋଦିତ ନାଳ ବିଶେଷତଃ ଗୃହ ଆବର୍ଜନାଥିଲା ଯାହାର ଗୁରୁତ୍ୱ ସ୍ପଷ୍ଟ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଅନନୁମୋଦିତ ନାଳରୁ ବାସ୍ତବ ପରିମାଣ ଏବଂ ବାସ୍ତବ ଗୁଣବତ୍ତା ମାପ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅବାବରୁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡର ସ୍ପଷ୍ଟ ଗୁରୁତ୍ୱ ଯୁକ୍ତି ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା ଯେତେବେଳେ ଏପି ମୁତାବକ ତାଳଚେର ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ର ଶୂନ୍ୟ ନିଷ୍ପାସନ ପାଇଁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରତିବନ୍ଧ ଥିଲା ।

ବିଭିନ୍ନ କାରଖାନାର ଆବର୍ଜନିତ ପାଣି ବା ଆବର୍ଜନାର ନିର୍ଗମନ ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଓ ନିଷ୍କାସିତ ଆବର୍ଜନାର ତଥ୍ୟ ଯଦିଓ ସମାକ୍ଷରେ ମପା ଯାଇଥିଲା ତାହା ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇ ପାରି ନଥିଲା ।

2.2.7.12 ମହାନଦୀରେ ଫ୍ଲୋରାଇଡ ଏବଂ ପାର୍ଥକ୍ୟ ମିଶ୍ରିତ ଜଳର ନିଷ୍କାସନ

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2007) ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ ଯେ ପାରାଦୀପ କାରଖାନାର ଆବର୍ଜନା ନିଷ୍କାସନ ପରିଚାଳନା ନିମ୍ନମାନର ଥିଲା ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା ପୋଖରୀରୁ ପାଣି ଝରିବାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାର ଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡର ମେ 2013, ଜୁଲାଇ 2013 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ଅନୁଧ୍ୟାନ ବିବରଣୀରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ କାରଖାନା ପରିସରରୁ ସମସ୍ତ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନାଳ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦୂଷିତ ଜଳ ଏକ ମାଟି ପୋଖରୀରେ ପଡୁଥିଲା ଏବଂ ସେଥିରୁ ଉଛୁଳୁଥିବା ପାଣି ମହାନଦୀରେ ନିଷ୍କାସିତ ହେବାର ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା । ଜଳର ମାନ ଅମ୍ଳୀୟ ଥିଲା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରର ଫ୍ଲୋରାଇଡ ଯାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାନକ 2 ମିଗ୍ରା/ ଲି ବିରୁଦ୍ଧରେ 33.6 ରୁ 1140.0 ମିଗ୍ରା/ଲି ଥିଲା । ଏହା ମହାନଦୀକୁ ନିଷ୍କାସିତ ହେଉଥିବା ଉଛୁଳା ପାଣିକୁ ବିଶୋଧିତ ବା ନାଳର ପ୍ରଦୂଷିତ ପାଣି ମାଟି ପୋଖରୀକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବା ବେଳେ କୌଣସି ବିଶୋଧନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପ୍ରତିକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରି ନଥିଲା ।

ଏଡବ୍ ବ୍ୟତୀତ କାରଖାନା ତାଲୁ ରଖିବାକୁ ସମ୍ମତି ପ୍ରଦାନ କଲାବେଳେ (ଜୁନ୍ 2008) ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଟିପିପି ରୁ ନିର୍ଗତ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଗୁଣ୍ଡକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବେ ନିଷ୍କାସନ କରିବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ପାର୍ଥକ୍ୟ ନିଷ୍କାସନ ପାଇଁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ଉପସ୍ଥାପିତ କରିବାର ଥିଲା ପରନ୍ତୁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ନିରୀକ୍ଷଣ (ଜୁଲାଇ 2013) ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ଏହି କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣର ପାର୍ଥକ୍ୟ ଗୁଣ୍ଡ ମହାନଦୀର ଅବବାହିକାରେ କୌଣସି ପ୍ରାଚୀର ଏବଂ ନାଳ ବା ଗଦାର ପ୍ରାବଧାନ ନରଖି ନିଷ୍କାସିତ କରୁଥିଲା । ଯଦ୍ୱାରା ଗଦା ଧୋଇ ହୋଇଯାଇ ମହାନଦୀ ପାଣିକୁ ପ୍ରଦୂଷିତ କରୁଥିଲା । ଏହି କାରଖାନା ସଠିକ୍ ପାର୍ଥକ୍ୟ ନିଷ୍କାସନ ପାଇଁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଯୋଜନା ଉତ୍ଥାପନ କରି ନଥିଲା । ଏହି ତଥ୍ୟ ସମାକ୍ଷାଦଳ ଓ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦୈନିକ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ (ଜୁଲାଇ 2017) ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଶିଳ୍ପି ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଦୂଷିତ ନିରାକରଣ ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ପ୍ରଦାନ କରିଅଛି ।

2.2.7.13 ପାରଦ ମିଶ୍ରିତ ଜଳକୁ ରଖିକୁଲ୍ୟା ନଦୀରେ ନିଷ୍କାସନ

ଓଡିଶାରେ ତରଳ କ୍ଲୋରିନ୍ ଏବଂ କଷ୍ଟିକ ସୋଡା ପାରଦ କୋଷ ବୈଷୟିକ ପଦ୍ଧତିରେ ଉତ୍ପାଦନ 1967 ମସିହାରୁ ହୋଇ ଆସୁଛି । ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବର୍ଜିତ ଜଳ ରଖିକୁଲ୍ୟା ଅବବାହିକାରେ ଏକ ମାଟି

ପୋଖରୀକୁ ନିଷ୍କାସିତ ହୁଏ ଯାହାକୁ ସୁରକ୍ଷା କୁଣ୍ଡ କହନ୍ତି । ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ କାରଖାନା ଚଳାଇବାର ଅନୁମତି ଦେଲା ବେଳେ ସର୍ତ୍ତ ରଖିଥିଲେ ଯେ ସମସ୍ତ ପାରଦ ମିଶ୍ରିତ ଆବର୍ଜନା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାବେ ପୁନଃ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ହେବ ଏବଂ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ନିଷ୍କାସିତ ଆବର୍ଜନା ରକ୍ଷି କୁଲ୍ୟା ନଦୀର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଜଳ ଉତ୍ସରେ ନିଷ୍କାସିତ ହେବ ନାହିଁ । ପାରଦ ପାଇଁ ସାଧାରଣ ମାନକ 0.01 ମିଗ୍ରା/ଲି ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ପରନ୍ତୁ ପରିବେଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁସାରେ ବିସ୍ମୟ ଯାଞ୍ଚରୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ (ଫେବୃୟାରୀ 2008) ଦେଖିଲେ ଯେ କାରଖାନା ପାଖାପାଖି ଜଳ ଉତ୍ସ ବିଶେଷ କରି ରକ୍ଷିକୁଲ୍ୟା ଏବଂ କାରଖାନା ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ପାରଦ ମିଶ୍ରଣ 0.018 ମିଗ୍ରା/ଲି ଏବଂ 0.052 ମିଗ୍ରା/ଲି ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ତେଣୁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଏକ ସମୟ ଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଯୋଜନା ଚାଲୁରହିଥିବା ପାରଦ କୋଷ ପ୍ରକ୍ରିୟାରୁ ପାରଦ ମେମ୍ବରାନୁ ସେଲ୍ ପଦ୍ଧତିକୁ ଅନୁସରଣ କରିବା ଉତ୍ତାପନ କରିବାର ଥିଲା । କାରଖାନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କହିଲେ (ଜାନୁୟାରୀ 2011) ପାରଦ କୋଷ ବୈଷୟିକ ପଦ୍ଧତି ସ୍ଥାୟୀ ବାବରେ ଡିସେମ୍ବର 2010 ଠାରୁ ବନ୍ଦ କରାଯାଇଛି । ପରନ୍ତୁ ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ପାରଦର ମାତ୍ରା ଇଟିପି ନିର୍ଗମନରେ 0.72 ମିଗ୍ରା / ଲି । ପୋଖରୀ ପାଣିରେ 0.72 ମିଗ୍ରା/ଲି ଏବଂ ନଳକୂପ ଜଳରେ 0.11 ମିଗ୍ରା/ଲି ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ସମୀକ୍ଷା ସେକ୍ସ ସୁଦ୍ଧା କାରଖାନାର ପ୍ରଦୂଷିତ ସ୍ଥଳକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବା ପାଇଁ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳ ପାଇଁ ଟିଠା ପ୍ରକଳ୍ପ ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ନଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ନିରୀକ୍ଷଣ ସମୟରେ(ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014) ଅନୁପାଳନ କରିବାର ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଅନୁସାରେ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ ଅନୁଗୁଳ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ବନ୍ଦ କରିବା ପୂର୍ବ୍ବ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ କାରଖାନା ଚଳାଇବାର ଅନୁମତି ନଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ବହୁଳ ମାତ୍ରାରେ ପ୍ଲୋରାଇଡ଼ ନିର୍ଗମନ ସହ ଏପ୍ରିଲ 2003 ରୁ ଚାଲୁ ରହିଛି । ଯେହେତୁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ସଠିକ୍ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

2.2.7.14 ପ୍ଲୋରାଇଡ଼ ସଂଦୂଷିତ ଜଳର ନିଷ୍କାସନ

ଅନୁଗୁଳରେ ଗୋଟିଏ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2003 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୈଧ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଚାଲୁ ଥିଲା ଏବଂ ଅଣ ବିଶୋଧିତ ଅପଚୟ ଜଳକୁ ବାହ୍ୟ ନଳା ମଧ୍ୟକୁ ନିଷ୍କାସନ କରୁଥିବାରୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମ୍ପତ୍ତି ମଞ୍ଜୁରୀ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଦ୍ଵାରା ଏହା ଦେଖାଗଲା (ନଭେମ୍ବର 2006) ଯେ 2 ମିଗ୍ରା/ଲି ମାନକ ତୁଳନାରେ ପ୍ଲୋରାଇଡ଼ର ମାତ୍ରା 117 ଗୁଣ ଅଧିକ ଥିଲା ।

2006-11 ବର୍ଷ ନିମନ୍ତେ ଚାଲୁ କରିବାର ସମ୍ପତ୍ତି ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ପୁନର୍ବାର ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2008) ଏବଂ ଏହି ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ପାଇଁ ଅନୁଗୁଳ ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ତେବେବି, ଏହି ଶିଳ୍ପସଂସ୍ଥାର ବନ୍ଦ ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନ ସହ ଅନୁସରଣ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ସମୟ ସମୟରେ ଏସସିଏନ୍ ଜାରି କରୁଥିଲେ ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ନିରୀକ୍ଷଣ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014) ସମୟରେ ଅନୁପାଳନ ଅବଲୋକନ କରାଗଲା ଏବଂ ତଦନୁସାରେ ଏହାଗକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଜାରି କରାଗଲା ଓ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଅନୁଗୁଳଙ୍କୁ ଏହାର ବନ୍ଦ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରାଗଲା । କିନ୍ତୁ ଏହି ଶିଳ୍ପସଂସ୍ଥା ଅପ୍ରେଲ 2003 ରୁ ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତ ନ କରି ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ନିଃସରଣ ସହ ଚାଲୁ ରଖିଥିଲା ଯେହେତୁ ବହୁ ପୂର୍ବ୍ବରୁ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାରେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

2.2.7.15 ସ୍ଥାନୀୟ ସହର ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣ

ଜାତୀୟ ନଦୀ ସଂରକ୍ଷଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ (ଏନଆରସିଟି) ଅନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ନଦୀରେ ହେଉଥିବା ପ୍ରଦୂଷଣର 75 ପ୍ରତିଶତ ନଦୀ ଅବବାହିକାରେ ଅବସ୍ଥିତ ସହରର ଆବର୍ଜନା ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ବାକି 25 ପ୍ରତିଶତ ଶିଳ୍ପ ଆବର୍ଜନାରୁ ହୋଇଥାଏ । ଓଡ଼ିଶାରେ 109 ଟି ସ୍ଥାନୀୟ ସହର ସଂସ୍ଥା ଅଛନ୍ତି । ସମାକ୍ଷା ସର୍ବେକ୍ଷଣରୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିଷୟ ଦେଖାଗଲା ।

- ନର୍ଦ୍ଦମା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଉନ୍ନତି ଏବଂ ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଜାତୀୟ ନଦୀ ସଂରକ୍ଷଣ ବୋର୍ଡ ଜାତୀୟ ନଦୀ ସଂରକ୍ଷଣ ଯୋଜନା ଭିତ୍ତିରେ ପୁରୀ ସହରର ନିଷ୍କାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥା / ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ତଦନୁଯାୟୀ ଗୃହ ଏବଂ ସହରାଞ୍ଚଳ ବିକାଶ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ସହିତ 80.45 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଣ୍ଟିର ପ୍ରାବଧାନ (ଅକ୍ଟୋବର 2002) କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ହେବାର ଥିଲା । 134.29 କିମି ର ଆବର୍ଜନା ନାଳରୁ 123.07 କିମି (ଜୁନ 2014) ସୁଦ୍ଧା ଏବଂ 15 ଏମଏଲଡି କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ଏସଟିପି 2013 ସୁଦ୍ଧା ନିର୍ବାହ ହୋଇଥିଲା । ପରନ୍ତୁ ଆବର୍ଜନା ପମ୍ପିଙ୍ଗ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଭାବରୁ ଜୁନ୍ 2014 ସୁଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇ ପାରି ନଥିଲା ।
- କଟକ ମତଗଜପୁରରେ 33 ଏମଏଲଡି କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ (ଜାନୁୟାରୀ 2007) ଏସଟିପି ନିର୍ବାହ ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣର ଅଭାବ ହେତୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଆବର୍ଜନା ପ୍ରବାହ ହୋଇପାରୁ ନଥିଲା ଯଦ୍ୱାରା ଅବିଶୋଧିତ ଆବର୍ଜନା ମହାନଦୀରେ ନିଷ୍କାସିତ ହେଉଥିଲା ସହରର ଚିଠା ଆବର୍ଜନା ନିଷ୍କାସନ ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ 2014 ରେ 92.13 ଏମଏଲଡି କ୍ଷମତାର ଏସଟିପି ବର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ପାଣିକୁ ବିଶୋଧନ କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିଲା ।

ମତଗଜପୁର, କଟକରେ ଖରାପ ଆବର୍ଜନା ନିଷ୍କାସନ ହେତୁ

- ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହରରେ ଏକତ୍ରୀତ ଆବର୍ଜନା ନିଷ୍କାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ 754.23 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆକଳନ ସହିତ 412.20 କି.ମି ଆବର୍ଜନା ନିଷ୍କାସନ ନାଳ ଏବଂ 190.7 ଏମଏଲଡି କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ 6 ଟି ଏସଟିପି କରିବାର ଥିଲା । ଫେବୃୟାରୀ 2008 ରେ କାମ ନିଆଯାଇ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ସ୍ଥିରାକୃତ ହୋଇଥିଲା । ପରନ୍ତୁ 412.20 କି.ମି ଆବର୍ଜନା ନିଷ୍କାସନ ନାଳ ମଧ୍ୟରୁ 167.52 କି.ମି ର ନାଳ ଏବଂ 6ଟି ଏସଟିପି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ମଧ୍ୟ ଜୁନ 2014 ସୁଦ୍ଧା ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।
- ରାଉରକେଲା ଓ ସମଲପୁର ସହରରେ ଏସଟିପିର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇନଥିଲା । ଯଦିଓ 582.66 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 448.33 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆକଳନ ଚିଠା ପ୍ରକଳ୍ପ ବିବରଣୀରେ କରାଯାଇ ଥିଲା ।
- ଅଗଷ୍ଟ 2012 ରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 13 ଟି ସହର⁴⁸ର ଚିଠା ପ୍ରକଳ୍ପ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଜୁଲାଇ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଗୋଟିଏ ଚିଠା ପ୍ରକଳ୍ପ ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇନ ଥିଲା ।

⁴⁸ ଯାଜପୁର, ବାଲେଶ୍ୱର, ବାରିପଦା, ଯୋଡା, କେଉଁଝର, ସୋନପୁର, ସୋନପୁର, ଫୁଲବାଣୀ, କୋରାପୁଟ, ରାୟଗଡ଼ା, ଭବାନୀପାଟଣା, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, ବଲାଙ୍ଗିର ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ।

- ବାକି 91 ଟି ସ୍ଥାନୀୟ ସହର ସଂସ୍ଥାର ନିଷ୍ପାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ତେଣୁ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ରୋକିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉନ୍ନତି ଏବଂ ଏସଟିପିର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କୌଣସି ସ୍ଥାନୀୟ ସହର ସଂସ୍ଥାରେ ପ୍ରଭାବିତ ନ ଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ ମାନି କହିଲେ ଯେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ନିୟମିତ ଭାବେ ସ୍ଥାନୀୟ ସହର ସଂସ୍ଥା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏବଂ ଗୃହ ଏବଂ ସହର ବିକାଶ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ ସମ୍ପନ୍ନ କରାଯାଇ ଏସଟିପିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏବଂ ଜଳ ଉତ୍ସକୁ ଆବର୍ଜନା ନିଷ୍ପାସନ ସମୟରେ ସଠିକ୍ ସଂଶୋଧନ କରିବା ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଡରାନିତ କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ ସ୍ଥାନୀୟ ସହର ସଂସ୍ଥାର ଏସଟିପି ର ଅଭାବ ହେତୁ ଅବିଶୋଧିତ ଆବର୍ଜନାକୁ ଜଳ ଉତ୍ସରେ ନିଷ୍ପାସନ କରାଯାଇଛି । ଯଦ୍ୱାରା ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣ ଘଟୁଛି ।

2.2.7.16 ହୋଟେଲମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣ

ଜଳ ନିୟମ (ପିସିପି) ର 1974 ଧାରା 25 ମୁତାବକ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ରା.ପ୍ର.ନି.ବୋ ର ପୂର୍ବ ସମ୍ମତି ବିନା କୌଣସି ଶିଳ୍ପର ପ୍ରତିଷ୍ଠା, କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ବା ନିଷ୍ପାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବିଶୋଧନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବଂ ସେଥିରେ କୌଣସି ଯୋଗ ବା ସଂପ୍ରସାରଣ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଯାହାକି ବ୍ୟବସାୟିକ ଆବର୍ଜନାକୁ ନାଳ/କୂଅ/ଭୂକମ୍ପିରେ ନିଷ୍ପାସିତ ହେବ । ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟମ 1986 ରେ ହୋଟେଲ ଗୁଡ଼ିକ ବାହାରେ ଆବର୍ଜନା ନିଷ୍ପାସନ କରିବା ସମୟରେ ମାନିବା ମାନକଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରାବଧାନ ରହିଛି ।

ଆଞ୍ଚଳିକ କେନ୍ଦ୍ର, ଭୁବନେଶ୍ୱରର ସୂଚନା ଅନୁସାରେ ପୁରୀ ସହରର 300 ଟି ହୋଟେଲ ସେମାନଙ୍କ ଆବର୍ଜନାକୁ ବିଶୋଧନ ନ କରି ନିଷ୍ପାସନ କରୁଥିଲେ ଯେଉଁଥିପାଇଁ ମଇ ୧୦ ଅଗଷ୍ଟ 2014 ମଧ୍ୟରେ ତତ୍କାଳୀନ ବନ୍ଦ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଏବେ ବ୍ୟତୀତ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ 35 ଟି ହୋଟେଲରେ ଏସଟିପି ନ ଥିଲା ।

ସିଟିଓ ନଥିପତ୍ରରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ପୁରୀରେ ଥିବା ଏକ ହୋଟେଲକୁ ଆବର୍ଜନା ବିଶୋଧନ ସୁବିଧା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନ ଥିବା ହେତୁ ତତ୍କାଳୀନ ବନ୍ଦ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ତା ପରେ ନଭେମ୍ବର 2006 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2008 ରେ ଦୁଇଥର ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ତେବେ ନିରୀକ୍ଷଣ ସମୟରେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ବୋର୍ଡ ଅବଲୋକନ କରିଥିଲା ଯେ ଗତ ଆଠ ବର୍ଷ ଧରି ବନ୍ଦ ବିଜ୍ଞପ୍ତିକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ହୋଟେଲଟି ଚାଲୁ ରହିଥିଲା । ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ପୂର୍ବରୁ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ବନ୍ଦ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଅନୁପାଳନ ସମୟରେ ସୁନିଶ୍ଚିତ ନ କରି ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟମ ବୋର୍ଡ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ସମ୍ପତ୍ତି/ ଚାଲୁ କରାବା ସମ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଜାରି କରିଥିଲେ (ମେ 2014) ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଚାଲୁ ରହିଥିବା 556 ଟି ହୋଟେଲ ମଧ୍ୟରୁ 485 ଟି ହୋଟେଲ ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ପତ୍ତି ବିନା/ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଶାସନ ମଧ୍ୟକୁ ଅଣା ନ ଯାଇ ଚାଲୁଅଛି ।

2.2.7.17 ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣ

ଜୈବ ଆବର୍ଜନା (ପରିଚାଳନା ଏବଂ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲିଂ) ନିୟମ 1998 ଅନୁସାରେ ପ୍ରତି ମାସରେ ଏକ ହଜାରରୁ କମ୍ ରୋଗିଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା / ସେବା ଯୋଗାଇଥିବା ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ଛାଡି, କୌଣସି ପ୍ରକାର ଜୈବ ଆବର୍ଜନା ହସ୍ତଗତ କରୁଥିବା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ(ଏଚସିଇ) ଗୁଡ଼ିକ କ୍ଷମତାପନ୍ନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତିକରଣ ହାସଲ କରିବେ । ଏହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଲା ଯେ, ରୋଗ ନିଦାନ ଚିକିତ୍ସା ମାନବ ବା ପଶୁମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିରୋଧିତ କରିବା ସମୟରେ ବା ସେ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଗବେଷଣା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଉଥିବା ତରଳ ଆବର୍ଜନା, ଜୈବ

ଆବର୍ଜନାର ଏକ ବର୍ଗ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହାର ବିଶୋଧନ ଏବଂ ନିଷ୍କାସନ ଏଭଳି ଉପାୟରେ କରାଯିବ ଯାହାକି କଥିତ ନିୟମରେ ବିହିତମାନଙ୍କୁ ଅନୁପାଳନ କରିବ ।

100 ବା ତଦୁର୍ଦ୍ଧ ଶଯ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ସାସ୍ତ୍ରୀ ସେବା ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ଅପଚୟ ଜଳ ନିକାସ ନିମନ୍ତେ ସମ୍ମତି ହାସଲ କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଉପଦେଶ ଦେଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) । ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶାରେ ଶଯ୍ୟା କ୍ଷମତା 100 ରୁ 1707 ମଧ୍ୟରେ ଥିବା 75 ଟି ଚିକିତ୍ସାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଦୁଇଟି ବୈଧ ସମ୍ମତି ମଧ୍ୟରେ ଚାଲୁଅଛି ତଥା ତରଳ ଆବର୍ଜନା ବିଶୋଧନ ନିମନ୍ତେ ଇଟିପି ଅଛି । ପୁନଶ୍ଚ ସମ୍ମତି ମଞ୍ଜୁରୀ ଜରିଆରେ ତରଳ ଆବର୍ଜନା ନିକାସର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତି ମାସରେ ଏକ ହଜାରରୁ ଅଧିକ ରୋଗିଙ୍କୁ ସାସ୍ତ୍ରୀ ସେବା ଯୋଗାଉଥିବା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକର ସୂଚୀ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇନାହିଁ ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ, ଡାକ୍ତରଖାନାଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିବାରଣ ପ୍ରତିକାର ନେବା ପାଇଁ ସମ୍ମତି ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

2.2.7.18 କଂସେଇଖାନା/ମାଂସ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରଣ ଶିଳ୍ପ ଦ୍ଵାରା ଆବର୍ଜନାର ନିକାସ

କଂସେଇଖାନା (ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏଚ୍) ମାଂସ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରଣ ଶିଳ୍ପ (ଏମ୍‌ପିଆଇ) ଗୁଡ଼ିକୁ ଇଟିପି ସଂସ୍ଥାପନ ସମନ୍ଧୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଜାରି କରିବା ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ମାନଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଅନୁଦେଶ ଦେଇଥିଲେ (ଜୁଲାଇ 2002) । କଥିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାର ଅନୁପାଳନ ଯୋଗୁଁ ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏଚ୍/ଏମ୍‌ପିଆଇ ଗୁଡ଼ିକର ଅବସ୍ଥା ସମେତ ସଂସ୍ଥାପିତ ହୋଇସାରିବା ଇଟିପି ସମନ୍ଧରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ କରାଇବା ପାଇଁ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଏ.ଏସ୍‌ଏଚ୍ ମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମତି ପ୍ରଶାସନ ମଧ୍ୟକୁ ଆଣିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ସମନ୍ଧରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ପୁନର୍ବାର ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ (ଅପ୍ରେଲ 2011) । ଜବାବରେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ କହିଲେ (ମେ 2011) ଯେ ଏହିଶିଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଅତି ନଗଣ୍ୟ ଏବଂ ଅସଂଗଠିତ ଭାବରେ ଚାଲୁଅଛି ଯାହା ଫଳରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ମତ ପ୍ରଶାସନ ମଧ୍ୟକୁ ଆସି ପାରି ନାହିଁ ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (i) ସମସ୍ତ ଏ.ଏସ୍‌ଏଚ୍/ଏମ୍‌ପିଆଇ ଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରି ଏକ ସୂଚୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ (ii) କଠିନ ଆବର୍ଜନା ଏବଂ ଜଳ/ବାୟୁ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ସମନ୍ଧରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦକ୍ଷେପ ସୁପାରିଶ କରିବା, (iii) ଏ.ଏସ୍‌ଏଚ୍/ଏମ୍‌ପିଆଇ ଗୁଡ଼ିକର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ଅନିୟତ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବା ଏବଂ (iv) ଯେତେ ଛୋଟ ହେଲେ ବି ଅଣ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ କଂସେଇଖାନା ଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ନିମନ୍ତେ କଂସେଇଖାନା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ କମିଟି (ଏସ୍‌ସିଏସ୍‌ଏଚ୍) ନାମରେ ଏକ କମିଟି ଗଠନ କରିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) । ଏହି କମିଟି ଡିସେମ୍ବର 2013 ସୁଦ୍ଧା ଦୁଇଟି ସଭା ସଂଚାଳନ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଏ.ଏସ୍‌ଏଚ୍/ଏମ୍‌ପିଆଇ ଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା । କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ର ସମ୍ମତି ପ୍ରଶାସନ ମଧ୍ୟକୁ ଅଣାଯାଇ ପାରି ନଥିଲା ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ରାଜ୍ୟରେ କୌଣସି ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏଚ୍ ଏବଂ ଏମ୍‌ପିଆଇ ଯୁନିଟ୍ ଚାଲୁ ହୋଇ ନାହିଁ । ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ସହରାଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକରେ ବିକ୍ରି ଅଞ୍ଚଳ ଅଛି ଯେଉଁଠାରେ ମାଂସ /ଆମିଷ ଖାଦ୍ୟ ବିକ୍ରି କରାଯାଏ । ଏବଂ ଏହିଠାରେ ଇଟିପିର ସଂସ୍ଥାପନ ଏବଂ ଚାଳନା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସାକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇ ନପାରେ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କୁହାଗଲା ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ବିକାଶ କରି ସେହି ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ସଂଗଠିତ ଉପାୟରେ କରା ନଯାଏ ତେବେ ଏହିପରି ଗତିବିଧି ଦ୍ଵାରା ହେଉଥିବା ଜଳ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବି ଜଙ୍ଗଲରେ ସମାଧାନ କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

2.2.8 ଓଡ଼ିଶାରେ ପରିବେଶ ଆଇନର ଅନୁପାଳନ

2.2.8.1 ଖଣି ଉଦ୍ୟୋଗମାନଙ୍କର ପରିବେଶ (ସୁରକ୍ଷା) ନିୟମର ଅବମାନନା

ଖଣି ଉଦ୍ୟୋଗମାନଙ୍କର ପରିବେଶ (ସୁରକ୍ଷା) ନିୟମ 1986 ବ୍ୟବସ୍ଥାନୁସାରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ପରିବେଶ ପ୍ରଭାବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବିଜ୍ଞପ୍ତି (ଜାନୁୟାରୀ 1994) ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ଜନିତ ବୋଧ ଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଚିଠା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲା । ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ପରିବେଶ ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିବା ଦରକାର । ଏହି ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଅନୁସାରେ 5 ହେକ୍ଟର କିମ୍ବା ତଦୂର୍ଦ୍ଧ ଶ୍ରେଣୀର ଥିବା ଖଣି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ପରିବେଶ ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ ।

ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟମର ବୋର୍ଡ଼ ଏହାର 71 ତମ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2002) ବୋର୍ଡ଼ ସଭାରେ ଅନୁମୋଦିତ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ନିରୀକ୍ଷଣ ନିମିତ୍ତ ସର୍ବନିମ୍ନ ସମୟ ଅନ୍ତରରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଖଣି ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଶାସନ ସମ୍ପତ୍ତି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ନଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ 2010 ମସିହାରୁ 2010 ମଧ୍ୟରେ 198 ଟି ଖଣି ଉଦ୍ୟୋଗ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟମର ବୋର୍ଡ଼ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ସମ୍ପତ୍ତି/ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କର ପରିବେଶ ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ଅନୁମୋଦନ ନଥାଇ ଚାଲୁ ରହିଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ଲୋହିତ ଏବଂ ଖଣିଜ ବିଭାଗ ଏହି ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ବୋର୍ଡ଼କୁ (ଜୁଲାଇ 2011) ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ 180 ଗୋଟି ଖଣି ଉଦ୍ୟୋଗ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟମର ବୋର୍ଡ଼ର 3.29 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ଦେୟ ଲେଉଟି କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପରିବେଶ ପ୍ରତି ଉପଯୁକ୍ତିବା ପ୍ରଦୃଷ୍ଟର ମାତ୍ରା ଅଣ ଦେଖା ରହିଯାଇଥିଲା । ଖଣି ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ସମୟାନୁଯାୟୀ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବାର ଗୁରୁତ୍ୱ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରି ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟମର ବୋର୍ଡ଼ ଏଗୁଡ଼ିକୁ ତ୍ରେମାସିକ ନିରୀକ୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କଲା (ଫେବୃୟାରୀ 2014) । ଏହିପରି ଭାବରେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟମର ବୋର୍ଡ଼ ଦ୍ୱାରା ଖଣିଜ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ସମୟାନୁଯାୟୀ ନିରୀକ୍ଷଣ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଫଳରେ ପରିବେଶ ପ୍ରତି ଉପଯୁକ୍ତିବା ପ୍ରଦୃଷ୍ଟର ମାତ୍ରା ଫେବୃୟାରୀ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟମର ବୋର୍ଡ଼ ଖଣିଜ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକୁ ଜଳ (ନିବାରଣ ଏବଂ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟମର) ନିୟମ, 1974 ଏବଂ ବାୟୁ (ନିବାରଣ ଏବଂ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟମର) ନିୟମ 1981 ଅନୁସାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ସମ୍ପତ୍ତି/ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପରିବେଶ (ସୁରକ୍ଷା) ନିୟମ 1986 ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବୈଧାନିକ ଆବଶ୍ୟକତା ନିରୀକ୍ଷଣ କରିପାରି ନ ଥିଲା ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଜନ ଶକ୍ତିର ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଅଭାବ ହେତୁ ଖଣିଜ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅନୁସାରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବା କଠିନ ଥିଲା । ସରକାର ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଲେ ଯେ ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ଜନଶକ୍ତି ଅବସ୍ଥାନର ବିକାଶ ହେବା ପରେ ଖଣି ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକୁ ତ୍ରେମାସିକ ନିରୀକ୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଗଲା ।

2.2.8.2 ଜାତୀୟ ସବୁଜ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମାକୁ ଅବମାନନା

ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା, ଜଙ୍ଗଲ ଓ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାକୃତିକ ସଂପଦଗୁଡ଼ିକର ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା, ପରିବେଶ ଜନିତ ବୈଧିକ ଅଧିକାର ଏବଂ ଧନଜନ ଯୋଗ୍ୟତା ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ ବା ତାହାକୁ ଉପଶମ ଏବଂ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ସବୁଜ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ (ଏନଜିଟି) ନିୟମ ଗୃହୀତ (ଜୁନ 2010) ହୋଇଥିଲା । କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟମର ବୋର୍ଡ଼ଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷ କ୍ଷମତାପନ୍ନ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ବିନା ଚାଲୁ ରହିଥିବା ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଜାତୀୟ ସବୁଜ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଆଦେଶ (ମେ 2013) ଜାରି କରିଥିଲା । ଯେହେତୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ବୈଧିକ ବାଧ୍ୟତାର ବ୍ୟାପକ ଅବହେଳା କରୁଥିବା ବୋଲି ଗଣ୍ୟ କରାଯାଉଥିଲା ।

କିନ୍ତୁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ବୋର୍ଡ଼ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁଚନା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014) ଅନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ 2116 ଗୋଟି⁴⁹ ଉଦ୍ୟୋଗ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ପତ୍ତି ବିନା ଚାଲୁ ରହିଥିଲା ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଖିଲାପକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ବିରୋଧରେ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ୍, ବନ୍ଦ କରିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ବୈଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଅଛି ।

2.2.8.3 ପାଉଁଶର ବ୍ୟବହାର

ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା, ଉପର ମୃତ୍ତିକାର ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ କୋଇଲା ବା ଲିଗନାଇଟ୍ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କାରଖାନା ମାନଙ୍କରୁ ନିର୍ଗତ ହେଉଥିବା ପାଉଁଶ ଗଦାକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ପାଉଁଶର ଶତ ପ୍ରତିଶତ ବ୍ୟବହାର କରିବା ନିମନ୍ତେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେଉଁଥିରେ କି ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କାରଖାନା ଗୁଡ଼ିକୁ 5 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି ହେବା ପରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଥିବା ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କାରଖାନାଗୁଡ଼ିକ ଚାରି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କାରଖାନାର ନିର୍ଗତ ହେଉଥିବା ପାଉଁଶର ଶତ ପ୍ରତିଶତ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ତେବେ ବି ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଦେଇଥିବା ସୁଚନା ଅନୁସାରେ 2005-06 ର 2008-09 ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଗତ ଜମା ହୋଇଥିବା ପାଉଁଶ 36.77 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଥିଲା ଯାହାକି 2009-10 ରୁ 2013-14 ମଧ୍ୟରେ 52.21 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ମୋଟ ଜମାକୁ 59.2 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଥିଲା । ଯଦ୍ୟପି ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିବା ପାଉଁଶ 2009-10 ରେ ଶତକଡ଼ା 43.93 ପ୍ରତିଶତରୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ 2013-14 ମସିହାରେ ଶତକଡ଼ା 61.3 ପ୍ରତିଶତରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା । ପାଉଁଶର ହାରାହାରି ବାର୍ଷିକ ଜମା ପରିମାଣକୁ ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରଖିଥିଲା (9.44 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ରୁ 10.75 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍) ।

ସମାକ୍ଷରେ ଅବଲୋକନ କରାଗଲା ଯେ 33 ଗୋଟି ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କାରଖାନା ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 14 ଗୋଟି କାରଖାନା ନିର୍ଗତ ହେଉଥିବା ପାଉଁଶର ଶତ ପ୍ରତିଶତ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ 2013-14 ରେ କାରଖାନାରୁ ନିର୍ଗତ ହୋଇଥିବା 10.5 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ପାଉଁଶ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲା ଯାହାକି ମୋଟ ଉତ୍ପାଦନର ଶତକଡ଼ା 16 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଏହିପରି ଭାବରେ ତାପଜ କାରଖାନା ଗୁଡ଼ିକ କାରଖାନାରୁ ନିର୍ଗତ ହେଉଥିବା ପାଉଁଶର ବ୍ୟବହାର କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନୁସାରେ ହାସଲ କରିପାରି ନଥିଲେ ।

ସତ୍ୟତା ସାକାର କରିବା ସମୟରେ ସରକାର (ନଭେମ୍ବର 2014) ଜଣାଇଲେ ଯେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ବୋର୍ଡ଼ର ଅତ୍ୟାଗ୍ରହ ଅନୁସାରେ ପାଉଁଶକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ମାଣ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଅନୁସୂଚିତ ଦର ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଅଛି (ନଭେମ୍ବର 2014) ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ମୁଖ୍ୟ ସଚିବଙ୍କ ଅଧିକ୍ଷତାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ସଭା ବୈଠକରେ ପାଉଁଶକୁ କେନାଲ୍ ଅସର ଏବଂ ରାସ୍ତା କାମରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ନିଷିଦ୍ଧି ମଧ୍ୟ ନିଆଯାଇଥିଲା ।

2.2.8.4 ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ବୋର୍ଡ଼ର ସର୍ବଜନିତ ଚାଲୁକରିବା ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଦାନ

କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ବୋର୍ଡ଼କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ (ଜୁନ୍ 1993) ଦେଲା ଯେ କୌଣସି ଉଦ୍ୟୋଗକୁ ଚାଲୁକରିବା ସମ୍ପତ୍ତି କେବଳ ପରିବେଶ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସ୍ଥାବରଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥାପନ କରିବା ପରେ ଦିଆଯିବ ଏବଂ କୌଣସି ପ୍ରକାର ସର୍ବମୂଳକ ସମ୍ପତ୍ତି ଦିଆଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଜାଣ 16 ଜାନୁଆରୀ 1991 ଓ 12 ଫେବୃଆରୀ 1992 ବିଜ୍ଞପ୍ତିରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲା । ଫେବୃଆରୀ 2000 ରେ ମଧ୍ୟ

49 ବାଲେଶ୍ଵର-141, ବ୍ରହ୍ମପୁର-317, ଭୁବନେଶ୍ଵର-175, କଳିଙ୍ଗନଗର-395, କେଉଁଝର-265, ପାରାଦୀପ-56, ସମଲପୁର-767

କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦୁଷଣ ବୋର୍ଡ଼ ଏହାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଦୋହରାଇଥିଲେ । ସମୀକ୍ଷାର ଅବଲୋକନରେ ଜଣାପଡିଲା ଯେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ବିଭିନ୍ନ ଉଦ୍ୟୋଗ/ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଚାଲୁକରିବା ସମ୍ପର୍କରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର / କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ର ଆଦେଶକୁ ଅବମାନନା କରି ଦେଇଥିଲା ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରୁଥିବା ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକୁ କଠିନତର ରୀତି ଅନୁପାଳନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି କିମ୍ବା ପ୍ରଶାସନ ସମ୍ପର୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁ ରଖିବା ପାଇଁ ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରୁଥିବା ଉଦ୍ୟୋଗମାନଙ୍କ ଠାରୁ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ନେବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2003) କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ (ଫେବୃଆରୀ 2014) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରି ନଥିଲେ ।

2.2.9 ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ବୋର୍ଡ଼ର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ

2.2.9.1 ଅଣବିକଶିତ ପରିଚାଳନା ତଥ୍ୟ ପଦ୍ଧତି

ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ 516 ଗୋଟି ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକୁ ସିଧାସଳଖ ଏବଂ 6999 ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକୁ ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମାଧ୍ୟମରେ ପରିଚାଳନା କରିଥାଏ । କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଭିତ୍ତିକ ପରିଚାଳନା ତଥ୍ୟ ପଦ୍ଧତିର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ କେତେ ସଂଖ୍ୟାର ଉଦ୍ୟୋଗ ସତ୍ୟାପନ ପାଇଁ ବାକି ଅଛି, କେତେ ସଂଖ୍ୟକ ଉଦ୍ୟୋଗ ସତ୍ୟାପିତ ହୋଇଛନ୍ତି, କେତେ ସଂଖ୍ୟକ ସଂସ୍ଥା ପ୍ରତିଷ୍ଠା / ଚାଲୁକରିବା ସମ୍ପର୍କରେ ନଥାଇ ଚାଲୁ ରହିଛନ୍ତି ତଥା କେତେ ସଂଖ୍ୟକ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ଉପରେ ଜଳ ଦେୟ ବକେୟା ଅଛି ତାହାର ସତ୍ୟାପନ କରାଯାଇ ପାରି ନଥିଲା ।

ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଅନୁଗୁଳରେ 1180 ଗୋଟି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ଯଥା ପ୍ରସାର ପେକ୍ଷଣ ସଂସ୍ଥା (ଏସସିୟୁଏସ), ହଟ୍ ମିକ୍ସ (ଆରଏସ) ତଥା ଆଲୁମିନିୟମ କାରଖାନାଗୁଡ଼ିକ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ବୋର୍ଡ଼ର ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରଶାସନ ଦ୍ଵାରା 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଚାଲୁ ରହିଥିଲା । ତେବେ, ସବୁ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ବର୍ତ୍ତମାନର ଅବସ୍ଥା ସମୀକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ପରିବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ସତ୍ୟତା ସାକାର କରି ସରକାର ଜଣାଇଲେ(ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ମାନବ ସମ୍ବଳରେ ସ୍ଥାପନା ଯାହାକି ବର୍ତ୍ତମାନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଇଅଛି । ବିନିଯୋଗ କରି ବହୁଶୀଘ୍ର ପରିଚାଳନା ତଥ୍ୟ ପଦ୍ଧତିର ସଫ୍ଟୱେର ବିକାଶ କରିବ ।

2.2.9.2 ପ୍ରତିଷ୍ଠା / ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ପର୍କ ନଥାଇ ଉଦ୍ୟୋଗ/ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ଚାଲୁ ରଖିବା

ବଛାଯାଇଥିବା ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଦ୍ଵାରା ଦେଖାଗଲା ଯେ ନିମ୍ନଦର୍ଶିତ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା/ ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ପର୍କରେ ନଥାଇ ଚାଲୁ ରହିଥିଲା ।

- ଅନୁଗୁଳ ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଥିବା 12 ଗୋଟି ହଟ୍ ମିକ୍ସ କାରଖାନା(ଏଟଏମପିସ) ମଧ୍ୟରୁ ଚାରିଗୋଟିରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା / ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ପର୍କରେ ଥାଇ ଚାଲୁଥିଲା । ବାକି ଆଠ ଗୋଟି କାରଖାନାର କୌଣସି ସୂଚନା ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା । ହଟ୍ ମିକ୍ସ କାରଖାନାଗୁଡ଼ିକର ଅବସ୍ଥା ଜାଣିବା ପାଇଁ ସମୀକ୍ଷା ଦଳ ଅନୁଗୁଳ ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଏକକ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ବଡ଼କେରା, ଅନୁଗୁଳ ଠାରେ ଥିବା ଏକ ହଟ୍ ମିକ୍ସ କାରଖାନାର 05 ଜୁଲାଇ 2014 ଦିନ ଯୁଗ୍ମ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିଥିଲେ । ଯଦିଓ ସେହି କାରଖାନାଟିକୁ ଆଞ୍ଚଳିକ ଅଧିକାରୀ 42 ନମ୍ବର ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଥିବା ଯୋଗୁଁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ସମ୍ପର୍କରେ ଦେବା ପାଇଁ ମନା କରିଥିଲେ(ଜୁନ୍ 2014) ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ କାରଖାନାଟି ଆପାତତଃ ଚାଲୁ ରହିଥିଲା କାରଣ ପିରୁ ଏବଂ ଗୋଟି ଭଳି ସାମଗ୍ରୀ କାରଖାନା ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଜମା ହୋଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ, ଆଠଗୋଟି ହଟ୍ ମିକ୍ସ କାରଖାନା ମଧ୍ୟରୁ ଛଅ ଗୋଟି ବହୁଦିନ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁନଥିଲା, ଗୋଟିଏ କାରଖାନା ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଅଛି ଏବଂ ବଡ଼କେରା, ଅନୁଗୁଳଠାରେ ଥିବା କାରଖାନାଟିକୁ ପୁଣି ଥରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

- ଅନୁଗୁଳ ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଥିବା 28 ଗୋଟି ମିନେରାଲ ଷ୍ଟାଲ୍ ଷାର୍ଟ୍ (ଏମଏସ୍‌ସ୍‌ଆଇ) ମଧ୍ୟରୁ 15 ଗୋଟି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା / ଚାଲୁକରିବା ସମ୍ପତ୍ତି ବିନା ଚାଲୁ ରହିଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ସମ୍ପତ୍ତିରେ ବଗିଚୁଡ଼ିକରେ ସାମଗ୍ରୀ ପରିବହନ କରିବା ସମୟରେ ଟାରପଲିନ୍ ଚଦର ଘୋଡ଼ାଇ ପରିବହନ କରିବାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସର୍ତ୍ତ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ମଞ୍ଜେଶ୍ୱର ରେଳ ଷ୍ଟେସନର ବସ୍ତୁଗତ ସତ୍ୟାପନ ଦ୍ୱାରା ଦେଖାଗଲା ଯେ ବଗିଚୁଡ଼ିକୁ ଚଦରରେ ଆଜ୍ଞାପିତ ନକରି ପରିବହନ କରାଯାଉଥିଲା ଯାହା ଦ୍ୱାରାକି ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷିତ ହେଉଥିଲା ।

ମଞ୍ଜେଶ୍ୱର ରେଳ ଷ୍ଟେସନ, ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ଖୋଲା ରେଳଫ୍ରେଟ୍‌ରେ ଖଣିଜପ୍ରାପ୍ୟ ପରିବହନ

ସରକାର ଉତ୍ତରରେ କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ,

28 ଗୋଟି ମିନେରାଲ ଷ୍ଟାଲ୍ ଷାର୍ଟ୍ ମଧ୍ୟରୁ 22 ଗୋଟି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ୍ ଏହି ସବୁ ମିନେରାଲ ଷ୍ଟାଲ୍ ଷାର୍ଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକରେ କ୍ଷତିକାରକ ସାମଗ୍ରୀ ଥିବା ଯୋଗୁଁ ସମ୍ପାଦିତ ପରିବେଶ ଅବନତିକୁ ଏଡ଼ାଇବା ନିମନ୍ତେ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସକଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନେଇ ବନ୍ଦ କରି ନଥିଲେ ।

- ଯେଉଁସବୁ ପ୍ରସ୍ତର ପେକ୍ଷଣ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ (ଏସ୍‌ସିୟୁ) ପ୍ରଚଳିତ ମାନଦଣ୍ଡକୁ ପାଳନ ନକରି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ୍‌ର ସମ୍ପତ୍ତି ନଥାଇ ଚାଲୁ ରହିଥିଲା , ସେହି ସବୁ ଯୁନିଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ (ଜୁନ୍ 2010) । ଉକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମାରେ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନର ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ୍‌କୁ ସହଯୋଗ କରି ପ୍ରସ୍ତର ପେକ୍ଷଣ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଥିଲା । ନଥିପତ୍ରର ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ 1932 ପ୍ରସ୍ତର ପେକ୍ଷଣ ଯୁନିଟ୍ ମଧ୍ୟରୁ 744 ଗୋଟିକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ତେବେବି ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ୍ ଏପ୍ରିଲ 2014 ସୁଦ୍ଧା 159 ଗୋଟି ପ୍ରସ୍ତର ପେକ୍ଷଣ ଯୁନିଟ୍‌କୁ ବନ୍ଦ କରିଥିଲା ଏବଂ ବାକି 585 ଯୁନିଟ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁ ରଖିଥିଲା 03 ଜୁଲାଇ 2014ରେ । ସମୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଅନୁଗୁଳ ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଏକକ ପ୍ରତିନିଧି ସହିତ ହୋଇଥିବା ଯୁଗ୍ମ ନିରୀକ୍ଷଣ ଦ୍ୱାରା ଚାରିଗୋଟି ମୁଦ ହୋଇଥିବା ପ୍ରସ୍ତର ପେକ୍ଷଣ ଯୁନିଟ୍ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଗୋଟି ମୁଦ ହୋଇଥିବାର ଜଣାପଡ଼ିଲା । ତୃତୀୟ ମୁଦ ହୋଇଥିବା ପ୍ରସ୍ତର ପେକ୍ଷଣ ଯୁନିଟ୍ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ବୋର୍ଡ୍‌ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ସମ୍ପତ୍ତି ବିନା ଏକ ହଟ୍ ମିକ୍ସ କାରଖାନା ଚାଲୁରଖିଥିଲା । ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତର ପେକ୍ଷଣ ଯୁନିଟ୍ ଚାଲୁ ରହିଥିବାର ଦେଖାଗଲା, ଯେହେତୁ ଏହାର ମୁଦ ଭଙ୍ଗାଯାଇଥିଲା ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଏହି ସବୁ ଯୁନିଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ବନ୍ଦ କରିବାରେ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନର ଭୂମିକା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ ।

- ଅନୁଗୁଳରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ଗୋଷ୍ଠୀ ସାସ୍ତ୍ରୀ କେନ୍ଦ୍ର (ସିଏଚ୍‌ସି) କୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସର୍ତ୍ତ ରଖି ୩ ଡିସେମ୍ବର 2002 ସୁଦ୍ଧା ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନା ସୁବିଧା ଯଥା- ଇନସିନେଟର/ ଅଟୋକ୍ଲେଭ୍ / ମାଇକ୍ରେ ଡ୍ରେଭ୍ ପଦ୍ଧତି ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ୍ ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା , ତେବେବି ସାସ୍ତ୍ରୀକେନ୍ଦ୍ରର ଅପ୍ରଚୁର ଜୈବ ବସ୍ତୁ ଅପଚୟ ପରିଚାଳନା କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି କାରଣରୁ ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ପ୍ରଦାନ / ନବୀକରଣକୁ ବିଚାରଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ପାରି ନଥିଲା । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ବି ସାସ୍ତ୍ରୀ କେନ୍ଦ୍ରଟି ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ପତ୍ତି ବିନା 12 ବର୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ କାଳ ଚାଲୁ

ରହିଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ କେବଳ କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇପାରି ନଥିଲା ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଏହି ଯୁନିଟ୍‌କୁ ପ୍ରାପ୍ତିକରଣର ପ୍ରତ୍ୟାଶ୍ୟାନ ଯୋଗୁଁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ରେ କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିଯାଇଅଛି ।

2.2.9.3 ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ର ଉଦ୍ୟୋଗ / ଯୁନିଟ୍ ବନ୍ଦ କରିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଦ କରିବାରେ ବିଫଳତା

- ଗୋଟିଏ ଯୁନିଟ୍‌କୁ ବାର୍ଷିକ 11,200 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଫେଲ୍‌ମାଙ୍ଗାନାଇଟ୍ ନିର୍ମାଣ / ଉତ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ସମ୍ମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା (ଜୁଲାଇ 2007) ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ମତି (ନଭେମ୍ବର 2009) ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ଯାହାକି 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2010 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଧିମାନ ଥିଲା । ଏହି ଯୁନିଟ୍ ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ମତିକୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନବୀକରଣ କରିବା ପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ କରିଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2010) । ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଏହି ଯୁନିଟ୍‌ର ନବୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ନିରୀକ୍ଷଣ କଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2010) ଏବଂ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲା (ମଇ 2011) ଏହି ସମୟରେ ଯୁନିଟ୍ ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ମତିର 31 ମାର୍ଚ୍ଚ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନବୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ପୁଣି ଥରେ ଦରଖାସ୍ତ କଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2011) । ଯାହାକୁ କି ବନ୍ଦ କରିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସତ୍ତ୍ୱେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଞ୍ଜୁରୀ (ଜୁନ୍ 2011) ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଯୁନିଟ୍‌ଟି 2010-11 ମଧ୍ୟରେ ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ମତି ନଥାଇ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁରଖିଥିଲା ଏବଂ ଶେଷ ନିରୀକ୍ଷଣ (ଏପ୍ରିଲ୍ 2012) ଠାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁଇ ବର୍ଷ ସମୟ ବିତି ଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଅଧିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାର କୌଣସି ସୂଚନା ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଏହି ଯୁନିଟ୍‌କୁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ର ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ମତି ବିନା କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ନକରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଦିଆଯାଇଅଛି ।

- ଗୋଟିଏ ଯୁନିଟ୍‌କୁ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ପାଦନ କରିବାର ତିନିମାସ ପୂର୍ବରୁ ଚାଲୁ କରିବାର ସମ୍ମତି ଆବେଦନ କରିବାର ସର୍ତ୍ତ ରଖି ଦିନକୁ 10,000 ଗୋଟି ଭାଟି ପୋଡ଼ା ଇଟା ନିର୍ମାଣ/ ଉତ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ସମ୍ମତି (ଏପ୍ରିଲ୍ 2007) ଦିଆଯାଇଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବା ସମୟରେ (ଡିସେମ୍ବର 2013) ଦେଖିଲା ଯେ ଏହି ଯୁନିଟ୍ ଚାଲୁକରିବା ସମ୍ମତି ବିନା ଚାଲୁ ରହିଥିଲା ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ବନ୍ଦ କରିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲା । ତେବେ, ଏହି ଯୁନିଟ୍ ସମୀକ୍ଷା ହୋଇଥିବା ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ବନ୍ଦ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ରାଜ୍ୟ ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଅନୁଗୁଳ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ଏହି ଯୁନିଟ୍‌କୁ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଅନୁସ୍ଥାପନା ଦିଆଯାଇଅଛି (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014) ।

2.2.9.4 ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ର ଅପ୍ରଚୁର ସଂଖ୍ୟକ ବୋର୍ଡ଼ ସଭାର ଆୟୋଜନ

ଜଳ (ପିସିପି) ଅଧିନିୟମ, 1974 ର ଧାରା 8 ଏବଂ ବାୟୁ(ପିସିପି) ଅଧିନିୟମ 1981 ର ଧାରା 10 ଅନୁସାରେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ପ୍ରତି ତିନି ମାସକୁ ଥରେ ଭେଟିବା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ବିଷୟରେ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ନିୟମାବଳୀକୁ ପାଳନ କରିବା କଥା ।

ଏହା ଅବଲୋକନ କରାଗଲା ଯେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ନ୍ୟୁନତମ 20 ଟି ବୋର୍ଡ଼ ସଭା ବୈଠକ ସଞ୍ଚାଳନ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ 10 ଗୋଟି ସଭା ବୈଠକ ଆୟୋଜିତ କରିଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ମୋଟ 17 ଜଣ ବୋର୍ଡ଼ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 5 ରୁ 11 ଅଣ ସଦସ୍ୟ ପ୍ରତି ବୋର୍ଡ଼ ସଭାରେ ଅନୁପସ୍ଥିତ ରହିଥିଲେ ।

ଯେହେତୁ ନାନାବିଧ ବିଷୟ ଯଥା ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ସମୟାନୁସାରେ ମନିଟର କରିବା, ବିଭିନ୍ନ ଉଦ୍ୟୋଗ ବା ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ମତି ପ୍ରଶାସନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ବୈଧାନିକ ଏଜେନସିମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ରୀତିକୁ ଅବମାନନା ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ଜରୁରୀ ଅଟେ । ସେଥିପାଇଁ ଦରକାର ସଂଖ୍ୟକ ବୋର୍ଡ ସଭା ବୈଠକର ଆୟୋଜନ ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ ।

ସତ୍ୟତା ସାକାର କରି ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ(ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବୋର୍ଡ ସଭାର 107 ତମ ବୈଠକରେ ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଭା ବୈଠକଗୁଡ଼ିକରେ ଉପସ୍ଥିତ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଉତ୍ତର କିନ୍ତୁ ଜଳ (ପିସିପି) ଅଧିନିୟମ, 1974 ଏବଂ ବାୟୁ(ପିସିପି) ଅଧିନିୟମ 1981 ଦ୍ଵାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ ସଂଖ୍ୟକ ବୋର୍ଡ ସଭା ବୈଠକର ଆୟୋଜନ ନକରିବା ଉପରେ ନୀରବ ଥିଲା ।

2.2.10 ଅନୁଦାନ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପାଣ୍ଠି ଗୁଡ଼ିକର ଉପଯୋଗ

2.2.10.1 ଜଳ ଉପକରର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ

କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ମାନଙ୍କର ସମ୍ବଳକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ତଥା ଜଳ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟର ନିବାରଣ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କରେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ଜଳ ଉପରେ କର ବସାଇବା ଏବଂ ତାହାକୁ ଅସୁଲ କରିବା ପାଇଁ ଜଳ (ପିସିପି) ଉପକର ଅଧିନିୟମ, 1977 ର ବିଦ୍ୟମାନତା ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 କୁ ଧାରା 6(4) ସହିତ ପଢ଼ି ଏବଂ ଧାରା 8 ଅନୁସାରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଜଳ ଉପକର ଦେବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ଅଟନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ କଠାରୁ କର ଅସୁଲ କରି ଏହାକୁ ଭାରତର ଏକତ୍ରୀକୃତ ପାଣ୍ଠିରେ ଜମା କରିବା କଥା । ଜନାଦେଶ ଅନୁସାରେ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ କମାଇବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଜଳ ଉପକରର ସମୟାବଧି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଅସୁଲ ଦରକାରୀ ଅଟେ ।

ନଥିପଡ଼ୁର ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ସମସ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିବା ଜଳ ପରିମାଣର ତଥ୍ୟ ସାରଣୀ ଅନୁରକ୍ଷଣ କରି ନଥିଲା । ଫଳରେ ଉଦ୍ୟୋଗ/ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକର ବସ୍ତୁଗତ ସତ୍ୟାପନ ପରେ ଜଳ ଉପକର ବସାଯାଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଅଧିନିୟମ ଅନୁସାରେ ଜଳ ଉପକର ବିବରଣୀର ଉପସ୍ଥାପନାକୁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଦ୍ଵାରା ମନିଟର କରାଯାଉ ନଥିଲା । 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ 25.91 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜଳ ଉପକର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିଥିଲା ଏବଂ 25.14 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅସୁଲ କରିଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଏକ ଉଦ୍ୟୋଗର ନଥିପଡ଼ୁ ଯାଞ୍ଚ କଲା ପରେ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ଉଦ୍ୟୋଗଟି ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ହିଁ ଜଳ ଉପକରର ବିବରଣୀ ଉପସ୍ଥାପନ କରି ନଥିଲା, ଯାହାଦ୍ଵାରା ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ଉଦ୍ୟୋଗଟି ଆଦୌ ଜଳ ଉପକର ଦେଇ ନଥିଲା ।

ସରକାର ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ଜଳ ପରିମାଣ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଏବଂ ଅସୁଲ ହୋଇଥିବା ଜଳ କରର ବିସ୍ତାରିତ ବିବରଣୀ ସାରଣୀର ଅନୁପସ୍ଥିତି ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କରି ଦର୍ଶାଇଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଏବଂ ଅସୁଲ ଜଳ କରର ଶିକ୍ଷ ସମକ୍ଷିତ ସୂଚନା ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଉପଲବ୍ଧ ହେବ ।

2.2.10.2 ଓଡ଼ିଶା ପରିବେଶ ପରିଚାଳନା ପାଣ୍ଠିର ଉପଯୋଗ

ଅବିରତ ଭାବରେ ପରିବେଶର ଉନ୍ନତି କରିବାଲାଗି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଓଡ଼ିଶା ପରିବେଶ ପରିଚାଳନା ପାଣ୍ଠି (ଓଇଏମଏଫ୍) ନାମରେ ଏକ ସଂଗୃହୀତ ପାଣ୍ଠି ସୃଷ୍ଟି କରାଗଲା (ଡିସେମ୍ବର 2006) । ଏହି ଓଇଏମଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ପରିଚାଳନା ଦାୟିତ୍ଵର ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗର ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ଥିଲା ।

ନଥିପଡ଼ୁଗୁଡ଼ିକ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଦ୍ଵାରା ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ବିଭିନ୍ନ ଉଦ୍ୟୋଗ/ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକରୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥିବା ମୋଟ 44.87 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଣ୍ଠି ମଧ୍ୟରୁ 2010-11 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେବଳ 4.60

କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ତେବେବି ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ 2011-12 ଠାରୁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରି ନଥିଲା ଯାହାକି ଓଡ଼ିଶା ପରିବେଶ ପରିଚାଳନା ପାଣ୍ଠିର ସୃଷ୍ଟି ହେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବିଫଳ କରିଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ଯଥା ଛୋଟ ସହରଗୁଡ଼ିକର ପୌରସଂସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକରେ ଏସଟିପି ଗୁଡ଼ିକର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିକରଣ / ସ୍ଥାପନା ନିମନ୍ତେ ଏବେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଗଲା ।

2.2.11 ଭିତ୍ତିଭୂମିର ଯଥେଷ୍ଟତା

2.2.11.1 କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଚିହ୍ନଟ କରିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ/ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକୁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡର ପ୍ରଶାସନ ସମ୍ପତ୍ତି ମଧ୍ୟକୁ ଆଣିବାରେ ବିଫଳତା

କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡକୁ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରିବା ସହିତ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ସମାନତା ରକ୍ଷାକରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲା ଏବଂ ସୁଲଭତା ଥିବା ପୁରୁଣା ତାଲିକାକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପାଇଁ ଲାଲ (85), କମଳା(73) ଓ ସବୁଜ (86) ଶ୍ରେଣୀର ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ଏକ ଆଂଶିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ତାଲିକା ଯୋଗାଇ ଦେଇଥିଲା । ତଥାପି ସମୀକ୍ଷା ଅବଲୋକନରେ ଜଣା ପଡିଲା ଯେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ 124 ଗୋଟି ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଶାସନ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଦ୍ଵାରା ଗଠିତ (ଫେବୃଆରୀ 2014) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବୈଜ୍ଞାନିକ ପଦ୍ଧତିରେ ଆଉଥରେ ସମୀକ୍ଷା କରି ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ବୃତ୍ତାନ୍ତ ବିବରଣୀକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଅଛି ।

2.2.11.2 ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଜନିତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଶାସନ ସମ୍ପତ୍ତି ପରିସରଭୁକ୍ତ ନକରିବା

ପରିବେଶ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଏକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିଥିଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2006) ଯାହାକି ପରିବେଶ ପ୍ରଭାବ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ (ଇଆଇଏ) ବିଜ୍ଞପ୍ତି 2006 ନାମରେ ନାମିତ ହୋଇଥିଲା । ଯେଉଁଥିରେ 20,000 ମିଟର² କିମ୍ବା ତଦୁର୍ଦ୍ଧ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଞ୍ଚଳରେ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଜନିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ 50 ହେକ୍ଟର କିମ୍ବା ତଦୁର୍ଦ୍ଧ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ଛୋଟ ସହରଗୁଡ଼ିକୁ ପରିବେଶ ମଞ୍ଜୁରୀର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା । ତେଣୁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଏହାର ୯୮ ତମ ବୋର୍ଡ ସଭାରେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଶାସନ ମଧ୍ୟରୁ ନେବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର କରିବା ସହିତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ନୀତି ଓ ନିୟମର ସୂଚକ କରିଥିଲା ।

ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ଗୃହ ନିର୍ମାଣଜନିତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ପରିବେଶ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦେବା ବେଳେ ବିଭିନ୍ନ ସର୍ତ୍ତ ଯଥା - (i) ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଚାଲୁ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାଧିକୃତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଏସଟିପି ଗୁଡ଼ିକର ସଂସ୍ଥାପନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା (ii) 20 ପ୍ରତିଶତ ଖୋଲା ଅଞ୍ଚଳରେ ସବୁଜାକରଣ ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରିବା ଦରକାର । ଯଦିଓ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ବିଭିନ୍ନ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଜାରୀ କରୁଥିଲା, ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ପତ୍ତି ନିମନ୍ତେ ପାଉଣାର ସଂରଚନା ହୋଇ ନଥିବା ଯୋଗୁ ଚାଲୁ କରିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଜାରୀ କରି ପାରୁ ନଥିଲା (ଜୁଲାଇ 2014) ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଏହି ସବୁ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଶାସନ ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ସକ୍ରିୟ ଭାବରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଚାରଭୁକ୍ତ କରିଅଛି ।

2.2.11.3 ଉତ୍ପାଦନ ପଦ୍ଧତି ସହିତ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକୁ ସଲଗ୍ନ କରିବା

ରାଜ୍ୟରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ପାଦନ ପଦ୍ଧତି ସହିତ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକୁ ସଲଗ୍ନକରିବା ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନ ସମ୍ପନ୍ନାୟ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଉଥିବା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ପାଇଁ ପୃଥକ ପରିମାପକ ଯନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାପନା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରାଯାଇ ଏହି ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ବିଷୟରେ ତଥ୍ୟ ଦେବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲା (23 ଜୁନ୍ 1999) ।

ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଏହି ଆଦେଶକୁ ଉଦ୍ୟୋଗମାନଙ୍କୁ ଜାରି କରିନଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁକରିବା ସମ୍ପର୍କରେ ବିଜୁଳି ପରିମାପକ ଯନ୍ତ୍ରର ସ୍ଥାପନା ଏବଂ ତାହାର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥାଇ ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଏହି ସହି ଦିଗଗୁଡ଼ିକ ନିରୀକ୍ଷଣ ବିବରଣୀରେ ଦର୍ଶାଇ ନଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ, ବୃହତ୍ ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଯନ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ନକରି କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁରଖିବା କୃତ୍ରିମ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଯନ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ପାଦନ ଉପକରଣ ସହିତ ସଲଗ୍ନ କରିବାର ସର୍ତ୍ତ ଧରେ ଧରେ ଏହାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ହରାଉଅଛି । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଗଲା ଯେ ବିଜୁଳି ଶକ୍ତି ପରିମାପକ ଯନ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଦ୍ଵାରା ବଦଳା ଯାଇ ପାରୁ ନଥିବା ପ୍ରମାଣିତ ନଥିବା ଯୋଗୁଁ ଓ ପରିମାପକ ଯନ୍ତ୍ରର ପଠନ କରି ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଯନ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକ କରୁଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିବା ସଂଭାବ୍ୟ ନଥିଲା ଏବଂ ପରିମାପକ ଯନ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ବିପୁଳ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଜେରା କରିବା ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ ନଥିଲା । ସରକାର ମଧ୍ୟ ନିଶ୍ଚିତ କହିଥିଲେ ଯେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ସୁଦ୍ଧା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ସମୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଅବ୍ୟୟକ ପ୍ରଦୁଷଣ କରୁଥିବା ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ଅନଲାଇନ୍ ଷ୍ଟାକ୍ ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତିର ସ୍ଥାପନା କଲା ପରେ ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ହୋଇଯିବ ।

2.2.11.4 ନିୟମିତ ପରିବେଶ ବାୟୁ ଗୁଣବତ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ନିର୍ଗମନ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସଂପାଦନା ନ କରିବା

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼, ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼କୁ (ଜୁଲାଇ 2009) ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ସମ୍ପର୍କ/ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁକରିବା ସମ୍ପର୍କ ଦେଲା ବେଳେ (i) ବାୟୁ ଏବଂ ଜଳର ଗୁଣବତ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କେନ୍ଦ୍ର ସହିତ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିକ୍ଷାଗାରର ସୁବିଧା (ii) ଇଆଇଏ 2006 ବିଜ୍ଞପ୍ତି ମୁତାବକ ଏ ବିଭାଗରେ ପର୍ଯ୍ୟାୟଭୁକ୍ତ ହେଉଥିବା ଶିଳ୍ପ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ସ୍ଥାନୀୟ ପରିବେଶରେ ବାୟୁ/ ଜଳରେ ମୃତ୍ୟୁ ଉପାଦାନ ଯଥା ଜଟିଳ ପ୍ରଦୁଷକ ବିଷୟରେ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଡ୍ରେସାଇଟରେ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ମଧ୍ୟମ ଏବଂ ବୃହତ୍ ଶିଳ୍ପ ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଉଥିବା ବହୁଳ ପ୍ରଦୁଷଣ ସ୍ଥାନରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲେ ବା ଅଧିକ ପ୍ରଦୁଷଣ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା 17 ଟି ଶିଳ୍ପ ଭିତରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲେ ସେହିଶିଳ୍ପକୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ସୁଦ୍ଧା ନିୟମିତ ଚିମିନି ନିର୍ଗମନ / ଆବର୍ଜନା ଗୁଣବତ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ପୋର୍ଟାଲ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ସରକାର ଉତ୍ତରରେ କହିଲେ ଯେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ର ସାଂପ୍ରତିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଭିତ୍ତିରେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ 17 ଟି ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାରୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ସୁଦ୍ଧା ସେହି ଅନଲାଇନ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

2.2.11.5 ଅନଲାଇନ୍ ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳନା ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପଦ୍ଧତି ଚାଲୁ କରିବାରେ ମାଡ୍ରାଡିରିକ୍ସ ବିଳମ୍ବ

ପରିବେଶ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଅନଲାଇନ୍ ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳନା ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପଦ୍ଧତି (ଓସିଏମଏମଏସ) ପ୍ରକଳ୍ପଟି ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସୂଚନା ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର (ଏନଆଇସି)କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଦ୍ଵାରା କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ ହେବାର ଥିଲା । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଟି ଜଳ ଏବଂ ବାୟୁ ଆଇନ୍ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ବର୍ଗର ଶିଳ୍ପ/ବିଦ୍ୟମାନ ବସ୍ତୁ/ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ ଦ୍ଵାରା ସିଟିଇ/ସିଟିଓ ଦରଖାସ୍ତଗୁଡ଼ିକର ଅନଲାଇନ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା । ତଦନୁସାରେ କଥିତ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଏନଆଇସି ସହ ଏକ ଚୁକ୍ତି କରିଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପଟିର ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଆକଳନ ସମୟ ଚାରି ମାସ ଥିଲା ।

ଏହି ପଦ୍ଧତିକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ କରିବା ସମୟର ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ନାନାବିଧ କଟକଣାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଲା ଯଥା ଦରକାର ସହ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ନଥିର ଅପଲୋଡିଂ କରିବା, ସମକାଳିନ ଭାବରେ ଉଭୟ ବାୟୁ ଓ ଜଳ ସମ୍ପତ୍ତି ଦରଖାସ୍ତର ପ୍ରକ୍ରିୟା କରଣ ନହେବା, ସତରଞ୍ଜ ଲିପି(<, >, @, #, \$, . ଇତ୍ୟାଦି) ଏବଂ ସାରଣୀ ସାକୃତ ନହେବା । ଏହି ବିଷୟଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ ନିମନ୍ତେ ଏବଂ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପଦ୍ଧତିର ଅତିରିକ୍ତ ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିକରଣ ପାଇଁ ଏନଆଇସି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲା (ଫେବୃୟାରୀ 2014) ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କ୍ଷେତ୍ର ଯଥା କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଭିଡିଓଫି, ଜନଶକ୍ତି ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଏବଂ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ଅବଗତର ଉନ୍ନତି କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଅଛି ।

2.2.12 ଉପସଂହାର

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଅନୁଗୁଳ-ତାଳଚେର ଏବଂ ଇଭ୍ ଉପତ୍ୟକା-ଝାରସୁଗୁଡା ଅଂଚଳକୁ ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରଦୁଷିତ ଅଂଚଳ ଭାବରେ ଚିହ୍ନଟ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏଠାରେ ପରିବେଶ ଗୁଣବତ୍ତାର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଦ୍ଵାରା ଏକ ସମୟାବଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ଅବଲୋକନ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଅଂଚଳରେ ବାୟୁ / ଜଳ ଗୁଣବତ୍ତାରେ ଉନ୍ନତି ଅଣାଯାଇପାରି ନାହିଁ । ପିସିଇ ଗୁଡ଼ିକର ସମୟୋଚିତ ସଂସ୍ଥାପନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାରେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଯାନବାହନଜନିତ ପ୍ରଦୁଷଣ ଯୋଗୁଁ ହେଉଥିବା ବାୟୁ ପ୍ରଦୁଷଣକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାରେ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅନେକ ଢିଲା କରିଥିଲେ । ସେହିପରି ବିଭିନ୍ନ ଜଳ ନିକାୟ ଗୁଡ଼ିକର ଜଳ ପ୍ରଦୁଷଣ ବୃଦ୍ଧିରେ ପୌରାଞ୍ଚଳ/ ହୋଟେଲ/ ଚିକିତ୍ସାଳୟ/ ଶିଳ୍ପସଂସ୍ଥା ଇତ୍ୟାଦି ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏସଟିପି/ଇଟିପିର ସଂସ୍ଥାପନ କରା ନଯିବା ଏକ ବୃହତ୍ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରେ । ପୁନଶ୍ଚ ପ୍ରଦୁଷଣର ସମସ୍ତ ଉତ୍ସ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ସାରଣୀ ଏବଂ ଉଚିତ୍ ଏମଆଇଏସ ଅଭାବରେ ପ୍ରଦୁଷଣ କମାଇବା ପାଇଁ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାରେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ନିଜର ଭୂମିକା ଫଳପ୍ରସ୍ତ ଭାବରେ ତୁଲାଇ ପାରି ନଥିଲା ଏବଂ କିଛି ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା / ଯୁନିଟ୍ ସିଟିଇ/ସିଟିଓ ବିନା ଚାଲୁଥିବା ଦେଖାଗଲା । ଯଦିଓ ପ୍ରଦୁଷଣ କମାଇବା ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ପାଣ୍ଠି ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିଲା, ତାହାର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିନାହିଁ ।

2.2.13 ସୁପାରିଶ ଗୁଡ଼ିକ

ସମୀକ୍ଷା ସୁପାରିଶ କରେ ସମନ୍ୱିତ କାର୍ଯ୍ୟପନ୍ଥା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ:

- ପ୍ରଦୁଷଣର ସମସ୍ତ ଉତ୍ସକୁ ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଶାସନ ମଧ୍ୟକୁ ଆଣି ଫଳପ୍ରସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାଇଁ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଅଦ୍ୟତିତ ତଥ୍ୟସାରଣୀର ବିକାଶ; ଏବଂ
- ପ୍ରକୃତ ସମୟ ଭିତ୍ତିକ ବାୟୁ ଗୁଣବତ୍ତା ଏବଂ ଜଳ ଗୁଣବତ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କେନ୍ଦ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ ।

ଅଧ୍ୟାୟ 3

ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା

ପରିଚ୍ଛେଦ ସଂଖ୍ୟା	ବିବରଣୀ	ପୃଷ୍ଠା
3.1	ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା	69-80
3.2	ନିରର୍ଥକ ପୃଷ୍ଠା ଲଗାଣ	80-81
3.3	ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅନୁଚିତ୍ ପାଇଦା	81-82
3.4	ସରକାରୀ ଘରୋଇ ସହଭାଗିତା (ପିପିପି) ରେ ଶିକ୍ଷା ତାଲିମ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ନୂତନ ପଲିଟେକନିକ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିଷ୍ଠା	82-95
3.5	ବୃକ୍ଷରୋପଣର କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ ଓ ପ୍ରଭାବ	95-103
3.6	ବାସ୍ତବିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟର ଅଣ ଆଦାୟ	103
3.7	ଗଡ଼ିକାଠ ଗୁଡ଼ିକର ଅଣ ନିକାଶ	104
3.8	ଶିକ୍ଷା ନୀତି ସଂକଳ୍ପ 2007 ଅଧିନରେ ଏକକ ଝରକା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରୋତ୍ସାହନର କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ	104-118
3.9	ଅଟକଳରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ମୂଲ୍ୟ ଯୋଗୁଁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ	118-119
3.10	ଖିଲାପୁ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଠାରୁ ସରକାରୀ ପାଉଣାର ଅଣ ଅସୁଲି	119-120
3.11	ବୈଧତା ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ନିଲାମ ରୁଡାନ୍ତ କରଣ ନ ହେବାରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ	120-121
3.12	ବୈଧତା ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ରୁଦ୍ଧି ସାକ୍ଷର ନ ହେବାରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ	121-122
3.13	ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ	122-123
3.14	ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରତିଜବାବ	123-125

ଅଧ୍ୟାୟ 3

ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା

ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ, କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା ସମୟରେ ସମ୍ମାନ ପରିଚାଳନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ତ୍ରୁଟି ଏବଂ ବ୍ୟୟର ନିୟମିତତା ଓ ଔଚିତ୍ୟରେ ଅସଫଳତା ଏବଂ ଉତ୍ତମ ଶାସନ ରୀତିର ଅଭାବର ଅନେକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଆସିଥିଲା । ଏହି ବିଷୟ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପମାନଙ୍କରେ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଅଛି ।

କୃଷି ବିଭାଗ

3.1 ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା

3.1.1 ଉପକ୍ରମ

କୃଷି ଓ ଏଥି ସମ୍ବନ୍ଧିତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶିକ୍ଷା, ଗବେଷଣା ଓ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଅଗ୍ରଣୀ ଭାବେ ସଂପାଦନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ (ଓୟୁଏଚ୍) 1961 ମସିହା ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ 20 ଅନୁଯାୟୀ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଅଗଷ୍ଟ 1962 ରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ରାଜ୍ୟର ରାଜ୍ୟପାଳ, ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କୁଳାଧିପତି ଓ ପରିଚାଳନା ମଣ୍ଡଳୀ (ବିଓଏମ୍)ର ସମ୍ମାନିତ ସଭାପତି ଅଟନ୍ତି । ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଓ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଅଧିକାରୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କୁଳପତି ଅଟନ୍ତି ।

2009 ରୁ 2014 ମଧ୍ୟରେ ଓୟୁଏଚ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ସମୀକ୍ଷା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ଏବଂ ଛଅଟି ନିୟନ୍ତ୍ରକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ⁵¹ ନଥିପତ୍ରର ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାଛଡ଼ା ବିଭିନ୍ନ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅବସ୍ଥିତ 10ଟି ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ ଚାରି⁵²ଟି, 14ଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ବୈଷୟିକ ଗବେଷଣା ଟ୍ରାନସଫର ଷ୍ଟେସନ/ସବ୍‌ଷ୍ଟେସନ (ଆର.ଆର.ଟି.ଏସ) ମଧ୍ୟରୁ ଚାରି⁵³ଟି ଏବଂ 31 ଟି କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର (କେ.ଭି.କେ) ମଧ୍ୟରୁ 10ଟି⁵⁴ର ମଧ୍ୟ ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । 2009 ରୁ 2014 ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ବାର୍ଷିକ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଆଧାର କରି ଷ୍ଟ୍ରାଟିଜିକ୍‌ଏଡ୍ ରାନ୍‌ଡମ୍ ସାମ୍ପଲିଂ ପ୍ରଣାଳୀରେ ନମୁନା ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଶିକ୍ଷା ସଂପ୍ରସାରଣ, ଗବେଷଣା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନାର ଫଳପ୍ରଦତାକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ସମୀକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷାର ନିଷ୍ପତ୍ତି

3.1.2 ଶିକ୍ଷା ସମନ୍ବିତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ

3.1.2.1 ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଶିକ୍ଷକ ସଂଖ୍ୟା

ଓୟୁଏଚ୍‌ର କୃଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ନିମନ୍ତେ ଶିକ୍ଷକ ଓ ଛାତ୍ର ଅନୁପାତ 1: 8 ରହିବାକୁ ଏବଂ ବାର୍ଷିକ 60 ଛାତ୍ର ପ୍ରବେଶ ହାରରେ ପଶୁ ଚିକିତ୍ସା ପଶୁପାଳନ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ 107 ଶିକ୍ଷା କର୍ମଚାରୀ ରହିବାକୁ ଭାରତୀୟ କୃଷି ଗବେଷଣା ପରିଷଦ (ଆଇସିଏଆର) ଏବଂ ଭାରତୀୟ ଉପରୋକ୍ତ ମାନକ ବ୍ୟତିକ୍ରମରେ ପଶୁଚିକିତ୍ସା ପରିଷଦ

51 ନିବନ୍ଧକ, ଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ, ପ୍ରାଧାନାଚାର୍ଯ୍ୟ ଗବେଷଣା, ପ୍ରାଧାନାଚାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଓ ଶିକ୍ଷା(ତି.ଇ.ଇ.), ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଫିଜିକାଲ ପ୍ଲାନ ଏବଂ ପ୍ରାଧାନାଚାର୍ଯ୍ୟ ଛାତ୍ର କଲ୍ୟାଣ ।

52 କୃଷି ଓ ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଚିପିଲିମା, ଭବାନୀପାଟଣା କୃଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ରଙ୍ଗେଇଲୁଣ୍ଡା ମହ୍ୟ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଭୁବନେଶ୍ୱର ପଶୁଚିକିତ୍ସା ଓ ପଶୁ ପାଳନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ।

53 ଭୁବନେଶ୍ୱର, ସିମିଳିଗୁଡ଼ା, ଚିପିଲିମା ଏବଂ ଜୟପୁର ।

54 ଡେଙ୍କାନାଳ, କେନ୍ଦୁଝର, ଗଞ୍ଜାମ- I, ସିମିଳିଗୁଡ଼ା, ଗଜପତି, ବରଗଡ଼, କଳାହାଣ୍ଡି, ନୂଆପଡ଼ା, କନ୍ଧମାଳ ଏବଂ ସମ୍ବଲପୁର ।

(ଭି.ସି.ଆଇ) ବିହିତ କରିଥାଏ । ସମାକ୍ଷାରୁ ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଭବନାପାଟଣା କୃଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷକ ଓ ଛାତ୍ର ଅନୁପାତ 1:11 ଥିଲା ଏବଂ ଭୁବନେଶ୍ୱର ପଶୁ ଚିକିତ୍ସା ଓ ପଶୁପାଳନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ହାରାହାରି ଛାତ୍ର ସଂଖ୍ୟା 60 ରୁ 77 କୁ ବୃଦ୍ଧି ସତ୍ତ୍ୱେ ଶିକ୍ଷକ ସଂଖ୍ୟା 72 ଥିଲା । ପଶୁଚିକିତ୍ସା ଓ ପଶୁପାଳନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର 2009 ରୁ 2014 ମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷକ ସଂଖ୍ୟା 53 ର 62 ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଯଦି ମଞ୍ଜୁରି ପ୍ରାପ୍ତ ସଂଖ୍ୟାର ବୃଦ୍ଧି ନ ଘଟେ ତେବେ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ୱାକୃତିକୁ ଖାରଜ କରିବାର ସମ୍ଭାବନାକୁ ଯଦିଓ ଭିସିଆଇ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲା, ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ପଦବୀ ଗୁଡିକର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ନଥିଲା ବା ଖାଲି ଥିବା ପଦବୀଗୁଡିକ ପୂରଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦିଓ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବର୍ଗର ଶିକ୍ଷକ ସକାଶେ 841 ଟି ପଦବୀ ଆଇ.ସି.ଏ.ଆର, ଭିସିଆଇ ଏବଂ ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା, ମାତ୍ର 576ଟି ପଦବୀ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ପୂରଣ କରାଯାଇଥିଲା ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ 265 (32 ପ୍ରତିଶତ) ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଅଭାବ ଥିଲା, ଯାହା **ପରିଶିଷ୍ଟ 3.1.1** ରେ ବିଶଦ ଭାବେ ବିବୃତ ହୋଇଛି ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ନିୟୁତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ପଦବୀ ପରିତ୍ୟାଗ ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି/ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ପ୍ରାର୍ଥୀ ଚୟନ ସକାଶେ ଉପଲବ୍ଧ ନ ହେବା ଯୋଗୁଁ ଶିକ୍ଷକ ପଦବୀଗୁଡିକର ଶୂନ୍ୟତା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ପାଣ୍ଠିର ଉପଲବ୍ଧି ସତ୍ତ୍ୱେ ବିଭିନ୍ନ ପଦବୀରେ ଶୂନ୍ୟତା ପୂରଣ ନ ହେବାର ଫଳସ୍ୱରୂପ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତାର ବିନିଯୋଗ ହୋଇପାରି ନଥିଲା, ଯାହା ପରିଚ୍ଛେଦ 3.1.6.2 ରେ ବିବୃତ ହୋଇଅଛି ।

3.1.2.2 ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ସ୍ଥାନାପନ

ଉଦ୍ଦାର୍ଥ ହୋଇଥିବା ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ନିୟୋଜନ ସୁଯୋଗ ଯୋଗାଇବା ଓ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବା ପାଇଁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଜୁନ 2010ରେ ଏକ ସ୍ଥାନାପନ ଅଧିକାରୀ ନିଯୁକ୍ତି କରିଥିଲା । ନିଯୁକ୍ତି ନିମନ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ସରକାରି ତଥା ବେସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ, ନିଗମିତ ସଦନ, ଭେଷଜ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ, ଆଇ.ଟି ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ, କୃଷି ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ, ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରି ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ସାକ୍ଷାତକାରର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଏହି ଅଧିକାରୀଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟେ । ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ 2009-14ରେ ଏମସିଏ,ଏମସସି ଜୈବ ସୂଚନା, ଏମସସି ଅଣୁଜୀବ ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଏବିଏମ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ସ୍ଥାନାପନ 46 ରୁ 23 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ହ୍ରାସ ଆଡକୁ ମୁହାଁଇ ଥିଲା । 2012-14 ରେ ଗୋଟିଏ ଖସତା (ଏମସସି ଅଣୁଜୀବ ବିଜ୍ଞାନ) ରେ ଆଦୌ ସ୍ଥାନାପନ ହୋଇ ନଥିଲା । ଯଦିଓ ବାର୍ଷିକ 100 ଟଙ୍କା ହାରରେ ସ୍ଥାନାପନ ଫି ପ୍ରତି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଛାତ୍ରଙ୍କ ଠାରୁ ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିଲା, ଅନ୍ୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ⁵⁵ର ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର 2009-14 ରେ ଆଦୌ ସ୍ଥାନାପନ ହୋଇ ନଥିଲା ।

ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଜଣାଇଲେ (ଜୁଲାଇ 2014) ଯେ ଓୟୁଏଟି ଏକ ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା ହୋଇଥିବାରୁ ଛାତ୍ରଙ୍କର ସ୍ଥାନାପନ ନିମନ୍ତେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରେ । କମ୍ପାନି ମାନଙ୍କୁ ଆଣିବାରେ ଏହା ବେସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ସହିତ ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରିପାରୁ ନ ଥିଲା । ପରନ୍ତୁ ଉଭୟ ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ସ୍ତରରେ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ସ୍ଥାନାପନ ସୁଯୋଗକୁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବାକୁ ଏକ ସ୍ଥାନାପନ ଅଧିକାରୀ ଓ.ୟୁ.ଏ.ଟି ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ରୂପେ ଅଧିକ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାର ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ।

3.1.2.3 ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଛାତ୍ରାବାସ ସୁବିଧା

ଓୟୁଟିରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିବା ସମସ୍ତ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ସକାଶେ ଛାତ୍ରାବାସ ସୁବିଧା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ । ଏହା ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ତିନିଟି ଛାତ୍ରୀ ନିବାସ⁵⁶ ଓ ଗୋଟିଏ ଛାତ୍ର ନିବାସର ଧାରଣ କ୍ଷମତା ଠାରୁ ଅଧିକ

⁵⁵ କୃଷି, ଯାନ୍ତ୍ରିକ କୃଷି, ପଶୁଚିକିତ୍ସା ବିଜ୍ଞାନ, ମହ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ, ଅଣୁଜୀବ ବିଜ୍ଞାନ ଓ ଗୃହ ବିଜ୍ଞାନରେ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ।

⁵⁶ ଟିପିଲିମା ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ଟିପିଲିମା କୃଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ଲଙ୍ଗେଇଲୁଣ୍ଡ ମହ୍ୟ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଭବନାପାଟଣା କୃଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ।

ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ରଖାଯାଇଥିଲା । ମାତ୍ରାଧିକର ହାର 38 ରୁ 42 ପ୍ରତିଶତ ଚିପିଲିମା ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ଏକରୁ 37 ପ୍ରତିଶତ ଚିପିଲିମା କୃଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ରଙ୍ଗେଇଲୁଣ୍ଡା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ 24 ରୁ 106 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଭବାନୀ ପାଟଣା କୃଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ 10 ରୁ 17 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ଯାହା **ପରିଶିଷ୍ଟ 3.1.2** ରେ ବିବୃତ ହୋଇଛି । ଯଦିଓ ଉକ୍ତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରକୃତ ଦାଖଲ ସଂଖ୍ୟାରେ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଥିଲା ମାତ୍ର ଛାତ୍ରାବାସଗୁଡ଼ିକରେ ଧାରଣା କ୍ଷମତାରେ ବୃଦ୍ଧି ନ ଘଟିବାର ଫଳସ୍ବରୂପ ଲୋକାରଣ୍ୟ ଘଟିଥିଲା ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ, ମୁଖ୍ୟତଃ ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଓ ରାଜ୍ୟର ବାହାରୁ ଛାତ୍ରମାନେ ଆସୁଥିବାରୁ, ଛାତ୍ରାବାସଗୁଡ଼ିକର ଏମାନଙ୍କୁ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଉତ୍ତରୀ ପ୍ରଦେଶ ବିବରଣୀ ପୁସ୍ତିକାରେ ପରିକଳ୍ପିତ ସମସ୍ତ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ଛାତ୍ରାବାସର ସୁବିଧା ଯୋଗାଇବାରେ ଓୟୁଏଟିର ଅସଫଳତା ଯାହା ସମୀକ୍ଷାର ମୁଖ୍ୟ ଅବଲୋକନକୁ ଖଣ୍ଡନ କରୁ ନଥିଲା ।

3.1.2.4 କୃଷି ବହୁବୃତ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରର ପ୍ରାରମ୍ଭ

ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ କୃଷି ଜଳବାୟୁ ଭିତ୍ତିକ ମଣ୍ଡଳରେ କୃଷି ଓ ଏଥି ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବିଜ୍ଞାନରେ ଦୁଇ ବର୍ଷିଆ ଡିପ୍ଲୋମା ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ବଜାରର ଚାହିଦା ଓ ସ୍ଥାନୀୟ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ଛଅମାସ / ଏକ ବର୍ଷ ଅବଧିର ନିୟମିତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଦେବା ସକାଶେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଦଶଟି କୃଷି ବହୁବୃତ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର⁵⁷ (ଏପିସି) ଓୟୁଏଟିର ପ୍ରଶାସନିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । କୃଷି ଓ ଏଥି ସମ୍ବନ୍ଧିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଜାବିକା ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଆକାଂକ୍ଷା କରିଥିବା ଗ୍ରାମୀଣ ଯୁବାମାନଙ୍କୁ ବୃତ୍ତିଗତ ଶିକ୍ଷା(ଡିପ୍ଲୋମା ପାଠ୍ୟକ୍ରମ) ଯୋଗାଇ ଦେବା ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ଏହି କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 2014 ସୁଦ୍ଧା 200 ଛାତ୍ର (ପ୍ରତ୍ୟେକ କେନ୍ଦ୍ରରେ 20 ଜଣ) ପ୍ରବେଶ କରିସାରିଥିଲେ ।

ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ (ମେ ଓ ଜୁନ୍ 2014) ରୁ ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଯଦିଓ ଏହି କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା, ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିବାରୁ ସେମାନେ ନିୟମିତ ଶିକ୍ଷା ଓ ଅଣଶିକ୍ଷା କର୍ମଚାରୀ, ପାଠାଗାର, କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୃହ, ଶ୍ରେଣୀଗୃହ, ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସରଞ୍ଜାମ, ପ୍ରୟୋଗଶାଳା ଓ ଛାତ୍ରାବାସ ଇତ୍ୟାଦି ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତାର ଅଭାବରେ ଗତି କରୁଥିଲେ । ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ କେ.ଭି.କେ ଗୁଡ଼ିକ କୃଷି ବହୁବୃତ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପାଦନ କରୁଥିଲେ ଯାହା ଆଇସିଏଆର୍ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ ଅନୁମତି ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା ।

ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ଯେ 68.65 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପାଞ୍ଚ ବାର୍ଷିକ ବଜେଟ୍ ପ୍ରସ୍ତାବରୁ 46.35 କୋଟି ଟଙ୍କା (ପ୍ରଥମରୁ ଚତୁର୍ଥ ବର୍ଷ ନିମନ୍ତେ) ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ଭିତ୍ତିଭୂମି, ସରଞ୍ଜାମ ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଖର୍ଚ୍ଚ ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିବା 33.64 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ମାତ୍ର 3.28 କୋଟି ଟଙ୍କା (9.80 ପ୍ରତିଶତ) 2013-14ରେ ପଠାଇଥିଲେ । ଫଳସ୍ବରୂପ 2013-14 ଶିକ୍ଷା ବର୍ଷରେ ଦଶଟି ଏପିସି ରେ ଆଦୌ ଛାତ୍ର ପ୍ରବେଶ ହୋଇନଥିଲା ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯୋଗୁଁ କୃଷି ବହୁବୃତ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକରେ କର୍ମଚାରୀ ମୁତୟନ ଓ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇପାରି ନଥିଲା ଏବଂ ସମ୍ବନ୍ଧିତ କୃଷି ବହୁବୃତ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରରେ ପଦବୀଗୁଡ଼ିକୁ ପୂରଣ କରିବାକୁ ଓୟୁଏଟି ପଦକ୍ଷେପ ନେଉଅଛି । ଏଣୁ କୃଷି ଓ ଏଥି

57 ମହାବିଜ୍ଞାନ — (ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ରଙ୍ଗେଇଲୁଣ୍ଡା), କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ(କେଭିକେ ଡେଜାନାଲ) ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ(କେଭିକେ, କେନ୍ଦୁଝର), କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ(କେଭିକେ ଭଦ୍ରଖ), ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ(କେଭିକେ, କୋରାପୁଟ), କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ(କେଭିକେ ଦେଓଗଡ଼), ପ୍ରାଣୀ ବିଜ୍ଞାନ(କେଭିକେ, ସମଲପୁର) କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ(କେଭିକେ, ବୌଦ୍ଧ), କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ(କେଭିକେ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼) ଏବଂ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ(କେଭିକେ, ବଲାଙ୍ଗିର) ।

ସମନ୍ୱିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଜୀବିକା ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଆକାଂକ୍ଷା କରିଥିବା ଗ୍ରାମୀଣ ଯୁବାବର୍ଗଙ୍କୁ ବୃତ୍ତିଗତ ଶିକ୍ଷା (ଡିପ୍ଲୋମା ପାଠ୍ୟକ୍ରମ) ଯୋଗାଇବା ପ୍ରକଳ୍ପର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଟି ବ୍ୟାପକ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

3.1.3 ସମ୍ପ୍ରଦାୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

କୃଷକ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କୁ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନର ଅନ୍ତରାଳ ନିମନ୍ତେ ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଭାବେ କେ.ଭି.କେ ଗୁଡିକ ଗଠିତ ହୋଇଛି । କୃଷକମାନଙ୍କର କ୍ଷମତାର ଗଠନ, କ୍ଷେତ୍ର ପରୀକ୍ଷା, ବିହନ ଉତ୍ପାଦନ, ଆଗ ଧାଡ଼ି ପ୍ରଦର୍ଶନ ଏବଂ କୃଷି ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଭଳି ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡିକ କେଭିକେ ସମ୍ପାଦନ କରିଥାଏ ।

3.1.3.1 କେଭିକେ ନିମନ୍ତେ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ

ଆଇସିଏଆର ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କୃଷିକ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ଫସଲର ପ୍ରଦର୍ଶନ ନିମନ୍ତେ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଓ ଅନୁଦେଶାତ୍ମକ ଯୁନିଟ୍ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପାଇଁ ନ୍ୟୁନତମ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପାଇଁ 20 ହେକ୍ଟର ସମତଳ କୃଷିଯୋଯୋଗୀ ଭୂମି ପ୍ରତ୍ୟେକ କେଭିକେର ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ 31 ଟି କେଭିକେ ମଧ୍ୟରୁ 18 ଟିରେ ଆବଶ୍ୟକ ନ୍ୟୁନତମ 20 ହେକ୍ଟର କୃଷିଯୋଯୋଗୀ ଜମି ଥିଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟ 13 ଟି⁵⁸ କେଭିକେର ଦଖଲରେ କମ୍ ଜମିଥିଲା ଯାହାର ପରିସର ଚାରିରୁ 72 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଦଶଟି ମଧ୍ୟରୁ ଯାହା କରାଯାଇଥିବା ଦୁଇଟି⁵⁹ରେ ସଲ୍ପତାର ପରିସର ନଅରୁ 33 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଏହି ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଜମିର ଅଭାବରେ ସମ୍ମୁଖ ଭାଗ ପ୍ରଦର୍ଶନ (ଏଫଏଲଡି) କ୍ଷେତ୍ର ପରୀକ୍ଷା (ଓଏଫଟି) ଓ ବିହନ ଉତ୍ପାଦନ ପରି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡିକରେ ବାଧା ଘଟୁଥିଲା । ବାର୍ଷିକ 1950 ଟି ଏଫଏଲଡି ଲକ୍ଷ୍ୟରୁ ସଞ୍ଚାର ପରିସର 79 ରୁ 87 ପ୍ରତିଶତ ଓ ବାର୍ଷିକ 312 ଟି ଓଏଫଟି⁶⁰ ଲକ୍ଷ୍ୟରୁ ସଞ୍ଚାର ପରିସର 37 ରୁ 66 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । 2009 ରୁ 2013 ରେ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ଧାର୍ଯ୍ୟ 30 କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ୍ ବିହନରୁ ସଞ୍ଚାର ପରିସର ଛଅ ଏବଂ 30 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ 13ଟି କେଭିକେରେ ଥିଲା ।

ଏହାଛଡା କେଭିକେର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ନିମ୍ନ ଅଭାବଗୁଡିକ ମଧ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଥିଲା । ଆଇ.ସି.ଏ.ଆର ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ସ୍ଥାୟୀ ଜଳ ଯୋଗାଣର ଏବଂ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବେ ନିଷ୍ପାଦିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ ।

- ପାଞ୍ଚଟି କେଭିକେ⁶¹ ଭୂମିକୁ ସ୍ଥାୟୀ ଜଳ ଯୋଗାଣର ଉଚ୍ଚ ନଥିବାରୁ ଶସ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କେବଳ ଖରିଫ୍ ଋତୁକୁ ସୀମିତ ଥିଲା ।
- ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଚାରିଟି କେଭିକେ⁶² ନିଷ୍ପାଦନ ପ୍ରଣାଳୀ କରି ନଥିବାରୁ ବର୍ଷା ଋତୁରେ ଜଳାଶ୍ଵବ ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିଲେ ଓ ଏହା ଶସ୍ୟର କ୍ଷତି ଘଟାଉଥିଲା ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ(ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ କୃଷି ବିଭାଗ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ଜମିକୁ ଯୋଗାଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ଆଇସିଏଆରର ନିୟୁତ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ଚୟନ କମିଟିଦ୍ୱାରା ଗୃହୀତ ହୋଇଥିଲା । ଓୟୁଏଟି କ୍ଷେତ୍ର ଚୟନରେ ସଂପୃକ୍ତ ନଥିଲା ଯେହେତୁ କ୍ଷେତ୍ରଚୟନ, କମିଟିର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଆଇସିଏଆର ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁଯାୟୀ ସଂପୃକ୍ତ ରାଜ୍ୟର କୃଷି ବିଶ୍ୱବଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରତିନିଧି, କୃଷିବିଭାଗ ଏବଂ

58 ଅନୁଗୁଳ-16 ହେକ୍ଟର, ବାଲେଶ୍ୱର -7.92 ହେକ୍ଟର, ବଲାଙ୍ଗିର -16 ହେକ୍ଟର, ବୌଦ୍ଧ -17.9 ହେକ୍ଟର, ଜଗତସିଂହପୁର -13.22 ହେକ୍ଟର, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା - 5.7 ହେକ୍ଟର, କନ୍ଧମାଳ 18.14 ହେକ୍ଟର, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା 16 ହେକ୍ଟର, ନୂଆପଡ଼ା -13.36 ହେକ୍ଟର, ପୁରୀ -15.2 ହେକ୍ଟର, ରାୟଗଡ଼ା -12.5 ହେକ୍ଟର, ସୋନପୁର - 15.45 ha ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ -II - 19.12 ହେକ୍ଟର ।

59 ନୂଆପଡ଼ା (13.36 ହେକ୍ଟର), କନ୍ଧମାଳ (18.14 ହେକ୍ଟର) ।

60 ଆସିଏଆର ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତି କେଭିକେର ୬ ଜଣ ବୈଜ୍ଞାନିକ ରହିବା ଉଚିତ ଏବଂ ପ୍ରତି ବୈଜ୍ଞାନିକ ଦୁଇଟି ଲେଖାଏଁ କ୍ଷେତ୍ର ପରୀକ୍ଷା(ଓଏଫଟି) ଖରିଫ୍ ଓ ରବିରେ କରିବାର ଥିଲା ।

61 କୋରାପୁଟ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଦେବନାଗଳ, ବୌଦ୍ଧ ଏବଂ ଦେବଗଡ଼ ।

62 ବଲାଙ୍ଗିର, ରାୟଗଡ଼ା, ବାଲେଶ୍ୱର ଏବଂ ଯାଜପୁର ।

ମଣ୍ଡଳୀୟ ସମନ୍ବୟକାରୀ ଓ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିବା ପ୍ରାଧାନାଚାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷା ମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ କମିଟି ଦ୍ୱାରା କେଉଁକେ ସକାଶେ ଜମିର ଚୟନ କରାଯାଇଥାଏ । ଉପରୋକ୍ତ 13ଟି କେଉଁକେକୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଜମି ଯୋଗାଇବାକୁ ସରକାର କୌଣସି ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲେ ।

3.1.3.2 ମୃତ୍ତିକା ଓ ଜଳ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରୟୋଗଶାଳା

ଆଇସିଏଆର ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ମୁଖ ଭାଗ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପୂର୍ବରୁ ମୃତ୍ତିକା ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ କେଉଁକେକୁ ଗୋଟିଏ ମୃତ୍ତିକା ଓ ଜଳ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରୟୋଗଶାଳା ଯୋଗାଇବା ଆବଶ୍ୟକ । ଓୟୁଏଟିର ଡିଇଇଏ ନଥିବତ୍ତ ଯାହାରୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଅଭାବ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଥିଲା ।

- 31ଟି କେଉଁକେ ମଧ୍ୟରୁ 18 ଟିରେ ମୃତ୍ତିକା ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରୟୋଗଶାଳା ନଥିଲା । ଯଦିଓ 13ଟି କେଉଁକେ⁶³ରେ ମୃତ୍ତିକା ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରୟୋଗଶାଳା ଥିଲା, ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ପାଞ୍ଚଟି କେଉଁକେ⁶⁴ରେ ମୃତ୍ତିକା ବିଜ୍ଞାନୀ ନଥିବାରୁ ପ୍ରୟୋଗଶାଳା ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକ ନିଷ୍ଠୁର ହୋଇଥିଲା । ମୃତ୍ତିକା ପରୀକ୍ଷା ବିଶ୍ଳେଷଣ ଅଭାବରେ, କୃଷକମାନଙ୍କ ବୈଷୟିକ ବିଦ୍ୟା/ ଶସ୍ୟର ଉପଯୋଗିତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସୁପାରିଶକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିନଥିଲା ।
- ଗଞ୍ଜାମ II କେଉଁକେରେ ମୃତ୍ତିକା ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରୟୋଗଶାଳା ଆଦୌ ନଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଜଣେ ମୃତ୍ତିକା ବିଜ୍ଞାନୀଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଅଯୋଜିତ କର୍ମଚାରୀ ଅବସ୍ଥାପନକୁ ସୂଚାଏ ଥିଲା ।

3.1.3.3 ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଯୋଜନା ଓ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

ଆଇସିଏଆର ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦେବା ନିମନ୍ତେ କେଉଁକେ ଗୁଡ଼ିକ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର (2007-12) ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା (ପିପି) ଏବଂ ପ୍ରତିବର୍ଷ ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଯୋଜନା (ଏଏପି) ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ।

ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଅବଲୋକନ ହୋଇଥିଲା ।

- ପ୍ରତ୍ୟେକ କେଉଁକେ ବର୍ଷକୁ 150 ଟି ଏଫ୍‌ଏଲଡି କରିବା କଥା ଯାହାଦ୍ୱାରା କୃଷକମାନେ ନୂତନ ଭାବେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ ଶସ୍ୟର କିସମ ଓ ବୈଷୟିକ ବିଦ୍ୟାର ଲାଭ ସମ୍ପର୍କରେ ଅବଗତ ହୋଇପାରିବେ । 2009-13 ରେ 31ଟି କେଉଁକେରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟଠାରୁ ସ୍ୱଳ୍ପତାର ପରିସର 80 ଏବଂ 87 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ ଯାହା କରାଯାଇଥିବା 10ଟି କେଉଁକେରେ ସ୍ୱଳ୍ପତାର ପରିସର 83 ଏବଂ 87 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । କେଉଁକେର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିୟନ୍ତ୍ରକମାନେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଏବଂ କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହ୍ରାସ ହୋଇଥିବାର ଆରୋପ କରିଥିଲେ । ଏଫ୍‌ଏଲଡିର ସ୍ୱଳ୍ପତା ଉନ୍ନତ ଶସ୍ୟ ଓ ବୈଷୟିକ ବିଦ୍ୟାର ପ୍ରବେଶାଧିକାରରୁ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ବଞ୍ଚିତ କରିଥିଲା ।
- ଏଫ୍‌ଏଲଡିରେ କେବଳ ନୂତନ କିସମର ଶସ୍ୟ/ ବୈଷୟିକ ବିଦ୍ୟାର ପ୍ରଦର୍ଶନ ବିଧେୟ ଅଟେ । 2009-14 ରେ ଯାହା କରାଯାଇଥିବା ଦଶଟି କେଉଁକେରେ 1992 ରୁ 2009 ମଧ୍ୟରେ ମୁକ୍ତିଲାଭ କରିଥିବା ଶସ୍ୟ ରକମ ଯଥା - ରାଜଲକ୍ଷ୍ମୀ, ମନସିନୀ (ଧାନ), ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ, ତାରିଣୀ (ବାଇଗଣ) ଦେବୀ (ଚିନାବାଦାମ) ଇତ୍ୟାଦିର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଥିଲା । କେଉଁକେ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକୃତ ସମନ୍ବୟକାରୀ

⁶³ ଅନୁଗୁଳ, ବାଲେଶ୍ୱର, ବରଗଡ଼, ଭଦ୍ରକ, ଦେଈନାଳ, ଗଞ୍ଜାମ- I କଳାହାଣ୍ଡି, କେନ୍ଦୁଝର, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, କୋରାପୁଟ, ନବରଙ୍ଗପୁର ଏବଂ ଯାଜପୁର ।

⁶⁴ ଅନୁଗୁଳ, ବରଗଡ଼, ଗଞ୍ଜାମ- I, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଏବଂ କୋରାପୁଟ ।

ଜଣାଇଲେ ଯେ ନୂତନ ରକମ ଉପଲବ୍ଧ ନ ହେବାରୁ କେତେକ ପୁରାତନ ରକମକୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିମନ୍ତେ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା ।

3.1.3.4 କେଭିକେ ଗୁଡିକର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଓ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ

କେଭିକେ ସ୍ତରରେ 23 ଜଣ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ⁶⁵ ନେଇ ଗଠିତ ବିଜ୍ଞାନ ଉପଦେଷ୍ଟା କମିଟି (ଏସ.ଏ.ସି) ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡିକର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚିତ ହେବା ଏବଂ ବର୍ଷକୁ ଦୁଇଥର ବୈଠକ ହେବା ଜରୁରୀ ଅଟେ । ସମାକ୍ଷାରେ ଏହା ଅବଲୋକନ ହୋଇଥିଲା ଯେ:

- ଏସଏସି ବର୍ଷକୁ ଦୁଇଥର ବୈଠକ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା ସ୍ଥଳେ ମାର୍ଚ୍ଚ ଗୋଟିଏ ବୈଠକ 31ଟି କେଭିକେରେ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବଲାଙ୍ଗୀର କେଭିକେରେ କୌଣସି ବୈଠକ 2009-10 ରେ ହୋଇ ନଥିଲା । ଏହାଫଳରେ 2009-13 ରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା 50 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ।
- କେଭିକେମାନେ ଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିବା ଗ୍ରାମଗୁଡିକର କୃଷକମାନଙ୍କୁ ବୈଷୟିକ ବିଦ୍ୟା ଅନ୍ତରଣ ଏଫଏଲଡିଓ ଓ ଏଫପିଟି ମାଧ୍ୟମରେ କରିଥାନ୍ତି । ଆଇସିଏଆର ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା, ଅତିରିକ୍ତ ଆୟ ଉପରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବକୁ ଏକ ସାଧାନ ଏଜେନସୀ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ । ରାଜ୍ୟରେ ସେପରି କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦୌ ହୋଇ ନଥିଲା ।

3.1.4 ଗବେଷଣା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ସାରା ରାଜ୍ୟରେ କୃଷି ଓ ଏଥି ସମ୍ପର୍କିତ ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ପର୍କିତ ସମସ୍ତ ଗବେଷଣା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସକାଶେ ଓୟୁଏଟିର 14ଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ଗବେଷଣା ଏବଂ ବୈଷୟିକ କୌଶଳ ଅନ୍ତରଣ କ୍ଷେତ୍ର (ଆରଆରଟିଟିଏସ/ଆରଆରଟିଟିଏସ୍ଏସ୍) ଅଛି ।

3.1.4.1 ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ ଧାନ, ସୋରିଷ ଓ ଅଳସି କିସମ 2009 ରୁ 2013 ମଧ୍ୟରେ ବାହାର କରିଥିଲା । 2009-10 ଭୂଲନାରେ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ଧାନଶସ୍ୟର ହାରାହାରି ଅମଳ 2012-13ରେ କମିଥିଲା ଏବଂ 2010-11 ଭୂଲନାରେ ସୋରିଷ ଓ ଅଳସିର ଅମଳ 2011-12 ରେ କମି ଥିଲା ।

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 3.1 ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ହାରାହାରି ଅମଳ

(କିଣ୍ଟାଲରେ)

ଶସ୍ୟର ନାମ	ବର୍ଷ	ପରିମାଣ	ବର୍ଷ	ପରିମାଣ	ବର୍ଷ	ପରିମାଣ	ବର୍ଷ	ପରିମାଣ
ଧାନ	2009-10	27.07	2010-11	19.98	2011-12	23.12	2012-13	25.09
ସୋରିଷ	2009-10	1.66	2010-11	3.48	2011-12	3.30	2012-13	2.04
ଅଳସି	2009-10	ନିଆଯାଇନାହିଁ	2010-11	3.75	2011-12	1.56	2012-13	2.95

ଉତ୍ସ: ଓୟୁଏଟି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା

ସରକାର ଜବାବରେ ଜଣାଇଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ସୁନିଶ୍ଚିତ ସେଚନ ସୁବିଧା, ବୁଲ୍ମାପଶୁଙ୍କ ଠାରୁ ରକ୍ଷାନିମନ୍ତେ ଉପଯୁକ୍ତ ବାଡର ଅଭାବ, କାଳକ୍ରମେ ଜମିର ଅଧଃପତନ ଏବଂ ଅବିଶ୍ରାନ୍ତ ବୃଷ୍ଟି ସମୟରେ

⁶⁵ ଅନୁଷ୍ଠାନର ମୁଖ୍ୟ, ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ମଣ୍ଡଳର ମଣ୍ଡଳୀୟ ନିୟନ୍ତ୍ରକ, ଆଇସିଏଆରର ପ୍ରତିନିଧି, ଗବେଷଣାର ସହଯୋଗୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଲାଇନ ବିଭାଗର ଜିଲ୍ଲା ଅଧିକାରୀ, କୃଷି, ଉଦ୍ୟାନକୃଷି, ପଶୁପାଳନ, ମୃତ୍ତିକା ସଂରକ୍ଷଣ, ସାମାଜିକ/କୃଷି ଜଙ୍ଗଲବିଦ୍ୟା, ରେଶମଚାଷ, ମତ୍ସ୍ୟ, ସେଚନ, ସମାଜମଙ୍ଗଳ, କ୍ଷୁଦ୍ରଶିଳ୍ପ, ଜିଲ୍ଲା ଭୂମିବ୍ୟାଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧି, କେଭିକେ ଅବସ୍ଥିତ ଜମିର ବେତାର ଅଧିକାରୀ, ଦୁଇଜଣ କୃଷକ ପ୍ରତିନିଧି, ଦୁଇଜଣ ମହିଳା କୃଷକ ପ୍ରତିନିଧି ଏବଂ କେଭିକେର ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ସଂଗଠକ ।

ନିଷ୍ପାସନ ସୁବିଧାର ଅଭାବରେ ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନରେ ହ୍ରାସ ଘଟିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନତାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରା ନଯାଇ ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିଲା ।

3.1.4.2 ବିହନକୁ ଅଣ-ବିହନ ଭାବେ ବିକ୍ରୟ ଯୋଗୁଁ କ୍ଷତି

ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ ବିହନ କିସମ ଉତ୍ପାଦନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ, ଯାହା ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିହନ ନିଗମ(ଓଏସଏସସି) ମାଧ୍ୟମରେ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ଗବେଷଣା କ୍ଷେତ୍ର ମାନଙ୍କରେ 2009-14 ରେ ଉତ୍ପାଦିତ 8,222.08 କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ ବିହନରୁ 3,109.01 କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ ବିହନ ଓଏସଏସସି ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇନଥିଲା । ଅନୁକୂଳ ଭଣ୍ଡାର ଘର ଅଭାବରେ ଉତ୍ପାଦିତ ବିହନକୁ ଗୋଦାମରେ ମାତ୍ରାଧିକ କାଳ ରଖାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଯୋଗୁଁ ଅଳ୍ପବିକ୍ରୟ ହେବାରେ ଏହା ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ 3,109.01 କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ ବିହନ ଅଣ-ବିହନ ଭାବେ ବିକ୍ରୟ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେଥିଯୋଗୁଁ ଓୟୁଏଟି 35 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି କରିଥିଲା ଯାହା ପରିଶିଷ୍ଟ 3.1.3 ରେ ବିସ୍ତୃତ ହୋଇଅଛି ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ବିଷୟଟିକୁ ଓୟୁଏଟି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା କଥା ଓ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ସରକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆଣିବା କଥା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଜଣାଇଲେ ଯେ ଓଏସଏସସି ବିହନକୁ ନ ଉଠାଇବା କାରଣରୁ ମାତ୍ରାଧିକ କାଳ ମହଜୁଦ ରଖାଗଲା ଯାହା ଯୋଗୁଁ ବିହନର ଗୁଣବତ୍ତାର ଅଧଃପତନ ହୋଇଥିଲା ଓ ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟ କ୍ଷତି ଭରଣା କରିଥିବା ଓୟୁଏଟିର ବାହାନା ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । କ୍ଷତି ଛଡ଼ା କୃଷକମାନେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରିମାଣର ଉନ୍ନତ ଅମଳକ୍ଷମ ବିହନରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ ।

3.1.5 ଯାହିକ ବିଭାଗ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ

ବିଭିନ୍ନ ଗୃହ ଓ ରାସ୍ତାର ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ ବାସ୍ତବ ସଂଯନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ 11 ଜଣ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଗଠିତ ଏକ ଯାହିକ ବିଭାଗ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଛି । ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟର ଯୋଜନା ଓ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଉପରେ ନଥିପତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନାରୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଅଭାବ ଗୁଡ଼ିକ ଉନ୍ମୋଚନ ହୋଇଥିଲା ।

3.1.5.1 ପଶୁ ଚିକିତ୍ସାକେନ୍ଦ୍ର ଓ ଚିକିତ୍ସାଳୟର ନିର୍ମାଣ

ଭୂକମ୍ପ ପ୍ରତିରୋଧକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥାଇ ପଶୁ ଚିକିତ୍ସାକେନ୍ଦ୍ର ଓ ଚିକିତ୍ସାଳୟର ନିର୍ମାଣ ବାବଦକୁ 3.58 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଳ୍ପକଳ ବାସ୍ତବ ସଂଯନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଡିପିପି) ରାଜ୍ୟ ମୂଲ୍ୟସୂଚୀ 2007 ଆଧାରରେ କରିଥିଲେ । କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ ଡିପିପି ନିର୍ବାହ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସିପିଡବ୍ଲୁଡିକୁ ସେମାନଙ୍କ ନିଜସ୍ୱ ଅଳ୍ପକଳ ଆଧାରରେ 6.45 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଜମା କାର୍ଯ୍ୟଭାବେ ନ୍ୟସ୍ତ (ଜୁନ୍ 2008) କରିଥିଲେ । ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ 2.87 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଉପରୋକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ଡିଜାଇନ୍ ଓ ଯୋଜନାରେ ବିଶେଷଜ୍ଞତା ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଡିପିପି ପାଖରେ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲେ । ଯାହାଯୋଗୁଁ ସିପିଡବ୍ଲୁଡିକୁ ସେମାନଙ୍କ ଅଳ୍ପକଳରେ କାର୍ଯ୍ୟଟି ନ୍ୟସ୍ତକରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା । ପରନ୍ତୁ ଓୟୁଏଟିର ବିଭିନ୍ନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ସବୁଜି କାର୍ଯ୍ୟ ଡିପିପି ନିର୍ବାହ କରିସାରିଥିଲା ।

3.1.5.2 ସଂହିତା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଂଘନରେ ବିଖଣ୍ଡିତ କାର୍ଯ୍ୟ

ଓପିଡବ୍ଲୁଡି ସଂହିତା, ଖଣ୍ଡ - II ପରିଶିଷ୍ଟ VII ଅନୁଯାୟୀ 50 ହଜାର ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ନିଲାମ ଡାକିବା ବିଧେୟ ଅଟେ । ଜରୁରୀ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଯେପରି ସାହାଯ୍ୟ କାମ, ବନ୍ୟା କ୍ଷତିର ଆବଶ୍ୟକୀୟ

ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ରାସ୍ତା ବନ୍ଦର ଘାଇକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ହିତରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ମିତ୍ୱ ସୁଚାରୁ ରୂପେ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାବେ ନିର୍ବାହ କରିବାକୁ ବିଶିଷ୍ଟ କରାଯାଇଥାଏ ।

ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ଓପିଡିଆରୁ ସଂହୃତାକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି 2009-14 ମଧ୍ୟରେ 25.02 କୋଟି ଟଙ୍କାର 743 ଟି ନିର୍ମାଣ/ ବିଶେଷ ମରାମତି ଗୃହର ଅଭିବୃଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟକୁ 5,223 ଏଫଟୁ⁶⁶ ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ଭାଙ୍ଗି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚୁକ୍ତିନାମାର ମୂଲ୍ୟକୁ 50 ହଜାର ଟଙ୍କାରେ ସୀମିତ ରଖିଥିଲେ ଯାହାର ପରିମାଣରେ ଉଚ୍ଚତମ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅନୁମୋଦନର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଦୂର କରିଯାଇପାରିଥିଲା ଏବଂ ନିଲାମ ତାକର ବିସ୍ତୃତ ବିଜ୍ଞାପନ ସ୍ଥାନ ପାଇ ପାରି ନଥିଲା । ପରିଣାମସ୍ୱରୂପ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ମୂଲ୍ୟ ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇପାରିନଥିଲା । 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ବିଶିଷ୍ଟ ଚୁକ୍ତିନାମାର ପରିସର ସମଗ୍ର ଚୁକ୍ତିନାମା ତୁଳନାରେ 44 ଓ 70 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ସାଧାରଣତଃ ଆଇସିଏଆର ଠାରୁ ପାଣ୍ଟିର ମୁଖ୍ୟ ଅଂଶ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ଶେଷ ଭାଗରେ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଏହା ସେହି ବର୍ଷରେ ଉପଯୋଗ ହୋଇ ଯୁସି ପଠାଇବାକୁ ଦରକାର ଥାଏ । ତେଣୁ କେତେକ ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ କମ୍ ସୁଗର ମରାମତି ଓ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କାର୍ଯ୍ୟ ଓପିଡିଆରୁ ସଂହୃତର ଅନୁକ୍ରେମ 3.5.24 ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଭିସିଙ୍କର ଯଥାରୀତି ଅନୁମୋଦନରେ ପାଣ୍ଟିର ଦ୍ୱିତୀୟ ବିନିଯୋଗ ନିମନ୍ତେ ବିଶିଷ୍ଟ ରୂପେ ନିର୍ବାହ କରାଯାଇଥିଲା । ପରନ୍ତୁ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଆଇସିଏଆର ଠାରୁ ପାଣ୍ଟିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିମନ୍ତେ ଓୟୁଏଟି କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲା ।

3.1.6 ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା

3.1.6.1 ରାଜ୍ୟ ସେକ୍ଟରରେ ନିଆଁଶିଆ ଟେକେଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର, ରାଜ୍ୟ ସରକାର, ଆଇସିଏଆର ଠାରୁ ଯୋଜନା ଓ ଅଣ ଯୋଜନା ବାବଦ ଅନୁଦାନ ଏବଂ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଆବାସ ଫି ଓ ଫାଇନ, ପାଠପଢ଼ା ଉପକରଣର ମୁଦ୍ରଣ, ବିକ୍ରି ଅର୍ଥ ଓ ଭଡାସୁତରୁ ଆବାସ ନିଜସ୍ୱ ପାଣ୍ଟିରୁ ଯୋଗାଇଦିଆଯାଇଥିଲା । 2009-10 ରୁ 2013-14 ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତ ଅନୁଦାନ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଛି ।

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 3.2 2009-10 ରୁ 2013-14 ମୋଟ ଆୟ ଏବଂ ବ୍ୟୟ

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ପ୍ରକଳ୍ପର ନାମ	ବର୍ଷ	ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଜମା	ପାଣ୍ଟିର ମୋଟ ଆୟ			ବ୍ୟୟ	ଅବଶେଷ ଜମା
			ଅନୁଦାନ	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆୟ/ସୁଧ	ମୋଟ ପାଣ୍ଟି ଆୟ		
ରାଜ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର	2009-14	-2.03	431.17	57.19	486.33	499.24	-12.91
ଆରକେଭି/ଡ୍ରାଇ	2009-14	0.92	40.36	0	41.28	34.67	6.61
କେନ୍ଦ୍ରିୟ ଯୋଜନା ଆଇସିଏଆର/ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରକଳ୍ପ	2009-14	13.82	301.14	0	314.96	309.73	5.23
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ-ନିଜ ଅର୍ଥ ପ୍ରକଳ୍ପ	2009-14	9.36	2.51	22.77	34.64	22.33	12.31
ସମୁଦାୟ		22.07	775.18	79.96	877.21	865.97	11.24

ଉତ୍ସ : 2013-14 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଅଙ୍କ ଅନୁଶିଳ୍ପ ଅଟେ

⁶⁶ ଏଫଟୁ ଚୁକ୍ତିନାମା ଓପିଡିଆରୁ ସଂହୃତ ଅନୁଯାୟୀ ମାନକ ପତ୍ର ।

ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶିକ୍ଷା ଓ ଅଣ ଶିକ୍ଷା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦରମା ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ ନିଅଣ୍ଟିଆ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେତୁ ଉପରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ନିଅଣ୍ଟ ରାଜ୍ୟ ସେକ୍ଟରରେ ହୋଇଥିଲା । ଯାହା ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ପାଣ୍ଠି ଓ ଆବର୍ତ୍ତ ପାଣ୍ଠିରୁ ସାମୟିକ ରଣ ଦ୍ୱାରା ଭରଣା କରା ଯାଇଥିଲା, ଯାହାଯୋଗୁଁ ବିଭିନ୍ନ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ରରେ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଉନ୍ନତିମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଓୟୁଏଟି ଆଇସିଏଆର/ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଯୋଜନା, ଆଇସିଏଆର/ଆରକେଭିଡ୍ୱାଇ ଏବଂ ନିଜସ୍ୱ ଆର୍ଥିକ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ଅର୍ଥର ବଳକା ଆସନ୍ତା ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ହିସାବକୁ ନିଆଯାଉଥିଲା ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଓୟୁଏଟି ଯୋଜନା ଓ ଅଣଯୋଜନାର ଦରମା ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ ନିମିତ୍ତ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲା ।

3.1.6.2 କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତାର ଅନୁପଯୋଗିତା

ଆଇସିଏଆର ର ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ବାର୍ଷିକ ମିଳିଥିବା ଅନୁଦାନ ରାଶି ସେହି ବର୍ଷ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦରମା ଏବଂ ଗବେଷଣା ଓ ଉନ୍ନତିମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ବିନିଯୋଗ ହେବାର ଥିଲା ଏବଂ କୌଣସି ବଳକା ରାଶି ଫେରିଯିବାର ଅଥବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷର ଅନୁଦାନ ବାବଦରେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ହେବାର ଥିଲା । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ବିଭିନ୍ନ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ, ଗବେଷଣାକେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ, ଅଧ୍ୟାପକ, ସହ ଅଧ୍ୟାପକ ଓ ସହାୟକ ଅଧ୍ୟାପକ ପଦବୀ ପୂରଣ ନ ହେବା ହେତୁ ଆଇସିଏଆର 2009 ରୁ 2014 ମଧ୍ୟରେ ବଳକା 59.26 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିଥିଲା ଯାହାକି ଅନୁକ୍ଷେପ 3.1.2.1 ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି । ଅର୍ଥ ଉପଲବ୍ଧ ସତ୍ତ୍ୱେ ଓୟୁଏଟି ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖାଲିସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରିବାରେ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତାର ଅନୁପଯୋଗ ବ୍ୟତୀତ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଗୁଣବତ୍ତା ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଅଧ୍ୟାପକ, ସହାୟକ ଅଧ୍ୟାପକ ଓ ସମତୁଲ୍ୟ ଏବଂ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପଦବୀର ଖାଲି ହେତୁ ଆଇସିଏଆର/ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଅନୁଦାନର ବିନିଯୋଗ ହୋଇପାରିନଥିଲା ।

3.1.6.3 ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁରୂପ ଭାଗ ପ୍ରଦାନ ହୋଇ ନଥିଲା

ଓୟୁଏଟି ଓ ଆଇସିଏଆର ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ବୁଝାମଣା ସ୍ଥାପନାପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ, ସର୍ବଭାରତୀୟ ଗବେଷଣା ସହଭାଗିତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ (ଏଆଇଆରସିପି) ଭାରତ ସରକାର ଓ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ (75:25) ମୂଲ୍ୟ ଭାଗିଦାରିତା ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହେଉଅଛି । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ଆଇସିଏଆର ଠାରୁ ଦରମା ଓ ଗବେଷଣା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ 2009 ରୁ 2014 ମସିହା ମଧ୍ୟରେ 81.69 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନୁଦାନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ତାଙ୍କର ଅନୁରୂପ ଭାଗ ହିସାବରେ 27.23 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରି ନଥିଲେ ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅନୁରୂପ ଭାଗର ନିଅଣ୍ଟ ସ୍ଥଳେ, ଓୟୁଏଟି ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ଅର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିବାରେ ପ୍ରେରଣା ଦେଖାଇବାର ଥିଲା ।

3.1.6.4 ଆବର୍ତ୍ତ ଅର୍ଥର ପରିଚର୍ଚ୍ଚନ

ଆଇସିଏଆର ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନକେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଆବର୍ତ୍ତ ଅର୍ଥର ଜମା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏବଂ ସେହି ଜମାଖାତାରୁ ହେଉଥିବା ଲାଭଗୁଡ଼ିକ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷାନୁଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ଯଥା କୃଷି ଉପକରଣର ଉତ୍ପାଦନ/ଯୋଗାଣ, କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଇତ୍ୟାଦିରେ ବିନିଯୋଗ କରିବା ନିମିତ୍ତ ଏକ ପୃଥକ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଜମାଖାତା ଖୋଲିବାର ଥିଲା । ସେହିପରି ଫସଲ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚାଷ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ବିକ୍ରିଅର୍ଥ ମଧ୍ୟ ସେହି ଜମାଖାତାରେ ଜମା କରିବାର ଥିଲା । ଉପର ଲିଖିତ ନିୟମାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହୋଇ, 28 ଟି କୃଷି ବିଜ୍ଞାନକେନ୍ଦ୍ରରୁ 2009 ରୁ 2014 ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରିରୁ ପ୍ରାପ୍ତ 1.26 କୋଟି ଟଙ୍କା (ତେନ୍ତୁଧରୁ 10ଟି କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ

କେନ୍ଦ୍ରର ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ ଯାଞ୍ଚ ମଧ୍ୟରେ 0.51 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ) ପ୍ରାଧାନାଚାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷା⁶⁷ (ଡିଇଇ) ଏକ ଚାଲୁ ଜମାଗାତାରେ ରଖିଥିଲେ । ଆଇସିଏଆର ନିୟମାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଏହି ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରୁ ଡିଇଇ ଜୁଲାଇ 2010 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣକୁ 0.60 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

3.1.6.5 ଯୋଜନା ଅର୍ଥ ବିନିଯୋଗରେ ବିଳମ୍ବତା

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଶାରିରୀକ ଉଦ୍ଭିଦ (ଡିପିପି) 2009 ରୁ 2014 ମଧ୍ୟରେ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ କୃଷି ବିକାଶ ଯୋଜନା(ଆରକେଭିଡ୍ରାଇ) ଅଧିନରେ ବିଭିନ୍ନ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକ, କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ଭିଡିଭୁମି ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଓୟୁଏଟିଠାରୁ 30.44 କୋଟି⁶⁸ ଟଙ୍କା ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲା । ଡିପିପି ଜଣାଇଲା ଯେ 30.44 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ 19.18 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଲା ଏବଂ 9.98 କୋଟି⁶⁹ ଟଙ୍କାର ବିନିଯୋଗ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2013-14 ମସିହାରେ ପ୍ରାପ୍ତ 11.99 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ ସାତ କୋଟି ଟଙ୍କା ଯାହାକି ଜାନୁଆରୀରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକର ସାମା ପାଚେରୀ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ 2013-14 ପୁରାକାଳ ମଧ୍ୟରେ 1.73 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ସତ୍ତ୍ୱେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏପ୍ରିଲ 2014ରେ ଚାରି କୋଟି ଟଙ୍କାର ବିନିଯୋଗ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଆରକେଭିଡ୍ରାଇ ଅଧିନରେ 2013-14 ମସିହା ପାଇଁ ଅନୁଦାନ ଅର୍ଥ ଫେବୃଆରୀ ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ ହସ୍ତଗତ ହୋଇଥିଲା । ଯଦିଓ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ରେ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ 2014 ପାଇଁ ଆଚରଣ ବିଧିର ଲାଗୁ ହେତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ବିଳମ୍ବ ଘଟିଥିଲା । ଯାହାହେଉ, ବିନିଯୋଗ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକରେ ଅଙ୍କଗୁଡ଼ିକର ଅମେଳକ ନେଇ ଉତ୍ତର ନାମକ ଅଛି ।

3.1.6.6 ଅନିୟମିତ ନିୟୁତ୍ତି ଏବଂ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପ୍ରଚଳିତ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନକେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ 27 ଗୋଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସଂଯୋଜକ, 162 ଗୋଟି ବିଷୟବସ୍ତୁ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଓ 81 ଗୋଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହାୟକ ପଦବୀ ସୃଷ୍ଟିକୁ ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ ଯେ ପଦବୀଧାରୀମାନେ ଯେଉଁମାନେ କି ବୁଦ୍ଧିଭିତ୍ତିକ ଆଧାରରେ ନିୟମିତ ଦରମାହାର କିନ୍ତୁ ବିନା ବେତନ ବୃଦ୍ଧି ଓ ଅନ୍ୟ ସରକାରୀ ସୁବିଧାରେ କାର୍ଯ୍ୟକରିଆସୁଛନ୍ତି । ସେମାନେ ବୁଦ୍ଧିଭିତ୍ତିକ ନିୟୁତ୍ତିଠାରୁ ଛଅ ବର୍ଷ ପୂରଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିବୀକ୍ଷା ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟଚାଲୁ ରଖିବେ । ଛଅ ବର୍ଷ ପୂରିବା ପରେ ପଦବୀଧାରୀମାନେ ନୂଆକରି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ପଦବୀରେ ଅନୁରୂପ ସମୟ ଦରମା ହାରକୁ(ଟାଇମ୍ ସ୍କେଲ୍) ଚାଲିଯିବେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ସମୟ କୌଣସି ସରକାରୀ ଫାଇଦା ସହିତ ଅନ୍ତିମ ଫାଇଦା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହିସାବ/ ବିବେଚନା କରାଯିବ ନାହିଁ । ଯେହେତୁ ସମସ୍ତ ପଦବୀ ଓ ନିୟୁତ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଥିଲା । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ବୁଦ୍ଧିଭିତ୍ତିକ ସର୍ତ୍ତର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଓୟୁଏଟି 128 ଜଣ ଠିକା କର୍ମଚାରୀ ଯଥା 84 ଜଣ ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ବିଶେଷଜ୍ଞ (ଡିସେମ୍ବର 2010) ଏବଂ 44 ଜଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହାୟକଙ୍କୁ (ଡିସେମ୍ବର 2010) ସେମାନଙ୍କ ବୁଦ୍ଧିଭିତ୍ତିକ ନିୟୁତ୍ତି ଦିନ ଠାରୁ ବେତନ ସୁରକ୍ଷା ଓ ଅନ୍ୟ ସରକାରୀ ଫାଇଦା ସହିତ ପିଛିଲାଠାରୁ ଲାଗୁକରି

⁶⁷ ପ୍ରାଧାନାଚାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷା(ଡିଇଇ)- 31ଟି କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ଡିଇଇଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ କାର୍ଯ୍ୟକରନ୍ତି ଏବଂ ଓୟୁଏଟି ଅଧିନରେ କାର୍ଯ୍ୟକରୁଥିବା କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା, ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସେ ମୁଖ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଭାବେ ଘୋଷିତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

⁶⁸ 2009-10 1.30 କୋଟି ଟଙ୍କା, 2010-11 6.04 କୋଟି ଟଙ୍କା, 2011-12 6.78 କୋଟି ଟଙ୍କା, 2012-13 4.33 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 2013-14 11.99 କୋଟି ଟଙ୍କା ।

⁶⁹ 2010-11 1.75 କୋଟି ଟଙ୍କା, 2012-13 4.23 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 2013-14 4 କୋଟି ଟଙ୍କା ।

ନିୟମିତ କରିଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ କାଳରେ ବକେୟା ବେତନ ଓ ଭତ୍ତା ଦେୟ ବାବଦରେ 70 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ ହେଲା । ଯଦିଓ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଏହି ସମୟରେ ଆବଶ୍ୟକ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ କୃଷି ବିଭାଗକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲା (ଜୁଲାଇ 2011) କୃଷି ବିଭାଗ କିମ୍ବା ଓୟୁଏଟି ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆବଶ୍ୟକ ସଂଶୋଧନ କରି ନଥିଲେ ଏବଂ ପଦବୀଧାରୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ବେତନ ଓ ଭତ୍ତା ନିୟମିତ ଦରମା ହାରରେ ଉଠାଇବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ, କୃଷି ବିଭାଗର ପତ୍ରାଳାପ ଅନୁଯାୟୀ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନକେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକର ଠିକା କର୍ମଚାରୀମାନେ ଅକ୍ଟୋବର 2010ରେ ନିୟମିତ ହୋଇଥିଲେ । ପରନ୍ତୁ ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଅବମାନନା କରି ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଆଯାଇ ନଥିବାର ସତ୍ୟତା ଜାରି ରହିଥିଲା ।

3.1.6.7 କେନ୍ଦ୍ରିକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଅଧିକା ବକେୟା ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ

ଆଇସିଏଆର (ନଭେମ୍ବର 2010) ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କେନ୍ଦ୍ରିୟ ଷଷ୍ଠ ବେତନ କମିଶନର ସଂଶୋଧନ ହେତୁ ବକେୟା ଅର୍ଥ ରାଶି ପ୍ରଦାନ ବାବଦରେ ଓୟୁଏଟି କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର କର୍ମଚାରୀ ଓ ଏହି ଯୋଜନାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ବକେୟା ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିବ ନାହିଁ । ଏହି ମଞ୍ଜୁରୀ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସପକ୍ଷେ ମଧ୍ୟ ଥିଲା ଯେ ବକେୟା ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନର ଦାୟିତ୍ୱ କେବଳ ସେହି ପଦବୀଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସୀମିତ ଥିଲା । ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ 1 ଜାନୁୟାରୀ 2006 ମସିହା ପୂର୍ବରୁ ପୂରଣ ହୋଇଥିବ । ଏଣୁ 1 ଜାନୁୟାରୀ 2006 ମସିହା ପରେ ପୂରଣ ହୋଇଥିବା ପଦବୀଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବକେୟା ଅର୍ଥ ରାଶି ପ୍ରଦାନ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ଅଟେ ।

ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର 89 ଜଣ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ବକେୟା ବାବଦରେ 2.21 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ଯଦିଓ ସେହି ପଦବୀଗୁଡ଼ିକ 1 ଜାନୁୟାରୀ 2006 ମସିହା ପରେ ପୂରଣ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ ଯେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯାହା ମଣ୍ଡଳୀୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଜେ.ଏନ.କେ.ବି.ବି ଜବଲପୁର ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ରେ ଜଣାଇଥିଲେ ଯେ ବୁଝାମଣା ସ୍ଥାପନପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ଓୟୁଏଟିର ଅଣ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମିଳୁଥିବା ବିଶେଷାଧିକାର, ସୁଖ ସୁବିଧା ଓ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଭଳି ସମାନ ସୁବିଧା ଓ ସୁଯୋଗ ଓୟୁଏଟି କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଦେଇପାରେ । ଯେହେତୁ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଆଇସିଏଆର ଦ୍ୱାରା ଶତ ପ୍ରତିଶତ ଅନୁଦାନ ମିଳୁଅଛି । ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ବିନା ବୋଝ ଦାୟିତ୍ୱରେ ସମସ୍ତ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ସମ ପରିମାଣର ଅର୍ଥ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ତାହା ସତ୍ତ୍ୱେ ବୁଝାମଣା ସ୍ଥାପନ ପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ, କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ବେତନ ହାର ଆଇସିଏଆର ଅନୁମୋଦିତ ବେତନ ହାର ଠାରୁ ଅଧିକା ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଏବଂ ଯେହେତୁ ସେହି କର୍ମଚାରୀମାନେ 1 ଜାନୁୟାରୀ 2006 ମସିହା ପରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ, କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ବକେୟା ବାବଦ ଅର୍ଥରାଶି ପ୍ରଦାନ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା ।

3.1.6.8 ମୁଖ୍ୟ ରୋକଡ଼ ବହିର ଅନୁଚିତ୍ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ

ଓୟୁଏଟିର ଆର୍ଥିକ ଓ ହିସାବ ପ୍ରକରଣ ପୁସ୍ତିକା ଅନୁଯାୟୀ ରୋକଡ଼ ପୁସ୍ତିକା ଓୟୁଏଟିର ଫର୍ମ ନଂ-1 ଅନୁସାରେ ସଠିକ୍ ଭାବେ ଲେଖାଯିବ । ବ୍ୟାଙ୍କ କିମ୍ବା ନଗଦ ଟଙ୍କାର ସମସ୍ତ କାରବାର କ୍ୟାସ୍ ବହିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ଏବଂ ବଳକା ରାଶିର ହିସାବ ହୋଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ବନ୍ଦ ହେବ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ପୁନରାବୃତ୍ତିର ପରିହାର କରିବାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ସହାୟକ ରୋକଡ଼ ପୁସ୍ତିକାର ହୋଇଥିବା ନଗଦ ଟଙ୍କା କାରବାରର ମୋଟ ରାଶି ମୁଖ୍ୟ ରୋକଡ଼ ପୁସ୍ତିକାରେ ଲେଖାଯିବା ଉଚିତ । ଯଦି ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟାଙ୍କ ଗଚ୍ଛିତ ରାଶି ଓ ରୋକଡ଼ ପୁସ୍ତିକାରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଙ୍କ ଗଚ୍ଛିତ ରାଶିର କୌଣସି ଅସମାନତା ରହିଥାଏ ତେବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସପ୍ତାହର ଶେଷରେ

ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ସହ ମେଳକ ବିବରଣୀ ଲିପିବଦ୍ଧ ହେବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ଏହା ଦିନ ଓ ଅସମାନତାକୁ ଦର୍ଶାଇ କ୍ୟାସ୍ ବହିରେ ସଂଲଗ୍ନ ହେବ । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ -

- ଉପର ଲିଖିତ ଆର୍ଥିକ ଓ ହିସାବ ପ୍ରକରଣ ବହି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ସମାକ୍ଷା ଦିନ ସୁଦ୍ଧା (ଜୁଲାଇ 2014) ନିୟନ୍ତ୍ରକଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ପୁସ୍ତିକା ବହି ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲେଖାହୋଇ ବନ୍ଦ ରହିଥିଲା ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ସପ୍ତାହ କିମ୍ବା ମାସ ଶେଷରେ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ବିବରଣୀ ସହ ମେଳକ ତିଆରି ହୋଇ ନଥିଲା ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ ରୋକତ ପୁସ୍ତିକାର 5ଟି ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ହିସାବ ଖାତାରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା 22.86 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅସମାନତା ଥିବାର ଦେଖାଯାଇଥିଲା ।
- ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା ବିଭାଗ ରୋକତର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଯାଞ୍ଚ କରିନଥାଇ ଯେଉଁଥିପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ରୋକତ ବହି ଏପ୍ରିଲ 2013 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ରୋକତ ବହି ଗୁଡିକର ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଜମାବାଣି ସଙ୍ଗେ ମେଳ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଅଛି ।

କିନ୍ତୁ, ଯେହେତୁ ରୋକତ ବହିଗୁଡିକ ନିୟମିତ ଲେଖାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଜମାବାଣି ସଙ୍ଗେ ମେଳ ବହୁତ ଦିନରୁ ବାକି ଥିଲା, ଅର୍ଥ ରାଶିର ଆକୃଷ୍ଟତା ସମ୍ଭାବନାକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରାଯାଇ ନପାରେ ।

3.1.7 ଉପସଂହାର

ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡିକରେ ଶିକ୍ଷକ ପଦବୀ ପୂରଣ ନ ହେବା ଫଳରେ କେନ୍ଦ୍ରିୟ ସହାୟତା ବିନିଯୋଗ ହୋଇ ନଥିଲା । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ଶିକ୍ଷକ ଅଭାବରୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଗୁଣବତ୍ତା ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ ହୋଇପାରୁ ନଥିଲା । ଶିକ୍ଷକ ଓ ମୌଳିକ ଉପକରଣର ସୁନିଶ୍ଚିତ କରା ନଯାଇ 10ଟି କୃଷି ବହୁବୃତ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର ଖୋଲିଥିଲା । ଯାହାଫଳରେ ଆଇ.ସି.ଏ.ଆର ନିୟମାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଓ ଭିଡିଓମି କୃଷି ବହୁବୃତ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିଲା । କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡିକ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ଅବଶେଷ ଜମି ପ୍ରଦାନ ନ ହେବା ଫଳରେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର ଲକ୍ଷ୍ୟସାଧନ ହୋଇପାରୁ ନଥିଲା ।

ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ

3.2 ନିରର୍ଥକ ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣ

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବର୍ଷର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ବିନା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳ ସେବନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଶୀର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହକ ଯୋଗୁଁ 5.50 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିରର୍ଥକ ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣ

ଓଡିଶା ପୂର୍ବ ବିଭାଗ ସଂହିତା ପାରା 3.2.1 ଅନୁସାରେ, ସାର୍ବଜନିନ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାରମ୍ଭ ପାଇଁ ତିନୋଟି ପ୍ରାକ୍ ଆବଶ୍ୟକତା ଜରୁରୀ ହୋଇଥାଏ । ସେଗୁଡିକ (i) ପ୍ରଶାସନିକ ମଞ୍ଜୁରୀ (ii) ବୈଷୟିକ ମଞ୍ଜୁରୀ ଏବଂ (iii) ପାଣ୍ଠି ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରଶାସନିକ ମଞ୍ଜୁରୀ ପାଇଁ ସବିଶେଷ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିବରଣୀ(ଡିପିଆର) ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ହୁଏ । ସେହି ଅନୁସାରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି, ସବିଶେଷ ନକସା ଏବଂ ଅଟକଳ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଉଚିତ୍ । ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ଜମି ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ, ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀ, କ୍ଷମତାପନ୍ନ ରାଜସ୍ୱ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ କେବଳ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଆକଳିତ ଜମିର ମୂଲ୍ୟ ମଞ୍ଜୁରୀ ପାଇବା ଉଚିତ୍ ।

ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରଣା, କଳାହାଣ୍ଡି କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଭାଜନ, ଭବାନୀପାଟଣାର ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ମାନ ହେଲା ଯେ, ପାଞ୍ଚଟି କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ 2007-08 ଏବଂ 2008-09 ରେ ନାବାର୍ତ୍ତ ସହାୟତାରେ ଜାତୀୟ ଅନ୍ତର୍ନିର୍ମାଣ ବିକାଶ ପାଣ୍ଠି XVIII ଏବଂ XIV ଅଧିନରେ 8.45 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଣ୍ଠିରେ, 752 ହେକ୍ଟର ଜଳସେଚନ ସୁବିଧା ଦେବା ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର କେନାଲ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା 2011-12, 2012-13 ଏବଂ 2013-14 ରେ ଆରମ୍ଭ ହେଇଥିଲା ଯାହାର ସବିଶେଷ **ପରିଶିଷ୍ଟ 3.2.1** ରେ ଦିଆଗଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଜୁନ୍ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଉପରୋକ୍ତ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିୟମ 1894ର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ 4(i) ଅଧିସୂଚନା ସ୍ତରରେ ଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ପାଞ୍ଚଟି କାମରେ ଶୀର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଅଗଷ୍ଟ 2009 ଏବଂ ଜାନୁଆରୀ 2011 ମଧ୍ୟରେ 5.50 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଭାବରୁ କେନାଲ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅସମାପନ ଯୋଗୁଁ ତିନି ବର୍ଷ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଶୀର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ହିତକାରୀ ବ୍ୟବହାରରେ ନିୟୋଜନ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ଏଣୁ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ କେନାଲ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ନିଷ୍ଠିତ କରିବାରେ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରଣା ବିଫଳ ହେବାରୁ ପାଞ୍ଚଟି କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଶୀର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗୁଁ 5.50 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିରର୍ଥକ ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣ ହେଲା ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ଶୀର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ ସବୁରକମର ସରିଛି ଏବଂ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣର ଅଗ୍ରଗତି ଅନ୍ୟ ବିଭାଗର ସହଯୋଗ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଗୁଡ଼ିକ ରୂପାନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ପଦକ୍ଷେପ ମାନ ନିଆଯାଇଛି ଏବଂ, ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ଶେଷ କରି ଏବଂ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଜଳସେଚନ ହାସଲ ପାଇଁ ।

3.3 ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅନୁଚିତ୍ ଫାଇଦା

ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଖନନ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅଯୌଜ୍ଜିକ ହସ୍ତ ଖନନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା 1.79 କୋଟି ଟଙ୍କା ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅନୁଚିତ୍ ଫାଇଦା

ଓଡ଼ିଶା ପୂର୍ବ ବିଭାଗ ସଂହିତାର ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.10 (i) ଅନୁସାରେ ଦର ଖସତା ଆଧାରରେ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ ଚିଜଦରର ବ୍ୟବସ୍ଥା ମିତବ୍ୟୟିତା ସହକାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଉଚିତ । ତାଳଦଣ୍ଡା କେନାଲର ଆରତି 41.935 ରୁ 79.020 କି.ମି.ର ଅଲଥାନ, ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଏବଂ ଆଧୁନିକୀକରଣ (ଦୁଇଟି ରିର୍) ଏବଂ ସୁରୁଆ ବାମ ବନ୍ଧର ଆରତି 00 ରୁ 16.00 କି.ମି.ର ଉନ୍ନତିକରଣ ଏବଂ ବନ୍ୟା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କାମର ବ୍ୟୟ ଅଟକଳକୁ ମୁଖ୍ୟଯନ୍ତ୍ରୀ ଓ ଅବବାହିକା ପରିଚାଳକ, ନିମ୍ନ ମହାନଦୀ ଅବବାହିକା ପାଇଁ 21.10 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଅନୁମୋଦନ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2010 ଏବଂ ମେ 2012) କରିଥିଲେ (**ପରିଶିଷ୍ଟ 3.3.1**) । ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ଯଥାକ୍ରମେ ଏସିୟ ଉନ୍ନୟନ ବ୍ୟାଙ୍କ (ଏଡିବି) ଓ କୃଷି ଏବଂ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ଜାତୀୟ ବ୍ୟାଙ୍କ (ନାବାର୍ତ୍ତ)ର ପାଣ୍ଠି ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦନ କରିବାର ଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଦୁଇ ଜଣ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ 25.81 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଜାନ୍ତୁୟାରା 2014 ଏବଂ ଅଗଷ୍ଟ 2014 ମଧ୍ୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ (ଡିସେମ୍ବର 2012 ଏବଂ ଜାନୁଆରୀ 2014 ମଧ୍ୟରେ) ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । 10.13 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ କାମ ଗୁଡ଼ିକ ଚାଲୁ ରହିଛି (ନଭେମ୍ବର 2013) ।

ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରଣା (ଇଇ) ମହାନଦୀ ଦକ୍ଷିଣ ବିଭାଜନ, କଟକ ଜ୍ୱର ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ(ଡିସେମ୍ବର 2013) ଜଣାଗଲା ଯେ ଉପରୋକ୍ତ କାମ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ ଖୋଦନ ସ୍ଥାନର ଅନୁମୋଦିତ ମାଟି ଖନନ କରିବାର (ଆଇଟମ) ଚିଜ ଥିଲା । ଚିଜର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକରଣ ଅନୁସାରେ ଉଭୟ ମାଟିର ଖନନ ଓ ପରିବହନ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ସହାୟତାରେ ହେବା କଥା ଏବଂ ଠିକାଦାର ତାର ନିଜ ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଖୋଦନ ସ୍ଥାନ ଯୋଗାଡ କରିବା କଥା । କିନ୍ତୁ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ ଆଇଟମ୍‌ର ଦର ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଖନନର ଚିଜ ଦର ଗ୍ରମିକ ମାନଙ୍କର ଖନନ ଓ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ପରିବହନର ମୂଲ୍ୟକୁ ନେଇ କରାଯାଇଛି । ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରଣା ହସ୍ତ ଖନନର ମୂଲ୍ୟ

33.48 ରୁ 43.77 ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ଘ. ମି. ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ବେଳେ ଦର ଖସିତା ଅନୁସାରେ ଯାକ୍ଷାକ ଖନନର ମୂଲ୍ୟ 15.38 ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ଘ.ମି । ଅର୍ଯ୍ୟୋକ୍ତିକ ହସ୍ତ ଖନନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ସମୁଦାୟ 5.76 ଲକ୍ଷ ଘ.ମି ପରିମାଣ ମାଟି ପାଇଁ ତିନି ଗୋଟି ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଚିଜ ଦର ପ୍ରତି ଘନ ମିଟରକୁ 18.10 ରୁ 28.39 ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଚିଜ ଦରରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଦର ପାଇଁ ସମୁଦାୟ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ 1.79 କୋଟି ଟଙ୍କା ଯାହା ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅନୁଚିତ୍ ପାଇଦା ହେଲା । ଡିସେମ୍ବର 2013 ସୁଦ୍ଧା 3,62,393.17 ଘ.ମି ମାଟି ଖନନ ପାଇଁ 1.11 କୋଟି ଟଙ୍କା ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଦିଆ ସରିଲାଣି ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2014) ଯେ ପାଖରେ ସରକାରୀ ଜମି ନ ଥିବାରୁ ଖୋଦନ ସ୍ଥାନ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇ ପାରି ନଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ମାଟି ହସ୍ତ ଖନନ ଦ୍ୱାରା ଓ ପରିବହନ ଯାକ୍ଷାକ ସହାୟତାରେ କରିବା ପାଇଁ ଅଟକଳର ଦର ବିଶ୍ଳେଷଣରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଚାଷ ଜମିରୁ ମାଟି ଆଣିବା ଦରକାର ପଡିଲା ଏବଂ ଚାଷୀମାନେ ମେସିନ୍ ଦ୍ୱାରା ଗଭୀର ମାଟି ଖୋଳିବାକୁ ମନା କଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ଅସୁବିଧା ପାଇଁ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ ହସ୍ତ ଖନନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଠିକାଦାରମାନେ ନିଜ ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଖୋଦନ ସ୍ଥାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା କଥା ।

ନିୟୋଜନ ଏବଂ ବୈଷୟିକ ଶିକ୍ଷା ଓ ତାଲିମ ବିଭାଗ

3.4 ସରକାରୀ ଘରୋଇ ସହଭାଗିତା (ପିପିପି) ରେ ଶିକ୍ଷା ତାଲିମ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡିକର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ନୂତନ ପଲିଟେକନିକ୍ ଗୁଡିକର ପ୍ରତିଷ୍ଠା

3.4.1 ଉପକ୍ରମ

ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରୟୋଜନରେ 2004-05 ରେ ଏକ ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ହେଲା ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ ମାନର ବହୁ କୁଶଳୀ ମାନବ ସମ୍ବଳ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚାଲୁ ରହିଥିବା ଶିକ୍ଷା ତାଲିମ କେନ୍ଦ୍ର (ଆଇଟିଆଇ) ଗୁଡିକୁ ଉତ୍କର୍ଷର କେନ୍ଦ୍ର ଭାବେ ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରିବା, ଚାହିଦା ମୁତାବକ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଏବଂ ସାରା ଭାରତରେ ସରକାରୀ ଘରୋଇ ସହଭାଗିତାରେ ଧନ୍ଦାମୂଳକ ତାଲିମ ପ୍ରଣାଳୀ (ଭିଟିଏସ)ର ସ୍ନାତକମାନଙ୍କର ନିୟୋଜନ ଅଭିବୃଦ୍ଧି କରିବା । ଓଡିଶାରେ 30ଟି ଆଇଟିଆଇ ମଧ୍ୟରୁ 11ଟି ଆଇଟିଆଇ (2004-05) ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ସହାୟତାରେ ଭାରତ ସରକାର ଓ ଓଡିଶା ସରକାର 75:25 ଅନୁପାତରେ ପ୍ରତି ଆଇଟିଆଇକୁ 1.60 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଥିଲା । ସେହିପରି 14ଟି ଆଇଟିଆଇ(2007-08) ବିନା ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ସହାୟତାରେ ଭାରତ ସରକାର ସରକାରୀ - ଘରୋଇ ସହଭାଗିତାରେ 2.50 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ଆଇଟିଆଇକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଥିଲା । ଧନ୍ଦାମୂଳକ ଶିକ୍ଷା ଓ ପରିକଳ୍ପନା ଉନ୍ନୟନ ମିଶନ ଅଗଷ୍ଟ 2007 ରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଚାରୋଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥିରାକୃତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ନୂତନ ପଲିଟେକନିକ୍ ଗୁଡିକର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଗୋଟିଏ ଥିଲା । ଏଥିରେ ସାରା ରାଜ୍ୟରେ 22 ଗୋଟି ନୂତନ ପଲିଟେକନିକ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।

ରାଜ୍ୟରେ ବୈଷୟିକ ଓ ଧନ୍ଦାମୂଳକ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପରିକଳ୍ପନା ନିୟୋଜନ ଓ ବୈଷୟିକ ଶିକ୍ଷା ଓ ତାଲିମ (ଇଟିଇଟି) ବିଭାଗର ପ୍ରଶାସନିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଥିବା ବୈଷୟିକ ଶିକ୍ଷା ଓ ତାଲିମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ (ଡିଟିଇଟି) କାର୍ଯ୍ୟୋନ୍ୱିତ କରିଥାଏ ।

ଆଇଟିଆଇ ଗୁଡିକରେ ପିପିପି ଦ୍ୱାରା ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ନୂତନ ପଲିଟେକନିକ୍ ଗୁଡିକର ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ଏକ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷିଆ ଶେଷ (2013-14) ସମାକ୍ଷାର ଏପ୍ରିଲ ରୁ ଜୁନ୍ 2014 ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିରେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା (ଆଇଡିପି) ଅନୁଯାୟୀ ଗୃହଗୁଡିକର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି/ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ/ ଉଚ୍ଚେଦ ହୋଇଛି କି

ନାହିଁ, ପାଣ୍ଡୁର ଅନୁକୂଳତା ବିନିଯୋଗ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ, ଭିଟିଏସ ସ୍ନାତକମାନଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ତଥା ଯଥେଷ୍ଟ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଓ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରଣାଳୀ ରହିଥିଲା କି ନାହିଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଇଟିଇଟି ବିଭାଗ ଓ ଡିଟିଇଟି, 30ଟି ଆଇଟିଆଇ ମଧ୍ୟରୁ 25ଟି ଏବଂ 22ଟି ପଲିଟେକନିକର ଅଭିଲେଖ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

3.4.2 ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଆଇଟିଆଇଗୁଡ଼ିକର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି

ଚାଲୁରହିଥିବା ଆଇଟିଆଇଗୁଡ଼ିକୁ ଉତ୍ତରୀନ କେନ୍ଦ୍ର ଭାବେ ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରି ବିଶ୍ୱ ସ୍ତରର ବହୁକୃଶଳୀ ମାବନ ସମ୍ପନ୍ନ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଏ ପରିକଳ୍ପନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ ବ୍ରଡ଼ ବେସଡ଼ ବେସିକ୍ ଡାଲିମ (ବିବିବିଟି) ଭଳି ଏକ ବର୍ଷିଆ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ ଏକ ବହୁ ପ୍ରବେଶ ଓ ପ୍ରସ୍ଥାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିବା ଆତ୍ମାନ୍ୟତା/ ସେସିଆଲାଇଜଡ଼ ମଡ୍ୟୁଲାର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଶିକ୍ଷାପୁଞ୍ଜି ସହଯୋଗରେ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ସଂସ୍ଥା ମାନଙ୍କର ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ସକ୍ରିୟ ସମ୍ପୃକ୍ତି ପାଇଁ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପରିଚାଳନା କମିଟି(ଆଇଏମ୍‌ସିସି) ଗଠନ କରି ପ୍ରଯତ୍ନ କରାଯାଇଥିଲା । ଘରୋଇ ପାଣ୍ଡୁ ଓ ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଆଇଟିଆଇଗୁଡ଼ିକୁ ଉତ୍ତରୀନ କେନ୍ଦ୍ର(ସିଓଇ)ରେ ପରିଣତ କରିବାରେ ପରିକଳ୍ପନା ବିଭିନ୍ନ ବହୁକୃଶଳୀ ଶିକ୍ଷା ସେକ୍ଟରରେ ରାଜ୍ୟର 30 ରୁ 11ଟି ଆଇଟିଆଇରେ 2005-10 ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟୋନ୍ମିତ ହୋଇଥିଲା ।

3.4.2.1 ଯୋଜନା

ଯେଉଁ ଆଇଟିଆଇଗୁଡ଼ିକ ସାକ୍ଷରିତ ବୁଝାମଣା ପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ଯୋଗ୍ୟତା ମାନଦଣ୍ଡ ପୂରଣ କରୁଥିଲେ ଓ ସିଓଇ ପାହ୍ୟାବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ବଛାଯାଇଥିଲେ, ସେଗୁଡ଼ିକ ଆଇଡିପି ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ଦରକାର ଥିଲା । ଏଗୁଡ଼ିକ ନିଜ ନିଜ ଆଇଏମ୍‌ସି ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶୀଦାର ଯଥା-ଲୋକାଲ ବିଜିନେସ ଚାମର, ପ୍ରଶିକ୍ଷକ, ଛାତ୍ର ଓ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ପରାମର୍ଶରେ ବିକାଶ କରାଯାଇଥିଲା । ସଂସ୍କାର ଦୀର୍ଘମିଆଦି ଲକ୍ଷ୍ୟ, ସଂସ୍କାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିବା ଇସ୍ୟୁ ଓ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆଇଡିପିରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନୁଷ୍ଠାନର ଅଭିବୃଦ୍ଧି, ସଂପାଦନ ସଂକେତକ ଓ ଆର୍ଥିକ ଆବଶ୍ୟକତାର ବିଶଦ ବିବରଣ ବାବଦରେ ଆଇଡିପିରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ନିୟୋଜନ ଓ ଡାଲିମ ମହାନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଡିଜିଇଟି) ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ଆଇଡିପି ଅନୁଯାୟୀ 11 ଟି ମଧ୍ୟରୁ 9 ଗୋଟି ଆଇଟିଆଇରେ 40 ଟି ଚାଲୁ ରହିଥିବା ଟ୍ରେଡର ପାହ୍ୟାବୃଦ୍ଧି କରିବା ଏବଂ 17 ଟି ଟ୍ରେଡ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବା ନିମିତ୍ତ 2005-10 ମଧ୍ୟରେ ବଛାଯାଇଥିଲା ଯାହାର ବିଶଦ ବିବରଣ **ପରିଶିଷ୍ଟ 3.4.1** ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଯେଉଁ 40 ଟ୍ରେଡର ପାହ୍ୟାବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିଲା, ସେଥିରୁ 22 ଟି ଟ୍ରେଡ 7 ରୁ 43 ମାସ ବିଳମ୍ବରେ ପାହ୍ୟାବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 18 ଟି ଟ୍ରେଡର (43 ପ୍ରତିଶତ) ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ ନଥିଲା । ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା 17 ଟି ଟ୍ରେଡ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 9 ଟି ଟ୍ରେଡ ଏକରୁ 36 ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 8 ଟି ଟ୍ରେଡ (47 ପ୍ରତିଶତ) ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା । ସିଭିଲ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନହେବା ଓ ଡିଜିଇଟି ଦ୍ୱାରା ଟ୍ରେଡ ଗୁଡ଼ିକ ଦରଖାସ୍ତ ନ ପାଇବା ଯୋଗୁଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ଯାହାକି **ପରିଶିଷ୍ଟ 3.4.2.3** ଓ **3.4.2.5** ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଡିଟିଇଟି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ, କିଛି ଟ୍ରେଡ ଯାହାକି ଆଇଡିପିରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ନ ଥିଲା, ତାହା ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳର ଦାବି ଅନୁସାରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ/ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଆଇଟିଆଇଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବା ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିବା ଟ୍ରେଡଗୁଡ଼ିକର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ନ କରିବା ବିଷୟରେ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତରଟି ନିରବ ଥିଲା ।

3.4.2.2 ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା

ଡିଜିଟାଲ ଆବଶ୍ୟକ ପାଣ୍ଟିର 75 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଓ 25 ପ୍ରତିଶତ ଅନୁରୂପ ଅନୁଦାନ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଡି.ଟି.ଇ.ଟି ଅଧିନରେ ଥିବା ରାଜ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଯୁନିଟ୍ (ଏସ.ପି.ଆଇ.ୟୁ) ଅର୍ଥ ଉଠାଇଲେ ଓ ପବ୍ଲିକ୍ ଥ୍ରାଉଟ୍ ସମ୍ପର୍କିତ ରୋଡ଼ ଓ ବିଲ୍ଡିଙ୍ଗ୍ (ଆର ଆଣ୍ଡ ବି)କୁ ସିଭିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କଲେ ଏବଂ ସାଜସଜ୍ଜାମ (ଇକ୍ସ୍‌ପେନ୍ସ) ଓଡ଼ିଶା କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଏସ୍‌ଏଆଇସି) ଦ୍ଵାରା ସଂଗୃହ୍ୟ କରିଥିଲେ । ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଯୋଗାଣ ଓ ବିନିଯୋଗର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ 3.4.2 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସିଭିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ 7.55 କୋଟି ଟଙ୍କା, ସାଜ ସଜ୍ଜାମ ପାଇଁ 26.07 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେୟ ବାବଦକୁ 9.69 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଥିବା ବେଳେ, ଭାରତ ଓ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ମିଳିତ ଭାବେ ଯଥାକ୍ରମେ 7.55 କୋଟି ଟଙ୍କା, 26.13 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓ 6.61 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ 7.35 କୋଟି ଟଙ୍କା (97 ପ୍ରତିଶତ) ସିଭିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ, 17.97 କୋଟି ଟଙ୍କା (69 ପ୍ରତିଶତ) ସାଜ ସଜ୍ଜାମ ପାଇଁ ଏବଂ 5.64 କୋଟି ଟଙ୍କା (85 ପ୍ରତିଶତ) ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେୟ ବାବଦରେ ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା । ବଲାଙ୍ଗିର ଆଇ.ଟି.ଆଇରେ ଇନଷ୍ଟ୍ରୁମେଣ୍ଟ ମେକାନିକ୍ ଟ୍ରେଡ୍ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପାଇଁ 1.02 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସାଧନ ଓ ସାଜସଜ୍ଜାମ କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାକି ଆଇଡିପି ଅନୁଯାୟୀ ଆର୍ଥିକୀୟତା ନ ପାଇବାରୁ 2011 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିନିଯୋଗ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଏହାଫଳରେ ପାଣ୍ଟି ଅବରୋଧ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ଏସ୍‌ପିଆଇୟୁ ବିନିଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର (ୟୁସି) ଉପସ୍ଥାପନ ନ କରିବାରୁ ଟଙ୍କା 43.31 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 3.02 କୋଟି ଟଙ୍କା କମ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଡିଜିଟାଲ ପ୍ରକାଶ କଲେଯେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଲଭ୍ୟ ପାଣ୍ଟିର ନଭେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା ବିନିଯୋଗ ହେବ ।

3.4.2.3 ସିଭିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟ

ଯଦିଓ ଏସ୍‌ପିଆଇୟୁ 2005-06 ରୁ 2009-10 ମଧ୍ୟରେ ପାଣ୍ଟି ଯୋଗାଇ ଦେଇଥିଲେ । କର୍ମଶାଳା ପ୍ରକୋଷ, ଶ୍ରେଣୀଗୃହ ଏବଂ ପାଠାଗାର ସହ ପଠନ ଗୃହ ଆଦିର ସିଭିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଫୁଲବାଣୀ ଆର ଆଣ୍ଡ ବି ଡିଭିଜନକୁ 20 ମାସ ବିଳମ୍ବରେ ପାଣ୍ଟି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏତଦ୍‌ଭିତ୍ତରେ ମତ୍ୟୁଲ ପାଇଁ ସିଓଇ ଏବଂ ଟ୍ରେଡର ପାହ୍ୟାବୁଦ୍ଧି ପାଇଁ ଆଇଆଇଟି ଭୁବନେଶ୍ଵରରେ ହେବାକୁ ଥିବା ସିଭିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ପାଣ୍ଟି ପ୍ରଦାନ (ଡିସେମ୍ବର 2009) କରିବାର 51 ମାସ ପରେ ମଧ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରି ନାହିଁ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) । ପୁନଶ୍ଚ ଛଅଟି ଆଇଟିଆଇର ଆଇଡିପିରେ ପ୍ରସାବିତ 17 ଟି ସିଭିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ଯଥା-ଛାତ୍ରାବାସ ନିର୍ମାଣ, ଟ୍ରାଫିକ୍ ସିଗ୍ନାଲ ସହ ଡ୍ରାଇଭିଂ ଫିଲଡ, ପାଠାଗାର ସହ ପଠନ ଗୃହ, ସମ୍ମାନନୀ କକ୍ଷ, ପ୍ରେକ୍ଷାଳୟ, ଅତିଓ-ଭିଜୁଆଲ ସମ୍ମାନନୀ କକ୍ଷ ଇତ୍ୟାଦି ପରିକଳ୍ପନାର ବଳକା ରାଶି କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ପାଣ୍ଟିରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇ ନଥିବାରୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷାର୍ଥମାନେ ଉପଯୁକ୍ତ ଭିଡିଓସି ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେଲେ ।

ଡିଜିଟାଲ ଫୁଲବାଣୀ ଆଇଟିଆଇ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥାକୁ ପାଣ୍ଟି ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇ ନଥିଲା ବୋଲି ଡିଜିଟାଲ ପ୍ରଡ୍ୟୁକ୍ସର ଦେଇଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) । ଭୁବନେଶ୍ଵର ଆଇଟିଆଇ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଡିଜିଟାଲ ଦିଆଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କରି କହିଥିଲେ ଯେ ସିଭିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ଏନପିଆଇୟୁ ଦ୍ଵାରା ସାକୃତ ଆଇଡିପି ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଉଛି ।

3.4.2.4 ଆଇଟିଆଇ ଗୁଡିକର ଏକାଡେମିକ୍ ପରଫର୍ମାନ୍ସ

ଡାଲିମ୍ ଡିଜାଇନ୍ ଓ ଡାଲିମ୍ ପ୍ରଦାନକୁ ଦାବି ମୁତାବକ କରି ଭିଟିଏସ ସ୍ନାତକମାନଙ୍କର ନିୟୁତ୍ତି ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପରିକଳ୍ପନାଟିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ପରିକଳ୍ପନାର ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ପରଫର୍ମାନ୍ସ ଇଣ୍ଡିକେଟର (କେପିଆଇ) ଗୁଡିକ ହେଲା-

- ପାସ୍ ହାରକୁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 20 ପ୍ରତିଶତରୁ ବୃଦ୍ଧି କରି ବେସଲାଭନ୍ 61 (2006) ରୁ 73 ପ୍ରତିଶତକୁ ବଢ଼ାଇ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି; ଏବଂ
- ପାସ୍ ହେବାର ଏକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ହେଉଥିବା ନିୟୁତ୍ତିକୁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 56 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି କରି ଆଧାର ରେଖାକୁ 32 (2006)ରୁ 50 ପ୍ରତିଶତକୁ ବଢ଼ାଇ ବାହ୍ୟ ଦକ୍ଷତାକୁ ବଢ଼ାଇବା ।

ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ଆଠଟି ଆଇଟିଆଇ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 73 ରୁ 100 ପ୍ରତିଶତ ପାସ୍ ହାର ହାସଲ କରିଥିଲେ । ଏକରୁ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତିନୋଟି ଆଇଟିଆଇ ପାସ୍ ହାର ହାସଲ କରି ନଥିଲେ ।

ସେହିପରି 2011-12 ସୁଦ୍ଧା 50 ପ୍ରତିଶତ ନିୟୁତ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଛଅଟି ଆଇଟିଆଇ⁷⁰ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିପାରି ନଥିଲେ ଏବଂ ନିଅନ୍ତୁ 30 ରୁ 50 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା । ତିନୋଟି ଆଇଟିଆଇ ଆଧାର ରେଖା ସଂଖ୍ୟା 32 ପ୍ରତିଶତ ହାସଲ କରିବାରେ ଚାରି ବର୍ଷ ପାଇଁ ବିଫଳ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଦୁଇଟି ଆଇଟିଆଇ ତିନି ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଆଇଟିଆଇ ଛଅ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଅକୃତ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ, ଯାହାକି ପରଫର୍ମାନ୍ସ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ନଥିଲା ବୋଲି ଦର୍ଶାଉଥିଲା । ଏହାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା ।

ସାରଣୀ ସଖ୍ୟା-3.3 ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ନିୟୁତ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ହାସଲ ନ କରିବାର ହାର

(ପ୍ରତିଶତରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ଆଇଟିଆଇ ନାମ	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12
1.	ହୀରାକୁଦ	22	27.47	42.17	29.51	42.16	20
2.	ବାଲେଶ୍ୱର	21.88	32.61	51.16	18.39	24.14	-
3.	ଭୁବନେଶ୍ୱର	-	-	-	-	-	14.71
4.	ରାଉରକେଲା	6.41	10	17.05	24.66	16.22	12.90
5.	କଟକ	39.47	26.88	18.18	32.29	7.95	5.32
6.	ଆମଗୁଡ଼ା	-	-	15.91	24.35	18.44	18.90

ଉତ୍ସ: ଆଇଟିଆଇ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା

ତେଣୁ, ବୃଦ୍ଧିମଣ୍ଡଳ ପତ୍ର ସାକ୍ଷର କରିଥିବା ଶିକ୍ଷ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସକ୍ରିୟ ଓ ପ୍ରଭାବୀ ସହଯୋଗ ନ ଦେବାରୁ ପରିକଳ୍ପନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ ଥିବା ନିୟୁତ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା ।

ବୃହତ୍ ଶିକ୍ଷ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ତାଲୁ ହେବାରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ତାଲୁ ରହିଥିବା ଶିକ୍ଷସଂସ୍ଥାରେ ବାହ୍ୟ ନିୟୁତ୍ତି (ଆଉଟ୍ ସୋର୍ସିଙ୍ଗ୍) କରାଯାଉଥିବାରୁ ନିୟୁତ୍ତି ହାରରେ ନିଅନ୍ତୁ ହେଲା ବୋଲି ଡିଟିକ୍ଟି କରାଯାଇଛି ।

3.4.2.5 ଆଫିଲିଏସନ୍ ସ୍ଥିତି

ଜାତୀୟ ଧନ୍ଦାମୂଳକ ତାଲିମ ପରିଷଦ (ଏନସିଡିଟି) ନିୟମାନୁସାରେ ନୂତନ ଟ୍ରେଡର ଆଫିଲିଏସନ୍ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ଆଇଟିଆଇରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଭିଡିଓମି ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷକ ଉପଲବ୍ଧତା ଥିବା ଦରକାର ।

ଏଗାରଟି ଆଇଟିଆଇରେ ବିବିବିଟି ଓ ଏଡଭାନଓଙ୍କ୍ ମଡ୍ୟୁଲ୍ (ଏଏମ) ପାଠ୍ୟକ୍ରମ, ଟ୍ରେଡର ପ୍ରାରମ୍ଭ ଏବଂ ଆଫିଲିଏସନ୍ର ଅଭିଲେଖ ସମୀକ୍ଷାରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଯଦିଓ ହୀରାକୁଦ ଆଇଟିଆଇର ଏ.ଏମ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଅଗଷ୍ଟ 2007 ରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା, ଆଫିଲିଏସନ୍ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମିଳିପାରି ନଥିଲା । ଆଠଟି ଆଇଟିଆଇ⁷¹ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିବିବିଟି ପାଠ୍ୟ କ୍ରମରେ ଆଫିଲିଏସନ୍ ପାଇବାରେ 29 ରୁ 72 ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏଡଭାନଓ ମଡ୍ୟୁଲ୍ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥିବା ବର୍ଷରୁ 24

70 ଆମଗୁଡ଼ା, ଭୁବନେଶ୍ୱର, କଟକ, ହୀରାକୁଦ ଓ ରାଉରକେଲା ।

71 କଟକ, ରାଉରକେଲା, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଭବାନୀପାଟଣା, ତାଳଚେର, ବାଲେଶ୍ୱର, ଭୁବନେଶ୍ୱର ଏବଂ ହୀରାକୁଦ ।

ରୁ 60 ମାସ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ଫଳରେ ଉକ୍ତ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ ଉଭାନ୍ତ ପ୍ରଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ଏନସିଡିଟି ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ ଯଦ୍ୱାରା ବାହାର ରାଜ୍ୟରେ ଉତ୍ତମ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ହରାଇଥିଲେ ।

ଡିଜିଇଟି ଉଲ୍ଲେଖ କଲେ ଯେ ପ୍ରଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଜାତୀୟ ଗ୍ରେଡ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବା ବିଷୟରେ ଏସସିଟିଆଇ ଆଣ୍ଡ ଭିଟି, ଓଡ଼ିଶାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ।

3.4.3 ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ସହାୟତା ବିନା ଆଇଟିଆଇଗୁଡ଼ିକର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି

ଭାରତ ସରକାର ଘୋଷଣା (2007-08) ଅନୁସାରେ ରାଜ୍ୟ 14 ଟି ଆଇଟିଆଇ ବିନା ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ସହାୟତାରେ ପିପିପି ଜରିଆରେ ସିଓଇକୁ ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରିବାର ଥିଲା । ପରିକଳ୍ପନାର ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଶିକ୍ଷ ସହଯୋଗୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଇଏମସି ର ଗଠନ ଭାରତ ସରକାର ଓ ଶିକ୍ଷ ସହଯୋଗୀ ମଧ୍ୟରେ ବୁଝାମଣା ପତ୍ର ସ୍ୱାକ୍ଷର, ଆଇଏମସିକୁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିନା ସୁଧରେ ରଖି ପ୍ରଦାନ, ଆଇଟିଆଇ ଗୁଡ଼ିକର ମାନବ ସମ୍ବଳର ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଉତ୍ତମ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଗୁଣାତ୍ମକ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ।

3.4.3.1 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପରିଯୋଜନା

ସଂସ୍ଥାର ଉନ୍ନତି, କେପିଆଇ ଓ ଆର୍ଥିକ ଆବଶ୍ୟକତା ବିଶଦ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆଇଡିପିରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥାଏ । ଡିଜିଇଟି ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ଆଇଡିପି ଅନୁସାରେ 14 ଆଇଟିଆଇ କ୍ଷେତ୍ରରେ 50 ଟି ଗ୍ରେଡର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଏବଂ 56ଟି ନୂତନ ଗ୍ରେଡ୍ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରି 2007-14 ମଧ୍ୟରେ ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ **ପରିଶିଷ୍ଟ 3.4.3** ରେ ଦିଆଗଲା ।

ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ 50 ଟି ଗ୍ରେଡର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ବେଳେ, 22 ଟି (44 ପ୍ରତିଶତ)ର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 56 ଟି ନୂତନ ଗ୍ରେଡରୁ କେବଳ 10ଟି ଗ୍ରେଡ (18 ପ୍ରତିଶତ) ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇପାରିଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ନ ହେବାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ସିଭିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟର ସମାପନ ନ ହେବା, ଡିଜିଇଟି ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରେଡ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ଏସନ ନ ହେବା ଯୋଗୁଁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଥିଲା ।

ଡିଜିଇଟି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ, କିଛି ଗ୍ରେଡ୍ ଯାହାକି ଆଇଡିପିରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ନଥିଲା ତାହା ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳର ଦାବା ଅନୁସାରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ/ ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଆଇଟିଆଇ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଗ୍ରେଡଗୁଡ଼ିକର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ବିଷୟରେ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତରଟି ନାହାନ୍ତି ଥିଲା ।

3.4.3.2 ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା

ଡିଜିଇଟି 14ଟି ଆଇଟିଆଇ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷ ସହଯୋଗୀ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଓ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ବୁଝାମଣା ପତ୍ର ଭିତ୍ତିରେ 2.50 କୋଟି ଲେଖାଏଁ ବିନା ସୁଧ ରଖି ଆଇଏମସିକୁ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଜରିଆରେ ସିଧାସଳଖ ପ୍ରଦାନ କଲେ(ଫେବୃଆରୀ 2008 ରୁ ଜୁନ୍ 2011) । ଏହି ପାଣ୍ଟିରୁ ସିଭିଲ୍ କାମ ପାଇଁ 25 ପ୍ରତିଶତ କୌଣସି ଜାତୀୟକରଣ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦୀ ଜମା ହିସାବରେ ସୁଧ ଉପାର୍ଜନ ପାଇଁ ରଖିବାର ଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ପାଣ୍ଟି ପ୍ରଦାନ ଓ ବିନିଯୋଗର ବିଶଦ ବିବରଣୀ **ପରିଶିଷ୍ଟ 3.4.4** ରେ ଦର୍ଶାଗଲା ।

ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଗଲା ଯେ ସିଭିଲ୍ କାମ ଓ ସାଜସଜ୍ଜାମ କ୍ରୟ ପାଇଁ 2007-12 ମଧ୍ୟରେ 17.50 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ବେଳେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ମାତ୍ର 11.06 କୋଟି ଟଙ୍କା (63 ପ୍ରତିଶତ) ବିନିଯୋଗ ହୋଇପାରିଥିଲା । ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଚାରୋଟି ଆଇଟିଆଇ⁷²ରେ ସିଭିଲ୍ କାମର ଆରମ୍ଭ ନହେବାରୁ

⁷² ବାରିପଦା, ବୌଦ୍ଧ, ଉମରକୋଟ ଏବଂ ମାଲକାନଗିରି ।

ହୋଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ 17.50 କୋଟି ଟଙ୍କା ଯାହାକି ପ୍ରଦତ୍ତ ପାଣ୍ଟିର 50 ପ୍ରତିଶତ, 13 ଆଇଏମସିକୁ ପ୍ରଦାନ ହେବା ପରେ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦୀ ଜମାରେ ବିନିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା । ଜମାରେ 39 ରୁ 566 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା 0.48 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସୁଧ ହାସଲ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ଯାହାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ **ପରିଶିଷ୍ଟ 3.4.5** ରେ ଦିଆଗଲା ।

ସମୀକ୍ଷା ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କରି ଡିଡିଇଟି ଉଲ୍ଲେଖ କଲା ଯେ ପରିକଳ୍ପନା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଡିଡିଇଟି ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା (ଜୁଲାଇ 2014) ଯାହା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

3.4.3.3 ସିଭିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟ

ଭାରତ ସରକାର ପ୍ରଥମ ଦୁଇ ବର୍ଷରେ ସିଭିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟ (ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଇଁ 62.5 ଲକ୍ଷ) ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ 14 ଟି ଆଇଟିଆଇକୁ 8.73 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କଲେ (2007-12) । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବର କାରଣ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଅଛି ।

- ଡିନୋଟି ଆଇଟିଆଇ⁷³ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2009 ରୁ ଅକ୍ଟୋବର 2010 ମଧ୍ୟରେ 1.88 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାକି 41 ରୁ 60 ମାସ ବିଳମ୍ବ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସିଭିଲ୍ କାମ ପାଇଁ ଆର ଆଣ୍ଡ ବି ଡିଭିଜନକୁ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା ।
- ଆଠଟି ଆଇଟିଆଇ⁷⁴କୁ ଫେବୃଆରୀ 2008 ରୁ ଜୁନ୍ 2011 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପାଣ୍ଟି ଆର ଆଣ୍ଡ ବି ଡିଭିଜନକୁ 14 ରୁ 71 ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।
- ଯଦିଓ ଆର ଆଣ୍ଡ ବି ଡିଭିଜନକୁ ଜୁନ୍ 2010 ରୁ ଅକ୍ଟୋବର 2013 ମଧ୍ୟରେ ଆଇଏମସି କ୍ଷେତ୍ର ଦ୍ୱାରା ପାଣ୍ଟି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଚାରୋଟି ଆଇଟିଆଇ⁷⁵ର ସିଭିଲ୍ କାମ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ନଥିଲା ଯଦିଓ ପାଞ୍ଚରୁ 45 ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଯାହାକି ଆଇଏମସିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମନ୍ୱୟର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥିଲା ।

ଅତଏବ ଆଇଏମସି ଦ୍ୱାରା ପାଣ୍ଟିର ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ଆର ଆଣ୍ଡ ବି ଡିଭିଜନ ଦ୍ୱାରା କାମ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନ ହେବା ଯୋଗୁଁ ଟ୍ରେଡର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି/ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ସମୟାନୁସାରେ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ତାଲିମ୍ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଉପଯୋଗିତା ଓ ରଣ ପରିଶୋଧ ପାଇଁ ଆୟ ଉପାର୍ଜନ ଯାହାକି ଆଇଡିପି ଗୁଡ଼ିକରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା, ସଫଳ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

ଡିଡିଇଟି ଉଲ୍ଲେଖ କଲେ ଯେ ସିଭିଲ୍ କାମଗୁଡ଼ିକ ବିନା ବିଳମ୍ବରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ଆଇଏମସିମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ କୁହାଯାଇଛି ।

3.4.3.4 ଆଇଟିଆଇ ଗୁଡ଼ିକର ଏକାଡେମିକ୍ ପରୀକ୍ଷାମାନ

ଆଇଡିପି ଅନୁସାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ନିୟୁତ୍ତ ହାର ପ୍ରତିବର୍ଷ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅନୁସାରେ ହାସଲ କରିବାକୁ ଥିଲା ।

- ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ 75 ରୁ 100 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଥିବା ବେଳେ, ଛତ୍ରପୁର 19 ରୁ 98 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇଥିଲା । କେବଳ ଛତ୍ରପୁର ଆଇଟିଆଇ 2008-09 ବର୍ଷରେ 100 ପ୍ରତିଶତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିଥିଲା । ଡିନୋଟି ଆଇଟିଆଇ ସମସ୍ତ ପାଞ୍ଚ

73 ବୌଦ୍ଧ, ମାଲକାନଗିରି ଏବଂ ପିସିଆଇଟିଆଇ ବାରିପଦା ।

74 ଉମରକୋଟ, ବଲାଙ୍ଗିର, ଆନନ୍ଦପୁର, ଖରିଆର ରୋଡ, ଡେଙ୍କାନାଳ, ବଡବିଲ ଏବଂ ତାକତପୁର ।

75 ଖରିଆର ରୋଡ, ତାକତପୁର, ଆନନ୍ଦପୁର ଏବଂ ବଲାଙ୍ଗିର ।

ବର୍ଷରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହାର ହାସଲ କରିବାକୁ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ, ଚାରୋଟି ଆଇଟିଆଇ ଚାରି ବର୍ଷ ପାଇଁ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ, ଚାରୋଟି ଆଇଟିଆଇ ତିନି ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଆଇଟିଆଇ ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଯେଉଁଠି ଦୁଇଟି ଆଇଟିଆଇ ସମସ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିଥିଲେ ।

- ନିୟୁତ୍ତି ହାରର ସଫଳତା ପାଞ୍ଚରୁ 94 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଯେତେବେଳେ କି ନିୟୁତ୍ତି ହାର ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ 40 ରୁ 100 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ତିନୋଟି ଆଇଟିଆଇ ସମସ୍ତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ ନିୟୁତ୍ତି ହାର ହାସଲ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ, ତିନୋଟି ଆଇଟିଆଇ ଚାରି ବର୍ଷ ପାଇଁ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ, ଚାରୋଟି ଆଇଟିଆଇ ତିନି ବର୍ଷ ପାଇଁ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ତିନୋଟି ଆଇଟିଆଇ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପାଇଁ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଯେଉଁଠି କିଆଇଟିଆଇ, ବଲାଙ୍ଗିର ସମସ୍ତ ବର୍ଷରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିଥିଲା ।

ଡିଡିଇଟି ଜବାବରେ କହିଲେ ଯେ ନିୟୁତ୍ତି ହାରରେ ବିଫଳତା ମୁଖ୍ୟତଃ ବୃହତ୍ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଚାଲୁ ହେବାରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ଚାଲୁ ରହିଥିବା ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡିକରେ ଦ୍ଵାରା ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟର ଆଉଟ୍‌ସୋର୍ସିଙ୍ଗ୍ ଯୋଗୁଁ ଥିଲା ।

- ଆଇଡିପି ଅନୁସାରେ 14ଟି ଆଇଟିଆଇର 74 ଟି ଟ୍ରେଡ୍ ଏନସିଭିଟି ଦ୍ଵାରା ଆଫିଲିଏଲନ (ସାକୃତୀ) ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସୁବିଧା ଯଥା - ସାଧନ ଓ ସାଜ ସରଜାମ, ଭିଡିଓଫି ଇତ୍ୟାଦିର ଅଭାବରୁ ପାଇପାରି ନଥିଲା ।

ତେବେ, ପରିକଳ୍ପନାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଆଇଟିଆଇଗୁଡିକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କେ.ପି.ଆଇ ହାସଲ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ସାଧନ ଓ ସାଜ ସରଜାମ ଅଭାବରୁ ସଫଳ ଗୁଣାତ୍ମକ ତାଲିମ ଦିଆଯାଇପାରି ନଥିବାରୁ ହୋଇଥିଲା ଯାହାକି ପରବର୍ତ୍ତୀ ପାରାଗୁଡିକରେ ଆଲୋଚନା କରାଗଲା ।

3.4.4 ସାଧନ ଓ ସାଜ ସରଜାମର ଅଭାବ

ଏନ୍.ସି.ଭି.ଟି ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ମାନକ ସୂଚୀ ଅନୁସାରେ ଆବଶ୍ୟକ ସାଧନ ଓ ସାଜ ସରଜାମ ରଖିବାରେ ଥିଲା । ଏନସିଭିଟି ନିୟମ ଅନୁସାରେ ପ୍ରତି ଟ୍ରେଡ୍ ପାଇଁ 17ଟି ସାଧନ ଓ ସାଜସରଜାମ ସେଟ୍ ପ୍ରଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ପ୍ରଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ଯୋଗାଇଦେବାର ଥିଲା । ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଗଲା ଯେ 4ଟି ଆଇଟିଆଇ⁷⁶ରେ ସାଧନ ଓ ସାଜସରଜାମର ଅଭାବ 4 ରୁ 71 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା । ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ ପାଣ୍ଠି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସାଧନ ଓ ସାଜସରଜାମ ନ କିଣିବାରୁ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସାଧନ ଓ ସାଜସରଜାମ ବିନା ପ୍ରଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ସଫଳ ଗୁଣାତ୍ମକ ତାଲିମ୍ ପାଇପାରି ନଥିଲେ ଯାହାକି ସେମାନଙ୍କୁ ନିୟୁତ୍ତି ସୁଯୋଗରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିଥିଲା ।

ଡିଡିଇଟି ସମାକ୍ଷା ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କରି କହିଥିଲେ ଯେ, ବିଭିନ୍ନ ଟ୍ରେଡ୍ ପାଇଁ ଏନସିଭିଟି ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ମାନକ ଅନୁସାରେ ସାଧନ ଓ ସରଜାମ କ୍ରୟ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଅଛି ।

3.4.5 ଟ୍ରେଡର ଉଚ୍ଚେଦ ନ ହେବା

ଆଇଡିପି ଅନୁସାରେ 16ଟି ଲୋକପ୍ରିୟ ନଥିବା ଟ୍ରେଡର ଉଚ୍ଚେଦ ପାଇଁ 6 ଟି ଆଇଟିଆଇ⁷⁷ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ 4ଟି ଆଇଟିଆଇ⁷⁸ରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଉଚ୍ଚେଦ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 10ଟି ଟ୍ରେଡ ଉଚ୍ଚେଦ ହୋଇ ପାରି ନଥିଲା । ଏହି ଆଇଟିଆଇଗୁଡିକରେ ସାଧନ ଓ ସାଜସରଜାମ ଗୁଡିକ ଅଧିକ ଦ୍ଵାରା ନିକାଶ ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ ଟ୍ରେଡଗୁଡିକ ଥିବା ଆଇଟିଆଇଗୁଡିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାର ପ୍ରଚେଷ୍ଟାର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯାହାକି **ପରିଶିଷ୍ଟ 3.4.6** ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ କରାଗଲା ।

76 ବଲାଙ୍ଗିର, ଭବାନୀପାଟଣା, ଖରିଆର ରୋଡ ଏବଂ ମାଲକାନଗିରି ।

77 ତାଳଚପୁର, କଟକ, ଆନନ୍ଦପୁର, ପୁରୀ, ରାଉରକେଲା ଏବଂ ବରଗଡ ।

78 କଟକ, ପୁରୀ, ରାଉରକେଲା ଏବଂ ବରଗଡ ।

ସମୀକ୍ଷା ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତେ ଡିଟିଲ୍ଡ ଡଲୋଙ୍ଗ କଲେ ଯେ ନାମଲେଖା ଅନାବଶ୍ୟକ ଗ୍ରେଡ୍‌ଗୁଡ଼ିକରେ ନାମ ଲେଖା ସୁଗିତ ରଖିବାର ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଅଛି ।

3.4.6 ରାଜସ୍ୱ ଉପାର୍ଜନ

ପରିକଳ୍ପନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ସାକାର କରିବା ପାଇଁ ଆଇଏମସି ଗୁଡ଼ିକ ଉପଭୋଗ୍ୟ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକର କ୍ରୟ, ଡାଲିମ୍ ପାଇଁ ସରଞ୍ଜାମ ଏବଂ ପାଇଥିବା ରଣର ପରିଶୋଧ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ପାଣ୍ଠି ଉପାର୍ଜନ କରିବାର ଥିଲା । ରାଜସ୍ୱ ଉପାର୍ଜନର ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍ସଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟ, ଆଡୁ ନିଯୁକ୍ତି ଉପରେ ଆଧାରିତ ସ୍ୱଳ୍ପ ମିଆଦୀ ଡାଲିମ୍, ଟର୍ଣ୍ଣିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଦରଜୀ ତିଆରି/ କଷ୍ଟମାଇଜଡ୍ ଡାଲିମ୍, ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦେୟ ଇତ୍ୟାଦି ଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ 14 ଟି ଆଇଟିଆଇ ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ସହାୟତା ବିନା ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ 35.00 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରଣ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଥିବା ବେଳେ, 2007-14 ମଧ୍ୟରେ 6.74 କୋଟି ଟଙ୍କା ରାଜସ୍ୱ ଆୟ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରୁ କି 6.52 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଇଟିଆଇ ଗୁଡ଼ିକର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ପାଣ୍ଠି ବିନିଯୋଗ କରି ସୁଧ ପାଇଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ସାତଟି ଆଇଟିଆଇ 22.83 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ରାଜସ୍ୱ ଉପାର୍ଜନ କରିଥିଲେ, ଅନ୍ୟ ସାତଟି ଆଇଟିଆଇ ଗୁଡ଼ିକରେ କୌଣସି ରାଜସ୍ୱ ଉପାର୍ଜନର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନେଇ ନଥିଲେ । ରାଜସ୍ୱ ଉପାର୍ଜନର ହ୍ରାସ ମୁଖ୍ୟତଃ ନୂତନ ଗ୍ରେଡ୍‌ର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ନ କରିବା ଏବଂ ଆଇଡିପି ଅନୁସାରେ ଚାଲୁଥିବା ଗ୍ରେଡ୍‌ର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରିବାରେ ବିଫଳତାରୁ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାକି ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ପରିଚ୍ଛେଦ 3.4.3.1 ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି । ଆଇଟିଆଇମାନଙ୍କର ରାଜସ୍ୱ ଉପାର୍ଜନରେ ହ୍ରାସକୁ ବିଚାରକୁ ନେଲେ ରଣ ପରିଶୋଧର ସମୟ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ପରେ ପରିଶୋଧ କରିବାରେ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟିକରିପାରେ ।

ସମୀକ୍ଷା ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କରି ଡିଟିଲ୍ଡ ଡଲୋଙ୍ଗ କଲେ ଯେ ଆଇଟିଆଇ ଗୁଡ଼ିକୁ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ୱଳ୍ପ ମିଆଦୀ ଏମଇଏସ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଚାଲୁ କରିବା, ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯଥା - ଡିଆଇସି ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ର ଥିବା ଡାଲିମ୍ ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନେବାର । ଉପଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯଦ୍ୱାରା ରଣ ମିଆଦ ସରିବା ପରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ରାଜସ୍ୱ ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇପାରିବ ।

3.4.7 ମାନବ ସମ୍ବଳ

ପରିକଳ୍ପନା ଅନୁସାରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଆଇଟିଆଇମାନଙ୍କରେ ପ୍ରଶିକ୍ଷକଙ୍କର ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ମାନବସମ୍ବଳ କ୍ଷମତାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାର ଥିଲା ଏବଂ କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବା କୌଣସି ସମୟରେ ମାନବ ସମ୍ବଳର ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷମତାର 10 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ହେବାର ନଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷାରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ 25 ଟି ଆଇଟିଆଇରେ ବୈଷୟିକ ଶ୍ରେଣୀରେ ଖାଲିଥିଲା ଯାହା ପରିଚ୍ଛେଦ 3.4.7 ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି । ଖାଲି ଥିବା ପ୍ରତିଶତ ବୈଷୟିକ ଶ୍ରେଣୀରେ 50 ରୁ 100 ଥିଲା । ବୈଷୟିକ ଶ୍ରେଣୀରେ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ଗୁଣାତ୍ମକ ଡାଲିମ୍ ଦେବା ଏବଂ କେପିଆଇ ସଫଳତା ହ୍ରାସ କରିବାରେ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା ଯାହା ପରିଚ୍ଛେଦ 3.6.3.4 ରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଅଛି ।

ଡିଟିଲ୍ଡ ଆଣ୍ଡ ଟି ଡଲୋଙ୍ଗ କଲେ ଯେ ଏଟିଓ ପୋଷ୍ଟ (ବୁକ୍ସଭିଜିକ) ଭିଟିଆଇସି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଆଇଟିଆଇଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଓଏସଏସସି, ଭୁବନେଶ୍ୱର ଜରିଆରେ ଭର୍ତ୍ତି କରିବାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଚାଲୁ କରାଯାଇଛି ।

3.4.8 ଦ୍ୱାରାଗ

ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ସହାୟତା ପରିକଳ୍ପନା ଅନୁସାରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ମୁଖ୍ୟ ସଚିବ/ ସଚିବ/ ଆୟୋଗଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଚ ପଦସ୍ଥ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱରେ ଧନ୍ଦାମୂଳକ ଡାଲିମ୍ ପାଇଁ ଗଠିତ ଷ୍ଟେଟ୍ ଷ୍ଟିୟରିଂ କମିଟି(ଏସଏସସି)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୁଏ ।

ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏସ.ଏସ.ସି ତଦାରଖ କରିବା । ଏସ.ଏସ.ସି ଯଥେଷ୍ଟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୟ କର୍ମଚାରୀ/ପରାମର୍ଶଦାତା ଏବଂ ସହାୟକ କର୍ମୀଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ଏସ.ପି.ଆଇ.ୟୁ ର ସହାୟତା ନେଇଥାଏ । ଉକ୍ତ କମିଟି ବିଶ୍ୱବ୍ୟାଙ୍କ ବିନା ପରିକଳ୍ପନାଗୁଡ଼ିକ ଅତିରିକ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଉତ୍ତର ଦାୟିତ୍ୱ ସହିତ ତଦାରଖ କରିପାରେ । ବିଶ୍ୱବ୍ୟାଙ୍କ ସହାୟତା ପରିକଳ୍ପନା ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପରିକଳ୍ପନାର ସ୍ଥିତି ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବାକୁ ତ୍ରେମାସିକ ଏସଏସସି ସଭା କରିବା ଉଚିତ୍ । ବିନା ବିଶ୍ୱବ୍ୟାଙ୍କ ସହାୟତା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କମ୍ ବିନିଯୋଗ ଶିକ୍ଷ ସହଯୋଗୀ ଏବଂ ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ସମନ୍ୱୟ, ଖାଲିସ୍ଥାନ ଏବଂ ଏମଓଏ/ ଆଇଡିପି ଗୁଡ଼ିକରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିବା କେପିଆଇ ବିଷୟରେ ଆଇଟିଆଇ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ତଦାରଖ ଆଦି ବିଷୟଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥିତି ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପାଇଁ ଏସଏସ ସଭା ପ୍ରତି ଦୁଇ ମାସରେ କରିବା ଉଚିତ୍ । ପରିକଳ୍ପନା ତଦାରଖରେ ବିଭିନ୍ନ ଅଭାବ ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯାହାକି ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଗଲା ।

- ପରିକଳ୍ପନା ପାଇଁ ଗଠିତ ହେବାକୁ ଥିବା ଏସଏସସି ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମାର୍ଚ୍ଚ 2005 ରେ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହା ଆଇଟିଆଇଗୁଡ଼ିକୁ ସିଓଇକୁ ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେବାରୁ ପୁନର୍ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା (ଜୁଲାଇ 2007) । ଏସଏସସିର ପ୍ରଥମ ସଭା ମାର୍ଚ୍ଚ 2005 ରେ ଏବଂ ତାପରେ ଆଉ ଛଅଟି ସଭା (ଅକ୍ଟୋବର 2006, ଜୁଲାଇ 2007, ଅକ୍ଟୋବର 2008, ମେ 2009, ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2010 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012) ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ କେବଳ ବିଶ୍ୱବ୍ୟାଙ୍କ ସହାୟତା ପରିକଳ୍ପନା ପାଇଁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଆବଶ୍ୟକ 36ଟି ସଭା ହେବାର ଥିବା ବେଳେ ମାତ୍ର ସାତଟି ସଭା ହୋଇଥିଲା । ସେହିପରି ବିଶ୍ୱବ୍ୟାଙ୍କ ବିନା ପରିକଳ୍ପନାରେ 42ଟି ସଭାର ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା ବେଳେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ରେ ଚାରୋଟି ସଭା ହୋଇଥିଲା । ଏସଏସସି ର ନିୟମିତ ସଭା ଅଭାବରୁ ପରିକଳ୍ପନାର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରବାହର ତଦାରଖ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ଫଳରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଳମ୍ବ ଏଡାଇବା ପାଇଁ ସମୟାନୁସାରେ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇପାରି ନଥିଲା ।
- ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଡିଟିଇଟି ଅଧିନରେ ଏସପିଆଇୟୁ (ନଭେମ୍ବର 2008) ଭାରତ ସରକାରଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ପରିକଳ୍ପନା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଯୋଜନା(ପିଆଇପି) ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଗଠନ କଲେ ଯାହାର କି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମାନଙ୍କରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପରିକଳ୍ପନା ଗୁଡ଼ିକରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ତଦାରଖ ଏବଂ ପ୍ରତିକାର ନେବା ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଉତ୍ସରୁ ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ହିସାବ ରଖିବା ଇତ୍ୟାଦି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ ଭାରତ ଓ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 46.40 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ମାତ୍ର 14.12 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ବ୍ୟବହାର ହୋଇପାରିଥିଲା । ଯଥେଷ୍ଟ ତଦାରଖର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଟ୍ରେଡ୍ ଗୁଡ଼ିକର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ଓ ଏହି ଆଇଟିଆଇ ଗୁଡ଼ିକ ରାଜସ୍ୱ ଉପାର୍ଜନ କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ।
- ଏସପିଆଇୟୁର ଗଭର୍ଣ୍ଣିଙ୍ଗ ବଡି (ଜିବି) ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କମିଟି (ଇସି) ଯଥାକ୍ରମେ ଅତିକମରେ ଛଅ ମାସରେ ଥରେ ଏବଂ ତିନି ମାସରେ ଥରେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକରେ ପରିକଳ୍ପନା ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ତଦାରଖ କରିବାକୁ ଏବଂ ପ୍ରତିକାର ନେବାକୁ ସାକ୍ଷାତ ହେବାର ଥିଲା । ଏସପିଆଇୟୁ ଗଠନ କାଳରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା କୌଣସି ଜିବି ଏବଂ ଇସି ସଭା ତଳା ହୋଇ ନଥିଲା । ତେଣୁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ପରିକଳ୍ପନାର ତଦାରଖ ଏବଂ ଦୃଢ଼ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଏସପିଆଇୟୁ ଗଠନ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

ଡିଟିଇଟି ସମାକ୍ଷା ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କରି ଉଲ୍ଲେଖ କଲେ ଯେ ସୋସାଇଟିର ଉପବିଧି ଅନୁସାରେ ନିୟମିତ ବ୍ୟବଧାନରେ ପରିଚାଳନା କମିଟି ଏବଂ ଏସପିଆଇୟୁ ସୋସାଇଟିର ଗଭର୍ଣ୍ଣିଙ୍ଗ କମିଟି ସଭା କରିବାକୁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଅଛି ।

3.4.9 ପରିଚାଳନା ସୂଚନା ବ୍ୟବସ୍ଥା

ପରିଚାଳନା ସୂଚନା ବ୍ୟବସ୍ଥା (ଏମଆଇଏସ) ସମସ୍ତ ଆଇଟିଆଇ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରରେ ରାଜ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଏବଂ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ଏନପିଆଇୟୁ ଗୁଡିକୁ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ କରିବାର ଥିଲା । ବିଭିନ୍ନ ମତ୍ୟୁଲ୍ ଯଥା-ଆଇଟିଆଇ, ଷ୍ଟେଟ୍ ଡାଇରେକ୍ଟୋରେଟ୍ ପ୍ଲେସମେଣ୍ଟ, ଆପ୍ରେଣ୍ଟିସିପ୍ ଟ୍ରେନିଂ, ଆର୍ଟିଲିଏସନ ସିଷ୍ଟମ, ଆଡମିନିଷ୍ଟ୍ରେସନ, ସେକ୍ସ୍ଟାଲ୍ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁସନ ଏବଂ ଡିଜିଟାଲ୍ ଏମଆଇଏସର ଅଂଶଦାର ଥିଲେ ।

ଭାରତ ସରକାର ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ଅଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ଆଇଟିଆଇ ଗୁଡିକରେ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବିଶ୍ଵବ୍ୟାପୀ ସହାୟତା(ଭିଟିଆଇପି)ର ସଂସ୍କାର ଓ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଏମଆଇଏସ ଆପ୍ଲିକେସନର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବାବଦକୁ 41.53 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମାର୍ଚ୍ଚ 2011ରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦେଇଥିଲେ । ଏସପିଆଇୟୁ ନିଜର ଏବଂ 27ଟି ଆଇଟିଆଇରେ ଏମଆଇଏସ ଆପ୍ଲିକେସନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଓ ଏହାର ଆନୁସଙ୍ଗିକ ଉପକରଣ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ମେ 2011 ଏବଂ ଅକ୍ଟୋବର 2011 ରେ 34.14 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉଠାଇଥିଲେ ।

ସମାକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଯଦିଓ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ହାର୍ଡୱେର ବିଭିନ୍ନ ଆଇଟିଆଇରେ କ୍ରୟ ହୋଇ ଲଗାଯାଇଥିଲା ଡ୍ରେବ ବେସଡ ପୋର୍ଟାଲ୍ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ଯାହାକି ପ୍ରକଳ୍ପଟିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଖଣ୍ଡନ କରିଥିଲା ।

ଡିଜିଟାଲ୍ ସମାକ୍ଷା ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କରି ଉଲ୍ଲେଖ କଲେ ଯେ ଏମଆଇଏସ ଆପ୍ଲିକେସନ୍ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଏକ ନୋଡାଲ କମିଟି ଗଠନ କରାଯାଇଛି (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014) । କିନ୍ତୁ ଡ୍ରେବ ବେସଡ ପୋର୍ଟାଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନ ହୋଇଥିବାରୁ ଏମଆଇଏସର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

3.4.10 ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ପରିକଳ୍ପନାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁସାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆଇଟିଆଇ ପାଇଁ ଗଠିତ ଆଇଏମସି ପରିକଳ୍ପନାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଉପରେ ଏମଏସସିକୁ ଏସଆଇସି (ଏସପିଆଇୟୁ) ଜରିଆରେ ଡ୍ରୈମାସିକ ପ୍ରତିବେଦନ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାର ଥିଲା । ଯାହାକି ଏନ୍ଏସସି ପରିକଳ୍ପନାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ସମସ୍ତ ଆଇଟିଆଇ ପ୍ରତିବେଦନକୁ ଏକତ୍ରିତ କରି କନ୍ସୋଲିଡେଟେଡ୍ ପ୍ରତିବେଦନ ଏମଏସସିକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାର ଥିଲା । କେପିଆଇ ହାସଲ କରିବାରେ ଯଦି ପରଫରମାନ୍ସ ସନ୍ତୋଷଜନକ ନ ହୁଏ, ଆଇଏମସି ଏହି ବିଷୟରେ ନୋଟିସ୍ ପାଇବାର 30 ଦିନ ଭିତରେ ବିଫଳତାର ସବିଶେଷ କାରଣ ଓ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରତିକାର ନେବାର ପ୍ରତିବେଦନ ଏମଏସସିକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାର ଥିଲା । ଏସଏସସି ଏହି ପ୍ରତିବେଦନକୁ ସ-ମନ୍ତବ୍ୟ ସହ ଏମଏସସି କୁ ପ୍ରେରଣ କରିବାର ଥିଲା । ଏମଏସସି ଏହି ବିଫଳତା ପାଇଁ ଉତ୍ତର ଦାୟିତ୍ଵ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଥିଲା ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ପରକ୍ଷେପ ନିଆଯିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବାର ଥିଲା । ଅତିରିକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଏସପିଆଇୟୁ) ପୁନଶ୍ଚ ଆଇଟିଆଇ ଗୁଡିକର ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଡ୍ରୈମାସିକ ପ୍ରଗତି ପ୍ରତିବେଦନ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାସର ପାଞ୍ଚ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ (ଜୁଲାଇ 2011) ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ସମସ୍ତ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଆଇଟିଆଇ ଡ୍ରୈମାସିକ ପ୍ରଗତି ପ୍ରତିବେଦନ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ନିୟମିତ ନଥିଲେ ।

ଡିଜିଟାଲ୍ ସମାକ୍ଷା ତଥ୍ୟ ସାକାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତ ଦିଗ୍‌ବର୍ଗନ ପାଇଁ ଏହାକୁ ଟିସ୍ତଣା କରିଥିଲେ ।

3.4.11 ନୂତନ ପଲିଟେକ୍ନିକଗୁଡିକର ପ୍ରତିଷ୍ଠା

ଭାରତ ସରକାର ଏକାଦଶ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାରେ ଦେଶର ପଲିଟେକ୍ନିକ୍ ନ ଥିବା ଏବଂ କମ୍ ପଲିଟେକ୍ନିକ ଥିବା ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କରେ ପ୍ରତି ପଲିଟେକ୍ନିକ କୁ 12.30 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା

ସର୍ବମୁଖୀ ପଲିଟେକନିକର ଏକ ଉପାଦାନ ଯଥା- ନୂତନ ପଲିଟେକନିକ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ । 12.30 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ସିଭିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଆଠ କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ସାଜ ସରଜାମ, ଯନ୍ତ୍ରପାତି, ଆସବାବପତ୍ର, ଯାତାୟାତ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ଉପକରଣ ପାଇଁ 4.30 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାର ଥିଲା । ପଲିଟେକନିକ୍ ଦ୍ଵାରା ନିୟୁତ୍ତି ଭିତ୍ତିକ କୁଶଳୀ ମାନବ ସମ୍ବଳ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପରିକଳ୍ପନାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଉନ୍ନୟନ ଦେୟ ସହ ଆବଶ୍ୟକ ଜମି ଏବଂ 100 ପ୍ରତିଶତ ଆବର୍ତ୍ତା ଖର୍ଚ୍ଚ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବହନ କରିବାର ଥିଲା । ପଲିଟେକନିକରେ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ମଞ୍ଜୁର ପ୍ରାପ୍ତ ମାନବ ସମ୍ବଳ କ୍ଷମତା ପୂରଣ କରିବାର ଥିଲା ଏବଂ ଖାଲି ସ୍ଥାନ କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରର ମଞ୍ଜୁରାପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷମତାର ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକା ହେବାର ନ ଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଭିତ୍ତିରେ, ମାନବ ସମ୍ବଳ ବିକାଶ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ (ଏମ୍.ଏଚ୍.ଆର୍.ଡି) 2008-09 ରୁ 2009-10 ମଧ୍ୟରେ ତିନିଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଓଡ଼ିଶାର 22ଟି ପଲିଟେକନିକ ନ ଥିବା ଜିଲ୍ଲା⁷⁹ରେ 22ଟି ପଲିଟେକନିକ କୁ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଡି.ଟି.ଇଟି ଜରିଆରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାର ଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଟଳ 270.60 କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଥିବାବେଳେ, ଭାରତ ସରକାର 181.47 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ (2010-14), ଯାହାକି ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଡିଟିଇଟିକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ (2010-14) । ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଡିଟିଇଟି 98.16 କୋଟି ସିଭିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଏବଂ 5.30 କୋଟି ଟଙ୍କା ସାଜ ସରଜାମ କ୍ରୟ ପାଇଁ ବିନିଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର (ଯୁସି) ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଏବଂ 78.01 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଯୁସି ଦେଇପାରି ନଥିଲେ । 22ଟି ନୂତନ ପଲିଟେକନିକରୁ 2013-14 ଶିକ୍ଷା ବର୍ଷରେ ଚାରି ଟ୍ରେଡ (ପ୍ରତି ଟ୍ରେଡରେ 60 ଜଣ ଲେଖାଏଁ ଛାତ୍ର) ବିଶିଷ୍ଟ ଆଠଟି ପଲିଟେକନିକ⁸⁰ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିଥିଲା । ଏହି ଆଠଟି ପଲିଟେକନିକରେ 1920 ଛାତ୍ର (ପ୍ରତି ପଲିଟେକନିକ ପାଇଁ 240 ଛାତ୍ର) ନାମ ଲେଖାଇବାର କ୍ଷମତା ଥିବାବେଳେ 1,413 ଜଣ ଛାତ୍ର ଉପରୋକ୍ତ ପଲିଟେକନିକର ବିଭିନ୍ନ ଟ୍ରେଡରେ ନାମ ଲେଖାଇଥିଲେ ଯାହାଫଳରେ ବିଭିନ୍ନ ଟ୍ରେଡରେ 6.67 ରୁ 100 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ନାମ ଲେଖା ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

ଡିଟିଇଟି ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କରି ଉଲ୍ଲେଖ କଲେ ଯେ, ଡିଟି ଆଶାବାଦୀ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଚେତନତା ଅଭାବରୁ କ୍ଷମତା ମୁତାବକ ନାମ ଲେଖା ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

3.4.11.1 ସିଭିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟ

ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା 22 ଟି ପଲିଟେକନିକର ସିଭିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ 161.47 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ ହୋଇଥିବା ବେଳେ, ଡିଟିଇଟି ସର୍ବମୋଟ 152.47 କୋଟି ଟଙ୍କା କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥା (ଆର ଆଣ୍ଡ ବି) ଡିଭିଜନ, ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଆଲ ଇନ୍‌ଫ୍ରାଷ୍ଟ୍ରକ୍ଚର ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ କର୍ପୋରେସନ ଅଫ୍ ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ନିଗମ) 2010-11 (138.72 କୋଟି ଟଙ୍କା), 2012-13 (11.25 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ 2013-14 (2.50 କୋଟି ଟଙ୍କା) ରେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା 54.31 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏହି ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ପାଖରେ ପଡିରହିଥିଲା ଏବଂ ନଅ କୋଟି ଡିଟିଇଟି ପାଖରେ ଥିଲା । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ସମୀକ୍ଷାରୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଅଭାବ ଗୁଡ଼ିକ ପରିଲକ୍ଷିତ କରାଗଲା ।

- ତିନୋଟି ପଲିଟେକନିକ⁸¹ରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ (ଏସଆଇସି ଓ ଆର ଆଣ୍ଡ ବି) ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର ହେବାର 15 ରୁ 34 ମାସ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଜୁନ୍ 2014 ସୁଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିପାରି

79 ଫେଜ୍-I: ଗଜପତି, ବୌଦ୍ଧ, ସମଲପୁର ଏବଂ ମାଲକାନଗିରି ଚିଠି ନଂ ତାରିଖ 31.12.2008. ଫେଜ୍-II ଦେବଗଡ, ନବରଙ୍ଗପୁର, ଯାଜପୁର, ନୟାଗଡ, କଳାହାଣ୍ଡି, ନୂଆପଡା, ସୋନପୁର, କେନ୍ଦ୍ରାପଡା, ଜଗତସିଂହପୁର, ପୁରୀ ଚିଠି ନଂ ତା - 23.07.2009 ଫେଜ୍-II ଅନୁଗୁଳ, ବଲାଙ୍ଗିର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ବରଗଡ, କୋରାପୁଟ, ଭଦ୍ରକ, ବାଲେଶ୍ଵର, କନ୍ଧମାଳ ଚିଠି ନମ୍ବର ତା-29.09.2009 ।

80 ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍- ବଲାଙ୍ଗିର, ବାଲେଶ୍ଵର, ଗଜପତି, କନ୍ଧମାଳ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡା, ନବରଙ୍ଗପୁର, ସମଲପୁର ଏବଂ ସୋନପୁର ।

81 ଭଦ୍ରକ, ଦେବଗଡ ଏବଂ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ।

ନଥିଲେ । ଅନ୍ୟ 19 ଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାଣ୍ଠିର ବିନିଯୋଗ ଦୁଇରୁ 88 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା, ଯାହା **ପରିଶିଷ୍ଟ 3.4.8** ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି ।

ଡିଟିଇଟି ଜବାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କଲେ ଯେ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଓ ଦେବଗଡ଼ରେ ଜମି ଅଦାଲତରେ ଚାଲେଞ୍ଜି କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଭଦ୍ରକରେ ଜମି ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ କବଜାରେ ରହିଛି ।

- ଦେବଗଡ଼ ଏବଂ ଜଗତସିଂହପୁରରେ ଜମିଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ସୀମା (2011-12) ପରେ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ ଓ ମେ 2013) ।

ଡିଟିଇଟି ଜବାବରେ କହିଲା ଯେ ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତରାକରଣ ଜଗତସିଂହପୁର କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଭିନ୍ନ ମହଲରୁ ବିଭିନ୍ନ ମତ ଯୋଗୁଁ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

- 22 ଟି ପଲିଟେକନିକରୁ ନଅଟି⁸² କ୍ଷେତ୍ରରେ 11.04 କୋଟି ଟଙ୍କା ଚଡ଼ାମୂଲ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟର ପରିସୀମାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରିମିଅମ ଯୋଗୁଁ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।
- 22 ଟି ପଲିଟେକନିକରୁ 11ଟିରେ ଡିଟିଇଟି ସିଭିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର ପୂର୍ବରୁ 2010 - 11 ମଧ୍ୟରେ 56 କୋଟି ଟଙ୍କା କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ଯାହାର କି ଉଚ୍ଚ ସଂସ୍ଥାମାନେ ଅନୁଚିତ୍ ଫାଇଦା ଉଠାଇଥିଲେ ଯାହା ବିବରଣୀ **ପରିଶିଷ୍ଟ 3.4.9** ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଡିଟିଇଟି ଉଲ୍ଲେଖ କଲେ ଯେ ପାଣ୍ଠି ଚଳନ୍ତି ଜମାରେ ରଖିବାର ଥିଲା । ଯେଉଁଥିରେ କୌଣସି ସୁଧ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର ପୂର୍ବରୁ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ ଉପରେ ଡିଟିଇଟିର କୌଣସି ମନ୍ତବ୍ୟ ନଥିଲା ।

3.4.11.2 ସାଜସଜ୍ଜାମ କ୍ରୟ

ଭାରତ ସରକାର 10 ଟି ପଲିଟେକନିକ⁸³ ପାଇଁ 20 କୋଟି ଟଙ୍କା ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । 2013-14 ଶିକ୍ଷା ବର୍ଷରେ ଆଠଟି ପଲିଟେକନିକ⁸⁴ କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ସାଜ ସରଜାମ କ୍ରୟ ପାଇଁ ଡିଟିଇଟି 2012-13 ଓ 2013-14 ମଧ୍ୟରେ 15.49 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ କ୍ରୟ ଆଦେଶ ଜାରୀ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଯଦିଓ 2013 ରୁ ଏହି ପଲିଟେକନିକଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା 5.30 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସାଜ ସରଜାମ କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଡିଟିଇଟି ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସାଜ ସରଜାମ ଜିଣାଯାଇଛି ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷର ପାଠକ୍ରମ ପାଇଁ ସାଜ ସରଜାମ ପରେ କ୍ରୟ କରାଯାଇପାରିବ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାଠକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ସାଜ ସରଜାମ କ୍ରୟ ହୋଇପାରି ନଥିଲା, ଯଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ସାଜ ସରଜାମ ବିନା ଛାତ୍ରମାନେ ଚାଲିମ୍ ନେଇଥିଲେ ।

3.4.11.3 ମାନବ ସମ୍ବଳ

ଆଠଟି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ପଲିଟେକନିକର ମଞ୍ଜୁର ପ୍ରାପ୍ତ ମାନବ ସମ୍ବଳ ଏବଂ ଉପଲବ୍ଧ ମାନବ ସମ୍ବଳର ସ୍ଥିତି ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା ।

⁸² ବାଲେଶ୍ୱର, ବଲାଙ୍ଗୀର, ବୌଦ୍ଧ, ଗଜପତି, କନ୍ଧମାଳ, ମାଲକିନିଗିରି, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ନୟାଗଡ଼ ଏବଂ ପୁରୀ ।

⁸³ ବାଲେଶ୍ୱର, ବଲାଙ୍ଗୀର, ଗଜପତି, ନୟାଗଡ଼, ନବରଙ୍ଗପୁର, ସୋନପୁର, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, କନ୍ଧମାଳ, ସମ୍ବଲପୁର ଏବଂ ମାଲକାନାଗିରି ।

⁸⁴ ବଲାଙ୍ଗୀର, ବାଲେଶ୍ୱର, ଗଜପତି, କନ୍ଧମାଳ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ନବରଙ୍ଗପୁର, ସମ୍ବଲପୁର ଏବଂ ସୋନପୁର ।

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 3.4 ପରିଚାଳନା ଗୁଡ଼ିକରେ ପଦବୀରେ

କ୍ର.ସଂ	ପଦବୀ ପ୍ରକାର	ମଞ୍ଚୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ପଦବୀ	ଉପଲବ୍ଧ କର୍ମଚାରୀ	ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ	ଶୂନ୍ୟ ପ୍ରତିଶତ
1	ଅଧ୍ୟକ୍ଷ	08	0	08	100
2	ବରିଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟାପକ	56	18	38	68
3	ଅଧ୍ୟାପକ	120	28	92	77
5	ବରିଷ୍ଠ କିରାଣି(ବୁକ୍ସିଭିଜି)	24	0	24	100
6	କନିଷ୍ଠ କିରାଣି(ବୁକ୍ସିଭିଜି)	08	0	08	100
7	ଲାବୋରେଟୋରୀ ସହାୟକ(ବୁକ୍ସିଭିଜି)	56	0	56	100

(ଉତ୍ସ: ଡିଡିଇଟି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା)

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ବିଭିନ୍ନ ପଦବୀରେ ଶୂନ୍ୟ ସ୍ଥାନର ହାର 68 ରୁ 100 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା, ଯାହାକି ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମଞ୍ଚୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷମତାର ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ନ ହେବାକୁ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ କରୁଥିଲା । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରିବାକୁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲେ ।

ଡିଡିଇଟି ଜବାବରେ କହିଲେ ଯେ ଭାରତୀୟ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କୁ ଅଧ୍ୟାପନା ପଦବୀରେ ମୃତ୍ୟୁନ କରାଯାଇଛି ।

3.4.11.4 ତଦାରଖ

ପ୍ରଭାବୀ ତଦାରଖ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଏମଏଚଆରଟି ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁସାରେ ପ୍ରତି ରାଜ୍ୟ ଏକ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ସମିତି ଗଠନ କରିବାକୁ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଡିଡିଇ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ସଚିବ(ବୈଷୟିକ ଶିକ୍ଷା), ଏମଏଚଆରଟି ଦ୍ୱାରା ନାମାଙ୍କିତ ଦୁଇଜଣ ପ୍ରବୀଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ (ଏମଏଚଆରଟିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ/ଡିଇଏ(ଟି)) ସଦସ୍ୟ ହିସାବରେ ରହିବାର ଥିଲା । ଏହି ସମିତି ପରିଯୋଜନାର ତଦାରଖ ଏବଂ ଏମଏଚଆରଟି ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଚୁରୀ ଅନୁଦାନର ସବୁପ୍ରଯୋଗ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିବାର ଥିଲା । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ଯଦିଓ 2008-09 ରୁ ପରିଚାଳନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା, ଏପରି କୌଣସି ସମିତି ଜୁନ୍ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଗଠନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଡିଡିଇଟି ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତରରେ କହିଲେ ଯେ, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ/ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଜାରି ହୋଇ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ସମିତି ଗଠନ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିଥିଲା ।

ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗ

3.5 ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଓ ପ୍ରଭାବ

3.5.1 ଉପକ୍ରମ

ବିସ୍ତୃତ ବନୀକରଣ ଏବଂ ସାମାଜିକ ବନୀକରଣ ଯୋଜନାରେ ଖାସ୍ କରି ଅନାବୃତ୍ତ, ଅଧଃପତିତ ଓ ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ଜମିରେ ପ୍ରଚୁର ଭାବେ ଜଙ୍ଗଲ ବୃକ୍ଷ ଆବରଣ ବୃଦ୍ଧି ଜାତୀୟ ଜଙ୍ଗଲ ନୀତି 1988 ର ଗୋଟିଏ ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଭାରତ ରାଜ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲ ରିପୋର୍ଟ 2013 ଆଧାରରେ ଓଡ଼ିଶାରେ 50,347 ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର ବ୍ୟାପି 32 ପ୍ରତିଶତ ଭୌଗୋଳିକ ଅଞ୍ଚଳ ଜଙ୍ଗଲ ଥିଲା । ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ ବିଭିନ୍ନ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଯଥା ମିତବ୍ୟୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ବ୍ରହ୍ମୋଦଗ ଅର୍ଥନୈତିକ ଅନୁଦାନ ଅଧୀନରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ଟାଙ୍ଗର ପାହାଡରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ମାର୍ଗ ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ସହରାଞ୍ଚଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବ୍ୟତୀତ ବିଭିନ୍ନ ଜମା ପରିଚାଳନା ଅଧୀନରେ

ବନୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନେଇଥିଲେ । 50 ଗୋଟିରୁ 13 ଗୋଟି⁸⁵ ଜଙ୍ଗଲ ଡିଭିଜନ(ଏଫଡି)ର 2011-12 ରୁ 2013-14 ଅବଧିର ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଯୋଜନାର ପ୍ରଭାବ, କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟମନ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନାର ପରୀକ୍ଷା ସମୀକ୍ଷା ମଇ ରୁ ଜୁଲାଇ 2013ରେ କରିଥିଲା । ପ୍ରଦାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ (ପିସିସିଏଫ) ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗର ନଥିପତ୍ରର ମଧ୍ୟ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

3.5.2 ଯୋଜନା

3.5.2.1 ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ

ଜଙ୍ଗଲ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପ୍ରକରଣ ପୁଷ୍ଟିକା ନିୟମ 16 ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଯୋଜନା କିମ୍ବା ପରିକଳ୍ପନା ଅଞ୍ଚଳରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଉଚ୍ଚ ଯୋଜନା କିମ୍ବା ପରିକଳ୍ପନାର ବ୍ୟବସ୍ଥାନୁସାରେ କଡ଼ା କଡ଼ି ଭାବେ କରାଯିବା ନିୟମ 17 ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଯୋଜନା ଅଞ୍ଚଳ ବାହାରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ହେଲେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଯୋଜନା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବ୍ୟତିକ୍ରମ ନିମନ୍ତେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାଧିକାରୀ ମଞ୍ଜୁରି ହାସଲ ହୋଇଥିବାବେଳେ । ଖଣ୍ଡିୟ ବନାଧିକାରୀ (ଡିଏଫଓ) ପରବର୍ତ୍ତ ବର୍ଷର ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟର ନିଜ ଆୟବ୍ୟୟ ପତ୍ର ଏବଂ ଚାଲୁ ବର୍ଷର ଗୋଟିଏ ପୁନରୀକ୍ଷିତ ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ଯାହା ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ ଆଞ୍ଚଳିକ ମୁଖ୍ୟବନ ସଂରକ୍ଷକ (ଆରସିସିଏଫ୍)ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପାଣ୍ଠିଖଲାସ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣ ହେବ ।

ନଥିପତ୍ରର ସମ୍ୟକ୍ ପରୀକ୍ଷାରୁ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲା ଯେ 2011-14 ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତାବ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ରିପୋର୍ଟ ନ ପାଇ ପ୍ରଦାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ ଖଣ୍ଡିୟ ବନାଞ୍ଚଳ ମାନଙ୍କର ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ । ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳ ଉପଲବ୍ଧ ନ ଥିବାରୁ ଚାରିଗୋଟି⁸⁶ ଖଣ୍ଡିୟ ବନାଞ୍ଚଳ 2012-14 ମଧ୍ୟରେ ମିତବ୍ୟୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ ଖଣ୍ଡିୟ ବନାଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବାକୁ ଅନୁଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଫଳରେ ଖଣ୍ଡିୟ ବନାଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରିଥିଲେ ।

ସମ୍ୟକ୍ ପରୀକ୍ଷିତ ଖଣ୍ଡିୟ ବନାଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକର ନଥିପତ୍ରର ସମ୍ୟକ୍ ପରୀକ୍ଷାରୁ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହେଲା ଯେ -

- ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲ(ଆରଏଫ୍) ରେ ମିତବ୍ୟୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ହେବାକୁ ଥିଲା । ମାତ୍ର ତିନିଗୋଟି ଖଣ୍ଡିୟ⁸⁷ ବନାଞ୍ଚଳରେ ସୁରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲ (ପିଏଫ୍)ରେ ଏବଂ ସିମାଙ୍କିତ ସୁରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲ (ଡିପିଏଫ୍) ରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ହୋଇଥିଲା ।
- ତିନିଗୋଟି ଖଣ୍ଡିୟ⁸⁸ ବନାଞ୍ଚଳରେ ସହରାଞ୍ଚଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସହର ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ବାହାରେ ହେବାକୁ ଥିଲା । ମାତ୍ର ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାହାଡ଼ିଆ ଏବଂ ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲରେ ହୋଇଥିଲା ।
- ସନ୍ନିହିତ ଖାଲି କ୍ଷୁଦ୍ର ଭୂଖଣ୍ଡ ଅଞ୍ଚଳରେ ସଂବର୍ଗ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ହେବାକୁ ଥିଲା । ମାତ୍ର ଚାରିଗୋଟି ଖଣ୍ଡିୟ⁸⁹ ବନାଞ୍ଚଳରେ ବିଦ୍ୟମାନ ପୁରାତନ ମୂଲ୍ୟବାନ ଜାତି ବୃକ୍ଷ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳରେ ସଂବର୍ଗ ବୃକ୍ଷରୋପଣ⁹⁰ ହୋଇଥିଲା ।

⁸⁵ ଆଠଗଡ଼, କଟକ, ଦେଙ୍କାନାଳ, ସୋନପୁର, ସମଲପୁର(ଦକ୍ଷିଣ), ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଘୁମୁସର(ଉତ୍ତର), ଫୁଲବାଣୀ, ବାଲିଗୁଡ଼ା, ରାୟଗଡ଼ା, କୋରାପୁଟ ଏବଂ ପୁରୀ(ବନ୍ୟ ଜୀବନ) ।

⁸⁶ ରାଇରଙ୍ଗପୁର, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ବାରିପଦା, ଘୁମୁସର(ଏସ୍)ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ଏବଂ କଟକ ।

⁸⁷ ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ଏବଂ କଟକ ।

⁸⁸ ବ୍ରହ୍ମପୁର, ରାୟଗଡ଼ା ଏବଂ କୋରାପୁଟ ।

⁸⁹ ସମଲପୁର, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, ଆଠଗଡ଼ ଏବଂ ସୋନପୁର ।

⁹⁰ 1600 ଟି ଚାଲା ଗୋଟିଏ ହେକ୍ଟରରେ ରୋପଣ ।

- ଜଙ୍ଗଲ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପ୍ରକରଣ ପୁଷ୍ଟିକା 1977 ନିୟମ 179 ଅନୁଯାୟୀ ନୂତନ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ହୋଇଥିବା 25 ହେକ୍ଟର ଜମି ନିମନ୍ତେ ଜଣେ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ ପ୍ରହରାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି । ଦୁଇଗୋଟି ଖଣ୍ଡି⁹¹ ବନାଞ୍ଚଳର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସାମାନ୍ୟ ତିନିରୁ ଦଶ ହେକ୍ଟର ଏକର ଅଞ୍ଚଳରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ରତର ଆକାର ଅଞ୍ଚଳରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ନିମନ୍ତେ ବର୍ଷସାରା ରକ୍ଷାପ୍ରହରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇ ନଥିଲା ।

ସରକାର ସମାକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମୟରେ କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲରେ ଖାଲି ସ୍ଥାନ ଅଭାବରୁ ମିତବ୍ୟୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ଅବକାଶ ନଥିଲା । ତିନିଗୋଟି ଖଣ୍ଡିୟ ବନାଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରୁ ବ୍ରହ୍ମପୁରରେ ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସଂବର୍ଣ୍ଣ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଢଙ୍ଗରେ ହୋଇଥିଲା । କୋରାପୁଟରେ ବିଜ୍ଞାପିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ପରିଷଦ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏବଂ ରାୟଗଡ଼ାରେ ବାରିଝୋଲା ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲରେ କିଛି ଅଂଶରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ରାୟଗଡ଼ା ପୌରପାଳିକା ଅଧିନରେ ଥିଲା । ସଂବର୍ଣ୍ଣ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳର ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଉପଯୁକ୍ତ ଜଙ୍ଗଲ ସ୍ଥାନ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା । ବୃକ୍ଷରୋପଣ କ୍ଷୁଦ୍ର ଭୂଖଣ୍ଡରେ ହୋଇଥିଲା ।

ମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ରାତି-ନିୟମ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରାଯାଇ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

3.5.3 ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ

ବିଂଶସୂତ୍ରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ, ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପତ୍ରିକା ଏବଂ ମାସିକ ହିସାବ କିତାବ ସମାକ୍ଷା ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ।

3.5.3.1 ସମ୍ପର୍କୀତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲରେ ହ୍ରାସ

ବିଂଶସୂତ୍ରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ମନନ ହୋଇଥିବା ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ(ଏମଓଇଏଫ) ଜାତୀୟ ଜଙ୍ଗଲ ନୀତିରେ ରାଜ୍ୟ ଡ୍ଵାରା ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି । 2011-12 ରୁ 2013-14 ମଧ୍ୟରେ ବନାକରଣର ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ବାସ୍ତବିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲର ସ୍ଥିତି ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଗଲା ।

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 3.5 ବନାକରଣର ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲରେ ହ୍ରାସ

ବର୍ଷ	ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଦ୍ଵାରା ବନାକରଣ ପାଇଁ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେକ୍ଟରରେ	ପ୍ରକୃତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ(ହେକ୍ଟରରେ)	ହାସଲରେ କମତି	
			ହେକ୍ଟରରେ	କମତି ପ୍ରତିଶତରେ
2011-12	215000	182186	32814	15
2012-13	173300	107287	66013	38
2013-14	172920	117667	55253	32

ଉତ୍ସ: ଡିଓଏଫଇ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା

ରାଜ୍ୟ ସରକାର 2011-12 ବର୍ଷରେ 85 ପ୍ରତିଶତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ଏହା ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା । ହ୍ରାସର କାରଣ ଉଲ୍ଲେଖିତ ହୋଇନଥିଲା । ଅଧିକତ୍ରୁ, ବିଭିନ୍ନ ପରିକଳ୍ପନା(କ୍ୟାମ୍ପ ବ୍ୟତୀତ)ରେ ଆବଣ୍ଟିତ ପାଣ୍ଡିର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିନିଯୋଗ ସତ୍ତ୍ୱେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ଯାହା ଅନୁକ୍ଷେପ 3.5.4 ରେ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଅଛି ।

⁹¹ ବାଲିଗୁଡ଼ା ଏବଂ ଫୁଲବାଣୀ ।

ସତ୍ୟତାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମୟରେ ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲରେ ହ୍ରାସ ପ୍ରସ୍ତାବ ବିଲମ୍ବିତ ମଞ୍ଜୁରୀ ଏବଂ ପାଣ୍ଠି ଏବଂ ହାଜିରା ନାମାବଳୀ ଖଲାସ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀ ଜାତୀୟ ନିଶ୍ଚିତ ରୋଜଗାର ଯୋଜନାରେ ଠିକା କାମ ପତ୍ର ଉପଲବ୍ଧ ନଥିବାରୁ ହୋଇଥିଲା ।

3.5.3.2 ଅନୁଦାନ ସର୍ତ୍ତ ବ୍ୟତିକ୍ରମରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ

ତ୍ରୟୋଦଶ ଅର୍ଥନୈତିକ କମିଶନ(ଏଫସି) ରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଅନୁଦାନରେ କୃତ୍ରିମ ପୁର୍ନଜନନ(ଏଆର) ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ 2011-12 ରୁ 2014-15 ବର୍ଷରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ 5,500 ହେକ୍ଟରରେ ଜମିରେ ହେକ୍ଟର ପିଛା 1,600 ଗୋଟି ଚାରାଗଛ ରୋପଣ ହେବାକୁ ଥିଲା । ଏହିପରି 2011-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 16,500 ହେକ୍ଟର ଜମି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବାକୁ ଥିଲା । ବୃକ୍ଷରୋପଣ କେବଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ମଣ୍ଡଳ(ପିଡବ୍ଲୁସି) ରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ହେବା କଥା । ସମୀକ୍ଷା ସମୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନିୟମିତତା ହୋଇଥିବା ଦେଖାଗଲା ।

- ଉପରୋକ୍ତ ସର୍ତ୍ତ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି 2011-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ୍ୟ ସଂରକ୍ଷକ ଓଡ଼ିଶା ସଂବର୍ଗ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଏବଂ ଫାଙ୍କା ସ୍ଥାନରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ ।
- ଖଣ୍ଡିୟ ବନାୟକାରୀମାନେ(ଡିଏଫଓ) କୃତ୍ରିମ ପୁର୍ନଜନନ ବୃକ୍ଷରୋପଣ 10,587 ହେକ୍ଟର ଜମିରେ କରିଥିଲେ(ଯଥା- ସଂବର୍ଗ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ହେକ୍ଟର ପିଛା 1,600 ଚାରାଗଛ) ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ଖଣ୍ଡିୟ ବନାୟକାରୀମାନେ ଫାଙ୍କା ସ୍ଥାନରେ ହେକ୍ଟର ପିଛା 200 ଚାରାଗଛ ହିସାବର 9,242 ହେକ୍ଟର ସାହାଯ୍ୟପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରାକୃତିକ ପୁର୍ନଜନନ(ଏଏନଆର) କରିଥିଲେ ।
- ପୁନଶ୍ଚ, କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ମଣ୍ଡଳରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ମଣ୍ଡଳରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଜନିତ ଫାଙ୍କା ସ୍ଥାନରେ ମଧ୍ୟ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ହୋଇଥିଲା ।

ସତ୍ୟତା ସାକାର ସମୟରେ ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଓଏଫଏସଡିପି ଏବଂ ମନେରେଗା ଅଧିନରେ ବ୍ୟାପକ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ହୋଇଥିବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଯୋଜନା ବ୍ୟବସ୍ଥାନୁଯାୟୀ ରୁଚିକର ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇ ନଥିଲା । ଅତଏବ ତ୍ରୟୋଦଶ ଅର୍ଥନୈତିକ କମିଶନଙ୍କ ଅନୁଦାନ ଅଧିନରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣକୁ 12,075 ହେକ୍ଟରକୁ ହ୍ରାସ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ମଣ୍ଡଳର ଅଧଃପତିତ ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ ପୋଡୁ ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ମଣ୍ଡଳରେ ସାହାଯ୍ୟପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରାକୃତିକ ପୁର୍ନଜନନ ଅଧିନରେ ହେକ୍ଟର ପିଛା 200 ଚାରାଗଛ ଫାଙ୍କା ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ରୋପଣ କରାଯାଇ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ହୋଇଥିଲା ।

3.5.3.3 ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ଜରିଆରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ

ଓଡ଼ିଶା ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ ସଂହିତା ନିୟମ 329(6)ରେ ଠିକା ଜରିଆରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇନାହିଁ । ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହେବ । ନଥିପତ୍ରର ସମ୍ୟକ ପରୀକ୍ଷାରୁ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲା ଯେ ନମୁନାରେ ଯାସ୍ତ ହୋଇଥିବା ବନଖଣ୍ଡ ମାନଙ୍କରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯଥା ନର୍ସରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତି, ଧାତି ସ୍ଥାପନ, ଗଦାମରା, ପଟାଳି ପ୍ରସ୍ତୁତି, ପାଣିଦେବା, ମୃତ୍ତିକା ଗୁଣ୍ଡ କରିବା, ଅନାବନା ଲତା ବାଛିବା, ମୃତ୍ତିକା ଆର୍ତ୍ତତା ସଂରକ୍ଷଣ, ରକ୍ଷାପ୍ରହରୀ ମୁତୟନ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ଜରିଆରେ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 2011-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 4.34 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ପରିଶିଷ୍ଟ 3.5.1 ରେ ଦର୍ଶାଗଲା ।

ତଥ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରି ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ହ୍ରାସ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରମ ସମସ୍ୟା ହେତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ଗ୍ରାମର ଶ୍ରମିକ ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଜରିଆରେ ନିୟୋଜିତ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥିଲା ଯେହେତୁ ସେମାନେ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ଠିକାଦାର ନ ଥିଲେ ।

3.5.3.4 ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ଅନୁସୂଚି ନ ହେବା

ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପ୍ରକରଣ ପୁଷ୍ପିକାରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦାନ ଯଥା ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଓ ସାମାଜିକ, ସ୍ଥାନ ପରିଚ୍ଛାର, ଧାତି ସ୍ଥାପନ, ଗଦାମରା, ପଟାଳି ତିଆରି, ଖତ ଦେବା, ଅନାବନା ଲତା ସଫା, ମୃତ୍ତିକା ଗୁଣ୍ଡ କରିବା ଇତ୍ୟାଦିରେ ସମୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି । ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା 13 ଗୋଟି ବନ ଖଣ୍ଡରୁ ଆଠଗୋଟି⁹²ରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଭାବ ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ।

- ଛଅଗୋଟି ବନଖଣ୍ଡ⁹³ର 27 ଗୋଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଅଞ୍ଚଳରେ ସର୍ବେକ୍ଷଣ, ସାମାଜିକ, ପଟାଳି ପ୍ରସ୍ତୁତି କାର୍ଯ୍ୟ 17 ଦିନରୁ ପାଞ୍ଚ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବରେ ହୋଇଥିଲା ।
- ଚାରିଗୋଟି ବନଖଣ୍ଡ⁹⁴ର 14 ଗୋଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅନାବନା ଲତା ସଫା ଏବଂ ମୃତ୍ତିକା ଗୁଣ୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟ ଏକ ମାସରୁ ଦୁଇ ମାସ ବିଳମ୍ବରେ ହୋଇଥିଲା ।
- ଜଙ୍ଗଲ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ ପ୍ରକରଣ ପୁଷ୍ପିକାରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାନୁସାରେ ମୃତ ବୃକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃ ସ୍ଥାପନ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବନାଞ୍ଚଳ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତିଷ୍ଠିଥିବା ବୃକ୍ଷର ସତ୍ୟାପନ ପୂର୍ବକ କରାଯାଏ ଏବଂ 10 ପ୍ରତିଶତ ପୁନଃ ସ୍ଥାପନରେ ମାନାଦର୍ଶ ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବସ୍ଥିତ । ନଥିପତ୍ରର ସମ୍ୟକ ପରୀକ୍ଷାରୁ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲା ଯେ ମୃତ ବୃକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃସ୍ଥାପନ ସମସ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଅଞ୍ଚଳରେ 10 ପ୍ରତିଶତ ରହିଥିଲା ଏବଂ ନଥିପତ୍ରରେ ତିଷ୍ଠିଥିବା ବୃକ୍ଷର ସତ୍ୟାପନର କୌଣସି ରେକର୍ଡ ନଥିଲା । ଏହା ସୂଚିତ କରୁଅଛି ଯେ କୌଣସି ସର୍ବେକ୍ଷଣ ନହୋଇ ପୁନଃସ୍ଥାପନ ହୋଇଥିଲା ।
- ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ମାନାଦର୍ଶ ଅନୁସାରେ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ଅକ୍ଟୋବରରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ବର୍ଷ ସାରା ରକ୍ଷା ପ୍ରହରୀ ମୁତୟନ ହେବେ । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ଛଅଗୋଟି ବନଖଣ୍ଡ⁹⁵ ଅଧିନରେ 17 ଗୋଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଅଞ୍ଚଳରେ ବର୍ଷ ସାରା ରକ୍ଷାପ୍ରହରୀ କର୍ମଚାରୀବର୍ଗ ମୁତୟନ ହୋଇ ନଥିଲେ । ଅଣ ମୁତୟନ କାଳ ଦୁଇରୁ ଛଅ ମାସ ରହିଥିଲା । 15 ଗୋଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷର ଜୁଲାଇଠାରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମଧ୍ୟରେ ରକ୍ଷାପ୍ରହରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଥିଲା ଯାହା ଅନାବଶ୍ୟକ ଥିଲା ଯେହେତୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଚାଲୁ ରହିଥିଲା । ଫଳରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରୟୋଜନ ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ପରିକଳ୍ପନା ମଞ୍ଜୁରୀ ଓ ପାଣ୍ଠି ଖଲାସ ଜନିତ ବିଳମ୍ବରୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କ୍ରିୟାକଳାପ ବିଳମ୍ବିତ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଯଥା ସମୟରେ ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକଙ୍କୁ ପାଣ୍ଠି ନିମନ୍ତେ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଅଧିକରୁ 10 ପ୍ରତିଶତ ମୃତ ବୃକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃ ସ୍ଥାପନ ପ୍ରତିପାଦନ କରିବାକୁ କୌଣସି ସର୍ବେକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ନଥିପତ୍ରରେ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇ ନଥିଲା ।

3.5.3.5 ବୃକ୍ଷରୋପଣ କ୍ରିୟାକଳାପ ନିମନ୍ତେ ନିବେଶ କ୍ରୟ

ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସଂହିତା ଅନୁକ୍ଷେପ 43 ଅନୁସାରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ମଞ୍ଜି ବନଖଣ୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଜଙ୍ଗଲରୁ ସଂଗୃହିତ ହେବ । ଯେହେତୁ ଗୁଣବତ୍ତା ମଞ୍ଜି ଓ ମୂଳଗଣ୍ଡି ଯେକୌଣସି ସଫଳ

⁹² ଆଠଗଡ଼, ବ୍ରହ୍ମପୁର, କଟକ, ଦେଙ୍କାନାଳ, ଘୁମୁସର(ଉ), ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, ସମଲପୁର ଏବଂ ସୋନପୁର ।

⁹³ ଆଠଗଡ଼, ଦେଙ୍କାନାଳ, ଘୁମୁସର(ଉ), ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, ସମଲପୁର ଏବଂ ସୋନପୁର ।

⁹⁴ ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଘୁମୁସର(ଉ), ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ଏବଂ ସମଲପୁର ।

⁹⁵ ବ୍ରହ୍ମପୁର, କଟକ, ଦେଙ୍କାନାଳ, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, ସମଲପୁର ଏବଂ ସୋନପୁର ।

ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତା ଓଡ଼ିଶା ଜଙ୍ଗଲ ସଂହିତା ନିୟମ 198 ଅନୁସାରେ ସିଲଭିକଲଚର ଡିଭିଜନ (ଏସଡିଏସଇ) ମଧ୍ୟ ଗୁଣବତ୍ତା ମଞ୍ଜି ଏବଂ ମୂଳଗଣି ଯୋଗାଇ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ନଥିପଡ଼ର ସମ୍ୟକ ପରୀକ୍ଷାରୁ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲା ଯେ ବଛାଯାଇଥିବା 13 ଗୋଟି ବନଖଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ିକରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଆବଶ୍ୟକ ମୂଳଗଣି ଓ ମଞ୍ଜି ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲେ ହେଁ ଗୁଣବତ୍ତା ସୁନିଶ୍ଚିତ ହେବାକୁ ସଂଗୃହୀତ ହୋଇନଥିଲା କିମ୍ବା ସିଲଭିକଲଚର ବନଖଣ୍ଡରୁ ହାସଲ ହୋଇ ନଥିଲା । ମାତ୍ର ଗୁଣବତ୍ତାର ପରୀକ୍ଷା ନ ହୋଇ ଘରୋଇ ପକ୍ଷମାନଙ୍କଠାରୁ ସଂଗୃହୀତ ମୂଳଗଣି ଓ ମଞ୍ଜି ଦ୍ୱାରା ନର୍ସରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ବାବଦରେ 2011-14 ବର୍ଷରେ 2.07 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ନଥିପଡ଼ର ସମ୍ୟକ୍ ପରୀକ୍ଷାରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ନଅଗୋଟି ବନଖଣ୍ଡ⁹⁶ରେ ବିଭାଗଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଚାରାଗଛ ଯଦିବ ସ୍ଥାୟୀ ନର୍ସରୀରେ ଏକ ବର୍ଷରୁ ଦୁଇ ବର୍ଷ ଧରି ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲେ ହେଁ ବ୍ୟବହାର ହୋଇ ନଥିଲା । ଚାରିଗୋଟି ବନଖଣ୍ଡ⁹⁷ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଥାୟୀ ନର୍ସରୀରେ ଉତ୍ପାଦିତ ଓ ବିନିଯୋଗ ହୋଇଥିବା ଚାରାଗଛର ଆବଶ୍ୟକ ସୂଚନା ଉପଲବ୍ଧ କରାଇ ନଥିଲେ ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ସିଲଭିକଲଚରିଷ୍ଟ ଡିଭିଜନରେ ଗୁଣବତ୍ତାର ରୋପଣ ସାମଗ୍ରୀ (କ୍ୟୁପିଏମ୍) ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅନୁସାରେ ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗୁଣବତ୍ତାର ରୋପଣ ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ ଯଦି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିକଳ୍ପନାରେ ପାଣ୍ଠି ଖଲାସରେ ବିଳମ୍ବ ହେଲେ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସମାନ ଅଞ୍ଚଳରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେବାକୁ ସ୍ଥାୟୀ/ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ନର୍ସରୀରେ ବିଭାଗୀୟ ଚାରାଗଛ ପ୍ରସ୍ତୁତି ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳରେ ମଞ୍ଜି ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଗୁଣବତ୍ତା ପରୀକ୍ଷା ନ କରି ଘରୋଇ ପକ୍ଷମାନଙ୍କଠାରୁ ମୂଳଗଣି ଓ ମଞ୍ଜି ସଂଗ୍ରହ ବିଷୟରେ ଉତ୍ତର ନାମକ ଥିଲା ।

3.5.4 ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏବଂ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ବିଭିନ୍ନ ପରିକଳ୍ପନା ଅଧିନରେ, ତ୍ରୟୋଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନଙ୍କ ଅନୁଦାନ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ପରିକଳ୍ପନା କ୍ଷତିପୂରକ ବନାକରଣ ପାଣ୍ଠି ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ (ସିଏଏମପିଏ) ବିଭାଗ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରାପ୍ତ ଯାହାର ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଗଲା ।

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 3.6 ବିଭିନ୍ନ ପରିକଳ୍ପନା ପାଣ୍ଠିର ଆୟ ଓ ବ୍ୟୟ

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ବର୍ଷ	ପରିକଳ୍ପନାର ନାମ	ପ୍ରାପ୍ତ ପାଣ୍ଠି	ବ୍ୟୟ
2011-12	ତ୍ରୟୋଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନଙ୍କ ଅଧିନରେ	36.17	36.11
	ସହରାଞ୍ଚଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	6.82	6.82
	ମିତବ୍ୟୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	6.05	6.05
	ଟାଙ୍ଗରା ପାହାଡ଼ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	5.43	5.43
	କାମ୍ପା ଏ.ପି.ଓ 2011-12	18.56	10.64
2012-13	ତ୍ରୟୋଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନଙ୍କ ଅଧିନରେ	72.34	71.17
	ସହରାଞ୍ଚଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	16.58	16.58
	ମିତବ୍ୟୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	9.60	9.60
	ଟାଙ୍ଗରା ପାହାଡ଼ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	6.00	6.00

⁹⁶ ଆଠଗଡ଼, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ବାଲିଗୁଡ଼ା, ବେଙ୍ଗାଳା, ଘୁମୁସର(ଉ), ଫୁଲବାଣୀ, ରାୟଗଡ଼ା, ସମଲପୁର ଏବଂ ସୋନପୁର ।

⁹⁷ କଟକ, କୋରାପୁଟ, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ଏବଂ ପୁରୀ (ଡବ୍ଲୁଏଲ) ।

ବର୍ଷ	ପରିକଳ୍ପନାର ନାମ	ପ୍ରାପ୍ତ ପାଣ୍ଡି	ବ୍ୟୟ
2013-14	ତ୍ରୟୋଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନଙ୍କ ଅଧିନରେ	81.46	81.42
	ସହରାଞ୍ଚଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	36.29	36.29
	ମିତବ୍ୟୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	11.75	11.75
	ଟାଙ୍ଗରା ପାହାଡ଼ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	11.10	11.10
ମୋଟ		318.15	308.96

ଉତ୍ତ: ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ବିଭାଗ ବିଭିନ୍ନ ପରିକଳ୍ପନାରେ (କାମ୍ପା ବ୍ୟତୀତ) ଆବଣ୍ଟିତ ପାଣ୍ଡି ଉପଯୋଗ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବସ୍ତୁଗତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ଅନୁକ୍ଷେପ 3.5.3.1 ରେ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଅଛି । ପୁନଶ୍ଚ, 48.86 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ଅନୁକ୍ଷେପ 3.5.4.1 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

3.5.4.1 ପାଣ୍ଡିର ଗତି ପରିବର୍ତ୍ତନ

ପରିକଳ୍ପନା ମାର୍ଗଦର୍ଶିକାରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯେ, ବ୍ୟୟ କେବଳ ମଞ୍ଜୁରିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ହେବ । ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା 13 ଗୋଟି ବନଖଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ଆଠଗୋଟି⁹⁸ରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ନିମନ୍ତେ ଚିହ୍ନିତ ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଡିରୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବ୍ୟତୀତ ଲିଖନ ସାମଗ୍ରୀ, ଟେଲିଫୋନ ଦେୟ, ଯାନବାହନ ଇତ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ନର୍ସରୀରେ ପାଣି ଟାଙ୍କି/କାନ୍ଥ/ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ଇତ୍ୟାଦିରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଜଣାଗଲା । ଏହିଭଳି ଅପ୍ରାଧିକୃତ ଖର୍ଚ୍ଚ 48.86 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଥିଲା ଯାହା ପରିଶିଷ୍ଟ 3.5.2 ରେ ଦର୍ଶାଗଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଅନୁମୋଦିତ ବିଭିନ୍ନ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଗୋଟିଏ ଆକସ୍ମିକତା ଶୀର୍ଷ ଅଛି ଯେଉଁଥିରୁ ଅଦୃଷ୍ଟପୂର୍ବ ଖର୍ଚ୍ଚ ଯଥା ଲିଖନ ସାମଗ୍ରୀ, ଯୋଗାଯୋଗ ସହ ଇତ୍ୟନ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ନର୍ସରୀ ସମନ୍ବିତ କାର୍ଯ୍ୟ କଳାପର ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ପାଣି ଟାଙ୍କି/କାନ୍ଥ/ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କୌଣସି ସମନ୍ବିତ ନାହିଁ ।

3.5.4.2 ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ

ଶ୍ରମ ଏବଂ କର୍ମଚାରୀ ରାଜ୍ୟ ବୀମା ବିଭାଗର ଛଅ ଅକ୍ଟୋବର 2012 ଗେଜେଟ୍ ଅଧିସୂଚନା ଅନୁସାରେ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ହଳକରୁନଥିବା ଶ୍ରମିକଙ୍କ ଦୈନିକ ମଜୁରୀ 126 ଟଙ୍କା ଓ ହଳ କରୁଥିବା ଶ୍ରମିକଙ୍କ ମଜୁରୀ 150 ଟଙ୍କା ଅଟେ । କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ କୃଷି, ପଶୁପାଳନ, ମହ୍ୟ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଯାହାହେଉ ବଛାଯାଇଥିବା ବନଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକରେ ନଭେମ୍ବର 2012 ଠାରୁ 150 ଟଙ୍କା ହାରରେ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କ୍ରିୟାକଳାପ ଅଣହଳ ପ୍ରକାରର ଥିଲା । ହଳ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହାରରେ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ ଯଥାର୍ଥ ନଥିଲା ଏବଂ ଏହାଫଳରେ ତ୍ରୟୋଦଶ ଅର୍ଥନୈତିକ କମିଶନଙ୍କ ଅନୁଦାନରେ ମିତବ୍ୟୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସହରାଞ୍ଚଳ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଏବଂ ମାର୍ଗ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବାବଦରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରଦତ୍ତ 3.98 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ମଜୁରୀ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ପରିଶିଷ୍ଟ 3.5.3 ରେ ଦର୍ଶାଗଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଏହା ଦର୍ଶାଗଲା ଯେ ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ 150 ଟଙ୍କାର ମଜୁରୀ ବାଉଁଶ ଜଙ୍ଗଲ ସଂସ୍ଥା ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଅଛି ଏବଂ କୃଷି ସେକ୍ଟରରେ ହଳ କରୁଥିବା ବର୍ଷ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ମଜୁରୀ ହାର ଏକ କମିଟି ଦ୍ଵାରା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିବା ମଜୁରୀ ହାର ଜଙ୍ଗଲ କ୍ରିୟାକଳାପ ନିମନ୍ତେ ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ଏହା ଅଣ ହଳ ବର୍ଗର ଅଟେ । ଯାହାହେଉ

⁹⁸ ଆଠଗଡ଼, ବ୍ରହ୍ମପୁର, କଟକ, ବେଙ୍ଗାଳାଳ, ଗୁମୁସର(ଉ), ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, ସମଲପୁର ଏବଂ ସୋନପୁର ।

ଶ୍ରମ ଏବଂ କର୍ମଚାରୀ ରାଜ୍ୟ ବାମା ବିଭାଗର ଅଧିକାରୀଙ୍କର ବ୍ୟତିକ୍ରମ ନିମନ୍ତେ ଯଦି ଦରକାର ଏହା ତାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଅଣାଯାଇ ଦରକାର ଥିଲେ ମାର୍ଜିତ କରାଯାଇ ଆଆନ୍ତା ଯାହା ହୋଇ ନଥିଲା ।

3.5.5 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମନ୍ତବ୍ୟ

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ବନଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକରେ ମାଗଣା ଚାରାଗଛ ବଣ୍ଟନରେ ଆନ୍ତଃ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅଭାବ ଓ ଅନିୟମିତତାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମାନ ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚିତ କରାଗଲା ।

- ଜଙ୍ଗଲ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପ୍ରକରଣ ପୁସ୍ତିକା ନିୟମ 197 ଅନୁସାରେ ଡିଭିଜନ ରେଞ୍ଜରେ ହୋଇଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫର୍ମରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାୟୀ ରେଜିଷ୍ଟର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବ । ପରିକଳ୍ପନା କିମ୍ବା ଯୋଜନାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ସହିତ ଯଥାଯଥ ସାମା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ବିହିତ ମାପକ୍ରମର ଗୋଟିଏ ନକ୍ସା ରେଜିଷ୍ଟରରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏକ୍ସ୍ ସହ ସଂଲଗ୍ନ ହେବ ମାତ୍ର ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ଗାରିଗୋଟି⁹⁹ ଏବଂ ଏହା ଅଧିନରେ ଥିବା ରେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକର ବୃକ୍ଷରୋପଣ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ରେଜିଷ୍ଟର ହୋଇ ନଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ସାତଗୋଟି ଡିଭିଜନ¹⁰⁰ରେ ସାମା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ନକ୍ସା ସହ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ରେଜିଷ୍ଟର ହୋଇ ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ସମୀକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟେ ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରି ବିହିତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ରେଜିଷ୍ଟର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ସହ କ୍ଷେତ୍ର ନିରୀକ୍ଷଣ ମନ୍ତବ୍ୟ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

- ତ୍ରୟୋଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନଙ୍କ ଅନୁଦାନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ନାମିତ ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳ ବାହାରେ ବୃକ୍ଷ ଆକ୍ଷାଦନ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ ଜଙ୍ଗଲ ଉପରୁ ଚାପ ହ୍ରାସ କରାଯିବ । ପରିକଳ୍ପନାରେ ଚାରାଗଛ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ କୃଷିକ୍ଷେତ୍ର, ମାର୍ଗ ବୃକ୍ଷରୋପଣ, କେନାଲ ବନ୍ଧ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପରିସର ଇତ୍ୟାଦି ମଧ୍ୟରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ନିମନ୍ତେ ମାଗଣା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ । 2011-14 ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇକୋଟିରୁ ଅଧିକ ଚାରାଗଛ ମାଗଣାରେ ସର୍ବସାଧାରଣ ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କୁ ବଣ୍ଟନ ହୋଇଥିଲା । ଏହିଭଳି ମାଗଣା ବଣ୍ଟନ ନିମନ୍ତେ ବନଖଣ୍ଡମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କୌଣସି ବ୍ୟାପକ ପ୍ରଚାର ହୋଇନଥିଲା । ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ସର୍ବସାଧାରଣ ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କୁ ବଣ୍ଟାଯାଇଥିବା ଚାରାଗଛ ପ୍ରକୃତ ରୋପଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ହୋଇନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ(ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ସର୍ବସାଧାରଣ ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କୁ ଚାରାଗଛ ବଣ୍ଟନ ସମୟରେ ନର୍ସରୀ ସ୍ତରରେ ଗୋଟିଏ ରେଜିଷ୍ଟର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ନାମ, ଠିକଣା, ଚିହ୍ନିତ ପ୍ରମାଣ ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନ ଦର୍ଶାଯାଇ ଅଛି ।

- ସମ୍ବଲପୁର ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିନରେ 2012-13 ମଧ୍ୟରେ ବେହେରାମାଲ ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲରେ 20 ହେକ୍ଟର ରେ ମିତବ୍ୟୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ହୋଇଥିଲା । ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଓ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଅଭାବରୁ ବୃକ୍ଷଗୁଡ଼ିକ ଉପୁଡ଼ିଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହଟାଇ ନିଆଯାଇ ଥିଲା (ଜୁଲାଇ 2013) ।

⁹⁹ ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, ପୁରୀ, ସମ୍ବଲପୁର ଏବଂ ସୋନପୁର ।

¹⁰⁰ ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଡେଙ୍କାନାଳ, ଘୁମୁସର(ଉ), ଫୁଲବାଣୀ, ରାୟଗଡ଼ା, କୋରାପୁଟ ଏବଂ ବାଲିଗୁଡ଼ା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଯଥୋଚିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିମନ୍ତେ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ବିଫଳତା/ କ୍ଷତିର ରିପୋର୍ଟ ବିଶଦ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଦାଖଲ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

3.5.6 ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ

ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପ୍ରକରଣ ସଂହିତା ନିୟମ 207 ଅନୁସାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବନାଞ୍ଚଳ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ଅକ୍ଟୋବର / ଜାନୁଆରୀ / ଜୁନ୍ ମାସରେ ଥରେ ଲେଖାଏଁ ପରିଦର୍ଶନ ହୋଇ 5 ଡାରିଙ୍ଗ ନଭେମ୍ବର/ ଫେବୃଆରୀ/ ଜୁଲାଇ ସୁଦ୍ଧା ବୃକ୍ଷରୋପଣର ଅବସ୍ଥା ଯଥା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚତା, ବଞ୍ଚିଥିବା ବୃକ୍ଷମାନଙ୍କର ହାରାହାରି ଉଚ୍ଚତା, ବଞ୍ଚିଥିବା ବୃକ୍ଷର ଶତକଡ଼ା ହାର ଏବଂ ହ୍ରାସହତର କାରଣ ଇତ୍ୟାଦିର ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ ହେବ । ଯାହାହେଉ ନମୁନା ଯାହା ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ 13 ଗୋଟି ବନଖଣ୍ଡରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ରିପୋର୍ଟ ଆଦୌ ଦାଖଲ ହୋଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଉପରିସ୍ଥ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଏହି ରିପୋର୍ଟ ନିମନ୍ତେ ବାଧ୍ୟ କରି ନଥିଲେ । ଅଧିକତଃ ବଞ୍ଚିଥିବା ବୃକ୍ଷର ପ୍ରତିଶତ ହାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମାକ୍ଷା ଜିଜ୍ଞାସାରେ ନଅଗୋଟି ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ¹⁰¹ ଜଣାଇଲେ ଯେ ବଞ୍ଚିବାର ପ୍ରତିଶତ 60 ରୁ 100 ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ମାତ୍ର ଏଥିଲାଗି କୌଣସି ତଥ୍ୟଗତ ପ୍ରମାଣ ନଥିଲା । ପ୍ରଭାବୀ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଅଭାବରୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ହୋଇ ନଥିଲା ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ(ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ ଡିଭିଜନ ମଣ୍ଡଳ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ତରରେ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଓ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ହେଉଅଛି । ମାତ୍ର ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନ ପରିଦର୍ଶନ କରି ବନାଞ୍ଚଳ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ ହେବାକୁ ଥିବା ରିପୋର୍ଟ ବିଷୟରେ କୌଣସି ସୂଚନା ନଥିଲା ।

3.5.7 ଉପସଂହାର

ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅନୁସାରେ ବିନା ଯାଞ୍ଚରେ ବନ ଖଣ୍ଡ ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥିଲା । କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆବଶ୍ୟକ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ନ ହୋଇ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥିଲା । ଯଥା ସମୟରେ ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ହେବାରୁ କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିକାରୀମାନେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବ କରିଥିଲେ । ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ଅନୁସୃତ ହୋଇ ନଥିଲା । ମୂଳଗଣ୍ଡି ଓ ଚାରା ଗଛ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା କିମ୍ବା ସିଲଭିକଲଚରିଷ୍ଟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସଂଗୃହୀତ ନ ହୋଇ ଘରୋଇ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ବନାଞ୍ଚଳ ଅଧିକାରୀ, ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ସାମୟିକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ହୋଇ ନଥିଲା ।

3.6 ବାସ୍ତବିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟର ଅଣ ଆଦାୟ

ଜଙ୍ଗଲ ଜମିର ଅନ୍ୟତ୍ର ଉପଯୋଗ ପାଇଁ 1.22 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବାସ୍ତବିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟର ଅଣ ଆଦାୟ

ଜଙ୍ଗଲ (ସଂରକ୍ଷଣ) ନିୟମ 1980 ଅନୁସାରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ଥାଇ ବାସ୍ତବିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରି ଜଙ୍ଗଲ ଜମିକୁ ଅଣବନ ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇପାରେ ।

¹⁰¹ ଆଠଗଡ଼, ବାଲିଗୁଡ଼ା, ବ୍ରହ୍ମପୁର, କଟକ, ଡେଙ୍କାନାଳ, ଘୁମୁସର(ଉ), ପୁରୀ, ସମଲପୁର ଏବଂ ସୋନପୁର ।

ଅକ୍ଟୋବର 2006 ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁସାରେ ସଂସ୍ଥା ସମ୍ପନ୍ନ କରିବା ତାରିଖ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରାପ୍ତ ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ସଂସ୍ଥା 30 ଅକ୍ଟୋବର 2002 ସୁଦ୍ଧା ବାସ୍ତବିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ (ଏନ.ପି .ଭି) ପଇଠ କରିବା କଥା (30.10.2002 ପୂର୍ବରୁ ବା ପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରକଟ୍ଟମାନଙ୍କ ଷ୍ଟେଜ -1 ନିକାଶ) । ମାନ୍ୟତା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନଭେମ୍ବର 2012 ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ ବାସ୍ତବିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ ଜର୍ଜଲର ସାହୁତା ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ହେକ୍ଟର ପିଛା 5.80 ଲକ୍ଷ ଠାରୁ 9.20 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଥିରୀକୃତ କଲେ । 28 ମାର୍ଚ୍ଚ 2008 ଠାରୁ ଏହି ମୂଲ୍ୟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ ହେକ୍ଟର ପିଛା 6.26 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଠାରୁ 10.43 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସ୍ଥିର କରାଗଲା ।

ଦୁଇଜଣ ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ¹⁰² (ଡିଏଫଓ)ଙ୍କ ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ ବେଳେ ପ୍ରକଟିତ ହେଲା ଯେ (ମାର୍ଚ୍ଚ ଠାରୁ ଡିସେମ୍ବର 2013) 72.0572 ହେକ୍ଟର ପରିମାଣର ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାର ବାସ୍ତବିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ (ଏନପିଭି) ଗ୍ରହଣ କରା ନଯାଇ ଦୁଇଗୋଟି ବ୍ୟବହାରକାରୀ ସଂସ୍ଥାକୁ ଅଣ ବନ ବିନିଯୋଗ ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଏନପିଭି 6 କୋଟି ପରିବର୍ତ୍ତେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ଠାରୁ 4.78 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରାଯାଇଛି ଯାହା 1.22 କୋଟି କମ୍ (ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ 3.6.1 ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ) । ଉକ୍ତ ଅନାଦେୟ ରାଶିକୁ (1.22 କୋଟି) ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂସ୍ଥା ଜମା କରିନାହାଁନ୍ତି ବା ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ ଅନାଦେୟ ରାଶି ପାଇଁ ତଲବ ନୋଟିସ ଜାରି କରିନାହାଁନ୍ତି ।

ଅକ୍ଟୋବର 2014 ରେ ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ ଉକ୍ତ ଭେଦାତ୍ମକ ରାଶିରୁ ଆଇଓସିଏଲ ଠାରୁ ନଭେମ୍ବର 2013 ରେ ରେଡାଗୋଲ ବନଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା 20.36 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରାଯାଇଛି । ଖୋର୍ଦ୍ଧା ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ (ଜୁଲାଇ 2014) ରେ ଦାବି ତଲବ କରିଛନ୍ତି ।

ଅନ୍ୟ ଏକ ଘଟଣା କ୍ରମରେ ରେଡାଗୋଲ ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ (ଜୁଲାଇ 2014) ମଧ୍ୟରେ 99.99 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଭେଦାତ୍ମକ ରାଶି ଆଦାୟ ପାଇଁ ଦାବି ତଲବ କରିଛନ୍ତି ।

3.7 ଗତିକାଠ ଗୁଡ଼ିକର ଅଣ ନିକାଶ

ଅନୁସନ୍ଧାନହୀନ ବନ ଅପରାଧ ମାମଲାରେ ଜବତ ଗତିକାଠ ଓ ଖୁଣ୍ଟ ଗୁଡ଼ିକର ଅଣ ନିକାଶ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗର ଅଗଷ୍ଟ 2005 ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନୁସାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନହୀନ ବନ ଅପରାଧ (ଯୁକ୍ତି) ମାମଲାରେ ଜବତ ଗତିକାଠ ଖୁଣ୍ଟ ଗୁଡ଼ିକ ଜବତ ହେବା ଦିନ ଠାରୁ ଦୁଇମାସ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ବନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିଃ କୁ ତତ୍ପର ନିକାଶ ଅଥବା ସର୍ବ ସାଧାରଣରେ ନିଲାମ ହେବା କଥା । ଯଦ୍ଵାରା ଅପରାଧରେ ଦୀର୍ଘ ଦିନ ଧରି ପଡ଼ିରହିବା ଦ୍ଵାରା ସେଗୁଡ଼ିକର ଗୁଣାତ୍ମକ ମୂଲ୍ୟହ୍ରାସ ଜନିତ ରାଜସ୍ଵ ହାନୀକୁ ରୋକା ଯାଇ ପାରିବ ।

ଅକ୍ଟୋବର 2012 ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 2013 ଅନୁଷ୍ଠିତ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ ଓ ଓଡ଼ିଶା ବନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମରୁ ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ମିଳିତ ବୈଠକରେ ଯଥାକ୍ରମେ 2012-13 ଏବଂ 2013-14 ପାଇଁ ଗତିକାଠ ଓ ଅନ୍ୟ କାଠର ରକ୍ଷାଲିପି ହାର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଜାନୁଆରୀ 2013 ଠାରୁ ଫେବୃଆରୀ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 24 ଗୋଟି ବନ ଖଣ୍ଡର ନଥିପତ୍ରର ନମୁନାଯାଞ୍ଚ କ୍ରମେ ଜଣାଗଲା ଯେ 2011-12 ଏବଂ 2012-13 ରେ 9,857 ସଂଖ୍ୟକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ହୀନ ବନ ଅପରାଧ

¹⁰² ଜିଲ୍ଲା ବନ ଅଧିକାରୀ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଓ ରେଡାଗୋଲ ।

ମାମଲାରେ 39.25 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟରେ ଗତିକାଠ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଜବତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ (ପରିଶିଷ୍ଟ 3.7.1) ରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଯାହାସବୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଅନିକାଶିତ ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ବନ ଅପରାଧ ମାମଲାରେ ଜବତ ଗତିକାଠ ଓ ଖୁଷ୍ଟ ଗୁଡ଼ିକର ନିକାସ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗ

3.8 ଶିଳ୍ପ ନୀତି ସଂକଳ୍ପ 2007 ଅଧୀନରେ ଏକକ ଝରକା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରୋତ୍ସାହନର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

3.8.1 ଉପକ୍ରମଶିଳ୍ପ

ଦ୍ଵିମାସିକ ଓ ଏକ କୈଣ୍ଟିକ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିକାସ ସହ ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଶିଳ୍ପପତିମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମକ୍ଷାୟ ସୂଚନା ପାଇଁ ଶିଳ୍ପ ନୀତି ସଂକଳ୍ପ (ଆଇପିଆର) 2001 ଅଧୀନରେ ସିଙ୍ଗଲ ଉଇଣ୍ଡୋ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆନୁଷ୍ଠାନ କରାଗଲା । ଆଇପିଆର 2001 ର ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପସଂକ୍ରାନ୍ତ ସୁଗମକରଣ ଅଧିନିୟମ (ଓଆଇଏଫଏ) 2004ରେ ପ୍ରଣୟନ କରାଗଲା । ତତ୍ ସମକ୍ଷାୟ ନିୟମାବଳୀ ଯଥା ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପସଂକ୍ରାନ୍ତ ସୁଗମକରଣ ନିୟମାବଳୀ ମାର୍ଚ୍ଚ 2005 ରେ ଅଧିସୂଚିତ କରାଗଲା । 2 ମାର୍ଚ୍ଚ 2007 ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଆଇପିଆର 2007 ଶିଳ୍ପ ସ୍ଥାପନାରେ ସହାୟତା ପାଇଁ ଏକକ ଝରକା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରୋତ୍ସାହନର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟେ । ଓଆଇଏଫଏ ଅନୁସାରେ ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗ ଇପିକଲକୁ ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ନୋଡାଲ୍ ଏଜେନ୍ସୀ (ଏସଏଲଏନଏ) ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ଶିଳ୍ପ କେନ୍ଦ୍ର (ଡିଆଇସି) ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ ନୋଡାଲ୍ ଏଜେନ୍ସୀ (ଡିଏଲଏନଏ) ରୂପେ ନିଯୁକ୍ତ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2005) କଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ନିମ୍ନଲିଖିତ ତିନି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଗଠନ କଲେ ।

- (i) 50 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ କମ୍ ପୁଞ୍ଜି ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକୁ ନିରୀକ୍ଷା ଓ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍ ରୂପେ ଓ 11 ଜଣ ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ଏକକ ଝରକା ବ୍ୟବସ୍ଥା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ (ଡିଏଲଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁସିଏ) ।
- (ii) 50 କୋଟି ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ତତୋଧିକ କିନ୍ତୁ 1,000 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ କମ୍ ପୁଞ୍ଜି ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକୁ ନିରୀକ୍ଷା ଓ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ସଂପାଦକ, ଓଡ଼ିଶା ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍ ରୂପେ ଓ 16 ଜଣ ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ଏକକ ଝରକା ବ୍ୟବସ୍ଥା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ (ଡିଏଲଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁସିଏ) ।
- (iii) 1,000 କୋଟି ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ତତୋଧିକ ପୁଞ୍ଜି ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକୁ ନିରୀକ୍ଷା ଓ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଓ 12 ଜଣ ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ଉଚ୍ଚସ୍ତରୀୟ ନିକାସ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ (ଏଚଏଲସିଏ) ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି, ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି, ଜନିତ ସେବା ଓ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ଉନ୍ନତି ଏବଂ ବିକାଶ ପାଇଁ ଓଆଇଏଫଏ ମଧ୍ୟ ସତର୍କ ଏକକ ଝରକା ନିକାସ କମିଟି ଗଠନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲା । 22 ବର୍ଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁମୋଦନ/ନିକାସ/ ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଓଆଇଏଫଏଆର୍ ସାତରୁ 120 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟ ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛି ।

ଶିଳ୍ପ ନୀତି ସଂକଳ୍ପ 2007 ଅଧୀନରେ ସିଙ୍ଗଲ ଉଇଣ୍ଡୋ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରୋତ୍ସାହନର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମାକ୍ଷା ମେ ଏବଂ ଜୁନ୍ 2014 ମଧ୍ୟରେ 2007-14 ର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ନେଇ କରାଯାଇଥିଲା । ସମାକ୍ଷାରେ ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗ, ଅଣୁ, କ୍ଷୁଦ୍ର ଓ ମଧ୍ୟମ ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗ (ଏମଏସଏମଇ), ଏମଏସଏମଇ ବିଭାଗର ଦୁଇ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ¹⁰³ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷା ପ୍ରୋସାହନ ଓ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ (ଇପିକଲ) ରେ ଥିବା ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, ଓଡ଼ିଶା (ଡିଆଇ) ଅଧିନରେ ଥିବା 31 ଟି ଜିଲ୍ଲା / ଆଞ୍ଚଳିକ ଶିକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ର (ଆରଆଇସି) ମଧ୍ୟରୁ ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିବା ଶିକ୍ଷା ସଂଖ୍ୟା ଓ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ କ୍ରମରେ ଆଠ¹⁰⁴ଟି କମ୍ ଓ ବେଶୀ ଶିକ୍ଷାନୁତ ଜିଲ୍ଲା ବଛାଯାଇଥିଲା । ଏହା ସହିତ ପୂର୍ବ ଆଇପିଆରରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିବା ଆର୍ଥିକ ପ୍ରୋସାହନଗୁଡ଼ିକ ଆଇପିଆର 2007 ରେ ଚାଲୁ ରହିଥିବା ଯୋଗୁଁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁଶୀଳନ କରାଯାଇଥିଲା ।

କ୍ଷମତାପନ୍ନ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବ ଗୁଡ଼ିକୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ନିକାସର ଇପିକଲ / ଡିଆଇସି ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଆୟୋଜନ, ଶିକ୍ଷପତିମାନଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷା ସ୍ଥାପନା ପାଇଁ ସହାୟତା, ଆର୍ଥିକ ପ୍ରୋସାହନଦେବା ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଯୋଗ୍ୟତା ଆଇପିଆର ଭିତ୍ତିରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ, ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରୋସାହନ ବ୍ୟୟ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଓ ପ୍ରଭାବଶୀଳ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ-ଏହି ସବୁ ବିଷୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷା ଫଳାଫଳ

3.8.2 ସିଙ୍ଗଲ ଡ୍ରାଇଭ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

3.8.2.1 ସିଙ୍ଗଲ ଡ୍ରାଇଭ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ରାଜ୍ୟ/ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

ଏଚ୍ ଏଲ୍ ସିଏର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ

ଆଇପିଆର 2007 ର ବାକ୍ୟାଂଶ 7.1 ଅନୁସାରେ ଶିକ୍ଷା ଉନ୍ନୟନର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗ ଯଥା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବିଦେଶୀ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶର ବିକାଶ, ପରିବେଶ ପରିଚାଳନା, ଭୂମି ନୀତି, ଆନୁସଙ୍ଗିକ ବିକାଶ, ଅନୁକୂଳ ଓ ସାମାନ୍ତ ଶିକ୍ଷର ବିକାଶ ପାଇଁ ଏଚ୍ ଏଲ୍ ସିଏ ଚିନିମାସରେ ଅନ୍ତତଃ ଥରେ ବସି ଆଇପିଆର 2007 ର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମୀକ୍ଷା କରିବା ଉଚିତ୍ । ଟିମ୍ ଓଡ଼ିଶା¹⁰⁵ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଶିକ୍ଷା ବିକାଶର ସମସ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବ୍ୟତୀତ, ଏଚ୍ ଏଲ୍ ସିଏ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଇପାରେ ।

ଏଚ୍ ଏଲ୍ ସିଏର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରାଗଲା -

- ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ପରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇନଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ ଶିକ୍ଷାସ୍ଥାପନା ପାଇଁ ଆସିଥିବା 59,491.64 କୋଟି ଟଙ୍କାର 11 ଟି ପ୍ରସ୍ତାବ ଏକ ରୁ 18 ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଛି । ଆହୁରି ଯେ ବୈଠକମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ବିବରଣୀରେ ଶିକ୍ଷା ଉନ୍ନୟନର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗ ଯଥା- ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବିଦେଶୀ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶର ବିକାଶ, ପରିବେଶ ପରିଚାଳନା, ଭୂମି ନୀତି, ଆନୁସଙ୍ଗିକ ବିକାଶ, ଅନୁକୂଳ ଓ ସାମାନ୍ତ ଶିକ୍ଷର ବିକାଶ ସ୍ଥାନ ପାଇ ନଥିଲା ।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଏଚ୍ ଏଲ୍ ସିଏ ଆୟୋଜନ କରିବାର ତାରିଖ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ଯଥା କମିଟିର ସୁବିଧା, ଯଥେଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ପ୍ରସ୍ତାବ ।

- ଆଇପିଆର ବାକ୍ୟାଂଶ 7.2 ଅନୁସାରେ, ଯଦିଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ୍ଷ ବିଦେଶୀ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶର ବିକାଶ, ପରିବେଶ ପରିଚାଳନା, ଭୂମି ନୀତି, ଆନୁସଙ୍ଗିକ ବିକାଶ, ଅନୁକୂଳ ଓ ସାମାନ୍ତ ଶିକ୍ଷର ବିକାଶ ପାଇଁ ଡିଆଇ ସର୍ବ କମିଟି/ ଏଚ୍ ଏଲ୍ ସିଏର ପ୍ରବୀଣ ବଡ଼ ଗଠନ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ (ଅଗଷ୍ଟ

¹⁰³ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଏବଂ ରାଜ୍ୟୀୟ ପ୍ରୋସାହନ ଓ ବାଣିଜ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ।

¹⁰⁴ କଟକ, ଦେବଗଡ଼, ଦେଘାମାଳ, ଗଞ୍ଜାମ, ଯାଜପୁର(କଳିଙ୍ଗନଗର), ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ।

¹⁰⁵ ଟିମ୍ ଓଡ଼ିଶାମାନେ ସରକାରଙ୍କର ବିସ୍ତୃତ ସଂସ୍ଥାଗତ ପରିଧି ଯାହା ଅର୍ଥନୈତିକ ଉନ୍ନତିର ସମସ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷା ସୁଗମକରଣ ଓ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରୋସାହନ ସହ ସଂପୃକ୍ତ ।

2007) ଦେଇଥିଲେ । ଏହା ଏତଦ୍ୱାରା ସମାପ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଶିକ୍ଷା ବିକାଶରେ ବିଶେଷଜ୍ଞମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟବାନ ଉପଦେଶ ମିଳିଲା ନାହିଁ ।

- ଆଇପିଆର 2007 ବାକ୍ୟାଂଶ 12.4 ଅନୁସାରେ, ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପରିଚାଳନା ଖର୍ଚ୍ଚକୁ କମାଇବା ପାଇଁ ଏସଏଲଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁସିଏ/ଏଚଏଲସିଏ (i)ବିଭିନ୍ନ ନଥିପତ୍ର, ଅଭିଲେଖ ଓ ବିବରଣୀର ମିଶ୍ରଣ ଓ (ii)ନିୟମାବଳୀ ସଂସ୍ଥାପନା ଦ୍ୱାରା ଦରକାର ହେଉଥିବା ଯୁଗ୍ମ ନିରୀକ୍ଷଣର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଓ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସମାକ୍ଷା କରିବାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବୈଠକ କାର୍ଯ୍ୟବିବରଣୀମାନଙ୍କର ଅବଲୋକନରୁ ଏଚଏଲସିଏ ସେହିଭଳି ସମାକ୍ଷା କରିବାର ଜଣାଗଲା ନାହିଁ ।

3.8.2.2 ଏସଏଲଏନଏ ର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ଓ ଏସଏଲଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁସିଏ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସାରର ନିକାସ

ଓଆଇଏଫଏ ଅନୁସାରେ, ଯୁଗ୍ମ ଆବେଦନ ପତ୍ର(ସିଏଏଫ)ଶିକ୍ଷାପ୍ରତିମାନଙ୍କୁ ଦେବା ଓ ପାଇବା ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଗ କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କଠାରୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ନିକାସର ଆୟୋଜନ କରିବା, ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରତିଛବି ଗଠନ କରିବା ଓ ରାଜ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଶିକ୍ଷାପ୍ରତିମାନଙ୍କୁ ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶନ ଓ ସହାୟତା ଦେବା ଏସଏଲଏନଏ ର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । 2007-14 ମଧ୍ୟରେ ଇପିକଲ୍ ଏସଏଲଏନଏ ରୂପେ ଶିକ୍ଷା ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଷରୁ 378 ପ୍ରସାର ପାଇଥିଲା । ବର୍ଷଦ୍ୱାରା ସିଏଏଫ ପ୍ରାପ୍ତିର ସ୍ଥିତି ଏବଂ ଏସଏଲଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁସିଏ / ଏଚଏଲସିଏ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ/ ଜଣାଣ/ଅନୁମୋଦନର ସ୍ଥିତି ପରିଶିଷ୍ଟ 3.8.1 ରେ ଦିଆଗଲା । ଏସଏଲଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁସିଏ/ ଏସଏଲଏନଏ ର କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ନିମ୍ନରେ ଅବଲୋକନ କରାଗଲା ।

- 2010-11 ପରଠାରୁ ସିଏଏଫ ସଂଖ୍ୟାରେ କ୍ରମଶଃ ଅବନତି ଘଟିଛି । 2010-11 ରେ 87ଟି ସିଏଏଫ ପାଇଥିବାବେଳେ, ଏସଏଲଏନଏ 2011-12 ରେ 48ଟି, 2012-13 ରେ 20ଟି ଏବଂ 2013-14 ରେ 26ଟି ପାଇଥିଲା । ଆହୁରି 2013-14 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, 2,66,545 କୋଟି ଟଙ୍କାର 52ଟି ପ୍ରସାର ଏସଏଲଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁସିଏ ବିନା କାରଣ ଦର୍ଶାଇ ବିଲମ୍ବିତ କରିଛି ଏବଂ 54,541 କୋଟି ଟଙ୍କାର 62ଟି ପ୍ରସାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସୂଚନା ଅଭାବରୁ ଏକରୁ ଆଠ ବର୍ଷ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଏସଏଲଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁସିଏକୁ ପେସ୍ କରାଯାଇନାହିଁ ।

ସରକାର ତଥ୍ୟ ସାକାର କରିବା ସହ ଜଣାଇଲେ ଯେ ଏସଏଲଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁସିଏ ବିଳମ୍ବର କାରଣ ଜଣାଇ ନଥିଲେ ଏବଂ ନୀତିଗତ ନିଷ୍ପତ୍ତି, ପ୍ରସାରର ବିଚାର ବିମର୍ଷ ପାଇଁ ସମୟର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଏହା ହେଲା ।

- ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷା ସୁଗମକରଣ ନିୟମାବଳୀ, 2005 ର VI ଅନୁସୂଚୀ ଅନୁସାରେ, ଇଡକୋ ଜମି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ସମୟ ସୀମା 30 ଦିନ ଏବଂ ସରକାରୀ ଜମି ଆବେଦନ ପାଇଁ 65 ଦିନ । ପୁନଶ୍ଚ ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷା ସୁଗମକରଣ ଅଧିନିୟମ, 2004 ଅନୁସାରେ ବିଭାଗ ବା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କଠାରୁ ସମୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ନିକାସର ଆୟୋଜନ କରିବା ହେଉଛି ଏସଏଲଏନଏର ଦାୟିତ୍ୱ । ଏସଏଲଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁସିଏ / ଏଚଏଲସିଏ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ 5,73,525 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସମ୍ଭାବ୍ୟ 172ଟି ପ୍ରସାର ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 92,645 କୋଟି ଟଙ୍କାର 38 ଟି ପ୍ରସାର (22 ଶତକ) 2013-14 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପାଦାନ କରିଛନ୍ତି । ପୁନଶ୍ଚ, 16ଟି ପ୍ରସାର ନିର୍ମାଣରତ ଏବଂ 55ଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ 18 ରୁ 68 ମାସର ଅନୁମୋଦନ ପରେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ସ୍ଥିତିରେ ଅଛି । 63 ଟି ପ୍ରସାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶିକ୍ଷା ସଂସ୍ଥା ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ କୌଣସି ଉନ୍ନତି ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପ୍ରସାରଗୁଡ଼ିକର ନିକାସ ପରେ, ମୁଖ୍ୟ ବିଭାଗ ଓ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବରିଷ୍ଠ ସ୍ତରୀୟ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଟାଙ୍କ ଫୋର୍ସ ଗଠନ କରି ନିୟମିତ ବ୍ୟବଧାନରେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପାଦିତ ସ୍ଥିତି ସମାକ୍ଷା ଓ ଅସୁବିଧା ଦୂରୀକରଣ ଦ୍ୱାରା ଏସଏଲଏନଏ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସ୍ଥିତି ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ନଥିଲା ।

- ସିଏଫ୍ ପ୍ରାପ୍ତି ପରେ, ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଏନ୍‌ଏ ସିଏଫ୍ ନକଲ ଗୁଡ଼ିକୁ ଶିକ୍ଷ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ନିକାସ ଉପରେ ତାଙ୍କର ମତାମତ ଦେବାକୁ ବିକାଶ ପ୍ରଦାନକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଯଥା କାରଣାନା ଓ ବାସ୍ତବ୍ୟତା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟମଣ ବୋର୍ଡ଼ ଓ ଇଡକୋକୁ ପଠାଇଥାଏ । ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଏସ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁସିଏ/ଏଚ୍‌ଏଲ୍‌ସିଏ ପାଖରୁ ଅନୁମୋଦିତ ହେଲାପରେ ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଏନ୍‌ଏ ଅନୁମୋଦନର ସର୍ତ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗପତିମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଥାଏ । ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଏନ୍‌ଏ ଆଇପିଆର 2007 ପ୍ରାବଧିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବିଭାଗ ଠାରୁ ଦରକାରୀ ନିକାଶ ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରାବଧାନ କରି ନଥିଲା । ତା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଉଦ୍ୟୋଗକାରୀଙ୍କୁ ନିକାସ ଅନୁମୋଦନକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଅନୁପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲା, ଯାହାଫଳରେ ଏକକ ଝରକା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧିତ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

ସରକାର ଉତ୍ତରରେ ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଏସ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁସିଏ /ଏଚ୍‌ଏଲ୍‌ସିଏ କେବଳ ନୀତିଗତ ଅନୁମୋଦନ କରେ ଯାହାମାନେ ବିସ୍ତୃତ ନିରୀକ୍ଷଣ ଓ ଔପଚାରିକ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ସଂପୃକ୍ତ ବିଭାଗ ବା ଏଜେନ୍‌ସୀଙ୍କୁ ଉଚିତ୍ ଆକାରରେ ବିସ୍ତାରିତ ପ୍ରସାରକୁ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ହେବ । କିନ୍ତୁ ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଏନ୍‌ଏ ଆରପିଆଇ 2007 ରେ ପ୍ରାବଧିତ ବିକାଶ ପ୍ରଦାନକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କଠାରୁ ଶିକ୍ଷ ସ୍ଥାପନା ପାଇଁ ସମୟଭିତ୍ତିକ ନିକାସର ଆୟୋଜନରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିନଥିଲା ।

- ଆଇପିଆର 2007 ବାକ୍ୟାଂଶ 6.1 ଅନୁସାରେ ଇପିକଲ ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଏନ୍‌ଏ ରୂପେ ମଧ୍ୟ ଓ ବୃହତ୍ ଶିକ୍ଷ ଉପରେ ଏକ ପେଶାଦାର ଏଜେନ୍‌ସୀ ସହାୟତାରେ ଏକ ବ୍ୟାପକ ଶିକ୍ଷ ତଥ୍ୟ ଭଣ୍ଡାର ଗଠନ କରିବ । ତେବେ ବି କୌଣସି ତଥ୍ୟ ଭଣ୍ଡାର ଗଠନ କରାଯାଇନାହିଁ ।

ସରକାର ଉତ୍ତରରେ ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଇପିକଲ ଏକ ପେଶାଗତ ଏଜେନ୍‌ସୀକୁ ନିଯୁକ୍ତିକରି ଏକ ବ୍ୟାପକ ତଥ୍ୟ ଭଣ୍ଡାର ଗଠନ କରିବାରେ ନିୟୋଜିତ ଅଛି ।

- ଆଇପିଆର 2007 ବାକ୍ୟାଂଶ 6.4ରେ ପ୍ରାବଧାନ ଅଛି ଯେ ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରସାରଗୁଡ଼ିକରେ ସମୟାନୁଭିତ୍ତିକ ବିକାଶ, ସିଏସ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ଇଲୋଷ୍ଟ୍ରେନିକ ଜମା ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଫିସର ଇଲୋଷ୍ଟ୍ରେନିକ ଭୁକ୍ତାନ , ପୁଞ୍ଜିଲଗାଣକାରୀ ଓ ବିଭିନ୍ନ ନିକାସ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତ ଏକକ ଝରକା ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ପର୍କ ପାଇଁ ଇପିକଲ ଏକ ଡ୍ରେବ ସମର୍ଥିତ ପରିଯୋଜନା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ସୂଚନା ପଦ୍ଧତି(ପିଏମଆଇଏସ) ବିକାଶ ଓ କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ କରିବା ପ୍ରାବଧାନ କରାଯାଇଛି । ଅତିବ୍ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ କରାଯାଇନାହିଁ । ପିଏମଆଇଏସର କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ ନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରସାରଗୁଡ଼ିକର ସମୟଭିତ୍ତିକ ଟିକସ ପାଇଁ ପୁଞ୍ଜିଲଗାଣକାରୀ ଓ ନୋଡାଲ ଏଜେନ୍‌ସୀମାନଙ୍କର ଅନଲାଇନ୍ ନିବେଶର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧିତ ହୋଇପାରିନାହିଁ ।

ସରକାର ଉତ୍ତରରେ ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ସିଏସ୍‌ଏଫ୍‌ର ଅନଲାଇନ୍ ଫାଇଲିଙ୍ଗ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି ।

3.8.2.3 ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରରେ ଏକକ ଝରକା ବ୍ୟବସ୍ଥା ର କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ

ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ନୋଡାଲ ଏଜେନ୍‌ସିର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ

ଆଇପିଆର 2007 ରେ ପ୍ରାବଧିତ ସିଙ୍ଗଲ ଉଇଣ୍ଡୋ ବ୍ୟବସ୍ଥା କୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ଜିଓଓ) 'ଶିକ୍ଷ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଅଧିନରେ ସିଙ୍ଗଲ ଉଇଣ୍ଡୋ ବ୍ୟବସ୍ଥାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ (8.09 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଡିଆଇସି ମାନଙ୍କର ପୁର୍ନଗଠନ (1.83 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଓ ଆରଆଇସି ମାନଙ୍କର ଗଠନ (2.33 କୋଟି ଟଙ୍କା) ବାବଦରେ 2007-14 ମଧ୍ୟରେ 12.25 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କଲେ । ଏହି ବାବଦରେ ଅତିବ୍ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କଲା –

- ଡିଆଇସିଗୁଡ଼ିକୁ ଉନ୍ନୀତ କରି ପାଞ୍ଚୋଟି ଆରଆଇସି¹⁰⁶ ଗଠନ ପାଇଁ 2008-14 ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 2.33 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କଲେ ଏବଂ ସେହି ଟଙ୍କାରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଭିଡିଓ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷା ଭିଡି ବିକାଶ ନିଗମ (ଇଡବିକୋ), ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏକ ସଂସ୍ଥାରେ ଜମା ଦେବା ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟକୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ । ଯଦିଓ ସରକାର ପାଞ୍ଚୋଟି ଡିଆଇସିକୁ ଆଇଆରସିରେ ଉନ୍ନୀତ କରିବା ପାଇଁ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିଥିଲେ(ମାର୍ଚ୍ଚ 2011) ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟର ପଛତା ଓ ପରିସର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନ ହେବା ହେତୁ ଇଡବିକୋ ଅତିବ୍ରତାରିତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିପାରିଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ଆରଆଇସିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଭିଡିଓ ନିର୍ମାଣ ସୃଷ୍ଟିକରିବାର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅପୂରଣୀୟ ରହିଲା ଓ ଏହା ଯୋଗୁଁ 2.33 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନାବଶ୍ୟକ ଅବରୋଧ ହେଲା । ଆରଆଇସିଗୁଡ଼ିକୁ ଉନ୍ନୀତ କରିବା ପରେ ସେମାନଙ୍କର ଭୂମିକା ଓ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ(ଜୁନ୍ 2014) ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇନାହିଁ ।

ଅବଲୋକନ ପରେ ଡିଆଇ ଉତ୍ତରରେ (ଅଗଷ୍ଟ 2014) ଜଣାଇଲେ ଯେ ଲଭ୍ୟ ଅର୍ଥରେ କାମଟିକୁ କରିବା ପାଇଁ ଇଡବିକୋ ସହିତ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ।

- 2009-14 ମଧ୍ୟରେ, ଡିଆଇସିମାନଙ୍କର ପୂର୍ନଗଠନ କ୍ଷେତ୍ରରେ 1.83 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 1.55 କୋଟି ଟଙ୍କା 12ଟି ଡିଆଇସି ଓ ଡିଆଇର ଫେସ୍ ଲିଫ୍ଟିଙ୍ଗ୍ ଓ ବୈଠକ ଗୃହର ପୁନରୁଦ୍ଧାର, ଅନ୍ତଃକ୍ଷା ଇତ୍ୟାଦି ବାବଦରେ ଇଡବିକୋ ପାଖରେ ଜମା କରାଗଲା । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 0.10 କୋଟି ଟଙ୍କା (ଛଅ ପ୍ରତିଶତ)ର ପ୍ରଶାସନୀୟ ଅନୁମୋଦନ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ବଳକା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଇଡବିକୋ ଦ୍ୱାରା ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନାହିଁ ।

ଅବଲୋକନ ପରେ, ଡିଆଇ ଉତ୍ତରରେ (ଅଗଷ୍ଟ 2014) ଜଣାଇଲେ ଯେ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଇଡବିକୋ ଅନିଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କଲା ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକୁ ଓଡ଼ିଶା କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିକ୍ଷା ନିଗମ (ଓଏସଆଇସି)ପୂର୍ନବିଷ୍ଣୁ କରାଯାଉଛି ।

- 2007-14 ମଧ୍ୟରେ ଡିଆଇ ଅଧିନରେ ଏକକ ଝରକା ବ୍ୟବସ୍ଥାର କ୍ଷେତ୍ରରେ 29 ଟି ଡିଆଇସିରେ ଅଙ୍ଗାଳିକାଗୁଡ଼ିକର ଡିଆରି, ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଓ ସୁଗମକରଣ କୋଠରୀ ଡିଆରି ବାବଦରେ ଇଡବିକୋ 5.48 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦିଆଯାଇଛି । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ 3.84 କୋଟି ଟଙ୍କା 11ଟି ଡିଆଇସିର ଅର୍ଦ୍ଧସ୍ ଅଙ୍ଗାଳିକା ଡିଆରି ବାବଦରେ ଦିଆଯାଇଛି । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଦୁଇଟି ଡିଆଇସି ଅଙ୍ଗାଳିକାର ନିର୍ମାଣ ସରିଛି । ବାକି ନଅଟି ଡିଆଇସିର 3.04 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାମରେ କୌଣସି ବିଶେଷ ପ୍ରଗତି ହୋଇନାହିଁ । ସେହିଭଳି, ଯଦିଓ 18ଟି ଡିଆଇସିରେ ବ୍ୟବସାୟ ସୁଗମକରଣ କୋଠରୀ କାମ ସରିଛି, ସାତଟି ଡିଆଇସି/ ଆରଆଇସିରେ ସରିନାହିଁ ।

ତଥ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରହଣ କରି ଉତ୍ତରରେ (ଅଗଷ୍ଟ 2014) ଡିଆଇ ଜଣାଇଲେ ଯେ ଯଦିଓ ନିୟମିତ ଭାବେ ପ୍ରଗତିର ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଉଛି ଅଙ୍ଗାଳିକା ଓ ସୁଗମକରଣ କୋଠରୀର କାମ ସରିନାହିଁ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ନ ହେବା ବା ଆରମ୍ଭ ନହେବାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ହେଉଛି ଯେ, କାର୍ଯ୍ୟ ପଛତା ଓ ପରିସର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନ ହେବା, ଇଡବିକୋ ଦ୍ୱାରା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଓ ଅଙ୍ଗାଳିକା ଡିଆରିରେ ବିଳମ୍ବ, ଯାହାଫଳରେ ଆଇପିଆର କାର୍ଯ୍ୟାନୁବୃତ୍ତ ହେବାର ସାତ ବର୍ଷ ପରେ ମଧ୍ୟ ଆଇଆଇସି ଗଠନ, ଡିଆଇସିମାନଙ୍କର ପୂର୍ନଗଠନ ଓ ଏକକ ଝରକା କାର୍ଯ୍ୟାନୁବୃତ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଭିଡିଓ ନିର୍ମାଣ ଗଠନ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ।

¹⁰⁶ ଡେକାନାଲ, ସମଲପୁର, କଳିଙ୍ଗନଗର(ଯାଜପୁର), ରାୟଗଡ଼ା ଏବଂ ରାଉରକେଲା ।

3.8.2.4 ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରସାର ନିକାସ

ଶିକ୍ଷା ପ୍ରୋକ୍ସାହନ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶର ସହାୟତା କରିବା ପାଇଁ ତିଆରିଥିବା ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ ନୋଡାଲ ଏଜେନ୍ସି ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ । ଓଆଇଏଫଏ ର ଧାରା 5(4) ଅନୁସାରେ ତିଏଲଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁସିଏ ଶିକ୍ଷା ସଂସ୍ଥା ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଆସିଥିବା ପ୍ରସାର ଓ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକୃତ ଗୁଡିକର ତନଖି କରେ ଓ ସମୟ ସାମା ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍ୟୋଗପତିମାନଙ୍କୁ ଏହାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଜଣାଏ । ଆଠଟି ମନୋନୀତ ତିଆରିଥିବା ବା ଆରଆଇସିମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା 2007-14 ମଧ୍ୟରେ ପାଇଥିବା ସିଏଫମାନଙ୍କର ବର୍ଷଭାରା ସ୍ଥିତି **ପରିଶିଷ୍ଟ 3.8.2** ରେ ଦିଆଗଲା । ଆଠଟି ମନୋନୀତ ତିଆରିଥିବା ବା ଆରଆଇସିମାନଙ୍କରେ ତିଏଲଏନଏ ମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟଶୈଳୀ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ଅତିବ୍ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ଅବଲୋକନ କଲା ।

- 2010-11 ପର ଠାରୁ ସିଏଫ ସଂଖ୍ୟାରେ କ୍ରମଶଃ ଅବନତି ଘଟିଛି । 2009-10 ରେ 214 ଟି ସିଏଫ ପାଇଥିବା ବେଳେ ତିଏଲଏନଏ , 2010-11 ରେ 196 ଟି, 2011-12 ରେ 189 ଟି, 2012-13 ରେ 89 ଟି, ଏବଂ 2013-14 ରେ 84 ଟି ପାଇଥିଲା । ଆହୁରି 2009-10 ରୁ 2013-14 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଇଥିବା 159.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର 65 ଟି ପ୍ରସାର ବିନା ଲିଖିତ କାରଣରେ ବିଳମ୍ବିତ କରାଯାଇଛି । ଅତିବ୍ ସମୟ ସାମା ମଧ୍ୟରେ ପାଇଥିବା 1,087 ଟି ସିଏଫ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 802 ଟି ପ୍ରସାର ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା । ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରସାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ମନୋନୀତ ତିଆରିଥିବା ବା ଆରଆଇସିମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କେବଳ 90 ଟି ଶିକ୍ଷା ସଂସ୍ଥାକୁ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରମାଣପତ୍ର (ଏକ୍ସପ୍ରାଇଜେସ୍ ମେମୋରେଣ୍ଡମ) (କଏମ-II) ଦିଆଯାଇଛି ।
- ପୁନଶ୍ଚ, ମନୋନୀତ ଆଠଟି ତିଆରିଥିବା ବା ଆରଆଇସିରେ ତିଏଲଏନଏମାନେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଇଥିବା ପ୍ରସାରକୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର 1,440ଟି ନିକାସ ପାଇଥିଲେ ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ 492 ଟି ନିକାସ ହୋଇଯାଇଛି । 609 ଟି ରଦ୍ଦ ହୋଇଛି ଏବଂ 339 ଟି ସ୍ଥଗିତ ଅଛି । ସ୍ଥଗିତ ଥିବା ମାମଲାରେ ସିଂହ ଭାଗ ହେଉଛି ଜମି ବଣ୍ଟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା, ତାହାମାନେ ଇଡକୋ ଜମି (234 ଟି ମାମଲା) ଏବଂ ସରକାରୀ ଜମି (68 ଟି ମାମଲା) ।
- ଯଦିଓ ଓଡିଶା ସରକାର ତିଏଲଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁସିଏର ମାସିକ ବୈଠକ ପାଇଁ ବାରମ୍ବାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ, 2007-14 ମଧ୍ୟରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ 84 ଟି ମଧ୍ୟରୁ ତିଏଲଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁସିଏର ଛଅ ରୁ 22 ଟି ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ନିୟମିତ ବ୍ୟବଧାନରେ ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ନ କରିବା ଦ୍ଵାରା ଏକକ ଝରକା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଦୁର୍ବଳ କରିଦେଲା ।
- ତିଏଲଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁସିଏ, ଯାଜପୁର¹⁰⁷ ଜମି ଆବଣ୍ଟନର 10 ଟି କେସ ମାର୍ଚ୍ଚ 2007ରେ ଓ 85 ଟି କେସ ମେ 2007ରେ ମଞ୍ଜୁର କଲେ ଏବଂ କଳିଙ୍ଗନଗର ଗ୍ରୋଥ ସେକ୍ଟରରେ ଜମି ଆବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ଇଡକୋକୁ ସୁପାରିଶ କଲେ ତା ମଧ୍ୟରୁ 76ଟି କେସରେ ଇଡକୋ ସର୍ଭମୂଳକ ଆବଣ୍ଟନ ଚିଠି ନିର୍ଗମନ କଲେ । ଯାହାହେଉ, ଚାରି ବର୍ଷରେ ବିଳମ୍ବ ପରେ ଇଡକୋର ଜମି ଆବଣ୍ଟନ କମିଟି କଳିଙ୍ଗନଗରରେ ଥିବା ବୃହତ୍ ଶିକ୍ଷାଗୁଡିକ ସହ ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ, ଅଗ୍ରଗାମୀ ଓ ଅନୁନ୍ନତ ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କର ସଂଯୋଗ କରି ପୁର୍ବପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ଯାଜପୁରକୁ ଏହି କେସଗୁଡିକୁ ଫେରସ୍ତ (ଜୁଲାଇ 2011) କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର (ଏପ୍ରିଲ 2011) କଲେ । ଏହି କେସର ନଥିପତ୍ରଗୁଡିକ ବିନା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଯାଜପୁର ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଠାରେ 23 ମାସ ଧରି ପଡିରହିଲା ଏବଂ ପରିଶେଷରେ ଆର୍.ଆଇ.ସି, କଳିଙ୍ଗନଗରକୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଗଲା । ଏହି ସବୁ କେସରେ ଏବେ ସୁଦ୍ଧା ଜମି ଆବଣ୍ଟନର ଫଇସଲା ହୋଇନାହିଁ । ଛଅ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ଧରି 76ଟି କେସରେ ଜମି

¹⁰⁷ ଜଗତପୁରରେ ଅବସ୍ଥିତ ।

ଆବଶ୍ୟକର ସମସ୍ତ ଚେଷ୍ଟା ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହେଲା ନାହିଁ ଏବଂ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକର ଦ୍ଵାରାନ୍ୱିତ ନିକାସ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଥିବା ଓ.ଆଇ.ଏଫ.ଏ ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣ କଲା ।

ଉତ୍ତରରେ (ଅଗଷ୍ଟ 2014) ଡିଆଇ ଜଣାଇଲେ ଯେ, ଓ.ଆଇ.ଏଫ.ଏ 2004ର ସଂଶୋଧନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଚାଲୁ ରହିଛି ।

3.8.2.5 ବିଶେଷ ସିଙ୍ଗଲ ଉଇଥ୍ଡ୍ରା ବ୍ୟବସ୍ଥା କମିଟିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ (ଏସ୍.ଏସ୍.ବି.ସି)

ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ସୁଗମକରଣ ଅଧିନିୟମ 2004 ଅନୁସାରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ସ୍ଥାନ ଏବଂ ବର୍ଗ ପାଇଁ ସରକାର ବିଶେଷ ସିଙ୍ଗଲ ଉଇଥ୍ଡ୍ରା ବ୍ୟବସ୍ଥା କମିଟି ଗଠନ କରିବାର ଥିଲା । ଦୁଇଟି କମିଟି ଯଥା ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସିଙ୍ଗଲ ଉଇଥ୍ଡ୍ରା ବ୍ୟବସ୍ଥା କମିଟି ସୁଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି ଏବଂ ସୁଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି ସମନ୍ଧୀୟ ସେବାରେ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଏବଂ ବିକାସ ସକାଶେ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଓ ବିକାଶ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 2008 ରେ କମିଟି ଗଠନ କରିଥିଲେ । ତତ୍ପରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପାଇଁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଏକକ ଝରକା ନିକାସ କମିଟିକୁ (ଜୁନ 2012)ରେ ରଦ୍ଦ କରାଗଲା ଏବଂ ନୂତନ ବିଜ୍ଞପ୍ତି (ନଭେମ୍ବର 2012) ଜାରି କରାଗଲା । ଏହି ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଅନୁସାରେ ସମସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସମନ୍ଧୀୟ 5 କୋଟିରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ସମସ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଏସ୍.ଏଲ୍.ଏନ୍.ଏ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରଣ କରି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସିଙ୍ଗଲ ଉଇଥ୍ଡ୍ରା ବ୍ୟବସ୍ଥା କମିଟି ଆଗରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଟାଙ୍କୁ ଫୋର୍ସ ମାଧ୍ୟମରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଗଲା । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ନଭେମ୍ବର 2013 ଶେଷ ଆଡକୁ ପୁନଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା କୌଣସି ସମ୍ମେଳନ ଆବାହନ କରାଯାଇ ନ ଥିଲା । ଯଦ୍ଵାରା 584.35 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ 14 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତାବ ଜୁନ 2011 ସୁଦ୍ଧା ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ସ୍ଥଗିତ ରହିଥିଲା ।

ସରକାର ଉତ୍ତରରେ କହିଲେ ଯେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଏକକ ଝରକା ନିକାଶ କମିଟି ଟାଙ୍କୁ ଫୋର୍ସର ସୁପାରିଶ ପରେ ସମ୍ମେଳନ ଆବାହନ କରାଯିବ ।

3.8.2.6 ବିବେଚିତ ଅନୁମୋଦନ

ଏକକ ଝରକା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ସମୟାନୁଯାୟୀ ନିକାଶ ପ୍ରାପ୍ତିକୁ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦେଇ ଓ.ଆର.ଏଫ.ଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ନିକାଶ ଦେବାରେ ବିଭାଗୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ବିଫଳତା ସ୍ଥଳେ ଉଦ୍ୟୋଗକାରୀଙ୍କୁ ବିବେଚିତ ଅନୁମୋଦନ ଭାବେ ନିକାଶ ପ୍ରଦାନରେ ପ୍ରାବଧାନ କରିଥିଲା ।

ଏସ୍.ଏଲ୍.ଏନ୍.ଏ ରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତାବ ନଥିବାରୁ ସମାକ୍ଷାରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ନିକାସ ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବର କୌଣସି ଲିଖିତ କାରଣ ଦର୍ଶାଯାଇ ନଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଦୁଇଟି ନିକାଶ ପ୍ରଦାନକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଯଥା ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ୍ ଏବଂ ତାପଜ କାରାଖାନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଯଥାକ୍ରମେ 45 ଏବଂ ପାଞ୍ଚଟି ପରିଯୋଜନା ନଥିବାରୁ ଯାଞ୍ଚରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ସୀମା 120 ଦିନ ଏବଂ 30 ଦିନ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଯଥାକ୍ରମେ ନିକାଶ ପ୍ରାପ୍ତିର ସମୟ 160 ଦିନରୁ 1,524 ଦିନ ଏବଂ 68 ଦିନରୁ 934 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିଲା । ଯଦିଓ ନିକାଶ ପ୍ରାପ୍ତିର ବିଳମ୍ବ ଘଟିଥିଲା ଏସ୍.ଏଲ୍.ଏନ୍.ଏ, ଓଆଇଏଫଏ ପ୍ରାବଧାନ ମୁତାବକ ବିବେଚିତ ନିକାଶ କୌଣସି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ପ୍ରଦାନ କରି ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଭାଗ ଠାରୁ ନିକାଶ ନିମିତ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସୁଚନା, କ୍ରମୋନ୍ମୁଖି ଦେୟ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଜମି ଓ ଜଳର ଲବ୍ଧ ଥିବା ଜରୁରୀ, ଉଦ୍ୟୋଗକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଭାଗ ପାଖର ସେ ସବୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଉପଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁସାରେ ଉଦ୍ୟୋଗକାରୀଙ୍କୁ ଲପିକଲ ଦ୍ଵାରା ବିବେଚିତ ଅନୁମୋଦନ ଦେବା ସମ୍ଭବ ନ ଥିଲା ।

3.8.2.7 କ୍ରମୋନ୍ନତି ପାରିଶ୍ରମିକର ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ଉପଯୋଗ

ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପସଂକ୍ରାନ୍ତ ସୁଗମକରଣ ନିୟମ, 2005 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ପରିଷ୍କରଣ ପାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ, ସଂଯୁକ୍ତ ଦରଖାସ୍ତ ପତ୍ର (ସିଏଏଫ୍) ମାଧ୍ୟମରେ ଆବେଦନ କରିବେ, ଦରକାରୀ ପାରିଶ୍ରମିକ ସହିତ 1000 ଟଙ୍କାରୁ 1 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦରଖାସ୍ତର କ୍ରମୋନ୍ନତି ପାଇ । କ୍ରମୋନ୍ନତି ପାରିଶ୍ରମିକ ଯେହେତୁ ସରକାରଙ୍କର ରାଜସ୍ୱ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ ଅନୁମତି ନ ଥିଲେ, ନିୟମ 6(1) ଓଡ଼ିଶା ରାଜକୋଷ ସଂହିତା (ଓଟିସି) ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡ -1 ଅନୁସାରେ ସରକାରୀ ଖାତାରେ ଜମା ହେବା ଉଚିତ୍ । ସମୀକ୍ଷା (ଅତିଚରୁ) ନିମ୍ନଲିଖିତ କ୍ରମୋନ୍ନତି ପାରିଶ୍ରମିକର ସଂଗ୍ରହ ଓ ଉପଯୋଗ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନିୟମିତତା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଆସିଲା ।

- କ୍ରମୋନ୍ନତି ପାରିଶ୍ରମିକକୁ 12 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଯାହା ସିଏଏଫ୍ ମାଧ୍ୟମରେ 8ଟି ମନୋନୀତ ଜିଲ୍ଲା ଶିଳ୍ପ କେନ୍ଦ୍ର (ଡିଆଇସି) । ଆଞ୍ଚଳିକ ଶିଳ୍ପ କେନ୍ଦ୍ର(ଆରଆଇସି)ର 2007-14 ମଧ୍ୟରେ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇଥିଲା ଉଠାଣ ଓ ବ୍ୟୟରେ କରଣ ଅଧିକାରୀ (ଡିଡିଓ) ଖାତାରେ ରଖାଯାଇଛି । ଏହା ସରକାରୀ ଟଙ୍କା ସରକାରଙ୍କର ଖାତା ବାହାରେ ଧାରଣ କରି ରଖିବା ଜନିତ ଅନିୟମିତତାକୁ ସୂଚାଉଛି ।

ଉତ୍ତରରେ ଡିଆଇ ଜଣାଇଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2014) ଯେ ରାଜ୍ୟ କୋଷାଗାରରେ କ୍ରମୋନ୍ନତି ପାରିଶ୍ରମିକର ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଲ୍/ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗର ବିଚାରଧୀନ ଅଛି ।

- ସେହିପରି ଭାବେ ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ (ଇପିକଲ) 2007-14 ମଧ୍ୟରେ 378 ଟି ସିଏଏଫ୍ ବାବଦକୁ କ୍ରମୋନ୍ନତି ପାରିଶ୍ରମିକ ପାଇଁ 3.20 କୋଟି ଟଙ୍କା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ଏବଂ ନିଜ ଖାତାକୁ ଆୟ ଆକାରରେ ନେଲା କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସରକାରୀ ମଞ୍ଜୁରି ବିନା ଯାହା ଟିସି ଏବଂ ଆଇଏଫ୍‌ଆର ବିହିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ମାନିବା ।

ସରକାର କହିଲେ କ୍ରମୋନ୍ନତି ପାରିଶ୍ରମିକ ପୁଞ୍ଜି କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଖାତାରେ ରଖିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପରାମର୍ଶ ଇପିକଲକୁ ଜାରି ହୋଇ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଉଦ୍ୟୋଗପତିଙ୍କଠାରୁ ସଂଗୃହିତ କ୍ରମୋନ୍ନତି ପାରିଶ୍ରମିକ ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ହୋଇଥିବାରୁ ନିୟମ 6(1) ଓଡ଼ିଶା ରାଜକୋଷ ସଂହିତା (ଓଟିସି) ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡ -1 ଅନୁସାରେ ସରକାରୀ ଖାତାରେ ଜମା ହେବା ଉଚିତ୍ ।

3.8.3 ଆର୍ଥିକ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

ଆଇପିଆର 2007ରେ ନୂଆ ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନର ସଂପ୍ରସାରଣ, ରିହାତି ପ୍ରଣାସନୀୟ ବିଭାଗମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ବୈଧାନିକ ଜ୍ଞାପନର ବର୍ହିଗମନ ଉପରେ ଯୋଗାଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି । ଆୟ ବ୍ୟୟ ରେଖା ପ୍ରୋତ୍ସାହନ (ଭ୍ୟାଟ୍ ପରିଶୋଧ, ସୁଧ ସରକାରୀ ଅର୍ଥ ସାହାଯ୍ୟ) ଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣତ ଡିଆଇସି / ଆରଆଇସି ଏବଂ ଡିଆଇସି ସ୍ତରରେ କ୍ରମୋନ୍ନତି, ମଞ୍ଜୁରି ଏବଂ ବ୍ୟୟ କରାଯାଏ । ଯେପରିକି ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଜମି ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ପାରିତୋଷିତ ରିହାତି, ସରକାରୀ ସ୍ୱାମୀ ଶୁଳ୍କ, ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଶୁଳ୍କ ଯାହା ବଜେଟ୍ ଦ୍ୱାରା ଗତି କରେ ନାହିଁ, ଡିଆଇ ଏବଂ ଡିଆଇସି/ ଆରଆଇସି/ଇପିକଲ ଅବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାକୁ ଯୋଗ୍ୟତା ଏବଂ ଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ସ୍ଥିର କରନ୍ତି । ଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଅନୁସାରେ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ସୁବିଧା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । ଅତିଚ୍ଚ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନିୟମିତତା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କଲା ।

3.8.3.1 ଚାଷଜନିତ ଜମିକୁ ଶିଳ୍ପ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ଜନିତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଉପରେ ଜମି ପାରିତୋଷିତ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ ରିହାତି

ଆଇପିଆର 2007 ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ନୂଆ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା ଏବଂ ଆଗରୁ ଥିବା ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଯିଏ ପ୍ରସାରଣ/ଆଧୁନିକୀକରଣ/ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ କରିବେ ସେମାନେ ଚାଷ ଜମିକୁ ଶିଳ୍ପ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ଜନିତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଉପରେ ତିଆଳଙ୍କ ଠାରୁ ବୃହତ୍ ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଉଦ୍ୟୋଗ ପାଇଁ ଏବଂ ଜିଏମ, ତିଆଳସି ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗ ପାଇଁ ପାରିତୋଷିତ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନରେ 50 ରୁ 100 ପ୍ରତିଶତ ରିହାତି ଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କଲେ । । ଜିଏଓ (ମେ 2007)ରେ ଆଇପିଆରର ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କଲେ । ନୂଆ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା ଯାହା ଆଇପିଆର 2007 ରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି ସିଏ ଯିଏ ତାର ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାୟୀ ମୂଳଧନର ବିନିଯୋଗ ଆରମ୍ଭ କରିଥିବ, ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ତାରିଖ ଦିନ କିମ୍ବା ତା ପରେ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାୟୀ ମୂଳଧନର ବିନିଯୋଗ ଦିନଠାରୁ ଦୁଇ ବର୍ଷ ଭିତରେ ଅତିକ୍ଷୁଦ୍ର, କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଉଦ୍ୟୋଗ ପାଇଁ ଏବଂ ତିନି ବର୍ଷ ଅନ୍ୟ ଉଦ୍ୟୋଗ ପାଇଁ କରିଥିବ ।

ଅତିର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କଲା ଯେ ତିଆଳ 2007 ରୁ 2014 ମଧ୍ୟରେ 27¹⁰⁸ଟି ବୃହତ୍ ମଧ୍ୟମ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାକୁ 959.880 ଏକର ଜମି ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦେଇଛି । ସେହିପରି ଭାବେ ଆଠ ମନୋନୀତ ତିଆଳସିକ୍/ଆରଆଇସିସ୍ 106 ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାକୁ 201.535 ଏକର ଜମି ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦେଇଛନ୍ତି । ଆଇପିଆର ଅନୁସାରେ ଏହି ସଂସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉତ୍ପାଦନ ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ର, କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଉଦ୍ୟୋଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏବଂ ତିନି ବର୍ଷ ଅନ୍ୟ ଉଦ୍ୟୋଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥିର ମୂଳଧନ ବିନିଯୋଗ ଦିନଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯିବା ଉଚିତ୍ । ପ୍ରଥମ ସ୍ଥିର ମୂଳଧନ ବିନିଯୋଗ ତାରିଖକୁ ବିଚାରକୁ ନେଲେ 108 ସଂସ୍ଥା (133 ସଂସ୍ଥା ମଧ୍ୟରୁ) ଯାହା ବିରୁଦ୍ଧରେ 830.645 ଏକର ଜମି ଉପରେ ରିହାତି ଦିଆଯାଇଛି. ପ୍ରୋକ୍ସାହନ ଯୋଗ୍ୟତା ପାଇଁ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯିବା କଥା । ଅଥଚ ଏହି ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା ମାନଙ୍କର ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉତ୍ପାଦନର ସ୍ଥିତି ଅନୁସରଣ କରିବା ପାଇଁ ଯେ ସେମାନେ ପ୍ରୋକ୍ସାହନ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଇନାହିଁ ।

ଉତ୍ତରରେ ତିଆଳ କହିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2014) ଯେ ସମସ୍ତ ଆରଆଇସିକ୍/ ତିଆଳସିକ୍ଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ସେହି ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କର ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉତ୍ପାଦନ ସ୍ଥିତିକୁ ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ କରିନାହାଁନ୍ତି ।

3.8.3.2 ଲଘୁ, କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଅଂଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସରକାରୀ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କରେ ରିହାତି

ଆଇପିଆର-2007 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ସରକାର ଏବଂ ଇଡକୋ ନୂଆ ଏବଂ ଆଗରୁ ଥିବା ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ସଂପ୍ରସାରଣ/ଆଧୁନିକୀକରଣ ପାଇଁ ଜମି, ଚାଳିଘର ହସ୍ତାନ୍ତର ବେଳେ 25 ରୁ 100 ପ୍ରତିଶତ ରିହାତି ଦିଆଯିବାର ।

ଆଇପିଆରର ଏହି ବିହିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପାଇଁ ଜିଏଓ ମେ 2007 ରେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କଲେ । ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଅନୁସାରେ ଜିଲ୍ଲା ଶିଳ୍ପ କେନ୍ଦ୍ର ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ(ଜିଏମ) ଓ ପରିଚାଳକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଇପିକଲ କ୍ଷମତା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାରୀ ଅଟନ୍ତି । ସରକାରୀ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ରିହାତି ସୁପାରିଶ କରିବା ପାଇଁ ଲଘୁ/କ୍ଷୁଦ୍ର/ମଧ୍ୟମ/ଅଗ୍ରାଧିକାର/ଅଞ୍ଚ ଅଂଶ ଏବଂ ବୃହତ୍ ଅଂଶ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା କ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ, 2007-14 ମଧ୍ୟରେ ଜିଏମସସ 27ଟି ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା ନାମରେ 72.287 ଏକର ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର ବେଳେ ସରକାରୀ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ରିହାତି ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ସୁପାରିଶ କଲେ । ତିଆଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ମେ 2009 ର ପ୍ରଚଳିତ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି

¹⁰⁸ 2007-08 - 5 ଟି କେସ୍, 2008-09 - 5 ଟି କେସ୍, 2009-10 - 4 ଟି କେସ୍, 2010-11 - 4 ଟି କେସ୍, 2011-12 - 6 ଟି କେସ୍, 2012-13 - 2 ଟି କେସ୍ ଏବଂ 2013-14 - ଗୋଟିଏ କେସ୍ ।

ଅନୁସାରେ ଯଦି ଲଘୁ/କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନ କଲେ ରିହାତି ସରକାରୀ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ସୁଧ ସହିତ ଫେରସ୍ତ ହେବ ।

ଅତିର୍କ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କଲା ଯେ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ଠାରୁ ରିହାତି ଫେରସ୍ତ ପାଇଁ ପ୍ରକୃତ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉତ୍ପାଦନର ତାରିଖ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଉତ୍ତରରେ ଡିଆଇ କହିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2014) ଯେ, ରିହାତି ଫେରସ୍ତ ପାଇଁ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କର ପୁନଃବିଚାର ଏବଂ ସତର୍କକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିଆଯାଉଛି ।

3.8.3.3 ବୃହତ୍ ଅଂଶ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସରକାରୀ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କରେ ରିହାତି

ବୃହତ୍ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାଙ୍କଠାରୁ ଦରଖାସ୍ତ ପାଇବା ପରେ ଏବଂ ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର ପାଇଁ ଇଜାରା ଦଲିଲ୍ ସମ୍ପାଦନ ପୂର୍ବରୁ ଇଡିକୋ ଇପିକଲକୁ ସମ୍ପର୍କିତ ହସ୍ତାନ୍ତରିକରଣ ଦଲିଲ୍ ଉପରେ ଅସଲି ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ପଠାଏ । ଯଦିଓ ଇପିକଲ ସରକାରୀ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କ ରିହାତି ପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରେ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକର ସୂଚୀ ଯେଉଁମାନେ ସରକାରୀ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କରେ ରିହାତି ପାଇଁ ସୁପାରିଶ ହେଲେ, ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଥମ ସ୍ଥିର ମୂଲ୍ୟନର ବିନିଯୋଗର ତାରିଖ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉତ୍ପାଦନର ତାରିଖ ଇପିକଲ୍ ନଥିବେ ନାହିଁ । ଏହାର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଅତିର୍କ ଇପିକଲ୍ ଦ୍ଵାରା ସୁପାରିଶ ହୋଇଥିବା ତିନୋଟି ସରକାରୀ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କରେ ରିହାତି କେସର ପରୀକ୍ଷା କଲା ଏବଂ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କଲା ।

- ଇପିକଲ୍ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2009 ରୁ ଏପ୍ରିଲ 2011) ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଟି ବୃହତ୍ ଅଂଶ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାକୁ 1191.27 ଏକର ଜମି ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ 61.86 କୋଟି, ସରକାରୀ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କରେ ରିହାତି ପାଇଁ ସୁପାରିଶ କଲା । ଅଥଚ, ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥିରାକୃତ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥିର ମୂଲ୍ୟନର ବିନିଯୋଗର ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ବିଭାଗର ତୁଟି ପାଇଁ ସରକାରୀ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କରେ ରିହାତି ଯାହାକି ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର ମୂଲ୍ୟର ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତରୁ 25 ପ୍ରତିଶତ ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ 77 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲେ ।
- ଇପିକଲ୍ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2011) ରେ ଗୋଟିଏ ବୃହତ୍ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାକୁ 125.34 ଏକର ଜମି ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ 5.37 କୋଟି ଟଙ୍କା ସରକାରୀ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କରେ ରିହାତି ପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସଂସ୍ଥାଟି ଆଇପିଆର 2007 ଅନୁସାରେ ସରକାରୀ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଶୁଳ୍କରେ ରିହାତି ପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ ସାତ ଲକ୍ଷ ଯେହେତୁ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉତ୍ପାଦନ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2006ରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଯାହା (2 ମାର୍ଚ୍ଚ 2007) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ ଥିଲା ।

ସରକାର ଉତ୍ତରରେ କହିଲେ ପ୍ରକୃତ ଗୁଡ଼ିକ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥିର ମୂଲ୍ୟନ ନିବେଶ ତାରିଖର ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉତ୍ପାଦନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିଆଯାଉଛି ।

3.8.3.4 ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କର ପରିଶୋଧ

ଆଇପିଆର 2007 (ବାକ୍ୟାଂଶ 18.4) ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯୋଗ୍ୟ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉତ୍ପାଦନ ତାରିଖର ପାଞ୍ଚରୁ 10 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଯାହାକି ପ୍ରଥମ ସ୍ଥିର ମୂଲ୍ୟନ ବିନିଯୋଗର 100 ରୁ 200 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ସାମିତ ରହିବ ଭାଗ୍ ପ୍ରଦାନର 50 ରୁ 75 ପ୍ରତିଶତ ଫେରସ୍ତ ପାଇବେ । । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ମାର୍ଚ୍ଚ 2010/ ଫେ 2010) ଭାଗ୍ ଫେରସ୍ତ ସମନ୍ଧୀୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ ପରାମର୍ଶ ଜାରି କଲେ ।

ନଥି ଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷାରୁ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହେଲା ଯେ 2010-13 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଜିଏମ୍, ଆର.ଆଇ.ସି ରାଉରକେଲା (ଫେବୃଆରୀ 2012 ରୁ ଜୁଲାଇ 2013) ମଧ୍ୟରେ 38.55 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମେସର୍ସ ଜୟ ମାତା ଦି

ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିଃ, ରାଉରକେଲା(ଜେଏମଡିପିଏଲ) ସପକ୍ଷରେ ଭାଗ୍ ଫେରସ୍ତ ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁର କଲେ । ସେହି ଅନୁସାରେ 35.50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା (ଏପ୍ରିଲ 2012 ରୁ ଜୁଲାଇ 2013 ମଧ୍ୟରେ) ଫେରସ୍ତ ହେଲା ।

ଅତିର୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କଲା ଯେ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାଟି 10 ଡିସେମ୍ବର 2007 ରେ ତାର ପ୍ରଥମ ସ୍ଥିର ମୂଲ୍ୟନର ବିନିଯୋଗ କରିଛି । ଅଥଚ ସଂସ୍ଥାଟି 20 ଡିସେମ୍ବର 2010 ରେ ତାର ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ କଲା । ଯେହେତୁ ଏହା ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଅଂଶ ସଂସ୍ଥା ଅଟେ ଏବଂ ଏହା ପ୍ରଥମ ସ୍ଥିର ମୂଲ୍ୟନ ବିନିଯୋଗ ତାରିଖର ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ କରିନାହିଁ ଏହା ଆଇପିଆର 2007 ଅନୁସାରେ ଏକ ନୂଆ ସଂସ୍ଥା ଭାଗ୍ ଫେରସ୍ତ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚନା କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଯୋଗ୍ୟତାର ସଠିକ୍ ଭାବେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇ ନଥିବାରୁ ଅତିରିକ୍ତ ମଞ୍ଜୁରୀ ବାଧ୍ୟତା 3.05 ଲକ୍ଷ ସହିତ 35.50 ଲକ୍ଷ ଭାଗ୍ ଫେରସ୍ତ କରିବାକୁ ପଡିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ ଡିଆଇ କହିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2014) ଯେ, 14.00 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପୁନଃପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଛି ଏବଂ ବଳକା ପରିମାଣର ପୁନଃପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଚାଲିଛି ।

3.8.3.5 ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ଶିଳ୍ପ ସଂକ୍ରାନ୍ତ ଉନ୍ନୟନ ସାହାଯ୍ୟ (ଏସଆଇପିଏ)ରେ ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ସଂପ୍ରସାରଣ

ଆଇପିଆର 2001 ଖଣ୍ଡ-4.2 (କ) ରେ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ଅନୁକମ୍ପାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ନୂଆ ଅତି ବୃହତ୍ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡିକୁ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ପ୍ରୋସାହନର ପ୍ୟାକେଜ୍ (ଏସଆଇପିଏ) ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ତିଆରି ଜିନିଷର ବିକ୍ରି ଉପରେ ଭାଗ୍ ଦେୟ ଉପରେ 50 ପ୍ରତିଶତ ବିକ୍ରି କର ଦିଆଯିବ ।

ଡିଆଇ (30 ମାର୍ଚ୍ଚ 2006) ପାରାଦ୍ୱାପର ଏକ ସଂସ୍ଥା ଏସଆଇପିଏ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ସୁପାରିଶ କଲେ ଏବଂ ଫେବୃଆରୀ 2008 ଏବଂ ଫେବୃଆରୀ 2013 ମଧ୍ୟରେ 2004-10 ବର୍ଷ ପାଇଁ 10.21 କୋଟି ଟଙ୍କା ଭାଗ୍ ଫେରସ୍ତ ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁରୀ କଲେ । ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ 9.70 କୋଟି ଟଙ୍କା ବକ୍ଷା ହେଲା । ଅତିର୍ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କଲା ।

- ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ ଅନୁଯାୟୀ ଭାଗ୍ ଫେରସ୍ତ ସଂସ୍ଥାର ତିଆରି ଜିନିଷର ବିକ୍ରି ଉପରେ ଦିଆଯିବା କଥା । ଯଦିଓ ପାରାଦ୍ୱାପର ସଂସ୍ଥା ଉଭୟ ତିଆରି ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସଂପୃକ୍ତ । ଭାଗ୍ ଫେରସ୍ତ ତିଆରି ବସ୍ତୁର ବିକ୍ରି ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ନ ହୋଇ ବିକ୍ରି ମୂଲ୍ୟ ଯାହା ବାଣିଜ୍ୟ ବସ୍ତୁର ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ହୋଇଛି ।
- ଓଡିଶା ଭାଗ୍ ଆକ୍ଟ 2004 ଅନୁସାରେ ଯେହେତୁ ସଂସ୍ଥାଟି ପଞ୍ଜିକୃତ ବେପାରୀ ଉତ୍ପାଦନ କର ଦେୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅନ୍ତରଣ କର କ୍ରେଡିଟ୍ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ । ତେଣୁ ଭାଗ୍ ଫେରସ୍ତ ନେଟ୍ କର ବାଧ୍ୟତାର 50 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥିର ହେବା ଉଚିତ୍ । ଡିଆଇ କିନ୍ତୁ 2008-11 ବର୍ଷ ପାଇଁ 1.35 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନ୍ତରଣ କର କ୍ରେଡିଟ୍ ବିଚାରକୁ ନ ନେଇ 4.72 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁରୀ କଲେ 2008-11 ବର୍ଷ ପାଇଁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ପାଦନ କରର 50 ପ୍ରତିଶତ ଫେରସ୍ତ, ତେଣୁ 0.67 କୋଟି ଟଙ୍କା (ଯାହା ଅନ୍ତରଣ କର କ୍ରେଡିଟ୍ 1.35 କୋଟି ଟଙ୍କାର 50 ପ୍ରତିଶତ) ଅଧିକ ଫେରସ୍ତକୁ ସୂଚାଉଛି ।

ଉତ୍ତରରେ ଡିଆଇ କହିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2014) ଉପକାର ପ୍ରାପ୍ତ ସଂସ୍ଥାଗୁଡିକୁ ଉପଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାଗୁଡିକ ଭାଗ୍ ଦେୟର ଯାହା ତିଆରି ଜିନିଷର ବିକ୍ରି ମୂଲ୍ୟ କେବଳ ତିଆରି ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ ଅତୀତ ସମୟ ଦାବି ଉପରେ ଭାଗ୍ ଅତିର୍ ପାଇଁ କୁହାଯାଇଛି । ସେମାନେ ପୁଣି କହିଲେ ଯେ ପ୍ରୋସାହନର ସଂପ୍ରସାରଣ ଘଟଣାର ସମାଧାନ ନ ହେବା ଯାଏ ବଦ କରାଯାଇଛି ।

3.8.3.6 ନିଜସ୍ବ ଶକ୍ତି ପ୍ଲାଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକୁ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଶୁଳ୍କରେ ରିହାତି

ଆଇପିଆର 2007 ପାରା 20.2 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ନୂଆ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା, ଯେଉଁମାନେ ନିଜସ୍ବ ଶକ୍ତି ପ୍ଲାଣ୍ଟ (ସିପିପି) ସ୍ଥାପନ କରୁଛନ୍ତି ନିଜର ବ୍ୟବହାର ଉପରେ ପ୍ଲାଣ୍ଟର ସ୍ଥାପନ ତାରିଖରୁ 5 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଶୁଳ୍କ(ଇଡି) ଉପରେ ରିହାତି ପାଇବେ । ଏଥିପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଶକ୍ତି ବିଭାଗ 8 ଅଗଷ୍ଟ 2008 ରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ପରାମର୍ଶ ଜାରି କଲେ ।

2007-14 ମଧ୍ୟରେ ଆଇପିଆର 2007 ଅନୁଯାୟୀ ସିପିପି ଉପରେ ଇଡି ରିହାତି ପାଇଁ ତିନୋଟି ଦରଖାସ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ସମସ୍ତ ତିନୋଟି ଦରଖାସ୍ତ ତିଆରି ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଅଗ୍ରଗତିରେ ଅଛି । ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ତିଆରି ନଥି, ନଅ ଜିଲ୍ଲା ଶିଳ୍ପ କେନ୍ଦ୍ର (ଡିଆଇସି)ର ପ୍ରସାର ଉପରେ ଆଇପିଆର 2001 ଅନୁସାରେ 24 ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା ପାଇଁ ଇଡି ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ । 24ଟି ଘଟଣା ମଧ୍ୟରୁ 10 ଟିର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରିବାରୁ ଅତିର୍କ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଇଡିରେ ରିହାତି ଯୋଗ୍ୟତା ସ୍ଥିରୀକୃତରେ ଅନିୟମିତତା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କଲା ।

- 2009-13 ମଧ୍ୟରେ ଚାରିଟି ସରକାର ଗୋଟିଏ ଆଲୁମିନିୟମ ପ୍ଲାଣ୍ଟ¹⁰⁹ ନଅଟି ସିପିପି ଯୁନିଟ୍ ପ୍ରତ୍ୟେକ 135 ମେଗାଓୟାର୍ ପାଇଁ ତିଆରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏକକର ସ୍ଥାପନ ତାରିଖଠାରୁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଜସ୍ବ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଇଡିରେ ରିହାତି ପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏକକର ପ୍ରଥମ ସ୍ଥିର ମୂଲ୍ୟନ ବିନିଯୋଗ ତାରିଖ ଠାରୁ ଇଡିରେ ରିହାତି ପାଇଁ ସମସ୍ତ ନଅଟି ଏକକ ଆଇପିଆର 2001 ରେ ଯୋଗ୍ୟତା ସ୍ଥିରୀକୃତ ହେଲା ।

ଅତିର୍କ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କଲା ଯେ 15 ଫେବୃଆରୀ 2007 ରେ ଇଡିକୋ ଜମି ପାଇଁ ବିନିଯୋଗ ସହିତ ଆଲୁମିନିୟମ ପ୍ଲାଣ୍ଟର ଆଇପିଆର 2001 ର ଅବଧି ଭିତରେ ସିପିପି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ସହିତ ବର୍ଦ୍ଧିତ ସାମର୍ଥ୍ୟ 675 ମେଗାଓୟାର୍‌ରୁ 1,350 ମେଗାଓୟାର୍‌କୁ ସଂପ୍ରସାରଣ ପ୍ରସାର ଏସଏଲଏନଏ(ଇପିକଲ) କୁ 27 ନଭେମ୍ବର 2008 ରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାଟି ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସହିତ 675 ମେଗାଓୟାର୍ ସିପିପି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଏପ୍ରିଲ 2007 ରେ ବୁଝାମଣା ସ୍ମାରକପତ୍ର(ଏନଓୟୁ) ଦସ୍ତଖତ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ସଂସ୍ଥାଟିର ବର୍ଦ୍ଧିତ ସାମର୍ଥ୍ୟ ସିପିପି ସ୍ଥାପନର ଯୋଜନା ଆଇପିଆର 2001 ଫଳପ୍ରଦ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ନଥିଲା । ଏହି କାରଣରୁ ବର୍ଦ୍ଧିତ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଆଇପିଆର 2001 ଏବଂ ଆଇପିଆର 2007 ଅନୁଯାୟୀ ଅଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ଯାହା 15720.03 ମିଲିୟନ ଏକକ ଉପରେ ଭୁଲ୍ ଇଡି ରିହାତି 314.40 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ସୂଚାଉଛି ।

ଡିଆଇ ଉତ୍ତରରେ କହିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2014) ଯେ ସଂସ୍ଥାଟି ଇଡିକୋ ଜମି ପାଇଁ 15 ଫେବୃଆରୀ 2007ରେ ବିନିଯୋଗ କରିଛି ଯାହା ଆଇପିଆର 2001 ମଧ୍ୟରେ ଅଛି । ଏହି କାରଣରୁ ଇଡି ରିହାତିର ସୁପାରିଶ ଆଇପିଆରର ବିହିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଯେହେତୁ ସଂସ୍ଥାଟିର ସଂପ୍ରସାରଣ ସିପିପି ସାମର୍ଥ୍ୟ 1350 ମେଗାଓୟାର୍‌କୁ ପ୍ରସାର ଆଇପିଆର 2001 ରେ ନ ଥିଲା କାରଣ ଏମଓୟୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସହିତ ଏପ୍ରିଲ 2007ରେ ଦସ୍ତଖତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ପାଇଁ ସିଏଏଫ୍ ଏସଏଲଏନଏ (ଇପିକଲ) କୁ 27 ନଭେମ୍ବର 2008 ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯାହା ଆଇପିଆର 2007 ର ଫଳପ୍ରଦ ତାରିଖ ବାହାରେ ।

- ଡିଆଇ ଗୋଟିଏ ଷ୍ଟିଲ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ¹¹⁰, ସମ୍ବଲପୁର ଛଅଟି ସିପିପି ଯୁନିଟ୍ ସମୁଦାୟ 376 ମେଗାଓୟାର୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ସାମର୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ 14 ଜୁନ୍ 2006 ରୁ 25 ଅକ୍ଟୋବର 2011 ମଧ୍ୟରେ ଚାରିଟି ସରକାର ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏକକର ଆରମ୍ଭ ତାରିଖ ଠାରୁ ନିଜସ୍ବ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଇଡି ରିହାତିରେ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ ।

¹⁰⁹ ବେଦାନ୍ତ ଆଲୁମିନିୟମ ଲିମିଟେଡ୍ ।

¹¹⁰ ଭୁଷଣ ପାଞ୍ଜର ଆଷ୍ଟ ଷ୍ଟିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍(ବିପିଏସଏଲ) ।

ଅତିର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କଲା ଯେ, ଯଦିଓ ବିପିଏସଏଲ ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ସହିତ (ମେ 2002) ଏମଓୟୁ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୁଇଟି ସ୍ତରରେ 135 ମେଗାଓୟାର୍ ଲେଖାଏଁ 270 ମେଗାଓୟାର୍ ସିପିପି ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଥିଲା । ଏହା 246 ମେଗାଓୟାର୍ ସିପିପି ସ୍ଥାପନ କଲା (40 ମେଗାଓୟାର୍ ପାଞ୍ଚଟି + 60 ମେଗାଓୟାର୍ + 2x8 ମେଗାଓୟାର୍ + 130 ମେଗାଓୟାର୍) ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2009 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଅଥଚ ଏସଏଲଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁସିଏ/ ଏଟଏଲସିଏ ଠାରୁ କୌଣସି ଅନୁମତି ବର୍ଦ୍ଧିତ ସାମର୍ଥ୍ୟ 130 ମେଗାଓୟାର୍ (376 ମେଗାଓୟାର୍ - 246 ମେଗାଓୟାର୍) ର ନିଆଯାଇ ନଥିଲା । ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ ସଂପ୍ରସାରିତ ସିପିପି ସାମର୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ବିପିଏସଏଲ 29 ମାର୍ଚ୍ଚରେ 2007ରେ ପରିବେଶ ମଞ୍ଜୁରି ପରିବେଶ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ (ଏମଓଇଏଫ) ଠାରୁ ପାଇଥିଲା, ଯାହା ଏହି ଶିକ୍ଷ ପାଇଁ ପୂର୍ବ ସର୍ତ୍ତ ଥିଲା । ତେଣୁ ତିଆରି ଦ୍ୱାରା ସୁପାରିଶ ହୋଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ 130 ମେଗାଓୟାର୍ ଏକକର ଇତି ରିହାତି ଯାହାପାଇଁ ଏମଓଇଏଫ ଠାରୁ ଏନଓସି ଆଇପିଆର 2001 ର ଫଳପ୍ରଦ ତାରିଖ ବାହାରେ ମିଳିଥିଲା ତାହା ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନଥିଲା ।

ଏହି କାରଣରୁ, ବର୍ଦ୍ଧିତ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଆଇପିଆର 2001 ଜିମା ଆଇପିଆର 2007 ଅନୁସାରେ ପ୍ରୋକ୍ସାହନ ପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଥିଲେ ଯାହା 1927.74 ଏମୟୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାର ଉପରେ 38.56 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଭୁଲ୍ ଇଡି ରିହାତିକୁ ସୁଚାଉଛି ।

ତିଆରି ଉତ୍ତରରେ କହିଲେ(ଅଗଷ୍ଟ 2014) ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥିର ମୂଲ୍ୟନ ବିନିଯୋଗ 9 ଏପ୍ରିଲ 2003 ରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ଆଇପିଆର 2001 ମଧ୍ୟରେ ଅଛି ଏବଂ ସଂସ୍କାରିତ ସ୍ତର ସ୍ତର ଦେଇ ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ କୌଣସି ନିଷେଧ କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ଜିଓସ୍ ସହିତ 270 ମେଗାଓୟାର୍ ପାଇଁ ଏମଓୟୁ ଦସ୍ତଖତ ହୋଇଥିଲା ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ ଓଡିଶା ସରକାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ, ଏସଏଲଏନଏ କୁ କୌଣସି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଏମଓଇଏଫଙ୍କ ଠାରୁ ଆଇପିଆର 2007 ର ଫଳପ୍ରଦ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ଦରକାରୀ ମଞ୍ଜୁରି ନିଆଯାଇ ନଥିଲା । ତେଣୁ ସଂସ୍କାରିତ ଆଇପିଆର 2001 ପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

- ତିଆରି ଆଇପିଆର 2001 ଅଧିନରେ ଦୁଇଟି ସ୍ତରରେ ଗୋଟିଏ ପାଓ୍ୱାର ପ୍ଲାଣ୍ଟ¹¹¹, ଝାରସୁଗୁଡାକୁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସିପିପିର ଦୁଇଟି ଯୁନିଟ୍ (12 ମେଗାଓୟାର୍ + 25 ମେଗାଓୟାର୍) ପାଇଁ ଇଡି ଦେୟରେ ରିହାତି ପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ ।

ଅତିର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କଲା ଯେ 25 ମେଗାଓୟାର୍ ସିପିପି ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟତା ସ୍ଥିର କରାହେଲା ପ୍ରଥମ ସ୍ଥିର ମୂଲ୍ୟନର ବିନିଯୋଗ ତାରିଖ 27 ଫେବୃଆରୀ 2007 କୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଯାହା ପ୍ଲାଣ୍ଟ ଏବଂ ମେସିନାରୀ ପାଇଁ ଯୋଗାଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅଗ୍ରାମ ଦେୟ ତାରିଖ ଥିଲା । ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ ସିପିପି ଏକକ ଏକ ଅତିରିକ୍ତ/ ପ୍ରସାରିତ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଶିକ୍ଷ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ସ୍ଥାନର ପତ୍ର ଆଇଇଏମ ଅନୁସାରେ (20 ଅକ୍ଟୋବର 2007) ଥିଲା ଏବଂ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ସହମତି ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପରିଷଦ (ଏସପିସିବି) ଓଡିଶା 03 ଡିସେମ୍ବର 2008 ରେ ନିଆଯାଇଥିଲା, ଏହି କାରଣରୁ ଏହି ସିପିପି ପାଇଁ (25 ମେଗାଓୟାର୍) ଇଡି ରିହାତି ଯୋଗ୍ୟତା ସ୍ଥିର ମୂଲ୍ୟନର ବିନିଯୋଗ ଆରମ୍ଭ ଆଇପିଆର 2001 ର ଫଳପ୍ରଦ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଛି ବୋଲି କହିହେବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଏଆଇପିପିଏଲ ସପକ୍ଷରେ ଇଡିରେ ରିହାତି ଏକ ଅନିୟମିତ ସୁପାରିଶ ଅଟେ ଯାହା 12.06 କୋଟି ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପାକୁ ସୁଚାଉଛି ।

¹¹¹ ଆକସନ ଇସାର୍ ଏବଂ ପାଓ୍ୱାର (ପି) ଲିମିଟେଡ୍ (ଏଆଇପିପିଏଲ) ।

ଡିଆଇ ଉତ୍ତରରେ କହିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2014) ଯେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥିର ମୂଲ୍ୟନର ବିନିଯୋଗ ଜମି ଆକାରରେ ଅଗଷ୍ଟ 2004 ରେ ହୋଇଛି । ତେଣୁ, ସଂସ୍ଥାଟି ଆଇପିଆର 2001 ଅଧିନରେ ରିହାତି ପାଇବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ । ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ସଂସ୍ଥାଟି ବର୍ଦ୍ଧିତ ସାମର୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ଆଇଇଏମ ଅକ୍ଟୋବର 2007 ରେ ପାଇଥିଲା ଏବଂ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ସହମତି, ଏସପିସିବି ଠାରୁ ଡିସେମ୍ବର 2008 ରେ ପାଇଥିଲେ । ତେଣୁ ସଂସ୍ଥାଟି ଆଇପିଆର 2001 ଅଧିନରେ ଇଡି ରିହାତି ପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ ।

3.8.4 ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣରେ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଓ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଅଭାବ ଗୁଡିକ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲା ।

3.8.4.1 ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା

ଓଡିଶା ଶିଳ୍ପ ସଂକ୍ରାନ୍ତ ସୁଗମକରଣ ଧାରା, 2004 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ଇପିକଲ ମୁଖ୍ୟ ବିଭାଗ ଏବଂ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷମତା (ଟିଏଫ୍) ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବ ଯିଏକି ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡିକର ସଂପାଦିତ ସ୍ଥିତି ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ବ୍ୟବଧାନରେ ସମୀକ୍ଷା କରିବେ ଏବଂ ଅସୁବିଧା ଗୁଡିକୁ ଦୂର କରିବେ । ଧାରାରେ ଡିଏଲଏନଏ ଦ୍ଵାରା ଟିଏଫ୍ ଗଠନ ପ୍ରଣାଳୀର ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ।

ଏହି ଧାରା ଅନୁସାରେ ଇପିକଲ ଅଗଷ୍ଟ 2005 ରେ ସିଏମଡି, ଇଡକୋଙ୍କ ଅଧକ୍ଷତାରେ ଏକ ଟିଏଫ୍ ଗଠନ କଲା । ଅଥଚ ଟିଏଫ୍ ଦ୍ଵାରା ସଭାଗୁଡିକର ସବିଶେଷ ନଥିଲେ ନଥିଲା । ଅଧିକତଃ ଓଡିଶା ସରକାର ନଭେମ୍ବର 2009 ରେ ଇଡକୋ ଠାରେ ଆଇଡି ବିଭାଗ ସରକାର ସଚିବଙ୍କ ଅଧକ୍ଷତା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ନଅ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ଟିଏଫ୍ ଗଠନ କଲେ ଏବଂ ସିଏମଡି, ଇଡକୋ ସମିତି ଆବାହକ ହେଲେ । ଅଡିଟ୍ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କଲେ ।

- ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2009 ରୁ ଅଗଷ୍ଟ 2010 ମଧ୍ୟରେ 14ଟି ସଭା ଡକାହେଲା । ଅଥଚ କୌଣସି ସଭା ପରିଚାଳନା ହେଲା ନାହିଁ । ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ସ୍ଥିତି ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଟିଏଫ୍‌ର ସଭାଗୁଡିକ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2010 ପରଠାରୁ ନ ହେବା ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ସ୍ଥିତି ସମୀକ୍ଷାରେ ବିଳମ୍ବ ଘଟିଲା ଯେହେତୁ 134 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ଏସଏଲଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁସିଏ/ ଏଟଏଲସିଏ ଦ୍ଵାରା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା, ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାରେ ବିଫଳାୟୁକ୍ତ ଥିଲା ।

ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ଟିଏଫ୍ ଯାହା ଓଆଏଫ୍‌ଏ ଅନୁସାରେ ଗଠିତ ହେଲା ନାହିଁ ।

3.8.4.2 ମାସିକ ଅଗ୍ରଗତି ପ୍ରତିବେଦନ

ଆରଆଇସି/ ଡିଆଇସିର ମହା ପ୍ରବନ୍ଧକମାନଙ୍କ ସମ୍ମିଳନୀ (24 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2011) ରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆହେଲା ଯେ ,ଆଇଆଇସି/ଡିଆଇସି ଗୁଡିକ ସଂଶୋଧିତ ଫର୍ମାଟରେ ସିଙ୍ଗଲ ଡ୍ରାଇଣ୍ଡୋ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସଂପାଦନର ମାସିକ ପ୍ରତିବେଦନ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଛଅଟି ଆରଆଇସିଜ/ଡିଆଇସିଜ ମାସିକ ଅଗ୍ରଗତି ପ୍ରତିବେଦନ(ଏମପିଆର) ଡିସେମ୍ବର 2010 ପର ଠାରୁ ପ୍ରଦାନ କଲେ ନାହିଁ ଏବଂ 13 ଟି ଡିଆଇସିଜ/ ଆରଆଇସିଜ ମାସିକ ଅଗ୍ରଗତି ପ୍ରତିବେଦନ (ଏମପିଆର) 3 ରୁ 22 ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଲେ ନାହିଁ । ଏହି ଏମପିଆର ଗୁଡିକ ନ ଦେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଡିଆଇ, ଆରଆଇସି/ ଡିଆଇସିଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଲେ ନାହିଁ ।

3.8.5 ସିଙ୍ଗଲ ଡ୍ରାଇଣ୍ଡ/ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଯୁସି ଜମା ନ ହେବା

ଅତିରିକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କଲା ଯେ 2007-14 ମଧ୍ୟରେ ଡ୍ରାଇଣ୍ଡ ସିଙ୍ଗଲ ଡ୍ରାଇଣ୍ଡ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସଂପାଦନ ସ୍ଥିତି ଅଧୀନରେ ଇଣ୍ଟରନେଟ ସଂଯୋଗ ପାଇଁ ଓକାକ କୁ 43.37 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଡ୍ରାଇଣ୍ଡ / ଆରଥାଇସିମାନଙ୍କୁ 44.79 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦେଲା । ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ 18.00 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଯୁସିଜ ଆରଥାଇସି/ଡ୍ରାଇଣ୍ଡ ମାନେ ଦେଲେ ।

3.8.6 ଉପସଂହାର

ଶିକ୍ଷା ସଂକ୍ରାନ୍ତ ନୀତି ସଂକଳ୍ପ (ଆଇପିଆର), ରାଜ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷା ସଂକ୍ରାନ୍ତ ଅଭ୍ୟୁଦୟ ଏବଂ ବିନିଯୋଗ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇଁ ସିଙ୍ଗଲ ଡ୍ରାଇଣ୍ଡ ବ୍ୟବସ୍ଥା କୌଶଳ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏକ ନୀତି ଆଧାର ଅଟେ । 2 ମାର୍ଚ୍ଚ 2007 ଠାରୁ ଉପସ୍ଥାପନ ହେଲା ଯାହା ଶିକ୍ଷା ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଶିକ୍ଷା ସଂସ୍ଥାର ସ୍ଥାପନ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରୋତ୍ସାହନର ସଂପ୍ରସାରଣରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ସ୍ଥିର ସଂପାଦନ ଅତିରିକ୍ତ ଏହା ପ୍ରକଟ ହେଲା ଯେ ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ସିଏସଫର ସଂଖ୍ୟା କମ୍ ହେଉଛି । ଅଧିକତ୍ରୁ ଏସଏଲଏସଡବ୍ଲୁସିଏ / ଏଟଏଲସିଏ/ ଡିଏଲଏସଡବ୍ଲୁସିଏର ସଭାଗୁଡ଼ିକ ହେଉ ନଥିବାରୁ 2007-14 ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ସିଏସଫଗୁଡ଼ିକର ଫାଇନାଲ ଏବଂ ଇପିକଲ ଦ୍ୱାରା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନାରେ ବିଳମ୍ବ ହେଉ ବିଳମ୍ବ ହେଲା । ଅତିରିକ୍ତ ଅଧିକତ୍ରୁ ଆଇପିଆର ରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ସ୍ଥିତିରେ ଅଭାବ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର କଲା, ଯେପରିକି ସରକାରୀ ସ୍ଥାପନା ଶୁଳ୍କରେ ରିହାତି, ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କରର ଫେରସ୍ତ, ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଶୁଳ୍କରେ ରିହାତି ଇତ୍ୟାଦି ଅଯୋଗ୍ୟ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଦିଆଯାଇଛି । ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଅଭ୍ୟୁତ୍ଥାନ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଉନ୍ନତି ଦରକାର ।

ପୂର୍ବ ବିଭାଗ

3.9 ଅଟକଳରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ମୂଲ୍ୟ ଯୋଗୁଁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ

ଅଟକଳରେ ଅନାବଶ୍ୟକ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଯୋଗୁଁ 1.48 କୋଟିର ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା

ଓଡ଼ିଶା ପୂର୍ବ ବିଭାଗ ସଂହିତା ଧାରା 3.4.10 ଅନୁଯାୟୀ ଅଟକଳଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଲ୍ୟ ମଞ୍ଜୁରୀ ଏବଂ ଅତି ମିତବ୍ୟୟତା ପ୍ରଣାଳୀ ବ୍ୟବହାର କରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ସଂକରଣୋଲ ଖଜୁରାପଡା ଆରଡି ଠାରୁ 0/0 ରୁ 21/150 କିମି ଉନ୍ନତିକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶତକଡା (1.2 ପ୍ରତିଶତ କମ) ନିଲାମ ଆଧାରରେ 25.80 କୋଟି ରେ ଅଗଷ୍ଟ 2015 ରେ ସମାପ୍ତ ହେବ ବୋଲି ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ (ଅଗଷ୍ଟ 2013) କରାଗଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟର ଅଟକଳ ନିରୀକ୍ଷଣରୁ ଜଣାପଡିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2013) ଯେ ଏହା କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରା ରାସ୍ତା ଓ ଗୃହ (ରାସ୍ତା ଓ ଗୃହ) ବିଭାଜନ, ଫୁଲବାଣୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରା (ସି,ଇ), ବିଶ୍ୱବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରକଳ୍ପଙ୍କ ଦ୍ୱାରା (ନଭେମ୍ବର 2012) ରେ 26.12 କୋଟିରେ ନାବାର୍ଡ ଅଧୀନରେ ଆରଥାଇସିଏଫ - XVIII ସହାୟତାରେ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିଲା । ଗୋଟିଏ ଟିକ ଯୋଡି ରାସ୍ତା କାମ ଖନନ ପାଇଁ ଘନମିଟର ପ୍ରତି 86.70 ମୂଲ୍ୟରେ 2,12,291 ଘନମିଟରକୁ 1.84 କୋଟିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା । ମୂଲ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମାନ ହେଲା ଯେ ମୂଲ୍ୟଟି କଠିନ ମୃତ୍ତିକାରେ ମୂଲିଆ ଦ୍ୱାରା ମାଟି କାମ ଖନନ ଥିଲା ।

ଭିନ୍ନ ଏକ କାମ ମନମୁଣ୍ଡା -କଣ୍ଟାମାଳ-ଘଣ୍ଟପଡା-ସିନ୍ଦିଗୁଡା ରାସ୍ତା ଉନ୍ନତିକରଣ (ଏସଏଟ - 41) 2/700 ରୁ 5/650 କି. ମି. ଉପରୋକ୍ତ ବିଭାଜନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଜୁଲାଇ 2011ରେ ମଞ୍ଜୁର

ଲାଭ କଲା ଏହା ଦେଖାଗଲାଯେ 3,596 ଘନମିଟର ମାଟିକାମ ଯାହାକି ଉପାୟରେ ଖନନ ପାଇଁ ନିଆ ହେଲା । ଘନ ମିଟର ପ୍ରତି ମୂଲ୍ୟର ପ୍ରଭେଦ 16.36 ଟଙ୍କାରୁ ନଭେମ୍ବର 2012 ରେ 86.70 ଟଙ୍କା ଯାହାକିରୁ ହସ୍ତଚାଳିତ ଉପାୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହନର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଲେଖା ପରୀକ୍ଷା ଦଳ ଓ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ, ଦକ୍ଷିଣ (ରାସ୍ତା ଓ ଗୃହ) ଉପବିଭାଗ, ପୁଲବାଣୀଙ୍କ ସହ ଯୁଗ୍ମ ପାର୍ଥକ ସତ୍ୟାପନରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଖନନ କାର୍ଯ୍ୟ ଯାହାକି ଉପାୟରେ କରାଯାଉଥିଲା ।

ଅତଏବ ଅଟକଳରେ ଯାହାକିରୁ ହସ୍ତଚାଳିତ ଉପାୟରେ ଖନନ କାର୍ଯ୍ୟର ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଯୋଗୁଁ ଆଇଟମ (ଟିନ) ମୂଲ୍ୟ ବଢ଼ିଯାଇ 1.49 କୋଟିରେ ଅଧିକ ହେଲା । ଯେହେତୁ କାମଟି ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଶତକଡ଼ା ମୂଲ୍ୟ ଭିତ୍ତିରେ ଆକଳନ ମୂଲ୍ୟର 1.2 ପ୍ରତିଶତ କମରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା , ଅଧିକ ବୟସ୍କ ଏବଂ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ (1.48 କୋଟି ଟଙ୍କା ରେ 1.2 ପ୍ରତିଶତ କମ) ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେକି 22.10 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା, 31,416 ଘନମିଟର ମାଟିକାମ କରିବା ପାଇଁ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) ସୁଦ୍ଧା ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଲେଖା ପରୀକ୍ଷା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ସରକାର (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଗ୍ରହଣ କରି କହିଲେ ଯେ (ହାଇଡ୍ରାଭଲିକ) ଜଳଚାଳିତ ଉତ୍ଖାନନକାରୀ ବ୍ୟବହାର କରି ମାଟିକାମ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ।

3.10 ଶିଳାପୁ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଠାରୁ ସରକାରୀ ପାଉଣାର ଅଣ ଅସୁଲି

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଶିଳାପ ସତ୍ତ୍ୱେ 1.52 କୋଟି ଟଙ୍କା ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ସମାପିତ କ୍ଷତି ଠିକାଦାରଙ୍କ ଠାରୁ ଆଦାୟ ହେଉନାହିଁ

ମାନକ ଏଫ-ଟୁ (F_2) ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତର ଧାରା 2(ଏ) ଏବଂ 2(ବି) (i) ଅନୁଯାୟୀ ନିଲାମରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଠିକାଦାର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମୋଦିତ ସମୟ କଡ଼ା କଡ଼ି ଭାବେ ପାଳନ କରିବା କଥା ଏବଂ ଯଦି ଠିକାଦାର ବିଳମ୍ବ କରନ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟର ଆକଳିତ ମୂଲ୍ୟରୁ 10 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷତି ପୂରଣ ଦେବା କଥା । କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତିରେ ଅସଫଳ ହେଲେ ଚୁକ୍ତିଟି ନାକଟ ହେବ ଏବଂ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଠାରୁ ବଳକା କାର୍ଯ୍ୟର 20 ପ୍ରତିଶତ ମୂଲ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ଆଦାୟ ହେବ ।

ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ¹¹² ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ପ୍ରତ୍ୟୟମାନ ହେଲା ଯେ ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାର ଆରଥାଇଡିଏଫ-ଭି ମାଧ୍ୟମରେ ଗୋପ -ବାଲିଘାଇ ରାସ୍ତା 00 ରୁ 18/00 କି.ମି ଉନ୍ନତିକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ 6.22 କୋଟିରେ ଜୁନ 2011 ରେ ସମାପ୍ତି ପାଇଁ ଜୁନ 2010 ରେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁଯାୟୀ, ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅନେକ ନୋଟିସ ପଠାଯିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଠିକାଦାର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦିନରେ 1.48 କୋଟିର କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ଚୁକ୍ତିର 2(ଏ) ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ 0.67 କୋଟି ସମାପିତ କ୍ଷତି କାର୍ଯ୍ୟ ଠିକ୍ ସମୟରେ ସମାପ୍ତ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅସୁଲ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ପାଉଣା 1.24 କୋଟି ଟଙ୍କା ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରେ 5.26 କୋଟି ମୂଲ୍ୟର ବଳକା କାର୍ଯ୍ୟ ଠିକାଦାର ପରିତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2011) । ସରକାର ଚୁକ୍ତି ଶେଷ କରି (ଅଗଷ୍ଟ 2012) ଠିକାଦାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅସଂପାଦିତ କାର୍ଯ୍ୟର 20 ପ୍ରତିଶତ ମୂଲ୍ୟର ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଅସୁଲି ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ । ଚୁକ୍ତି ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ ,ସେଥିପାଇଁ 0.67 କୋଟି ସମାପିତ କ୍ଷତି (ଏଲଡି) ଆକଳନ ମୂଲ୍ୟର 10 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ 1.05 କୋଟି ଛାଡ଼ି ଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର 20 ପ୍ରତିଶତ ମୋଟ 1.72 କୋଟି ଠିକାଦାରଙ୍କ ଠାରୁ ଅସୁଲ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ।

¹¹² ରାସ୍ତା ଏବଂ କୋଠାଘର(ଆର ଆଣ୍ଡ ବି) ଡିଭିଜନ, ପୁରୀ ।

ମାତ୍ର 19.80 ଲକ୍ଷ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଠାରୁ (ନଭେମ୍ବର 2012) ଅଧିକାର ରହିତ କରାଗଲା ଏବଂ ବଳକା 1.52 କୋଟି ସମାପିତ କ୍ଷତି ଏବଂ ଶାସ୍ତି ଅଣାଯାଇ ରହିଲା (ଫେବୃୟାରୀ 2014) ।

ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରଣା ବୁକ୍ସ ଅନ୍ତରାଳ ପୂର୍ବରୁ 23.62 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ (ଡିସେମ୍ବର 2011) କରିଥିଲେ ଯାହା ସମାପିତ ଏବଂ ଶାସ୍ତି ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିତ ହୋଇପାରିନାହିଁ ।

ଯେତେବେଳେ ସରକାର ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ସାକାର କରି କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଠିକାଦାରଙ୍କ ହିସାବ ଖାତାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନ ଥିଲା, ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରଣା ବଳକା ରାଶି ଆସୁଛି ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ । ଏଥି ସହ, ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଗଲା ଯେ , ଠିକାଦାରଙ୍କ ଠାରୁ ଶାସ୍ତି ଓ ସମାପିତ କ୍ଷତିର ଅସୁଲି ପାଇଁ ସତ୍ୟ ଦାବି ନୋଟିସ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରଣା କୁ ଉପଦେଶ ଦିଆଗଲା ।

3.11 ବୈଧତା ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ନିଲାମ ବୁଡାନ୍ତ କରଣ ନ ହେବାରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ

ସଂପ୍ରସାରିତ ବୈଧ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ନିଲାମ ବୁଡାନ୍ତ କରଣ ନ ହେବାରୁ ପୁନଃ ନିଲାମ ଜନିତ 1.11 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ବ୍ୟୟ

ଓଡିଶା ପୂର୍ବ ବିଭାଗ ସଂହିତା ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡ ଧାରା 3.5.18, ନିମ୍ନ ଟିକ୍ସଣୀ (IV) ଅନୁଯାୟୀ, ନିଲାମ ଗୁଡିକ, ନିଲାମ ପ୍ରାପ୍ତିର ବିହିତ ଅନ୍ତିମ ଦିନର ତିନିମାସ ମଧ୍ୟରେ ବୁଡାନ୍ତ କରିବା ଉଚିତ ଯଦି ନିଲାମ ସ୍ଥିର କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଯାହାକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ମୁକ୍ତ ରଖିବା ପାଇଁ ନିବେଦନକାରୀର ମତାମତ ଲୋଡିବା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ ।

ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରଣା (ଇଇ) ଖୋର୍ଦ୍ଧା (ରାସ୍ତା ଓ ଗୃହ) ବିଭାଜନଙ୍କ ନଥିପତ୍ର ଯାହାରୁ ଜଣାପଡିଲା (ନଭେମ୍ବର 2013) ଯେ (ଆରଥାଇଡିଏଫ-XVII) ସହାୟତାରେ ନାବାତ ଅଧିନରେ, ନୟାଗଡ ଜିଲ୍ଲାର ଖଣ୍ଡପଡା-ଫତେଗଡ ରାସ୍ତା 20.700 କି.ମି ରୁ 39.000 କି.ମି ଉନ୍ନତିକରଣ କାର୍ଯ୍ୟର ନିଲାମ ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରଣା (ଇଇ), ବିଶ୍ୱବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରକଳ୍ପଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତକାଯାଇଥିଲା । (ମାର୍ଚ୍ଚ 2011) ନିଲାମ ଗ୍ରହଣର ଶେଷ ତାରିଖ ଥିଲା 28 ଅପ୍ରେଲ 2011 । ନିଲାମ ଆହ୍ୱାନର ନୋଟିସର ଜବାବରେ ଆଠଟି ଯାଚନ ଦର ଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ନିଲାମ ବୈଧ ଅବଧି 27 ଜୁଲାଇ 2011 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା । ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରଣା ପ୍ରଥମ ସର୍ବନିମ୍ନ ତାକ 8.83 କୋଟି, ଆକଳନ ମୂଲ୍ୟ 10.39 କୋଟିର 15 ପ୍ରତିଶତ କମକୁ ସୁପାରିଶ (2 ଜୁନ 2011) କଲେ । ଯାହାବି ହେଉ, ସରକାର ବୈଧ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ନିଲାମ ବୁଡାନ୍ତ କଲେ ନାହିଁ ଏବଂ ସର୍ବନିମ୍ନ ନିଲାମ ତାକାଳୀକୁ ବୈଧ ଅବଧି ସଂପ୍ରସାରଣ କରିବା ପାଇଁ କହିଲେ । ଜବାବରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ନିଲାମ ତାକାଳୀକୁ ବୈଧ ଅବଧିକୁ ଦୁଇଥର ସଂପ୍ରସାରିତ କଲେ (28 ଜୁଲାଇ 2011 ରୁ 28 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2011 ଏବଂ 29 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2011 ରୁ 28 ନଭେମ୍ବର 2011) । ସଂପ୍ରସାରିତ ବୈଧ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ନିଲାମ ବୁଡାନ୍ତ କରିବା ବଦଳରେ, ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରଣା ପୁନଃ ସଂପ୍ରସାରଣ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କଲେ, ଯାହା ଠିକାଦାର ରାଜି ହେଲେ ନାହିଁ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସର୍ବନିମ୍ନ ନିଲାମ ତାକାଳୀ ଦ୍ୱୟ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଠିକା ପ୍ରସ୍ତାବର ବୈଧ ଅବଧିକୁ ସଂପ୍ରସାରଣ କରିବାକୁ ମନା କରି ଦେଇଥିଲେ । ସଂପ୍ରସାରିତ ବୈଧତା ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସର୍ବନିମ୍ନ ନିଲାମ ତାକାଳୀଙ୍କ ନିଲାମ ବୁଡାନ୍ତ ନ କରିବା କାରଣ ମଧ୍ୟ ନଥିରେ ନ ଥିଲା । ଶେଷରେ ସରକାର ଉପରୋକ୍ତ ନିଲାମଗୁଡିକୁ ବାଟିଲ (ଫେବୃୟାରୀ 2012) ମଞ୍ଜୁର କଲେ । ପୁନଃ ନିଲାମ ଯୋଗୁଁ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2012) କାମଟି ଏକକ ନିଲାମ ତାକାଳୀକୁ 9.94 କୋଟି ମୂଲ୍ୟରେ ଫେବୃୟାରୀ 2014 ରେ ସମାପ୍ତି ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ (ଅଗଷ୍ଟ 2012) କରାଗଲା ଏବଂ କାମଟି ଚାଲୁ ରହିଛି ।

ଯେହେତୁ, ଏପରିକି ସଂପ୍ରସାରିତ ବୈଧ ଅବଧିର ନିଲାମ ବୁଡାନ୍ତ ନ କରିବାରୁ 1.11 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ କେବଳ ହୋଇନି ଜନ ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଏହାର ସୁଫଳରୁ ବି ବଞ୍ଚିତ ହେବାକୁ ପଡିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଜୁଲାଇ 2014) ଯେ ପୁନଃ ନିଲାମ କରି କାମଟିକୁ ସବୁ ରକମର ସମାପ୍ତ ହେଲା କିନ୍ତୁ ପ୍ରଥମ ନିଲାମ ତାଙ୍କ ରୂପାନ୍ତ କରଣର ବିଳମ୍ବ କାରଣରୁ ପୁନଃ ନିଲାମ ଜନିତ 1.11 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ସଂପର୍କରେ ସରକାର ରୁପ୍ତ ରହିଲେ ।

3.12 ବୈଧତା ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ତୁଚ୍ଛି ସ୍ବାକ୍ଷର ନ ହେବାରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ

ବୈଧତା ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ତୁଚ୍ଛି ସ୍ବାକ୍ଷର ନ ହେବାରୁ ପୁନଃ ନିଲାମ ଜନିତ 4.73 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ବ୍ୟୟ

ଓଡ଼ିଶା ପୂର୍ବ ବିଭାଗ ସଂହିତା ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡ ଧାରା 3.5.18, ନିମ୍ନ ଟିସଣା (IV) ଅନୁଯାୟୀ, ନିଲାମ ଗୁଡ଼ିକ, ନିଲାମ ପ୍ରାପ୍ତିର ବିହିତ ଅନ୍ତିମ ଦିନର ତିନିମାସ ମଧ୍ୟରେ ରୂପାନ୍ତ କରିବା ଉଚିତ ଯଦି ନିଲାମ ସ୍ଥିର କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଠିକା ପ୍ରସ୍ତାବକୁ କୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ମୁକ୍ତ ରଖିବା ପାଇଁ ନିବେଦନକାରୀର ମତାମତ ଲୋଡ଼ିବା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ ।

ଆରମ୍ଭାଦିଏଫ -XVIII ସହାୟତାରେ ନାବାର୍ଡ ଅଧିନରେ ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲାରେ ଚିଟିଲାଗଡ଼ -ଫାପସି ପୂର୍ବ ବିଭାଗ ରାସ୍ତା ପ୍ରସଫୁଳ୍ଲକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରୀ, ବିଶ୍ୱବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରକଳ୍ପ, ଓଡ଼ିଶା ନିଲାମ ଆହ୍ୱାନ (5 ଅପ୍ରିଲ 2013) କରିଥିଲେ । ନିଲାମ ଗ୍ରହଣର ଅନ୍ତିମ ଦିବସ 6 ମେ 2013 ଏବଂ ବିଧି ମାନ୍ୟତା ଦିବସ 4 ଅଗଷ୍ଟ 2013 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା । ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମାନ ହେଲା ଯେ ବୈଷୟିକ ନିଲାମ ତାଙ୍କ 14 ମେ 2013 ରେ ଖୋଲାଗଲା । ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ କମିଟି ନିଲାମର ମୂଲ୍ୟାୟନ 13 ଜୁନ 2013 ଅର୍ଥାତ୍ ଗୋଟିଏ ମାସ ପରେ କଲେ । ଯେତେବେଳେ ତିନୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପର ନିଲାମ ତକାଳୀଙ୍କ ତାଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ 18 ଜୁନ 2013 ରେ ଖୋଲାଗଲା, ଏଥିରୁ ଦେଖାଗଲା ସର୍ବନିମ୍ନ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କ 19.23 କୋଟି ଯାହା ଆକଳିତ ମୂଲ୍ୟ 22.81 କୋଟିର 15.7 ପ୍ରତିଶତ କମ୍ ଥିଲା । ନିଲାମ କମିଟି 2 ଜୁଲାଇ 2013 ରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଯନ୍ତ୍ରୀ ତଥା – ଶାସନ ସଚିବ ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟକୁ ବିଚାର କଲେ ଯାହା ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚାରିମାସ ଉପରେ 01 ଅଗଷ୍ଟ 2013 ରେ ଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିଲା । ସର୍ବନିମ୍ନ ନିଲାମ ତକାଳୀଙ୍କୁ 6 ଅଗଷ୍ଟ 2013 ତୁଚ୍ଛି ସ୍ବାକ୍ଷର ପାଇଁ ରେଜେକ୍ଟ୍ ତାଙ୍କ ଯୋଗେ ଯୋଗାଯୋଗ କଲେ । ଯଦିଓ ସର୍ବନିମ୍ନ ନିଲାମ ତକାଳୀ ତାଙ୍କ ଉତ୍ସୁକତାର (25 ଜୁନ 2013) ବୈଧତା ଅବଧିକୁ 3 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂପ୍ରସାରଣ କରିଥିଲେ । ସେ କାମ କରିବା ଟିଠି (7 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013) ଯାଏ ନ ପାଇବାରୁ, ଉଚ୍ଚତ ଦରରେ ଜିନିଷ ପତ୍ର ଓ ମଜୁରୀର ଅସଂଭାବିକ ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ କାମ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥତା ପ୍ରକାଶ (7 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013) କଲେ ।

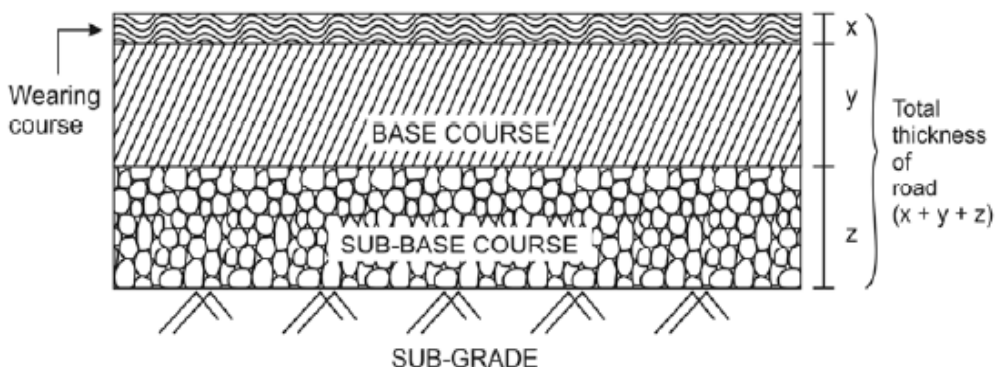
ଦ୍ୱିତୀୟ ସର୍ବନିମ୍ନ ନିଲାମ ତକାଳୀ ମଧ୍ୟ ନିଲାମର ବୈଧତା ପୁନଃ ସଂପ୍ରସାରଣ କରିବା ପାଇଁ ମନା କରିଦେଲେ ଯେହେତୁ ସରକାର ଅନୁସୂଚିତ ଦରର ପୁନଃ ନିରୀକ୍ଷିତ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରି ସାରିଥିଲେ ଯାହା ପାଖାପାଖି ପାଞ୍ଚରୁ ଛଅ ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ ଥିଲା । କାମଟି ପୁନଃନିଲାମର 23.96 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଫେବୃୟାରୀ 2016 ରେ ସମାପ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ (ଫେବୃୟାରୀ 2014) କରାଗଲା । ଏଣୁ ନିଲାମ ରୂପାନ୍ତ କରଣରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ ସଂପ୍ରସାରିତ ବୈଧତା ଅବଧି ରେ ତୁଚ୍ଛି ନ ହୋଇ ପୁନଃ ନିଲାମ କରିଆରେ କାମ କରିବାରୁ 4.73 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ହେଲା ।

ସରକାର ଉତ୍ତରରେ କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ସଂହିତାର ଧାରା ଅନୁସାରେ ସବୁ ରକମର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିଆଯାଇଥିଲା । ଯଦିଓ ବୈଧତା ଅବଧିରେ ନିଲାମ ତାଙ୍କ ସମାପ୍ତି ହୋଇଅଛି ଏବଂ ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ, ସଂପ୍ରସାରିତ ବୈଧତା ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗାଯୋଗ ହୋଇଥିଲା । କୃତ ନିଲାମ ତକାଳୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମୂଳକ ଭାବେ ତୁଚ୍ଛିରେ ପ୍ରବେଶକୁ ଏତାଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତ କଥା ଏହା ଯେ ପଛତି ସମୟୋଚିତ ଭାବେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟହେଲା ନାହିଁ ବରଂ ଶେଷ ସୋପାନରେ ବିଳମ୍ବ ହେଲା ।

3.13 ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ

ଭାରତୀୟ ରୋଡ୍ କଂଗ୍ରେସ ନିୟମ ନ ମାନି ବାଲି ଆସରଣ ବାବଦକୁ ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ 7.54 କୋଟି ଟଙ୍କା

ଭାରତୀୟ ରୋଡ୍ କଂଗ୍ରେସ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ରାସ୍ତାର ଚଟାଣ ତିନି ସ୍ତରରେ ଗଠିତ ଯଥା-ସବବେସ କୋର୍ସ ଏବଂ ସବ୍‌ବେସି/ଉଇରିଙ୍ଗ କୋର୍ସ ଯାହା ସବ୍‌ଗ୍ରେଡ୍‌ସର ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟାୟ କ୍ରମେ ଦିଆଯାଏ(ତଳେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଚିତ୍ର ଭଳି) ।

ରାସ୍ତା ଚଟାଣର ମୋଟେଇ କାଲିଫର୍ଣ୍ଣିଆ ବହନ ଅନୁପାତ ଅନୁସାରେ ସବ୍‌ରୋଡ୍ ମାଟିର ଶକ୍ତି ଓ ପରିଯୋଜନା ବାଣିଜ୍ୟିକ ଯାନର ହିସାବକୁ ନେଇ କରାଯାଇଥାଏ । ଭାରତୀୟ ରୋଡ୍ କଂଗ୍ରେସ ନିୟମାବଳୀ (4.2.1.5) ଅନୁସାରେ ସବ୍ ରୋଡ୍ ସ୍ଥରୀୟ ମାଟିର କାଲିଫର୍ଣ୍ଣିଆ ବହନ ଅନୁପାତ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ହେବା ଉଚିତ୍ । ଯେଉଁଠି ସବ୍‌ଗ୍ରେଡ୍ ସ୍ଥରୀୟ ମାଟିର କାଲିଫର୍ଣ୍ଣିଆ ବହନ ଅନୁପାତ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍, ରାସ୍ତାର ପରିକଳ୍ପନା କାଲିଫର୍ଣ୍ଣିଆ ବହନ ଅନୁପାତ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ଅନୁସାରେ ହେବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ଯେଉଁଠି କାଲିଫର୍ଣ୍ଣିଆ ବହନ ଅନୁପାତ ସର୍ବନିମ୍ନ ଦଶ ପ୍ରତିଶତ, ସବ୍‌ବେସ୍ ସହିତ 150 ମି. ମି. ମୋଟେଇର କାପିଙ୍ଗ୍ ସ୍ତର ଦିଆଯିବା କଥା ।

ଛଅଟି ରାସ୍ତା ଓ ଗୃହ ବିଭାଜନ¹¹³ର ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତା, ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ (ଜୁଲାଇ 2010 ରୁ ଅକ୍ଟୋବର 2013) ଏଗାରଟି ରାସ୍ତା କାମର ବ୍ୟୟ ଅଟକଳକୁ 196.86 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ । ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଯଦିଓ ସବ୍‌ଗ୍ରେଡ୍ ସ୍ତରୀୟ ମାଟିର କାଲିଫର୍ଣ୍ଣିଆ ବହନ ଅନୁପାତ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ, ବିଭାଜନ 150 ମିମି ରୁ 500 ମିମି ବାଲିର କାପିଙ୍ଗ୍ ସ୍ତର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା (ପରିଶିଷ୍ଟ-3.13.1 ଏବଂ 3.13.2) । ପୁନଶ୍ଚ ଗ୍ରାନ୍ତୁଲାର ସବ୍‌ବେସର ମୋଟେଇ ଯାହା ଏହି କାମ ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ତାହା ଭାରତୀୟ ରୋଡ୍ କଂଗ୍ରେସର ସ୍ୱୀକାରଣ ସହିତ ସମାନ ଥିଲା କାରଣ 10ଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ କମ୍ ଏବଂ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା ।

ତେଣୁ ଗ୍ରାନ୍ତୁଲାର ସବ୍‌ବେସ (ଜିଏସବି) ମୋଟା କମାଇ ଅଦରକାରୀ ବାଲି ସ୍ତର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ 7.54 କୋଟି କରାଗଲା (ପରିଶିଷ୍ଟ 3.13.2)।

ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ କ୍ରଷ୍ଟ ଅଂଶ ଓ ସୋଲିଡର ଅଂଶ ପାଇଁ ଦରକାର ବାଲି ପରିମାଣ ମଧ୍ୟ ସମୁଦାୟ ବାଲି ପରିମାଣରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଯେତେବେଳେ 150 ମିମି ମୋଟେଇର ବାଲି

¹¹³ ରାସ୍ତା ଗୃହ ବିଭାଜନ ରାଉରକେଲା, ଅନୁଗୁଳ, ଡେଙ୍କାନାଳ, ନଂ-II ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଭଦ୍ରକ ଓ ପୁରୀ ।

ନିଷ୍ପାସନ ସ୍ତର ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ସେତେବେଳେ ଅବଶିଷ୍ଟ ବାଲି ପରିମାଣ ଗ୍ରାନୁଲାର ସବବେସ୍ ଗ୍ରେଡିଙ୍ଗ୍-III ବଦଳରେ କ୍ରଷ୍ଟ ତଳ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ କମାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁଠି ସର୍ବଗ୍ରେଡ୍ ମାଟିର କାଲିଫର୍ଣ୍ଣିଆ ବହନ ଅନୁପାତ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ସେଠାରେ ବାଲିର କାପିର୍ ସ୍ତର ପାଇଁ ଭାରତୀୟ ରୋଡ କଂଗ୍ରେସ 37 ନିୟମାବଳୀରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇନାହିଁ । ଭାରତୀୟ ରୋଡ କଂଗ୍ରେସ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁକ୍ଷେପ 5.5 ଅନୁସାରେ ନିଷ୍ପାସନ ସ୍ତର ସମୁଦାୟ ରାସ୍ତାରେ ଦରକାର ନ ହୋଇ କେବଳ ରାସ୍ତାର ସର୍ବଗ୍ରେଡ୍ ସୋଲଡରରେ ହିଁ ଦରକାର ପଡେ ।

ଅର୍ଥ ବିଭାଗ

3.14 ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରତିଜବାବ

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ରକ୍ଷଣ ଭିତରୁ ଉତ୍ତମ ଶାସନ ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗୁଡିକ ଉପରେ ସମୟ ଉପଯୋଗୀ ପ୍ରତିଜବାବ ଦେବା ଏକ ଆରୋପଣୀୟ ଆବଶ୍ୟକତା ଅଟେ, ଯାହାକି ପ୍ରକୃତ ପକ୍ଷେ ସରକାରଙ୍କର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନର ଭୂମିକା ଠିକ୍ ଭାବେ ତୁଲାଇବାର ଭରସା ଯୋଗାଇଥାଏ ।

ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିୟମ ଓ କାର୍ଯ୍ୟନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର(ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର) ସରକାରୀ ବିଭାଗ ତଥା କ୍ଷେତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ଗୁଡିକର ହେଉଥିବା ଦେଶନେଶ ଏବଂ ପ୍ରମୁଖ ହିସାବ, ଅନ୍ୟ ନଥିପତ୍ରର ନିରୀକ୍ଷଣ କରିଥାନ୍ତି । ଏହିସବୁ ପରିଦର୍ଶନ ଗୁଡିକୁ ଅନୁସରଣ କରି ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡିକୁ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ମୁଖ୍ୟ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଉଚ୍ଚତର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯାଏ । ତୁଟି ଓ ବିଚ୍ୟୁତି ଗୁଡିକର ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇ ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାରଙ୍କୁ ଅନୁପାଳନ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଅତିରିକ୍ତ ଅବଲୋକନ/ମତାମତ/ମତବ୍ୟୟ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ତଥା ଅନୁପାଳନକୁ ସୁଗମ କରିବା ପାଇଁ ବାକିଆ ଆଇଆରମାନଙ୍କର ଏକ ଅର୍ଦ୍ଧବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଭାଗର ସଚିବଙ୍କ ନିକଟକୁ ମଧ୍ୟ ପଠାଯାଏ ।

ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା 17ଟି ବିଭାଗକୁ ଜାରି ହୋଇଥିବା ଆଇଆରଗୁଡିକର ସମୀକ୍ଷାରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ 2014 ମସିହା ଜୁନ୍ ମାସ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା 5,471 ଆଇଆରର 18,940 ଟି ଅନୁକ୍ଷେପ ବାକିଆ ରହିଛି । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ 1,848 ଆଇଆରର 5,222 ଟି ଅନୁକ୍ଷେପ 10 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କାଳ ଧରି ମାମାଂସା ନ ହୋଇ ରହିଛି (ପରିଶିଷ୍ଟ 3.14.1) । ଏପରିକି ଆଇଆର ପଠାଯିବାର ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଉତ୍ତର ପାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିବାବେଳେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଜାରି ହୋଇଥିବା 1,115 ଟି ଆଇଆର କ୍ଷେତ୍ରରେ ମିଳିନଥିଲା । ପରିଶିଷ୍ଟ 3.14.2 ରେ ବକେୟା ଆଇଆର ଓ ଅନୁକ୍ଷେପର ବର୍ଷସ୍ୱରା ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି ।

ଏହି ଆଇଆର ଗୁଡିକରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଗୁରୁତର ଅନିୟମିତତା ଜୁନ୍ 2014 ସୁଦ୍ଧା ମାମାଂସା ହୋଇନଥିଲା (ପରିଶିଷ୍ଟ 3.14.3) । ଅନୁକ୍ଷେପ ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ଅନିୟମିତତାରେ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ପରିମାଣ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା - 3.7 ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡିକର ଶ୍ରେଣୀ ବିଭାଗ

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ବିସ୍ତୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଶୀର୍ଷ	ଅନୁକ୍ଷେପ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1	ନିୟମ କାନୁନ୍ ଅନୁପାଳନ କରା ନଯିବା	22	551.22
2	ଔଚିତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା/ ଅଯଥା ଖର୍ଚ୍ଚ	15	407.50
3	ଲଗାତାର ଭାବେ ବ୍ୟାପକ ଅନିୟମିତତା	18	438.30
4	ଅନବଧାନତା ଓ ଶାସନ କ୍ଷମତାର ଅସଫଳତା	06	237.29
	ମୋଟ	61	1634.31

ଉତ୍ସ: ମହାଲେଖାକାର (ଆର୍ଥିକ ଓ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର) ଅତିରିକ୍ତ ନଥିପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ

3.14.1 ପୂର୍ବ ସମୀକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ପଦକ୍ଷେପ

ଲେଖା ପରୀକ୍ଷାବେଳେ ନଜରକୁ ଆସିଥିବା ଗୁରୁତର ଅନିୟମିତତାମାନ ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକ (ସିଏଜି)ଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନରେ ସନିଟିଷ୍ଟ କରାଯାଇ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଏ । ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ (ଡିସେମ୍ବର 1993), ଅଡିଟ୍ ରିପୋର୍ଟ ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପନ ହେବାର ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ରିପୋର୍ଟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଅନୁକ୍ଷେପ/ସମୀକ୍ଷା/କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ସମୀକ୍ଷା ଉପରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିପ୍ପଣୀ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଦାନ କରିବା କଥା ।

1997-98 ଠାରୁ 2011-12 ମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନରେ (ସାରଣୀ) ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ରିପୋର୍ଟଗୁଡ଼ିକ ଦିଆଯାଇଥିବା 17ଟି ବିଭାଗ ମଧ୍ୟରୁ 7 ଟି¹¹⁴ ବିଭାଗ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁକ୍ଷେପ ଓ ସଂପାଦନ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିପ୍ପଣୀ ଦେଇ ନଥିବା ଦେଖାଯାଇଥିଲା ।

ସାରଣୀ ସଂଖ୍ୟା 3.8 ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିପ୍ପଣୀ ମିଳିନଥିବା ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା

ରିପୋର୍ଟ ବର୍ଷ	ମୋଟ ଅନୁକ୍ଷେପ ସଂଖ୍ୟା	ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅନୁକ୍ଷେପ/ ସମୀକ୍ଷା		ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିପ୍ପଣୀ, ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିବା ଅନୁକ୍ଷେପ/ ସମୀକ୍ଷାଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2014)	
		ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅନୁକ୍ଷେପ	ସମୀକ୍ଷା/ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ସମୀକ୍ଷା	ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅନୁକ୍ଷେପ	ସମୀକ୍ଷା
1	2	3	4	5	6
1997-98	32	28	04	05	03
1998-99	34	32	02	01	00
1999-00	26	23	03	00	01
2000-01	32	29	03	01	01
2001-02	17	16	01	00	01
2002-03	23	21	02	00	02
2003-04	23	23	00	03	00
2004-05	18	18	00	01	00
2005-06	20	17	03	00	00
2006-07	28	27	01	02	00
2007-08	19	16	03	02	02
2008-09	15	12	03	04	02
2009-10	15	15	00	00	00
2010-11	10	08	02	01	02
2011-12	14	12	02	08	02
ମୋଟ	326	297	29	28	16

ଉତ୍ସ: ମହାଲେଖାକାର (ଆର୍ଥିକ ଓ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର) ଅଡିଟ୍ ନଥିପଡ଼ୁ ଅନୁଯାୟୀ

ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିବା 28ଟି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଦେଶନେଶ ଅଡିଟ୍ ଏବଂ 16ଟି ସମୀକ୍ଷାର ନିମ୍ନପ୍ରକାରେ ବିଭକ୍ତିକରଣ କରାଯାଇପାରେ (i) ନିୟମ ତଥା ବିଧି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅନୁଯାୟୀ ନ କରିବା (ii) ଔଚିତ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସମୀକ୍ଷା/ ବିନା ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରତିପାଦନରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା (iii) ଚିରାଚରିତ ଓ ବ୍ୟାପକ ଅନିୟମିତତା ଏବଂ ଅନବଧାନତା/ ଶାସନ ରୀତିର ଅସଫଳତା । ବହୁଳ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିପ୍ପଣୀ ଦେଇନଥିବା ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ହେଲେ, ଜଳସଂପଦ, ନିର୍ମାଣ ଓ କୃଷି ।

¹¹⁴ ନିର୍ମାଣ, ଜଳସଂପଦ, କୃଷି, ଶକ୍ତି, ମତ୍ସ୍ୟ ଓ ପଶୁ ସଂପଦ, ଶିଳ୍ପ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗ ।

3.14.2 ସାଧାରଣ ହିସାବ କମିଟି କରିଥିବା ସୁପାରିଶ ଉପରେ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦାୟିତ୍ୱ

ପିଏସି ରିପୋର୍ଟ/ ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ପ୍ରଧାନ ମାଧ୍ୟମ ଯାହାଦ୍ୱାରା ବିଧାନ ମଣ୍ଡଳ ପ୍ରତି କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ଉତ୍ତର ଦାୟିତ୍ୱକୁ ବଳବତ୍ତର କରେ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ବିଭାଗ ମାନଙ୍କଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଟିସ୍ପଣା (ଏଟିଏଏନ) ଆକାରରେ ସମୟୋଚିତ ଉତ୍ତର ମଗାଯିବା ଯଥାର୍ଥ । ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା (ଓଏଲଏ)ର ସଚିବାଳୟ, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ସମସ୍ତ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକୁ ବିଧାନ ସଭାର ସାଧାରଣ ହିସାବ କମିଟି (ପିଏସି) ଦେଇଥିବା ସମସ୍ତ ଗମ୍ଭୀର ପରାମର୍ଶ ଟିସ୍ପଣା ଏବଂ ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଗୃହୀତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଟିସ୍ପଣା ବିଧାନ ସଭାରେ ରିପୋର୍ଟ ଉପସ୍ଥାପନାର ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ କମିଟିର ବିଚାର୍ଥେ ଦେବା ପାଇଁ ଦେବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ (ମେ 1966) । ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ରାଜ୍ୟସରକାରଙ୍କର ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ବିଭାଗ ଡିସେମ୍ବର 1993 ରେ ଏବଂ ବିଧାନ ସଭା ସଚିବାଳୟ ଜାନୁଆରୀ 1998 ରେ ଦୋହରାଇଥିଲେ । ଏଟିଏଏନ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ସମୟ ସୀମା ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନ ସଭା ଦ୍ୱାରା ସେବେ ଠାରୁ ଛଅ ମାସ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଚାରି ମାସକୁ କମାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା (ଏପ୍ରିଲ 2005) ।

ପିଏସି ଦ୍ୱାରା ଦଶମ ବିଧାନ ସଭାର (1990-95) ପ୍ରଥମ ରିପୋର୍ଟ ଠାରୁ ତ୍ରୟୋଦଶ ବିଧାନ ସଭାର (2004-09) ଚାଲିଶ ଚମ ରିପୋର୍ଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଦତ୍ତ 573ଟି ଅଡିଟ୍ ରିପୋର୍ଟସମନ୍ୱୟ ସୁପାରିଶ ମଧ୍ୟରୁ 89ଟି ସୁପାରିଶ ଉପରେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର
ତାରିଖ -

(ସୁନିଲ ଏସ୍ ଦାଢ଼େ)
ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର (ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର)
ଓଡ଼ିଶା

ପ୍ରତିସାକ୍ଷରିତ

ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀ
ତାରିଖ -

(ଶଶୀକାନ୍ତ ଶର୍ମା)
ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକ

ପରିଶିଷ୍ଟ

ପରିଶିଷ୍ଟ - 2.1.1

(ଅନୁକ୍ରମ 2.1.7.9 ପୃଷ୍ଠା 26 ଦୃଷ୍ଟକୃତ)

ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ବିଳମ୍ବ କାରଣରୁ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚର ପ୍ରଦାନ

କ୍ର. ସଂ.	ଗ୍ରାମର ନାମ	ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅନୁମତିର ତାରିଖ	ଏରିଆ (ଏକରରେ)	ପ୍ରାଥମିକ ଆକଳନ (ଟଙ୍କାରେ)	ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ ଆକଳନ (ଟଙ୍କାରେ)	ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)
	କାନପୁର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ					
1	ବାସୁଦେବପୁର (ମାଟି ବନ୍ଧ)	11.01.2007	70.77	20916757	22094714	1177957
2	କଣ୍ଡରା (ମାଟି ବନ୍ଧ)	09.03.2007	107.95	65510848	70122983	4612135
3	କଣ୍ଡରା ଜଳଭଣ୍ଡାର	08.01.2007	109.00	30701473	32214355	1512882
4	ବାସୁଦେବପୁର (ଜଳଭଣ୍ଡାର)	11.01.2007	83.43	29916091	31600917	1684826
5	ଗୋବିନ୍ଦପୁର (ଜଳଭଣ୍ଡାର)	02.04.2008	683.86	270663759	293473997	22810238
6	ମୁରୁସୁଆଁ (ଜଳଭଣ୍ଡାର)	27.10.2007	182.49	91791036	101775171	9984135
7	ରେମେନସାପୁର (କ) (ଜଳଭଣ୍ଡାର)	12.12.2007	325.16	145210186	162578578	17368392
8	ରେମେନସାପୁର (ଖ) (ଜଳଭଣ୍ଡାର)	12.11.2008	152.32	70530208	84428138	13897930
9	ଚମ୍ପିକପୁର (ଜଳଭଣ୍ଡାର)	25.05.2008	698.95	316021325	342719145	26697820
10	ଧୋବାକୁରୁଡ଼ା (ଜଳଭଣ୍ଡାର)	09.07.2008	616.17	273591531	296192734	22601203
11	ହରିହରପୁର (ଜଳଭଣ୍ଡାର)	19.11.2008	40.76	19252705	20743829	1491124
12	ବଳଭଦ୍ରପୁର (ଜଳଭଣ୍ଡାର)	17.01.2009	19.81	8909238	9724672	815434
13	ଲହଣ୍ଡା (ଜଳଭଣ୍ଡାର)	04.03.2010	16.15	14033812	16405338	2371526
14	ରୁଗୁଡ଼ି (ଜଳଭଣ୍ଡାର)	01.03.2009	289.72	164124018	176523543	12399525
15	ଦାଦୁଆଁ (ଜଳଭଣ୍ଡାର)	01.07.2009	562.80	294872133	326438635	31566502
16	ଶଙ୍କରପୁର (ଜଳଭଣ୍ଡାର)	16.04.2009	287.83	134087519	145415203	11327684
17	ବୀରକଳା (ଜଳଭଣ୍ଡାର)	15.09.2009	321.46	137910034	155386098	17476064
18	ବିଲେଇପଦା (ଜଳଭଣ୍ଡାର)	05.03.2010	44.80	48761851	56315689	7553838
19	କଣ୍ଡରା (ସ୍ଥିଲ ଚାଳେଇ)	04.01.2010	47.45	14572582	16452876	1880294
20	ବାସୁଦେବପୁର (କଲୋନୀ)	27.01.2010	26.00	7688684	8094663	405979
21	ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକବାସୁଦେବ ପୁର (ମୂଖ୍ୟ କେନାଲ)	11.08.2009	16.21	7228906	7500359	271453
22	ମିରିଗିଞ୍ଝା (ମୂଖ୍ୟ କେନାଲ)	06.08.2009	15.71	7683760	8245831	562071
23	କୋଡାଗଡ଼ିଆ (ମୂଖ୍ୟ କେନାଲ)	11.08.2009	33.02	7539770	8017413	477643
24	ଜୟମଙ୍ଗଳ ପୁର (ମୂଖ୍ୟ କେନାଲ)	07.01.2010	16.53	3982307	4374705	392398
25	ବାଙ୍କ (ମୂଖ୍ୟ କେନାଲ)	11.08.2009	8.92	1408604	1497815	89211
26	ଚିମିଳା (ମୂଖ୍ୟ କେନାଲ)	06.08.2009	0.98	230975	245298	14323
27	ସୁନାପୋଷି (ମୂଖ୍ୟ କେନାଲ)	03.10.2009	53.98	12378408	12988254	609846
28	ଗିରିଧାରାପୁର (ମୂଖ୍ୟ କେନାଲ)	18.03.2010	24.93	6073232	6581341	508109
29	ଦୁଆପୋଷି (ମୂଖ୍ୟ କେନାଲ)	15.01.2010	1.63	385594	414092	28498
30	ଟାଡୁଆ ବାହାଲ (ମୂଖ୍ୟ କେନାଲ)	28.05.2012	30.74	9781183	17367198	7586015
31	ଅଙ୍ଗୁଲିଆ (ମୂଖ୍ୟ କେନାଲ)	10.11.2010	29.36	5013780	5119625	105845
32	ନୂଆଗାଁ	23.02.2011	19.72	3147297	3235912	88615
33	ଯାମୁପୋଡ଼ି (ମୂଖ୍ୟ କେନାଲ)	23.03.2011	4.28	598914	628415	29501
34	ଯାମୁଣା ପାଲ (ମୂଖ୍ୟ କେନାଲ)	20.04.2011	21.91	3204900	3440258	235358
35	କାଞ୍ଜିପାଣି (ମୂଖ୍ୟ କେନାଲ)	02.08.2011	16.52	2168761	2234856	66095
36	ଗୋଡା (ମୂଖ୍ୟ କେନାଲ)	05.11.2011	43.555	7563967	7963269	399302
37	ଗୋପିନାଥପୁର (ମୂଖ୍ୟ କେନାଲ)	10.08.2011	20.00	4561880	4575606	13726

କ୍ର. ସଂ.	ଗ୍ରାମର ନାମ	ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅନୁମତିର ତାରିଖ	ଏରିଆ (ଏକରରେ)	ପ୍ରାଥମିକ ଆକଳନ (ଟଙ୍କାରେ)	ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଆକଳନ (ଟଙ୍କାରେ)	ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)
38	ନିଶ୍ଚିତପୁର (ମୁଖ୍ୟ କେନାଲ)	11.08.2011	17.88	7101234	7586122	484888
39	ଝୁମ୍ପୁରା (ମୁଖ୍ୟ କେନାଲ)	10.08.2011	4.09	4595604	4644143	48539
40	ଦୁର୍ଗାପୁର (ମୁଖ୍ୟ କେନାଲ)	03.11.2011	1.09	400457	405344	4887
41	ଗୋପିନାଥପୁର (କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ଉପ କ୍ଷୁଦ୍ର)	21.03.2012	1.03	241443	254613	13170
42	ଚୋଲକବାହାଲ (କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ଉପ କ୍ଷୁଦ୍ର)	06.03.2012	6.01	195809	2050930	1855121
43	ସାତହଳିଆ (କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ଉପ କ୍ଷୁଦ୍ର)	25.01.2012	7.13	2449787	2549573	99786
44	ସୁନାପୋଷ (କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ଉପ କ୍ଷୁଦ୍ର)	12.07.2012	9.55	2489693	2687184	197491
45	ଶଙ୍କରପର (ଜଳଭଣ୍ଡାର)	25.01.2012	0.47	269659	282079	12420
46	ଘୁଣ୍ଟୁପୋଷି (ମୁଖ୍ୟ କେନାଲ)	10.05.2012	5.02	3872516	3989762	117246
47	ଭାଲୁକା (ମୁଖ୍ୟ କେନାଲ)	14.05.2012	27.45	51713175	53304533	1591358
48	ରାଜିଆଁକ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ଉପକ୍ଷୁଦ୍ର)	20.03.2012	3.28	354177	364897	10720
49	ସାନହୁଣ୍ଡୁଲା (ମୁଖ୍ୟ କେନାଲ)	18.06.2012	42.51	7327151	7715412	388261
50	ନୟାବନ୍ଧ (କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ଉପ କ୍ଷୁଦ୍ର)	27.01.2012	6.26	895598	919224	23626
51	ଆରସଲା (ମୁଖ୍ୟ କେନାଲ)	13.03.2012	29.65	74285606	76519295	2233689
52	ମହାଦେବପୁର (ମୁଖ୍ୟ କେନାଲ)	10.03.2012	12.21	1971828	2016077	44249
53	ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପୋଷି (ମୁଖ୍ୟ କେନାଲ)	25.01.2012	27.10	8965684	9202272	236588
54	ବାସୁଦେବପୁର	18.12.2012	4.94	5945519	6238584	293065
55	ଖେଣ୍ଡରା (ମୁଖ୍ୟ କେନାଲ)	03.05.2013	27.02	9859782	10692824	833042
56	ଜାନସାନପୁର (ମୁଖ୍ୟ କେନାଲ)	27.06.2012	29.33	8251231	8352289	101058
57	ପ୍ରତାପ ପୋଷି (କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ଉପ କ୍ଷୁଦ୍ର)	05.01.2013	2.84	5127862	5416741	288879
58	ତୁଳସୀପୁର (ମୁଖ୍ୟ କେନାଲ)	30.01.2013	8.55	2231563	2370450	138887
59	କଣ୍ଡରାପୋଷି (ମୁଖ୍ୟ କେନାଲ)	07.05.2013	60.06	39589009	41968538	2379529
60	ବୀରକଳା (ଜଳଭଣ୍ଡାର)	16.07.2013	260.99	231589660	244419726	12830066
61	ଜୟମଙ୍ଗଳ ପୁର (କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ଉପ କ୍ଷୁଦ୍ର)	05.02.2013	4.16	5981738	6103467	121729
62	ମିରଗାଞ୍ଜିଆ (କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ଉପ କ୍ଷୁଦ୍ର)	03.01.2013	1.04	215490	218219	2729
63	ଗୋପପୁର (କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ଉପ କ୍ଷୁଦ୍ର)	05.02.2013	5.99	7549846	7703484	153638
	ଖଣ୍ଡ ସମୁଦାୟ		5650.525	2725489149	2971107307	245618158
ଲୋୟର ସୁକ୍ଷେପେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ପ୍ରକଳ୍ପ						
64	ଗର୍ଜନ	31.03.2012	331	113780937	129577950	15797013
65	ଚୂଡ଼ାପାଲି	26.10.2010	45.32	11528140	13475711	1947571
66	ଖଗସବାହାଲ	23.05.2012	438.06	74448607	84690576	10241969
	ଖଣ୍ଡ ସମୁଦାୟ		814.38	199757684	227744237	27986553
	ମୋଟ ସମୁଦାୟ		6464.805	2925246833	3198851544	273604711

ପରିଶିଷ୍ଟ - 2.1.2

(ଅନୁବେଦ 2.1.8.1 ପୃଷ୍ଠା 31 ଦୃଷ୍ଟ୍ୟ)

ଏସଓଆରର ଆନୁଗତ୍ୟ ନ ଦେଖାଇବା କାରଣରୁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ / ପୁଞ୍ଜୀନୁପୁଞ୍ଜ ଏହି ବିବୃତିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି

କ୍ର.ସଂ.	ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ନାମ	ଆକଳନଗୁଡ଼ିକରେ ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟ	ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟର ପ୍ରଭାବ
1	କେଆଇପି/ଏସଆଇପି/ଏଲଆଇଆଇ/ ଡେଲେଙ୍ଗିରି/ଗୁକୁରା/ରେଡ ପ୍ରକଳ୍ପ	ଡୋଜରର ଭଡା ଦେୟ ବାବଦରେ ଘଣ୍ଟାପ୍ରତି 300 ଘନମିଟର ମାଟି ବିଛାଇବା ପାଇଁ 2141.79 ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଡି ସ୍ଥିର କରନ୍ତି । ଯାହାହେଉ ମାଟି ବନ୍ଦ ଓ କେନାଲ ତଟ ବନ୍ଦଗୁଡ଼ିକର କମ୍ପାକସନ ପାଇଁ ଯେତେବେଳେ ଆକଳନଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଗଲା ସେତେବେଳେ ବିଭାଗ ଭଡାଦେୟ ବାବଦରେ ବିଛାଇବା ପାଇଁ 2141.79 ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ଘଣ୍ଟାପ୍ରତି 300 ଘନମିଟର ବଦଳରେ 100 ଘନମିଟର ନେଇଥିଲେ ।	ସାତଟି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଅଧିନରେ 25ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ଆକଳନ 44.41 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ 29.77 କୋଟି ଟଙ୍କା ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇସାରିଲାଣି ।
2	ଏଲଏସଆଇପି	ମାଟି କାର୍ଯ୍ୟର କମ୍ପାକସନ ପାଇଁ ସିପ୍‌ଫୁଟ୍ ରୋଲରର ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଦରରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା । ଯାହାହେଉ, ଏଲ.ଏସ.ଆଇପିର ମାଟି ବନ୍ଦର ମାଟିର କମ୍ପାକସନ ପାଇଁ ଓଡିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଭାଇଡ୍ରୋଟୋରୀ ରୋଲରର ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଏହି ମୂଲ୍ୟକୁ ଡିଓଡବ୍ଲ୍ୟୁଆର ରୁଲ୍ସ ପୂର୍ବ ଆଲୋଚନା ବ୍ୟତୀତ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।	ଯେହେତୁ ଭାଇଡ୍ରୋଟୋରୀ ରୋଲରର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଧିକତର ଥିଲା । ଆକଳନ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଘନମିଟରରେ 20 ଟଙ୍କା ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଅର୍ପଣର ସାକ୍ଷତି ଫଳରେ 4.63 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।
3	ଏଲଆଇଆଇପି	ନାଳତଟବନ୍ଦର କମ୍ପାକସନ୍ ପାଇଁ ରାଜିନାମାରେ କୌଣସି ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । ତଦନୁସାରେ ଏଲଆଇଆଇପିର ବାମ ମୁଖ୍ୟ କେନାଲର 20 କି.ମି ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ ମୁଖ୍ୟ କେନାଲର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରାଥମିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନ ଥିଲା ।	ଦକ୍ଷିଣ ବାମ କେନାଲ ସହିତ ଶାଖା ପ୍ରଶାଖା ଗୁଡ଼ିକର 12 ଟି କାର୍ଯ୍ୟର କମ୍ପାକସନ୍ ର ଏହି ଅନୁକ୍ରମିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଫଳରେ 8.31 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।
4	ଏଲଆଇଆଇପି/କେଆଇପି/ଗୁକୁରା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ,	ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚିଜ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁଡିର ଦରର ବିଶ୍ଳେଷଣର ରିହାସ୍ତଲିଂ ଦେୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ଥିଲା । ତେବେ ବି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଦରର ବିଶ୍ଳେଷଣରେ ଏହା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।	ରିହାସ୍ତଲିଂ ଦେୟର ଅନୁଚିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା କେବଳ ପାଞ୍ଚଟି କାର୍ଯ୍ୟର ଆକଳନ ଅଧିକ ନ ଥିଲା । ପରନ୍ତୁ ଏହା ଫଳରେ ନିବେଦ ଅଧିମୂଲ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ସହିତ 13.51 କୋଟି ଟଙ୍କା ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କୁ ଅନୁଚିତ ଫାଇଦା ହୋଇଥିଲା ।
5	ଏସଆଇପି ଏବଂ କେଆଇପି	ବିବିଧ ବ୍ୟୟ, ଫର୍ମ୍‌ଓର୍ଜ, ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କଂକ୍ରିଟ୍ ଏବଂ ପରୀକ୍ଷଣ ଗୁଣବତ୍ତାର ଭାର ଦେୟ ପାଇଁ ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଚିଜ ଦରର ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁଡିର ବିଶ୍ଳେଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଆକଳନରେ ଉପରୋକ୍ତ ଅନୁଚିତ ଚିଜ ଗୁଡ଼ିକ ପୃଥକ ଭାବରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।	ଛଅଟି କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଯଦିଓ 7.10 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହୋଇନଥିଲା ପରନ୍ତୁ 8.22 କୋଟି ଟଙ୍କା ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ ଅନୁଚିତ ଫାଇଦା ହେଉଥିଲା ।
6	ଏସଆଇପି	କଂକ୍ରିଟ୍ ମୂଲ୍ୟର ଚାରି ପ୍ରତିଶତ ହିସାବରେ ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ ଲାଇନିଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଦରର ବିଶ୍ଳେଷଣରେ	ଚାରିଟି କାର୍ଯ୍ୟର ଆକଳନରେ ଫର୍ମ୍ ଓର୍ଡର୍ ପାଇଁ ଅଲଗା ଚିଜ ମୂଲ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା

କ୍ର.ସଂ.	ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ନାମ	ଆକଳନଗୁଡ଼ିକରେ ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟ	ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟର ପ୍ରଭାବ												
		ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ଏହା ସିସି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସେକ୍ସର ଓ ସର୍ବିସ ଫର୍ମାସ୍‌ର ମୂଲ୍ୟକୁ ଏହା ସହିତ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଯାହାହେଉ ଆକଳନ ଗୁଡ଼ିକର ଅଲଗା ଟିକ 67 ଟଙ୍କା 80 ପଇସା ପ୍ରତିବର୍ଷ ମିଟର ହିସାବରେ ସେକ୍ସର ଏବଂ ସର୍ବିସ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଗଲା ।	କାରଣରୁ ଯଦିଓ 0.81 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ହୋଇନଥିଲା ପରନ୍ତୁ ନିବେଦନର ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ସହିତ 0.90 କୋଟି ଟଙ୍କା ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କୁ ଅନୁଚିତ ଫାଇଦା ଦିଆଯାଇଥିଲା ।												
7	ଏସଆଇପି, ରେଡ ଏବଂ ରୁକୁରା ଜଳସରବନ ପ୍ରକଳ୍ପ	କ୍ରିଷ୍ଣାଲରେ ସିମେଣ୍ଟର ବ୍ୟବସ୍ଥା <table><tr><th>କାର୍ଯ୍ୟର ନାମ</th><th>ଏଆରର ବ୍ୟବସ୍ଥା</th><th>ଉଚିତ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା</th></tr><tr><td>ସିସିଏମ 15</td><td>2.80</td><td>3.21</td></tr><tr><td>ସିସିଏମ 20</td><td>3.47</td><td>4.11</td></tr><tr><td>ସିସିଏମ 25</td><td>4.03</td><td>5.71</td></tr></table>	କାର୍ଯ୍ୟର ନାମ	ଏଆରର ବ୍ୟବସ୍ଥା	ଉଚିତ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା	ସିସିଏମ 15	2.80	3.21	ସିସିଏମ 20	3.47	4.11	ସିସିଏମ 25	4.03	5.71	ସିସି କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକ 2.30 ଲକ୍ଷ କ୍ରିଷ୍ଣାଲରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବଳରେ 9.31 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆକଳନରେ ବୃଦ୍ଧିହୋଇଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ 10.33 କୋଟି ଟଙ୍କା ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ ଅନୁଚିତ ଫାଇଦା ହୋଇଥିଲା ।
କାର୍ଯ୍ୟର ନାମ	ଏଆରର ବ୍ୟବସ୍ଥା	ଉଚିତ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା													
ସିସିଏମ 15	2.80	3.21													
ସିସିଏମ 20	3.47	4.11													
ସିସିଏମ 25	4.03	5.71													
8	କେଆଇପଜଳ ନିର୍ମାଣ ପଥର ନିର୍ମାଣ	ବିଶ୍ଳେଷଣର ଦରରେ ପ୍ରତି ଘନମିଟରରେ ସିସିଏସ 20 ଏବଂ ସିସିଏମ25 କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ପାଇଁ ଯଥାକ୍ରମେ 3.47 କ୍ରିଷ୍ଣାଲ 4.03 କ୍ରିଷ୍ଣାଲ ହିସାବରେ ସିମେଣ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇନାମରେ ଇଲ ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇଟି ଟିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ପାଇଁ ଯଥାକ୍ରମେ 4.11 ଏବଂ 5.71 କ୍ରିଷ୍ଣାଲର ସିମେଣ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟ ନଅ ପ୍ରତିଶତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ, 10 ପ୍ରତିଶତ ଉପରି ଦେୟ ଏବଂ ନିବେଦ ଅଧିମୂଲ୍ୟ ସହିତ ପ୍ରତି ଘନମିଟରରେ ଯଥାକ୍ରମେ 360 ଟଙ୍କା ଏବଂ 861 ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ଯାହାହେଉ ଇଲ ଆକଳନର ଯାହାକି ମାତ୍ର କମ ମୂଲ୍ୟ ହିସାବରେ ଅସ୍ୱୀକୃତି କରିଥିଲେ ।	ଏହା ଯଦିଓ ଉଣା ଅସୁଲି 3.27 କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇ ନ ଥିଲା ପରନ୍ତୁ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ଅନୁଚିତ୍ ଫାଇଦା ହୋଇଥିଲା ।												
9	ଏସଆଇପି ଏବଂ କେଆଇପି	ଆଇଟମ ଦରରେ 10 ପ୍ରତିଶତ ଉପରି ଦେୟ ଦେବା ପାଇଁ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁଡିର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଦରରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ, ଯନ୍ତ୍ରପାତି ପାଇଁ ଅଲଗା ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା । ନଥିପତ୍ରର ଯାଞ୍ଚକୁ ପ୍ରକଟିତ ହେଲା ଯେ 10 ପ୍ରତିଶତ ଉପରି ଦେୟରୁ ଅଧିକରୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ବାବଦରେ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ସିଲ ଏବଂ ବିଏମଏସ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲେ ।	ଏହା ଯଦିଓ 3.21 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆକଳନକୁ ଅଧିକ କରି ନଥିଲା ପରନ୍ତୁ ଏହା ଫଳରେ 3.37 କୋଟି ଟଙ୍କା ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅନୁଚିତ ଫାଇଦା ହୋଇଥିଲା ।												
10	ଏସଆଇପି	ମାଟିର ଖୋଳା ଏବଂ ପରିବହନ ପାଇଁ ଯାହିକ ମାଧ୍ୟମରେ ଏକ କି.ମି ଦୂରତା ପାଇଁ ଘନମିଟରକୁ 45.80 ଟଙ୍କା ଦରରେ ଦେବା ପାଇଁ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁଡିର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଦରରେ କୋଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ଥିଲା । ହସ୍ତଚାଳିତ ଖୋଳା ଏବଂ ଯାହିକ ପରିବହନ ପାଇଁ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଦରରେ କୋଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ଥିଲା । ମାଟିର ହସ୍ତଚାଳିତ ଖୋଳା ଏବଂ ଯାହିକ ପରିବହନ ବାବଦରେ ପ୍ରତି ଘନମିଟରକୁ 82.28 ଟଙ୍କା ଦରକୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ଜଳସେଚନ ବିଭାଜନ ନଂ-1 ଟେବେ ବି ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।	ହସ୍ତଚାଳିତ ଖୋଳା ଏବଂ ଯାହିକ ପରିବହନର ଗ୍ରହଣ ଫଳରେ ପ୍ରତି ଘନମିଟରକୁ 36.48 ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ଏହା 12.60 ଲକ୍ଷ ଘନ ମିଟର ମାଟିରେ ଖୋଳା ଏବଂ ପରିବହନ ବାବଦରେ 4.60 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ହୋଇ ନଥିଲା । ପରନ୍ତୁ ଏହା ପଲରେ ନିବେଦ ଅଧିମୂଲ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ସହିତ ୫.୭୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ ଅନୁଚିତ ଫାଇଦା ହୋଇଥିଲା ।												
11	ସିଲ ଆଣ୍ଡ ବିଏମ, ଆରଭିଏନ ବେସିନ୍	ଉପରିଦେୟ ବାବଦରେ ମାତ୍ର 10 ପ୍ରତିଶତ ଏସଓଆରର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା । ଟିଡ ମୂଲ୍ୟରେ ସଂଗଣନା ପରିଦେୟ ଠାରୁ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ 10 ପ୍ରତିଶତ ଶ୍ରମ ଉପାଦାନରେ ଏବଂ ଲାଭ ବାବଦରେ 15 ପ୍ରତିଶତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଦୁଇଟି ଆକଳନକୁ ସିଲ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ ।	ଏହା ଯଦିଓ ଆକଳନରେ 6.89 କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା, ପରନ୍ତୁ ଏହା ଫଳରେ 6.59 କୋଟି ଟଙ୍କା ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅନୁଚିତ ଫାଇଦା ହୋଇଥିଲା ।												
12	ସିଲ ଆଣ୍ଡ ବିଏମ, ବିଏସବି ବେସିନ୍	ପଲିଥିନ୍‌ର ପତଳା ପରଦା ପ୍ରତିବର୍ଷ ମିଟରକୁ 1.50 ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ ଲାଇନିଙ୍ଗ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଦରରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା । ଟେବେ ବି ପ୍ରତି ବର୍ଷ	ଏହା ଫଳରେ 2.14 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।												

କ୍ର.ସଂ.	ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ନାମ	ଆକଳନଗୁଡ଼ିକରେ ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟ	ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟର ପ୍ରଭାବ
		ମିଟରରେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଦର ହିସାବରେ 8 ରୁ 26.50 ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ହେସିଆନ କ୍ଲଥ ପାଇଁ ଆକଳନରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ।	
13	ସିଲ ଆଣ୍ଡ ବିଏମ, ବିଏସବି ବେସିନ୍	ପିଡ଼ମ୍ୟୁଟି ବିଶ୍ଳେଷଣର ଦରରେ ଅସ୍ତର ଚିତ୍ରଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । ତେବେ ବି ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ ଲାଇନିଙ୍ଗ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଏହିପରି ଚିତ୍ରଣ 27.93 ଲକ୍ଷ ବର୍ଗମିଟର ଏସଆଇପି ଏବଂ ଏବି ପ୍ରକଳ୍ପର ସିଲ ଏବଂ ବିଏମ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲେ ।	ଅସ୍ତର ଚିତ୍ରଣର ଅସ୍ପଷ୍ଟତା ବ୍ୟବସ୍ଥା କାରଣରୁ ବିଭାଗ 14.59 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲା ।
14	ହଳଦିଆ/ ଜାମ୍ବିରା ମାଟି ବନ୍ଧ	ଅନୁସୂଚିତ ଦର ଅନୁସାରେ 100 ଘନ ମିଟର କମ୍ପାକ୍ଟେଡ ମାଟି ଆଣିବା ପାଇଁ 120 ଘନମିଟର ଢିଲା ମାଟି ଦରକାର ଥିଲା । ତେବେ ବି ଦରକାର ଥିବା 120 ଘନମିଟର ବଦଳରେ 124 ଘନମିଟର ଗାରିଟି ଆକଳନର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଇ.ଇ ମାନେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲେ ।	ମାଟିର ଅଧିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯଦିଓ ଆକଳନ ଅଧିକ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ପରନ୍ତୁ ଏହା ଫଳରେ 2.01 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନୁଚିତ ଫାଇଦା ହୋଇଥିଲା ।
15	ଏସ୍ଆଇପି/କେଆଇପି/ରେଡ/ଏବି ପ୍ରକଳ୍ପ(କେନାଲ)	ସିମେଣ୍ଟର ଅର୍ପଣ ଉପରେ ଦରରେ ପରିବହନ ଦାମ୍ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ତେଣୁ ସେଥିରେ ପରିବହନର ଦାମ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ନଥିଲା । ତେବେ ବି ପରିବହନ ଦାମ୍ ବାବଦରେ କ୍ୟୁଡିଆଲ ପ୍ରତି 11.50 ଏବଂ 39.40 ମଧ୍ୟର ଇ ଇ ମାନେ ପୃଥକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲେ ।	ପରିବହନ ଦାମରେ ପୃଥକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯଦିଓ 27.85 ଲକ୍ଷ କ୍ୟୁଡିଆଲ ସିମେଣ୍ଟରେ 6.08 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆକଳନରେ ଅଧିକ ହୋଇନଥିଲା । ପରନ୍ତୁ ଏହା ଫଳରେ 6.83 କୋଟି ଟଙ୍କା ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ ଅନୁଚିତ ଫାଇଦା ହୋଇଥିଲା ।
16	ଜାମ୍ବିରା/ କାନପୁର ମାଟି ବନ୍ଧ	ଚିନିଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ ରାଜିନାମାର ସର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛି ଯେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭରା ବାବଦରେ ସମୁଦାୟ ପରିମାଣର କମ୍ପାକ୍ଟେଡ ମାଟିର ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ କଟାଯିବା କଥା । ତେବେବି, ସେହିପରି କୌଣସି ଅସୁଲି ଠିକାଦାରମାନଙ୍କଠାରୁ କରାଯାଇ ନଥିଲା	ଏହା ଫଳରେ 1.21 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନୁଚିତ ଫାଇଦା ହେଲା ।
17	ଜାମ୍ବିରା/ ହଳଦିଆ/ କାନୁପୁର ମାଟିବନ୍ଧ	ରାଜିନାମାର ବୈଷୟିକ ବିଶେଷଜ୍ଞତା ଅନୁସାରେ, ବନ୍ଧର ଯେକୌଣସି ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଧିକ ଓସାର ଯାହାକି ମାଟିବନ୍ଧର ଆବଶ୍ୟକ କମ୍ପାକ୍ଟୁନ କରିବାକୁ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ଅନୁସାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେବା ଦରକାର । ସେହି ଅଧିକ ଓସାରକୁ ଖୋଳିବା ପାଇଁ ଚିଜ ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତା ମାନେ ପୃଥକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲେ ।	ବନ୍ଧର ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱରୁ ମାଟିକୁ ହଟାଇବା ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ଦେୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯଦିଓ ଏହା ଫଳରେ 3.87 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ହୋଇନଥିଲା । ପରନ୍ତୁ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ ଅନୁଚିତ ଫାଇଦା ହୋଇଥିଲା ।
18	ଏଲଏସଆଇପି/ଏଲଆଇଆଇପି/କେଆଇପି/ ରୁକୁରା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ	ରାଜିନାମାର ସର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛି ଯେ ଖୋଳା ଯାଇଥିବା କଠିନ ପଥରରୁ ବ୍ୟବହାର ଯୋଗ୍ୟ ବିସ୍ଫୋଟନ ପଥର 70 ପ୍ରତିଶତ ଉଦ୍ଧର କରାଯାଇ ଅସୁଲି ହେବା କଥା ଏବଂ ପରେ ଉଦ୍ଧାର କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣକୁ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥାନ୍ତା ଏବଂ ତାହାର ମୂଲ୍ୟ ଅସୁଲି ହୋଇଥାନ୍ତା । ବିସ୍ଫୋଟନ ପଥର ଅସୁଲି ମୂଲ୍ୟ ଘନ ମି ପ୍ରତି 306/ 372.36 ଟଙ୍କା ବଦଳରେ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତାମାନେ ଘନ ମି ପ୍ରତି 75/ 230.20 ଟଙ୍କା ଅସୁଲି କରିଥିଲେ ।	ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତାମାନେ ଯେହେତୁ କମ୍ ଦରରେ ଅସୁଲି କରିଥିଲେ ଫଳରେ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ 8.81 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନୁଚିତ ଫାଇଦା ହୋଇଥିଲା ।

ପରିଶିଷ୍ଟ - 2.2.1

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.2.7 ପୃଷ୍ଠା 47)

ବ୍ୟବହାର ଭିତ୍ତିକ ଶ୍ରେଣୀ କରଣ ପଦ୍ଧତିର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ସାର

କ୍ର.ସଂ.	ନାମିତ କରାଯାଇଥିବା ସର୍ବୋତ୍ତମ ବ୍ୟବହାର	ଜଳର ଶ୍ରେଣୀ	ମାନଦଣ୍ଡ
1	ପାନୀୟ ଜଳ ଉତ୍ସ ଲୋକାଚାରିକ ଉପଚାର ବିନା କିନ୍ତୁ ରୋଗାଣୁନାଶକ ପରେ	କ	1. ମୋଟ କଲିଫର୍ମ ଅର୍ଗାନିଜମ୍ ଏମପିଏମ /100 ମିଲି 50 ବା କମ୍ 2. ପିଏଚ 6.5 ଏବଂ 8.5 ମଧ୍ୟରେ 3. ଦ୍ରବୀଭୂତ ଅମ୍ଳଜାନ 6 ମିଗ୍ରା /l ବା ବେଶୀ 4. ବାୟୋ କେମିକାଲ ଅମ୍ଳଜାନ ଦାବା 5 ଦିନ 20°C 2 ମିଗ୍ରା /l ବା କମ୍
2	ବାହାରେ ଗାଧୋଇବା (ସଂଗଠିତ ଭାବରେ)	ଖ	1. ମୋଟ କଲିଫର୍ମ ଅର୍ଗାନାଇଜେସନ ଏମପିଏମ /100 ମିଲି 500 ବା କମ୍ 2. ପିଏଚ 6.5 ଏବଂ 8.5 ମଧ୍ୟରେ 3. ଦ୍ରବୀଭୂତ ଅମ୍ଳଜାନ 5 ମିଗ୍ରା /l ବା ବେଶୀ 4. ବାୟୋ କେମିକାଲ ଅମ୍ଳଜାନ ଦାବା 5 ଦିନରେ 20°C 3 ମିଗ୍ରା /l ବା କମ୍
3	ପାନୀୟ ଜଳ ଉତ୍ସ ଲୋକାଚାରିକ ଉପଚାର ଏବଂ ରୋଗାଣୁନାଶକ ପରେ	ଗ	1. ମୋଟ କଲିଫର୍ମ ଅର୍ଗାନାଇଜେସନ ଏମପିଏମ/100 ମିଲି 500 ବା କମ୍ 2. ପିଏଚ 6 to 9 ମଧ୍ୟରେ 3. ଦ୍ରବୀଭୂତ ଅମ୍ଳଜାନ 4 ମିଗ୍ରା /l ବା ଅଧିକ 4. ବାୟୋ କେମିକାଲ ଅମ୍ଳଜାନ ଦାବା 5 ଦିନ 20°C 3 ମିଗ୍ରା /l ବା କମ୍
4	ବନ୍ୟ ଜନ୍ତୁ ଏବଂ ମହ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନର କ୍ଷତି ଚାରଣ	ଘ	1. ପିଏଚ 6.5 to 8.5 ମଧ୍ୟରେ 2. ଦ୍ରବୀଭୂତ ଅମ୍ଳଜାନ 4 ମିଗ୍ରା /l ବା ବେଶୀ 3. ମୁକ୍ତ ଆମୋନିଆ(ଏନ ଭାବରେ) .2 ମିଗ୍ରା /l ବା କମ୍
5	ଜଳସେଚନ, ଶିଫ୍ଟ ସଂସ୍ଥାର ଶାଢ଼ଳି କରଣ, ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଆବର୍ଜନା ନିଷ୍କାସନ	ଙ	1. ପିଏଚ 6.0 ରୁ 8.5 ମଧ୍ୟରେ 2. ବୈଦ୍ୟୁତିକ ପରିବାହିତା 25° ମାଇକ୍ରୋ ଏମଏଚଏସ /ସିସିଏମ ସର୍ବାଧିକ 26. 3. ସୋଡିୟମ ବିଶୋଷଣ ଅନୁପାତ ସର୍ବାଧିକ 26 4. ବୋରୋନ ସର୍ବାଧିକ 2 ମିଗ୍ରା /l

ପରିଶିଷ୍ଟ-2.2.2

(ଅନୁଛେଦ 2.2.7.1 ପୃଷ୍ଠା/48)

ରାଜ୍ୟ ପ୍ରତ୍ନତାତ୍ତ୍ୱ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନରେ ଉପରିଭାଗ ଜଳର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କେନ୍ଦ୍ର

କ୍ର.ସଂ.	ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନାର ଭାଗ	ମୋଟ କେନ୍ଦ୍ର ସଂଖ୍ୟା		ଏନ.ଡବ୍ଲୁ.ଏସ.ପି ନମୁନା ସ୍ଥାନ		ଏସ.ଡବ୍ଲୁ.ଏସ.ପି ନମୁନା ସ୍ଥାନ	
		ଏନ.ଡବ୍ଲୁ.ଏସ.ପି	ଏସ.ଡବ୍ଲୁ.ଏସ.ପି				
(କ)	ମୁଖ୍ୟ ନଦୀ						
1	ମହାନଦୀ	27	5	ଇବ୍	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ମହାନଦୀ	ଶଙ୍କରମଠରେ ସମଲପୁର ଏଫଡି/ଏସ
2					ଝାରସୁଗୁଡ଼ା		କଟକ ଏଫଡି/ଏସ
3					ବ୍ରଜରାଜନଗର ୟୁ/ଏସ		ପାଣ୍ଡୁର ଚ୍ୟାନର ୟୁ/ଏସ
4					ବ୍ରଜରାଜନଗର ଡି/ଏସ	କାଠଯୋଡ଼ି	କଟକ ୟୁ/ଏସ
5				ଭେଟେନ	ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ପୂର୍ବରୁ		ମଡଗଜପୁରରେ କଟକ ଏଫଡି/ଏସ
6					ହାରାକୁଦ ରିଜର୍ଭର		
7					ପାଣ୍ଡୁର କେନାଲ ଡି/ଏସ		
8				ମହାନଦୀ	ସମଲପୁର ୟୁ/ଏସ		
9					ସମଲପୁର ଡି/ଏସ		
10					ହୁମାରେ ସମଲପୁର ଏଫଡି/ଏସ		
11					ସୋନପୁର ୟୁ/ଏସ		
12					ସୋନପୁର ଡି/ଏସ		
13					ଟିକରପଡ଼ା		
14					ନରସିଂହପୁର		
15					ମୁଣ୍ଡୁଳି		
16					କଟକ ୟୁ/ଏସ		
17					କଟକ ଡି/ଏସ		
18					ପାରାଦୀପ ୟୁ/ଏସ		
19					ପାରାଦୀପ ଡି/ଏସ		
20				ତେଲ	ମନମୁଣ୍ଡା		
21				କାଠଯୋଡ଼ି	କଟକ ଡି/ଏସ		
22				ସେରୁଆ	ଶଙ୍ଖଡ଼ାଶ		
23				କୁଆଖାଇ	ଭୁବନେଶ୍ୱର ଏଫୟୁ/ଏସ		
24					ଭୁବନେଶ୍ୱର ୟୁ/ଏସ		
25				ଦୟା	ଭୁବନେଶ୍ୱର ଡିୟୁ/ଏସ		
26					ଭୁବନେଶ୍ୱର ଏଫଡି/ଏସ		
27				ବିରୁପା	ଗୌଡ଼ାର ଡି/ଏସ		
28	ବ୍ରାହ୍ମଣୀ	20	5	ଶଙ୍ଖ	ଶଙ୍ଖ ୟୁ/ଏସ	ବ୍ରାହ୍ମଣୀ	ଅଗାଢ଼ାଗରେ ରାଉରକେଲା

କ୍ର.ସଂ.	ପର୍ଯ୍ୟାଳୋଚନାର ଭସ	ମୋଟ କେନ୍ଦ୍ର ସଂଖ୍ୟା		ଏନ.ଡବ୍ଲୁ.ଏସ.ପି ନମୁନା ସ୍ଥାନ		ଏସ.ଡବ୍ଲୁ.ଏସ.ପି ନମୁନା ସ୍ଥାନ	
		ଏନ.ଡବ୍ଲୁ.ଏସ.ପି	ଏସ.ଡବ୍ଲୁ.ଏସ.ପି				
							ସ୍ଥ/ଏସ
29				କୋଏଲ	କୋଏଲ ସ୍ଥ/ଏସ		ଡେଙ୍କାନାଲ ସ୍ଥ/ଏସ
30				ବ୍ରାହ୍ମଣୀ	ପାନପୋଷ ସ୍ଥ/ଏସ	ନଦୀରା	ନନ୍ଦିରା ଡି/ଏସ,ଦାଶନାଳାରେ
31					ପାନପୋଷ ଡି/ଏସ	କିସିଣ୍ଡାଜୋର	କିସିଣ୍ଡାଜୋର
32					ରାଉରକେଲା ଡି/ଏସ	ଶରସ୍ତ୍ରୋତା	ବିଞ୍ଚାରପୁର
33					ବିରିତୋଲାରେ ରାଉରକେଲା ଏଫଡି/ଏସ		
34	ବ୍ରାହ୍ମଣୀ			ବ୍ରାହ୍ମଣୀ	ବଶାଇଗଡ		
35					ରେଙ୍ଗାଳି		
36					ସାମଲ		
37					ତାଳଚେର ଏଫସ୍/ଏସ		
38					ତାଳଚେର ସ୍ଥ/ଏସ		
39					ତାଳଚେର ଡି/ଏସ		
40					ତାଳଚେର ଏଫଡି/ଏସ		
41					ଡେଙ୍କାନାଲ ଡି/ଏସ		
42					ଭୁବନ		
43					ଧର୍ମଶାଳା		
44					କବାଟବନ୍ଧ		
45					ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଇ		
46				ଶରସ୍ତ୍ରୋତା	ଶକ୍ତିଚରା		
47					ଆଳି		
48	ବୈତରଣୀ	6	0	କୁଶେଇ	ଦେଓଗାଁ		
49				ବୈତରଣୀ	ଯୋଡା		
50					ଆନନ୍ଦପୁର		
51					ଯାଜପୁର		
52					ଚାନ୍ଦବାଲି		
53				ଧାମରା	ଧାମରା		
54	ରଞ୍ଜିକୁଲ୍ୟା	2	0	ରଞ୍ଜିକୁଲ୍ୟା	ମାଧୋପୁର		
55					ପୋଟଗଡ		
56	ନାଗାବଳୀ	3	0	ନାଗାବଳୀ	ପେଣ୍ଡା ସ୍ଥ/ଏସ		
57					ଜେଜେ ପୁର ଡି/ଏସ		
58					ରାୟଗଡା ଡି/ଏସ		
59	ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରେଖା	1	0	ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରେଖା	ରାଜଘାଟ		
60	ବୁଢ଼ାବଳଙ୍ଗ	2	1	ବୁଢ଼ାବଳଙ୍ଗ	ବାରିପଦା ଡି/ଏସ	ବୁଢ଼ାବଳଙ୍ଗ	ବାଲେଶ୍ୱର ସ୍ଥ/ଏସ
61					ବାଲେଶ୍ୱର ଡି/ଏସ		
62	କୋଲାବ	1	0	କେରାଣ୍ଡି	ସୁନାପେଡା		
63	ବଂଶଧରା	2	0	ବଂଶଧରା	ମୁନିଗଡା		
64					ଗୁଣ୍ଡୁପୁର		

କ୍ର.ସଂ.	ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନାର ଉଷ୍ଣ	ମୋଟ କେନ୍ଦ୍ର ସଂଖ୍ୟା		ଏନ.ଡବ୍ଲୁ.ଏସ.ପି ନମୁନା ସ୍ଥାନ		ଏସ.ଡବ୍ଲୁ.ଏସ.ପି ନମୁନା ସ୍ଥାନ	
		ଏନ.ଡବ୍ଲୁ.ଏସ.ପି	ଏସ.ଡବ୍ଲୁ.ଏସ.ପି				
	ଉପ ମୋଟ	64	11				
(ଖ)	କେନାଲ	3	3	ତାଳଦଣ୍ଡା	ଯୋଡ଼ା	ତାଳଦଣ୍ଡା	ରାଣାହାଟ
					ନୂଆବଜାର		ଛତ୍ରବଜାର
					ଅଠରବାଙ୍କି		ବିରିବାଟି
(ଗ)	ପୋଖରୀ	6	-	ଭୁବନେଶ୍ୱର	ବିନ୍ଦୁସାଗର		
				ପୁରୀ	ନରେନ୍ଦ୍ର		
					ମାକିଣ୍ଡ		
					ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ		
					ଶ୍ୱେତଗଙ୍ଗା		
					ପାବତୀ ସାଗର		
(ଘ)	ହ୍ରଦ	2	-		ଚିଲିକା		
					ଅଂଶୁପା		
(ଙ)	ସାଗର	3	-		ପୁରୀ		
					ଗୋପାଳପୁର		
					ପାରାଦୀପ		
	ଉପ ମୋଟ	14	3				
	ମୋଟ	78	14				

ପରିଶିଷ୍ଟ - 2.2.3

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.2.7.9 ପୃଷ୍ଠା/52 ଦୃଷ୍ଟବ୍ୟ)

ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡର ପ୍ରୟୋଗଶାଳାରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ ବିଓଡି, ଡିଓ ଓ ଟିସି ସମ୍ପନ୍ନରେ ଉଦ୍‌ବେଗଜନକ ସ୍ଥିତି ଦେଖାଉଥିବା ଜଳ ନମୁନାର ବିବରଣୀ

ନଦୀର ନାମ	ସ୍ଥାନ	ଦୂରତା ଅନୁଜାନ	ବାୟୋକେମିକାଲ ଅନୁଜାନ ଦାବା	ମୋଟ କଲିଫର୍ମ
କାଠଯୋଡି	କାଠଯୋଡିକୁ ଖାନନଗର ଅପଚୟ ଜଳ ନିଷ୍କାସନ ସ୍ଥାନରେ ୟୁ/ଏସ୍	7	1.45	13,000
	କଟକ ସହରର ଅପଚୟ ଜଳ ଖାନନଗର ଠାରେ କାଠଯୋଡି ନଦୀକୁ ନିଷ୍କାସନ ହେବା ପୂର୍ବରୁ	1.7	72.7	16,00,000
	ଖାନନଗର ଠାରେ କାଠଯୋଡିର ଡି/ଏସ୍	3.4	4.85	16,00,000
କୁଆଖାଇ	ବୁଢ଼ୁ ନଦୀରେ ସଂଗମ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହରର କୁଆଖାଇ ନଦୀର ଯୁ/ଏସ୍	7.8	0.8	1400
	ମହେଶ୍ୱରଠାରେ ବୁଢ଼ୁ ନଦୀର ଜଳ	0.9	3.9	2,20,000
	ବୁଢ଼ୁ ନଦୀ ଏବଂ କୁଆଖାଇ ନଦୀର ସଂଗମ ସ୍ଥଳର ଡି/ଏସ୍	7.3	1.3	5400
ଦୟା	ସାମନ୍ତରାପୁର ଠାରେ ଗଙ୍ଗୁଆ ନଦୀର ଜଳ	0.8	11.9	16,00,000
	ଭୁବନେଶ୍ୱର ଡି/ଏସ୍‌ରେ କାନ୍ତି ପୋଲ ଠାରେ ଦୟାନଦୀ	1.3	3.4	1,60,000
	ଦୟାନଦୀରେ ମିଶିବା ପୂର୍ବରୁ ଗଙ୍ଗୁଆ ନଳା	2.1	4.8	1,60,000
ମାନକ	ଶ୍ରେଣୀ- ଖ(ସଂଗଠିତ ଭାବରେ ବାହାରେ ଗାଧୋଇବା)	5 ମିଗ୍ରା / ଲି ବା ଅଧିକ	3 ମିଗ୍ରା/ ଲି ବା କମ୍	500 ଏମପିଏନ * /100 ମି/ଲି ବା କମ୍

* ଏମପିଏନ-ଅଧିକତମ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା

ପରିଶିଷ୍ଟ - 3.1.1

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.1.2.1 ପୃଷ୍ଠା 70 ଦୃଷ୍ଟକୃତ)

ଶିକ୍ଷାଦାନ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ପଦବୀରେ ଉପସ୍ଥିତ ସଂଖ୍ୟାର ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ବିବରଣୀ

କ୍ର.ସଂ.	ପଦବୀର ନାମ	ଅନୁମୋଦିତ ପଦବୀ ସଂଖ୍ୟା	କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସଂଖ୍ୟା	ନିଅଣ୍ଟ	ନିଅଣ୍ଟର ପ୍ରତିଶତ
1	ଅଧ୍ୟାପକ ଓ ବିଭାଗ ମୁଖ୍ୟ / ବରିଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ	62	40	22	35
2	ସହକାରୀ ଅଧ୍ୟାପକ/ ବୈଜ୍ଞାନିକ	197	124	73	37.
3	ସହକାରୀ ଅଧ୍ୟାପକ/ ସହାୟକ ବୈଜ୍ଞାନିକ	369	248	121	33
4	କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର	196	149	47	24
5	ନିଜସ୍ୱ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଯୋଜନା (ଅଧ୍ୟାପକ / ସହାୟକ ଅଧ୍ୟାପକ)	17	15	2	12
	ମୋଟ	841	576	265	32

(ଉତ୍ସ: ଯାହା ଓୟୁ ଏଟି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ ଅନୁସାରେ)

ପରିଶିଷ୍ଟ - 3.1.2

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.1.2.3 ପୃଷ୍ଠା 71 ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ)

ବିଭିନ୍ନ ଛାତ୍ରାବାସଗୁଡ଼ିକର ଅନ୍ୟଗ୍ରହଣ କ୍ଷମତା ଓ ବାସ୍ତବରେ ରହୁଥିବା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ବିବରଣୀ

ବର୍ଷ	ଉଦ୍ୟାନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ଚିପିଲିମା (ଛାତ୍ରୀ)			କୃଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ଚିପିଲିମା (ଛାତ୍ରୀ)			ମହା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ରଙ୍ଗେଇଲୁଆ (ଛାତ୍ରୀ)			କୃଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭବାନୀପାଟଣା (ଛାତ୍ର)		
	ଅନ୍ୟ ଗ୍ରହଣ	ବାସ୍ତବ	ବର୍ଷିତ ଶତକଡ଼ା	ଅନ୍ୟ ଗ୍ରହଣ	ବାସ୍ତବ	ବର୍ଷିତ ଶତକଡ଼ା	ଅନ୍ୟ ଗ୍ରହଣ	ବାସ୍ତବ	ବର୍ଷିତ ଶତକଡ଼ା	ଅନ୍ୟ ଗ୍ରହଣ	ବାସ୍ତବ	ବର୍ଷିତ ଶତକଡ଼ା
2009-10	0	0	0	99	115	16.16	50	48	-4.00	32	32	0.00
2010-11	48	48	0	99	136	37.37	50	62	24.00	57	57	0.00
2011-12	48	68	41.67	99	100	1.01	50	79	58.00	87	87	0.00
2012-13	48	66	37.50	99	115	16.16	50	88	76.00	87	102	17.24
2013-14	48	66	37.50	120	135	12.50	50	103	106.00	87	96	10.34

(ଉତ୍ସ : ଚିନ୍ତା ଷ୍ଟୁଡେଣ୍ଟ ଫେଲୋସ୍‌ସ୍‌ପୋର୍ସ ଏବଂ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଅନୁସାରେ)

ପରିଶିଷ୍ଟ - 3.1.3

(ଅନୁଛେଦ 3.1.4.2 ପୃଷ୍ଠା 75 ଦୃଷ୍ଟକ୍ରମ)

ବିହନ ମଞ୍ଜିକୁ ଅଣ ବିହନ ମଞ୍ଜିରେ ବିକ୍ରି ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା 0.35 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତିର ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ବିବରଣୀ

କ୍ର.ସଂ.	କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରର ନାମ	ଫସଲ କିସମ	ଅମଳ ପରିମାଣ (କି.ଘାଲରେ)	ଅଣ ବିହନ ବିକ୍ରିର ପରିମାଣ	ବିହନ ମୂଲ୍ୟ (କି.ଘାଲ ପ୍ରତି)	ଅଣ ବିହନ ବିକ୍ରି ମୂଲ୍ୟ	କ୍ଷତି (କି.ଘାଲ ପ୍ରତି)	ମୋଟ କ୍ଷତି
1	ଆରାଧ୍ୟାତ୍ମିକତା (ସିବେଡ଼), ଭୁବନେଶ୍ୱର	ଧାନ, ଖରିଫ୍ -12	100.00	34.20	3900	1250	2650	90630
2	ବିଏସପି (ଏନଏସପି-ଫସଲ), ଭୁବନେଶ୍ୱର	ଧାନ 2013-14 ଖରିଫ୍ -12	332.00	51.33	3900	1250	2650	136024.5
3	ଏସଆରଏଫ୍ ଗମ୍ଭାରିପାଲି, ବରଗଡ଼	ଧାନ, ରବି-11-12	1960.00	740.40	2510	1250	1260	932904
		ଖରିଫ୍ -12	2048.00	20.60	2510	1250	1260	25956
4	କେଭିକେ, ଜଗତସିଂହପୁର	ସାରଦ, ଖରିଫ୍ -12-13	245.00	21.00	2510	1250	1260	26460
		ଧାନ 2011-12	54.60	54.60	2510	1250	1260	68796
5	କେଭିକେ ବରଗଡ଼ (2011-12 ରବି)	ଧାନ, ରବି -11-12	374.40	374.40	2510	1250	1260	471744
6	ବିଏସପି (ଏନଏସପି-ଫସଲ), ଭୁବନେଶ୍ୱର	ଧାନ, (2010-11)	323.09	12.78	3900	1080	2820	36039.6
7	କେଭିକେ, ଯଶାପୁର	ଧାନ, ଖରିଫ୍ 11	117.00	51.00	2380	1150	1230	62730
8	ଆରାଧ୍ୟାତ୍ମିକତା, ଚିପିଲିମା	ସର୍ଷ୍ଟ 2011	200.90	104.00	2380	900	1480	153920
9	ଆରାଧ୍ୟାତ୍ମିକତା, ରାଣାତାଳ, ଭଦ୍ରକ	ସର୍ଷ୍ଟ 2011	330.09	191.10	1980	1080	900	171990
10	ଏସଆରଏଫ୍ ଗମ୍ଭାରିପାଲି, ବରଗଡ଼	ଧାନ, ଏମଟିୟୁ 1001 ସିଏସ 2010-11	442.80	370.80	1830	900	930	344844
11	ଆରାଧ୍ୟାତ୍ମିକତା, କନ୍ଧମାଳ	ଧାନ, ଲଲାଟ 2010	24.70	6.00	1830	250	1580	9480
12	ଆରାଧ୍ୟାତ୍ମିକତା, କଳାହାଣ୍ଡି	ଧାନ, 2010	300.00	106.00	1980	1080	900	95400
13	ଆରାଧ୍ୟାତ୍ମିକତା, ଜୟପୁର	ଧାନ, ଖରିଫ୍ 10	136.30	24.90	1980	1080	900	22410
14	ଆରାଧ୍ୟାତ୍ମିକତା, ଭବାନୀପାଟଣା	ଧାନ, 2008-09 (ବିକ୍ରି 2009-10)	585.75	585.75	1800	950	850	497887.5
		ଧାନ, 2011-12	300.00	106.00	1830	1000	830	87980
15	କେଭିକେ, ଦେଈନାଳ	ଧାନ, 2012-13	87.00	87.00	2380	1250	1130	98310

କ୍ର.ସଂ.	କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରର ନାମ	ଫସଲ କିସମ	ଅମଳ ପରିମାଣ (କୃଷ୍ଣାଲରେ)	ଅଣ ବିହନ ବିକ୍ରିର ପରିମାଣ	ବିହନ ମୂଲ୍ୟ (କୃଷ୍ଣାଲ ପ୍ରତି)	ଅଣ ବିହନ ବିକ୍ରି ମୂଲ୍ୟ	କ୍ଷତି (କୃଷ୍ଣାଲ ପ୍ରତି)	ମୋଟ କ୍ଷତି
		ଧାନ, 2013-14	75.40	75.40	2380	1310	1070	80678
16	କେଭିକେ, ଅନୁଗୁଳ	ଧାନ, 2010-11	50.40	15.00	1830	1000	830	12450
17	ଆରଆରଟିଟିଏସ, କନ୍ଧମାଳ	ଧାନ, ଖରିଫ୍ 11	48.55	3.25	1830	1000	830	2697.5
		ଧାନ, 2010-11	18.60	6.00	1830	1000	830	4980
18	ଆରଆରଟିଟିଏସ, ଯଶାପୁର	ଧାନ, 11-12	51.00	51.00	2510	1250	1260	64260
19	କେଭିକେ, ନୂଆପଡା	ଧାନ, 11-12 ଖରିଫ୍	16.50	16.50	2510	1250	1260	20790
	ମୋଟ		8222.08	3109.01				3519361

ପରିଶିଷ୍ଟ - 3.2.1

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.2 ପୃଷ୍ଠା 81 ଦୃଷ୍ଟ୍ୟ)

ଆରଥାଇଡିଏଫ୍-XIII & XIV ଅଧିନସ୍ଥ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ଯୋଜନାର ସ୍ଥିତି

କ୍ର.ସଂ.	ଏମଆଇପି ନାମ	ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ମୂଲ୍ୟ (ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)	ମଞ୍ଜୁର ତାରିଖ	ଆରଥାଇଡିଏଫ୍ ଟ୍ରେସି	ବ୍ୟୟ ରାଶି (ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)	ପରିକଳ୍ପିତ ଜଳସେଚନ (ହେକ୍ଟରରେ)	ସୃଷ୍ଟିହୋଇଥିବା ଜଳସେଚନ	ହେକ୍ଟ ଡ୍ରାଜିଙ୍ଗ ସ୍ଥିତି	ବର୍ଷର ପ୍ରଶାଳାର ସ୍ଥିତି	ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରସାର ପ୍ରେରଣ ତାରିଖ	ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ସ୍ଥିତି
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	ମାଡୁଲପୋର	241.21	01.09.2008	ଆରଥାଇଡିଏଫ୍ -XIII	196.16	313	100	ଅଗଷ୍ଟ, 2009 ମଧ୍ୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି	ପ୍ରଗତିରେ ଅଛି	22.11.2012	ପର୍ଯ୍ୟାୟ 4 (i)
2	ଲାମେର	145.00	21.10.2009	ଆରଥାଇଡିଏଫ୍ -XIV	87.50	142	0	ଜୁନ୍, 2010 ମଧ୍ୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି	କାର୍ଯ୍ୟଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନାହିଁ	13.08.2013	ପର୍ଯ୍ୟାୟ 4 (i)
3	ସିରିଲାଗୁଡା	118.95	19.01.2009	ଆରଥାଇଡିଏଫ୍ -XIV	85.95	107	0	ଅକ୍ଟୋବର, 2009 ମଧ୍ୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି	1900 ମିଟର ମଧ୍ୟରୁ 500 ମିଟର କେନାଲ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ	14.10.2011	ପର୍ଯ୍ୟାୟ 4 (i)
4	ଭାଟପୋଡ	149.52	02.03.2009	ଆରଥାଇଡିଏଫ୍ -XIV	71.52	60	0	ଜୁନ୍, 2010 ମଧ୍ୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି	ଏଲଏମସିର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଗତିରେ ଅଛି, ଆରଏମସି ପାଇଁ ନିଲାମ ତାକି ଦାବା	09.12.2011	ପର୍ଯ୍ୟାୟ 4 (i)
5	କୁଟିଙ୍ଗପଦର	190.72	23.10.2010	ଆରଥାଇଡିଏଫ୍ -XIV	108.72	130	0	ଜାନୁଆରୀ, 2011 ମଧ୍ୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି	କାର୍ଯ୍ୟଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନାହିଁ	17.11.2012	ପର୍ଯ୍ୟାୟ 4 (i)
	ମୋଟ	845.40			549.85	752.00	100.00				

ପରିଶିଷ୍ଟ - 3.3.1

(ଅନୁକ୍ରମ 3.3 ପୃଷ୍ଠା 81 ଦୃଶ୍ୟ)

ଅଟକଳରେ ଯାହା ଖନନ ବଦଳରେ ମାନ୍ୟତା ଖନନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାରୁ ଜଡ଼ିତ/ ଅତିରିକ୍ତ ମୂଲ୍ୟର ବିସ୍ତୃତ ବ୍ୟୟ

(ଟଙ୍କା/ଟଙ୍କା)

କ୍ର. ସଂ.	କାର୍ଯ୍ୟର ନାମ	ଅଟକଳ ମୂଲ୍ୟ(ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)	ଅଟକଳ ମାତ୍ରା ତାରିଖ	ବୃଦ୍ଧି ପତ୍ର ମୂଲ୍ୟ (ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)	ବୃଦ୍ଧିପତ୍ର ନଂ/କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ/ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ତାରିଖ ଠିକାଦାରଙ୍କ ନାମ	ଅଟକଳରେ ମାଟି କାମର ପରିମାଣ ଘମିରେ	ଅଟକଳରେ ମାଟି କାମର ଦର	ହସ୍ତରେ ମାଟି ଖୋଳା ସକାଶେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ଦର	ଯାହାକି ମାଧ୍ୟମରେ ଗ୍ରହଣ ଯୋଗ୍ୟ ଦର	ଅଟକଳରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ମାତ୍ରାପିକ ଦର	ଅତିରିକ୍ତ ମୂଲ୍ୟର ପରିମାଣ	ଟେଣ୍ଡର ପାରିତୋଷିକ (ପ୍ରତିଶତ ରେ)	ଟେଣ୍ଡର ପାରିତୋଷିକ ସମେତ ଅତିରିକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ	ସଂପାଦିତ କାର୍ଯ୍ୟର ଅତିରିକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ (ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)	ସଂପାଦନର ପରିମାଣ (ଘମି)	ଟେଣ୍ଡର ପାରିତୋଷିକ ସମେତ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅହେତୁକ ଲାଭ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	ତାଳଦଣ୍ଡା କେନାଲ ପ୍ରଶାଳନ ଆରତି 41.935 କିମି ରୁ 49.00 କିମି ପ୍ୟାକେଜ ନଂ ସି-ଏନସିବି-ଟି4 (ବି)	715.42	12/03/2011	977.54	02 ଏନସିବି /12-13 10-12-2012 09-03-2014 ମେସର୍ସ ଇନପ୍ଟା ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ(ପ୍ରା) ଲିମିଟେଡ୍	182373.40	144.25	43.77	15.38	28.39	5177580.83	36.63	7074128.68	442.17	133882.57	5193205.42
2	ତାଳଦଣ୍ଡା କେନାଲ ପ୍ରଶାଳନ ଆରତି 49.00 କିମିରୁ 79.02 କିମି ପ୍ୟାକେଜ ନଂ ସି-ଏନସିବି-ଟି4 (ବି) ଅଧିନରେ ଉନ୍ନତି	527.85	09/04/2010	565.34	03 ଏନସିବି /12-13 01-02-2013 31-01-2014 ମେସର୍ସ ମହାପାତ୍ର କନଷ୍ଟ୍ରକସନ ଆଣ୍ଡ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ(ପ୍ରା) ଲିମିଟେଡ୍	264226.25	140.69	43.77	15.38	28.39	7501383.24	7.10	8033981.45	189.39	105161.81	3197517.39
3	ସୁରୁଆ ବାମ ବନ୍ଧର ଆରତି 00 ରୁ 16.00 କିମି ରେ ଓଏଲ୍ 95 ବିର ଆରଆଇଟି-ଏଫ୍ XVII ଅଧିନରେ ଉନ୍ନତି	866.44	05/19/2012	1037.99	646 ଏଫ୍ 2/12-13 14-02-13 13-08-14 ମେସର୍ସ ଇନପ୍ଟା ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ(ପ୍ରା) ଲିମିଟେଡ୍	129033.00	115.23	33.48	15.38	18.10	2335497.30	19.80	2797925.77	381.53	123348.79	2674670.49
	ମୋଟ	2109.71		2580.87		575632.65					15014461.36		17906035.90	1013.09	362393.17	11065393.30

ପରିଶିଷ୍ଟ - 3.4.1

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.2.1 ପୃଷ୍ଠା 83 ଦୃଷ୍ଟ୍ୟ)

ଚୂଡ଼ତର ପାହ୍ୟାବୃଦ୍ଧି ଓ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନରେ ନିଅଣ୍ଟର ବିବରଣୀ

କ୍ର.ସଂ.	ଆକାଶିଆକର ନାମ	ଆକାଶିପି ଅନୁପାୟୀ ଚୂଡ଼ତ ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରସାର	ଆକାଶିପି ଅନୁପାୟୀ ନୂତନ ଚୂଡ଼ତର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ପ୍ରସାର	ଆକାଶିପି ଅନୁପାୟୀ ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଜରାଯାଇଥିବା ଚୂଡ଼ତ ସଂଖ୍ୟା	ଆକାଶିପି ଅନୁପାୟୀ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଜରାଯାଇଥିବା ନୂତନ ଚୂଡ଼ତ ସଂଖ୍ୟା	ଆକାଶିପି ଅନୁପାୟୀ ଚାଲୁଥିବା ଚୂଡ଼ତର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ନଥିବା ସଂଖ୍ୟା	ଆକାଶିପି ଅନୁପାୟୀ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହୋଇନଥିବା ଚୂଡ଼ତ ସଂଖ୍ୟା
1	ହୁଳୁପୁର	6	1 (ସିଲ୍ଡ ଷେଡ଼)	6	1	-	-
2	ବାଲେଶ୍ୱର	6	1 (ସିଲ୍ଡ ଷେଡ଼)	0	1	6	-
3	ହିରାକୁଦ	6	1 (ସିଲ୍ଡ ଷେଡ଼)	6	1	-	-
4	ତାଳଚେର	6	1 (ସିଲ୍ଡ ଷେଡ଼)	5	1	1	-
5	ଭବାନୀପାଟଣା	6	1 (ସିଲ୍ଡ ଷେଡ଼)	1	1	5	-
6	ଫୁଲବାଣୀ	3	2	2	1	1	1
7	ବଲାଙ୍ଗୀର	2	5	2	-	-	5
8	ଆମାଗୁଡ଼ା	3	2	-	-	3	2
9	ଭୁବନେଶ୍ୱର	2	3	-	3	2	-
	ମୋଟ	40	17	22	9	18	8

ପରିଶିଷ୍ଟ - 3.4.2

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.2.2 ପୃଷ୍ଠା 84 ଦୃଷ୍ଟକୃତ)

ସିଓଇ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ବ୍ୟୟନ ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ବିନିଯୋଗ ବିବରଣୀ

(ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ଆଇଟିଆଇ ନାମ	ଆଇଟିଆଇ ଅନୁସାରେ ମୋଟ ପ୍ରକଳ୍ପ ବ୍ୟୟ			ମୋଟ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ଅଂଶ ପ୍ରଦାନ	ମୋଟ ବ୍ୟବହୃତ ପାଣ୍ଟି	ବ୍ୟବହୃତ ପାଣ୍ଟିର ପ୍ରତିଶତ
		କେନ୍ଦ୍ର ଅନୁଦାନ	ରାଜ୍ୟ ଅନୁଦାନ	ମୋଟ			
କ	ସିଭିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟ						
1	ଆଇଟିଆଇ, କଟକ	30	10	40	40	30	75.00
2	ଆଇଟିଆଇ, ରାଉରକେଲା	30	10	40	40	30	75.00
3	ଆଇଟିଆଇ, ବଲାଙ୍ଗୀର	37.5	12.5	50	50	50	100.00
4	ଜିଆଇଟିଆଇ, ଆମଗୁଡ଼ା	37.5	12.5	50	50	50	100.00
5	ଆଇଟିଆଇ, ପୁଲିବାଣୀ	37.5	12.5	50	50	50	100.00
6	ଆଇଟିଆଇ, (ପ) ଭୁବନେଶ୍ୱର	65.625	21.875	87.5	87.5	87.5	100.00
7	ଆଇଟିଆଇ, ଭବାନୀପାଟଣା	65.625	21.875	87.5	87.5	87.5	100.00
8	ଆଇଟିଆଇ, ହିରାକୁଦ	65.625	21.875	87.5	87.495	87.5	100.01
9	ଆଇଟିଆଇ, ବ୍ରହ୍ମପୁର	65.625	21.875	87.5	87.415	87.5	100.10
10	ଆଇଟିଆଇ, ବାଲେଶ୍ୱର	65.625	21.875	87.5	87.495	87.5	100.01
11	ଆଇଟିଆଇ, ଡାଲବେର	65.625	21.875	87.5	87.415	87.5	100.10
	ଉପ ମୋଟ	566.25	188.75	755	754.82	735	97.37
ଖ	ଉପକରଣ						
1	ଆଇଟିଆଇ, କଟକ	56.25	18.75	75	75	75	100.00
2	ଆଇଟିଆଇ, ରାଉରକେଲା	56.25	18.75	75	75	54.76	73.01
3	ଆଇଟିଆଇ, ବଲାଙ୍ଗୀର	162.75	54.25	217	217	181.51	83.65
4	ଜିଆଇଟିଆଇ, ଆମଗୁଡ଼ା	162.75	54.25	217	217	151.91	70.00
5	ଆଇଟିଆଇ, ପୁଲିବାଣୀ	162.75	54.25	217	217	185.89	85.66
6	ଆଇଟିଆଇ, (ପ) ଭୁବନେଶ୍ୱର	229.125	76.375	305.5	305.5	118.96	38.94
7	ଆଇଟିଆଇ, ଭବାନୀପାଟଣା	225	75	300	300	215.82	71.94
8	ଆଇଟିଆଇ, ହିରାକୁଦ	225	75	300	300.52	231.14	76.91
9	ଆଇଟିଆଇ, ବ୍ରହ୍ମପୁର	225	75	300	305	200.86	65.86
10	ଆଇଟିଆଇ, ବାଲେଶ୍ୱର	225	75	300	300.52	159.98	53.23
11	ଆଇଟିଆଇ, ଡାଲବେର	225	75	300	300.52	220.98	73.53
	ଉପ ମୋଟ	1954.88	651.625	2606.5	2613.06	1796.81	68.76
ଗ	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ						
1	ଆଇଟିଆଇ, କଟକ	33.75	11.25	45	45	45	100.00
2	ଆଇଟିଆଇ, ରାଉରକେଲା	33.75	11.25	45	45	45	100.00
3	ଆଇଟିଆଇ, ବଲାଙ୍ଗୀର	58.5	19.5	78	38.88	18.16	46.71
4	ଜିଆଇଟିଆଇ, ଆମଗୁଡ଼ା	58.5	19.5	78	38.88	16.92	43.52
5	ଆଇଟିଆଇ, ପୁଲିବାଣୀ	58.5	19.5	78	38.88	8.66	22.27
6	ଆଇଟିଆଇ, (ପ) ଭୁବନେଶ୍ୱର	76.5	25.5	102	65.01	47	72.30
7	ଆଇଟିଆଇ, ଭବାନୀପାଟଣା	80.625	26.875	107.5	78.005	77.5	99.35

8	ଆଇଟିଆଇ, ହିରାକୁଦ	80.625	26.875	107.5	78.014	75.54	96.83
9	ଆଇଟିଆଇ, ବ୍ରହ୍ମପୁର	84.375	28.125	112.5	77.504	77.504	100.00
10	ଆଇଟିଆଇ, ବାଲେଶ୍ୱର	80.625	26.875	107.5	78.014	76.46	98.01
11	ଆଇଟିଆଇ, ତାଳଚେର	80.625	26.875	107.5	78.014	76.32	97.83
	ଉପ ମୋଟ	726.375	242.125	968.5	661.201	564.064	85.31
	ମୋଟ	3247.5	1082.5	4330	4029.081	3095.87	76.84

ପରିଶିଷ୍ଟ - 3.4.3

(ଅନୁକ୍ରମ 3.4.3.1 ପୃଷ୍ଠା 86 ଦୃଷ୍ଟକର)

ଟ୍ରେଡର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଓ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନର ନିଅଣ୍ଟର ବିବରଣୀ

କ୍ର.ସଂ.	ଆଇଟିଆଇର ସ୍ଥାନ	ଟ୍ରେଡର ପାହ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ପ୍ରସାର	ନୂତନ ଭାବେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହେବାକୁ ଥିବା ଟ୍ରେଡର ସଂଖ୍ୟା	ପାହ୍ୟାବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିବା ଟ୍ରେଡର ସଂଖ୍ୟା	ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥିବା ନୂଆ ଟ୍ରେଡର ସଂଖ୍ୟା	ନୂତନ ଟ୍ରେଡର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହେବାରେ ନିଅଣ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା	ଚାଲୁ ରହିଥିବା ଟ୍ରେଡର ପାହ୍ୟାବୃଦ୍ଧିରେ ନିଅଣ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା
1	ଛତ୍ରପୁର	3	4	3	3	-	1
2	କଟକ	3	5	1	1	2	4
3	ପୁରୀ	8	5	2	-	6	5
4	ଉମରକୋଟ	2	4	-	-	2	4
5	ବଡବିଲ	7	3	7	-	-	3
6	ବାରିପଦା	4	3	2	-	2	3
7	ତାଳଚପୁର	4	3	3	-	1	3
8	ଆନନ୍ଦପୁର	4	4	-	-	4	4
9	ବରଗଡ	2	4	2	-	-	4
10	ବୋଝ	3	2	-	-	3	2
11	ବେଙ୍ଗାଳାଳ	2	4	1	1	1	3
12	ଖରିଆର ରୋଡ	4	1	-	-	4	1
13	ବଲାଙ୍ଗିର	-	4	-	-	-	4
14	ମାଲକାନଗିରି	4	10	1	5	3	5
	ମୋଟ	50	56	22	10	28	46

ପରିଶିଷ୍ଟ - 3.4.4

(ଅନୁଛେଦ 3.4.3.2 ପୃଷ୍ଠା 86 ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ)

ବିନା ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାଙ୍କ ସହାୟତାରେ ହେଉଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ ଓ ବିନିଯୋଗର ବିବରଣୀ

(ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ବର୍ଷ	ଆଇଟିଆଇଇର ସ୍ଥାନ	ଡିଜିଟାଲ ଦ୍ୱାରା ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ	ଆଇଏମସି ସୋସାଇଟିକୁ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନର ତାରିଖ	ଏଫଡିରେ ଉପଲବ୍ଧ ରାଶି	ଏଫଡିରେ ନିବେଶ ହେବା ତାରିଖ	ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ପାଣ୍ଠି ବିନିଯୋଗ	ବିନିଯୋଗର ପ୍ରତିଶତ	ବଳକା ରାଶି
1	2007-08	ପୁରୀ	250	29.2.08	150	11.11.08 & 1.12.08	45.71	18.28	204.29
2	2007-08	କଟକ	250	29.2.08	125	2.7.08	93.96	37.58	156.04
3	2007-08	ଉମରକୋଟ	250	29.2.08	125	16.1.09	134.78	53.91	115.22
4	2007-08	ଛତ୍ରପୁର	250	29.2.08	125	30.9.09	110.33	44.13	139.67
5	2008-09	ବଡ଼ବିଲ	250	16.3.09	125	19/20.8.09	104.52	41.81	145.48
6	2008-09	ବାରିପଦା	250	26.3.09	125	1.5.09	60.88	24.35	189.12
7	2008-09	ଡାକଡପୁର	250	26.3.09	125	10.12.09 & 12.11.09	104.79	41.92	145.21
8	2009-10	ବରଗଡ଼	250	10.3.10	125	-	77.98	31.19	172.02
9	2009-10	ଢେଙ୍କାନାଳ	250	23.9.09	125	10/11.12.09	144.07	57.63	105.93
10	2009-10	ମାଲକାନଗିରି	250	23.12.09	250	4/6.3.10	16.49	6.60	233.51
11	2009-10	ବୋଝ	250	1.10.10	125	1.10.10	60.6	24.24	189.40
12	2009-10	ଆନନ୍ଦପୁର	250	23.3.10	125	28.4.10 & 4/6.5.10	48.27	19.31	201.73
13	2010-11	ଖରିଆର ରୋଡ଼	250	15.2.11	125	-	32.5	13.00	217.50
14	2011-12	ବଲାଙ୍ଗିର	250	10.6.11	125	14.3.12	70.77	28.31	179.23
	ମୋଟ		3500		1900		1105.65	31.59	2394.35

ପରିଶିଷ୍ଟ - 3.4.5

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.3.2 ପୃଷ୍ଠା 87 ଦୃଷ୍ଟକ୍ରମ)

ଆଇଟିଆଇ ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏଫଡିରେ ପାଣ୍ଠି ବିନିଯୋଗ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ କରିବାରୁ ସ୍ଵାଧୀନ ଷଡ଼ି

(ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ଆଇଟିଆଇର ନାମ	ଆଇଏମସିକୁ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନର ତାରିଖ	ଏଫଡିରେ ପାଣ୍ଠି ନିବେଶନ ତାରିଖ	ନିବେଶ ପରିମାଣ (ଟଙ୍କାରେ)	ବିଳମ୍ବ ଦିନ ସଂଖ୍ୟା	ଏଫଡିରେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ନିବେଶର ସ୍ଵାଧୀନ ହାର	ଗଞ୍ଜିତ ଖାତା 4 ପ୍ରତିଶତରୁ କେତେ ଅଧିକ	ରାଜସ୍ଵର ଷଡ଼ି
1	ଆଇଟିଆଇ, ପୁରୀ	29-02-2008	11-11-08	10000000	256	10.00	6.00	420821.9178
		29-02-2008	01-12-08	5000000	276	10.50	6.50	245753.4247
2	ଆଇଟିଆଇ, (ପ) କଟକ	29-02-2008	02-07-08	24990000	124	8.90	4.90	415997.9178
3	ଆଇଟିଆଇ, ଛତ୍ରପୁର	29-02-2008	30-03-09	12500000	395	8.25	4.25	574914.3836
4	ଆଇଟିଆଇ, ଦେଢ଼ାନାଳ	23-09-2009	11-12-09	12500000	79	7.00	3.00	81164.38356
5	ପିସିଆଇଆଇ, ବାରିପଦା	23-03-2009	01-05-09	12500000	39	8.25	4.25	56763.69863
6	ଆଇଟିଆଇ, ଡାକଡ଼ପୁର	23-03-2009	10-12-09	12500000	262	7.50	3.50	314041.0959
7	ଆଇଟିଆଇ, ବଡ଼ବିଲ୍	17-02-2009	20-08-09	12500000	184	7.50	3.50	220547.9452
8	ଆଇଟିଆଇ, ମାଲକାନଗିରି	23-12-2009	06-03-10	25000000	73	6.75	2.75	137500
9	ଜିଆଇଆଇ, ବଲାଙ୍ଗିର	10-06-2011	14-03-12	12500000	278	9.25	5.25	499828.7671
10	ଆଇଟିଆଇ, ଉମରକୋଟ	29-02-2008	16-01-09	12500000	322	8.50	4.50	496232.8767
11	ଆଇଟିଆଇ, ବୌଦ୍ଧ	10-03-2010	01-10-10	12500000	205	7.50	3.50	245719.1781
12	ଆଇଟିଆଇ, ଖରିଆରୋଡ଼	10-03-2011	26-09-12	12500000	566	8.50	4.50	872260.274
13	ଆଇଟିଆଇ, ବରଗଡ଼	10-03-2010	23-08-10	12500000	166	7.75	3.75	213184.9315
	ମୋଟ			189990000				4794730.795

ପରିଶିଷ୍ଟ - 3.4.6

(ଅନୁକ୍ରମ 3.4.5 ପୃଷ୍ଠା 88 ଦୃଷ୍ଟବ୍ୟ)

ଉଚ୍ଚେଦ ହୋଇ ନଥିବା ଟ୍ରେଡର ସ୍ଥାନିତ୍ ସଂଖ୍ୟା

ଆଇଟିଆଇର ନାମ	ଆଇଟିପି ଦ୍ଵାରା ଉଚ୍ଚେଦ ପାଇଁ ପ୍ରସାବିତ ଟ୍ରେଡ	କେଟୋରୁ ନାମ ଲେଖା ହୋଇନାହିଁ	ଉଚ୍ଚେଦ ପାଇଁ ଥିବା ସ୍ଥାନିତ୍ ସଂଖ୍ୟା	ପ୍ରକୃତରେ ଉଚ୍ଚେଦ ହୋଇଥିବା ଟ୍ରେଡର ସ୍ଥାନିତ୍ ସଂଖ୍ୟା	ଉଚ୍ଚେଦିତ ଟ୍ରେଡର ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କାରେ)	ଉଚ୍ଚେଦ ହୋଇ ନଥିବା ଟ୍ରେଡର ସ୍ଥାନିତ୍ ସଂଖ୍ୟା
ଏମଆଇଟିଆଇ, କଟକ	ଷ୍ଟେନୋଗ୍ରାଫି	2008-09	1 ସ୍ଥାନିତ୍	1 ସ୍ଥାନିତ୍	40000	ଉଚ୍ଚେଦିତ
	ବେକରା ଆଣ୍ଡ କନଫେକ୍ସନାରୀ	2008-09	1 ସ୍ଥାନିତ୍	1 ସ୍ଥାନିତ୍	65000	ଉଚ୍ଚେଦିତ
ଆଇଟିଆଇ, ଆନନ୍ଦପୁର	ଫଳ ଓ ପରିବା ସଂରକ୍ଷଣ	2006-07 ଏବଂ 2010-11	1 ସ୍ଥାନିତ୍	ନାହିଁ	116395	ଉଚ୍ଚେଦ ହୋଇନାହିଁ
	ବେକରା ଆଣ୍ଡ କନଫେକ୍ସନାରୀ	2010-11	1 ସ୍ଥାନିତ୍	ନାହିଁ	193909	ଉଚ୍ଚେଦ ହୋଇନାହିଁ
	ସବିବ ସ୍ତରାୟ କାଞ୍ଚି ପକ୍ଷି	2010-11	1 ସ୍ଥାନିତ୍	ନାହିଁ	142654	ଉଚ୍ଚେଦ ହୋଇନାହିଁ
	ପୋଷାକ ତିଆରି	2011-12	1 ସ୍ଥାନିତ୍	ନାହିଁ	158027	ଉଚ୍ଚେଦ ହୋଇନାହିଁ
	କାଟିବା ଏବଂ ସିଲେକ୍ସକରିବା	2007-08 ଏବଂ 2013-14	2 ସ୍ଥାନିତ୍	ନାହିଁ	45535	ଉଚ୍ଚେଦ ହୋଇନାହିଁ
	ଷ୍ଟେନୋଗ୍ରାଫି	2013-14	1 ସ୍ଥାନିତ୍	ନାହିଁ	41515	ଉଚ୍ଚେଦ ହୋଇନାହିଁ
ଆଇଟିଆଇ, ଡାକଡପୁର	ଷ୍ଟେନୋଗ୍ରାଫି	-	1 ସ୍ଥାନିତ୍	ନାହିଁ	-	ଉଚ୍ଚେଦ ହୋଇନାହିଁ
	କାଟିବା ଏବଂ ସିଲେକ୍ସକରିବା	-	1 ସ୍ଥାନିତ୍	ନାହିଁ	-	ଉଚ୍ଚେଦ ହୋଇନାହିଁ
	ଡି/ଏମ(ସିଭିଲ୍)	-	2 ସ୍ଥାନିତ୍	ନାହିଁ	-	ଉଚ୍ଚେଦ ହୋଇନାହିଁ
	ସାର୍ ମେଟାଲ କାରିଗର	-	1 ସ୍ଥାନିତ୍	ନାହିଁ	-	ଉଚ୍ଚେଦ ହୋଇନାହିଁ
ଆଇଟିଆଇ, ପୁରୀ	ଷ୍ଟେନୋଗ୍ରାଫି	2009-10	1 ସ୍ଥାନିତ୍	1 ସ୍ଥାନିତ୍	49000	ଉଚ୍ଚେଦିତ
	ଡି/ଏମ(ସିଭିଲ୍)	2009-10	ନାହିଁ	ନାହିଁ	60000	ଉଚ୍ଚେଦ ହୋଇନାହିଁ
ଆଇଟିଆଇ, ବରଗଡ଼	ଫଳ ଓ ପରିବା ସଂରକ୍ଷଣ	2009-10	1 ସ୍ଥାନିତ୍	1 ସ୍ଥାନିତ୍	-	ଉଚ୍ଚେଦିତ
ଆଇଟିଆଇ, ରାଉରକେଲା	ଗ୍ରାହଣୀୟ ମେସିନ୍	2005	2 ସ୍ଥାନିତ୍	2 ସ୍ଥାନିତ୍	500000	ଉଚ୍ଚେଦିତ
	ପାଟର୍ଣ୍ଣ ମେକର	2000	1 ସ୍ଥାନିତ୍	1 ସ୍ଥାନିତ୍	350000	ଉଚ୍ଚେଦିତ
ଉଚ୍ଚେଦ ମୂଲ୍ୟ	16 ଟ୍ରେଡସ	-	18 ସ୍ଥାନିତ୍	4 ସ୍ଥାନିତ୍	1004000	
ଯୋଜିତ କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚେଦ ମୂଲ୍ୟ ନୁହେଁ				8 ସ୍ଥାନିତ୍	758035	

ପରିଶିଷ୍ଟ - 3.4.7

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.7 ପୃଷ୍ଠା 89 ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ)

ଆଇଟିଆଇ ଗୁଡିକରେ ଖାଲି ସ୍ଥାନର ବିବରଣୀ

କ୍ର.ସଂ.	ଆଇଟିଆଇର ନାମ	ବର୍ଷ	ଏନସିଭିଟି ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକ ମାନବ ସମ୍ବଳ	ମଞ୍ଜୁର ମାନବ ସମ୍ବଳ			ପ୍ରକୃତ ମାନବ ସମ୍ବଳ			ଖାଲି ସ୍ଥାନ	ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପ୍ରତିଶତ
				ନିୟମିତ	ଚୁକ୍ତି ଭିତ୍ତିକ	ମୋଟ	ନିୟମିତ	ଚୁକ୍ତି ଭିତ୍ତିକ	ମୋଟ		
1	ଆଇଟିଆଇ, ହାରାକୁଦ	2013-14	75	14	23	37	8	3	11	26	70.27
2	ଆଇଟିଆଇ, ଫୁଲବାଣୀ	2013-14	37	8	17	25	6	5	11	14	56
3	ଆଇଟିଆ, ବାଲେଶ୍ୱର	2013-14	56	12	25	37	6	8	14	23	62.16
4	ଆଇଟିଆ, ବ୍ରହ୍ମପୁର	2013-14	95	25	17	42	16	4	20	22	52.38
5	ଆଇଟିଆ, ଡାଲଚେର	2013-14	47	9	26	35	5	4	9	26	74.29
6	ଆଇଟିଆଇ, ଭୁବନେଶ୍ୱର	2013-14	27	6	12	18	5		5	13	72.22
7	ଆଇଟିଆଇ, ରାଉରକେଲା	2013-14	85	22	27	49	4		4	45	91.84
8	ଆଇଟିଆଇ, ଅମାକୁଦା	2013-14	40	7	20	27	7	6	13	14	51.85
9	ଆଇଟିଆଇ, କଟକ	2013-14	147	40	28	68	24	10	34	34	50
10	ଆଇଟିଆଇ, ବଲାଙ୍ଗୀର	2013-14	39	10	15	25	9	2	11	14	56
11	ଆଇଟିଆଇ, ଭବାନିପାଟଣା	2013-14	44	7	17	24	4	6	10	14	58.33
12	ଆଇଟିଆଇ, ଡାକଟପୁର	2013-14	51	11	23	34	7	5	12	22	64.71
13	ଏମଆଇଟିଆଇ, କଟକ	2013-14	27	6	9	15	5		5	10	66.67
14	ପିସିଆଇଟିଆ, ବାରିପଦା	2013-14	14	5	9	14	1		1	13	92.86
15	ଆଇଟିଆଇ, ଡେ଼ଙ୍କାନାଳ	2013-14	19	2	8	10	2		2	8	80
16	ଆଇଟିଆଇ, ଛତ୍ରପୁର	2013-14	23	0	11	11	0	0	0	11	100
17	ଆଇଟିଆଇ, ବଡ଼ବିଲ	2013-14	43	9	17	26	5	4	9	17	65.38
18	ଆଇଟିଆଇ, ପୁରୀ	2013-14	40	11	16	27	7	3	10	17	62.96
19	ଆଇଟିଆଇ, ଉମରକୋଟ	2013-14	15	5	9	14	4		4	10	71.43
20	ଆଇଟିଆଇ, ଆନନ୍ଦପୁର	2013-14	26	5	11	16	4		4	12	75
21	ଆଇଟିଆଇ, ବରଗଡ଼	2013-14	19	2	9	11	2	1	3	8	72.73
22	ଆଇଟିଆଇ, ବୌଦ୍ଧ	2013-14	21		11	11		2	2	9	81.82

23	ଜିଆଇଟିଆଇ, ବଲାଙ୍ଗିର	2013-14	20		13	13		1	1	12	92.31
24	ଆଇଟିଆଇ, ଖରିଆର ରୋଡ	2013-14	24		17	17		5	5	12	70.59
25	ଆଇଟିଆଇ, ମାଲକାନଗିରି	2013-14	27		18	18		6	6	12	66.67
	ମୋଟ		750	216	264	503	126	52	165	418	

ପରିଶିଷ୍ଟ - 3.4.8

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.11.1 ପୃଷ୍ଠା 93 ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ)

22 ଟି ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକର ପ୍ରଦତ୍ତ ପାଣ୍ଟି ବିନିଯୋଗ ହାରର ବିବରଣୀ

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ସଂସ୍ଥାର ନାମ	ସ୍ବାକୃତି ବିବରଣୀ			ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ପାଣ୍ଟି	ବ୍ୟୟ	ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ	ବିନିଯୋଗର ହାର	ବଳକା ପାଣ୍ଟି	ବଳକା ବ୍ୟୟ ନ ହେବାର କାରଣ
		ସ୍ବାକୃତି ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା	ସ୍ବାକୃତି ତାରିଖ	ରାଶି ଲକ୍ଷରେ						
1	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ଗଜପତି	ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-10/2008-ଟିଏସଆଇଭି	31.12.2008	200.00	10.12	8.87	8.87	87.68	1.25	ବଳକା ପାଣ୍ଟି ସାଜ ସରଜାମ ଉପାଦାନ ସହ ଜଡିତ । ସାଜ ସରଜାମ କ୍ରୟ ବିଲମ୍ବରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଯେତେବେଳେ କି କୋଠା ନିର୍ମାଣ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପାଖା ପାଖି ଥିଲା ।
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-10/2008-ଟିଏସଆଇଭି	30.03.2009	12.00						
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-48/2009-ଟିଏସଆଇଭି	29.09.2009	500.00						
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-48/2009-ଟିଏସଆଇଭି	14.03.2012	200.00						
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-28/2009-ଟିଏସଆଇଭି	24.01.2013	100.00						
		ମୋଟ		1012.00						
2	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ବାଲେଶ୍ଵର	ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-10/2008-ଟିଏସଆଇଭି	31.12.2008	200.00	10	8.72	8.72	87.19	1.28	ବଳକା ପାଣ୍ଟି ସାଜ ସରଜାମ ଉପାଦାନ ସହ ଜଡିତ । ସାଜ ସରଜାମ କ୍ରୟ ବିଲମ୍ବରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଯେତେବେଳେ କି କୋଠା ନିର୍ମାଣ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପାଖା ପାଖି ଥିଲା ।
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-48/2009-ଟିଏସଆଇଭି	29.09.2009	500.00						
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-48/2009-ଟିଏସଆଇଭି	18.02.2013	300.00						
		ମୋଟ		1000.00						
3	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ବଲାଙ୍ଗିର	ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-10/2008-ଟିଏସଆଇଭି	31.12.2008	200.00	10	8.58	8.58	85.79	1.42	ବଳକା ପାଣ୍ଟି ସାଜ ସରଜାମ ଉପାଦାନ ସହ ଜଡିତ । ସାଜ ସରଜାମ କ୍ରୟ
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-48/2009-ଟିଏସଆଇଭି	29.09.2009	500.00						

କ୍ର.ସଂ.	ସଂସ୍ଥାର ନାମ	ସ୍ବାକୃତି ବିବରଣୀ			ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ପାଣ୍ଠି	ବ୍ୟୟ	ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ	ବିନିଯୋଗର ହାର	ବଳକା ପାଣ୍ଠି	ବଳକା ବ୍ୟୟ ନ ହେବାର କାରଣ
		ସ୍ବାକୃତି ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା	ସ୍ବାକୃତି ତାରିଖ	ରାଶି ଲକ୍ଷରେ						
		ଟିଏସଆଇଭି								ବିଳମ୍ବରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଯେତେବେଳେ କି କୋଠା ନିର୍ମାଣ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପାଖା ପାଖି ଥିଲା ।
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-28/2009-ଟିଏସଆଇଭି	14.03.2012	200.00						
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-28/2009-ଟିଏସଆଇଭି	24.01.2013	100.00						
		ମୋଟ		1000.00						
4	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ଯାଜପୁର	ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-10/2008-ଟିଏସଆଇଭି	31.12.2008	200.00	7	5.81	5.81	83.05	1.19	ସିଭିଲ କାର୍ଯ୍ୟର ବଳକା ପାଣ୍ଠି ଉକ୍ତ ଠିକାଦାର ଦ୍ଵାରା ଧାର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଗତି ଯୋଗୁଁ ଥିଲା ।
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-48/2009-ଟିଏସଆଇଭି	29.09.2009	500.00						
		ମୋଟ		700.00						
5	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ଜଳାହାଣ୍ଡି	ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-42/2009-ଟିଏସଆଇଭି	23.07.2009	200.00	7	1.94	1.94	27.67	5.06	ଜମିକୁ ହାତକୁ ନେବାରେ ଏବଂ ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ।
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-28/2009-ଟିଏସଆଇଭି	13.12.2010	500.00						
		ମୋଟ		700.00						
6	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ନୂଆପଡ଼ା	ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-42/2009-ଟିଏସଆଇଭି	23.07.2009	200.00	7	2.61	2.61	37.22	4.39	ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ।
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-28/2009-ଟିଏସଆଇଭି	13.12.2010	500.00						
		ମୋଟ		700.00						
7	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା	ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-42/2009-ଟିଏସଆଇଭି	23.07.2009	200.00	9	7.61	7.61	84.53	1.39	ବଳକା ପାଣ୍ଠି ସାଜ ସରଜାମ ଉପାଦାନ ସହ ଜଡିତ । ସାଜ ସରଜାମ କ୍ରୟ ବିଳମ୍ବରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଯେତେବେଳେ କି କୋଠା ନିର୍ମାଣ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପାଖା ପାଖି ଥିଲା ।
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-28/2009-ଟିଏସଆଇଭି	13.12.2010	500.00						
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-28/2009-ଟିଏସଆଇଭି	14.03.2012	200.00						
		ମୋଟ		900.00						

କ୍ର.ସଂ.	ସଂସ୍ଥାର ନାମ	ସ୍ୱୀକୃତି ବିବରଣୀ			ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ପାଣ୍ଟି	ବ୍ୟୟ	ୟୁ.ସି. ଉପସ୍ଥାପନ	ବିନିଯୋଗର ହାର	ବଳକା ପାଣ୍ଟି	ବଳକା ବ୍ୟୟ ନ ହେବାର କାରଣ
		ସ୍ୱୀକୃତି ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା	ସ୍ୱୀକୃତି ତାରିଖ	ରାଶି ଲକ୍ଷରେ						
8	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ଭଦ୍ରକ	ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-42/2009-ଟିଏସଆଇଭି	23.07.2009	200.00	7	0.00	0.00	0.00	7.00	ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଆମର ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରତିସଂସ୍ଥାମାନେ ଆକୃଷ୍ଟ ନ ହେବା ଜମିରେ କିଛି ଅଂଶରେ ଅନୁକାର ପ୍ରବେଶ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜମିରେ ମକା ଚାଷ କରାଯାଉଥିବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥାକୁ ଜମି ବିଳମ୍ବରେ ହସ୍ତାନ୍ତର ହେଲା ଏବଂ ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ହେଲା । ତେବେ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନର ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଫଳରେ ଫେବୃଆରୀ 2014 ରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି ।
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-28/2009-ଟିଏସଆଇଭି	13.12.2010	500.00						
		ମୋଟ		700.00						
9	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ପୁରୀ	ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-42/2009-ଟିଏସଆଇଭି	23.07.2009	200.00	7	4.52	4.52	64.53	2.48	ଟିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ବଦଳରେ ନୂତନ ଜମି ଟିହ୍ନଟ କରିବାରୁ ଜମି ହାତକୁ ନେବାରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-28/2009-ଟିଏସଆଇଭି	13.12.2010	500.00						
		ମୋଟ		700.00						
10	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ରୌଢ଼	ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-10/2008-ଟିଏସଆଇଭି	31.12.2008	200.00	7.12	4.07	4.07	57.19	3.05	ଈଡିଭୁମିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବାରୁ କୋଠା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଆଉ ଥରେ ଟେଣ୍ଡର ଡାକିବାରୁ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-10/2008-ଟିଏସଆଇଭି	30.03.2009	12.00						
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-48/2009-ଟିଏସଆଇଭି	29.09.2009	500.00						
		ମୋଟ		712.00						
11	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ସମଲପୁର	ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-10/2008-ଟିଏସଆଇଭି	31.12.2008	200.00	10.12	8.46	8.46	83.57	1.66	ବଳକା ପାଣ୍ଟି ସାଜ ସରଞ୍ଜାମ ଉପାଦାନ ସହ ଜଡିତ । ସାଜ ସରଞ୍ଜାମ କ୍ରୟ ବିଳମ୍ବରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-10/2008-	30.03.2009	12.00						

କ୍ର.ସଂ.	ସଂସ୍ଥାର ନାମ	ସ୍ୱୀକୃତି ବିବରଣୀ			ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ପାଣ୍ଟି	ବ୍ୟୟ	ଯୁଦ୍ଧି ଉପସ୍ଥାପନ	ବିନିଯୋଗର ହାର	ଚଳନା ପାଣ୍ଟି	ଚଳନା ବ୍ୟୟ ନ ହେବାର କାରଣ
		ସ୍ୱୀକୃତି ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା	ସ୍ୱୀକୃତି ତାରିଖ	ରାଶି ଲକ୍ଷରେ						
		ଟିଏସଆଇଭି								ଯେତେବେଳେ କି କୋଠା ନିର୍ମାଣ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପାଖା ପାଖି ଥିଲା ।
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-48/2009-ଟିଏସଆଇଭି	29.09.2009	500.00						
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-48/2009-ଟିଏସଆଇଭି	14.03.2012	200.00						
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-28/2009-ଟିଏସଆଇଭି	24.01.2013	100.00						
		ମୋଟ		1012.00						
12	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ମାଲକାନଗିରି	ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-10/2008-ଟିଏସଆଇଭି	31.12.2008	200.00	9.11	1.28	1.28	14.05	7.83	1. ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ । 2. ଶ୍ରମିକ ମଜୁରୀରେ ବୃଦ୍ଧି । 3. ଏହି ସମୟରେ ଷ୍ଟାଲ ଓ ସିମେଣ୍ଟର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ।
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-10/2008-ଟିଏସଆଇଭି	30.03.2009	11.00						
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-48/2009-ଟିଏସଆଇଭି	29.09.2009	500.00						
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-48/2009-ଟିଏସଆଇଭି	14.03.2012	200.00						
		ମୋଟ		911.00						
13	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ଦେଓଗଡ଼	ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-42/2009-ଟିଏସଆଇଭି	23.07.2009	200.00	7			0.00	7.00	ଡିସେମ୍ବର 2009 ରେ ଡିଲେକ୍ଟେଶନରେ ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇଥିବା 10 ଏକର ଜମି ଉପରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକେ ଦଖଲ କରି ମାନ୍ୟବର ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦୁଇଟି ମାମଲା ଯଥା ଡକ୍ଟ୍ରିପି ସଂଖ୍ୟା 7708/2011 ଏବଂ 7709/2011 ଦାୟର କରିବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ସରକାର ଇଚ୍ଛିତ ଆଶ୍ରୁ ଟି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବର୍ତ୍ତାୟିତରୁ ଜିଲ୍ଲା
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-28/2009-ଟିଏସଆଇଭି	13.12.2010	500.00						
		ମୋଟ		700.00						

କ୍ର.ସଂ.	ସଂସ୍ଥାର ନାମ	ସ୍ବାକୃତି ବିବରଣୀ			ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ବାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ପାଣ୍ଟି	ବ୍ୟୟ	ଯୁ.ସି ଉପସ୍ଥାପନ	ବିନିଯୋଗର ହାର	ବଳକା ପାଣ୍ଟି	ବଳକା ବ୍ୟୟ ନ ହେବାର କାରଣ
		ସ୍ବାକୃତି ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା	ସ୍ବାକୃତି ତାରିଖ	ରାଶି ଲକ୍ଷରେ						
										ପ୍ରଶାସନ ଏକ ଆଠ ଏକତର ପରିମିତ ଜମି ଯୋଗାଇଥିଲେ । ଜମିଟି ହାରାକୁଦ ଆଇଟିଆଇ ଅଧିକ୍ଷକଙ୍କୁ 24.3.2014 ରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା ।
14	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ନବରଙ୍ଗପୁର	ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-42/2009-ଟିଏସଆଇଭି	23.07.2009	200.00	9	7.30	7.30	81.13	1.70	ବଳକା ପାଣ୍ଟି ସାଜ ସରଜାମ ଉପାଦାନ ସହ ଜଡିତ । ସାଜ ସରଜାମ କ୍ରୟ ବିଳମ୍ବରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଯେତେବେଳେ କି କୋଠା ନିର୍ମାଣ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପାଖା ପାଖି ଥିଲା ।
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-28/2009-ଟିଏସଆଇଭି	13.12.2010	500.00						
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-28/2009-ଟିଏସଆଇଭି	14.03.2012	200.00						
		ମୋଟ		900.00						
15	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ନୟାଗଡ଼	ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-42/2009-ଟିଏସଆଇଭି	23.07.2009	200.00	10	8.00	8.00	80.00	2.00	ବଳକା ପାଣ୍ଟି ସାଜ ସରଜାମ ଉପାଦାନ ସହ ଜଡିତ । ସାଜ ସରଜାମ କ୍ରୟ ବିଳମ୍ବରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଯେତେବେଳେ କି କୋଠା ନିର୍ମାଣ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପାଖା ପାଖି ଥିଲା ।
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-28/2009-ଟିଏସଆଇଭି	13.12.2010	500.00						
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-28/2009-ଟିଏସଆଇଭି	31.12.2013	300.00						
		ମୋଟ		1000.00						
16	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ସୋନପୁର	ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-10/2008-ଟିଏସଆଇଭି	31.12.2008	200.00	10	8.65	8.65	86.46	1.35	ବଳକା ପାଣ୍ଟି ସାଜ ସରଜାମ ଉପାଦାନ ସହ ଜଡିତ । ସାଜ ସରଜାମ କ୍ରୟ ବିଳମ୍ବରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଯେତେବେଳେ କି କୋଠା ନିର୍ମାଣ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପାଖା ପାଖି ଥିଲା ।
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-48/2009-ଟିଏସଆଇଭି	29.09.2009	500.00						
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-28/2009-ଟିଏସଆଇଭି	14.03.2012	200.00						
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-28/2009-ଟିଏସଆଇଭି	24.01.2013	100.00						

କ୍ର.ସଂ.	ସଂସ୍ଥାର ନାମ	ସ୍ବାକୃତି ବିବରଣୀ			ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ପାଣ୍ଠି	ବ୍ୟୟ	ଯୁଦ୍ଧି ଉପସ୍ଥାପନ	ବିନିଯୋଗର ହାର	ବଳକା ପାଣ୍ଠି	ବଳକା ବ୍ୟୟ ନ ହେବାର କାରଣ
		ସ୍ବାକୃତି ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା	ସ୍ବାକୃତି ତାରିଖ	ରାଶି ଲକ୍ଷରେ						
		ମୋଟ		1000.00						
17	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ଜଗତସିଂହପୁର	ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-42/2009-ଟିଏସଆଇଭି	23.07.2009	200.00	7	0.14	0.14	2.07	6.85	ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବିଲମ୍ବ ହେତୁ ।
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-28/2009-ଟିଏସଆଇଭି	13.12.2010	500.00						
		ମୋଟ		700.00						
18	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ଅନୁଗୁଳ	ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-42/2009-ଟିଏସଆଇଭି	23.07.2009	200.00	7	2.53	2.53	36.08	4.47	ଏକାଡେମିକ ଓ ପ୍ରଶାସନ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରୁଥିବା ଠିକାଦାରଙ୍କାମ ଛାଡି ଚାଲିଯାଇଥିଲା । ଅବଶେଷରେ ଆଉ ଆଶ୍ର ବି ପ୍ରାପ୍ତିକରଣ ଆଉଥରେ ଟେଣ୍ଡର ଡାକିବାକୁ ବିଲମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-28/2009-ଟିଏସଆଇଭି	13.12.2010	500.00						
		ମୋଟ		700.00						
19	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ମୟୂରଭଞ୍ଜ	ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-42/2009-ଟିଏସଆଇଭି	23.07.2009	200.00	7			0.00	7.00	ମୟୂରଭଞ୍ଜର ଶାମାଶୁଷ୍ଟା ବ୍ଲକ୍ରେ ନୂତନ ପଲିଟେକନିକ୍ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ବିରୋଧ କରି ଶ୍ରୀ ବିମାଧର ବିଶ୍ଵଳ ନାମକ ଜଣେ ସ୍ଥାନୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ତରୁ ପିସି ସଂଖ୍ୟା 30480/ 2011 ରେ ମାମଲା ଦାୟର କରିଥିଲେ । ମାମଲାଟି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶ ନାମା ସଂଖ୍ୟା 5 ଚା.20.8.2012 ରେ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରାଙ୍କୁ ସମସ୍ତ କୋଠକୁ ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସମସ୍ତ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାନୁଆରୀ ୨୦୧୪ ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ହୋଇଛି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ନିକଟରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ।
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-28/2009-ଟିଏସଆଇଭି	13.12.2010	500.00						
		ମୋଟ		700.00						

କ୍ର.ସଂ.	ସଂସ୍ଥାର ନାମ	ସ୍ୱୀକୃତି ବିବରଣୀ			ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ପାଣ୍ଟି	ବ୍ୟୟ	ୟୁ.ସି. ଉପସ୍ଥାପନ	ବିନିଯୋଗର ହାର	ବଳକା ପାଣ୍ଟି	ବଳକା ବ୍ୟୟ ନ ହେବାର କାରଣ
		ସ୍ୱୀକୃତି ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା	ସ୍ୱୀକୃତି ତାରିଖ	ରାଶି ଲକ୍ଷରେ						
20	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ବରଗଡ଼	ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-42/2009-ଟିଏସଆଇଭି	23.07.2009	200.00	7	4.15	4.15	59.31	2.85	ଏକାଡେମିକ ଓ ପ୍ରଶାସନ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରୁଥିବା ଠିକାଦାରକାମ ଛାଡି ଚାଲିଯାଇଥିଲା । ଅବଶେଷରେ ଆଉ ଆଣ୍ଡ ବି ପ୍ରାପ୍ତିକରଣ ଆଉଥରେ ଟେଣ୍ଡର ଡାକିବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-28/2009-ଟିଏସଆଇଭି	13.12.2010	500.00						
		ମୋଟ		700.00						
21	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, କୋରାପୁଟ	ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-42/2009-ଟିଏସଆଇଭି	23.07.2009	200.00	7	1.92	1.92	27.46	5.08	ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟର ଧାରା ପ୍ରଗତି ହେତୁ ।
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-28/2009-ଟିଏସଆଇଭି	13.12.2010	500.00						
		ମୋଟ		700.00						
22	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ଜୟପାଳ	ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-42/2009-ଟିଏସଆଇଭି	29.09.2009	200.00	10	8.31	8.31	83.07	1.69	ବଳକା ପାଣ୍ଟି ସାଜ ସରଜାମ ଉପାଦାନ ସହ ଜଡିତ । ସାଜ ସରଜାମ କ୍ରିୟା ବିଳମ୍ବରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଯେତେବେଳେ କି କୋଠା ନିର୍ମାଣ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପାଖା ପାଖି ଥିଲା ।
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-28/2009-ଟିଏସଆଇଭି	13.12.2010	500.00						
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-28/2009-ଟିଏସଆଇଭି	14.03.2012	200.00						
		ଏଫ.ସଂଖ୍ୟା 22-28/2009-ଟିଏସଆଇଭି	24.01.2013	100.00						
		ମୋଟ		1000.00						
	ମୋଟ				181.47	103.46	103.46		78.01	

ପରିଶିଷ୍ଟ - 3.4.9

(ଅନୁଲେଖ 3.4.11.1 ପୃଷ୍ଠା/93 ଦୃଷ୍ଟବ୍ୟ)

ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର ପୂର୍ବରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥାକୁ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନର ବିବରଣୀ

(ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ପଲିଟେକନିକ ନାମ	ଅଟେକନ ବ୍ୟୟ	ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର ତାରିଖ	କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥାକୁ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ ତାରିଖ	କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥା	ପ୍ରଦତ୍ତ ପାଣ୍ଠିର ପରିମାଣ	ସଂସ୍ଥା ନିକଟରେ ପାଣ୍ଠି (ଦିନ)/ ଅବ୍ୟବହୃତ ରହିବା ଅବଧି	ଶତକଡ଼ା ଚାରି ହାରରେ ସୁଧର ଷଟି
1	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ବାଲେଶ୍ଵର	1802.24	01-03-11	04-10-10	ଇଡକୋ	200	148	3.24
				07-02-11		425	22	1.02
2	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ବରଗଡ଼	1154.92	03-02-11	04-10-10	ରାଜ୍ୟ ପିଡବୁଡି	200	122	2.67
3	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ଭୁବନେଶ୍ଵର	1136.24	05-08-11	04-10-10	ଓଏସଆଇସି	200	305	6.68
				07-02-11		425	179	8.34
4	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ଦେଓଗଡ଼	830.66	24-03-13	04-10-10	ରାଜ୍ୟ ପିଡବୁଡି	200	902	19.77
				07-02-11		425	776	36.14
5	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ଜଗତସିଂହପୁର	805.39	14-05-13	04-10-10	ରାଜ୍ୟ ପିଡବୁଡି	200	953	20.89
				07-02-11		425	827	38.52
6	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, କଳାହାଣ୍ଡି	906.09	21-04-12	04-10-10	ଓଏସଆଇସି	200	565	12.38
				07-02-11		425	439	20.45
7	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, କୋରାପୁଟ	1073.88	22-03-12	04-10-10	ରାଜ୍ୟ ପିଡବୁଡି	200	535	11.73
				09-02-11		425	407	18.96
8	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ମାଲକାନଗିରି	1019.78	24-11-10	04-10-10	ରାଜ୍ୟ ପିଡବୁଡି	625	51	3.49
9	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ମୟୂରଭଞ୍ଜ	1324.95	04-10-12	04-10-10	ରାଜ୍ୟ ପିଡବୁଡି	200	731	16.02
				07-02-11		425	605	28.18
10	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ନୂଆପଡ଼ା	881.58	12-10-10	04-10-10	ଓଏସଆଇସି	200	8	0.18
11	ସରକାରୀ ପଲିଟେକନିକ୍, ସୋନପୁର	1691.68	12-10-10	04-10-10	ରାଜ୍ୟ ପିଡବୁଡି	200	8	0.18
ମୋଟ		12627.41				5600		248.84

ପରିଶିଷ୍ଟ - 3.5.1
(ଅନୁକ୍ରମ 3.5.3.3 ପୃଷ୍ଠା 97 ଦୃଷ୍ଟକର୍ତ୍ତ)

ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ବୃକ୍ଷରୋପଣର ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ଯୋଜନା ନାମ	ଚୁକ୍ତି ଭାଗଚର ସଂଖ୍ୟା	ଚୁକ୍ତିର ସମାପିତ କାର୍ଯ୍ୟ
1	ଡିଏଫଓ, ଡେଙ୍କାନାଳ	ବ୍ରହ୍ମୋଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନ ଅନୁଦାନ	89	2464644
		ମିତବ୍ୟୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	35	937660
		ଟାଙ୍ଗରା ପାହାଡ଼, ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	18	519796
2	ଡିଏଫଓ, କଟକ	ବ୍ରହ୍ମୋଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନ ଅନୁଦାନ	63	2589325
		ମିତବ୍ୟୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	35	1090541
		ଟାଙ୍ଗରା ପାହାଡ଼, ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	85	3740150
3	ଡିଏଫଓ, ସୋନପୁର	ବ୍ରହ୍ମୋଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନ ଅନୁଦାନ	121	3635610
		ମିତବ୍ୟୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	115	2058374
		ଟାଙ୍ଗରା ପାହାଡ଼, ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	25	696525
4	ଡିଏଫଓ, ସମଲପୁର	ବ୍ରହ୍ମୋଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନ ଅନୁଦାନ	83	2063254
		ମିତବ୍ୟୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	45	973122
		ଟାଙ୍ଗରା ପାହାଡ଼, ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	15	513906
5	ଡିଏଫଓ, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା	ବ୍ରହ୍ମୋଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନ ଅନୁଦାନ	27	652285
		ମିତବ୍ୟୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	16	459850
		ଟାଙ୍ଗରା ପାହାଡ଼, ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	66	3105394
6	ଡିଏଫଓ, ଆଠଗଡ଼	ବ୍ରହ୍ମୋଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନ ଅନୁଦାନ	32	845145
		ମିତବ୍ୟୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	13	248694
		ଟାଙ୍ଗରା ପାହାଡ଼, ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	15	692494
7	ଡିଏଫଓ, ବ୍ରହ୍ମପୁର	ବ୍ରହ୍ମୋଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନ ଅନୁଦାନ	4	188100
		ଟାଙ୍ଗରା ପାହାଡ଼, କାମ୍ପା	136	4020150
		ଟାଙ୍ଗରା ପାହାଡ଼, ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	26	826158
8	ଡିଏଫଓ, ଘୁମୁସୁର(ଏନ)	ବ୍ରହ୍ମୋଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନ ଅନୁଦାନ	5	149400
		ଟାଙ୍ଗରା ପାହାଡ଼, ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	3	70000
9	ଡିଏଫଓ, ପୁଲବାଣୀ	ବ୍ରହ୍ମୋଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନ ଅନୁଦାନ	24	326420
		କାମ୍ପା ବୃକ୍ଷରୋପଣ	6	59000
		ଟାଙ୍ଗରା ପାହାଡ଼, ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	13	110194
10	ଡିଏଫଓ, ବାଲିଗୁଡ଼ା	କାମ୍ପା ବୃକ୍ଷରୋପଣ	62	1439640
		ଟାଙ୍ଗରା ପାହାଡ଼, ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	6	107050
11	ଡିଏଫଓ, ରାୟଗଡ଼ା	ବ୍ରହ୍ମୋଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନ ଅନୁଦାନ	70	1082517
		କାମ୍ପା ବୃକ୍ଷରୋପଣ	35	804373
		ଟାଙ୍ଗରା ପାହାଡ଼, ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	25	601731
12	ଡିଏଫଓ, କୋରାପୁଟ	ବ୍ରହ୍ମୋଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନ ଅନୁଦାନ	48	1336585
		କାମ୍ପା ବୃକ୍ଷରୋପଣ	25	737700
		କାମ୍ପା ଟାଙ୍ଗରା ପାହାଡ଼	108	3481250

କ୍ର.ସଂ.	ବିଭାଜନ ନାମ	ଯୋଜନା ନାମ	ଚୁକ୍ତି ଭାଗଚର ସଂଖ୍ୟା	ଚୁକ୍ତିର ସମାପିତ କାର୍ଯ୍ୟ
		ଟାଙ୍କିରା ପାହାଡ଼, ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	9	184650
13	ଡିଏଫ୍‌ଓ, ପୁରୀ (ଡବ୍ଲୁ)	ବ୍ରହ୍ମୋଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନ ଅନୁଦାନ	17	185385
		ମିତବ୍ୟସ୍ତା ବୃକ୍ଷରୋପଣ	5	84850
		ମାଙ୍କିରୋଭି	10	328080
	ମୋଟ		1535	43410002

ପରିଶିଷ୍ଟ - 3.5.2

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.5.4.1 ପୃଷ୍ଠା 100 ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ)

ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଣ୍ଠି ଅନ୍ୟତ୍ର ବିନିଯୋଗର ବିବରଣୀ

କ୍ର.ସଂ.	ବିଭାଜନର ନାମ	ଯୋଜନା ନାମ	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଣ୍ଠି ଅନ୍ୟତ୍ର ବିନିଯୋଗ (ଟଙ୍କାରେ)
1	ଡିଏଫଓ, ଦେଙ୍କାନାଳ	ବ୍ରହ୍ମାବନ ଅର୍ଥ କମିଶନ ଅନୁଦାନ	120091
		ମିତବ୍ୟୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	57050
2	ଡିଏଫଓ, କଟକ	ମିତବ୍ୟୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	38450
		ଟାଙ୍ଗରା ପାହାଡ଼, ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	324408
3	ଡିଏଫଓ, ସୋନପୁର	ମିତବ୍ୟୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	81080
4	ଡିଏଫଓ, ସମଲପୁର	ବ୍ରହ୍ମାବନ ଅର୍ଥ କମିଶନ ଅନୁଦାନ	262260
		ମିତବ୍ୟୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	15000
		ଟାଙ୍ଗରା ପାହାଡ଼, ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	65210
5	ଡିଏଫଓ, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା	ବ୍ରହ୍ମାବନ ଅର୍ଥ କମିଶନ ଅନୁଦାନ	195130
		ଟାଙ୍ଗରା ପାହାଡ଼, ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	426934
6	ଡିଏଫଓ, ଆଠଗଡ଼	ବ୍ରହ୍ମାବନ ଅର୍ଥ କମିଶନ ଅନୁଦାନ	1288609
		ମିତବ୍ୟୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ	632681
7	ଡିଏଫଓ, ବ୍ରହ୍ମପୁର	ବ୍ରହ୍ମାବନ ଅର୍ଥ କମିଶନ ଅନୁଦାନ	390486
		ଟାଙ୍ଗରା ପାହାଡ଼, କାମ୍ପା	42361
		ଟାଙ୍ଗରା ପାହାଡ଼, ସହରୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	138027
8	ଡିଏଫଓ, ଘୁମୁସୁର ଏନ	ବ୍ରହ୍ମାବନ ଅର୍ଥ କମିଶନ ଅନୁଦାନ	382363
		ଟାଙ୍ଗରା ପାହାଡ଼, କାମ୍ପା	425498
	ମୋଟ		4885638

ପରିଶିଷ୍ଟ - 3.5.3

(ଅନୁକ୍ରମ 3.5.4.2 ପୃଷ୍ଠା/100 ପୃଷ୍ଠା)

2012-14 ରେ ମଜୁରୀ ବାବଦରେ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ

କ୍ର.ସଂ.	ବିଭାଜନର ନାମ	150 ଟଙ୍କା ହାରରେ ନଭେମ୍ବର 2012 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ	ମ୍ୟାନିଡେଡ୍ ସଂଖ୍ୟା	126 ଟଙ୍କା ହାରରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ	ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କାରେ)
1	ଡିଏଫଓ, କଟକ	13951763	93012	11719512	2232251
2	ଡିଏଫଓ, ଆଠଗଡ଼	23018625	153458	19335708	3682917
3	ଡିଏଫଓ, ଦେଘାମାଳ	17131230	114208	14390208	2741022
4	ଡିଏଫଓ, ସୋନପୁର	16505133	110034	13864284	2640849
5	ଡିଏଫଓ, ସମଲପୁର	16094475	107297	13519422	2575053
6	ଡିଏଫଓ, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା	34515191	230101	28992726	5522465
7	ଡିଏଫଓ, ବ୍ରହ୍ମପୁର	35247238	234982	29607732	5639506
8	ଡିଏଫଓ, ଘୁମସର (ଭ)	7674524	51163	6446538	1227986
9	ଡିଏଫଓ, ପୁଲବାଣୀ	8748903	58326	7349076	1399827
10	ଡିଏଫଓ, ବାଲିଗୁଡ଼ା	21295431	141970	17888220	3407211
11	ଡିଏଫଓ, ରାୟଗଡ଼ା	23435867	156239	19686114	3749753
12	ଡିଏଫଓ, କୋରାପୁଟ	20486877	136579	17208954	3277923
13	ଡିଏଫଓ, ପୁରୀ	10688648	71258	8978508	1710140
	ମୋଟ	248793905	1658626	208986876	39807029

ପରିଶିଷ୍ଟ - 3.6.1

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.6 ପୃଷ୍ଠା/103 ପୃଷ୍ଠା)

ଜଙ୍ଗଲ ଜମିର ଅନ୍ୟତ୍ର ଉପଯୋଗ ପାଇଁ 1.22 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବାସ୍ତବିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟର ସ୍ୱଳ୍ପ ଆଦାୟ

କ୍ର.ସଂ.	ଆଇଆର ନଂ/ପାରା	ବିଭାଜନ	ନିଲାମଧାରୀ	ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ମଞ୍ଜୁରୀ ନଂ/ତା	ପରିବେଶ ଶ୍ରେଣୀ	କ୍ୟାନୋପି ସାହାରା (ପ୍ରତିଶତ)	ଅଞ୍ଚଳ (ହେକ୍ଟର)	ଦାମ୍ (ଟଙ୍କାରେ)	ଦେୟ ରାଶି (ଟଙ୍କାରେ)	ଦାମ୍ ଓ ପ୍ରଦାନ ରାଶି (ଟଙ୍କାରେ)			ଅବଶେଷ ଦେୟ (ଟଙ୍କାରେ)	ମନ୍ତବ୍ୟ
										ଦାମ୍	ରାଶି	ଦାବିର ତାରିଖ		
1	06/2013-14/ 2 (ପିସିସିଏଫ୍, ଓଡ଼ିଶା)	ଡିଏଫ୍‌ଓ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା	ଇଣ୍ଡିଆନ ଅଫଲ କର୍ପୋରେସନ ଲିଃ	ଏଫ-8-01/2013-ଏଫସି / 22.2.2013	II	> 0.40	0.6482	939000	608660	730000	473186	01/05/2013	135474	ପାଥିକ୍ୟ 28.3.2008 ରୁ ଲାଗୁ
		ଡିଏଫ୍‌ଓ, ରେଢ଼ାଖୋଲ			II	0.40 to 0.50	14.969	939000	14055891	803000	12020107	03/05/2013	2035784	
2	09/2013-14/ 2	ଡିଏଫ୍‌ଓ, ରେଢ଼ାଖୋଲ	ଓଡ଼ିଶା ପାଣ୍ଡାର ଗ୍ରାମସମିତିର କର୍ପୋରେସନ ଲିଃ	ଏଫ-8-53 /1999- ଏଫସି / 13.11.2003	III	0.50 to 0.75	56.44	803000	45321320	626000	35331440	22/11/2010	9989880	
		ମୋଟ					72.0572		59985871		47824733		12161138	

ପରିଶିଷ୍ଟ -3.7.1

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.7 ପୃଷ୍ଠା/104 ଦୃଷ୍ଟକୃତ)

ବିଭାଜନ ଭିତ୍ତିକ ଅନୁସନ୍ଧାନସ୍ଥାନ ବନ ଅପରାଧ ମାମଲାରେ ଜବତ ଗତି କାଠ ଗୁଡ଼ିକର ଅଣ ନିକାସର ବିବରଣୀ

କ୍ର.ସଂ.	ଆଇଆର ନଂ/ବର୍ଷ (2012-13)	ଅନୁକ୍ଷେପ ନଂ	ବିଭାଗ ନାମ	କେସ୍ ସଂଖ୍ୟା	କାଠ ଗଣ୍ଡିର ଆୟତନ (ଘନଫୁଟ)	ଦର (ଟଙ୍କା/ରେ)	ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କା/ରେ)	ଆୟତନ (ଘନଫୁଟ) (ଆକାର)	ଦର (ଟ)	ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କା/ରେ)	ଖାସ ସଂଖ୍ୟା	ଦର (ଟ)	ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କା/ରେ)	ଜାଲେଣି କାଠ ମହଜୁଦ	ଦର (ଟ)	ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କା/ରେ)	ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କା/ରେ)
1	4	4	ଡିଏଫଓ, ବ୍ରହ୍ମପୁର	28	74.71	212	15839	3.5	276	966	453	27	12231	-	-	0	29036
2	6	7	ଡିଏଫଓ, ରାୟଗଡ଼ା	21	388.82	212	82430	53.13	276	14664	-	27	-	-	-	0	97094
3	7	9	ଡିଏଫଓ, କୋରାପୁଟ	3	-	-	-	39.11	276	10794	-	27	-	3	385	1155	11949
4	9	3	ଡିଏଫଓ, ଜୟପୁର	22	287.95	212	61045	101.67	276	28061	10	27	270	-	-	-	89376
5	17	2	ଡିଏଫଓ, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର	43	172.51	212	36573	343.346	276	94763	870	27	23490	1	385	385	155211
6	19	3	ଡିଏଫଓ, ବଲାଙ୍ଗିର	55	473.96	212	100480	0.62	276	171	7	27	189	7	385	2695	103535
7	20	3	ଡିଏଫଓ, ଅନୁଗୁଳ	9	92.47	212	19604	19.23	276	5307	33	27	891	-	-	-	25802
8	24	3	ଡିଏଫଓ, ରେଢ଼ାଖୋଲ	36	701.77	212	148775	287.85	276	79447	282	27	7614	-	-	-	235836
9	33	2	ଡିଏଫଓ, କଳାହାଣ୍ଡି(ଏସ୍)	39	5091.53	212	1079404	90.4	276	24950	52	27	1404	-	-	-	1105759
10	34	3	ଡିଏଫଓ, ନୟାଗଡ଼	19	309.99	212	65718	13.01	276	3591	86	27	2322	-	-	-	71631
ଉପ ମୋଟ		10		275	7593.71		1609867	951.87		262715	1793		48411	11		4235	1925228

କ୍ର.ସଂ	ଆଇଆର ନଂ/ବର୍ଷ (2013-14)	ଅନୁକ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିଭାଗ ନାମ	କେସ୍ ସଂଖ୍ୟା	କାଠ ଗଣ୍ଡିର ଆୟତନ (ଘନଫୁଟ)	ଦର (ଟଙ୍କାରେ)	ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କାରେ)	ଆୟତନ (ଘନଫୁଟ) (ଆକାର)	ଦର (ଟଙ୍କାରେ)	ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କାରେ)	ଖର୍ଚ୍ଚ ସଂଖ୍ୟା	ଦର (ଟଙ୍କାରେ)	ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କାରେ)	ନାଲେଣି କାଠ ମହଜୁଦ	ଦର (ଟଙ୍କାରେ)	ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କାରେ)	ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କାରେ)
1	1	4	ଆଠଗଡ଼	19	372.58	212	78986.96	68.72	276	18966.72	102	27/47	3334	0.9	385	346.5	101634
2	2	2	ଦେଘାମାଳ	60	593.43	212	125807.16	65.56	276	18094.56	92	27	2484	1.35	385	519.75	146905
3	3	2	ସିଟି ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ, ଭୁବନେଶ୍ୱର	242	0	0	0	350.127	276	96635.052	15	27	405	35.6	385	13706	110746
4	5	4	ଆଠମଲିକ	455	214.84	212	45546	23.204	276	6404	0	0	0	0	0	0	51950
5	7	2	କରଞ୍ଜିଆ	6593	12.77	212	2707	1714.35	276	473160.6	11	27	297	7.5	385	2888	479052
6	9	2	ରେଢ଼ାଖୋଳ	13	58.396	212	12379.952	19.4441	276	5367	89	27	2403	0	0	0	20150
7	10	2	ରାଈରଙ୍ଗପୁର	876	39.32	212	8336	128.796	276	35547.696	74	27	1998	0	0	0	45882
8	11	3	କେନ୍ଦୁଝର	972	940.171	212	199316.25	238.163	276	65732.988	61	27	1647	1.2	385	462	267158
9	12	3	ବାରିପଦା	37	50.41	212	10687	98.11	276	27078.36	3	27	81	0.2	385	77	37923
10	13	4	ଦେଓଗଡ଼	140	315.459	212	66877	262.47	276	72441.72	100	27	2700	0	0	0	142019
11	16	3	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	9	216.28	212	45851	24.58	276	6784	0	0	0	0	0	0	52635
12	20	2	ଘୁମୁସୁର (ଏସ୍)	28	213.12	212	45181	346.321	276	95584.596	0	0	0	0	0	0	140766.036
13	21	2	ରାଜନଗର	3	202.49	212	42928	0	0	0	0	0	0	0	0	0	42928
14	22	3	ଘୁମୁସୁର (ଏଲ୍)	71	602.99	212	127833.88	180.36	276	49779.36	188	27	5076	0	0	0	182689
15	26	4	ବୋଘା	20	114.066	212	24181.992	118.697	276	32760.372	9	27	243	0	0	0	57185
16	27	3	କଳାହାଣ୍ଡି (ଏସ୍)	25	269.712	212	57179	33.93	276	9365	0	0	0	0	0	0	66544
17	32	2	ଜୟପୁର	19	150.8623	212	31983	78.0344	276	21537.494	0	0	0	0	0	0	53520
ଉପ ମୋଟ		17		9582	4366.90		925782	3750.87		1035239.15	744		20668	46.75		17998.75	1999687.92
ମୋଟ		27		9857	11960.61		2535649	4702.73		1297954.17	2537		69079	57.75		22233.75	3924916.09

ପରିଶିଷ୍ଟ -3.8.1

(ଅନୁକ୍ରମ 3.8.2.2 ପୃଷ୍ଠା/106 ଦୃଷ୍ଟକର)

ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏସଏଲଏନଏ ଠାରେ ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ପ୍ରସାରର ଗ୍ରହଣ

ବର୍ଷ	ପ୍ରସାର ସଂଖ୍ୟା	ପ୍ରସାରିତ ବିନିଯୋଗ ପରିମାଣ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	ଅନୁମୋଦିତ				ରଜ		ଅଗ୍ରାହ୍ୟ						କମି ସୁପାରିଶ ହୋଇଥିବା କେସ	
			ଉପାଦାନକୁ ଚାଲେଣି	ବିନିଯୋଗ ପରିମାଣ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପାଦାନ କରିବାକୁ ଅଛି	ବିନିଯୋଗ ପରିମାଣ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	କେସ ସଂଖ୍ୟା	ବିନିଯୋଗ ପରିମାଣ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	କାର୍ଯ୍ୟ କର ଏସଏଲଏନଏ/ ଚାଲୁଥିବା/ ଏସଏଲଏନଏ ହାର ସ୍ଥିତି	ବିନିଯୋଗ ପରିମାଣ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	ଏସଏଲଏନଏ କୁଥିବା/ ଏସଏଲଏନଏ ହାର ସ୍ଥିତି	ବିନିଯୋଗ ପରିମାଣ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ	ବିନିଯୋଗ ପରିମାଣ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	କମି ସୁପାରିଶ ହୋଇଥିବା କେସ	ବିନିଯୋଗ ପରିମାଣ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)
2007-08	54	181010	14	19528	22	114217	11	24641	4	20968	3	1656	-	0	-	-
2008-09	80	365207	9	68162	31	148770	23	91340	11	52824	6	4111	0	0	-	-
2009-10	63	301599	7	2596	23	100853	18	89622	11	95641	2	5090	2	7797	-	-
2010-11	87	257953	7	2133	38	108381	20	90800	12	42507	6	4833	1	380	3	8918
2011-12	48	35867	1	225	19	8280	6	9894	7	9112	12	8105	1	55	2	196
2012-13	20	13067	0	0	1	380	0	0	6	10492	8	1793	5	402	0	0
2013-14	26	63953	0	0	0	0	0	0	1	35000	25	28953	0	0	0	0
ମୋଟ	378	1218656	38	92645	134	480880	78	306296	52	266545	62	54541	9	8634	5	9114

ପରିଶିଷ୍ଟ - 3.8.2

(ଅନୁକ୍ରମ 3.8.2.4 ପୃଷ୍ଠା 109 ଦୃଷ୍ଟକର)

2007-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ଆଠଟି ମନୋନୀତ ଜିଲ୍ଲାକୁ ଶିକ୍ଷ ସଂସ୍ଥା ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଡିଏଲଏନଏ ସ୍ତରରେ ସିଏଏଫ୍ ଗ୍ରହଣର ବିବରଣୀ

ବର୍ଷ	ସିଏଏଫ୍ ସଂଖ୍ୟା	ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବିନିଯୋଗ ପରିମାଣ (ଟଙ୍କାରେ)	ଅନୁମୋଦିତ		ବାଦ୍ / ନାକଚ		ସ୍ଥଗିତ / ବିଳମ୍ବ		ମୋଟ	
			ସିଏଏଫ୍ ସଂଖ୍ୟା	ବିନିଯୋଗ ପରିମାଣ (ଟଙ୍କାରେ)	ସିଏଏଫ୍ ସଂଖ୍ୟା	ବିନିଯୋଗ ପରିମାଣ (ଟଙ୍କାରେ)	ସିଏଏଫ୍ ସଂଖ୍ୟା	ବିନିଯୋଗ ପରିମାଣ (ଟଙ୍କାରେ)	ପ୍ରସ୍ତାବ ସଂଖ୍ୟା	ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବିନିଯୋଗ (ପରିମାଣ ଟଙ୍କାରେ)
2007-08	138	4157914518	137	4151131518	1	6783000	0	0	138	4157914518
2008-09	177	4534966128	164	2980836128	13	1554130000	0	0	177	4534966128
2009-10	214	5517643656	182	4958168167	28	493878139	4	65597350	214	5517643656
2010-11	196	7571956280	126	6310284507	57	1123543773	13	138128000	196	7571956280
2011-12	189	5133571144	106	3754461035	81	1288826109	2	90284000	189	5133571144
2012-13	89	17773689002	41	959200918	28	16079372075	20	735116009	89	17773689002
2013-14	84	2351819856	46	1776595210	12	10928000	26	564296646	84	2351819856
ମୋଟ	1087	47041560584	802	24890677483	220	20557461096	65	1593422005	1087	47041560584

ପରିଶିଷ୍ଟ -3.13.1

(ଅନୁକ୍ରମ 3.13 ପୃଷ୍ଠା/122 ଦୃଷ୍ଟବ୍ୟ)

ରାଷ୍ଟ୍ରାଧିକାରୀ ସି ବି ଆର ମୂଲ୍ୟ, ଯାନବାହନ ସାହୁତା ଓ ମଞ୍ଜୁର ବ୍ୟୟ ଅଟଙ୍କର ବକ୍ତବ୍ୟ

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ବିଭାଗ ନାମ	କାର୍ଯ୍ୟର ନାମ	ସିବିଆର ମୂଲ୍ୟ	ଯାନବାହନ ସାହୁତା (ଏମଏମଏ)	ଆଇଆରସି କୋଡ ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଜିଏସଟି	ଲୋ ରାଷ୍ଟ୍ରାରେ ଯୋଗାଇଦିଆଯାଇଥିବା (ମହମହ)	ମୋଟର ପାର୍ଥକ୍ୟ	କାର୍ଯ୍ୟର ମଞ୍ଜୁର ବ୍ୟୟ ଅଟଙ୍କ	ମଞ୍ଜୁର ତାରିଖ	ତୁରନ୍ତ ନିମ୍ନ / କାର୍ଯ୍ୟର ମୋଟ ତାରିଖ / କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତିର ଧାର୍ଯ୍ୟ ତାରିଖ	ତୁରନ୍ତ ମୂଲ୍ୟ	ସମାପ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	ଆର ଆଣ୍ଡ ବି ଡିଭିଜନ, ରାଉରକେଲା	କୋଇଡା, ଡେଙ୍ଗୁଲା, ବେନସା, ବରସୁଆଁ, କଲେଇପସର ରାସ୍ତାର 7/000 କିମିରୁ 15/00 କିମି ଆରଆଇଡିଏଫ୍-VIII ଅଧିନରେ ଉନ୍ନତି	4	75	790	950	160	13.53	12/11/2012	9P1(R) 2013-14, 20-05-2013/ 19-11-2014	12.93	7.20
		କାଲୁଙ୍ଗା-ବଣାଇ ରାସ୍ତା ଏମଡିଆର-26 ରୁ 55/00 କିମିରୁ 71/00 କିମି ଆରଆଇଡିଏଫ୍-XVII ଅଧିନରେ ଉନ୍ନତି	10	10	540	1075	535	19.61	07/10/2011	02P 2012-13 3-05-2012/ 2-05-2014	17.32	9.52
2	ଆର ଆଣ୍ଡ ବି ଡିଭିଜନ, ଅନୁଗୁଳ	ଠାକୁରଗଡ-ନାକେଡି ରାସ୍ତାର 00/00 କିମିରୁ 17/00 କିମି ଆରଆଇଡିଏଫ୍-XVIII ଅଧିନରେ ଉନ୍ନତି	4	3	605	950	345	22.99	31/12/2012	11P1 2013-14 20-05-13/ 19-05-15	22.37	8.33
		ବଇଣ୍ଡା-ଆଠମଲ୍ଲିକ ରୋଡର 0/00 କିମିରୁ 15/00 କିମି ଆରଆଇଡିଏଫ୍ -XVI ଅଧିନରେ ଉନ୍ନତି	4	5	620	775	155	15.46	1403//2011	7 P1 2011-12 2-08-11	13.53	8.87
3	ଆର ଆଣ୍ଡ ବି ଡିଭିଜନ, ବେଙ୍ଗାଳା	ବେଙ୍ଗାଳା-ଦେଓଗାଁ-ହରିପୁର ରାସ୍ତାର 16/00 କିମିରୁ 35/0 ଆରଆଇଡିଏଫ୍ - XVI ଅଧିନରେ ଉନ୍ନତି	4	4	600	750	150	11.81	08/09/2010	1 P1(R) 2010-11 15-04-11/ 14-10-12	10.17	10.27

କ୍ର.ସଂ.	ବିଭାଗ ନାମ	କାର୍ଯ୍ୟର ନାମ	ସିଟିଆର ମୂଲ୍ୟ	ଯାନବାହନ ସାହୁତା (ଏମଏମଏ)	ଆଇଆରସି କୋଡ ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକୀୟ କିଏସଟି	ଚଳା ରାସ୍ତାରେ ଯୋଗାଯୋଗ ଆୟାଜିତ ବା (ମହମହ)	ମୋଟର ପାର୍ଥକ୍ୟ	କାର୍ଯ୍ୟର ମଞ୍ଜୁର ବ୍ୟୟ ଅଟେକଲ	ମଞ୍ଜୁର ତାରିଖ	ବୁକ୍ସ ନମ୍ବର / କାର୍ଯ୍ୟର ମାତ୍ରା ତାରିଖ / କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତିର ଧାର୍ଯ୍ୟ ତାରିଖ	ବୁକ୍ସ ମୂଲ୍ୟ	ସମାପ୍ତିର କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ
		ଡେକାନାଲ-ଭାପୁର ରାସ୍ତାର 0/00 କିମିରୁ 14/700 ଆରମ୍ଭାକ୍ଷେପ -XVI ଅଧିନରେ ଉନ୍ନତି	4	3	600	825	225	10.92	15/10/2011	3P1(R) 2012-13 1-5-12/ 31-10-13	10.53	9.58
		ପୁରୁଣା କଟକ-ସମଲପୁର ରାସ୍ତାର 7/505 କିମିରୁ 39/500 ଆରମ୍ଭାକ୍ଷେପ - XVI ଅଧିନରେ ଉନ୍ନତି	3	3	645	825	180	30.38	15/04/2011	347 P1 2011-12 25-11-11/ 24-11-13	25.76	20.99
4	ଆର ଆଣ୍ଡ ବି ଡିଭିଜନ-୧, ବ୍ରହ୍ମପୁର	ପଲ୍ଲୀସପ୍ତ-ଡେକ୍ସା ରାସ୍ତାର 0/00 କିମିରୁ 11/720 ଆରମ୍ଭାକ୍ଷେପ -XVI ଅଧିନରେ ଉନ୍ନତି	5	3	530	750	220	8.90	26/07/2010	26 P1 2010-11 19-11-10/ 18-05-12	7.95	7.78
5	ଆର ଆଣ୍ଡ ବି ଡିଭିଜନ, ଭଦ୍ରକ	ବରପଦା-ଆଗରପଦା ରାସ୍ତାର 00/00 କିମିରୁ 15/700 ଆରମ୍ଭାକ୍ଷେପ -XVI ଅଧିନରେ ଉନ୍ନତି	3	6	700	825	125	18.30	25/04/2011	1P1 2012-13 2-04-2012/ 1-04-14	16.17	6.48
6	ଆର ଆଣ୍ଡ ବି ଡିଭିଜନ, ପୁରୀ	ଡେକାନାଲ-ବ୍ରହ୍ମଗିରି ରାସ୍ତାର 16/500 କିମିରୁ 36/00 ଆରମ୍ଭାକ୍ଷେପ -XVI ଅଧିନରେ ଉନ୍ନତି	4	1	480	775	295	29.10	04/10/2013	40 P1 2013-14 17-01-14/ 16-01-16	29.07	1.24
		ଭାର୍ଗବୀ-ହରଚଣ୍ଡି ରାସ୍ତାର 00/00 କିମିରୁ 11/00 ଆରମ୍ଭାକ୍ଷେପ -XVI ଅଧିନରେ ଉନ୍ନତି	4	3	580	600	20	15.86	23/02/2012	34 P1 2012-13 11-03-13/10-03-15	16.05	7.46
	ମୋଟ							196.86			181.85	97.72

ପରିଶିଷ୍ଟ - 3.13.2

(ଅନୁକ୍ରମ 3.13 ପୃଷ୍ଠା/122 ଦୃଷ୍ଟକ୍ରମ)

ପରିସାର ଯୋଗ୍ୟ ବିସ୍ତୃତ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟର ବିବରଣ

(ମୋଟ ମି.ମି ଓ ପରିମାଣ ସିୟୁଏମ)

କ୍ର.ସଂ.	ବିଭାଜନର ନାମ	କାର୍ଯ୍ୟର ନାମ	ସବୁଜେ ଡର ସିଟିଆର ମୂଲ୍ୟ	ଯାନବାହନ ସାହୁତା (ଏମଏସଏ)	ଆକାଆରସି କୋଡ ଅନୁସାରେ ଆବଶ୍ୟକ କିଏସବି	କିଏସବି ଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଇଦିଆଯାଏ		କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗାଇଦିଆଯାଇଥିବା କମ(-) / ଅଧିକ(+)				ଯୋଗାଇଦିଆଯାଇଥିବା ଅସମର୍ଥ ଆବୃତ ବାଲି ସ୍ତର				ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ
						ସାହୁତା	ପରିମାଣ	ସାହୁତା	ପରିମାଣ	ଡର (ଟଙ୍କାରେ)	ପରିମାଣ (ଟଙ୍କାରେ)	ସାହୁତା	ପରିମାଣ	ଡର (ଟଙ୍କାରେ)	ପରିମାଣ (ଟଙ୍କାରେ)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	ରାସ୍ତା ଓ ଗୃହ ବିଭାଜନ, ରାଉରକେଲା	କୋଇଲା, ଡେଙ୍ଗୁଲା, ଟେନସା, ବଲସୁଆଁ, କଲେକପାସ ର ରାସ୍ତାର 7/000 କିମିରୁ 15/00 କିମିର ଉନ୍ନତି ଆରମ୍ଭାକ୍ତିଏଫ୍-XVII	4	75	330	300	18772.45	-30	1877.25	1068.21	2005297.22	150	28337.34	553.39	15681600.58	13676303.36
		କାଳୁଙ୍ଗା-ବଣାଇ ରାସ୍ତା ଏମଡିଆର-୨୬ ରୁ 55/00 କିମିରୁ 71/00 କିମିର ଉନ୍ନତି ଆରମ୍ଭାକ୍ତିଏଫ୍-XVII	10	10	200	250	29645.80	50	5929.16	732.60	4343702.62	500	51123.11	209.30	10700066.92	15043769.54
2	ରାସ୍ତା ଓ ଗୃହ ବିଭାଜନ, ଅନୁଗୁଳ	ଠାକୁରଗଡ଼-ନାକେଡି ରାସ୍ତାର 00/00 କିମିରୁ 17/00 କିମିର ଉନ୍ନତି ଆରମ୍ଭାକ୍ତିଏଫ୍-XVIII	4	3	280	225	18394.10	-55	4496.34	916.70	4121794.88	400	26905.50	422.00	11354121.00	7232326.12
		ବଇଣ୍ଡା-ଆଠମଲ୍ଲିକ ରୋଡର 0/00 କିମିରୁ 15/00 କିମି ଆରମ୍ଭାକ୍ତିଏଫ୍ -XVI	4	5	285	200	12731.08	-85	5410.71	736.10	3982823.63	250	28069.49	379.70	10657985.35	6675161.72

କ୍ର.ସଂ.	ବିଭାଜନର ନାମ	କାର୍ଯ୍ୟର ନାମ	ସବିଶେଷ ଚର ସିରିଆ ର ମୂଲ୍ୟ	ଯାନବା ହନ ସାହାଯ୍ୟ (ଏମଏ ସଏ)	ଆକାଉଣ୍ଟ କୋଡ ଅନୁସାରେ ଆବଶ୍ୟକ ଜିଏସଟି	ଜିଏସଟି ଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଯୋଗିଆଯାଏ		କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗାଯୋଗିଆଯାଇଥିବା କମ୍(-) / ଅଧିକ(+)				ଯୋଗାଯୋଗିଆଯାଇଥିବା ଅସମର୍ଥ ଆବୃତ ଟାଲି ସ୍ତର				ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବ୍ୟୟ
		ଅଧିନରେ ଉନ୍ନତି														
3	ରାସ୍ତା ଓ ଗୃହ ବିଭାଜନ, ଦେଶୀୟ ଦେଶୀୟ	ଦେଶୀୟ-ଦେଶୀୟ - ହରିପୁର ରାସ୍ତା 16/00 କିମିରୁ 35/0 ଆରମ୍ଭାକ୍ତି-ଏଫ୍ -XVI ଅଧିନରେ ଉନ୍ନତି	4	4	285	200	10474.00	-85	4451.45	1143.00	5088007.35	250	19618.00	348.30	6832949.40	1744942.05
		ଦେଶୀୟ-ଭାସ୍କର ରାସ୍ତା 0/00 କିମିରୁ 14/700 ଆରମ୍ଭାକ୍ତି-ଏଫ୍ -XVI ଅଧିନରେ ଉନ୍ନତି	4	3	280	200	10943.00	-80	4377.20	1039.40	4549661.68	300	23607.30	297.50	7023171.75	2473510.07
		ପୁରୁଣା କଟକ-ସମଲପୁର ରାସ୍ତା 7/505 କିମିରୁ 39/500 ଆରମ୍ଭାକ୍ତି-ଏଫ୍ -XVI ଅଧିନରେ ଉନ୍ନତି	3	3	335	200	21629.08	-135	14599.6 3	973.70	14215659.73	300	56971.74	418.70	23854067.54	9638407.81
4	ରାସ୍ତା ଓ ଗୃହ ବିଭାଜନ-II, ହରିପୁର	ପଲ୍ଲୀସମ୍ବଳ-ଦେଶୀୟ ରାସ୍ତା 0/00 କିମିରୁ 11/720 ଆରମ୍ଭାକ୍ତି-ଏଫ୍ -XVI ଅଧିନରେ ଉନ୍ନତି	5	3	230	200	4280.00	-30	642.00	999.60	641743.20	225	13215.00	220.50	2913907.50	2272164.30
5	ରାସ୍ତା ଓ ଗୃହ ବିଭାଜନ, ଭଦ୍ରକ	ବରପଦା-ଆଗରପଦା ରାସ୍ତା 00/00 କିମିରୁ 15/700 ଆରମ୍ଭାକ୍ତି-ଏଫ୍ -XVI ଅଧିନରେ ଉନ୍ନତି	3	6	380	300	27997.44	-80	7465.98	1116.50	8335766.67	200	31949.00	481.63	15387596.87	7051830.20

କ୍ର.ସଂ.	ବିଭାଜନର ନାମ	କାର୍ଯ୍ୟର ନାମ	ସରଗ୍ରେ ଜର ସିଟିଆ ର ମୂଲ୍ୟ	ଯାନବା ହନ ସାହୁତା (ଏମଏ ସଏ)	ଆଇଆରସି କୋଡ ଅନୁସାରେ ଆବଶ୍ୟକ ଜିଏସଟି	ଜିଏସଟି ଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଇଦିଆଯାଏ		କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗାଇଦିଆଯାଇଥିବା କମ୍(-)/ଅଧିକ(+)				ଯୋଗାଇଦିଆଯାଇଥିବା ଅସମର୍ଥ ଆଡୁଟ ଚାଲି ଥିବା				ଜଟିତ ଅଟିରିକ୍ଟ ବ୍ୟୟ
6	ରାସ୍ତା ଓ ଗୃହ ବିଭାଜନ, ପୁରୀ	ଡେଲାଙ୍ଗ-ବୁଢ଼ଗିରି ରାସ୍ତାର 16/500 କିମିର 36/00 ଆରମ୍ଭାକ୍ତିଏଫ୍ -XVI ଅଧିନରେ ଉନ୍ନତି	4	1	255	250	11686.96	-5	233.74	1324.60	309612.00	300	15308.62	522.70	8001815.67	7692203.67
		ଭାର୍ଗବୀ-ହରଚଣ୍ଡି ରାସ୍ତାର 00/00 କିମିର 11/00 ଆରମ୍ଭାକ୍ତିଏଫ୍ -XVI ଅଧିନରେ ଉନ୍ନତି	4	3	280	200	6249.00	-80	2499.60	1174.20	2935030.32	150	9678.85	502.80	4866525.78	1931495.46
		ମୋଟ														75432114.30

ପରିଶିଷ୍ଟ - 3.14.1

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.14 ପୃଷ୍ଠା 123 ଦୃଷ୍ଟକୃତ)

ମାର୍ଚ୍ଚ 31 ତାରିଖ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ମାତ୍ର 30 ଜୁନ 2014 ସୁଦ୍ଧା ମିମାଂସା ହୋଇ ନ ଥିବା ନିରିକ୍ଷଣ
ରିପୋର୍ଟ/ ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣୀ

କ୍ର.ସଂ.	ବିଭାଗର ନାମ	30 ଜୁନ 2014 ସୁଦ୍ଧା ମାମାଂସା ହୋଇନଥିବା ପ୍ରତିବେଦନ		10 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କାଳ ମାମାଂସା ହୋଇନଥିବା ପ୍ରତିବେଦନ		ରିପୋର୍ଟ ଦିଆଯିବା ପରେ ପ୍ରଥମ ଜବାବ ମିଳିନଥିବା ରିପୋର୍ଟ ସଂଖ୍ୟା
		ରିପୋର୍ଟ ସଂଖ୍ୟା	ଅନୁକ୍ଷେପ ସଂଖ୍ୟା	ରିପୋର୍ଟ ସଂଖ୍ୟା	ଅନୁକ୍ଷେପ ସଂଖ୍ୟା	ରିପୋର୍ଟ ସଂଖ୍ୟା
1	କୃଷି	662	2131	134	404	8
2	ସମବାୟ	91	298	20	50	3
3	ବାଣିଜ୍ୟ କର	865	2640	325	599	67
4	ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ପରିବହନ	698	4522	195	1386	583
5	ଶିଳ୍ପ	158	366	34	64	10
6	ଇଟିଇଟି	143	588	39	128	20
7	ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ	535	1507	216	665	73
8	ମହାସ୍ତ୍ର ଓ ପଶୁପାଳନ ସଂପଦ ବିଭାଗ	456	1551	167	351	84
9	ଶିଳ୍ପ	9	84	5	36	1
10	ଏମଏସଏମଇ	123	604	35	135	17
11	ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପ୍ରଶାସନ	75	178	26	32	40
12	ଇସ୍କାଡ଼ ଓ ଖଣି	39	74	2	2	7
13	ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ	298	842	110	204	69
14	ବୟନ, ହସ୍ତତନ୍ତ ଓ ହସ୍ତଶିଳ୍ପ	74	259	13	26	44
15	ପର୍ଯ୍ୟଟନ	57	182	11	48	41
16	ପୂର୍ବ	322	710	128	217	19
17	ଜଳ ସଂପଦ	866	2404	388	875	29
ମୋଟ		5471	18940	1848	5222	1115

ପରିଶିଷ୍ଟ – 3.14.2

(ଅନୁକ୍ରମ 3.14 ପୃଷ୍ଠା/123 ଦୃଷ୍ଟନ୍ତ)

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ ଜୁନ୍ 2014 ସୁଦ୍ଧା ମାମାଂସା ହୋଇନଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନର ବର୍ଷଭୁରା ବିବରଣୀ

ବର୍ଷ	ନିଯୋଗିତ ସଂଖ୍ୟା	ଅନୁକ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା
1982-83	1	2
1983-84	1	3
1984-85	2	2
1985-86	6	13
1986-87	5	6
1987-88	9	12
1988-89	7	16
1989-90	20	36
1990-91	19	30
1991-92	29	48
1992-93	55	106
1993-94	52	100
1994-95	53	96
1995-96	60	132
1996-97	76	192
1997-98	85	295
1998-99	94	404
1999-00	133	391
2000-01	154	535
2001-02	169	500
2002-03	193	643
2003-04	255	919
2004-05	260	773
2005-06	264	741
2006-07	306	938
2007-08	276	948
2008-09	883	2119
2009-10	446	1491
2010-11	483	1854
2011-12	302	1132
2012-13	425	2239
2013-14	348	2224
ମୋଟ	5471	18940

ପରିଶିଷ୍ଟ – 3.14.3

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.14 ପୃଷ୍ଠା 123 ଦୃଷ୍ଟକର୍ତ୍ତା)

ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଗୁରୁତର ଅନିୟମିତତାର ବିବରଣୀ

କ୍ର.ସଂ.	ଆପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ନାମ	ଅନୁକ୍ଷେପ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ (ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)
କ. ନିୟମ କାନୁନ ଅନୁଯାଜନ କରା ନ ଯିବା			
1	ନିଷ୍କଳ/ଅଫଳଦାୟୀ/ଏଡାଯାଇ କରୁଥିବା/ଅତିରିକ୍ତ ବାୟ୍‌ବୁ/ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	19	52615.57
2	ଅଗ୍ରାହ୍ୟ/ଅନିୟମିତ ବ୍ୟୟ	3	2505.97
3	ଅଗ୍ରାମ ପ୍ରଦାନ/ଅଗ୍ରାମର କମ୍ ମଜୁରି ହେବା।	0	0
ଉପ ମୋଟ (କ)		22	55121.54
ଖ. ଔଚିତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା/ଅଯଥା ଖର୍ଚ୍ଚ			
4	ଫାର୍ମ ଓ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ/ଅଧିକ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ	3	3144.84
5	କ୍ଷତି/ଆହୁସାତ ଓ ଭଣ୍ଡାର ଦ୍ରବ୍ୟର କମ୍‌ଟି	7	25679.51
6	ଅନଧିକାର ଖର୍ଚ୍ଚ	1	9.06
7	ଠିକାଦାର ଓ ଫାର୍ମମାନଙ୍କୁ ଅଧିନୈତିକ ଆର୍ଥିକ ଫାଇଦା	4	11916.29
ଉପ ମୋଟ (ଖ)		15	40749.70
ଗ. ଲଗାତର ଭାବେ ବ୍ୟାପକ ଅନିୟମିତତା			
8	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭଣ୍ଡାର/ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତ/କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇପାରୁ ନଥିବା ଭଣ୍ଡାର/ସରକାରୀ ପାଣ୍ଠି ଅବରୁଦ୍ଧ ହେବା	16	19173.83
9	ବିନିଯୋଗ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନ ନ ହେବା	0	0
10	ସିଭିଲି ଡିପୋଜିଟରେ ଥିବା ଅର୍ଥ	0	0
11	ବିତରଣ ହୋଇପାରୁ ନ ଥିବା ପାଣ୍ଠିକୁ ପାଖରେ ରଖିବା	0	0
12	ଗୋଦାମ ଭଡା/ଜୋରିମାନା	1	8313.69
13	ମିଶ୍ରିତ ସନ୍ଦେହଜନକ ଖର୍ଚ୍ଚ/ଭାରତର ପ୍ରଦାନ ନ କରିବା/ଅଧିକ ଅର୍ଥ ଉଠାଣ ଇତ୍ୟାଦି	0	0
14	ଟିକଟ ଲଗା ରସିଦ୍ /ପ୍ରାପ୍ତି ସିକାର ନ ଥିବା	0	0
15	ରଣ/ଅଗ୍ରାମ ଆଦାୟ ନ ହେବା	0	0
16	ସରକାରି ଦେୟକମ୍ ଆଦାୟ ଓ ମୋଟ ଆଦାୟ ନ ହେବା	1	16342.59
ଉପ ମୋଟ (ଗ)		18	43830.11
ଘ. ଅନବଧାନତା ଓ ଶାସନ କ୍ଷମତାର ଅସଫଳତା			
17	ଅନିୟମିତ କ୍ରୟ/ଷ୍ଟକ ଖାତାକୁ ନ ଦେବା/ବିଭିନ୍ନ ଜିନିଷର ମୂଲ୍ୟକୁ ମଜୁରୀ ନ କରିବା	1	141.89
18	ଫାର୍ମ ଓ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଦେୟ ଭରଣା ନ କରିବା	4	23446
19	ବିଭାଗୀୟ ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପଯୋଗ ନ କରିବା	1	141.14
ଉପ ମୋଟ (ଘ)		6	23729.03
ସର୍ବ ମୋଟ (କ+ ଖ+ ଗ+ ଘ)		61	163430.38

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଶବ୍ଦକୋଷ

ଏ

ଏଏପି	ଆନୁଆଲ ଆକସନ୍ ପ୍ଲାନ
ଏଏକ୍ୟୁ	ଆମ୍ବିଏଣ୍ଟ ଏୟାର କ୍ୱାଲିଟି
ଏବିପି	ଆନନ୍ଦପୁର ବ୍ୟାରେଜ୍ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ
ଏଡି	ଏଗ୍ରିକଲଚର ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ
ଏଡିବି	ଏସିଆନ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ବ୍ୟାଙ୍କ
ଏଆଇବିପି	ଆସୋସିଏଟେଡ୍ ଇରିଗେସନ ବେନିଫିଟ୍ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍
ଏଆପିପିଏଲ	ଆକସନ୍ ଇସ୍ଚାର୍ ଆଣ୍ଡ ପାୟାର(ପ୍ରା) ଲିଃ
ଏଆଇଆରସିପି	ଅଲ ଇଣ୍ଡିଆ ରିସର୍ଚ୍ଚ କୋଅର୍ଡିନେଟେଡ୍ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍ସ
ଏଏମ୍	ଆଡଭାନ୍ସ ମଡ୍ୟୁଲ୍
ଏଏନଆର	ଆସିସ୍ଟେଡ୍ ନେଗୁରାଲ ରିଜେନେରେସନ
ଏପି	ଆକସନ୍ ପ୍ଲାନ
ଏକ୍ୟୁଡବ୍ଲ୍ୟୁକ୍ୟୁଏମଏସ	ଏୟାର କ୍ୱାଲିଟି ଆଣ୍ଡ ଡ୍ରାଟର କ୍ୱାଲିଟି ମନିଟରିଂ ସେକ୍ସନ
ଏଆର	ଆର୍ଟିଫିସିଆଲ୍ ରିଜେନେରେସନ
ଏଏସ୍ଏଚ୍	ଆନିମାଲ ସ୍ୱଚର ହାଉସ୍
ଏଡବ୍ଲ୍ୟୁସିଆରଏସ୍	ଆସ୍ ଡ୍ରାଟର କଲେକ୍ଟନ ଆଣ୍ଡ ରିସାର୍ଭୁଲେସନ ସାଙ୍ଗମ

ବି

ବିବିବିଟି	ବ୍ରୋଡ୍ ବେସ୍ଡ ବେସିକ୍ ଟ୍ରେନିଙ୍ଗ୍
ବିସିଆର	ବେନିଫିଟ୍ କଷ୍ଟ ରେସିଓ
ବିଓଡି	ବାୟୋଜେମିକାଲ ଅକ୍ସିଜେନ ଡିମାଣ୍ଡ
ବିଓଏମ୍	ବୋର୍ଡ ଅଫ୍ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ
ବିପିଏସଏଲ	ଭୂଷଣ ପାୟାର ଆଣ୍ଡ ଷ୍ଟାଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍
ବିଏସଏଲ	ଭୂଷଣ ଷ୍ଟାଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍

ସି

ସିଏ	ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ ଆସିଷ୍ଟାନ୍ସ
ସିଏ	କନସେଣ୍ଟ ଆଡମିନିଷ୍ଟ୍ରେସନ
ସିଏଏକ୍ୟୁଏମଏସ୍	କଣ୍ଟିନିୟୁସ ଆମ୍ବିଏଣ୍ଟ ଏୟାର କ୍ୱାଲିଟି ମନିଟରିଂ ସେକ୍ସନସ୍
ସିଏଏଫ୍	କମ୍ପାଇନଡ ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ଫର୍ମ
ସିଏଏମପିଏ	କମ୍ପେନସେଟରୀ ଆପୋରସେସନ ଫଣ୍ଡ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ଆଣ୍ଡ ପ୍ଲାନିଙ୍ଗ ଅଥରିଟି
ସିବିଏ	କଷ୍ଟ ବେନିଫିଟ୍ ଆନାଲିସିସ
ସିବିଆର	କାଲିଫର୍ଣ୍ଣିଆ ବିଅରିଂ ରେସିଓ
ସିସିଏ	କଲଚରାଲ୍ କମାଣ୍ଡ ଏରିଆ
ସିସିଇ	ଚିଫ୍ କନଷ୍ଟ୍ରକ୍ସନ ଇଞ୍ଜିନିୟର
ସିଡିଏ	ଚିଲିକା ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ଅଥରିଟି
ସିଇ	ଚିଫ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟର
ସିଇଆଣ୍ଡବିଏମ୍	ଚିଫ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟରସ୍ ଆଣ୍ଡ ବେସିନ୍ ମ୍ୟାନେଜର
ସିଇଏ	ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ୍ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିସିଟି ଅଥରିଟି
ସିଇପିଆଇ	କମ୍ପ୍ରେହେନ୍ସିଭ୍ ଏନଭାଇରନମେଣ୍ଟାଲ ପଲ୍ୟୁସନ ଇଣ୍ଡେକ୍ସ
ସିଇଟିପି	କମନ ଏଫ୍ ଏଣ୍ଡ ଟ୍ରିଟମେଣ୍ଟ ପ୍ଲାଣ୍ଟ

ସିଦ୍ଧିତରୁଦ୍ଧି	ସେଷ୍ଟାଲ୍ ଗ୍ରାଉଣ୍ଡ ଥ୍ରାଟର ବୋର୍ଡ
ସିଏସଆର୍	କାମେଲିଆ ହୋଟେଲ ଆଣ୍ଡ ରିସର୍ଟ
ସିଆଇପିଏଲ୍	କାରଗିଲ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍
ସିଏମସି	କଟକ ମ୍ୟୁନିସିପାଲ କର୍ପୋରେସନ
ସିଏମଆର୍	କଷ୍ଟମ୍ ମିଲିଙ୍ଗ୍ ରାଇସ୍
ସିଓଡି	କେମିକାଲ ଅକ୍ସିଜେନ୍ ଡିମାଣ୍ଡ
ସିଓଇ	ସେଣ୍ଟର ଅଫ୍ ଏକ୍ସପେଲେନ୍ସ
ସିପିସିବି	ସେଷ୍ଟାଲ୍ ପଲ୍ୟୁସନ୍ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ବୋର୍ଡ
ସିପିଆଇସି	କ୍ରିଟିକାଲି ପଲ୍ୟୁଟେଡ୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଆଲ୍ କ୍ଲଷ୍ଟର
ସିପିପି	କ୍ୟାପ୍ଟିଭ୍ ପାଓ୍ବାର ପ୍ଲାନ୍ଟସ
ସିଆରଇପି	କର୍ପୋରେଟ୍ ରେସ୍ପନସିବିଲିଟି ଫର୍ ଏନଭାଇରନମେଣ୍ଟାଲ ପ୍ରୋଟେକ୍ସନ୍
ସିଆର+6	ହେକ୍ସାଭାଲେଣ୍ଟ କ୍ରୋମିୟମ୍
ସିଟିଇ	କନସେଣ୍ଟ ଟୁ ଏଷ୍ଟାବ୍ଲିସ୍
ସିଟିଓ	କନସେଣ୍ଟ ଟୁ ଅପରେଟ୍

ଡି

ଡିଏଏଫ୍ଆଣ୍ଡପି	ଡାଇରେକ୍ଟର ଅଫ୍ ଏଗ୍ରିକଲଚର ଆଣ୍ଡ ଫୁଡ୍ ପ୍ରୋସେସିଂ
ଡିଡିଏ	ଡେପ୍ୟୁଟି ଡାଇରେକ୍ଟର ଅଫ୍ ଏଗ୍ରିକଲଚର
ଡିଡିଓ	ଡ୍ରଇଙ୍ଗ୍ ଆଣ୍ଡ ଡିସବର୍ସମେଣ୍ଟ ଅଫିସର
ଡିଏଫ୍	ଡିସପୋସିଟ୍ ଫ୍ୟାମିଲିଜ୍
ଡିଏଫ୍ଓ	ଡିଭାଇନାଲ ଫରେଷ୍ଟ ଅଫିସର
ଡିଜିଇଆଣ୍ଡର୍	ଡାଇରେକ୍ଟୋରେଟ୍ ଜେନେରାଲ ଅଫ୍ ଏମ୍ପ୍ଲଏମେଣ୍ଟ ଆଣ୍ଡ ଟ୍ରେନିଂ
ଡିଆଇ	ଡାଇରେକ୍ଟର ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍
ଡିଆଇସି	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ ସେକ୍ଟର
ଡିଏଲଏନଏ	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ଲେଭଲ୍ ନୋଡାଲ୍ ଏଜେନ୍ସୀ
ଡିଏଲଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁସିଏ	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ଲେଭଲ୍ ସିଙ୍ଗଲ୍ ଉଇଣ୍ଡୋ କ୍ଲିୟରାନ୍ସ ଅଥରିଟୀ
ଡିଓ	ଡିଜଲ୍ ଉଡ୍ ଅକ୍ସିଜେନ୍
ଡିଓଇଇ	ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ଅଫ୍ ଫରେଷ୍ଟ ଆଣ୍ଡ ଏନଭାଇରନମେଣ୍ଟ
ଡିଓଡବ୍ଲ୍ୟୁଆର	ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ଅଫ୍ ଥ୍ରାଟର ରିସୋର୍ସେସ
ଡିପିଏଫ୍	ଡିମାର୍କେଟେଡ୍ ପ୍ରୋଟେକ୍ଟେଡ୍ ଫରେଷ୍ଟ
ଡିପିପି	ଡାଇରେକ୍ଟର ଫିଜିକାଲ୍ ପ୍ଲାନିଂ
ଡିପିଆର୍	ଡିଟେଲ୍ଡ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ୍ ରିପୋର୍ଟ
ଡିଟିସିଏନ	ଡିଟେଲ୍ଡ ଟେଣ୍ଡର କଲ୍ ନୋଟିସ୍
ଡିଟିଇଆଣ୍ଡଟି	ଡାଇରେକ୍ଟର ଅଫ୍ ଟେକନିକାଲ୍ ଏଜୁକେସନ ଆଣ୍ଡ ଟ୍ରେନିଂ

ଇ

ଇଆଣ୍ଡଟିଇଆଣ୍ଡଟି	ଏମ୍ପ୍ଲଏମେଣ୍ଟ ଆଣ୍ଡ ଟେକନିକାଲ୍ ଏଜୁକେସନ ଆଣ୍ଡ ଟ୍ରେନିଂ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ
ଇସି	ଏନଭାଇରନମେଣ୍ଟାଲ କ୍ଲିୟରାନ୍ସ
ଇସି	ଏକଜିକ୍ୟୁଟିଭ୍ କମିଟି
ଇଡି	ଇଲେକ୍ଟ୍ରିସିଟି ଡ୍ୟୁଟି
ଇଇ	ଏକଜିକ୍ୟୁଟିଭ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟର
ଇଆଇଏ	ଏନଭାଇରନମେଣ୍ଟାଲ ଇମ୍ପାକ୍ଟ ଆସେସମେଣ୍ଟ
ଇଆଇସି	ଇଞ୍ଜିନିୟର-ଇନ-ଚିଫ୍
ଇପିଟିଆରଆଇ	ଏନଭାଇରନମେଣ୍ଟାଲ ପ୍ରୋଟେକ୍ସନ୍ ଟ୍ରେନିଂ ଆଣ୍ଡ ରିସର୍ଚ୍ଚ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍
ଇଏସପି	ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ସ୍ଟାଟିକ୍ ପ୍ରେସିପିଟେଟରସ୍

ଇଏସ୍‌ଏସ୍ ଏନଭାଇରନମେଣ୍ଟ ସର୍ଭେଇଲାନ୍ସ ସ୍ବାଡ୍
ଇଟିପି ଏଫ୍‌ଏସ୍ ପ୍ଲାନ

ଏଫ୍

ଏଫ୍‌ଏ ଫାଇନାନ୍ସିଆଲ ଆଣ୍ଡ ଆକାଉଣ୍ଟସ୍
ଏଫ୍‌ସି ଫାଇନାଲ୍ କଲିଫର୍ମ
ଏଫ୍‌ସି ଫାଇନାନ୍ସ କମିଶନ
ଏଫ୍‌ଡି ଫାଇନାନ୍ସ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ
ଏଫ୍‌ଡି ଫରେଷ୍ଟ ଡିଭିଜନ୍
ଏଫ୍‌ଡିଆଇ ଫରେଷ୍ଟ ଡାଇରେକ୍ଟ୍ରି ଇନଭେଷ୍ଟମେଣ୍ଟ
ଏଫ୍‌ଏଲଡି ଫୁଣ୍ଡ ଲାଇନ୍ ଡେମୋନଷ୍ଟ୍ରେସନ୍
ଏଫ୍‌ଆରବିଏମ୍ ଫିଣାଲ୍ ରେସ୍‌ପନସିବିଲିଟି ଆଣ୍ଡ ବଜେଟ୍, ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ
ଏଫ୍‌ଟିସି ଫ୍ୟୁର୍ ଟ୍ରିଟମେଣ୍ଟ ସେଣ୍ଟର
ଏଫ୍‌ଟିପି ଫେଲ୍‌ରାଇଡ୍ ଟ୍ରିଟମେଣ୍ଟ ପ୍ଲାନ

ଜି

ଜିବି ଗଭର୍ଣ୍ଣ ବଡି
ଜିଇଏମଏସ୍ ଗଭର୍ଣ୍ଣ ଏନଭାଇରନମେଣ୍ଟାଲ୍ ମନିଟରିଂ ସାଷ୍ଟମ
ଜିଏଫ୍‌ଆର ଜେନେରାଲ୍ ଫାଇନାନ୍ସିଆଲ ରୁଲ୍‌ସ୍
ଜିଓଆଇ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ
ଜିଓଓ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଫ୍ ଓଡିଶା
ଜିଏସବି ଗ୍ରାନୁଲାର ସବ୍ ବେସ୍

ଏଚ୍

ଏଚ୍‌ଆଣ୍ଡୟୁଡିଡି ହାଉସିଂ ଆଣ୍ଡ ଅର୍ବାନ୍ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ
ଏଚ୍‌ଏଲ୍‌ସିଏ ହାଇ ଲେଭଲ୍ କ୍ଲିଅରାନ୍ସ ଅପରିଟା
ଏଚ୍‌ଏମ୍‌ପି ହଟ୍ ମିକ୍ସ ପ୍ଲାନ

ଆଇ

ଆଇସିଏଆର ଇଣ୍ଡିଆନ୍ କାଉନସିଲ୍ ଅଫ୍ ଏଗ୍ରିକଲଚରାଲ୍ ରିସର୍ଚ୍ଚ
ଆଇସିଇଡି ଇଣ୍ଟରନେସନାଲ୍ ସେଣ୍ଟର ଫର୍ ଏନଭାଇରନମେଣ୍ଟ ଅଡିଟ୍ ଆଣ୍ଡ
ସସ୍ଟେନେବଲ୍ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ
ଆଇଡିପି ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ପ୍ଲାନ
ଆଇଇଏମ୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଆଲ୍ ଏଣ୍ଡରପ୍ରିନର ମେମୋରାଣ୍ଡମ୍
ଆଇଏଫଏଫସିଓ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଫାର୍ମର୍ସ ଫର୍ଟିଲାଇଜର କୋଅପରେଟିଭ୍ ଲିମିଟେଡ୍
ଆଇଆଇଟି ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି
ଆଇଏମ୍‌ସି ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ କମିଟିଜ୍
ଆଇପିଆଇସିଓଏଲ୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଆଲ୍ ପ୍ରୋମୋସନ ଆଣ୍ଡ ଇନଭେଷ୍ଟମେଣ୍ଟ କର୍ପୋରେସନ
ଅଫ୍ ଓଡିଶା ଲିମିଟେଡ୍
ଆଇପିପି ଇଣ୍ଡିପେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ପାୱାର ପ୍ଲାନ
ଆଇପିଆର ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଆଲ୍ ପଲିସି ରିଜୋଲ୍ୟୁସନ
ଆଇଆରସି ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ରୋଡ କଂଗ୍ରେସ୍
ଆଇଟି ଇନଫର୍ମେସନ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି
ଆଇଟିଇଏସ୍ ଇନଫର୍ମେସନ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ଏନେର୍ଲଡ୍ ସର୍ଭିସେସ୍

ଆଇଟିଆଇ	ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରୀଆଲ୍ ଟ୍ରେନିଂ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍
	କେ
କେଆଇପି	କାନୁପୁର ଇରିଗେସନ୍ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ
କେଏମଏସ୍	ଖରିଫ୍ ମାର୍କେଟିଙ୍ଗ୍ ସିଜନ
କେପିଆଇ	କି ପରଫର୍ମାନ୍ସ ଇଣ୍ଡିକେଟର
କେଭିକେ	କ୍ରିଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର
	ଏଲ
ଏଲଏ	ଲ୍ୟାଣ୍ଡ ଆକ୍ୟୁଇଜିସନ୍
ଏଲଡି	ଲିକ୍ସୁଇଡେଟେଡ ଡ୍ୟାମେଜେସ୍
ଏଲଆଇଆଇପି	ଲୋୟର ଇନ୍ଦ୍ର ଇରିଗେସନ୍ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ
ଏଲଏସଆଇପି	ଲୋୟର ସୁକଡେଲ୍ ଇରିଗେସନ୍ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ
	ଏମ
ମାର୍କଫେଡ୍	ଓରିଶା ଷ୍ଟେଟ୍ କୋ-ଅପରେଟିଭ୍ ମାର୍କେଟିଂ ଫେଡେରେସନ୍
ଏମସିଏଲ	ମହାନଦୀ କୋଲଫିଲଡ ଲିମିଟେଡ
ଏମଡି	ମ୍ୟାଣ୍ଡେଜ୍
ଏମଏଚଆରଡି	ମିନିଷ୍ଟ୍ର ଅଫ୍ ହ୍ୟୁମାନ୍ ରିସୋର୍ସ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ
ଏମଆଇ	ମାଇନର ଇରିଗେସନ୍
ଏମଆଇପି	ମାଇନର ଇରିଗେସନ୍ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ
ଏମଆଇଏସ୍	ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ଇନଫର୍ମେସନ୍ ସାଷ୍ଟମ
ଏମଏଲଡି	ମିଲିୟନ ଲିଟର ପର ଡେ
ଏମଏମଟି	ମିଲିୟନ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍
ଏମଓଏ	ମେମୋରାଣ୍ଡମ୍ ଅଫ୍ ଆଗ୍ରିମେଣ୍ଟ
ଏମଓଇଏଫ୍	ମିନିଷ୍ଟ୍ର ଅଫ୍ ଫରଷ୍ଟ ଆଣ୍ଡ ଏନଭାଇରନମେଣ୍ଟ
ଏମଓୟୁ	ମେମୋରାଣ୍ଡମ୍ ଅଫ୍ ଅଣ୍ଡରଷ୍ଟାଣ୍ଡିଂ
ଏମପିଆଇ	ମିଟ୍ ପ୍ରୋସେସିଂ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍
ଏମଏସଏ	ମିଲିୟନ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ ଆକଲେସ୍
ଏମଏସଏମଇ	ମାଇକ୍ରୋ, ସ୍ମଲ୍ ଆଣ୍ଡ ମିଡିୟମ୍ ଏଣ୍ଟରପ୍ରାଇଜେସ୍
ଏମଏସଡ୍ରାଇ	ମିନରାଲ୍ ଷ୍ଟାଲ୍ ଯାର୍ଡ
	ଏନ
ନାବାର୍ଡ୍	ନେସନାଲ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଫର୍ ଏଗ୍ରିକଲଚର ଆଣ୍ଡ ରୁରାଲ୍ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ
ନାଫେଡ୍	ନେସନାଲ୍ ଏଗ୍ରିକଲଚର କୋ-ଅପରେଟିଭ୍ ମାର୍କେଟିଂ ଫେଡେରେସନ୍
ନାଲକୋ	ନେସନାଲ୍ ଆଲ୍ୟୁମିନିୟମ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍
ଏନସିଇଏଫ୍	ନେସନାଲ୍ କ୍ଲିନ୍ ଏନର୍ଜି ଫଣ୍ଡ
ଏନସିଭିଟି	ନେସନାଲ୍ କାଉନସିଲ୍ ଫର୍ ଭୋକେସନାଲ୍ ଟ୍ରେନିଂ
ଏନଇଆରଆଇ	ନେସନାଲ୍ ଏନଭାଇରନମେଣ୍ଟାଲ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ରିସର୍ଚ୍ଚ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍
ଏନଇପି	ନେସନାଲ୍ ଏନଭାଇରନମେଣ୍ଟ ପଲିସି
ଏନଜିଟି	ନେସନାଲ୍ ଗ୍ରୀନ୍ ଟ୍ରିବୁନାଲ୍
ଏନଆଇସି	ନେସନାଲ୍ ଇନଫର୍ମେଟିକ୍ସ ସେଣ୍ଟର
ଏନପିଆଇୟୁ	ନେସନାଲ୍ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ୍ ଇମ୍ପ୍ରୋଭେସେସନ୍ ଯୁନିଟ୍
ଏନପିଭି	ନେଟ୍ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ୍ ଭାଲ୍ୟୁ
ଏନଆରସିଡି	ନେସନାଲ୍ ରିଭର କଞ୍ଜର୍ଭେସନ୍ ଡାଇରେକ୍ଟୋରେଟ୍

ଏନଆରସିପି	ନେସନାଲ୍ ରିଭର କଞ୍ଜର୍ଭେସନ୍ ପ୍ଲାନ
ଏନଡବ୍ଲୁଏମପି	ନେସନାଲ୍ ଡ୍ରାଟର କ୍ଲାଲିଟୀ ମନିଟରିଂ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ
ଏନଡବ୍ଲୁପି	ନେସନାଲ୍ ଡ୍ରାଟର ପଲିସି

ଓ

ଓଆଣ୍ଡଜି	ଅଏଲ ଆଣ୍ଡ ଗ୍ରୀନ୍
ଓସିସି	ଓରିଶା କନଷ୍ଟ୍ରକସନ୍ କର୍ପୋରେସନ୍
ଓସିଏମଏମଏସ୍	ଅନଲାଇନ୍ କନସେଣ୍ଟ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ଆଣ୍ଡ ମନିଟରିଂ ସାଫ୍ଟମ
ଓଇଏମଏଫ୍	ଓଡିଶା ଏନଭାଇରନମେଣ୍ଟ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ଫଣ୍ଡ
ଓଇଏମଏସ୍	ଅନଲାଇନ୍ ଏମିଶନ୍ ମନିଟରିଂ ସାଫ୍ଟମ
ଓଏଫଡିସି	ଓଡିଶା ଫରେଷ୍ଟ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ କର୍ପୋରେସନ୍
ଓଏଫଟି	ଅନ ଫାର୍ମ ଟେଷ୍ଟିଙ୍ଗ୍
ଓଆଇଏଫଏ	ଓଡିଶା ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଆଲ୍ ପ୍ୟାସିଲିଟିସନ୍ ଆକ୍ଟ
ଓଆଇଏଫଆର	ଓଡିଶା ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଆଲ୍ ପ୍ୟାସିଲିଟିସନ୍ ରୁଲସ୍
ଓପିଜିସି	ଓଡିଶା ପାୱାର କର୍ପୋରେସନ୍ ଲିମିଟେଡ୍
ଓପିଡବ୍ଲୁଡିକୋଡ	ଓଡିଶା ପବ୍ଲିକ୍ ଡ୍ରାକ୍ଟିସ୍ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ କୋଡ
ଓଏସସିଏସସିଏଲ	ଓଡିଶା ସେକ୍ଟର ସିଭିଲ୍ ସପ୍ଲାଇଜ୍ କର୍ପୋରେସନ୍ ଲିମିଟେଡ୍
ଓଏସଆଇସିଏଲ	ଓଡିଶା ସ୍ଥଲ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଆଲ୍ କର୍ପୋରେସନ୍ ଲିମିଟେଡ୍
ଓଏସଏସସି	ଓଡିଶା ସେକ୍ଟର ସାଡ୍ କର୍ପୋରେସନ୍
ଓଟିସି	ଓଡିଶା ଟ୍ରାନ୍ସପୋର୍ଟ କୋଡ
ଓୟୁଏଟି	ଓରିଶା ଯୁନିଭର୍ସିଟି ଅଫ୍ ଏଗ୍ରିକଲଚର ଆଣ୍ଡ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି
ଓଡବ୍ଲୁଡିଏ	ଓଡିଶା ଡ୍ରେଟିଲ୍ୟାଣ୍ଡ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ଅଥରିଟୀ
ଓଡବ୍ଲୁଏସଏସସି	ଓଡିଶା ଡ୍ରାଟର ସପ୍ଲାଇ ଆଣ୍ଡ ସୋରେଲ୍ ବୋର୍ଡ

ପି

ପିଏ	ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ
ପିସି	ପ୍ରୋଗ୍ରାମ କୋର୍ଡିନେଟର
ପିସିପି	ପ୍ରିଭେନସନ୍ ଆଣ୍ଡ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍ ଅଫ୍ ପଲ୍ୟୁସନ୍
ପିସିସିଏଫ୍	ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ୍ ଟିଫ୍ କଞ୍ଜର୍ଭେସନ୍ ଅଫ୍ ଫରେଷ୍ଟ
ପିଡି	ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ଡାଇରେକ୍ଟର
ପିଏଫ୍	ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ଫରେଷ୍ଟସ
ପିଏଫ୍ଆଣ୍ଡଜି	ପ୍ରିଜର୍ଭେସନ୍ ଅଫ୍ ଫୁଡ୍ ଆଣ୍ଡ ଭେଜିଟେବଲସ୍
ପିଏର୍	ପାୱାର ଅଫ୍ ହାଇଡ୍ରୋଜେନ
ପିଏର୍ସି	ପେଟ୍ରୋଲିୟମ୍ ହାଇଡ୍ରୋକାର୍ବନ୍
ପିଏର୍ଡି	ପବ୍ଲିକ୍ ହେଲ୍ଥ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ
ପିଏଲସି	ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ଲେଭଲ କମିଟୀ
ପିଏମ୍	ପର୍ଟିକୁଲେଟ୍ ମ୍ୟାଟର
ପିଏମଆଇଏସ୍	ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ମନିଟରିଂ ଆଣ୍ଡ ଇନଫର୍ମେସନ୍ ସାଫ୍ଟମ
ପିପି	ପ୍ୟାଡି ପ୍ରୋକ୍ୟୁରମେଣ୍ଟ
ପିପିସି	ପ୍ୟାଡି ପ୍ରୋକ୍ୟୁରମେଣ୍ଟ ସେଣ୍ଟର
ପିପିପି	ପବ୍ଲିକ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ପାର୍ଟନରସିପ୍
ପିଟିସି	ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଟେକ୍ସଟିଲ୍ ସେକ୍ଟରସ୍
ପିଟିଇ	ପଲ୍ୟୁସନ୍ ଟେକ୍ସଟିଲ୍ ଇନ୍ଦୁସ୍ଟ୍ରିଆଲ୍
ପିୟୁସି	ପଲ୍ୟୁସନ୍ ଅଣ୍ଡର କଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍
ପିଡବ୍ଲୁସି	ପ୍ଲାନେସନ୍ ଡ୍ରାକ୍ଟିସ୍ ସର୍କିଲ୍

ପିତୃବୁଦ୍ଧି	ପବ୍ଲିକ୍ ଥ୍ରାଜିସ୍ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ
	ଆର
ଆରଆଣ୍ଡବି	ରୋଡ୍‌ସ୍ ଆଣ୍ଡ ବିଲ୍ଡିଙ୍ଗ୍‌ସ୍
ଆରଆଣ୍ଡବିଏମ୍	ରେଭେନ୍ୟୁ ଆଣ୍ଡ ଡିଜାଷ୍ଟର ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ
ଆରଆଣ୍ଡଆର୍	ରିହାବିଲିଏସନ୍ ଆଣ୍ଡ ରିସେଟ୍‌ଲମେଣ୍ଟ
ଆରଏଫ୍	ରିଜର୍ଭ୍ ଫରେଷ୍ଟ
ଆରଆଇସି	ରିଜିଷ୍ଟ୍ରାରୀ ଇଣ୍ଟେଣ୍ଡ୍ ସେକ୍ଟର
ଆରକେଭିଡ୍ରାଇ	ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ କୃଷି ବିକାଶ ଯୋଜନା
ଆରଓ	ରିଜିଷ୍ଟ୍ରାରୀ ଅଫିସ୍
ଆରଓ	ରେଞ୍ଜ ଅଫିସର
ଆରଆରଟିଏସ୍	ରିଜିଷ୍ଟ୍ରାରୀ ରିସର୍ଭ୍ ଟେକନୋଲୋଜି ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ ଷ୍ଟେସନ୍/ ସର୍ବ୍ ଷ୍ଟେସନ୍‌ସ୍
ଆରଏସ୍	ରେଲୱେ ସାଇଡିଙ୍ଗ୍
ଆରଟିଓ	ରିଜିଷ୍ଟ୍ରାରୀ ଟ୍ରାନ୍ସପୋର୍ଟ ଅଫିସର

ଏସ୍

ଏସଏସି	ସାଇଣ୍ଟିଫିକ୍ ଆଡଭାଇଜରୀ କମିଟି
ଏସବି	ସେଭିଙ୍ଗ୍‌ସ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ୍
ଏସସିଏନ୍	ସୋକଲ୍ ନୋଟିସ୍
ଏସସିଏସଏଚ	ଷ୍ଟେଟ୍ କମିଟି ଫର୍ ସୁଟର ହାଉସେସ୍
ଏସସିୟୁ	ଷ୍ଟୋକ୍ କ୍ରସିଂ ଯୁନିଟ୍
ଏସଡି	ସିଭିଲ୍ କଲଚରାଲ୍ ଡଭିଜନ୍
ଏସଇ	ସୁପରଟେଣ୍ଟିଂ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ
ଏସଏଚଇପି	ସ୍କୁଲ୍ ହାଇଡ୍ରୋ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ
ଏସଆଇପି	ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ଇରିଗେସନ୍ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ
ଏସଆଇପିଏ	ସ୍ୱେସିଆଲ୍ ଇଣ୍ଟେଣ୍ଡ୍ ଆଲ୍ ପ୍ରୋମୋସନାଲ୍ ଆସିଷ୍ଟାନ୍ସ
ଏସଏଲଏଓ	ସ୍ୱେସିଆଲ୍ ଲ୍ୟାଣ୍ଡ ଆକ୍ୟୁଜିସନ୍ ଅଫିସର
ଏସଏଲସି	ଷ୍ଟେଟ୍ ଲେଭୁଲ୍ କମିଟି
ଏସଏଲଏନଏ	ଷ୍ଟେଟ୍ ଲେଭୁଲ୍ ନୋଡାଲ୍ ଏଜେନ୍ସୀ
ଏସଏଲଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁସିଏ	ଷ୍ଟେଟ୍ ଲେଭୁଲ୍ ସିଙ୍ଗଲ୍ ଉଇଣ୍ଡୋ କ୍ଲିୟରାନ୍ସ ଅଥରିଟି
ଏସଏମଏସ୍	ସରଜେକ୍ଟ୍ ମ୍ୟାଟର ସ୍ୱେସିଆଲିଷ୍ଟ
ଏସଓଆର୍	ସିଡଲ୍ ଅଫ୍ ରେଟ୍‌ସ୍
ଏସପିସିବି	ଷ୍ଟେଟ୍ ପଲ୍ୟୁସନ୍ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ବୋର୍ଡ୍
ଏସପିଆଇୟୁ	ଷ୍ଟେଟ୍ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ୍ ଇମ୍ପ୍ଲିମେଣ୍ଟେସନ୍ ଯୁନିଟ୍
ଏସପିଏଲ୍	ସ୍ୱେଷ୍ଟ ପର୍ ଲାଇନିଙ୍ଗ୍
ଏସପିଏମ୍	ସସପେଣ୍ଡଡ୍ ପର୍‌ମିଟ୍‌ସ୍ ମ୍ୟାଟର
ଏସଆରଏମଏସ୍	ସରପେସ୍ ରନଅଫ୍ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ସାଷ୍ଟମ
ଏସଏସ୍	ସସପେଣ୍ଡଡ୍ ସଲିଡ୍‌ସ୍
ଏସଏସସି	ଷ୍ଟେଟ୍ ଷ୍ଟ୍ରିଟ୍ କମିଟି
ଏସଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁସିସି	ସ୍ୱେସିଆଲ୍ ସିଙ୍ଗଲ୍ ଉଇଣ୍ଡୋ କ୍ଲିୟରାନ୍ସ କମିଟି
ଏସଟିପି	ସିରେକ୍ଟ୍ ଟ୍ରିମ୍‌ମେଣ୍ଟ ପ୍ଲାଣ୍ଟ
ଏସସିଟିଆଣ୍ଡଭିଟି	ଷ୍ଟେଟ୍ କାଉନସିଲ୍ ଅଫ୍ ଟେକନିକାଲ୍ ଏଜୁକେସନ୍ ଆଣ୍ଡ ଭୋକେସନାଲ୍ ଟ୍ରେନିଂ
ଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁପି	ଷ୍ଟେଟ୍ ଥ୍ରାଟର ପଲିସିଜ୍

ଟି

ଟିସି	ଟୋଟାଲ୍ କଲିଫର୍ମ୍
ଟିଡି	ଟ୍ରାନ୍ସପୋର୍ଟ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ
ଟିଡିସିସି	ଟ୍ରାନ୍ସପୋର୍ଟ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ କୋ-ଅପରୋଟିଭ୍ କର୍ପୋରେସନ୍
	ଅଫ୍ ଓଡିଶା ଲିଃ
ଟିଏଫ୍	ଟାକ୍ସ ଫୋର୍ସ
ଟିପିଏ	ଟନ୍ସ ପର୍ ଆନମ୍
ଟିପିପି	ଥର୍ମାଲ ପାୱାର ପ୍ଲାଣ୍ଟ
ଟିଏସଏସ୍	ଟୋଟାଲ୍ ସସପେଣ୍ଡଡ୍ ସଲିଡ୍ସ
ଟିଟିପିଏସ	ଡାକ୍ତରୀ ଥର୍ମାଲ ପାୱାର ଷ୍ଟେସନ୍

ୟୁ

ୟୁସି	ୟୁଟିଲାଇଜେସନ୍ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ସ
ୟୁଡି	ୟୁନିଟ୍ ରେକର୍ଡ୍
ୟୁକେପି	ଅପର କୋଲ୍ଲବ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ୍
ୟୁଏଲବି	ଅର୍ବିନ୍ ଲୋକାଲ ବଡିଜ୍
ୟୁ/ଏସ୍	ଅପ ଷ୍ଟାମ୍ପ୍

ଭି

ଭିଆଣ୍ଟଏଏଚ୍	ଭେଟେରିନାରୀ ଆଣ୍ଡ ଆନିମାଲ ହଜବାଣ୍ଡରି
ଭିଏଏଲ୍	ବେଦାନ୍ତ ଆଲ୍ୟୁମିନିୟମ ଲିମିଟେଡ୍
ଭିସିଆଇ	ଭେଟେରିନାରୀ କାଉନସିଲ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ
ଭିଇଆଣ୍ଟଏସଡି	ଭୋକେସନାଲ୍ ଏଜୁକେସନ୍ ଆଣ୍ଡ ସ୍କିମ୍ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ
ଭିଟିଏସ୍	ଭୋକେସନାଲ୍ ଟ୍ରେନିଂ ସାଞ୍ଚମ୍

ଡବ୍ଲ୍ୟୁ

ଡବ୍ଲ୍ୟୁବିଏ	ଡ୍ରାଲ୍ଡ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଆସିଷ୍ଟାନ୍ସ
ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏଚ୍	ଡ୍ରାଲ୍ଡ ହେଲ୍ଥ ଅଗ୍ନିନିରୋଡିଂ
ଡବ୍ଲ୍ୟୁକ୍ୟୁଏଏ	ଡ୍ରାଟର ଆସେସମେଣ୍ଟ ଅଥରିଟୀ
ଡବ୍ଲ୍ୟୁକ୍ୟୁଏଏସ	ଡ୍ରାଟର କ୍ୱାଲିଟୀ ମନିଟରିଂ ଷ୍ଟେସନ୍

© ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଓଥା ମହାସମାକ୍ଷକ

www.cag.gov.in

www.agorissa.nic.in